

3 1761 03572 5290

PA
4279
P8
1882

75

307

Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
University of Toronto

126

PLATONIS
OPERA OMNIA.

RECENSUIT

PROLEGOMENIS ET COMMENTARIIS

INSTRUXIT

GODOFREDUS STALLBAUM.

VOL. II. SECT. II.

CONTINENS

PROTAGORAM.

EDITIO QUARTA EMENDATIO.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXXII.

PLATONIS
P R O T A G O R A S.

CUM

PROLEGOMENIS ET COMMENTARIIS

I T E R U M

EDIDIT

DR. J. S. KROSCHEL,

GYMNASII ARNSTADIENSIS DIRECTOR.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI,
MDCCCLXXXII.

PA
4279
P8
1882

887209

PRAEFATIO.

Godofredus Stallbaumius, quo nostra memoria de Platonis scriptis universis melius nemo meruit, secundam editionem huius dialogi anno 1840 adornavit. Cuius editionis retractandae cura quum mihi mandata esset, id agendum putavi, ut quae Stallbaumius ad Platonis verba mentemque recte intelligenda scripsisset, cum religione servarem, quae hodie legentibus usui non essent, inducerem et delerem. Itaque virum doctissimum in sermonis argumento explicando ducem secutus sum, sed quae de sophistis, de totius disputationis proposito, de tempore quum colloquii habiti tum libri conscripti disputaverat, ea mihi non probata sunt. Deinde in notis criticis quae vocantur pleraque intacta reliqui iisque ea quae his annis ad scriptoris verba emendanda excogitata sunt probabilia, adscripsi, alias autem annotationes, quibus vir grammaticae subtilioris inter paucos peritus iam ante quinque lustra recte verba interpretatus erat vel res explicaverat, Stallbaumi nomine insignitas suo quamque loco lector inveniet. Denique me profiteor in Platonis oratione constituenda a Stallbaumianae editionis scriptura non paucis locis recessisse, quibus illam quidem vel de aliorum coniecturis vel de meis in pristinam integritatem restituerem. Cuius instituti rationem singulis locis reddidi et quidquid ipse novavi, plena argumentatione defendi in Studiis philologicis, insertis Fleckeisenii Annalibus philol. classic. 1863 p. 825—856.

Sed haec quidem hactenus de ratione in hac editione curanda a me inita. Quae ut ad interiorum libri intelligentiam aliquid conferat et a viris harum litterarum studiosis favore excipiatur, ex animo opto.

Scribebam ERFURTI, Kalendis Juliis MDCCCLXV.

PRAEFATIO
EDITIONIS SECUNDAE.

Haec mea Protagorae editio a priore maxime in prolegomenis differt, quae ita retractata sunt, ut prope nova dici possint. Neque in lectionum varietate excerpta et iudicanda a priore ratione non fuit recedendum. Nam ex quo constat omnes codices, qui eosdem dialogos continent atque Bodleianus et Venetus, ex horum alterutro derivatos esse, varias lectiones eorum qui nullius sunt auctoritatis referre nihil attinet. Neque Bodleiani Venetique lectiones omnes, a quibus Platonis oratio in hac editione discrepat, memoravi, sed quae manifesto librariorum errore orta et iam pridem omnium consensu correcta sunt omittenda censui. Quae qui desiderat, nunc in Schanzii apparatu critico invenit, qui utriusque codicis scripturas quanta maxima fieri potuit cura ac diligentia collegit et in lucem protulit. Atque ipse codicum lectionem aliquot locis mutavi, ubi ea quae tradiderunt parum inter se apta et convenientia sunt. Quibus locis hi annumerandi sunt: p. 327 E, ut oratio recte procedat, ἔσθ' pro εἶθ' seu εἰθ' scripsi, p. 345 C et 346 D sententiae et metro et inscriptioni carminis Simonidei satisfeci mutando ἔπειθ' ὑμῖν in ἐπεὶ οὕτω, p. 311 A post ἐκέῖσε abieci voc. ἴωμεν, p. 319 D τῶν transposui et p. 325 B adverbio θαυμασίως praetuli θαυμάσιοι quum iis de causis, quas in Studiis philol. (Jahrb. f. cl. Phil. 1863 p. 849—851) attuli, tum quod Plato hoc in dialogo p. 355 B in simillima sententiae conformatione eadem usus est constructione. Et ut hae verae videntur esse emendationes, ita ex iis, quae in priore editione novavi et in hac retinui, futuris etiam editoribus quum alia probatum iri credo, tum permutationem partium Socratis et Hippocratis p. 313 C et exemptionem verborum τοῦτ' ἦν τὸ μειράκιον p. 315 E, certe utroque loco quae codices habent, ea Socratis argumentandi et narrandi rationi prorsus repugnant. Neque vero haec verba τοῦτ' ἦν τὸ μειράκιον ita defendi possunt, ut in iis ἔνδον intercidisse statuatur, imo ea ipsa in Platonis orationem, quam dedecent, irrepsert. Iis enim aliquis id quod

Socrates suspicari fingitur, Agathonem Pausaniae in deliciis fuisse, ex Xenophontis symposio (c. VIII 32 Πανσανίας γε ὁ Ἀγάθωνος τοῦ ποιητοῦ ἐραστής) vel etiam ex Plat. sympos. p. 177 E, 193 B inter legendum confirmavit, eaque est causa, cur neque cum antecedentibus neque cum sequentibus verbis coniuncta sint. Et ex Phaedon. p. 95 B intellegitur Platonem, si ἦν eo sensu quo vulgo accipitur posuisset, in clausula non additurum fuisse ἐφαίροντο. Gravissimum autem interpolationis argumentum in eo positum est, quod persona Socratis illud additamentum est indignum. Neque enim Socratis Platonici est tam somniculose narrare, ut quae omnibus numeris absolverat, animo dissoluto ad eadem recurrat, etsi novi quod addat nihil habet. Talis est sermo imperitorum hominum, quos quidem hoc modo fabulantes Vergilius (Ecl. I 27, 29) vere induxit, quamquam apud Plautum (Poen. IV 2) vel servus: quae, inquit, audivistis modo, nunc si eadem hic iterem, incitia est.

His igitur locis codicum lectionem mihi visus sum recte mutavisse, sed eam restitui p. 334 C. Ibi enim scripseram *χυμῶν*, sed nunc revocavi *ὀινῶν*, quod mihi Platonem consulto ita videtur instituisse, ut Protagoras illo loco absurda et ridicula in medium proferret. Nam id quidem constat ineptam esse sophistae sententiam, qua oleum, quod praecipuum et fuit et hodie est condimentum ciborum, suavis odoris causa adhibitum esse dicit, est enim ut ait Theophrastus (de odor. IV, edit. Wimmer. III 78) τὸ ἔλαιον ἐψόμενον κακῶδες, eiusque usus plurima exstant exempla, ut Horat. sat. II 8, 45 his mixtum ius est: oleo, garo, vino quinquenni, dum coquitur, Plin. n. h. XXVII 136 ad opsonia utuntur (smirnio) cum mulso et oleo et garo, maxime in elixis carnibus. Athen. p. 65 C νομίζεται, ἔψειν ἔλαιῳ θάψανον, et p. 645 E πεμμάτιον ἐψόμενον ἐν ἔλαιῳ καὶ μετὰ τοῦτο μελιτούμενον. Neque pisces oleo apparatus sunt, quod mare olebant, sed quod mare sapiebant, eorum enim nidor pro iucundo habebatur (cf. Athen. p. 118 D). Itaque qui de ciborum appetentia oleo facienda loquitur nec palati sed narium causa hoc condimentum addi censet, perperam de olei natura usuque iudicat, ut facere non possimus, quin Platonem, si in illa disputatione vocem *ὀινῶν* pro *πιτρῶν* vel *χυμῶν* re vera Protagorae tribuit, hunc eo modo irridere voluisse arbitremur. Hoc vero eo magis credibile est, quod Plato Protagoram paulo ante, quum oleum pilis animalium perniciosum esse dicit, et a veritate et a communi Graecorum iudicio aberrantem fecit, cf. Hom. II. 23, 281 ibique schol. Praeterea p. 312 D, ubi Stallbaumio auctore cum ceteris

editoribus recentioribus $\frac{7}{8}$ addideram, hac particula reiecta locum aptiore verborum interpunctione sanare conatus sum.

Coniecturae ad emendandum Protagoram his sedecim annis editae sunt plurimae, sed plerisque locis factum est, ut certissima Platonis verba haberentur suspecta, eae autem quae aliqua probabilitate commendantur, suo loco allatae aut ubi ratio cogebat in textum receptae sunt. Etiam ad explicandum hunc dialogum his annis plura quam universo superioris temporis spatio et in Germania et in aliis gentibus eruditis scripta sunt. Ex quibus ea quae res illustrandas attingunt data opportunitate memorata sunt, sed hoc loco nominatim proferendae videntur esse disputationes Ch. Cronii curas meas in hoc Platonis opere positas ingenue iudicantis (Jahrb. f. cl. Philol. 1871 p. 729—753) et Schirlitzii (Zeitschr. f. d. Gymnasialw. 1876 p. 401—446) itemque subtiles explanationes Bonitzii (Plat. Stud. 1875 p. 237—251) et Kleistii, quae continentur Philologi vol. 39 p. 1—32.

Superest, ut hanc quoque editionem benevolentiae virorum harum litterarum studiosorum commendem.

Scribebam ARNSTADIAE Thuringorum mense Augusto MDCCCLXXXI.

PROLEGOMENA
AD
PROTAGORAM.

Inscriptio huius dialogi haec tradita est: *Πρωταγόρας ἢ Σοφισταί*. Qui duplex titulus quamquam non ad ipsius Platonis auctoritatem referendus est alteraque eius pars a vetere quodam grammatico vel critico¹⁾ adiecta est, tamen ea ipsa re monemur, ut qui sophistae apud Graecos dicti sint breviter explicemus. Fuit enim illud nomen aliis temporibus honestissimum, aliis adeo invidiosum, ut multi, ne hominum premerentur odio, illam appellationem aspernarentur. Atque antiquissimis temporibus sophistae omnes appellati sunt, qui vel ingenii magnitudine rerumque usu vel disciplina aliqua praecipua praeter ceteros sapere visi sunt, ut inter sophistam et sapientem nihil interesset. Et patuit illud nomen aequae late ac nomen *σοφίας*, unde ducitur, quo vocabulo, Suida teste²⁾, quamlibet disciplinam, et artem et prudentiam atque scientiam significabant. Praeter eos qui perspicendis rebus dediti erant, sophistic nomine maxime digni videbantur esse poetae³⁾, ad quos omnis sapientiae origines referebantur, sed ii etiam, qui rempublicam prudenti modera-

1) Proclus in Politiam p. 350 edit. Plat. Basil. I: (δέξαντες περὶ τῆς ἐπιγραφῆς) ὅτι ἀρχαία καὶ οὐ νεοθενυμένη καθάπερ ἄλλαι τῶν ἐπιγραφῶν προσθέσεις οὐσαι τῶν νεωτέρων τῆς ἐξουσίας ἀπολαύοντων. Et Diogenes Laertius III. 57 Thrasyllum narrat duplici dialogorum notatione usum esse: διπλαῖς δὲ χρῆται, inquit, ταῖς ἐπιγραφαῖς ἐκάστου τῶν βιβλίων, τῇ μὲν ἀπὸ τοῦ ὀνόματος, τῇ δὲ ἀπὸ τοῦ πράγματος.

2) Σοφίαν κοινῶς πάντων μάθησιν, καὶ τὴν τέχνην, καὶ τὴν φρόνησιν καὶ ἐπιστήμην.

3) Diog. Laert. Prooem. 12: Οἱ σοφοὶ καὶ σοφισταὶ ἐκαλοῦντο, καὶ οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ οἱ ποιηταὶ σοφισταί, καθὰ καὶ Κρατῖνος ἐν Ἀρχιλόχῳ τοὺς περὶ Ὅμηρον καὶ Ἡσίοδον ἐπαινῶν οὕτως καλεῖ. Clemens Alex. Strom. I p. 280: Κρατῖνος . . ποιητὰς καταλέξας ἔφη οἷον σοφιστῶν σμῆνος ἀνεδιφήσατε. conf. Pindar. Isthm. Od. V. 28.

bantur consilio, sophistae et habiti et dicti sunt. Herodotus quidem et Solonem, quem ex Atheniensibus primum sophistam appellatum esse Isocrates⁴⁾ tradidit, et ceteros, qui proprie dici solent sapientes, sophistas nuncupavit lib. I c. 29. Eo enim loco ait Lydorum opibus per Croesum auctis Sardes concessisse quum alios omnes sophistas, qui eo tempore in Graecia fuissent, tum vero Solonem Atheniensem.⁵⁾ In eodem numero apud eundem scriptorem lib. IV c. 95 Pythagoras ponitur ex eiusque disciplina Zamolxis morum probitatem et sanctitatem habuisse perhibetur⁶⁾. Illos autem homines omnes ob id ipsum, quia in gravissimis rebus maxima videbantur esse intelligentia, sophistas appellatos esse, non ut eo nomine irriderentur, id et per se manifestum est, et veterum testimoniis constat.⁷⁾

Verum is nominis honos haud diu mansit variisque de causis illa appellatio in invidiam offensionemque hominum incurrit. Themistius, cuius verba huc pertinentia supposuimus, id factum esse dicit, ex quo Protagoras et Prodicus et Gorgias illo nomine assumpto sapientiam venalem circumtulissent nec nisi magno pretio aliis tradidissent.⁷⁾ Quae sententia quamquam non ex omni parte vera est, tamen id certum est huius vocabuli vim illorum aetate non leviter esse mutatam. Ad illud tempus, ut vidimus, sophistae nominati sunt, quicumque ex universo genere humano ad summam humanitatem pervenisse videbantur. Sed quum singulis vitae institutis et studiis maioribus sua ac mansura nomina inventa essent, ut qui carmina scribebant proprie appellarentur poetae, qui ipsa rerum contemplatione et cognitione delectabantur Pythagora auctore philosophi, qui rei publicae administrandae se dabant politici, tum fieri non potuit quin illud voca-

4) Or. XV, 313: τοὺς καλουμένους σοφιστὰς ἐθαύμαζον καὶ τοὺς συνόντας αὐτοῖς ἐξήλωνν . . Σόλωνα μὲν γάρ, τὸν πρῶτον τῶν πολιτῶν λαβόντα τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην, προστάτην ἡξίωσαν τῆς πόλεως εἶναι.

5) . . ἀπικνεύονται ἐς Σάρδις ἀκμαζούσας πλοῦτῳ ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐν τῆς Ἑλλάδος σοφισταί, οἱ τοῦτον τὸν χρόνον ἐτύγγανον ἔοντες . . καὶ δὴ καὶ Σόλων ἀνὴρ Ἀθηναῖος.

6) Ζάμολξιν . . Ἑλλησί τε ὀμιλήσαντα καὶ Ἑλλήνων οὐ τῷ ἀσθενεστάτῳ σοφιστῇ Πυθαγόρῳ κατασκευάσασθαι κτ.

7) Themist. XXIII p. 286: ὅτι πάλαι τοῦνομα τοῦτο ὁ σοφιστῆς σεμνὸν τε ἦν καὶ ἐπ' ἀξιώσει καὶ ὅτι Σόλωνα σοφιστὴν ἀνόμαζον οἱ τότε ἄνθρωποι καὶ Πυθαγόραν, ἀπειροκάλου ἂν εἶη κωλοδοποιῶν ὑμᾶς ὑπομιμνήσκειν καὶ ξυγγραφῶν . . ἀλλὰ τοῦ ὀνόματος ὥσπερ νομίσματος μετέπεσεν ἡ δύναμις κατὰ τοὺς ὑστερον χρόνους, ἐξ οὗ Πρωταγόρας τε αὐτοῦ ἠμφισβήτην καὶ Πρόδικος καὶ Γοργίας, οἱ ὥσπερ ἄλλο τι τῶν ὀνίων χρημάτων ἐκήρυττον τὴν σοφίαν καὶ ἐπράττοντο πολὺ ἀργύριον τοὺς προσφοιτῶντας.

bulum alia significatione ac pristina usurparetur, et ut plerumque fit, in deterius acciperetur. Dilucide id in philosophis cernitur; quos qui Socratis aetate sophistas dicebat esse, iniquo is animo probri ac contumeliae causa ea appellatione usus est, ut eos sapientia sua veteratorie abuti significaret. Idcirco in convivio Xenophonteo (c. IV. 4) Callias Antisthenem, hominem et Socrati familiarissimum et vitae consuetudine a sophistis alienissimum, tamen quia eius argutiis et quaestiunculis urgebatur, sophistam vocat. Eodem illo consilio, non autem quod mercedem exegisset, Socratem ipsum Aristophanes, Platonem et Aeschinem Lysias⁸⁾, alios alii sophistas nominaverunt⁹⁾. Nec tamen ea ratio philosophiae propria fuit, sed ad alias vitae partes pertinuit, quod perspicuis verbis prodidit Isocrates or. XV. 235: *Σόλων μὲν, ἰνκὺ τῶν ἐπὶ σοφιστῶν ἐκλήθη καὶ ταύτην ἔσχε τὴν ἐπωνυμίαν τὴν νῦν ἀτιμαζομένην καὶ κρινομένην παρ' ὑμῖν.* Quam eandem rem fortius etiam scriptor libri, qui est de venatione quique in Xenophonteis vulgo numeratur, his verbis exprimit c. 13, 8: *σοφιστὴν κληθῆναι ὄνειδος ἔστι παρὰ γε τοῖς ἐν φρονούσι.* Hoc autem utroque loco illa vocabuli sophistae significatio scribentis animo obversata est, quae apud Atticos longe erat usitatissima, quippe qui sophistam, qui quidem eo nomine dignus esset, liberalium artium et virtutis magistrum intelligerent. Verissime enim scholiastes ad Aristoph. nub. v. 331 hanc vocem interpretatur quum dicit: *σοφιστὰς τοὺς διδασκάλους νόει ὡς τοὺς ἄλλους σοφίζοντας,* conf. Suid. s. v.

Atque huius activae quae dicitur significationis auctor fuit Protagoras Abderites, qui in doctissimis antiquitatis hominibus ducendus est. Qui quum intellexisset plerosque tota fere Graecia doctrinae percipiendae appetentissimos esse illamque cupiditatem nec recepta institutione puerili nec vitae communitate in casu posita expleri, consilium iniit, ut quae et ipse subtiliter excogitaverat et ab aliis recte inventa esse viderat, ea ad hominum rationes ac communem intelligentiam ex arte accommodaret.¹⁰⁾ Et in hac disciplina, quam tricesimum aetatis annum agens

8) Aristid. vol. III. p. 517 (ed. Dindorf. vol. II. p. 407): *οὐ Λυσίας Πλάτωνα σοφιστὴν καλεῖ καὶ πάλιν Αἰσχίνην;* v. Athen. XIII. p. 612 F.

9) Non dubito, quin iam Diogenes Apolloniates adversarios eadem de causa sophistas appellaverit, vid. Simplic. in Phys. 32.

10) Plat. Protag. p. 349 A: *σὺ δὲ, ὦ Προταγόρα, ἀναφανδὸν σεαυτὸν ὑποκηρυξάμενος εἰς πάντας τοὺς Ἕλληνας, σοφιστὴν ἐπινομάσας, σεαυτὸν ἀπέφηνας παιδευσεως καὶ ἀρετῆς διδάσκαλον, πρῶτος τούτου ἕμισθὸν ἀξιώσας ἄρνησθαι.* ibid. p. 317 B: *ὁμολογῶ σοφιστῆς εἶναι καὶ παιδεύειν ἀνθρώπους.*

inchoaverat et in graecas urbes induxerat, Platone teste maxima cum fama ac gloria per quadraginta annos i. e. ab anno 455 ad annum 415 a. Chr. n. versatus est.¹¹⁾

Protagorae temporibus et antea iam multi vitae comoda ingenii sui copiis accepta retulerunt: alii enim quum praeter ceteros mentis acie et sapientia florerent, rerum publicarum principibus familiaritate coniuncti erant et eorum benignitate utebantur, alii carminibus potentium divitumque civium atque adeo totarum civitatum liberalitatem merebantur, alii scripta sua pretio recitabant, alii aliter reconditae eruditionis beneficio recte et honeste rei familiari prospiciebant.¹²⁾ Cum his igitur omnibus Protagorae eo quod mercede docebat¹³⁾, nihil fere discriminis intercessit; solebat enim, ut Plato in hoc dialogo p. 328 B prodidit, discipulis permittere, ut ipsi scientiam a se traditam aestimarent quantique iuratis esse videretur, tantum sibi solverent. Longissime vero ab illis quos significavi diversa fuit ratio, qua Protagoras altiora studia artesque fovebat et in societatem civilem conferebat. Nam omnibus, qui scholis eius interesse volebant, ingenuas doctrinas ad usum artemque vitae cogitata ratione tradere fuit paratus.

Itaque quum quidem ille humanitatis et virtutis magistrum se profitebatur, id disciplina se pollicebatur effecturum, ut quicumque sibi operam darent, ii illorum hominum instar, qui olim sophistae dicti erant, sapientia ornarentur bonique cives fierent, qui res et domesticas et publicas prudenter gerere possent. Virtutem vero, ad

11) Men. p. 91 E: οἶμαι γὰρ αὐτὸν (Πρωταγόραν) ἀποθανεῖν ἔγγυς καὶ ἐβδομήκοντα ἔτη γεγονότα, τετταράκοντα δὲ ἐν τῇ τέχνῃ ὄντα· καὶ ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ τούτῳ ἔτι εἰς τὴν ἡμέραν ταυτηνὴν εὐδοκιμῶν οὐδὲν πέπανται. conf. de rep. X. p. 600 C, De vita et philosophia huius sophistae copiosissime egerunt Joan. Frei Quaestiones Protagoreae (Bonn. 1845) et Joan. Vitranga Disquisitio de Protagorae vita et philos. (Groning. 1852). De anno quo Protagoras e vita excessit vide quae scripsit H. Müller-Strübing in Jahrb. f. cl. Philol. 1880 p. 81—106.

12) Anaxagoras, qui Periclis animum rerum sublimium scientia imbuerat, quum aetate decrepita ab eo negligeretur, dixisse fertur: ὦ Περίκλεις, καὶ οἱ τοῦ λύχνου χρεῖαν ἔχοντες ἔλαιον ἐπιχέουσιν, vid. Plutarch. vit. Pericl. c. 16. De Pindaro vid. not. ad Prot. p. 337 D et de Simonide schol. ad Aristoph. Pac. 697. — De Herodoti recitationibus Plutarch. de malignit. Herod. c. 26 et 31.

13) Flavius Philostratus (Vit. soph.) censet Protagoram ita fecisse non sibi sed discipulis consulentem: τὸ μισθοῦ, inquit, διὰ λέγεσθαι Πρωταγόρας εὖρε, πρῶτος δὲ παρέδωκεν Ἑλλησι πρᾶγμα οὐ μεμπτόν. ἃ γὰρ σὺν δαπάνῃ σπουδάζομεν, μᾶλλον ἀσπαζόμεθα τῶν προῖκα. Certe in plurimos ex iis qui hoc in sophista reprehenderunt, cadit illud Taciti (Dialog. c. 8): divitias et opes facilius invenies qui vituperent quam qui fastidiant.

quam instituebat, non tam intellexit probitatem et honestatem — huius enim primus magister fuit Socrates — quam sollertiam quandam ac praestantiam in omni vitae conditione et cuiusvis artis usu conspicuam suaeque institutionis praecipuam partem dixit esse artem dicendi. Quis est autem quin sponte videat hanc viri professionem mentes animosque hominum eo vehementius percellere debuisse, quo magis inter Athenienses illis temporibus regnabat publicorum honorum cupiditas malaque ambitio? Nimirum ita paene necessitate quadam factum est, quod factam esse novimus, ut fere nullus esset laudis cupidior adolescens, quin se tali disciplina et institutione frui quam maxime vellet. Ac tanto vehementius haec studia excitata sunt, quod artis dicendi disciplina ii omnes in dies magis indigere videbantur, qui in sua ipsorum civitate ad aliquam gloriam et auctoritatem pervenire cupiebant. Et quidquid vel ad disserendi subtilitatem vel ad dicendi facultatem pertinere videretur, id omne ille doctrina et institutione sua complexus est. Multum operae in grammaticam impendit, quam etiam scriptis de nominum origine et generibus atque de varia enuntiatorum forma excolere conatus est; tractavit item rhetoricam, cuius efficaciam atque vim augere et amplificare studuit adsumpta poetarum interpretatione, quae singulorum locorum sententias subtiliter rimaretur, sed omnium studiosissime elaboravit in dialecticis, ut adeo Socraticam disputandi rationem quodammodo praeivisse vel formavisse iudicatus sit.¹⁴⁾ Quamquam eo in genere argutae subtilitati atque acumini tantum tribuit, ut qui sectati sunt eius disciplinam, ii mox in malam quandam deferrentur contra omnia disserendi consuetudinem, qua nihil non callide perverterent ac variis usi calumniis vel ea quae aperta ac manifesta deberent esse, rursus in dubitationem vocarent. Quum igitur Protagoras ista omnia profiteretur nullumque disputationis genus a se alienum esse diceret¹⁵⁾, facile apparet, cur, si a Gorgia discesseris, ceterorum sophistarum famam longissime apud Graecos superaverit ac tanto in honore sit habitus, ut eum paene tanquam aliquem deum venerarentur.

14) V. Diog. Laert. III 37, IX 57.

15) Plat. Prot. p. 334 C, 335 B al. — De Protagorae et Prodicis veneratione Plato de rep. p. 600 C haec tradidit: *Πρωταγόρας ὁ Ἀθηναῖος καὶ Προδικὸς ὁ Κεῖος, δύνανται τοῖς ἐφ' ἐναντιῶν παρισταναί, ἰδίᾳ συγγιγνώμενοι, ὡς οὔτε οἰκίαν οὔτε πόλιν τὴν αὐτῶν διοικεῖν οἰοῦν τ' ἔσονται, ἐὰν μὴ σφεῖς αὐτῶν ἐπιστατήσωσι τῆς παιδείας, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ σοφίᾳ οὕτω σφόδρα φιλοῦνται, ὥστε μόνον οὐκ ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς περιφέρουσιν αὐτοὺς οἱ ἑταῖροι.* Aetate Protagoras et Prodicus et Socrati anteibat, ut ipse eloquitur in Plat. Protag. p. 317 C.

Ad quam quidem rem etiam hoc multum valuit, quod Protagoras, quanta ingenii facilitate et doctrinae copia fuit, ne docendi aequabilitate audientium animos fatigaret, scholas quas habebat et insertis fabulis variavit et exemplis e communi hominum vita petitis illustravit.

Ex iis qui Protagorae exemplum secuti artem sophisticam professi sunt, illis sermonibus in Calliae domo habitis, quos Plato Socratem hoc libro referentem fecit, intererant Prodicus Ceus et Hippias Eleus, qui quamvis et ipsi literarum studia magnopere coluissent nec immerito sapientiae tradendae facultatem prae se ferrent, tamen Protagorae ut aetate ita auctoritate multum cesserunt. Quae de tribus his et de aliis illius aetatis sophisticis memoriae prodita sunt, ea fere omnia a Platone sumpta sunt ex eoque fonte etiam nunc hauriri possunt. Plato enim quid de iis sentiret, aut occasione oblata breviter significavit aut copiosius et dedita opera exposuit, ut non pauca eius scripta eo potissimum spectare videantur, ut quo nitatur fundamento illa sophistarum professio ostendatur legentiumque de ea re iudicio lumen afferatur clarissimum. Quod quum in aliis Platonis libris tum vel maxime in hoc dialogo factum esse videmus.

Iam vero quaerendum est, qua ratione Plato de sophisticis egerit. De qua re saepissime in contrarium modum iudicatum est. Atque ille iam ab aequalibus, ut a Gorgia¹⁶⁾ male audivisse dicitur, posterioribus autem temporibus Dionysius Halicarnasseus, Aelius Aristides, Athenaeus, alii eum negabant in illo argumento ea qua par est animi probitate et integritate versatum esse, imo invidia motum sophistarum virtutes oratione depressisse et vitia auxisse. Sed qui ad Platonis auctoritatem sese applicaverant ab eiusque causa steterunt, idque summi viri omnes faciebant, ii sophisticis, quorum disciplina prae cae morum integritati summam illatam esse perniciem opinarentur, adeo erant infensi, ut eos quamvis Plato passim acerbissima irrisione perstrinxisset, insectatione multo etiam insolentiore dignos fuisse crederent. Idemque ut ea quae ipsis placebant melius tuerentur, ad artificiosam Platonis interpretationem descenderunt. Etenim quaecunque sophistarum laudi tributa sunt, ea ironice dicta acci-

16) Athenaei. p. 505 D: *λέγεται ὡς καὶ ὁ Γοργίας αὐτὸς ἀναγνοὺς τὸν ὁμώνυμον αὐτῷ διάλογον πρὸς τοὺς συνήθεις ἔφη Ὡς καλῶς οἶδε Πλάτων λαμβάνειν, et paulo post: ἔφη ὁ Γοργίας Ἡ καλὸν γε αἰ Ἀθῆναι καὶ νέον τοῦτον Ἀρχίλοχον ἐνηνόχασιν. In Fabric. Biblioth. Graec. III. 86 Protagorae haec tributa sunt, quod Dalecampius, Athenaei interpres, temere Protagoram pro Gorgia posuit.*

piunt, quaecumque ipsi loquentes inducuntur, ea aut pro stulta loquacitate habent, aut in cavillationibus ponunt ad obscurandam veritatem et audientium mentes decipiendas adhibitis.

A vulgari hoc iudicio recentiore aetate postquam quum alii viri docti¹⁷⁾ tum Georgius Grote¹⁸⁾ sophistarum patrociniū susceperunt eamque causam magno et ingenii et doctrinae apparatu egerunt, magis magisque recessum est, et imprimis Protagoras iam undique maxima laude cumulatur, quem sunt qui dicant adversario suo longe fuisse potiolem ac valde dolendum esse, quod Plato, qui suis de animorum rerumque natura commentis cultui et humanitati ad hunc diem officiat, sophistae placita eloquentia sua obruerit.¹⁹⁾ Qua in sententia quamquam hoc vehementer improbandum est, quod Plato, quo omnium Graecorum nemo de animi cultura et humanitatis studiis melius est meritus, hominum prosperitati repugnasse dicitur, illud tamen verum est, in certamine contra sophistas suscepto non semper eum recta ratione victoriam suae causae paravisse. Multis id exemplis probari potest. Atque in hoc dialogo, ut Hippiam qui opinionibus inflatus ac tumidus describitur transeam, Prodicī persona prorsus indecora est atque absona iis quae alibi Plato de eo tradidit.²⁰⁾ Quem ipse

17) Quae sophistae et praecipue ii qui principes in arte sophistica persequenda erant voluerunt quaeque effecerunt, ea Hegel ad veritatem accommodatius primus explicavit eamque rationem omnino secuti sunt qui antiquae philosophiae historiam scripserunt aut de singulis sophistis accurate exposuerunt. Ultra progressus est Lewes; is Platonem primarium sophistam fuisse dicit (Gesch. d. a. Philos. Berlin 1871. I, 312, 221 al.), qui non melius cum sophistis, quam Aristophanes cum Socrate egerit, eorumque mores ingenique vim praeter fidem expresserit. Cf. Lange Gesch. d. Materialism. I, 28, 31 de.

18) Grote vol. VIII, p. 480 (Interpretat. Meiszner. vol. IV, p. 580) in his Xenophonteis: *γράμματα πολλὰ . . ποιητῶν τε καὶ σοφιστῶν τῶν εὐδοκιμωτάτων*, quae Memorabil. lib. IV, c. 2 init. scripta inveniuntur, vocabulo *σοφιστῶν* significari vult prosae orationis scriptores. Quae interpretatio iis quae Memorabil. I, 6, 14 habentur, minime potest constitui, neque loci sententiae respondet. Euthydemus libris legendis ad dicendum et ad res gerendas animum dicitur praeparare studuisse; quod quo modo optime fieret, sophistarum i. e. sapientiae professorum *τέχναι* aliaque eorum scripta indicabant. Ea igitur praecipue collegit. Nec ratio obscura est, cur praeter sophistarum libros maxime poetarum con-gesserit. Etiam Memorab. I, 1, 11 sophistae ii qui de rebus coelestibus quaerebant easque docebant intelligendi sunt, non philosophi, cf. Plat. Protag. 315 C.

19) Vid. Ernst Laas: Idealismus u. Positivismus (Berlin 1879), quo libro sensualismum Protagoreum magno ingenii acumine resuscitare aggreditur Platonisque doctrinae fundamentum impugnat.

20) Prodicus, qui in Lachete p. 197 E sophistarum optime vo-

scribit (vid. annotat. 15) a discipulis suis in manibus habitum ac paene in sinu gestatum esse, is hic disputationis cursum impedit, ut de propria singulorum vocabulorum vi et notione disserat (p. 337 A), in eaque re, in quam primus studiose inquisivit, tam otiosus et hebes est, ut tali distinctione sententiam vel maxime perspicuam penitus corrumpat (p. 341 D). Festivo igitur ingenio suo indulgisse putandus est philosophus, ut opportunitatem sophistae risui obiiciendi adipisceretur. Neque Protagorae, ut iam in praefatione p. VII paucis indicavi, in hoc libro temperatum est. Summo ille quidem honore afficitur eique de gravissimis rebus tam eximiae sententiae tribuuntur et eloquentia vere oratoria exponuntur, ut fuerint qui sophistae partibus, non Socratis, Platonem ea quae ipse probavisset adscripsisse iudicarent, sed ab ipsa media dialogi parte illius status sensim in deteriorem condicionem immutatur omnisque dilabitur dignitas et Protagoras homini imperito consiliique inopi in aequo ponitur. Namque Plato eum hic in dialecticis tam inexercitatum videri voluit, qui se vaftris interrogationibus irretiri et conclusiunculis turpiter eludi non sentiret, ut et ipse et una cum eo ars, quam condiderat, sophistica a Socrate concideretur unumque verum virtutis magistrum Socratem esse intelligeretur. Nunquam vero sophista adversarium laturus fuisset tali ratione verbis secum certantem, quali hic cum personato Protagora Socrates disceptat, qui p. 331 A, ut iustitiam et pietatem unum idemque esse efficiat, ita argumentatur: qui virtutes inter se differre censet neque iustitiam et pietatem pro una eademque re habet, is pietatem rem non iustam, ergo iniustam, et iustitiam rem impiam dicit. Similis disputandi ratio invenitur p. 332 A. Ibi multis argumentis quod per se liquet probavit, ἀφροσύνην et σωφροσύνην contrarias esse, at quod probandum fuit, ἀφροσύνη prorsus esse oppositam σοφίαν, quae quidem contraria est ἀμαθία (Sympos. 202 A), hoc pro certo sumitur.

In Theaeteto p. 167 E Protagoras fingitur vereri, ne Socrates contra suam doctrinam disputans vel perpetua oratione vel interrogando — posterius enim viro prudenti

ces distingere dicitur, ab iniquis obrectationibus vindicatus est Welckeri commentationibus, quae collectae habentur in Welcker: Kleine Schriften (Bonn 1845) II, 393—541. Praeter eum de hoc sophista scripserunt C. Fr. Hermann (disputat. de Socratis magistris. Marburg 1837), Chr. Hummel (quaest. de Prodicō sophista. Lugd. Bat. 1847), Cougny (de Prodicō Ceo Socratis magistro et antecessore. Paris. 1857) al. — De illis Socratis argumentationibus vitiosis vid. Bonitz Plat. stud. p. 297.

omnium maxime usurpandum esse²¹⁾ — ita iniuste agat, ut aut quaerendi ratione in fraudem et errorem inducat aut ambiguitatis causa serium sermonem cum ioco misceat. Quibus verbis Plato posteriore tempore de iniquitate, qua Protagoram in cognomine dialogo affecerat, quodammodo ipse tulit sententiam. Quam ob causam existimare debemus eum vel iuvenili quadam lascivia vel nimio Socratis studio impulsus Protagorae etiam ut Prodicus in hoc libro partes tribuisse multis modis abhorrentes et a sophistae ingenio et a vera ipsius animi sententia. Ipse enim adolescentes quibus ad philosophiam aditus aliqua de causa negatus esse videbatur, a sophistis ad liberaliorem fortunam institui aequum censuit. Eaque est causa, cur Socrates in Theaeteto (p. 151 B), quos sua opera nihil indigere intellexisset, non invito animo eos quum aliis sophistis, quorum doctrina iuarentur, conciliasse dicatur, tum vel maxime Prodicus²²⁾. In iis igitur Hippocrates, Apollodori filius, numerandus est, quem, ut est in hoc libro, ad Protagoram adduxit²³⁾. Quo officio quem ad modum Socrates defunctus sit, optime ex libro ipso apparet, cuius hoc est summarium.

Narrat Socrates amico cuidam, qui factum sit, ut modo convenerit cum Protagora, viro sapientiae laude clarissimo, et quae cum eo sit collocutus. Venerat enim ad eum multo adhuc diluculo Hippocrates, cuius modo mentionem feci, iuvenis Atheniensis, miro sophistae audiendi ardore incensus, eumque precibus adierat, ut ipsum clarissimo sapientiae et virtutis magistro commendare et in disciplinam tradere vellet. Cuius voluntati priusquam morem gereret, colloquium instituerat, quo eum de periculo, quod ex illa disciplina ad ipsius animum redundare posset, commoneret. Itaque ex eo quaesiverat, cur tandem ad Protagoram adduci vellet, tum quemnam sophistam intelligeret, denique in qua potissimum re ars so-

21) Τῷ λόγῳ τούτῳ σὺ εἰ μὲν ἔχεις ἐξ ἀρχῆς ἀμφισβητεῖν, ἀμφισβῆται, λόγῳ ἀντιδιεξελθόν, εἰ δὲ δι' ἐρωτήσεων βούλει, δι' ἐρωτήσεων· οὐδὲ γὰρ τοῦτο φευκτέον, ἀλλὰ πάντων μάλιστα διωκτέον τῷ νοῦν ἔχοντι. ποίει μέντοι οὕτως· μὴ ἀδίκει ἐν τῷ ἐρωτᾶν κτέ.

22) οἱ ἂν μοι μὴ δόξασί πως ἐγκύμονες εἶναι, γνοὺς ὅτι οὐδὲν ἔμοῦ δέονται, πάνν ἐθμενῶς προμνώμαι, καὶ ξὺν θεῷ εἰπεῖν, πάνν ἱκανῶς τοπάξω οἷς ἂν ξυγγεγόμενοι ὄναιντο, ὠν πολλοὺς μὲν δὴ ἐξέδωκα Προδικῶ, πολλοὺς δὲ ἄλλοις σοφοῖς κτέ.

23) Simplicius (ad Epict. Enchir. 46, 2) p. 311 B: ὁ Σωκράτης τινῶν ἀνοήτων αὐτοῦ μὲν καταφρονούντων, δι' αὐτοῦ δὲ βουλομένων ἄλλοις συστήναι πρὸς παιδευσιν, ἀπάγει αὐτοὺς καὶ συνιστάνει σοφισταῖς, ὡσπερ Ἰπποκράτη τὸν Ἀπολλοδώρου, δεηθέντα αὐτοῦ, τῷ Προταγόρᾳ συνέστησε.

phistica versaretur? Ad priora adolescens satis confidenter responderat, ad hoc, quod diceret, non iam habuerat. Quum Socrates eo disputationis loco doctrinarum artiumque mercatura cum esulentorum et potulentorum comparata docuisset maius in illa damnum ab imperitis accipi posse, tum una cum Hippocrate ad Calliam, Hipponici filium, ubi Protagoras deversabatur, perrexerat. P. 309—314 E.

Ingressi Calliae domum splendidissimum vident civium et peregrinorum conventum. Conspiciunt Protagoram ingenti cinctum auditorum corona et inter sermones cum iis graviter deambulantem. Conspiciunt in contraria porticu Hippiam Eleum in solio sedentem et coram multis declamitantem. Conspiciunt denique etiam Prodicum Ceum molliter in lectulo decumbentem, item magna circumdatum amicorum et familiarium caterva. His quasi obstupefacti aliquantisper morantur; tandem ad Protagoram accedere constituunt. P. 314 E — 316 A.

Compellat eum Socrates ita, ut ante omnia causam aperiat, cur huc venerint, deinde Hippocratem tamquam iuvenem et generosa indole praeditum et nobili loco natum commendet. Optare autem sese ait, ut sibi liceat paullisper cum ipso de adolescentis institutione, qua usus sit, colloqui. Protagoras ex eo quaerit, idne remotis arbitris fieri velit, an ita, ut ceteri audiant. Quum Socrates nihil sua interesse dicat, utro modo colloquatur, sophista artem suam tanquam antiquissimam praedicat, utpote iam ab Homero, Hesiodo, Simonide, Orpheo, aliis factitatum; sed per hominum invidiam, quam sophistae nunquam non experti sint, factum esse conqueritur, ut clarissimi illi viri professionem disciplinae sophisticae, aliis nominibus insignitam, studiose occultaverint: longe aliter tamen sese facere solere, ut qui aliorum invidiam et odium nihil veritus se sophistam libere profiteri nunquam dubitaverit. Itaque nihil ait obstare, quo minus de Hippocratis institutione coram omnibus colloquium instituant. P. 316 A — 317 C.

Callia auctore in ea aedium parte, in qua Hippias cum suis versatur, fit consessus, ad quem etiam Prodicus a Callia et Alcibiade accessit. Orditur iam Socrates sermonem ita, ut ex Protagora quaerat, quidnam utilitatis Hippocrati eius consuetudo ac disciplina allatura sit. Respondet sophista magna cum sui iactantia eum hoc commodi inde percepturum, ut quotidie melior ac sapientior evadat. Porro autem interroganti Socrati, quam in re et ad quid melior sit evasurus, cum superba aliorum sophistarum contemptione non eum ait in arithmeticae,

astronomiae, geometriae, musicae studiis frustra detentum iri, sed statim accepturum quae ad res quum domesticas tum publicas bene administrandas valeant, percepturumque artem πολιτικήν. P. 317 C — 319 A.

Miratur Socrates singularem viri sapientiam, libereque confitetur de virtute politica sibi semper ita visum esse, ut eam doctrina et institutione non posse comparari iudicaverit. Nam Athenienses quidem certe, inquit, de rebus quae scientia et arte nituntur, semper artis peritos in consilium adhibent; de iis rebus autem, quae referuntur ad reipublicae administrationem, tantum abest, ut certos quosdam viros, qui soli artis civilis periti sint, consulendos existiment, ut cuius dicendi potestatem concedant, quippe putantes reipublicae gubernandae sollertiam non posse aliorum comparari doctrina et institutione. Atque hanc sententiam illud quoque videtur confirmare, quod filii summorum virorum et in republica clarissimorum, quamvis ad alia diligentissime fuerint instituti, tamen virtutem civilem nec patrum nec magistrorum institutione percipiunt et saepenumero ab ea plurimum sunt alieni. His expositis Socrates rogat Protagoram, ut, si quid habeat, quo possit hanc dubitationem animo suo eximere, id velit secum communicare. P. 319 A — 320 C.

Protagoras, precibus eius satisfactorius, more sophistarum longam orditur orationem. Quae quo magis capiat deleniatque audientium animos, exordium ducit a fabulae narratione ad rem praesentem satis lepide excogitatae. Quum tempus, inquit, venisset, quo ordine factorum varia animalium genera ex telluris gremio in solis lucem prodirent, Prometheo et Epimetheo hoc muneris a diis mandatum est, ut singulis vires facultatesque suas tribuerent. Rem Prometheo absente suscipit Epimetheus, atque ita administrat, ut aliis robur, aliis pernicitatem, aliis alia largiatur, prudenter id curans, ne quod genus interire aut ab aliis deleri possit. Sed ecce! peracta munerum distributione nihil reliquum videt, quo genus hominum ornet. Dum inops consilii haeret, quid faciendum sit, advenit Prometheus virium facultatumque distributionem inspecurus. Hunc vero sortis humanae valde poenituit. Itaque ne genus hominum nudum et inerme relinqueretur, artium factitandarum sapientiam una cum igne Vulcano et Minervae surripuit eamque hominibus impertiit. Sic divinae sortis participes facti diisque cognati et deos esse credebant arasque ac deorum simulacra constituebant, et vocem articulabant et alimenta sibi inveniebant et vestimenta parabant, sed, quum civitatis ordinandae gubernandaeque arte etiamtum carerent ideoque dispersi habitarent, besti-

arum impetui impares misere ab iis dilaniati perierunt. Itaque mutui auxilii gratia condiderunt societates atque urbes, quo ferarum arcerent crudelitatem. At enim haec res nullam iis attulit salutem. Nam vix coierunt, quum intestinis bellis subito coortis rursus dissipantur ac denuo pristinae fortunae crudelitati obiiciuntur. Tum vero Iovem tangit generis humani misericordia. Ne igitur funditus illud deleretur, Mercurium in terras demisit, qui feris hominum pectoribus iustitiam et pudorem iniiceret. Hinc vero, ita pergit Protagoras, hinc factum est, ut homines antea dispersi conderent urbes et civitates, civilisque societatis vinculis coniuncti vivere inciperent. Intelligendum est igitur, quum hac ratione omnes pariter iustitiae et pudoris participes facti sint, recte facere Athenienses, quod in publicis contionibus de civitatis gubernatione deliberantes cuivis dant potestatem sententiae suae publice dicendae. P. 320 C — 323 C.

Hoc autem iusti sensu aequabiliter distributo omnes tantum idonei sunt ad virtutem politicam adipiscendam nec Athenienses arbitrantur hanc virtutem ipsam cuiquam casu vel natura contingere, sed illum sensum magis magisque excitandum et excolendum esse et virtutem comparandam institutione, disciplina, exercitatione, ut plane mecum consentiant. Cognoscitur hoc ex eorum consuetudine castigandi et puniendi.²⁴⁾ Etenim qui naturae culpa in se habet turpitudinem, eum tantum abest ut puniant, ut omnes talis fortunae misereat; si quis autem vitiis laborat, quae a socordia aut inertia proficiscuntur, iisque alios laedit, eum vero castigant ac gravissimis poenis afficiunt, idque non alio consilio, nisi ut malefici ad bonam frugem revocentur, ceteri autem de vitiis fugiendis admoneantur. P. 323 C — 324 D.

Iam ad dubitationem de filiis summorum virorum ut Periclis diluendam transit. Omnes Athenienses credere virtutem doceri posse demonstratum est atque communi hominum consensione illa omnibus civibus tam necessaria iudicatur, ut sine ea respublica stare posse nullo pacto videatur, quare quicumque eam non vult exercere, ex civitate eiicitur aut interficitur. Quae quum ita sint, nullo modo verum esse potest summos viros, qui in aliis rebus filios suos erudiendos curent, ad virtutem, cuius omnes cives participes esse oportet, eos non instituere. Non ita res se habet, sed universa educatio quum privata tum

24) Vid. Arnold Ekker: Specimen in Protagorae apud Platonem fabulam de Prometheo. Traiecti ad Rhen. 1822, et Ad. Westermayer: Der Mythos in Platos Protagoras p. 29. Nürnberg 1877.

publica eo spectat, ut filii, quantum fieri possit, ad virtutis exercitationem conformentur, in eamque educationem viri summi plus curae atque pecuniae quam alii homines conferunt. Neque dicere recte licet hac ratione nihil profici. Imo vero omnes ad aliquam virtutis rationem facultatemque adducuntur, neque dubitandum est, quin improbissimus ex iis, qui sub legibus et inter homines vivunt, cum agrestibus ac solivagis hominibus comparatus virtutis compos esse videatur. Itaque ne ii quidem, qui a parentum virtute desciverunt, propterea degeneres habentur, quod omni omnino virtute destituti sunt, sed quia propter minorem ingenii bonitatem ad maiorum suorum praestantiam pervenire non potuerunt. In eo autem numero Periclis filii nondum habendi sunt, de quibus propter iuventutem bona sperare licet. — Finita hac oratione Protagoras denuo se profitetur virtutis magistrum, suamque disciplinam ait multo grandiore dignam esse pretio, quam quod ipse a discipulis exigere soleat. P. 324 D — 328 D.

Hac Protagorae oratione audientium animi adeo permoti sunt, ut omnes plausus ac clamores, quibus, uti veterum mos erat, aliae sophistae orationes exceptae esse dicuntur, ipsa admiratione comprimerentur et Socrates obstupefactus diu etiam oratione finita a Protagorae vultu penderet. Tum vero animo collecto, postquam Hippocrati gratias egit, quod se impulerit, ut eo veniret, Protagorae oratione id effectum esse confitetur, ut ipse, quin virtus humana cura ac disciplina tradi possit, non iam dubitet. Sed de singularum virtutum coniunctione et conspiratione quid sentiendum esse videatur, id ex illius oratione non satis se cognovisse dicit, rogatque, ut eam rem paulo accuratius persequatur, idque longis orationibus missis, ut breviter vel respondendo vel interrogando colloquatur. Itaque quum Protagoras in superioribus plurium virtutum mentionem iniecisset, Socrates nunc ex eo quaerit, utrum hae omnes pro una tantum eademque virtute habendae videantur, an variae unius virtutis partes iudicandae sint. Amplectitur sophista posteriorem sententiam. Itaque ille: Si igitur sunt, inquit, o bone, unius partes virtutis, hae ipsae partes aut plane eandem habere possunt naturam, quam totum, quemadmodum auri particulae a toto non differunt; aut inter se diversae poterunt esse sic, ut singulae suam sibi propriam habeant naturam, veluti partes faciei, os, nasus, oculus, inter sese differunt. Utrum igitur tibi placet? Probat sophista eam rationem, qua singulae virtutes inter se diversae iudicantur. Hoc vero eius iudicio ita utitur Socrates, ut eum dehinc dialectica subtilitate in magnam consilii inopiam coniciat. Colligit enim inde

satis captiose rebus ita comparatis iustitiam, quippe quae a pietate diversa sit, plane nihil pietatis esse habituram, ac vicissim pietati nihil fore commune cum iustitia. Contra ea sibi iustitiam piam et pietatem iustam videri, ut aut nullum aut quam minimum discrimen inter pietatem et iustitiam intercedat. Respondet ad haec Protagoras, iustitiam et pietatem non per omnia sibi similes videri, nec tamen etiam prorsus dissimiles. Sed iam hoc loco sophista haud obscure significat, tales quaestiones, in quibus is, qui captiosis rationibus velit agere, quaecumque voluerit, cogere possit, minutas atque iniucundas esse et Socrati porro respondere gravatur.

Itaque Socrates, missa huius rei disputatione, repente ad alia progreditur. Estne, inquit, uni rei semper unum tantum contrarium, veluti parvo magnum, bono malum, turpi honestum opponimus? Ait ille. Quid igitur? singularae virtutes, quas commemorabas, nonne et ipsae tantummodo unum quiddam habebunt contrarium, veluti sapientiae opposita erit dementia (*ἀφροσύνη*)? largitur ei hoc Protagoras. Tum vero ille ut sapientiam et temperantiam unum idemque esse probet, quemadmodum antea iustitiam et pietatem non inter se differre concluderat, longis ambagibus dementiae oppositam esse temperantiam (*σωφροσύνην*) ostendit. Quo facto quid, inquit, haecine adversantur iis, quae antea de partibus virtutis inter se diversis et contrariis dixisti? nam secundum ista dementiae praeter sapientiam etiam temperantia est opposita. Quum autem uni rei unum semper sit contrarium, rectius utique sapientiam et temperantiam a se invicem nihil differre statuemus. Postquam hac ratione effectum est e quatuor illis virtutibus binas inter se nihil differre, Socrates ex altero pari iustitiam, ex altero temperantiam componit has etiam unum idemque esse probaturus, ut nullum discrimen singularum virtutum excepta fortitudine relinquatur. Itaque videamus, inquit, quae tandem inter temperantiam et iustitiam ratio intercedat. Potestne fieri ut homo qui iniuste agit temperans sit eo quod iniuste agit? Respondet ad haec sophista ex sua quidem sententia hoc fieri non posse, sed vulgo certe ita videri. Ex iis quae Protagoras sibi placere dixit facile, ut postea fit, colligi potest iustitiam et temperantiam pro una eademque virtute habendas esse, quare Socrates vulgi opinionem refutare instituit, sed pauca signa viae qua argumentatio processura erat, indicata sunt. P. 332 A concessum erat homines quum recte et utiliter agunt, temperanter agere. Itaque si quis, ita Socrates potuit pergere, iniuste agens temperanter agit i. e. bene sapit

in eo quod iniuste agit²⁵), ita agens recte et bene agit, vel quod idem est bene se habet. Bene autem agere vel se habere nemo potest nisi qui quae bona sunt facit.²⁶) Et quum bona sint utilia hominibus, temperanter qui agit, eorum utilitati servit, non infert iniuriam. Ergo temperantia contraria est iniustitiae, et Socrates eodem modo quo antea colligere potuit, temperantiam idem esse atque iustitiam.

Sed, ut dixi, haec demonstratio ad iustae argumentationis perspicuitatem non perducta est. Etenim Protagoras, quum ex eo Socrates quaerat, bonane sint ea, quae utilia sint hominibus, hanc sententiam non una ex parte falsam esse dicit et tandem occasionem sermonis alio flectendi nactum se esse ratus longam orditur orationem, qua bonum non hominum utilitate definiendum esse docet, sed quidquid alicui rei utile sit, id eatenus, quoad utile sit, bonum dicendum, ut multa sint bona, quae hominibus partim nullam afferant utilitatem, partim etiam damnum. Quam sententiam plurimis exemplis speciosam doctrinam prodeuntibus confirmat, scilicet hac ratione audientium animos ad sui admirationem abrepturus atque artem Socraticam dialecticam callide elusurus. P. 328 D — 334 C.

Etsi autem Protagorae familiares illius orationis copiam ac splendorem admirantur, tamen Socratem non fugit fraudulentum illius consilium. Rogat igitur sophistam, ut missis splendorum orationum ambagibus breviloquentia utatur, in qua et ipsa sese excellere dixerit. Ille vero iniquum putat sibi praescribi, quemadmodum disputandum sit. Quibus auditis Socrates, quum institutam disputationem persequi, non orationes de variis rebus audire cupiat, abrupto sermone discessum parat. Hic vero Callias eum obnixè rogat, ut ne discedat, et quum ipse Protagorae patrocinetur, Alcibiades Socratem defendit eaque opportunitate Prodicus et Hippias ita utuntur, ut ille ad audientium et disputantium officia explicanda specimen artis suae verba idem significantia distinguendi exhibeat, hic colloquii persequendi condiciones florida eloquentia proponat. Quas quidem Socrates ut Protagora indignas aversatur, sed quo Calliae voluntati obsequatur, non modo remanet, verum etiam rursus cum Protagora sermonem conferre vult. Quoniam autem declamationes longiores omnino censet a colloquio arcendas esse, sophistae respondendi interrogandive optione data, ipse iam respondentis suscipit partes, ita quidem, ut, postquam ille interro-

25) Vid. Cicer. de offic. I c. 10.

26) Aristot. polit. VII, 1: ἀδύνατον καλῶς πράττειν τοῖς μὴ τὰ κατὰ πρᾶττονσιν.

gando sibi satisfecerit, vicissim illum sit interrogaturus.
P. 334 C — 338 E.

Postquam igitur de his inter eos convenit, Protagoras, qui magnam liberalioris eruditionis partem positam esse censet in carminibus interpretandis, sermonem in Simonidis carmen, quod in Scopae honorem erat scriptum, transfert et ex Socrate, qui in eo carmine multum se studii collocasse profitetur, quaerit, num bene et recte compositum ei videatur. Respondet Socrates, nihil se in carmine, quod reprehendat, invenire rogatque cur illi displiceat? Tum Protagoras docere conatur poetam secum pugnancia dicere, quippe qui primo ipse ponat difficile esse virum bonum existere, deinde Pittacum, qui difficile dixerit probum esse, vituperet ac corripiat. Qua culpa ut Simonides liberetur, Socrates Prodicus auctore duas proponit verborum explicationes, quarum neutram Protagoras admittit. 338 E — 342 A.

Iamque Socrates suam ipsius sententiam longa oratione expromit et postquam admirabili cum irrisione Lacedaemonios et Cretenses laudavit tanquam sapientiae atque sophistarum disciplinae studiosissimos et breviter acuteque dictis clarissimos, illud carmen Simonideum ita interpretatur, ut poetam, Pittaci dictum aliquod reprehendentem, haec fere dicere demonstret: Difficile esse virum bonum fieri, ac falli Pittacum, qui virum bonum esse vel manere difficile esse dixerit: hoc enim in solum deum cadere; humanae imbecillitati esse negatum²⁷). Sed praeter hunc sensum probabilem faceta illa ironia ex Simonideis verbis contra poetae sententiam ea etiam eruit, quae suae ipsius doctrinae respondent. P. 334 C — 347 A.

Atque hanc Socraticam carminis interpretationem mirifice probat Hippias sophista. Qui tamen, ut scilicet suae quoque sapientiae specimen aliquod exhibeat, de eodem carmine orationem habere instituit. Sed enim homo admodum ambitiosus ab Alcibiade, sermonum Socraticorum cupidissimo, opportune admonetur, ne id faciat: colloquium enim, a Socrate et Protagora institutum, esse profligan-

27) Vere, opinor, Schleiermacherus Praef. ad Protagor. p. 234: „Was des Socrates Deutung von dem Gedichte des Simonides betrifft, von dem uns nichts erhalten ist als eben diese Bruchstücke, dass es nämlich eine Rüge sein soll gegen den Spruch des Pittakus, so ist sie gar nicht lediglich als Scherz zu nehmen. Wenigstens besitzen wir noch ein allgemein dem Simonides zugeschriebenes und diesem hier in Sprache und Manier unverkennbar ähnliches Gedicht, welches sich eben so polemisch auf das im Phaedrus angeführte Epigramm des Kleobulus bezieht, der ja auch zu den Sieben gehörte.“

dum et ad exitum perducendum. Nimirum constitutum erat antea, ut, postquam Protagoras sibi interrogando satisfecisset, Socrates vicissim interrogantis partes susciperet, sophista huic responderet. Et Socrates quidem se paratum ostendit ad sermonem peragendum, modo ne rursus de carminibus disseratur: horum enim interpretationem admodum dedecere homines liberaliter institutos, quippe ingenii atque eruditionis magnam arguentem penuriam. Protagoras autem aegerrime ferens, quod erat confutatus, cum eo porro colloqui gravatur ac multis demum Calliae ceterorumque qui aderant precibus eo permovetur, ut illi quaerenti respondeat.

Rursus igitur Socrates in virtutum naturam ac rationem inquiri et interrogat, virtutesne nihil nisi varia nomina unius eiusdemque rei esse videantur? Respondet Protagoras iustitiam quidem, pietatem, temperentiam et sapientiam esse inter se simillimas — has enim virtutes Socrates antea ostendere conatus erat unum idemque esse — sed plurimum ab his differre fortitudinem: saepenumero enim accidere, ut qui ceteris careant virtutibus, ii longe fortissimi sint. Quam sententiam ut redarguat omnesque virtutes et unum esse et in scientia constare demonstrat, Socrates iam aggreditur docere fortitudinem sine sapientia, quam nunc modo σοφίαν, modo ἐπιστήμην appellat²⁸⁾, nunquam posse existere. Itaque qui fortes sunt, inquit, eos audaces esse facile largieris. Qui autem audacter aggrediuntur id, cuius scientes sunt, laudantur iidemque quo scientiores, eo sunt audaciores, contra qui audaces in eo sunt, cuius nullam habent cognitionem, ii merito insani iudicantur. Omnis autem virtus propter naturam suam necesse est careat vitio ac reprehensione, quia alioquin virtutis nomine indigna foret. Ex quo consequitur, ut ea modo audacia, quae scientiam sibi adiunctam habeat, pro virtute haberi possit. Unde Socrates colligit scientiam esse fortitudinem. Quam conclusionem improbat Protagoras dicitque ex sua sententia fortes quidem esse audaces et ex audacibus eos qui rei aggrediendae periti sint imperitis audaciores, sed inde non effici, ut audaces omnes sint fortes et sapientia sit fortitudo ac scientissimus quisque sit fortissimus. Nam ex iis quae concessa sunt audacia cum scientia coniuncta, non autem ipsa scientia, intelligenda est fortitudo; scientia adiumentum, non fundamentum est fortitudinis, confirmat huius vim ut in luctae certamine corporis vires si adsunt artis peritia adiuvantur,

28) Xenoph. Memorab. IV. 6, 7: Ἄλλο τι σοφίαν οἶμι εἶναι ἢ ὃ σοφοί εἰσιν; Οὐκ ἔγωγε. Ἐπιστήμη ἄρα σοφία ἐστίν.

at non compensantur amissae.²⁹⁾ Neque qui audaces sunt, inquit, ii continuo fortes iudicari debent. Nam inter audaciam et fortitudinem hoc interest, quod illa aut ab ira aut ab artis alicuius proficiscitur scientia, fortitudo autem ab universa hominis natura animique conformatione (*ἀπὸ φύσεως καὶ εὐτροφίας τῶν ψυχῶν*) fluere putanda est.³⁰⁾ P. 347 B — 351 B.

29) Cicer. de sen. c. IX: Milo cum iam senex esset athletasque se exercentes in curriculo videret, aspexisse lacertos suos dicitur inlacrimansque dixisse: 'At hi quidem mortui iam sunt'. Non vero tam isti quam tu ipse nugator. Neque enim ex te unquam es nobilitatus, sed ex lateribus et lacertis tuis.

30) Aristoteles (Eth. Nic. III. 11) hunc Protagorae locum respiciens inter ea quae speciem verae fortitudinis habeant, experientiam (*ἐμπειρίαν*) et iram (*θυμόν*) affert. Et quidem ira ei a natura fortitudinis propius abesse et fortibus esse subsidio videtur (*οἱ ἀνδρεῖοι διὰ τὸ καλὸν πράττουσιν, ὁ δὲ θυμὸς συνεργεῖ αὐτοῖς*), artis autem peritia vel scientia qui confidunt, eos ubi quid contra spem acciderit abiectis animis pericula dicit fugere mortem potius quam dedecus pertimescentes. Et Plato ipse in Lachete (p. 194 E) dicentem facit Socratem artis alicuius scientiam nihil attingere ipsam fortitudinem. Mira igitur sunt, quae Felix Ramorinus, in Taurinensi Athenaeo professor, qui proximo anno in Platonis Protagoram explanationes scripsit, de hac Socratis argumentatione commentatus est. Recte enim Socratem conclusisse his rationibus sibi videtur probare p. 77: Protagoras, inquit, ineptias effutiens Socratis argumentum falsitatis arguere conatur. „Consensi equidem, ait, omnes fortes esse fidentes, sed nequaquam fidentes esse fortes.“ Ecquid? Num in verbis Socraticis id negatur? Nonne patet imo apertissime, qui distinguat *τοὺς* scilicet fidentes ab inscientibus prioresque solum fortes appellari velit, hunc subintelligere non omnes fidentes esse fortes? Pergit Protagoras, eadem ratione convinci etiam posse quod scientia sit robur, quoniam robur sit potentia, potentia autem maior sit in eo qui artem luctandi novit. Ecquid hoc vetat? Si robur intelligas artem luctandi, nonne fundamentum huius artis est peritia, id est aliqua scientia? robur enim sine peritia vix aliquid ac ne vix quidem in contendendo valet. — Ad haec tantum addo et Protagoram definivisse *ἰσχὸν* (robur) *γίγνεσθαι ἀπὸ φύσεως καὶ εὐτροφίας τῶν σωμαίων*, neque Socratem, antequam argumentationem concluderet, apertis verbis indicavisse se urinatores, peltasticos, aliosque id genus omnes, quibus artis peritia fiduciam addit, in fortibus numerare. Et verissime E. Joyau, in Collegio Engolismiensis philosophiae professor, in dissertatione de Platonis Protagora sive Socratica de natura virtutis doctrina (Parisiis. Germer Ballière. 1879) p. 52: Socrates, inquit, virtutem non eam appellat scientiam, quae vanam animi curiositatem expleat quaque, dum hoc sciamus, illud tamen ignoremus, sed ipsam ingenii sollertiam firmitatemque, quae verum invenire et a falso discernere valeamus. Quum igitur non nisi recta iudicia feramus, maiorem nunquam ex illis rebus voluptatem percipimus, quae reipsa peiores sunt, eaque ante omnia diligimus, quae vere optima sunt. Nos ex omni voluptatum servitute ratio expedit. Libertatem rectus intellectus alit et tuetur, ut ait Leibnitzius (Théod. 3, 288: L'intelligence est comme l'âme de la liberté).

Socrates ita a proposito depulsus hac disputatione relicta firmioribus argumentis Protagorae sententiam refellere conatur. Sciscitatur igitur ex eo, an omne iucundum etiam bonum sit, et an ipsa iucunditas per se spectata bona censi queat. Dubitante autem illo, quomodo de hac re iudicandum sit, voluptatem vel iucunditatem per se bonam esse ideoque ab omnibus appeti solere deinceps hac argumentatione docere instituit. Scientia una est, inquit, omnium cupiditatum nostrarum moderatrix, adeoque universam regit ac gubernat hominum vitam. Qua qui utitur, is, quum bona et mala probe discernat, a nulla re superabitur aut vincetur, quippe nihil faciens, nisi quod scientia fieri iubeat. Quodsi reperiuntur qui se dicant non quod bonum est, licet illud cognoverint, amplecti, sed a voluptatibus victos ad alia omnia abripi, ii in magno versantur opinionis errore. Etenim quae iucunda sunt, ea non propterea, quod in praesenti afferunt voluptatem, mala putantur, sed quia futuro tempore maiora mala videntur allatura: vicissimque bona cum doloris acerbitate coniuncta propterea, quod in praesenti dolorem admixtum habent, acerba quidem appellantur, sed eadem tamen pro bonis habentur, si in posterum speramus per illa effectum iri maiorem voluptatis ac iucunditatis sensum. Quaecunque igitur bona aut mala censentur, ea metiri solemus voluptatum aut dolorum, quibuscum coniuncta sunt, magnitudine vel parvitate, adeoque ipsam voluptatem, si maiorem aufert quam affert iucunditatem, malum arbitramur, atque contra dolorem bonum, si voluptatem acerbitate sua habet maiorem. Ex quo consequitur omnes omnino voluptatem tanquam bonum perpetuo consecrari, dolorem ut malum aversari. — Haec autem si vera sunt, ridiculum est dicere hominem, licet mala saepe cognoscat, tamen ea facere, quum non facere liceat, et vicissim, licet cognoscat bona, tamen ea amplecti nolle propter praesentium voluptatum vim et magnitudinem. Nam quum voluptas *per se* bona sit, is qui mala, quatenus mala sunt, sua sponte faciat, bonis succumbens male facere videatur necesse erit, id quod per est absurdum. Itaque quod vulgo vocant succumbere voluptatibus, vel ab illis vinci, id nihil est aliud nisi pro maioribus bonis maiora mala sumere, et quidem deceptum opinionis errore. Quippe in eligendis bonis plurimum refert, ut rerum iucundarum et iniucundarum rationem plane perspectam habeamus; qua cognitione qui carent, ii fieri non potest quin in fraudem et errorem incurrant. Quocirca scientiam apparet voluptate esse multo potiore, quippe quae omnes actiones nostras universamque vitam

regere ac moderari debeat, neque fieri unquam potest, ut quis a voluptatibus victus, quum bona cognoscat, tamen contraria amplectatur: neque enim quisquam sciens malus, sed qui voluptati succumbentes mala sequuntur, ii propter imprudentiam et quia errore decepti sunt, minora bona pro maioribus amplecti videntur. Quae si vere disputavimus, vir sapiens nunquam sua sponte mala appetet aut faciet.

His expositis Socrates revertitur ad illud, quod Protagoras in superioribus dixerat, fortitudinem a ceteris virtutibus propterea plurimum differre videri, quod saepe numero homines insipientissimi, intemperantissimi et iniustissimi alios audacia et fortitudine sua longissime antecellerent. Postquam enim concessum est neminem volentem res periculosas unquam suscipere, ne fortem quidem virum temere se in mala et calamitates esse coniecturum asseverat. Nam quae quis timet, inquit, ea mala existimat: nemo autem sua sponte suscipit ea, quae sibi malum aliquod afferre arbitratur. Itaque vir fortis ea, quae sunt honesta, id est, iucunda — nam honestum et iucundum idem esse vidimus — semper et ubique sequitur, ideoque nec turpiter metuit nec turpiter audax est, quum timidus ac temere audax vel metu vel audacia turpi corripitur. Est autem turpiter audere vel timere nihil aliud nisi propter recti ignorantiam peccare, quandoquidem nemo prudens, ut vidimus, quae sibi pernicioosa fore praevidet, unquam suscipiet. Unde efficitur, ut fortitudinem scientia contentam esse iudicari oporteat: est enim nihil aliud nisi rerum metuendarum aut non metuendarum scientia cum recto usu coniuncta. — His omnibus magna subtilitate explicatis Socrates concludit falsam esse Protagorae sententiam, homines imprudentissimos saepe numero fortissimos esse statuentis, et sophista ipse, etsi perinvitus fatetur eam ex iis, quae concessa sint, locum habere non posse. P. 351 B — 360 E.

Protagorae animum rursus placaturus Socrates: Ego vero, inquit, non aliam ob causam haec omnia ex te quaero, nisi quod perspicere cupio, quomodo se habeant quae ad virtutem referuntur, et quid sit ipsa virtus. Nam probe novi, hoc ubi patefactum fuerit, etiam illud manifestum fore, de quo disputavimus, utrum virtus doceri possit, necne.

At mirum quiddam nobis in hac disputatione accidit. Ego enim, qui antea virtutem doceri posse negabam, nunc hoc ipsum affirmo, quod meae rationi mirum quantum adversatur, quippe demonstrare studens omnes virtutes, et iustitiam et temperantiam et fortitudinem, scientia contineri: qua quidem ratione probata virtus maxime doceri

posse videbitur. Tu contra, qui virtutem disciplina comparari posse antea aiebas, nunc contrarium statuere videris, quippe quum id efficere studeas, ut quavis alia re potius quam scientia contenta esse videatur. — Quocirca, quum omnia mire perturbata temereque mixta videamus, equidem pervelim, ut ad virtutis naturam contemplandam accedamus, ac tum demum iterum quaeramus, utrum ea doceri possit, necne.

Sed Protagoras hanc disputationem, quum sibi iam ad aliud quid accedendum sit, in aliud tempus differendam esse dicit, Socratem autem magnificis ornat laudibus eumque vaticinatur aliquando talem futurum, qui merito inter viros sapientiae laude conspicuos numerari possit. — His dictis auditisque Socrates et Hippocrates discedunt. P. 360 E — 362.

Haec igitur summa est libri, qui omnium iudicio insignem habet artis perfectionem, ut nemo eum sine limpidissimae voluptatis sensu legere queat, et ab hoc potissimum dialogo Platonicorum librorum lectionem incipiendam esse Heindorfius, acutissimus Platonis interpres, in editione Protagorae p. 463 rectissime iudicavit. Nam quum magna in eo regnat orationis elegantia et venustas, argumenti varietas atque iocandi ridendique in summa rerum gravitate hilaritas, tum omnia accuratissima diligentia descripta sunt. Velut oculis cernimus domos Socratis et Calliae inter se dissimillimas, ubi tanquam in scena haec acta esse finguntur, ipsique nobis alternis illis sermonibus interesse videmur, quos qui habent, sua quisque dicendi ratione utuntur eaque proferunt, quibus certam sui ingenii formam distincte expriment; nihil in iis languidi aut inertis dignique sunt assensu et clamore, quibus audientes studia sua indicant. Plutarchus narrat³¹⁾, Romae usu venisse in conviviiis ut pueri ex Platonis dialogis facillimos, quos propter dramaticam naturam edidicissent memoriter ita recitarent, ut histrionum more vocem effingerent, affectionem dictis continentem induerent et gestus moribus congruos adderent. Sed dramaticam argumenti expositionem Plato in nullo dialogo manifestius secutus est quam in Protagora, cuius singulae deinceps partes maiores eisdem nominibus quibus

31) Symposiac. l. VII: Ἐφη . . εἰσάγειν τὸ νεωστὶ ἐν Ῥώμῃ παρεισηγμένον εἰς τὰ συμπόσια. ἴστε γὰρ ὅτι τῶν Πλάτωνος dialogῶν διηγηματικοὶ τινὲς εἰσιν, οἱ δὲ δραματικοί. τούτων οὖν τῶν δραματικῶν τοὺς ἐλαφροτάτους ἐκδιδάσκονται παῖδες ὥστε ἀπὸ στόματος λέγειν. πρόσεστι δὲ ὑπόκρισις πρέπουσα τῷ ἦθει τῶν ὑποκειμένων προσώπων, καὶ φωνῆς πλάσμα καὶ σχῆμα, καὶ διαθέσεις ἐπόμεναι τοῖς λεγομένοις.

dramaticae significari possunt. Habemus hic *πρότασιν* s. *πρόλογον* a p. 309 ad p. 320 C, habemus *ἐπίτασιν* a p. 320 C ad p. 360 E eiusque tres actus — quorum quisque, ut ex summario perspicere licet, triplici ratione divisus est — et quidem *εἰσβολήν* a p. 320 C ad p. 328 D, *πλοκήν* s. *δέσιν* a p. 328 D ad p. 342 A, *λύσιν* a p. 342 A ad p. 360 E, habemus denique *καταστροφήν* s. *ἐξοδον* a p. 362.³²⁾

Itemque res ipsae, de quibus agitur, quin ingenui adolescentis animum permoveant et inflamment, fieri non potest. Universa autem disputatio quorsum pertineat, si quaerimus, necesse est meminerimus Hippocratem, adolescentem Protagorae doctrinae cupidissimum, horum sermonum causam fuisse, unde facile erit cognitu Platonem hoc spectasse, ut sophistarum maximeque eorum principis disciplina in omnium conspectu exponeretur. Atque id quidem sic consecutus est, ut et res, in quibus illorum disciplina versabatur, persequeretur, et viam ac rationem, qua discipulos erudiebant, ostenderet. Itaque in hoc dialogo exemplum sophisticarum orationum, quae proprie *ἐπιδείξεις* appellabantur, luculentissimum invenimus, tum videmus, ut sophista cum Socrate, homine artis dialecticae peritissimo, verbis contendens nomen suum tueatur et auctoritatem, denique grammaticae interpretationis poetarum specimen exhibetur, idque, quod litterarum monumentis proditum sit, antiquissimum. Iam vero ad quas res sophistae instituant, id primum in eo sermone, quem Socrates cum Hippocrate habet, disputatur. Cui quaestioni solvendae quum ipsi sibi videantur impares, a Protagora, simul atque ad eum perventum est, eiusdem rei explicationem petunt. Ille quum homines sapientiores et meliores sua disciplina effici dicat, tum de virtutis vi ac notione disseritur, cuius Socrates, etsi paulo tectius, duo distinguit genera, ut sophisticam finibus, quos supra significavi circumscribat. Ipse enim sophistis unam virtutem civilem,³³⁾ quam consulto *τὴν πολιτικὴν τέχνην*

32) Bertram: Platons Alkibiades I, Charmides, Protagoras (Naumburg 1881) p. 30—52. A nonnullis, quae in hac commentatione habentur, maxime ab iis quae de partibus Protagorae datis p. 37 et aliis locis iudicantur, me dissentire, ex rationibus quas supra attuli apparet. — Huius dialogi praestantiam, qua adolescentium studiis dignissimus sit, his verbis effert Ad. Westermayer Zwei Kapitel aus einer Schulerklärung d. Platon. Protagoras (p. 342 A—347 A) Nürnberg 1880. p. 10: Ich betrachte diese Schrift nicht blos um ihrer künstlerischen Vollendung willen, sondern auch in sittlicher Beziehung als ein solches Kleinod der Literatur, dass ich sie jedem jungen Manne als ein Vademecum auf den Weg des Lebens mitgeben möchte.

33) Plat. Men. p. 91 A.: *Μένων ἐπιθυμεί ταύτης τῆς σοφίας*

p. 319 A vocat, relicturus de eius solius disciplina quaestionem infert neque aliam intelligit, quum Protagorae oratione sibi persuasum esse confitetur, (a sophistis) virtutem posse doceri. Alterum eius genus, cum boni honestique cognitione et recti conscientia coniunctum, quod unice virtutis nomine dignum est, id a disciplina sophistica alienum esse arbitratur. Conatur igitur probare Protagoram, cuius praecepta de iis quae vitae civilis ratio requiratur, haud inepta sint, nescire, quae sit verae virtutis natura imperiteque de ea nugari, ut immerito virtutis magistrum se profiteatur, eamque ipse docet et unam esse et in scientia constare.

Sed in hac parte disputationis Socrati persona imposita est, quae ab ea, quam plerumque apud Platonem fert, longe abhorret. Etenim ut suae causae serviat, et argumentis aliquot utitur, quae ceteris Platonici Socratis sententiis non congruunt, nec semper vere hic cum adversario agit. Quam diversitatem iam olim iudicavi in eo positam esse, quod Plato, quemadmodum ad Protagorae aliorumque sophistarum disciplinam exponendam et res ipsas, quas docebant, significavit, et docendi viam ac rationem effluxit, sic de industria ea, quae Socrati tribuit, placita ac decreta ex ipsius Socratis doctrina repetiverit et eius disputandi rationem expresserit.

De utraque re Stallbaumii alia fuit sententia, qui omnia, quaecumque Socrati minus honesta esse videantur, e sophistarum vulgique opinione et mente disputata esse statuit. Itaque quae de fortitudine disseruntur, ea, inquit vir doctissimus in praefat. suae edit. secund. p. 30 sq., Socrates pleraque omnia ad mentem ipsius Protagorae disputat, ita quidem ut eum per suam ipsius rationem in fraudem et errorem inducat. Nam Socrates ipse, etsi fortitudinem quoque in scientia positam esse iudicabat, tamen neutiquam eam volebat inesse in callida quadam rerum iucundarum aut iniucundarum, metuendarum aut non metuendarum deliberatione, ad quam unam sane illam referebant qui virtutis dignitatem uno utilitatis studio terminabant: imo eum pro certo et explorato habemus eam scientiam, quae requireretur ad fortitudinem, item in boni rectique cognitione atque certa officii persuasionem positam iudicavisse. Idemque, quod Socrates honestum et iucundum idem esse ait adeoque voluptate ita fruendum arbitratur, ut ad eius usum sapientia adhibeatur, huius sententiae auctores facit

καὶ ἀρετῆς, ἣ οἱ ἄνθρωποι τὰς τε οἰκίας καὶ τὰς πόλεις καλῶς διοικουῦσι, καὶ τοὺς γονεῖς τοὺς αὐτῶν θεραπεύουσι, καὶ πολίτας καὶ ξένους ὑποδέξασθαι τε καὶ ἀποπέμψαι ἐπίστανται ἀξίως ἀνδρὸς ἀγαθοῦ.

sophistas. Nam: haud scio, inquit, an Socrates in eo loco potius ipsorum sophistarum opiniones Protagorae proponat, quo facilius eum deinde laqueis dialecticis irretiat.

Verum enim vero Protagoras Socratis sententiam alteram graviter refellit, alteram num amplectatur, vehementer dubitat. Et Socrates, cui Xenophon Memorab. IV. 6, 8 scribit placuisse utile et bonum idem esse, recte ac iure a Platone ita disputans inducitur, ut iucundum, quod quidem nunquam non iucunde afficiat, nihil aliud esse nisi bonum statuatur. Neque Plato, sed Socrates docebat singulas virtutes, quae scientia coniunctae sunt, neque inter se neque a scientia omnino differre. Atque omnes sententias, quas Socrates in Protagora profert, ad Socraticam doctrinam accommodatas esse, nuper Joyau eo quem in annotat. 29 memoravi libro gravissime et constanti iudicio defendit contenditque illam doctrinam adeo plenam et absolutam hoc dialogo contineri, ut nusquam quae sit vera eius forma ac facies manifestius deprehendi possit.

Neque dubitandum est, quin qua ratione Socrates hoc loco cum Protagora disserit, eadem cum civibus Atheniensibus colloqui solitus sit. Non enim Plato in libro, quo magistrum suum naturam et vim virtutis enucleantem facit, ei talia argumentationis vitia, qualia in locis supra p. 8 allatis inveniuntur, tribuisset, nisi veram eius disputandi rationem voluisset exprimere. De conclusionibus, quibus Protagoras hic deceptus est, Plato ipse, ut vidimus, in Theaeteto legentibus se purgare voluit, sed iuvenem Socratem, qua aetate cum Protagora apud Calliam sermones contulisse dicitur³⁴), eiusmodi captiones omnino non fugisse, pro certo affirmari potest. Namque Socrates in symposio (p. 202) se narrat a Diotima demum didicisse falso concludi, quidquid non esset pulchrum, necessario id ipsum esse turpe aut quidquid non sapiens, id insciens, sed medium quiddam esse inter sapientiam et inscientiam, illamque monuisse, ne contenderet et cogeret quod non esset pulchrum, id turpe esse, nec quod non bonum, malum³⁵). Idemque in Protagora orationis ambiguitate non semel utitur, ut p. 319 A in eius verbis *δοκεῖς μοι . . ὑπισχνεῖσθαι ποιεῖν ἄνδρας ἀγαθοὺς πολίτας* Heraclitea quaedam obscuritas inest; nam *ποιεῖν* reddendi vi, non gignendi vel procreandi, positum esse et accusativos diversae esse potestatis, alterum obiecti, alterum praedicati nominis, id quidem certum est, sed *ἀγαθοὺς* ad *ἄνδρας*

34) P. 314 B.: *ἡμεῖς γὰρ ἔτι νέοι, ὥστε τοσοῦτο πρᾶγμα διελείσθαι.*

35) Plat. symp. 202 B: *Μὴ τοίνυν ἀνάγκασε, ὃ μὴ καλὸν ἔστιν, ἀλγρόν εἶναι, μηδὲ ὃ μὴ ἀγαθόν, κακόν.*

referatur, an ad *πολίτας*, liberum est arbitrium. Protagoras, qui virtutem universam, non civilem modo, se tradere profitetur, sese arbitratur videri cives ad virtutem instituere³⁶), non viros ad vitae civilis artem, Socrates, quamquam civilem virtutem sive prudentiam intelligit, ut ex proximis verbis apparet, tamen hic nondum sciri vult, ex sua sententia perfectam virtutem ac consummatam sophisticis omnino non concedendam esse. Eiusdem ambiguitatis exemplum ad argumentationem etiam gravius ad p. 350 B. notavimus.

Proximum est, ut videamus, quo tempore hic liber conscriptus sit, et quando colloquium fingatur habitum. Atque de priore tempore plerisque interpretibus ita visum est, ut libri confectionem ad Platonis adolescentiam referendam esse statuerent. Socrate enim vivo hunc sermonem litteris mandatum esse volunt³⁷), qui quum moreretur, natus fuit Plato viginti septem annos. Sed quamquam facile credimus, in Platone, acerrimi viro ingenii, ea quae futura essent, multo maturius quam in plerisque hominibus perfecta esse, tamen tanta scribendi elegantia et perfectio, quanta hic singulae partes descriptae, res et homines paene sub oculos nostros subiecti, in argumento explicando omnia ad artem directa sunt, in nullum adolescentem ne summa quidem ingenii felicitate praeditum videtur cadere. Et Plato, quem vidimus Socratis et doctrinam et disserendi rationem hoc dialogo exponere voluisse, hoc satis inepte eo fecisset tempore, quo Socrates quotidie disputandi docendique causa palaestras, gymnasia, forum, omnia denique loca, ubi homines congregiebantur circuli que erant, perlustrabat. Nec enim Plato, quum veritatem sequeretur, verbis suis veras viventis actiones superare potuisset, nec fuissent qui, quum his ipsis interesse possent, earum formam adumbratam desiderarent. Quodsi quaerimus, cur hunc librum iam vivo Socrate confectum esse statuatur, hanc

36) Perspicuis verbis ipse id in sequentibus declarat p. 328 B: *εἰ ὀλίγον ἔστι τις ὅστις διαφέρει ἡμῶν προβιβάσαι εἰς ἀρετήν, ἀγαπητόν. ὦν δὲ ἐγὼ οἶμαι εἶς εἶναι, καὶ διαφερόντως ἂν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ὀνήσαι τινα πρὸς τὸ καλὸν καὶ ἀγαθὸν γενέσθαι.* conf. p. 339 B. Aristot. pol. VIII, 14 (1333 a. Bek.): *τοῦτ' ἂν εἴη τῷ νομοθέτῃ πραγματευτέον, ὅπως πολίτης καὶ ἄρχων ἄνδρες ἀγαθοὶ γίνωνται.* Hinc Seneca ep. 76: In eo loco (i. e. auditorio), in quo vir bonus discitur, paucissimi sedent.

37) Vid. C. Fr. Hermann *Histor. Philos. Plat.* I, 618 not. 323, Steinhart *Praefat. ad Prot.* p. 432, Susemihl *Jahrb. f. cl. philolog.* 1880 p. 717, Zeller *Philos. d. Griech.* II, 1, 433 sqq., qui tamen ipse arbitratur (p. 451 not. 3) Protagoram post Socratis mortem et quidem antequam Plato in Aegyptum proficisceretur, scriptum esse, eique consentit Bonitz *Platon. Stud.* p. 241.

maximam causam reperimus, quod in eo Platonis de ideis doctrinae vestigia certa non animadvertantur. Verum, si quid video, inde non consequens est, illam doctrinam eo tempore, quo liber conscriptus est, a Platone nondum fuisse excogitatam, imo si ea, quae modo disputavimus, idoneam habent fidem et Socrates in Protagora suas ipsius partes, non Platonis, agit, illi doctrinae illustrissimae nullum in hoc sermone locum relictum fuisse apparet, ut ex eo quod Socratis placita in dialogo non ad eam relata sunt, de tempore scriptiois aliqua probabilis coniectura colligi non possit. Neque virtutum numerus ad hanc quaestionem spectat. Numeratur enim in hoc libro inter virtutes cardinales, quas vocant, praeter iustitiam, sapientiam, temperantiam et fortitudinem etiam pietas, cuius Plato in iis libris, qui posteriore tempore scripti videntur esse, plerumque nullam iniicit mentionem, iustitiae eam subiungendam esse ratus. At Protagoras in hoc colloquio quinque virtutis partes discernit isque pietatem una cum iustitia et temperantia iam in oratione de virtutis origine et disciplina commemoraverat; Socrates, qui p. 361 B disputationis summam repetit, pietatem praetermittit. *ἐπιχειρεῖς*, inquit, *ἀποδείξαι, ὡς πάντα χρήματά ἐστιν ἐπιστήμη καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ ἀνδρεία*. Non equidem ignarus sum, pietatem a Socrate in virtutum numero et praecipuo quodam loco positam esse, sed quot virtutis formas Plato, quum hunc dialogum scriberet, probaverit, id rationibus confirmari posse nego.

Iam si quaeritur, quo tandem tempore liber scriptus esse videatur, certum quendam annum in re prae ceteris lubrica constituere sane est difficile. In primis Platonis scriptis hunc librum numerandum esse, in eo quidem omnes consentiunt, satisque constat eum prius confectum esse quam Lachetem³⁸⁾ et Gorgiam. Orationis festivitate ac varietate, dilucida rerum descriptione et sententiis in aliena studia directis Phaedrus et Protagoras inter se simillimi sunt, et quum ille ante annum trecentimum nonagesimum sextum³⁹⁾ compositus esse videatur, cum probabilitate suspicari licet, Protagoram triennio inter hunc quem posui annum et Socratis mortem interiecto esse conscriptum.

Longe autem ab illo tempore id diversum est, quo Plato hunc sermonem habitum esse fingit. Videndum igitur nunc est, quod sibi tempus proposuerit, quo homines

38) Vid. quae de hoc dialogo disputavit H. Becker in Jahrb. f. cl. philol. 1880 p. 305—316.

39) Conf. Susemihl: Die Abfassungszeit des platon. Phädrus l. l. p. 707—724.

illi totius Graeciae clarissimi ad Calliam convenisse dici possent. Athenaeus p. 218 ex Hippocratis verbis: *ἔτι γὰρ παῖς ἦ, ὅτε τὸ πρότερον ἐπεδήμησε (Πρωταγόρας)*, quae initio dialogi scripta inveniuntur, ex iis igitur concludit Protagoram secundo adventu Athenis morantem hunc de virtute sermonem cum Socrate habuisse. Quare quum Socrates tertio iam die postquam ille advenit, cum Hippocrate eum convenisse dicatur, hoc praecipue quaerendum putavit, quo anno sophista iterum Athenas venerit. Quam rem hoc modo effecit, ut, quia Protagoras ad Calliam devertit, mortem Hipponici, Calliae patris, exquisiverit. Atque Hipponicus, inquit, dux creatus et contra Tanagraeos una cum Nicia profectus est Euthydemo archonte h. e. Ol. 88, 3 (426 a. Chr. n.), sed mortuus iam erat anno tertio Ol. 89, quo Eupolis fabulam Adulatores docuit, qua in fabula Callias hereditatem adisse, nec ita pridem adisse dicitur, ut mortem patris in primum aut alterum annum Ol. 89 incidisse intelligatur. Eadem in fabula ab Eupolide Protagoras etiam inducitur, quem tum nondum diu Athenis versatum esse ex eo collegit, quod in Conno Amipsiae duobus annis ante acta in sophistarum numero non producitur. Quum igitur illo temporis spatio, quod inter primum et tertium annum Ol. 89 interiectum est, et mortuus sit Hipponicus et Protagoras Athenas reverterit, necesse est, inquit, in unum aliquem ex his tribus annis Plato, si ratione egisse putandus est, illum conventum retulerit, atque quum adsit etiam sermoni Hippias Eleus, de altero anno Ol. 89 eum cogitasse statuendum est, quod Hippias nisi per indutias annuas Isarcho archonte anno primo Ol. 89 factas non potuerit tuto Athenis degere. Illo autem tempore neque Paralus et Xanthippus, Periclis filii, Protagoram audire potuerunt, utpote ante patrem mortui⁴⁰⁾, neque Pherecratis fabula Agrestes, quae demum Aristione archonte (Ol. 90, 4) docta est, in Protagora (p. 327 D) commemorari debuit, unde Athenaeus manifesto apparere dicit diversa Platonem tempora confudisse historiaeque

40) Censeo enim in verbis Athenaei (p. 506 A) *οἱ ἔτι πρότερον τελευτήσαντες* ante *πρότερον* intercidisse *πρὸς* i. e. *πατρὸς*, Casaubonus pro *οἱ ἔτι* voluit *οἱ ἔῃ* i. e. *οἱ πέμπτῳ ἔτει πρὸς*. eaque coniectura, quam ipse veram omnino et certam emendationem dicit, hodie etiam pro vera habetur, quanquam iam anno 1859 in commentatione de temporibus rerum in Platonis Protagora p. 9 Casauboni errorem patefecit ex descriptione Olympiadum quam in Animadvers. ad Athenaeum ad lib. V cap. 15 (edit. Lugdunens. 1621 p. 378) adiecit. Ibi scripsit sub Ol. 89, 3: Protagoras fuit tum Athenis, quum paulo ante eo venisset secundum, et Periclis filiorum mortem transfert in Ol. 87, 2; itaque luce clarius est eum totam Olympiadem 88 in computatione annorum omisisse.

fidem laesisse. Sed praeter ea, quae Athenaeus memoravit, alia etiam in hoc dialogo habentur, quae nisi temporum ratione neglecta ad secundum annum Ol. 89 (423 a. Chr. n.) referri nequeant. Non enim Agatho poeta, qui iam proxima Olympiade (90, 4), ut Athenaeus p. 217 A memoriae prodidit, in certamine tragico victoriam reportavit, eo anno *νέον ἔτι μειράκιον* fuit, quo nomine p. 315 D a Socrate appellatur. Neque magis cum illo anno concinunt, quae p. 311 C de Phidia Atheniensi et p. 335 E de Crisone Himeraeo memorantur. Ille enim, quem iam anno primo Ol. 87 interiisse constat⁴¹⁾, exempli causa inter eos nominatur, quos adiens Hippocrates certam quandam artem doceatur, cum Crisone, insigni cursore Socrates Protagoram comparat orationum cursum non inhibentem et suam condicionem, si cum sophista longis orationibus certare iubeatur, eandem esse dicit, ac si Crisonem currendo iubeatur aemulari. Tribus deinceps certaminibus Olympicis — Ol. 83. 84. 85 — Criso⁴²⁾ cursu vicit, ut illo tempore eius pedum pernitas tota Graecia esset celebris; sed Ol. 89, 2 post ultimam victoriam duodeviginti annorum spatio interiecto sine dubio tantum de ea laude fuit detractum, ut nec ipse *δρομεὺς ἀκμάζων* appellari posset et Socrates nihil haberet, cur cursu cum eo certare nollet. Etenim ne Socratis quidem persona, qui ut iam vidimus, iuvenili aetate florens describitur, anno 423 respondet.

Sed haec omnia ita comparata sunt, ut nos ad prius quoddam tempus hunc dialogum accommodatum esse existimare oporteat. Et Athenaei rationes speciosiores quam veriores sunt. Protagoras, ut supra ostendimus, artem sophisticam inchoaverat anno 455 a. Chr. n. Ab eo igitur anno per singulas urbes migraverat et in optimis artibus omnes quicumque discendi cupidi erant erudiverat. Quae eius consuetudo (*τοῦ ἐπιδημεῖν*) Athenaei sententiae magnopere adversatur. Neque enim Protagoras anno 423 secundum Athenas advenire potuit, nisi triginta duorum annorum spatio aut semel ibi versatus erat aut semel abfuerat. Utrumque et per se incredibile est nec ullius sophistae exemplo probatur. Et fuerat Protagoras Athenis iam versatus Ol. 84 (444) atque ibi ad tantam famam pervenerat, ut quum eo anno colonia Thurios deduceretur, illis colonis leges qui scriberet ab Atheniensibus dignus haberetur.⁴³⁾ Vēri

41) Hanc O. Muelleri sententiam secutus etiam est Brunn Graecor. artific. histor. I. p. 167.

42) V. Diodor. XII, 5. 23. 29. Dionys. Hal. Antiq. Rom. XI init. Pausan. V, 23.

43) Diog. Laert. IX. 8, 50: *Πρωταγόρας . . . Μαιανδρίου Ἰβ-*

igitur est simillimum eum hanc ob causam Thurios profectum esse indeque in Siciliam, qua in insula a Platone (Hipp. I. p. 282 D) fuisse dicitur, iter fecisse. Atque Plutarchus in vita Periclis (c. 36) narrat, Xanthippum quos pater cum Protagora habere solitus sit sermones ira ductum divulgasse. A Plutarcho etiam verba Protagorae servata sunt Consol. ad Apoll. c. 33, quibus hic exposuit, quam se constantem Pericles praestaret, quum ambo eius filii intra octo dies vita decessissent: τῶν υἱῶν (Παράλου τε καὶ Ξανθίππου) νεηνιῶν ὄντων καὶ καλῶν, ἐν ὀκτὰ δὲ ταῖς πάσῃσι ἡμέρησι ἀποθανόντων νηπενθέως ἀνέτλη... πᾶς τίς μιν ὀρών τὰ ἔωντοῦ πένθεια ἐρρωμένως φέροντα μεγαλόφρονά τε καὶ ἀνδρεῖον ἐδόκει εἶναι καὶ ἔωντοῦ κρείσσω, κάρτα εἰδὼς τὴν ἔωντοῦ ἐν τοιοῖσδε πράγμασι ἀμηχανίην, ex quibus probabilis coniectura colligi potest Protagoram tum etiam, quum illi moriebantur, Athenis versatum esse. Sed iisdem quos significavi annis Protagoram saepius ab Athenis abfuisse ex iis cognoscitur quae Plato eum in hoc dialogo (p. 316 C) pronuntiantem induxit. Itaque irritum illud Athenaei argumentum putandum est, sed quum verba Hippocratis (p. 310 E) εἶτι γὰρ παῖς ἦ, ὅτε τὸ πρότερον ἐπεδήμησεν nequaquam ita accipienda sint, ut primam sophistae mansionem Athenis intelligamus, sed proximam, ad hanc nostram quaestionem nihil refert, quota illa fuerit.

Neque rectius Athenaeus tempus, quo hic dialogus habitus esse fingitur, Hipponici morte definire conatus est, quem cur tum iam mortuum esse credamus, iusta causa non subest. Si quis Socratem ex Piraeo redeuntem et cum Thrasymacho sophista aliisque sermones se habuisse narrantem interrogavisset, ubinam id fecisset, ille respondisset: παρὰ Πολεμάρχῳ τῷ Κεφάλῳ, ait enim ipse (de rep. p. 328 B) ἀπῆμεν πρὸς τὸ ἄστυ· κατιδῶν . . Πολεμάρχος ὁ Κεφάλου ἐκέλευσε περιμεῖναι . . ἡμεν οὖν οἴκαδε εἰς τοῦ Πολεμάρχου. Ex his verbis ad Polemarchum convenerunt et postea demum comperimus Cephalum in vita esse et in eadem domo versari, cuius mentio si non facta esset, Cicero Epist. ad Attic. IV. 16 non potuisset scribere in Piraeum Socratem venisse ad Cephalum locupletem et festivum senem. Quod quum simili ratione Hippocrates in Protagora (p. 311 A) sophistam ad Calliam, Hipponici filium, devertisse dicit, non de Hipponico tamquam mortuo loquitur; nihil autem fuit causae, cur, ubi ille esset, commemoraret. Potuit autem Hipponicus tum

δηρίτης, καθά φησιν Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός ἐν τοῖς περὶ νόμων, ὅς καὶ Θουρίοις νόμους γράψαι φησὶν αὐτόν.

aut per longius quoddam tempus ab urbe abesse sive in exercitu sive in legatione peregre versans, aut domum suam⁴⁴⁾ in Piraeo habitare.

Itaque nihil nos impedit, quominus cogitatione ultra annum 423 regrediamur et statuamus talem conventum, qualis a Platone hoc libro exhibetur, Calliae domi nisi ante bellum peloponnesiacum esse non potuisse. Ad quod tempus accuratius definiendum plurimum Alcibiadis descriptio confert, quam initio dialogi habemus; dicit enim familiaris Socratis Alcibiadem sibi nuper pulchrum virum, at virum tamen visum esse, cuius malae iam sint lanugine obductae. Quae ei Socrates non gravate concedit, quum addat, ex Homeri sententia *χαριεστάτην ἤβην εἶναι τοῦ ὑπηνήτου, ἣν νῦν Ἀλκιβιάδης ἔχει*. Spectant ad hunc locum Athenaei verba p. 219 E: *ὅτι δὲ (Σωκράτης) ὄντως ἦρα τοῦ Ἀλκιβιάδου, δῆλον ποιεῖ Πλάτων ἐν τῷ Πρωταγόρα, καίτοι μικρὸν ἀπολείποντος τῶν τριάκοντα ἐτῶν*, sed librariorum incuria litteram λ' pro α' descriptentium misere ea quidem corrupta sunt. Non enim Athenaeus adeo Atticorum linguae et institutorum imperitus erat, ut, quis ἤβην ἔχειν Attice diceretur, nesciret. An quisquam arbitratur, haec verba Cratini: *αὐτοὺς ἐπαίδευσεν ἐθροψέν τε Δημοσίοις χρήμασιν εἰς ἤβην, Ἴνα ποτέ οἱ λοιγὸν ἀμύναιτο*, aut haec Thucydidis (II, 46): *τοὺς παῖδας (τῶν θασυμένων) τὸ ἀπὸ τοῦδε δημοσία ἢ πόλις μέχρι ἤβης θροψέει* ab Athenaeo ita esse accepta, ut opinaretur civium Atheniensium in bello occisorum filiis usque ad tricesimum aetatis annum publice victus suppeditatos esse. Neque Athenaeus quot annorum Alcibiades tum fuerit ipse computavit, sed hunc annorum numerum ex Alcib. I. p. 123 D excerpserit, ubi dicitur nondum plane viginti annos natus: *ὁ Ἀλκιβιάδης οὗτος ἔτη οὐδέπω γεγονὼς σφόδρα εἴκοσιν*, eademque aetate eum — *πρὶν εἴκοσιν ἐτῶν εἶναι* — aliqua consuetudine cum Socrate coniunctum fuisse Xenophon Memor. I. 2, 40 tradidit. Itaque apud Athenaeum pro *τῶν τριάκοντα ἐτῶν* scribendum est *τῶν εἴκοσιν ἐτῶν*, neque dubitari potest, quin illis Platonis verbis Alcibiades ephebus h. e. adolescens duodeviginti vel undeviginti annorum sit accuratissime descriptus.⁴⁵⁾ Quam aetatem quando Alcibiades egerit, hodie

44) E. Zeller Anachronism. i. d. plat. Gesprächen (Abhandl. d. Berl. Akad. 1873 p. 85) hanc meam sententiam labefactari censet eo quod Hippias p. 337 D Calliae domum urbis amplissimam et beatissimam vocat; sed his verbis Calliae blanditur generisque eius amplitudine ad hospitii dignitatem laudibus efferendam utitur.

45) Conf. commentationem meam De temporibus rerum quae in Platonis Protagora habentur constituendis (Erfurt 1859) p. 15 sqq.,

satis constat. Quamquam enim a veteribus auctoribus, quum plurima et de privata vita eius et de publica tradiderint, neque quo tempore natus sit neque quoto aetatis anno perierit, scriptum accepimus, tamen recentiorum maximeque Meieri⁴⁶⁾ quaestionibus subtiliter et recte probatum est, natum eum fuisse Ol. 82, 2 sive a. 451. Quae quum ita sint, hic dialogus ad alterutrum annum biennii bello peloponnesiaco excepti referendus est, et ut plerisque interpretibus, ita nobis animus ad annum 432 magis inclinatur, quumque tot peregrini homines ad Calliam convenisse dicantur, haud scio an verno tempore sub Dionysia urbana Ol. 86, 4 hoc colloquium habitum putari debeat; v. ann. ad p. 315 D.

Eo tempore Callias viginti fere annos natus erat, certe non multo maior, id quod inde colligas, quod sexaginta annis post (Ol. 102, 2 sive a. 372) legatus Spartam missus est⁴⁷⁾; nec tamen tum minus viginti annos habuit. Nam eadem matre natus atque Xanthippus et Paralus, Periclis filii, aetate eos antecessit⁴⁸⁾; constat autem Xanthippum in matrimonium duxisse filiam Isandri⁴⁹⁾. ut ipse, quum Ol. 87, 2 pestilentia consumeretur, undeviginti saltem annos complevisse putandus sit. Adde quod ex Hipponico Calliae mater, priusquam Pericli nupsit, etiam Hippareten, quam postea Alcibiades sibi matrimonio iunxit, peperit, iam intelliges nostram de Calliae aetate sententiam aut veram esse aut vero proximam.

Ex iis quae Athenaeus p. 220 et scholiastes ad Plat. Menexen. p. 235 E de Aeschini Socratici dialogo, qui Callias inscriptus fuit, narraverunt, coniecere licet Aeschinem illum dialogum ad idem fere tempus aptavisse. Nam in eo libro, in quo Calliae cum Hipponico patre similitatem pluribus memoraverat, non modo Anaxagorae (? Protagorae) et Prodicis disciplinam irriserat, sed in Periclem etiam et Aspasiam invectus erat.⁵⁰⁾ Ex quo, opinor, in-

ubi et de hac re et de reliquis huc pertinentibus uberius, quam hic licet, disputatum est. De Alcibiadis Platonici aetate praeterea disputavi in Zeitschr. f. d. Gymnasialw. Berl. 1858 p. 260—266.

46) In Indice lect. Gryphiswald. 1821; eum quum alii secuti sunt, tum Vischer (Alcibiad. et Lysander p. 52) et Hertzberg (Alcibiades, Halle 1853 p. 53 et 60 sq.).

47) Xenoph. Hellen. VI. 3, 2. Diodor. XV. 51. De hoc viro omnium Atheniensium opulentissimo et sophistis mirifice dedito disputavit Perizon. ad Ael. V. H. 11, 6. Boeckh. De Oeconom. Att. I. p. 629. Veterum scriptorum locos plurimos, qui de illo agunt, collegit Heindorf. ad Protag. p. 311 A.

48) V annot. ad p. 314 E.

49) Plutarch. Pericl. c. 36, 1. Athen. p. 589. D.

50) Athen. I. I. ὁ δὲ Καλλίας αὐτοῦ (τοῦ Ἀισχίνου) περιέχει τὴν τοῦ Καλλίου πρὸς τὸν πατέρα διαφορὰν καὶ τὴν Προδίκου

telligitur, iam ante bellum peloponnesiacum et Hipponico vivo, qui in pugna Deliacā (a. 424) cecidisse fertur⁵¹), Calliam sophistis se dedisse. Et dubitatio, quo iure Plato finxerit eum iam tum domi suae sophistas vidisse et tot homines hospitio excepisse, rationi convenienter, ut vidimus, tolli potest neque recte creditum est Platonem in hac re anachronismum quem dicunt commisisse. Nam ut alia, quae supra memoravi, omittam, Hipponicus praeter domum, quae in pago Melitensi sita erat in eaque habitum hoc colloquium fingitur, alteram eamque magnificentiore in Piraeo habuit, in qua post Hipponici mortem Callias illud convivium, quod Xenophon descripsit, ob Autolycei quem amabat victoriam a. 422 paravit. Quid ergo obstat, quominus Hipponicum, cuius mors in Protagora nusquam significatur, altera domo Calliae concessa in Piraeo tum habitavisse statuamus. Andocide teste Callias in matrimonio habuit filiam Glauconis; quam quum iam ante hoc colloquium duxisse videatur⁵²), ex iis nuptiis causa potest repeti, cur Hipponicus aedes urbanas Calliae condonaverit.

Una res est, quae illi anno, ad quem dialogum retulimus, non respondeat, commemorationem dico fabulae Agrestium, quam Athenaeus p. 218 C. Ol. 89, 4 (421) actam esse testatur. Quae memoria si vera est, concedendum est Platonem hac in re a veritate deflexisse, sed quum in tanta copia comoediarum quotannis in scenam delatarum nemo nisi didascalii inspectis, quo anno singulae doctae essent, scire posset, Plato veniam rei ad orationem ornandam et Protagorae dicendi consuetudinem vere depingendam adiectae impetraturum se sperare potuit. Non vero eadem erat ratio in iis quae ad illos homines, qui in hoc libro inducti sunt, pertinerent. Quorum vita in luce Graeciae acta quum non modo Atheniensibus, sed ne reliquis quidem Graecis esset ignota, eo magis hoc philosopho cavendum erat, ne quae a veritate abhorrerent, de iis traderet, quod in talibus rebus iudicandis Graeci nobis erant acerbiores.⁵³) Maxima autem circumspectione haec omnia constituta esse et iniique magis quam recte

καὶ Ἀναξαγόρου τῶν σοφιστῶν διαμώκησιν κτέ. Schol. ad Menex. Ἀσπασία καὶ Περιλέα δημηγορεῖν παρεσκευάσεν, ὡς Ἀισχίνης ὁ Σωκρατικὸς ἐν διαλόγῳ Καλλία.

51) Andocid. adv. Alcib. 13, Athen. p. 218 B; quam memoriam falsam esse dicit Krüger *Histor.-philolog. Stud.* II 288 sqq., sed vid. quam in annot. 44 memoravi commentationem p. 7.

52) Vid. annot. ad p. 314 E.

53) Conf. Isocrat. XI. 8. Aristid. III. p. 551 (vol. II. p. 435 edit. Dindorf.). Athen. p. 216 F.

Platonem a quibusdam hoc nomine reprehensum esse nobis videmur docuisse.

Restat, ut de Simonideo carmine pauca dicantur. Eius reliquias primus Schleiermacherus a Platonis oratione rectius separavit et in versibus restituendis multi viri docti versati sunt, sed quaedam dubia remanent. Plerisque ea numerorum forma probata est, in quam G. Hermannus in Protogorae editione Heindorfiana p. 598 et Schneidewinus in Delectu poesis Graecorum iamb. eleg. mel. p. 379 poetae verba redegerunt, eamque, ut quantum carminis superest sub unum adspectum subiiciatur, hic proponam:

Στροφή α'.

Ἄνδρ' ἀγαθὸν μὲν ἀλαθέως γενέσθαι χαλεπὸν
χερσίν τε καὶ ποσὶ καὶ νόῳ τετράγωνον, ἄνευ ψόγου τετυγμένον.
(Desunt quinque versus.)

Ἀντιστρ. α'.

Οὐδέ μοι ἐμμελέως τὸ Πιττάκειον νέμεται
καίτοι σοφοῦ παρὰ φωτὸς εἰρημένον· χαλεπὸν φάτ' ἐσθλὸν
ἔμμεναι.
5 Θεὸς ἂν μόνος τοῦτ' ἔχοι γέρας· ἄνδρα δ' οὐκ ἔστι μὴ οὐ κακὸν
ἔμμεναι,
ὄν ἀμάχανος συμφορὰ καθέλη.
Πράξαις γὰρ εὖ πᾶς ἀνὴρ ἀγαθός,
κακὸς δ' εἰ κακῶς, καὶ
τοῦπιπλεῖστον ἄριστοι, τοὺς κε θεοὶ φιλέωσιν.

Ἐποδὸς α'.

10 Ἐμοιγ' ἔξαρκεῖ,
ὅς ἂν μὴ κακὸς ἦ
μηδ' ἄγαν ἀπάλαμνος, εἰδώς γ' ὀνησίπολιν δίκαν, ὕγιης ἀνὴρ.
Οὐ μιν ἐγὼ μωμήσομαι·
(οὐ γὰρ ἐγὼ φιλόμωμος·)
15 τῶν γὰρ ἠλιθίων ἀπείρων γενέθλα.
Πάντα τοι καλά, τοῖσί τ' αἰσχρὰ μὴ μέμικται.

Στροφή β'.

Τοῦνεκεν οὐ ποτ' ἐγὼ τὸ μὴ γενέσθαι δυνατόν
διζήμενος κενεὰν ἐς ἄπρακτον ἐλπίδα μοῖραν αἰῶνος βαλέω,
20 πανάμωμον ἄνθρωπον. εὐρυέδους ὅσοι καρπὸν αἰνύμεθα χθονός.
ἐπεὶ οὔτιν' εὐρῶν ἀπαγγελέω.
Πάντας δ' ἐπαίνημι καὶ φιλέω,
ἐκῶν ὅστις ἔρδη
μηδὲν αἰσχρόν· ἀνάγκη δ' οὐδὲ θεοὶ μάχονται.

Sed Bergkiius (Poetae lyric. Graec. edit. III, p. 1114), qui vere hoc vidit versuum numeros in epodo eosdem esse qui in strophisprehenduntur, Simonidem nullis in hoc

carmine epodis usum esse ratus verba ἔμοιγ' ἐξαρκεῖ
 poetae abiudicat et ceteris epodi versibus lacunam primae
 strophae explet. In quibus versibus, ut numeris strophae
 plane respondeant, pauca mutavit: pro ὅς ἂν μὴ κακὸς ἦ
 scripsit ὅς ἂν ἦ κακός, ut negatio ex sequentibus repe-
 tenda sit, sed facilius, ut apud Homerum fieri solet (vid.
 Krüger II. 62, 4), abesse possit ἦ et scribi ὅ κε μὴ κακός,
 deinde pro οὐ μιν ἐγὼ posuit οὐδὲ μὴ μιν ἐγὼ, quod
 verum esse non videtur, denique recte ex carmine Simo-
 nideo eiecit et Platoni reddidit verba οὐ γὰρ ἐγὼ φιλό-
 μωμος. Constat igitur de Bergkii sententia carmen tribus
 strophis integris. Eius rationem Blassius (Rhein. Museum
 1872 p. 326) secutus est, sed locum illorum epodi versuum
 mutavit; quos Bergkii primae strophae addidit, iis ad
 secundam stropham a versu tertio restituendam utitur
 totumque carmen, quod non pro epinicio sed pro scolio
 habendum sit, illis quatuor strophis constituisse arbitratur.
 Hunc stropharum ordinem Ramorinus p. 67 ita mutavit,
 ut Blassii secundam stropham quarto loco collocaret, quae
 verba Bergkio auctore (p. 1116) iam Hartungius ad ex-
 tremum carmen retulerat.

Mea quidem sententia id dubitari nequit, quin Simo-
 nidis verba quae Plato p. 346 C posuit, sive partem stro-
 phae sive epodum effecerunt, proxime antecesserint stro-
 pham Τοὔνεκεν οὐ ποτ'—θεοὶ μάχονται, et haec ipsa
 stropha, qua illa verba excepta sunt, carminis fuerit ul-
 tima. Huius rei indicio est carminis interpretatio Socra-
 tica et sententiarum nexus a Blassio explanatus.

CODICES EORUMQUE NOTAE.

Magnum numerum codicum, qui ad hunc dialogum et a Bekero et a Stallbaumio collati sunt, in superiore editione recensuimus; sed quum aut ex Bodleiano aut ex Veneto, ut iam in praefatione diximus, ceteri manaverint, praeter illos duos nullus est, cuius lectiones ab illis variantes magni sint faciendae, nam sicubi meliorem habet, ea inventa est coniectura. Atque optimorum codicum notitia certissima debetur Martino Schanz; is de Bodleiano, qui iam anno 895 scriptus sed demum 1801 a Dan. Clarkio in insula Patmo detectus est et nunc Oxonii in bibliotheca Bodleiana asservatur, in Novis comment. Platoniceis p. 111 sqq. copiose exposuit eiusque scripturae simulacrum Euthydemii editioni maiori (Wirceburgi 1872) addidit, et de Veneto iisque codicibus, qui ad hunc referendi sunt, egit libro quem inscripsit *Über den Platocodex der Markusbibliothek in Venedig* append. class. 4 nr. 1 (Leipzig 1877).

Etsi autem Venetus tribus fere saeculis posterius scriptus est (saecul. XII.), tamen neque ex Bodleiano ullo modo pendet neque aptus est ex eodem exemplari, ex quo Bodleianus descriptus est, sed communis utriusque fons iam ante Stobaei aetatem fuit divisus et integrior mansit ea pars, unde profluxit Venetus. Quod quamquam omnibus viris doctis, quorum de hac re existimationem cognoverim, longe secus videtur, tamen firmis argumentis sententia mea nititur. Atque hic dialogus si in solo Bodleiano positus esset, et locis quibusdam mancus esset et scripturae mendis scateret. Desunt in eo p. 312 E post *περὶ οὐπερ* verba *καὶ ἐπιστήμονα, περὶ καθαρίσεως ἢ γάρ; Ναί. Εἶεν ὁ δὲ δὴ σοφιστῆς περὶ τίνος δεινὸν ποιεῖ λέγειν; ἢ δῆλον ὅτι περὶ οὐπερ*, ubi ut scriba oculis aberraret, repetito *οὐπερ* factum est. Aliae etiam sed minores sunt lacunae p. 329 C. Ut his locis in Veneto omnia sunt integra, ita brevi conspectu ex Schanzii notis criticis cognoscitur plerasque Veneti lectiones Bodleianis longe esse praestantiores. Multae voces et litterae librariorum arbitrio in Bodleiano additae, multae adeo mutatae sunt, ut quae Plato scripserat sine alieno praesidio nunquam possent revocari. Habet igitur, ut leviora omittam, p. 324 B *εἰ μὴ τε ὡσιν εἰ μὴ* pro *εἰ μὴ τε ὡσιν εἰ μὴ*, p. 314 C *ἐστάντες* pro *στάντες*, p. 323 D *οἴονται ἢ* pro *οἴονται*, p. 336 A *πρῶτον ὁ μοι* pro *πρῶτον μοι*, p. 327 A *ὁ λέγων* pro *ὁ λέγω*, p. 322 B *ἀθροίσειεν* pro *ἀθροισθεῖεν*, p. 312 D *ἢ ἀποκαρίσεως* pro *ἢ ἀποκαρίσεως*, p. 312 E *δ' εἰ ποῦ* pro *δή ποῦ*, p. 315 C *Ἀριστιώωνος* pro *Ἀνδροτιώωνος*, p. 326 B *ἢ μετέωροι* pro *ἡμερώτεροι*. Haec et alia eiusdem generis vitia multa Bodleiani Cobetus (Mnemos. 1880 p. 397) communia utriusque codicis fuisse iudicat, quae in Veneto correctae sint non ex auctoritate libri veteris sed de Graeci lectoris coniectura ut plurimum non infelici. Quae sententia a vero est aliena. Nam neque inter Graecos illorum temporum, quibus Venetus scriptus est, quisquam fuit, qui sua sponte talia corrigere vellet aut posset, neque scriba Veneti in libro quem transcripsit illa vitia

invenit. De qua re quum pluribus explicaverim in commentatione de vetustissimis Platonis codicibus et *ν ἐφελκυστικῶ* (Jahrb. f. cl. Philol. 1881 p. 553—561), hoc unum exemplum hic afferre suffecerit. In Euthydemo (p. 280 D) Bodleianus habet ὁ δὴ τοῦτω καλλιῶ, ex quibus nemo unquam coniectura veram Platonis scripturam, quam Venetus cum Stobaeo (floril. 103, 29) praebet, ἤδη τοῦτο ἱκανόν restituere potuit. Et haec verba non unius scribae, sed multorum deinceps mutationibus in Bodleiana corrupta sunt. Corruptio orta est ab ἱκανόν, cuius medium *N* pro *NI* habitum est, et scriba

Bodleiani, qui iam invenit ὁ δὴ τοῦτω καλλι⁰ (i. e. κάλλιον), quum hoc compendium syllabae *ον* ignoraret, effinxit καλλιῶ. Non igitur emendatione sed integriore propagatione factum est, ut Platonis oratio in Veneto plurimis vitiis careat. Quae quum ita sint, non dubitavi in lectionis diversitate, si utriusque codicis scriptura locum habere potest, sequi Venetum ut p. 315 B, p. 317 D, p. 330 B, sed *ν* finale ante consonantes ne ex eo quidem, quamquam multo rarius quam Bodleianus usurpat, recepi, quod ut l. l. demonstravi usitatissimi fuit moris librariorum, ut hanc litteram ubi scriptores attici non posuerunt adderent, quare apud Platonem etiam in versibus quos attulit deprehendimus, quamvis metro vel poetarum consuetudine respuatur, ut Protag. p. 344 C, Men. p. 81 B, Gorg. p. 492 E, eoque more Protag. p. 346 D etiam ἐπαίνημιν pro ἐπαίνημι scriptum est.

Ad utrumque horum codicum signandum Schanzii notis, ut par est, usus sum; est igitur

B (Bekkeri \aleph) Bodleianus,

T (Bekkeri *t*) Venetus.

Alii codices, quorum emendationes memorandae esse videbantur, vulgari more significati sunt.

Π Λ Α Τ Ω Ν Ο Σ

ΠΡΩΤΑΓΟΡΑΣ.

[Η ΣΟΦΙΣΤΑΙ, ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ.]

ΤΑ ΤΟΥΤ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΕΤΑΙΡΟΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ,
ΠΡΩΤΑΓΟΡΑΣ, ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ, ΚΑΛΛΙΑΣ,
ΚΡΙΤΙΑΣ, ΠΡΟΔΙΚΟΣ, ΙΠΠΙΑΣ.

Cap. I. ET. Πόθεν, ὃ Σώκρατες, φαίνει; ἢ δῆλα δὴ ὅτι ἀπὸ κνηγεσίου τοῦ περὶ τὴν Ἀλκιβιάδου ὥραν; καὶ μὴν μοι καὶ πρόωγν ἰδόντι καλὸς μὲν ἐφαίνετο ἀνὴρ ἔτι, ἀνὴρ μέντοι, ὃ Σώκρατες, ὡς γ' ἐν αὐτοῖς ἡμῖν εἰρη-
5 σθαι, καὶ πάγωνος ἤδη ὑποπιμπλάμενος.

1. πόθεν — 40, 3 ἔχει Athenaeus p. 219 F attulit, sed liber, unde ineunte saeculo tertio p. Chr. n. excerpisit, mendose fuit scriptus: desiderantur apud eum particulae ὅτι et μὲν, abundat ὁ post ἐφαίνετο, duplicata huius verbi littera ultima exortum, itemque δὴ post εἶτα τί, quo quis εἶτα interpretatus erat, et αὐτός post Ἀλκιβιάδης, denique pro ἐν αὐτοῖς ἡμῖν invenit ἐν ἡμῖν αὐτοῖς.

3. ἀνὴρ BT: ἀνὴρ Bekker, sed recte libri Platonis, est enim καλὸς ἀνὴρ praedicatum quod dicitur.

Cap. I. Athenis, in occidentali parte urbis, ante ianuam suae domus (v. ann. ad p. 314 C) vel in publica aliqua sede familiaris Socratis cum pedisequo suo sedet. Socrates Calliae domo modo relicta ex Melite pago (v. Aristoph. ran. 501 ibique schol.) redit. Miratur ille, quid sit quod Socratem matutino tempore in eam urbis regionem adduxerit, sed ex via, qua Socrates incedit, suspicatur in pago Scambonidis, qui Melitae erat finitimus, eum fuisse et Alcibiadem ibi habitantem (v. Plutarch. Alcib. c. 22) convenisse. — Et haec suspicio et diei tempus — instabat enim πλήθουσα ἀγορά quae dicitur sive hora quarta — de palaestra aut de gymnasio aliquo cogitare nos prohibent, ubi hos sermones narratos esse dicamus. Xenophon (Memor. I 1, 10) haec de Socrate tradidit: ἐκεῖνός γε ἀεὶ μὲν ἐν τῷ φανερώῳ πρώτῳ τε γὰρ εἰς τοὺς περιπάτους καὶ τὰ γυμνάσια ἤει καὶ πληθούσης ἀγορᾶς ἐκεῖ φανερός ἦν, καὶ τὸ λοιπὸν ἀεὶ τῆς ἡμέρας ἦν ὅπου πλείστοις μέλλοι συν-

έσεσθαι. Et apud Platonem (Apol. 30 E) Socrates ipse: ὑμᾶς ἐγείρων, inquit, οὐδὲν πανόμαι τὴν ἡμέραν ὅλην πανταχοῦ προσκαθίζων. Sunt autem hi sermones, ut in prolegomenis p. 31 vidimus, habiti et narrati primo vere anni 432 a. Chr. n.

1. Πόθεν, ὃ Σώκρατες] Cicero, cuius ex interpretatione Protagorae Platon. pauca a Prisciano V. 64, VI. 63, VIII. 35 servata restant, hunc locum ita latine reddidit: Quid tu? unde tandem appares, Socrate? an id quidem dubium non est, quin ab Alcibiade? Conf. p. 337 B et p. 356 A.

ἢ δῆλα δὴ ὅτι] ἢ in hac formula vi corrigendi ponitur et familiaris Socratis his verbis indicat rem, quam praemissa interrogatione sciscitatus sit, per se manifestam esse, cfr. p. 330 A. Etiam ut δῆλα δῆ (sc. ἐστὶ) respondentis, sic ἢ δῆλα δὴ sua affirmantis est, ut Euthyphr. 4 B. Rarius in hac formula usurpatur δῆλον.

4. ἐν αὐτοῖς ἡμῖν] inter nos ipsos i. e. solos, nam αὐ-

B ΣΩ. *Εἶτα τί τοῦτο; οὐ σὺ μέντοι Ὀμήρου ἐπαινέτης εἶ, ὃς ἔφη χαριεστάτην ἦβην εἶναι τοῦ ὑπηνήτου, ἦν νῦν Ἀλκιβιάδης ἔχει;*

ΕΤ. *Τί οὖν τὰ νῦν; ἦ παρ' ἐκείνου φαίνει; καὶ πῶς πρὸς σὲ ὁ νεανίας διάκειται;* 5

ΣΩ. *Εὖ ἔμοιγε ἔδοξεν, οὐχ ἦμιστα δὲ καὶ τῇ νῦν ἡμέρᾳ· καὶ γὰρ πολλὰ ὑπὲρ ἐμοῦ εἶπε βοηθῶν ἐμοί, καὶ οὖν καὶ ἄρτι ἀπ' ἐκείνου ἔρχομαι. ἄτοπον μέντοι τί σοι*

2. ὑπηνήτου BT: πρῶτον ὑπηνήτου Cobet Mnemos. 1880 p. 329, sed ὑπηνήτης per se Photio teste idem valet atque ἀκμαῖος, ἄρτι γενειῶν, et Plato aetatem, de qua hic dicitur, accurate notavit, ut Homericum illud πρῶτον h. l. non opus sit.

τός, quae eius est excludendi notio, in his idem est ac μόνος nec inter se differunt locutiones αὐτοὶ ἔσμεν (de leg. p. 836 B, Aristoph. Ach. 504 al.) et μόνοι ἔσμεν (Menex. p. 236 D), cf. 320 A. D. Plerumque autem αὐτός maiore quadam vi pronomini personali praeponitur, vid. Ast Lexic. Plat. I. 317 et Xenoph. conv. IV. 30.

1. εἶτα τί τοῦτο] Admirationi, quam verba familiaris sibi movere Socrates simulat, exprimendae inservit et partic. εἶτα et orationis forma elliptica, quam explere potuit vel ἐστὶ vel διαφέρει addendo, ut p. 331 C: ἀλλὰ τί τοῦτο διαφέρει;

οὐ σὺ μέντοι Ὀμ. ἐπ.] an vero tu Homero non adstipularis? stimmest du wirklich nicht dem Homer bei? h. e. putabam vero te Homerum probare, dicentem etc. Exempla voculae μέντοι post οὐ sic in interrogatione usurpatae laudavit Heindorfius ad h. l. conf. de rep. VII. 521 C. IX. 581 A. Theaet. 163 E. Phaedr. p. 229 B. Hipp. min. p. 366 C. Cratyl. p. 439 A. al. Stallb.

2. ὃς ἔφη—ἔχει] Od. 10, 279 (et Il. 24, 348) Mercurius describitur νεηνίη ἀνδρὶ εἰοικώς, πρῶτον ὑπηνήτη, τοῦ περὶ χαριεστάτη ἦβη, et poetam secutus est Aelianus (var. hist. X. 18): ὠμίλησε Δάφνιδι καλῶ ὄντι καὶ νέῳ καὶ πρῶτον ὑπηνήτη, ἐνθα τοῦ χρω-

τὸς ἢ χαριεστάτη ἐστὶν ἦβη τῶν καλῶν μειρακίων, Plato autem h. l. ἦβην, cui non ut Aelianus articulum praefigeret, noluit intelligi iuvenilem venustatem, sed certum illud iuvenilis aetatis tempus, quo adolescens Atheniensis in ephebis versabatur. Itaque Socrates dicit barbaturum ephebum pulcherrimum esse talemque esse Alcibiadem. Significavit enim ἦβη (nunquam ἢ ἦβη) apud Atticos eum pubertatis gradum, qui ab anno duodevicesimo ad vicesimum pertinet. Quem qui adepti erant, ii lexiarchicis tabulis inscripti in virorum numerum recepti sui iuris facti sunt et gestabant in publico, quamdiu ephebi erant, chlamydem et pileum, ut Pollux (X. 164) tradidit: τὸ τῶν ἐφήβων φόρημα πέτασος καὶ χλαμύς, cf. Appul. Met. X. 30. Itaque virum esse Alcibiadem ex eius vestitu familiaris Socratis cognoverat, sed eundem respectu aetatis νεανίαν vel, si blandius voluit, μειράκιον appellare potuit; cf. prolegom. p. 30.

7. ὑπὲρ ἐμοῦ εἶπε] conf. infra p. 336 B et 347 B.

καὶ οὖν καὶ ἄρτι —] Postquam Socrates, quid de Alcibiadis erga se voluntate iudicaret — quae posterior erat amici interrogatio — exposuit, his verbis respondet ad ἦ παρ' ἐκείνου φαίνει; et sane ab illo nunc ipsum venio. Ceterum hinc

ἐθέλω εἰπεῖν· παρόντος γὰρ ἐκείνου, οὔτε προσεῖχον τὸν νοῦν, ἐπελανθανόμην τε αὐτοῦ θαμά.

ET. Καὶ τί ἂν γερονὸς εἴη περὶ σὲ κάκεινον τοσοῦτον πρᾶγμα; οὐ γὰρ δήπου τινὶ καλλίονι ἐνέτυχες C
5 ἄλλω ἔν γε τῆδε τῇ πόλει.

ΣΩ. Καὶ πολὺ γε.

ET. Τί φῆς; ἀστῶ ἢ ξένω;

ΣΩ. Ξένω.

ET. Ποδαπῶ;

10 ΣΩ. Ἀβδηρίτη.

ET. Καὶ οὕτω καλὸς τις ὁ ξένος ἔδοξέ σοι εἶναι, ὥστε τοῦ Κλεινίου υἱὸς καλλίων σοι φανῆναι;

ΣΩ. Πῶς δ' οὐ μέλλει, ὦ μακάριε, τὸ σαφώτατον κάλλιον φαίνεσθαι;

12. υἱὸς Schanz, qui causis commotus, quas praef. vol. VIII § 5 attulit, in prima syllaba huius vocabuli nusquam ι ponit; vulgarem formam et quia B et T praebent et aliis de causis retinui.

13. τὸ σαφώτατον BT: sapientius Ficinus vertit, sed noli σοφώτερον ab eo lectum suspicari, qui alibi etiam ex ingenio linguae latinae comparativum posuit, ubi in Platonis libris non habetur, ut de leg. p. 681 B, cfr. Rival. p. 132 D. Praeferunt autem cum eo recentiores editiores omnes σοφώτερον et defendebat Ch. Cron Jahrb. f. cl. Philol. 1871, p. 733, sed vid. infra annot.

intelligitur et h. l. et initio dialogi φαίνεσθαι usurpatum esse pro ἔρχεσθαι.

1. οὔτε προσεῖχον τὸν νοῦν — θαμά] etsi ille aderat, tamen animum non ad eum advertēbam, a deoque eius frequenter obliviscebatur. Post οὔτε hic τέ infertur sic, ut in altero membro gradatio insit, quod in multis huiusmodi locis valet. v. infra p. 347 E p. 361 E. Stallb.

6. Καὶ πολὺ γε] int. ἐνέτυχον καλλίονι καὶ πολὺ γε (καλλίονι). Euthyd. p. 291 A: μή τις τῶν κρείττωνων παρῶν αὐτὰ ἐφθέγγετο; Ναὶ μὰ Δία, τῶν κρείττωνων μέντοι τις ἐμοὶ δοκεῖ καὶ πολὺ γε. Socrates hoc responso familiarem in summam expectationem non potuit non adducere, quum Alcibiades, ut Cornelii Nep. verbis utar, omnium aetatis suae multo esset formosissimus. Quibus similia narrant

Plato Alcib. I init. Xenoph. Mem. I. 2, 24. Plutarch. Alcib. c. 4.

10. Ἀβδηρίτη] Abest a Socratis responso Abderae urbis irrisio, quod inde apparet, quod familiaris in proximis dicit ὁ ξένος, non ὁ Ἀβδηρίτης. Ex quo tempore et qua de causa Abderitae stupidi haberi coepti sint, incertum est, id modo constat Demosthenis aetate eos iam male audisse, v. Orat. 17, 23: ὥσπερ ἐν Ἀβδηρίταις ἢ Μαρωνείταις, ἀλλ' οὐκ ἐν Ἀθηναίοις πολιτευόμενοι. Maximum detrimentum famae eorum intulisse videtur Stratonicus citharoedus (conf. Athen. 349 B). Eo tempore, quo hunc sermonem Plato habitum esse fingit, ex Abderitis nemo erat Atheniensibus notior, quam Nymphodorus, de quo scripsit Thucydides lib. II. c. 29.

13. τὸ σαφώτατον] Socrates dixerat se hospitem quendam Abderitam multo pulchriorem Alcibiade offendisse; quod quum

ET. Ἄλλ' ἢ σοφῶ τινι ἡμῖν, ὦ Σώκρατες, ἐντυχὼν πάρει;

D ΣΩ. Σοφωτάτῳ μὲν οὖν δήπου τῶν γε νῦν, εἴ σοι δοκεῖ σοφώτατος εἶναι Πρωταγόρας.

ET. Ὡ τί λέγεις; Πρωταγόρας ἐπιδεδήμηκεν;

ΣΩ. Τρίτην γε ἤδη ἡμέραν.

310 ET. Καὶ ἄρτι ἄρα ἐκείνῳ συγγεγονῶς ἦκεις;

ΣΩ. Πάνυ γε πολλὰ καὶ εἰπῶν καὶ ἀκούσας.

ET. Τί οὖν οὐ διηγῆσω ἡμῖν τὴν ξυνουσίαν, εἰ μὴ σέ τι κωλύει, καθιζόμενος ἐνταυθί, ἐξαναστήσας τὸν παῖδα 10 τουτονί;

familiaris miretur, Socrates qua est urbanitate ita respondet, ut iniquitatem comparationis illorum effugiat: transfert enim causam in sapientiam ipsam, quae haud dubie sit pulchrior. Ut in Phaedon. p. 98 B, ubi τὸ βέλτιστον καὶ τὸ χειρὸν scriptum est, τὸ βέλτιστον boni naturam et vim per se spectatam significat, ita h. l. τὸ σοφώτατον idem fere valet atque αὐτὴ σοφία, quo nomine Protagoram appellatum esse tradit Diogenes Laert. IX. 50. Nec profecto familiaris comparativo posito hominem Alcibiade, adolescente aliis omnibus rebus magis quam doctrina ornato, sapientiorem σοφόν habere et σοφιστήν intelligere potuisset, quocum Socrates fuisset collocutus. At Protagoram esse illum Abderitam sapientissimum ideo familiaris non potuit suspicari, quia hic sophista de auctoritate Eupolidis vulgo credebatur esse Teius; ἐνδοθι — in domo Calliae — μὲν ἐστὶ Πρωταγόρας ὁ Τήσιος, ὃς ἀλαζονεύεται μὲν περὶ τῶν μετεώρων, τὰ δὲ χαμᾶθεν ἐσθίει (Diog. Laert. IX. 50), haec comici omnibus Atheniensibus nota erant. Et quum Protagoras non esset sophista modo, sed omnium maximus, Socrates verbis σοφωτάτῳ μὲν οὖν — immo veros sapientissimo omnium aequalium — eum esse indicat, in quem illud σοφώτατον conveniat.

7. συγγεγονῶς ἦκεις;] Referuntur haec ad ἐντυχὼν πάρει;

sed ἐντυχὼν quum dicebat, de sermone (ἐντεύξει) cogitabat, quem de qualicunque re cum sophista aliquo coram Alcibiade habuisset, nunc autem gravem aliquam disputationem (συνουσίαν) intelligit, quam sibi a Socrate narrari velit, eaque est causa, cur perfecti temporis participio nunc utatur.

9. Τί οὖν οὐ διηγῆσω —] quin tu nobis — narras? In huiusmodi interrogationibus excitandi vel imperandi vi positus a Graecis tum praesens tum aoristus usurpatur, v. p. 310 E τί οὐ βαδίζομεν; Xenoph. Mem. III. 1, 10 τί οὖν οὐ σκοποῦμεν, ἔφη. Cyrop. II. 1, 4 τί οὖν οὐ καὶ τὴν δύναμιν ἔλεξάς μοι, εἰ οἶσθα, . . τὴν ἡμετέραν.

10. ἐξαναστήσας τὸν παῖδα τουτονί] huncce puerum s. pedisequum excitans, int. de sede, in qua una cum domino consederat, praeterea nemo aderat, vid. p. 339 E: ὡς γε πρὸς σέ εἰρησθαι τάληθῆ. Et domini et pedisequi mores his verbis descripti sunt: ille nec assurgit Socrati advenienti aut ipse servum excitat, nec servus sua sponte surgit. Xenoph. de rep. Atheniens. I. 10: τῶν δούλων . . πλείστη ἐστὶν Ἀθήνησιν ἀκολασία, καὶ οὔτε πατάξαι ἕξεστιν αὐτόθι, οὔτε ὑπεκστήσεται σοι (decedet tibi) ὁ δούλος. Multo autem modestiores Plato Menonis Thessali pedisequos induxit Men. p. 82 B.

ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν· καὶ χάριν γε εἶσομαι, εἰάν ἀκούητε.

ΕΤ. Καὶ μὴν καὶ ἡμεῖς σοί, εἰάν λέγῃς.

ΣΩ. Διπλῆ ἂν εἴη ἢ χάρις. ἀλλ' οὖν ἀκούετε.

5 Cap. II. Τῆς παρελθούσης νυκτὸς ταυτησί, ἐτι βαθέος ὄρθρου, Ἰπποκράτης, ὁ Ἀπολλοδώρου υἱός, Φάσωνος δὲ ἀδελφός, τὴν θύραν τῆ βακτηρία πάνυ σφόδρα ἔκρουε, καὶ ἐπειδὴ αὐτῷ ἀνέωξέ τις, εὐθύς εἶσω ἦεν ἐπειγόμενος, καὶ Β τῆ φωνῆ μέγα λέγων, ὦ Σώκρατες, ἔφη, ἐργήγορας ἢ 10 καθεύδεις; Καὶ ἐγὼ τὴν φωνὴν γνοὺς αὐτοῦ, Ἰπποκράτης, ἔφη, οὗτος· μή τι νεώτερον ἀγγέλλεις; Οὐδέν γ', ἢ δ'

8. ἦεν Schanz, qui de hac et similibus formis disputavit in praefat. vol. XII § 13. ἦει B et T, in quibus libris huic formae tertiae personae *v* finale nunquam additum est, sed ἦεν aliquoties ante vocalem et ante maiorem interpunctionem comparat in Parisino A, et ἦδειν (sciebat) metro tutum est apud Eurip. Ion. 1187, Aristoph. Vesp. 635, Pac. 1182. Veri igitur est simillimum Atticos, qui hiatus vitandi causa in tertia persona ἦδειν dixerint, eadem ratione ante vocales dixisse ἦεν.

4. ἀλλ' οὖν ἀκούετε] Omnia quae sequuntur Socrates narrat, sed quanta sit Attici sermonis festivitas, maxime his verbis cognoscitur, quae proxime hanc narrationem praecedunt. Quae si iam post πάνυ μὲν οὖν, sequente ἀκούετε, illata esset, nemo facile quid desideraret.

6. Φάσωνος δὲ ἀδελφός] Ne quis καὶ pro δὲ requirat, patriae linguae consuetudine in fraudem inductus, est haec prope constans atque legitima ratio sermonis Graeci. Herodot. VII 10, 1: ἐγὼ δὲ καὶ πατρὶ τῷ σῶ, ἀδελφεῶ δὲ ἐμῶ, Δαρείῳ ἠγόρευον μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ Σκύθας. v. Elmsl. ad Eurip. Med. v. 940. Stallb.

7. τὴν θύραν] int. τὴν αὐλειον, v. Symp. 212 C. Socrates ipse apud Xenophontem (Oecon. c. II 3) dicit, si emptor bonus sibi contingat, ex omnibus rebus quas habeat cum domo quinque minas facile se coacturum. Fuit igitur domus eius ex omnium minimis; cf. Boeckh. de Oecon. Att. I. p. 94.

8. εὐθύς εἶσω ἦεν ἐπειγ.] Hippocrates non ante ostium op-

periebatur, dum ipse per eum, qui ianuam aperuerat, adventu nuntiato accedere iuberetur, sed prope in aedes irruebat; quod Graecorum sententia a bonis moribus non minus abhorruit, quam alia, quae ille hic dicitur fecisse. Plutarch. Cimon. c. 17: ἐπεὶ δὲ ἀπήει διὰ Κορίνθου τὴν στρατιὰν ἄγων, ἐνεκάλει Λάχατος αὐτῷ. . . καὶ γὰρ θύραν κόψαντας ἀλλοτρίαν οὐκ εἰσιέναι πρότερον ἢ τὸν κύριον κλεῦσαι. Demosthen. Or. 37, 52 tanquam maxima opprobria haec in adversarium coniciuntur: (Νικόβουλος) ταχέως βαδίζει, καὶ μέγα φθέγγεται, καὶ βακτηρίαν φορεῖ.

10. Ἰπποκράτης, ἔφη, οὗτος] Apud se hoc loquitur Socrates cognita voce Hippocratis, quem prae tenebris videre non potuit, recteque reddidit Ficinus: Hippocrates hic est, inquam. Cf. Shakespearei Iulius Caesar I 3.

11. μή τι νεώτερον] Quum νεώτερον atque νέον per euphemismum etiam de malis et calamitatibus dici soleat, quem usum vocis quum alii scriptores tum tragici poetae frequentant,

ὅς, εἰ μὴ ἀγαθὰ γε. Εὖ ἂν λέγοις, ἦν δ' ἐγώ. ἔστι δὲ τί, καὶ τοῦ ἔνεκα τηνικάδε ἀφίκου; Πρωταγόρας, ἔφη, ἦκει, στὰς παρ' ἐμοί. Πρώην, ἔφην ἐγώ· σὺ δὲ ἄρτι πέπυσαι; C Νῆ τοὺς θεοὺς, ἔφη, ἐσπέρας γε. Καὶ ἅμα ἐπιψηλαφήσας τοῦ σκίμποδος ἐκαθέζετο παρὰ τοὺς πόδας μου, καὶ εἶπεν· 5 Ἐσπέρας δῆτα, μάλα γε ὀψὲ ἀφικόμενος ἐξ Οἰνόςης. ὁ γὰρ τοι παῖς με ὁ Σάτυρος ἀπέδρα· καὶ δῆτα μέλλων σοι φράζειν, ὅτι διωξοίμην αὐτόν, ὑπό τινος ἄλλου ἐπελαθόμεν. ἐπειδὴ δὲ ἦλθον καὶ δεδειπνηκότες ἦμεν καὶ ἐμέλ-

veluti Sophocl. Ant. v. 238. 945. Philoct. 560. 784. al., Hippocrates verbis Socratis per amphiboliam in malam partem acceptis iocose respondet: Οὐδὲν γ', — εἰ μὴ ἀγαθὰ γε. Stallb.

1. Εὖ ἂν λέγοις] bene dicis — si res ita se habet, nec h. l. differt ab dicendi formula εὖ ἂν ἔχοι, cf. Theaet. p. 145 B; εὖ ἂν ἔχοι, ὃ Σώκρατες, ἀλλ' ὄρα, μὴ παίζων ἔλεγεν.

2. τηνικάδε ἀφίκου] H. e. tam multo mane. Criton init.: τί τηνικάδε ἀφίξαι, ὃ Κρίτων; ἦ οὐ πρῶ ἔτι ἐστίν; Πάνυ μὲν οὖν. Πηνίκα μάλιστα; Ὁρθρος βαθύς. Mox verba, στὰς παρ' ἐμοί, arcte connectas cum ἔφη. Stallb.

3. Πρώην, ἔφην ἐγώ] iam nudius tertius advenit. Nam p. 309 D: τρίτην γε ἦδη ἡμέραν (ἐπιδημήμηκεν). Ad πρώην e superioribus repeti oportere ἦκει in aprico est. Stallb.

4. ἐσπέρας γε] 'heri' vesperi; sed quum ea, quae Hippocrates narrat, post solis occasum facta essent, ei non licuit dicere ἐχθές γ' ἐσπέρας. Nam Athenienses, ut ait Varro apud Aul. Gellium N. A. III. 2, 4, a sole occaso ad solem iterum occidentem omne id medium tempus unum diem esse dicebant.

ἐπιψηλαφήσας] Phaedon. p. 99 B: ὃ μοι φαίνονται ψηλαφῶντες οἱ πολλοὶ ὥσπερ ἐν σκότῳ. ὡς αἴτιον αὐτὸ προσαγορεύειν. Videtur Socrates luminibus mane non accensis sumptui pepercisse; neque enim illud ἄπτε, παῖ, λύχνον ab eo auditur, et grabatum, in quo

cubabat, contrectando quaerit Hippocrates. De voc. σκίμποδος Etymol. Magn. Ἀσκάντης· κλινίδιον εὐτελές, ὃ ὑπὸ τῶν Ἀτικῶν σκίμποδος ὀνομάζεται: quod testatur grammaticus allato hoc ipso loco.

6. ἐξ Οἰνόςης] Harpocrate alisque testibus in Attica duplex fuit Oenoe, altera ad Eleutheras, ad Marathonem altera. Sed quum Satyros id agendum esset, ut ex Attico agro erumperet, priorem in ipsis Boeotiae finibus sitam petuisse existimandus est. v. Thucyd. II. 18, 1. Wesseling. ad. Diodor. IV. 60.

ὁ γὰρ τοι παῖς με — ἀπέδρα] Et apud Graecos et apud Romanos id saepissime accidit, ut servi, ubi iniquae eos conditionis pertaesum est, fuga meliorem fortunam consequi conarentur, eaque 'fugitivorum' conata quum aliis rebus tum bellis fere continuis adiuta plerumque sunt effecta. Scholiastes ad Menex. p. 245 E: Λεχαιὸν ἐπίνειόν ἐστι Κορινθίων, ὥσπερ ὁ Πειραιεὺς Ἀθηναίων. εἰς τοῦτους τοὺς τόπους ἀπεδίδρασκον οἱ οἰκέται. Sed Satyrus, quo statum res Atheniensium erant, tutius terra quam mari Hippocratis potestati sese eripiebat. Litterarum ad fugitivum comprehendendum in finitimas urbes misarum exemplum illustrissimum in papyro (a. 145 a. Chr. scripta) exstat, cuius accuratam descriptionem et explicationem proposuit Letronne Fragments inédits. Didot. 1838. p. 14—28.

9. ἦλθον] positum pro ἐπανῆλθον, v. ad p. 320 A.

λομεν ἀναπαύεσθαι, τότε μοι ἀδελφὸς λέγει, ὅτι ἦκει Πρωταγόρας. καὶ ἔτι μὲν ἐνεχείρησα εὐθύς παρὰ σὲ ἵεναι, ἔπειτά μοι λίαν πόρρω ἔδοξε τῶν νυκτῶν εἶναι. ἐπειδὴ δὲ τάχιστα με ἐκ τοῦ κόπου ὁ ὕπνος ἀνῆκεν, D
5 εὐθύς ἀναστὰς οὕτω δεῦρο ἐπορευόμην. Καὶ ἐγὼ γιγνώσκων αὐτοῦ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν πτοίησιν, Τί οὖν σοι, ἦν δ' ἐγὼ, τοῦτο; μῶν τί σε ἀδικεῖ Πρωταγόρας; Καὶ ὃς γελάσας, Νῆ τοὺς θεοὺς, ἔφη, ᾧ Σώκρατες, ὅτι γε μόνος ἐστὶ σοφός, ἐμὲ δὲ οὐ ποιεῖ. Ἀλλὰ ναὶ μὰ Δία,

1. ἀδελφὸς BT, quorum auctoritatem secutus sum cum Astio et Cronio: ὁ ἀδελφὸς vel ἀδελφός de Heindorfii sententia ceteri editores. Librorum scripturam Ast his verbis defendit: ponunt Graeci nomina sine articulo 1) si simpliciter et generatim indicantur, 2) ubi res vel homo significatur singularis, qui quum per se notus sit vel nulla indigeat definitione (velut si quis fratrem simpliciter nominat, per se intelligimus eum non alius fratrem, sed suum designare), nullam desiderat distinctionem, quam articulus solet indicare. Esset igitur ὁ ἀδελφός unus de fratribus, sive maior sive minor natus, vel frater iam nominatus. Krüger 50, 3, 8. Et Hippocrati unus frater erat, v. p. 313 B. Conf. not. crit. ad p. 355 A.

5. ἀνδρείαν] Haec forma cur apud Platonem alteri illi (ἀνδρίαν) praeferenda sit, ad legg. lib. I. p. 629 B exposuit Stallbaum novisque exemplis illam firmavit Schanz in praefatione, quam huic dialogo praemisit, § 7.

1. ἀναπαύεσθαι] Symp. p. 217 D: ἐπειδὴ ἔδεδειπνήκει (Σωκράτης), διελεγόμεν πόρρω τῶν νυκτῶν, καὶ ἐπειδὴ ἠβρούλετο ἀπιέναι, σηηπτόμενος ὅτι ὄψε εἶη, προσηνάγκασα αὐτὸν μένειν. ἀνεπαύετο οὖν ἐν τῇ ἐχομένῃ ἐμοῦ κλίτῃ, ἐν ἧπερ ἔδειπνει. Hippocrates quoque in eadem aede et in eodem lecto, in quo cibum ceperat, coenatus somnum cepisse putandus est, v. Lys. or. 1, 23. Virg. Aen. IV 82.

4. ἐπειδὴ δὲ τάχιστα με ἐκ τ.κ.—] Simulatque autem me post lassitudinem somnus remisit etc. Ἐκ non idem est quod μετὰ, sed ponitur sic, ut aliquid statim et continuo post aliud quiddam evenisse vel evenire significet, prorsus ut Latin. ex. Itaque hic eleganti iudicio positum est ad indicandam gravius hominis festinationem, qui statim, ut somnus artus fessos relaxavisset, se ad Socratem contulerit. Stallb. Lassitudinem, quam intelligit Hippocrates, sus-

ceperat ex eo, quod Oenoen equo vectus et revector erat, conf. Lys. or. 24, 10—12.

ὁ ὕπνος ἀνῆκεν] Hom. II. 2, 71: ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν. Multis locis Plato Homeri aliorumque poetarum verba aut eodem ordine aut leviter mutato ponit, nec ullam originis eorum mentionem facit, v. infra p. 337 D et Sophoclea μήπω μέγ' εἶπης Sophist. 238 A.

5. οὕτω δεῦρο ἐπ.] De οὕτω post participium hic et p. 314 C illato v. ad Phaedon. p. 61 C. al. Deinde ἀνδρείαν vocat hominis pertinaciam, πτοίησιν autem intelligit sollicitum anxiumque eius studium ac trepidationem. Stallb.

6. τί οὖν σοι—τοῦτο] Intell. διαφέρει. v. ad p. 309 A. — Deinde ἀδικεῖ dictum usu frequenti pro ἠδίκηκεν, h. e. ἄδικός ἐστιν. v. Heindorf. ad h. l. coll. Xenoph. Anab. I, 5, 11. V, 6, 33. VI, 4, 27. Stallb.

ἔφην ἐγώ, ἂν αὐτῷ διδῶς ἀργύριον καὶ πείθῃς ἐκεῖνον,
 Ε ποιήσει καὶ σὲ σοφόν. Εἰ γάρ, ἦ δ' ὅς, ὦ Ζεῦ καὶ θεοί,
 ἐν τούτῳ εἶη· ὡς οὔτ' ἂν τῶν ἐμῶν ἐπιλίπομι οὐδὲν
 οὔτε τῶν φίλων. ἀλλ' αὐτὰ ταῦτα καὶ νῦν ἤκω παρὰ
 σέ, ἵνα ὑπὲρ ἐμοῦ διαλεχθῆς αὐτῷ. ἐγὼ γὰρ ἅμα μὲν ⁵
 καὶ νεώτερός εἰμι, ἅμα δὲ οὐδὲ ἐώρακα Πρωταγόραν
 πώποτε οὐδ' ἀκήκοα οὐδέν· ἔτι γὰρ παῖς ἦ, ὅτε τὸ πρό-
 τερον ἐπεδήμησεν. ἀλλὰ γάρ, ὦ Σώκρατες, πάντες τὸν
 ἄνδρα ἐπαινοῦσι καὶ φασὶ σοφώτατον εἶναι λέγειν. ἀλλὰ
 τί οὐ βαδίζομεν παρ' αὐτόν, ἵνα ἔνδον καταλάβωμεν; κα- ¹⁰
 311 ταλύει δ', ὡς ἐγὼ ἤκουσα, παρὰ Καλλιᾶ τῷ Ἴππονίκῳ.

7. τὸ πρότερον B T: τὸ πρῶτον Bekker et priores editores
 idque invenit etiam Athenaeus.

1. καὶ πείθῃς ἐκεῖνον] int.
 τούτῳ (τῷ ἀργυρίῳ). Socrates in
 magnitudine pecuniae id, quod
 Hippocrates cupiat, positum esse
 dicit; v. p. 311 D: ἂν ἐξικνηῖται
 τὰ ἡμέτερα χρήματα καὶ τούτοις
 πείθομεν αὐτόν. De rep. III.
 p. 390 E: δῶρα θεοῦς πείθει,
 δῶρ' αἰδοίους βασιλῆας.

2. Εἰ γάρ — ἐν τούτῳ εἶη] utinam res in hoc vertatur,
 in hoc posita sit.

ὦ Ζεῦ καὶ θεοί] Eadem ob-
 testandi formula utitur Aristo-
 phanes Plut. v. 1, ubi scholiastes:
 τὸν Δία παρέλαβε κατ' ἐξοχήν
 τῶν ἄλλων θεῶν, ὡς τὸ (Hom.
 II. 13, 1.) Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὐν Τρῳάς
 τε καὶ Ἔκτορα νηυσὶ πέλασσαν.
 Et inveniuntur huius loquendi
 modi exempla apud omnes Grae-
 corum scriptores multa, quam-
 quam non desunt, quae nostro
 modo respondeant, veluti Symp.
 p. 190 C: ὁ Ζεὺς καὶ οἱ ἄλλοι
 θεοὶ ἐβουλεύοντο. Demosth. Or.
 37, 61: νῆ τὸν Δία καὶ θεοὺς
 ἅπαντας.

3. οὔτ' ἂν τῶν ἐμῶν —] nihil neque meorum bono-
 rum neque bonorum, quae
 amici possident, reliqui faci-
 am. οὐδὲν τῶν φίλων hic
 dictum est pro οὐδὲν τῶν τῶν
 φίλων, v. p. 313 B ἔτοιμος εἶ
 ἀναλίσκειν τὰ τε σαυτοῦ καὶ τὰ
 τῶν φίλων χρήματα. Nusquam
 autem, quod sciam, Plato ean-

dem articuli formam bis deinceps ponit. cf. p. 319 C περὶ τῆς
 (= τῆς τῆς) πόλεως διοικήσεως.
 Lys. p. 205 D: γεγωνῶς ἐκ Διὸς
 τε καὶ τῆς τοῦ (= τοῦ τοῦ) δή-
 μου ἀρχηγέτου θυγατρὸς. Krüg.
 50. 8, 11.

4. αὐτὰ ταῦτα] hanc ipsam
 ob causam; similis est accu-
 sativi usus pronominum τί, ὅτι,
 τοῦτο. Krüg. 46. 3, 4.

7. τὸ πρότερον ἐπεδήμη-
 σεν] hunc locum iam tractavi-
 mus in proleg. p. 29. Plato enim
 hic non primam Protagorae com-
 morationem Athenis significat,
 sed proximam; quae quota fue-
 rit, nihil indicat. Neque est,
 quod intervallum, per quod Pro-
 tagoras ab Athenis abfuerit, lon-
 gius quam trium vel quatuor
 annorum sumamus. Atque ut
 vera sit lectio τὸ πρῶτον, ne
 eam quidem sententiae propo-
 sitae repugnare apparet ex So-
 cratis verbis p. 359 A.

9. σοφώτατον — λέγειν] Haec igitur Protagorae σοφία ab
 Hippocrate appetebatur, ut in
 contionem prodians simulac li-
 ceret — licuit autem ex ephebis,
 in quibus tum erat, egresso et
 viginti annis maiori — dicendi
 arte gloriam sibi atque auctori-
 tatem quaereret; v. Alcib. I p.
 105 B. Xenoph. Mem. III. 5, 1.

P. 311. 11. παρὰ Καλλιᾶ τῷ
 Ἴππον.] De his verbis conf.

ἀλλ' ἴωμεν. Καὶ ἐγὼ εἶπον· Μήπω, ὠγαθέ, ἐκεῖσε, πρῶ-
γὰρ ἐστίν, ἀλλὰ δεῦρο ἐξαναστῶμεν, εἰς τὴν αὐλήν, καὶ
περιμόντες αὐτοῦ διατρίβωμεν, ἕως ἂν φῶς γένηται· εἶτα
ἴωμεν. καὶ γὰρ τὰ πολλὰ Πρωταγόρας ἔνδον διατρίβει,
5 ὥστε, θάρρει, καταληψόμεθα αὐτόν, ὡς τὸ εἰκός, ἔνδον.

Cap. III. Μετὰ ταῦτα ἀναστάντες εἰς τὴν αὐλήν
περιῆμεν. Καὶ ἐγὼ ἀποπειρώμενος τοῦ Ἴπποκράτους τῆς B
ῥώμης διεσκόπουν αὐτόν καὶ ἠρώτων, Εἰπέ μοι, ἔφην

1. Μήπω, ὠγαθέ, ἐκεῖσε, — In B et T est Μήπω ὠγαθέ
ἐκεῖσε ἴωμεν (B ἴωμεν), sed olim iam ὠγαθέ correctum est. Cron
librorum scripturam, etsi dubitanter, servavit, ipse nunc ἴωμεν
delevi, ceteri editores recent. Cobetum secuti sunt, qui de art.
interpret. 141 verbis ἐκεῖσε ἴωμεν eiectis et particula γέ addita
Μήπω γ', ὦ ὠγαθέ scribi voluit, quia Attici in responsione μήπω
absolute posuissent nec verbum repetivissent. Vid. annot. ad p. 318 B.

proleg. p. 29 et de vita Calliae
quae huc pertinent, ea inveniun-
tur ibidem p. 31 sq.

1. Μήπω, ὠγαθέ, ἐκεῖσε..
ἀλλὰ δεῦρο ἐξαναστῶμεν]
Nondum, o bone, illuc,
mane enim est, sed huc
egrediamur s. concedamus.
Respondet Socrates his verbis ad
priorem exhortationem τί οὐ βα-
δίξομεν παρ' αὐτόν, ad poste-
riorem ἀλλ' ἴωμεν pertinent pro-
xima εἶτα ἴωμεν, ut haec duo
etiam p. 314 B distinguit: ὠρ-
μήσαμεν — νῦν μέντοι ἴωμεν.
Et quum ipse in lecto cubaret
et Hippocrates in scabello asse-
disset, huic statui convenienter
dixit ἐξαναστῶμεν, quo notiones
surgendi et egrediendi (e cubi-
culo) comprehenderet. Eodem
modo Xenophonsymp. IX 1: Αὐτό-
λυκος ἐξάνίστατο εἰς περί-
πατον, καὶ ὁ Λύκων ὁ πατήρ
αὐτῶ συνεξίων ἐπιστραφεὶς
εἶπε κτέ., et auctor dialogi Theag.
p. 129 B: ὑμεῖς μὲν πίνετε, ἐμὲ
δὲ δεῖ ποι ἐξαναστῆναι, paulo-
que post de eadem re: καὶ ὄς..
ἀνδρὶς ὠρμάτο λέναι καὶ ἔφη
Εἰμι δῆ. Est vero ἐκεῖσε te-
nendum, quod et orationis con-
cinnitate requiritur nec excog-
itatum esset a librario, qui
quum non intelligeret verba
μήπω ἐκεῖσε cum ἐξαναστῶμεν
coniungenda esse, ἴωμεν quod

proximum erat addidit. Ceterum
si sententiae ratio permetteret,
μήπω ἐκεῖσε remoto altero ἴωμεν
etiam ad praecedens ἴωμεν re-
ferri posset, cf. Aristoph. Vesp.
1161: Ἐνδρες πόδα.. Φέρε καὶ
τὸν ἕτερον. Μηδαμῶς τοῦτόν
γ', ἐπεὶ κτέ. Durior autem talis
usus particulae μήπω visus est
et a respondentibus vario modo
vitabatur; a multis exemplis af-
fero Aristoph. Pac. 337: Ἦδομαι
γὰρ καὶ γέγηθα — Μή τι καὶ
νυνί γε χαίρετ', οὐ γὰρ ἴστε
πω σαφῶς.

4. ἔνδον διατρίβει — ἔν-
δον] Socrates in foro, in gym-
nasiis ac palaestris et aliis locis
publicis quotidie versabatur ho-
minumque circulis se immisce-
bat, qualem vitam ex sophistis
nemo Protagora magis videtur
abhorruisse. Ille, quem Hippo-
crates nunquam audiverat aut
viderat, τοῖς μαθηταῖς ἐν ἀπορ-
ρήτῳ τὴν ἀλήθειαν ἔλεγε (The-
aet. p. 152 C). v. Euthyd. p. 304
A et Eupolidis versus ad p. 309 C
allatos.

7. τῆς ῥώμης] int. τῆς ψυχῆς.
Plerumque ῥώμη de corporis vi-
ribus dicitur, ut de rep. 498 B,
Isocr. or. 3. 3 al. sed h. l., ut
paulo superius ἀνδρεία, est animi
fortitudo et constantia, quae in
proposito perseverat neque ab eo
deterretur, ut Thucyd. VII, 18.

ἐγώ, ὦ Ἰππόκρατες, παρὰ Πρωταγόραν νῦν ἐπιχειρεῖς
 ἰέναι ἀργύριον τελῶν ἐκείνῳ μισθὸν ὑπὲρ σεαυτοῦ, ὡς
 παρὰ τίνα ἀφιζόμενος καὶ τίς γενησόμενος; ὥσπερ ἂν
 εἰ ἐπενόεις παρὰ τὸν σεαυτοῦ ὁμώνυμον ἐλθὼν Ἰπποκράτη
 τὸν Κῶνον, τὸν τῶν Ἀσκληπιαδῶν, ἀργύριον τελεῖν ὑπὲρ 5
 C σεαυτοῦ μισθὸν ἐκείνῳ, εἰ τίς σε ἤρετο· Εἶπέ μοι, μέλ-
 λεις τελεῖν, ὦ Ἰππόκρατες, Ἰπποκράτει μισθὸν ὡς τίνι
 ὄντι; τί ἂν ἀπεκρίνω; Εἶπον ἄν, ἔφη, ὅτι ὡς ἰατροῦ.
 Ὡς τίς γενησόμενος; Ὡς ἰατροῦ, ἔφη. Εἰ δὲ παρὰ Πολύ-
 κλειτον τὸν Ἀργεῖον ἢ Φειδίαν τὸν Ἀθηναῖον ἐπενόεις 10
 ἀφικόμενος μισθὸν ὑπὲρ σεαυτοῦ τελεῖν ἐκείνοις, εἰ τίς
 σε ἤρετο· Τελεῖν τοῦτο τὸ ἀργύριον ὡς τίνι ὄντι ἐν νῶ
 ἔχεις Πολυκλείτῳ τε καὶ Φειδίᾳ; τί ἂν ἀπεκρίνω; Εἶπον
 D ἂν ὡς ἀγαλματοποιοῖς. Ὡς τίς δὲ γενησόμενος αὐτός;

2. ἀργύριον τελῶν ἐκ.] pe-
 cuniam illi soluturus. In-
 fra p. 313 A ἔρχει ὑποθήσων τὴν
 ψυχὴν.

3. ὥσπερ ἂν εἰ ἐπενόεις] Ab Atheniensibus medici et sta-
 tuarii et qui p. 318 B exempli
 causa a Socrate memorantur pic-
 tores et tibicines eodem loco
 habiti sunt, quo sophistae: dé-
 specti enim sunt omnes, quum
 suam quisque artem quaestus
 causa exercerent, nec eorum vi-
 tae genus ullus civis amplexus
 est nisi necessitate motus; v.
 Gorg. p. 512 D. Lucian. somn. 14:
 εἰ δὲ καὶ Φειδίας ἢ Πολύκλει-
 τος γένοιτο, τὴν μὲν τέχνην ἀπαν-
 τες ἐπαινέσονται, οὐκ ἔστι δὲ
 ὅστις τῶν ἰδόντων, εἰ νοῦν ἔχοι,
 εὔξαιτ' ἂν σοι ὁμοίος γενέσθαι.
 οἷος γὰρ ἂν ἦς, βάναντος καὶ
 χειρῶν ἀξ καὶ ἀποχειροβίωτος
 νομισθήσῃ. Eandem sententiam
 iisdem fere verbis expressam in-
 venies ap. Plutarch. Pericl. c. 2.

4. Ἰπποκράτη τ.Κ.] Hippo-
 crates Cous, nobilissimus ille
 artis medicae parens ac princeps,
 floruit circiter a. 430 a. Chr. n.
 Dicitur hic genus suum ad Her-
 culem et Aesculapium retulisse.
 Itaque etiam Phaedr. p. 270 C:
 εἰ μὲν Ἰπποκράτει τῷ τῶν Ἀσκλη-
 πιαδῶν δεῖ τι πεῖθεσθαι. Stallb.

9. Πολύκλειτος] Ut Hippo-

crates ille Cous, ita Polycletus
 et Phidias arte sua principes
 fuerunt, quam certatim alter
 Argis, alter Athenis exercebant.
 Polycleti filii p. 328 C aequales
 dicuntur Parali et Xanthippi;
 Phidias, quem, ut ait Plutarchus
 Pericl. c. 31, ἢ δόξα τῶν ἔργων
 ἐπίεξε φθόνῳ, invidia oppressus
 in vinculis periit Ol. 87, I, v.
 proleg. p. 28.

10. τὸν Ἀργεῖον — τὸν
 Ἀθηναῖον] Talia páρισα a
 vulgari sermone minime abhor-
 rent, sed non facile civem apud
 cives hac ratione, quae histori-
 corum est, nominatum inveneris,
 et causa, cur Socrates Phidiam
 non patris vel pagi nomine ad-
 dito notaverit aut τὸν ἡμέτερον
 dixerit, ex eius arte videtur re-
 petenda esse; cf. Hom. Il. 10, 68
 (φθέγγεο) πατρόθεν ἐκ γενεῆς
 ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον, πάν-
 τας κνδαίνων.

14. ἀγαλματοποιοῖς] Bekk.
 Anecd. Graec. I. 335: ἀγαλματο-
 ποιὸν φασὶ καλεῖσθαι τὸν εἰκό-
 νας θεῶν μᾶλλον ἐργαζόμενον,
 ἀνδριαντοποιὸν δὲ τὸν ἀνθρώ-
 πων. Ars statuaria dicitur ἀν-
 δριαντοποιία Gorg. 450 C et
 Xenoph. Mem. I. 4, 3: τεθάνυ-
 μακα ἐπὶ ἀνδριαντοποιία Πολύ-
 κλειτον. v. Ruhnken ad Tim.
 Gloss. p. 5.

Δῆλον, ὅτι ἀγαλματοποιός. Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ. παρὰ δὲ
 δὴ Πρωταγόραν νῦν ἀφικόμενοι ἐγώ τε καὶ σὺ ἀργύριον
 ἐκείνῳ μισθὸν ἔτοιμοι ἐσόμεθα τελεῖν ὑπὲρ σοῦ, ἂν μὲν
 ἐξικνῆται τὰ ἡμέτερα χρήματα καὶ τούτοις πείθωμεν
 5 αὐτόν, — εἰ δὲ μή, καὶ τὰ τῶν φίλων προσαναλίσκοντες.
 εἰ οὖν τις ἡμᾶς περὶ ταῦτα οὕτω σφόδρα σπουδάζοντας
 ἔροιτο· Εἰπέ μοι, ᾧ Σώκρατες τε καὶ Ἰππόκρατες, ὡς
 τίμῳ ὄντι τῷ Πρωταγόρῃ ἐν νῶ ἔχετε χρήματα τελεῖν;
 τί ἂν αὐτῷ ἀποκρινάμεθα; τί ὄνομα ἄλλο γε λεγόμενον E
 10 περὶ Πρωταγόρου ἀκούομεν, ὅσπερ περὶ Φειδίου ἀγαλ-
 ματοποιὸν καὶ περὶ Ὀμήρου ποιητὴν; τί τοιοῦτον περὶ
 Πρωταγόρου ἀκούομεν; Σοφιστὴν δὴ τοι ὀνομάζουσί γε,
 ᾧ Σώκρατες, τὸν ἄνδρα εἶναι, ἔφη. Ὡς σοφιστῆ ἄρα
 ἐρχόμεθα τελοῦντες τὰ χρήματα; Μάλιστα. Εἰ οὖν καὶ

9. ἀποκρινάμεθα: male ἀπεκρινάμεθα BT. 10. ἀκούο-
 μεν ex correctione apogr. Coislilian. 155: ἠκούομεν BT.

1. Εἶεν] origo huius particu-
 lae, quae apud Platonem et Ari-
 stophanem singulis fere paginis
 legitur, adhuc incerta est. In-
 teriectionis naturam haec duo
 praestare videntur: scribitur in
 optimo Platonis libro (A) εἶέν,
 qui spiritus asper in eius medio
 ε grammaticorum doctrinae con-
 gruit (cf. Uhlig Jahrb. f. cl. Philol.
 1880 p. 789), et posterior syl-
 laba producitur ut Aristoph. Pac.
 663 Εἶεν, ἀκούω. Ταῦτ' ἐπικα-
 λεῖς; μανθάνω. Et vero Astius
 iam in annot. ad h. l. εἶεν, quod
 haud paucis locis admirationem
 cum dubitatione coniunctam ex-
 primit, cum germanico 'ei!' com-
 posuit et alterum cum altero
 cognatum dixit. Plerumque au-
 tem εἶεν idem valet ac Latino-
 rum esto et ut h. l., vim habet
 concedendi et ad alia trans-
 eundi, quae significatio certe non
 adversetur originationi, qua pro
 optativo verbi εἶναι habetur.

3. ἂν μὲν ἐξικνῆται — εἰ
 δὲ μή] Post ἂν μὲν ἐξικνῆται
 καὶ — πείθωμεν αὐτόν omis-
 sum est verbum primarium, quod sub-
 sequente alia sententia per εἰ
 δὲ μή illata non raro fit. Sed
 quod vulgo intelligunt animo εἴ
 ἂν ἔχοι, id hoc loco per senten-

tiae rationem fieri recte non
 posse acute observavit Hein-
 dorffius, qui ex praecedentibus
 verbis repetendum vidit parti-
 cipium τὰ ἡμέτερα τελοῦντες s.
 ταῦτα ἀναλίσκοντες. Atque hanc
 rationem unice veram esse vel
 proximum istud participium
 προσαναλίσκοντες satis testatur.
 Stallb. Conf. ann. ad p. 325 D.

7. Εἰπέ μοι, ᾧ Σ.] Singu-
 laris numerus in talibus ponitur,
 quando praecipue compellatur
 unus de pluribus. Euthydem p.
 283 B: εἰπέ μοι, ᾧ Σώκρατες
 τε καὶ ἕτεροι οἱ ἄλλοι. Lachet.
 p. 186 E. al. Stallb.

9. τί ὄνομα ἄλλο] Alterum
 ὄνομα est Protagoras, alterum,
 quod Protagorae vitae genus
 eiusque artem denotet, Socrates
 quaerit. Theaet. p. 232 A: ἐπι-
 στήμων τις πολλῶν φαίνεται,
 μίας δὲ τέχνης ὀνόματι προσ-
 αγορεύεται.

12. ὀνομάζουσι — εἶναι] Saepe numero post λέγειν, ὀνο-
 μάζειν, προσαγορεύειν infertur
 εἶναι, ubi rectius videatur ab-
 esse, veluti infra p. 325 A: ἐν
 αὐτῷ προσαγορεύω εἶναι, ἄν-
 δρὸς ἀρετῆν. Phaedon. p. 102 C:
 ὁ Σιμμίας ἐπονυμίαν ἔχει σμι-
 κρός τε καὶ μέγας εἶναι.

312 τοῦτό τις σε προσέροιτο· Αὐτὸς δὲ δὴ ὡς τις γενησό-
 μενος ἔρχει παρὰ τὸν Πρωταγόραν; καὶ ὃς εἶπεν ἐρυ-
 θριάσας — ἤδη γὰρ ὑπέφαινε τι ἡμέρας, ὥστε καταφανῆ
 αὐτὸν γενέσθαι — Εἰ μὲν τι τοῖς ἔμπροσθεν εἶοικε, δῆλον,
 ὅτι σοφιστῆς γενησόμενος. Σὺ δέ, ἦν δ' ἐγώ, πρὸς θεῶν, 5
 οὐκ ἂν αἰσχύνοιο εἰς τοὺς Ἑλληνας σαυτὸν σοφιστὴν
 παρέχων; Νῆ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, εἶπερ γε ἅ διανοοῦ-
 μαι χρὴ λέγειν. Ἄλλ' ἄρα, ὦ Ἰππόκρατες, μὴ οὐ τοιαύ-
 την ὑπολαμβάνεις σου τὴν παρὰ Πρωταγόρου μάθησιν
 B ἔσεσθαι, ἀλλ' οἷαπερ ἢ παρὰ τοῦ γραμματιστοῦ ἐγένετο 10

6. σαυτὸν Bekker, Ast et recent. editores: αὐτὸν BT, quod Stallbaum tuetur et provocat ad Hermannum (ad Soph. Trach. v. 451), Reisig (Coniect. p. 206 sqq.), Bernhardy (Synt. p. 272), Ruhnken (ad Tim. Gloss. p. 92). Sed hic usus pronominis reflex. pers. tertiae loco pronominum pers. primae et secundae in numero singulari apud Platonem omnino magnam dubitationem videtur habere et h. l. quia proximum vocabulum in σ exit, σαυτὸν in αὐτὸν facile potuit mutari, cf. p. 313 C. Vera igitur videntur quae tradit Appollonius Dyscolus de constr. Bekk. p. 195, 25: οὐ γὰρ φαμεν 'ἐαυτὸν ὕβρισα' ἢ 'ἐαυτὸν ὕβρισας', 'ἐαυτοῦς' δὲ 'ὕβρισαμεν.' v. Schanz praef. vol. VII § 12. 9. ὑπολαμβάνεις, B: ὑπολαμβάνης T, quod quis videtur scripsisse, qui ὄρα pro ἄρα invenit. 10. οἷαπερ ἢ παρὰ τοῦ T: οἷα περὶ τοῦ B.

2. παρὰ τὸν Πρωταγόραν] Int. τί ἂν φαίης; Eadem ellipsis est Phaedr. p. 268 B. Cratyl. p. 392 C. al. Stallb.

3. ὑπέφαινε τι ἡμέρας] Frequens est dictio ὑποφαίνει ἡμέρα, vel etiam ὑποφαίνει, nomine substantivo omisso, de 'die illucescente', ut Xenoph. Cyrop. IV 5, 14: ἐπειδὴ ἡμέρα ὑπέφαινε, Anab. IV 2, 7, quos locos affert Heindorfius; idemque apte laudat Demetr. de Elócut. c. 218: ὅπερ δὲ ὁ Πλάτων φησὶν ἐπὶ τοῦ Ἰπποκράτους· ἐρυθριάσας — γενέσθαι, ὅτι μὲν ἐναργέστατόν ἐστι, παντὶ δῆλον, ἢ δὲ ἐνάργεια γέγονεν ἐκ τῆς φροντίδος τῆς περὶ τὸν λόγον καὶ τοῦ ἀπομνημονεύσαι, ὅτι νύκτωρ πρὸς αὐτὸν εἰσηλθὲν ὁ Ἰπποκράτης.

6. οὐκ ἂν αἰσχύνοιο] Aristid. III. p. 483 (II. p. 378 ed. Dind.): ἐρωτᾷ Σωκράτης Ἀπολλόδωρον (corr. Ἰπποκράτη τὸν Ἀπολλοδώρον) εἰ οὐκ αἰσχύνοιο

σοφιστὴν ἐθέλων παρέχειν ἐαυτὸν εἰς τοὺς Ἑλληνας. De sententia vid. proleg. p. 3.

εἰς τοὺς Ἑλληνας] ut p. 349 A, cf. Tim. p. 25 B: εἰς ἅπαντας ἀνθρώπους διαφανῆς τῇ ἀρετῇ. Symp. 179 B: ἰκανὴν μαρτυρίαν παρέχεται εἰς τοὺς Ἑλληνας.

8. Ἄλλ' ἄρα.. μὴ οὐ τοιαύτην ὑπολαμβάνεις] interrogatio, ut verissime Heindorfius monet, initium capit inde a verbis τοιαύτην, estque ἀλλ' ἄρα 'aber demnach' et μὴ interrogandi vim habet, οὐ vero referendum est ad τοιαύτην, v. Men. p. 89 C. Sententia igitur haec est: numquid ergo tu, o Hippocrate, non talem putas Protagorae disciplinam fore, qua reddaris sophista, sed talempotius, qua non nisi liberaliter erudiaris neque ad artis professionem conformeris. De Atheniensium institutione puerili v. infra p. 325 Dsq. Stallb.

καὶ κίθαριστοῦ καὶ παιδοτριβου; τούτων γὰρ σὺ ἐκάστην οὐκ ἐπὶ τέχνῃ ἔμαθες, ὡς δημιουργὸς ἐσόμενος, ἀλλ' ἐπὶ παιδείᾳ, ὡς τὸν ἰδιώτην καὶ τὸν ἐλεύθερον πρόπει. Πάνυ μὲν οὖν μοι δοκεῖ, ἔφη, τοιαύτη μᾶλλον εἶναι ἢ παρὰ
5 Πρωταγόρου μάθησις.

Cap. IV. Οἶσθα οὖν ὃ μέλλεις νῦν πράττειν, ἢ σε λανθάνει; ἦν δ' ἐγώ. Τοῦ πέρι; Ὅτι μέλλεις τὴν ψυχὴν τὴν σαυτοῦ παρασχεῖν θεραπεῦσαι ἀνδρί, ὡς φῆς, σοφιστῆ·
τὸ ὅ τι δέ ποτε ὁ σοφιστὴς ἐστι, θαυμάζοιμ' ἂν εἰ οἶσθα.
10 καίτοι εἰ τοῦτ' ἀγνοεῖς, οὐδὲ ὅτω παραδίδως τὴν ψυχὴν οἶσθα, οὔτ' εἰ ἀγαθῶ οὔτ' εἰ κακῶ πράγματι. Οἶμαί γ', ἔφη, εἰδέναι. Λέγε δὴ, τί ἡγεί εἶναι τὸν σοφιστὴν; Ἐγὼ μὲν, ἦ δ' ὅς, ὥσπερ τοῦνομα λέγει, τοῦτον εἶναι τὸν τῶν σοφῶν ἐπιστήμονα. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, τοῦτο μὲν ἔξεστι
15 λέγειν καὶ περὶ ζωγράφων καὶ περὶ τεκτόνων, ὅτι οὗτοί

2. οὐκ ἐπὶ τέχνῃ ἔμ.] Xenoph. Mem. III. 10, 1: εἴ ποτε τῶν τὰς τέχνας ἔχόντων καὶ ἐργασίας ἔνεκα χρωμένων αὐταῖς διαλέγοιτό τι, καὶ τούτοις ὀφελιμος ἦν.

ἀλλ' ἐπὶ παιδείᾳ] H. e. ut eruditionis liberalioris particeps fieres. v. Gorg. p. 485. A., ubi Callicles philosophiam aī tractandam esse παιδείας χάριν, neque totam vitam in eius studio consumi debere. Itaque opponitur ἐπὶ τέχνῃ, ut p. 315 A: καὶ ἐπὶ τέχνῃ μανθάνει, ὡς σοφιστὴς ἐσόμενος. Gellius N. A. XIII 16: humanitatem appellaverunt — qui verbis Latinis probe usi sunt — id propemodum, quod Graeci παιδείαν vocant, nos eruditionem institutionemque in bonas artes dicimus. — ἰδιώτης h. l. intellegitur qui artem non publice profitetur; additurque ἐλεύθερος, h. e. liberalis, quia artes istae erant mercenariae. Stallb.

7. τὴν ψυχὴν — παρασχεῖν θεραπεῦσαι] animum tuum tradere curandum s. excolendum, p. 325 C: μὴ μαθοῦσι μηδὲ θεραπευθεῖσιν εἰς ἀρετήν. Proprie θεραπεύειν de medicis

dicitur corpora curantibus, sed sophistae ac philosophi animis medicinam afferre visi saepissime cum illis comparantur, ut infra p. 357 E: Πρωταγόρας φησὶν ἰατρὸς εἶναι τῆς ἀμαθίας. Aelian. v. h. IV 17: ἐπιστρεφομένου τὰς πόλεις αὐτοῦ διέρρει λόγος, ὅτι Πρωταγόρας ἀφίκετο οὐ διδάξων, ἀλλ' ἰατρύσων. Exempla infinitivi aoristi cum μέλλειν coniuncti collegit Astius Lex. Platonic. II 300.

11. οὔτ' εἰ ἀγαθῶ — πράγματι] Recte interpretatur Ficinus: nescis quale sit istud, bonumne an malum, cui operam impendere studes. πράγματι posuit pro ἀνδρί, ut contemptim, sophistam significaret.

13. ὥσπερ τοῦνομα λέγει] Aristot. Polit. III 4: τῶν ἐργασιῶν ἐν μέρος κατέχουσιν οἱ χειρῶν ἡτες. οὗτοι δ' εἰσὶν, ὥσπερ σημαίνει καὶ τοῦνομ' αὐτούς, οἱ ζῶντες ἀπὸ τῶν χειρῶν.

τὸν τῶν σοφῶν ἐπιστήμονα] Nimirum σοφιστῆς ab eo deducitur a σοφός et εἰδέναι, ut sit ὁ τῶν σοφῶν ἴστωρ, eademque vocis originatio Platoni probatur in Sophist. p. 221 D. sed v. proleg. p. 3.

D εἰσιν οἱ τῶν σοφῶν ἐπιστήμονες· ἀλλ' εἴ τις ἔροιτο ἡμᾶς, τῶν τί σοφῶν εἰσιν οἱ ζωγράφοι ἐπιστήμονες, εἴπομεν ἄν που αὐτῷ, ὅτι τῶν πρὸς τὴν ἀπεργασίαν τὴν τῶν εἰκόνων, καὶ τᾶλλα οὕτως. εἰ δέ τις ἐκεῖνο ἔροιτο, ὁ δὲ σοφιστῆς τῶν τί σοφῶν ἐστι; τί ἄν ἀποκριναίμεθα αὐτῷ; ποίας ἐργασίας ἐπιστάτης; τί ἄν εἴπομεν; Αὐτὸν εἶναι, ὃ Σώκρατες, ἐπιστάτην τοῦ ποιῆσαι δεινὸν λέγειν; Ἴσως ἄν, ἣν δ' ἐγώ, ἀληθῆ λέγομεν, οὐ μέντοι ἱκανῶς

5. τί ἄν ἀποκριναίμεθα Bekker: τί ἄν ἀποκρινοίμεθα BT, sed huius interrogationis forma eadem sit necesse est ac p. 311 D, ut utroque loco aut ἀποκριναίμεθα aut ἀποκρινοίμεθα scribendum sit; illud verum est p. 311 D, ut intelligitur etiam ex mendosa scriptura ἀπεκριναίμεθα in B et T, ergo contra eosdem hoc quoque loco retinendum est. 6. τί ἄν εἴπομεν; Αὐτὸν εἶναι, ὃ Σώκρατες, ἐπιστάτην: haec librorum verba alii aliter distinxerunt, omnes autem coniunxerunt εἴπομεν αὐτὸν εἶναι praeter Heusdium, qui in spec. crit. in Plat. p. 68 proposuit τί ἄν εἴπομεν; Εἴπομεν αὐτὸν εἶναι, in quo si inserueris ἄν ante αὐτὸν nihil merito videatur reprehendendum putanti aliquid excidisse. Sed neque hoc opus est additamentum neque εἰ, quod Schanz ante εἴπομεν, aut ἦ, quod ceteri editores Stallbaumio auctore ante ἐπιστάτην addiderunt iidemque verba τί ἄν εἴπομεν Hippocrati tribuerunt, cuius responsum in Aldina, quod Madvig advers. critic. I 409 probat, incipit ab Ὁ Σώκρατες. Schirlitz ποίας ἐργασίας ἐπιστάτης post σοφῶν ἐστι poni vult., sed vid. ad p. 327 A. 7. τοῦ ποιῆσαι: vitiose τοῦ τὸ ποιῆσαι BT. 8. μέντοι ἱκανῶς γε T: μέντοι γε ἱκανῶς B.

2. τῶν τί σοφῶν εἰσιν οἱ ζωγράφοι.] Recte Stephanus: quo pertineant haec σοφά, quorum pictores sunt periti; vel circa quam rem versentur haec σοφά. Pendet enim accusativus τί non ex ἐπιστήμονες, sed ex σοφῶν, et τῶν τί σοφῶν idem est ac τῶν πρὸς τί σοφῶν, ut verba τῶν πρὸς τὴν ἐργασίαν (σοφῶν) docent, v. Theag. p. 125 C.

4. καὶ τᾶλλα οὕτως] ceteraque similiter, int. εἴπομεν ἄν. ut in pictoribus, ad quam rem eorum sapientia pertineat, diximus, ita in ceteris id faceremus. Locos, quibus Plato simili orationis forma usus est, Stallbaum, hos attulit: infra p. 319 B: καὶ τᾶλλα πάντα οὕτως. Menon. p. 72 A: ὡσαύτως δέ, οἶμαι, ὃ Σ., καὶ ἡ κακία. Ibid. p. 72 C: οὕτω δὴ καὶ περὶ τῶν ἀρετῶν.

6. τί ἄν εἴπομεν] ut p. 311 D, ita h. l. Socrates ad interrogationem, qua se et Hippocratem adiri posse fingit, responsum primum simpliciter quaerit, tum rationem indicat, qua id dari possit, denique ut detur compellit. Et respondet Hippocrates simili modo ac paulo ante p. 312 C: τί ἡγεὶ εἶναι τὸν σοφιστήν; Ἐγὼ μὲν . . . τοῦτον εἶναι τὸν τ. σ. ἐπιστήμονα, sed quum Socrates hoc responsum sui et Hippocratis commune videri vellet, ut Hippocrati respondentem ne persona quidem verbi praecedentis cogitatione mutanda esset, pronomen personale aut aliud quid praeter illud ὃ Σώκρατες non requirebatur, quo responsonem significaret. Nec ὃ Σώκρατες initio enuntiati poni potuit, quod Socrates neque excitandus erat neque alii opponendus.

γε' ἐρωτήσεως γὰρ ἔτι ἢ ἀπόκρισις ἡμῖν δέεται, περὶ
 οὗτου ὁ σοφιστὴς δεινὸν ποιεῖ λέγειν· ὥσπερ ὁ κιθαριστὴς
 δεινὸν δῆπου ποιεῖ λέγειν περὶ οὐ̄περ καὶ ἐπιστήμονα, E
 περὶ κιθαρίσεως. ἦ γάρ; Ναί. Εἶεν. ὁ δὲ δὴ σοφιστὴς
 5 περὶ τίνος δεινὸν ποιεῖ λέγειν; ἢ δῆλον, ὅτι περὶ οὐ̄περ
 καὶ ἐπίσταται; Εἰκός γε. Τί δὴ ἔστι τοῦτο, περὶ οὐ̄
 αὐτός τε ἐπιστήμων ἔστιν ὁ σοφιστὴς καὶ τὸν μαθητὴν
 ποιεῖ; Μὰ Δί', ἔφη, οὐκέτι ἔχω σοι λέγειν.

Cap. V. Καὶ ἐγὼ εἶπον μετὰ τοῦτο· Τί οὖν; οἶσθα 313
 10 εἰς οἶόν τινα κίνδυνον ἔρχει ὑποθήσων τὴν ψυχὴν; ἢ εἰ
 μὲν τὸ σῶμα ἐπιτρέπειν σε ἔδει τῷ διακινδυνεύοντα ἢ
 χρηστὸν αὐτὸ γενέσθαι ἢ πονηρόν, πολλὰ ἂν περιεσκεψῶ,
 εἴτ' ἐπιτραπέου εἶτε οὐ̄, καὶ εἰς συμβουλήν τοὺς τε φίλους
 ἂν παρακάλεις καὶ τοὺς οἰκείους σκοπούμενος ἡμέρας
 15 συχνάς· ὁ δὲ περὶ πλείονος τοῦ σώματος ἡγεῖ, τὴν ψυχὴν,
 καὶ ἐν ᾧ πάντ' ἔστι τὰ σὰ ἢ εὖ ἢ κακῶς πράττειν, χρηστοῦ
 ἢ πονηροῦ αὐτοῦ γενομένου, περὶ δὲ τούτου οὔτε τῷ πα-
 τρὶ οὔτε τῷ ἀδελφῷ ἐπεκοινώσω οὔτε ἡμῶν τῶν ἐταίρων B

3. καὶ ἐπιστήμονα — περὶ οὐ̄περ om. B. 5. ἢ quod
 in T desideratur, ab Heindorfio adiectum est.

8. οὐκέτι ἔχω σοι λέγειν] non amplius id dicere possum. Sententia haec: ad omnia tibi quae adhuc ex me quaesivisti, respondi; dixi tibi Protagoram sophistam haberi, tum sophistam verbi vim solam intuitus hominem sapientia ornatum esse interpretatus sum, eaque sapientia alios ad dicendum instituere, sed in qua potissimum re haec ars versetur, id quod nunc quaeris, hoc tibi non iam dicere possum.

10. ἢ — πολλὰ ἂν περιεσκεψῶ —] an — multa tecum ipse reputavisses et amicorum propinquorumque consilium adhiberes —.

15. τὴν ψυχὴν] Explicationis causa pronomini ὁ adiectum est, ut p. 339 A περὶ τοῦ αὐτοῦ . . . περὶ τῆς ἀρετῆς. 351 A, 353 C al. Proxima sic intelligas: et ex quo pendet, ut bene aut male habeant tua omnia, si bonum aut malum evaserit. Sic Eurip. Alcest. v. 289:

ἐν σοὶ δ' ἔσμεν καὶ ζῆν καὶ μῆ. Iphig. Taur. v. 1057: τὰ μ' ἐν ὑμῖν ἔστιν ἢ καλῶς ἔχειν ἢ μηδὲν εἶναι. Similiter infra p. 356 C: ἐν τούτῳ ἡμῖν ἦν τὸ εὖ πράττειν. Deinde quod δέ ante τούτου iteratum est, nihil hoc loquendi genere frequentius, v. infra p. 325 B, annot. ad Phaedon. p. 78 C. Alcibiad. I. p. 109 A. Lachet. p. 194 D. Haec fere Stallbaum.

17. τῷ πατρὶ] Hippocratis patri nomen fuisse Apollodoro supra (p. 310 A) memoratum est, sed eum vivere, id quidem haud sane facile quis ex iis, quae narrata sunt, colligere potuit; adeo apud Graecos indigna erat patris condicio. Acerbe conque- ritur Dionysius Hal. II, 26: πολλὰ ἐν Ἑλλησιν εἰς πατέρας ὑπὸ τέκνων ἀσχημονεῖται, qui eius rei culpam legum latoribus attribuit brevius tempus patriae potestatis in liberos constituentibus.

οὐδενί, εἴτ' ἐπιτρεπτόν εἴτε καὶ οὐ τῷ ἀφικομένῳ τούτῳ
 ξένῳ τὴν σὴν ψυχὴν, ἀλλ' ἐσπέρας ἀκούσας, ὡς φῆς,
 ὄρθριος ἦκων περὶ μὲν τούτου οὐδένα λόγον οὐδὲ συμ-
 βουλήν ποιεῖ, εἴτε χρὴ ἐπιτρέπειν σαυτὸν αὐτῷ εἴτε μή,
 ἔτοιμος δ' εἶ ἀναλίσκειν τὰ τε σαυτοῦ καὶ τὰ τῶν φίλων ⁵
 χρήματα, ὡς ἤδη διεγνωκώς, ὅτι πάντως συνεστέον Πρω-
 ταγόρα, ὃν οὔτε γινώσκεις, ὡς φῆς, οὔτε διείλεξαι οὐδε-
 C πώποτε, σοφιστὴν δ' ὀνομάζεις, τὸν δὲ σοφιστὴν, ὃ τί
 ποτ' ἐστί, φαίνει ἀγνοῶν, ᾧ μέλλεις σαυτὸν ἐπιτρέπειν;
 Καὶ ὃς ἀκούσας, "Ἐοικεν, ἔφη, ᾧ Σώκρατες, ἐξ ὧν σὺ ¹⁰
 λέγεις. Ἄρ' οὖν, ᾧ Ἰππόκρατες, ὁ σοφιστὴς τυγχάνει
 ὧν ἔμπορός τις ἢ κάπηλος τῶν ἀγωγίμων, ἀφ' ὧν ψυχὴ
 τρέφεται; Φαίνεται γὰρ ἔμοιγε τοιοῦτός τις. Τρέφεται

3. ὄρθριος ex vetere emendatione: ὄρθριον BT. 13. Τρέ-
 φεται δέ, ἦν δ' ἐγώ et Μαθήμασι δήπου, ᾧ Σώκρατες
 scripsi: τρέφεται δέ, ᾧ Σώκρατες et Μαθήμασι δήπου, ἦν δ'
 ἐγώ BT et edit. recent. (veter. edit. τρέφεται δὲ ψυχῇ, ᾧ Σώκρατες)

1. τῷ ἀφικομένῳ τούτῳ
 ξένῳ] dictum pro τῷ ἀφ. ξένῳ
 τούτῳ, ut p. 337 E: τὸ ἀκριβὲς
 τοῦτο εἶδος. utroque loco numeri
 causa pronomen οὗτος interpo-
 situm est, v. Krüg. 50. 11, 20.

3. ὄρθριος ἦκων v. Adiecti-
 vum pro adverbio. v. Krüg. 57,
 5, 4. Horat. Epist. I 6, 20: ves-
 pertinus pete tectum. Rem
 ipsam illustrat Xenoph. Anab. IV
 3, 9: ἐπεὶ δὲ ὄρθρος ἦν, ἐρ-
 χεται .. καὶ ὡς τάχιστα ἕως ὑπ-
 ἐφαινεν ἐθύοντο πάντες κτέ. cf.
 de leg. p. 808 D: ἡμέρας δὲ ὄρ-
 θρον τε ἐκάνιοντων παιδάς μὲν
 πρὸς διδασκάλους που τρέπε-
 σθαι χρεῶν.

οὐδένα λόγον ποιεῖ] intel-
 lige πρὸς με. Deinde εἴτε χρὴ —
 εἴτε μή est: utrum oporteat an,
 quod ego malim, non oporteat.

7. διείλεξαι] int. αὐτῷ. Solet
 autem obiectum quod dicitur, si
 duobus verbis commune est, al-
 teri tantum accommodari v. p.
 309 B. p. 310 E. p. 327 A. al.

10. Ἐοικεν, ἔφη, — ἐξ
 ὧν —] Plene dicendum erat ἔοι-
 κεν, ἔφη, οὕτως ἔχειν ἐξ ὧν —.
 Sed ad eundem modum Phaedon.
 p. 99 E: ἴσως μὲν οὖν, ὡς εἰλάζω,

τρόπον τινὰ οὐκ ἔοικεν et infra
 p. 330 B. Stallb.

12. ἔμπορός τις ἢ κάπη-
 λος] artem sophistarum esse κα-
 πηλικὴν καὶ ἔμπορικὴν hospes
 Eleaticus in Sophist. p. 223 Dsqq.
 subtiliter disserit. Quid inter
 ἔμπορον et κάπηλον intersit, ex-
 plicat Plato de rep. p. 371 D:
 καπήλους καλοῦμεν τοὺς πρὸς
 ὠνήν τε καὶ πράσιν διακονοῦν-
 τας ἰδρυνμένους ἐν ἀγορᾷ, τοὺς
 δὲ πλανήτας ἐπὶ τὰς πόλεις ἔμ-
 πόρους, itemque Xenoph. (Me-
 mor. III 7, 6) καπήλους definit
 τοὺς ἐν τῇ ἀγορᾷ μεταβαλλο-
 μένους καὶ φροντίζοντας ὅ τι
 ἐλάττονος πριάμενοι πλείονος
 ἀποδῶνται. Neque tamen omnia
 quae opus erant et in foro emi
 poterant, ibi emebantur, sed
 cuicumque libuit, ab ἔμπόρῳ ipso
 mercatus est, cf. Xenoph. Oecon.
 XX 28: οἱ ἔμποροι ὅπου ἂν
 ἀκούσῃ τιμᾶσθαι τε μάλιστα
 τὸν σίτον, καὶ περὶ πλείστου
 αὐτὸν ποιῶνται οἱ ἄνθρωποι,
 τούτοις αὐτὸν ἄγοντες παραδι-
 δόασιν.

13. Φαίνεται γὰρ: particula
 γὰρ affirmandi vi usurpata est
 ut p. 352 E et multis aliis locis.

Τρέφεται δέ — ᾧ Σώκρα-

δέ, ἦν δ' ἐγώ, ψυχὴ τίμη; Μαθήμασι δῆπου, ὧ Σώκρατες.
 Καὶ ὅπως γε μὴ, ὧ ἑταῖρε, ὁ σοφιστὴς ἐπαινῶν ἅ πωλεῖ
 ἐξαπατήσει ἡμᾶς, ὥσπερ οἱ περὶ τὴν τοῦ σώματος τροφήν,
 ὁ ἔμπορος τε καὶ κάπηλος. καὶ γὰρ οὗτοί που ὧν ἄγου- D
 5 σιν ἀγωγίμων οὔτε αὐτοὶ ἴσασιν ὅ τι χρηστὸν ἢ πονηρὸν
 περὶ τὸ σῶμα, ἐπαινοῦσι δὲ πάντα πωλοῦντες, οὔτε οἱ
 ὠνούμενοι παρ' αὐτῶν, ἐὰν μὴ τις τύχη γυμναστικὸς ἢ
 ἰατρὸς ὧν. οὕτω δὲ καὶ οἱ τὰ μαθήματα περιάγοντες
 κατὰ τὰς πόλεις καὶ πωλοῦντες καὶ καπηλεύοντες τῷ ἀεὶ
 10 ἐπιθυμοῦντι ἐπαινοῦσι μὲν πάντα ἅ πωλοῦσι, τάχα δ'
 ἂν τινες, ὧ ἄριστε, καὶ τούτων ἀγνοοῖεν ὧν πωλοῦσιν
 ὅ τι χρηστὸν ἢ πονηρὸν πρὸς τὴν ψυχὴν· ὡς δ' αὕτως E
 καὶ οἱ ὠνούμενοι παρ' αὐτῶν, ἐὰν μὴ τις τύχη περὶ τὴν

sed verba ἦν δ' ἐγώ aliquo casu in inferiorem versum delata illud
 ὧ Σώκρατες loco suo moverunt; nam quaerentis partes agit So-
 crates, respondentis Hippocrates et utriusque personae ea tantum
 quae ego tribui convenire demonstravi in Stud. philol. p. 837—841.

2. ὅπως γε μὴ — ἐξαπατήσει Bekker: ἐξαπατήση BT. cf.
 Krüger 54, 8, 7.

τες] his verbis, quae primo
 aspectu supervacanea videantur,
 Socrates simile, quod persequi-
 tur, clarius multoque efficacius
 reddit. Hippocrates autem, qui
 modo concessit sophistam sibi
 mercatorem vel cauponem earum
 mercium videri, quibus animus
 alitur, nequit interrogare, qua-
 nam re animus alatur; neque
 omnino is, qui ad mercaturam
 doctrinarum profecturus omnia
 sua amicorumque bona impen-
 dere paratus erat, nescire potuit,
 quod esset animi ingeniique quasi
 pabulum, de quo iam Empedo-
 cles v. 105: ἀλλ' ἄγε μύθων
 κλύθι· μάθη γάρ τοι φρένας
 αὔξει, unde Clemens Alex. Strom.
 V 589 C ἡ μάθησις κατ' Ἐμ-
 πεδοκλέα τὰς φρένας αὔξει. Qui-
 bus adde, quod Socrati per suam
 argumentandi rationem non li-
 cuit simpliciter respondere Μα-
 θήμασι δῆπου. Debebat ille ex
 Hippocrate, num sibi assentire-
 tur, quaerere, ut recte tum de
 periculo talis mercaturae eum
 admonere posset. Hanc inter-
 pretationem probant etiam verba
 p. 313 E: εἰ τυγχάνεις ἐπιστή-

μων — ἀσφαλές σοι ὠνεῖ-
 σθαι μαθήματα παρὰ Πρω-
 ταγόρου.

4. ὧν ἄγουσιν ἀγωγίμων]
 Genitivus pendet a proximis illis
 ὅ τι χρηστὸν ἢ πονηρὸν, vel po-
 tius ab ὅ τι. Xenoph. Mem. I
 2, 54: τοῦ σώματος ὅ τι ἂν
 ἀχρεῖον ἢ καὶ ἀνωφελές. Stallb.

5. χρηστὸν — περὶ τὸ σῶμα]
 praefert Plato in his dativo
 praepositiones περὶ, πρὸς et εἰς
 τι. statim post scripsit πρὸς τὴν
 ψυχὴν, Gorg. 517 D εἰδέναι ὅ
 τι τὸ χρηστὸν καὶ πονηρὸν τῶν
 σιτίων ἢ ποτῶν ἐστὶν εἰς ἀρε-
 τὴν τοῦ σώματος, de leg. p. 697 B
 τὰ περὶ τὴν ψυχὴν ἀγαθὰ. τὰ
 περὶ τὸ σῶμα καλὰ καὶ ἀγαθὰ,
 et orationis variandae causa
 Theophrastus (de odor. VIII 35)
 τὸ θόδιον ἄριστον πρὸς τὰ ὠτὰ
 et paulo post τὸ θόδιον τοῖς
 ὠσιν ἀγαθόν dixit.

12. ὡς δ' αὕτως καὶ οἱ ὧν.]
 Int. ἀγνοοῖεν ἂν ὅ τι χρηστὸν
 ἢ πονηρὸν πρὸς τὴν ψυχὴν.
 Et ὡς δ' αὕτως, ut saepe, pro
 ὡσαύτως δέ dictum est, v. Stallb.
 ad Phaedon. p. 102 E.

ψυχὴν αὐτὴν ἰατρικὸς ὢν. εἰ μὲν οὖν σὺ τυγχάνεις ἐπιστή-
 μων τούτων τί χρηστὸν καὶ πονηρὸν, ἀσφαλές σοι ὠνεῖ-
 σθαι μαθήματα καὶ παρὰ Πρωταγόρου καὶ παρ' ἄλλου
 314 ὄτου οὖν· εἰ δὲ μή, ὄρα, ὦ μακάριε, μὴ περὶ τοῖς φιλ-
 τάτοις κυβεύης τε καὶ κινδυνεύης. καὶ γὰρ δὴ καὶ πολὺ
 μείζων κίνδυνος ἐν τῇ τῶν μαθημάτων ὠνῇ ἢ ἐν τῇ τῶν
 σιτίων. σιτία μὲν γὰρ καὶ ποτὰ πριάμενον παρὰ τοῦ
 καπήλου καὶ ἐμποροῦ ἔξεστιν ἐν ἄλλοις ἀγγείοις ἀποφέ-
 ρειν, καὶ πρὶν δέξασθαι αὐτὰ εἰς τὸ σῶμα πίνοντα ἢ φα-
 γόντα, καταθέμενον οἴκαδε ἔξεστι συμβουλεύσασθαι, παρα- 10
 καλέσαντα τὸν ἐπαῖοντα, ὅτι τε ἐδεστέον ἢ ποτέον καὶ
 ὅτι μή, καὶ ὀπόσον καὶ ὀπότε· ὥστε ἐν τῇ ὠνῇ οὐ
 B μέγας ὁ κίνδυνος. μαθήματα δὲ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ ἀγ-
 γείῳ ἀπενεργεῖν, ἀλλ' ἀνάγκη καταθέντα τὴν τιμὴν τὸ
 μάθημα ἐν αὐτῇ τῇ ψυχῇ λαβόντα καὶ μαθόντα ἀπιέναι 15

1. τυγχάνεις ἐπιστήμων] Heindorfius ὢν post ἐπιστήμων
 addidit, sed v. ad Phaedon. p. 230. A, remp. p. 369 B. 7. παρὰ τοῦ
 καπήλου καὶ ἐμποροῦ B: παρὰ τοῦ καπήλου καὶ ἐμποροῦ T.
 Hermann παρὰ τοῦ (καπήλου καὶ ἐμποροῦ), Sauppe deletis verbis
 καὶ ἐμποροῦ scripsit παρὰ τοῦ καπήλου. deleverunt παρὰ — ἐμ-
 πόρου Hirschig et Schanz. v. Stud. phil. p. 842—844. 15. καὶ
 μαθόντα B T. deleverunt Deuschle et Schanz.

4. μὴ περὶ τοῖς φιλτά-
 τοις κ.] ne ea, quae caris-
 sima tibi esse debent i. e.
 animi bona in aleam des.
 Proverbiale loquendi genus, quo
 usus est etiam Iulian. Orat. VI
 p. 190 ed. Spanhem. v. Suidas
 s. v. κυβεύειν, κύβος et ἐκκυ-
 βεύειν. Georg. p. 513 A: σὺν
 τοῖς φιλτάτοις ἢ αἵρεσις ἡμῶν
 ἔστιν. Stallb.

7. παρὰ τοῦ καπήλου καὶ
 ἐμποροῦ] Paulo ante dixit ἐμ-
 πορός τις ἢ κάπηλος, deinde ὁ
 ἐμπορός τε καὶ κάπηλος et πω-
 λούντες καὶ καπηλεύοντες. Nunc
 ordinem verborum mutavit, quod
 esculenta et potulenta a caupone
 plerumque emebantur, supra au-
 tem mercator priore loco positus
 est, quod Protagoras non nisi
 cum eo comparari potuit. Ete-
 nim Plato ut sententia apte ex-
 primeretur et numerose strueretur
 oratio, aliis locis aliter verba
 collocavit; p. 309 A scripsit ὡς
 γ' ἐν αὐτοῖς ἡμῖν εἶρ. de leg.

923 A πρὸς γε ὑμᾶς αὐτούς. p.
 310 A et 362 A εἰπὼν καὶ ἀκού-
 σας. Symp. 219 A ἀκούσας τε καὶ
 εἰπὼν. p. 317 B σὺν θεῷ εἰπεῖν.
 de leg. p. 858 B εἰπεῖν σὺν θεῷ
 p. 339 B ἐν λέγεις, de leg. p.
 700 A λέγεις ἐν. p. 325 A καὶ
 παῖδα καὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα,
 de rep. p. 471 B καὶ ἄνδρας καὶ
 γυναῖκας καὶ παῖδας. Cf. ad
 p. 313 C.

14. καταθέντα τὴν τιμὴν]
 soluto pretio. Dicitur κατα-
 τιθέναι de praesenti pecunia,
 quae prompte numeratur ac per-
 solvitur, cf. infra p. 328 C et
 Aristoph. ran. 173: δύο δραχμᾶς
 μισθὸν τελείς; Εἰ μὴ καταθή-
 σεις δύο δραχμᾶς, μὴ διαλέ-
 γον.

τὸ μάθημα λαβόντα καὶ
 μαθόντα] disciplina ac-
 cepta et percepta. cf. Lach.
 p. 181 E: τὸ μάθημα ἐπίστασθαι
 et Epinom. p. 974 D: (αἱ ἄλλαι
 ἐπιστήμαι) σοφὸν οὐκ ἀποτε-
 λούσι τὸν λαμβάνοντά τε αὐτάς

ἢ βεβλαμμένον ἢ ὠφελημένον. ταῦτα οὖν σκοπούμεθα καὶ μετὰ τῶν πρεσβυτέρων ἡμῶν· ἡμεῖς γὰρ ἔτι νέοι, ὥστε τοσοῦτο πράγμα διελέσθαι. νῦν μέντοι, ὥσπερ ὄρμησάμεν, ἴωμεν καὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἀνδρός, ἔπειτα ἀκού-
 5 σαιτες καὶ ἄλλοις ἀνακοινώσωμεθα· καὶ γὰρ οὐ μόνος Πρωταγόρας αὐτόθι ἐστίν, ἀλλὰ καὶ Ἰππίας ὁ Ἥλειος — C οἶμαι δὲ καὶ Πρόδικον τὸν Κεῖον — καὶ ἄλλοι πολλοὶ καὶ σοφοί.

Cap. VI. Δόξαν ἡμῖν ταῦτα ἐπορευόμεθα. Ἐπειδὴ δὲ
 10 ἐν τῷ προθύρῳ ἐγενόμεθα, ἐπιστάντες περὶ τινος λόγου διελεγόμεθα, ὃς ἡμῖν κατὰ τὴν ὁδὸν ἐνέπεσεν· ἴν' οὖν μὴ ἀτελὴς γένοιτο, ἀλλὰ διαπερανάμενοι οὕτως εἰσίοιμεν, στάντες ἐν τῷ προθύρῳ διελεγόμεθα, ἕως συνωμολογήσα-
 μεν ἀλλήλοις. δοκεῖ οὖν μοι, ὁ θυρωρός, εὐνοῦχός τις.

13. στάντες T: ἐστάντες B, ἐπιστάντες Schanz, ἐσιῶτες Cobet, sed ε in B ex σ ortum est.

καὶ ἔχοντα. His haud absimile est, quod habetur de leg. p. 717 B: νομίζει, ἃ κέκτηται καὶ ἔχει, πάντα εἶναι τῶν γεννησάντων.

1. ταῦτα οὖν σκοπούμεθα] Sententia haec est: Utrum sophistarum disciplina animo con-ducatur necne, quum ipsi per aetatem diiudicare non possimus, de ea re tum alios nobis natu maiores et sapientiores in consilium adhibeamus, ubi ab ipso Protagora, quam rem se tradere profiteatur, audiverimus, v. p. 318 A.

2. ἔτι νέοι, ὥστε τοσοῦτ. προ.] haec recte iam Heindorfius interpretatus est: nobis nonnisi iuvenilis quaedam facultas suppetit ad tantam rem iudicandam. v. Krüg. 49, 1.

6. Ἰππίας ὁ Ἥλειος] Fuit hic insignis tum doctrinae copia et amplitudine, tum vanitate ac superbia, qua artem suam ac scientiam ostentabat. vid. Hipp. Mai. p. 285 sqq. Infra p. 315 C et annot. ad Apol. Socr. p. 19 E Stallb.

7. Πρόδικον τὸν Κεῖον] intell. αὐτόθι εἶναι, ut Apolog. p. 25 E, et de hoc sophista vid. proleg. p. 7.

9. Δόξαν ἡμῖν ταῦτα] Eodem modo Xenoph. Anab. IV 1, 13 δόξαν δὲ ταῦτα ἐκήρυξαν οὕτω ποιεῖν, pro δόξαντα ταῦτα, de quo accus. absolute qui dicitur v. Krüger 56. 9, 5—6.

10. ἐν τῷ προθύρῳ] Vitruvius VI, 7, 5: πρόθυρα Graece dicuntur quae sunt ante ianuas vestibula; nos autem appellamus prothyra, quae Graece dicuntur διάθυρα. cf. Gellius N. A. XVI 5. Symp. p. 175 A: τῶν παιδῶν τινὰ ἦκειν ἀγγέλλοντα, ὅτι Σακράτης οὗτος ἀναχωρήσας ἐν τῶν γειτόνων προθύρῳ ἔστηκε. Herodot. VI 35: ὁ Μιλτιάδης κατήμενος ἐν τοῖσι προθύροισι τοῖσι ἑαυτοῦ, ὀρέων τοὺς Δολόγκους παριόντας. . . προσεβόσατο. cf. Guhl et Koner, Leben d. Griech. I p. 90.

13. στάντες] Socrates et Hippocrates postquam ad vestibulum venerunt, subsistentes (ἐπιστάντες) sermonem, in quem inter eundem inciderant, continuabant, pauloque serius vestibulum ipsum ingressi eum absolverunt.

14. δοκεῖ οὖν μοι, ὁ θυρωρός —] ianitor vero, eunuchus, nos opinor, exau-

D κατήκουεν ἡμῶν, κινδυνεύει δὲ διὰ τὸ πλῆθος τῶν σοφιστῶν ἄχθεσθαι τοῖς φοιτῶσιν εἰς τὴν οἰκίαν. ἐπειδὴ γοῦν ἐκρούσαμεν τὴν θύραν, ἀνοίξας καὶ ἰδὼν ἡμᾶς, Ἔα, ἔφη, σοφισταί τινες· οὐ σχολὴ αὐτῷ. Καὶ ἅμα ἀμφοῖν τοῖν χεροῖν τὴν θύραν πάνν προθύμως ὡς οἴός τ' ἦν ἐπήραξε. 5 καὶ ἡμεῖς πάλιν ἐκρούομεν, καὶ ὃς ἐγκεκλημένης τῆς θύρας ἀποκρινόμενος εἶπεν, ὦ ἄνθρωποι, ἔφη, οὐκ ἀκηκόατε, ὅτι οὐ σχολὴ αὐτῷ; Ἀλλ' ὠγαθέ, ἔφην ἐγώ, οὔτε παρὰ

E Καλλιᾶν ἤκομεν οὔτε σοφισταί ἐβμεν, ἀλλὰ θάρρει· Πρω-

4. τοῖν χεροῖν B: ταῖν χεροῖν T. 6. ἐγκεκλημένης Bekker: ἐγκεκλειμένης B, ἐγκεκλεισμένης T.

diverat. — In paucis tum domibus ianitores fuisse inde apparet, quod ne Agatho quidem servum ab ianua habuit, v. Symp. p. 212 C; sed in Calliae domo opulentissima Persarumque luxum imitante vel eunuchus fuit ostiarius. — κατήκουσε: clausis foribus nostram exaudiverat disputationem indeque nos sophistas esse suspicatus erat.

2. τοῖς φοιτῶσιν] etsi hoc est verbum proprium de discipulis magistri domum frequentantibus, tamen hic omnino de iis, qui ad Calliam itabant, accipiendum est. v. Plut. Themist. c. 5, ubi Themistocles adolescens dicitur Ἐπικλέα τὸν ἐξ Ἐρμιόνης, κιθαριστὴν σπουδαζόμενον ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ἐκλιπαρήσαι μελετᾶν παρ' αὐτῷ, φιλοτιμούμενος πολλοὺς τὴν οἰκίαν ζητεῖν καὶ φοιτᾶν παρ' αὐτόν.

3. ἐκρούσαμεν] Plutarch. de curios. vol. VIII. p. 53 R.: καίτοι μὴ κόψαντά γε θύραν εἰς οἰκίαν ἀλλοτρίαν οὐ νομίζεται παρελθεῖν, ἀλλὰ νῦν μὲν εἰσὶ θυρωροί, πάλαι δὲ δόπτρα κρούμενα πρὸς ταῖς θύραις αἰσθησὶν παρεῖχε κτέ.

3. Ἔα, ἔφη, σοφ.] Ἔα hic indignantis est vocula, alibi rem inexpectatam mirantis. v. Valck. Eur. Hippol. v. 905 — αὐτῷ ipsi i. e. domino, usu frequenti. Stallb.

4. οὐ σχολὴ αὐτῷ] Hoc nomine veteres eos excluderunt, quos aut omnino non admitte-

bant aut eo ipso tempore, quo adierant, videre volebant. Itaque apud Ciceronem (de senect. c. 10) Cato ille senex: nemo, inquit, adhuc convenire me voluit, cui fuerim occupatus. v. Aristoph. Acharn. 403. Plutarchus. Nic. c. 5. Non in omnibus vitae condicionibus is mos servatus est. Agatho quidem in Symp. 212 D multa nocte commissarioribus domum pulsantibus ita servus imperat: εἰ μὲν τις τῶν ἐπιτηδείων ἦ, καλεῖτε· εἰ δὲ μὴ, λέγετε, ὅτι οὐ πίνομεν, ἀλλὰ ἀναπνόμεθα ἤδη. Sed ab illo more plane alienum est, quod Martialis sibi accidisse queritur Epigr. V 22: Illud adhuc gravius, quod te post mille labores, Paule, negat lasso ianitor esse domi.

ἀμφοῖν τοῖν χεροῖν — ἐπήραξε] Socrates rem videre poterat, quod ianua Graecorum more aperturam in exteriorem aedium partem habebat.

9. Πρωταγόραν γὰρ τοι δ. ἰδ. ἤλθομεν] Ordo verborum hic est: ἤλθομεν γὰρ τοι δεόμενοι ἰδεῖν Πρωταγόραν. Verbum εἰσαγγέλλειν proprium est de ianitore domino nuntiante, si quis advenit, qui eum visere velit. Respondet nostro anmelden. Stallb. Vid. ad p. 310 B. Xenoph. Symp. I 11: Φίλιππος ὁ γελωτοποιὸς κρούσας τὴν θύραν εἶπε τῷ ὑπακούσαντι εἰσαγγεῖλαι, ὅστις τε εἶη καὶ διότι κατάγεσθαι βούλοιο. Ὁ οὖν Καλλίας

ταγόραν γάρ τοι δεόμενοι ἰδεῖν ἤλθομεν. εἰσάγγειλον οὖν. Μόγισ οὖν ποτε ἡμῖν ἄνθρωπος ἀνέωξε τὴν θύραν.

Cap. VII. Ἐπειδὴ δὲ εἰσήλθομεν, κατελάβομεν Πρωταγόραν ἐν τῷ προστώῳ περιπατοῦντα, ἐξῆς δ' αὐτῷ συμ-
5 περιεπάτουν ἐκ μὲν τοῦ ἐπὶ θάτερα Καλλίας ὁ Ἴππονίκου καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ ὁμομήτριος, Πάραλος ὁ Περικλέους, καὶ Χαρμίδης ὁ Γλαύκωνος, ἐκ δὲ τοῦ ἐπὶ θάτερα ὁ ἔτε- 315
ρος τῶν Περικλέους Ξάνθιππος καὶ Φιλιππίδης ὁ Φιλομή-

1. γάρ τοι ex veterē emendatione: γάρ τι BT. 2. ἄν-
θρωπος Bekker, quae forma apud Platonem saepe oblitterata est, ἄνθρωπος BT, ὁ ἄνθρωπος apographa. 7. ὁ ἔτερος — in B et T est ἑταῖρος frequenti permutatione, sed iam a Stephano alius-
que emendatum.

ἀκούσας εἶπεν· εἰσίτω. pro εἰσίτω apud posteriores scriptores etiam ἡκέτω invenitur, sed vulgare est κάλει vel κάλεσον, ut Charit. III 1.

2. Μόγισ οὖν ποτε — τὴν θύραν] Recte observavit Heindorfius ποτέ crebro significare tandem aliquando. Itaque μόγισ ποτέ est aegre tandem, vix tandem, ut Theaet p. 160 E τοῦτο μὲν δὴ μόγισ ποτέ ἐγεννήσαμεν, ὅ τι δήποτε καὶ τυγχάνει οὖν. cf. de leg. p. 789 A. Sic etiam Latini aliquando usurpant. Cicero pro Rosc. Amer. c. 22: peroravit aliquando: assedit. Stallb.

4. ἐν τῷ προστώῳ π.] Egrege Heindorfius: „Πρόστωνον, inquit, h. l. videtur dici quod Vitruvius VI 10. dicitur περιστυλον, quatuor illud porticibus constans, quae ab ianua introeuntibus quadratam aream quasi quoddam impluvium circumdabant. Ita per ianuam μέσαστυλον introeunti statim prospectus patebat in oppositam porticum, τὸ κατ' ἀντικρὺ πρόστωνον §.sq. Ad huius peristyli porticum unam positum fuit τὸ ταμιεῖον, cella penaria, cuius mox p. 315 D mentio fit, unde hoc ipsum στοά dicitur Aristoph. Eccles. v. 14.“ — ἐξῆς δ' αὐτῷ, iuxta eum. v. Phaedon. p. 100 B. — ἐκ μὲν τοῦ ἐπὶ θάτερα, ex al-

tera parte. ut Euthyd. p. 927 D ἐκ τοῦ ἐπ' ἀριστερά. Stallb.

6. ὁ ὁμομήτριος —] Plutarch. Pericl. c. 24: ἦν μὲν αὐτῷ (τῷ Περικλεῖ) γυνὴ προσήκουσα μὲν κατὰ γένος, συνωκηκυῖα δ' Ἴππονίκα πρότερον, ἐξ οὗ Καλλίαν ἔτεκε τὸν πλούσιον· ἔτεκε δὲ καὶ παρὰ τῷ Περικλεῖ Ξάνθιππον καὶ Πάραλον. Non autem sine aculeo quodam illud ὁ ὁμομήτριος adiectum est, quod Hermogenes ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ ὁμοπάτριος, qui Socratis disciplinae studiosissimus erat, huic nobilium virorum coetui non interest. cf. Cratyl. p. 391 C.

7. Χαρμίδης] Charmides, Glauconis filius, frater fuit Perictiones, Platonis matris; sed ei magnam etiam cum ipso Callia intercessisse generis affinitatem necesse est, quum ab ipsius parte incedens inducatur. Atque ex Andocidis verbis or. I 126: λαβόμενος τοῦ βωμοῦ (ὁ Καλλίας) ὤμοσεν ἢ μὴν μὴ εἶναι οἱ νῖδὸν ἄλλον μηδὲ γενέσθαι πάποτε, εἰ μὴ Ἴππονικὸν ἐκ τῆς Γλαύκωνος θυγατρὸς, ex his igitur probabiliter conicere licet, Charmidis sororem Calliam in matrimonio habuisse. Quae si vera est coniectura, Plato quoque cum Callia coniunctus fuit. De Charmidis morte vid. Xenoph. Hellen. II, 75, de Philippide, Philomeli filio, Boeckh. de oecon. Att. II 48.

λου καὶ Ἀντίμοιρος ὁ Μενδαῖος, ὅσπερ εὐδοκίμει μάλιστα τῶν Πρωταγόρου μαθητῶν καὶ ἐπὶ τέχνη μανθάνει, ὡς σοφιστῆς ἐσόμενος. τούτων δὲ ὀπίσθεν οἱ ἠκολούθουν ἐπακούοντες τῶν λεγομένων τὸ μὲν πολὺ ξένοι ἐφαίνοντο, οὓς ἄγει ἐξ ἐκάστων τῶν πόλεων ὁ Πρωταγόρας, δι' ὧν 5 διεξέρχεται, κηλῶν τῆ φωνῆ ὡσπερ Ὀρφεύς, οἱ δὲ κατὰ τὴν φωνὴν ἔπονται κεκηλημένοι· ἦσαν δὲ τινες καὶ τῶν ἐπιχωρίων ἐν τῷ χορῷ. τοῦτον τὸν χορὸν μάλιστα ἐγώ γε ἰδὼν ἦσθην, ὡς καλῶς εὐλαβοῦντο μηδέποτε ἐμποδῶν ἐν τῷ ἔμπροσθεν εἶναι Πρωταγόρου, ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὸς ἀνα- 10 στρέφοι καὶ οἱ μετ' ἐκείνου, εὖ πως καὶ ἐν κόσμῳ περιεσχίζοντο οὗτοι οἱ ἐπήκοοι ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ ἐν κύκλῳ περιιόντες ἀεὶ εἰς τὸ ὀπίσθεν καθίσταντο κάλλιστα.

Τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα, ἔφη Ὀμηρος, Ἰππίαν τὸν

3. ὀπίσθεν οἱ Baiter: ὀπίσθεν BT. 5. τῶν πόλεων B: πόλεων T. 9. εὐλαβοῦντο BT: ἠύλαβοῦντο Schanz. 10. ἔμπροσθεν T: πρόσθεν B. 14. ἔφη Ὀμηρος: suspecta haec visa sunt Schleiermachero aliisque multis, sed v. Men. p. 76 D et Stud. phil. p. 844.

1. Ἀντίμοιρος ὁ Μενδαῖος] h. e. Mende, Thraciae urbe oriundus. Themist. or. 29. p. 347 D: ὁ Καλλίας οὐ μόνον Πρωταγόραν ἐθεράπευε καὶ περιεῖπεν, ἀλλὰ καὶ Ἀντίμοιρον τὸν Μενδαῖον καὶ τοὺς ἄλλους μαθητὰς Πρωταγόρου. Quos Themistius dicit discipulos Protagorae, ii a Platone ἐπακούοντες s. ἐπήκοοι appellantur. Sunt ii, quos sophista in Calliae hospitium quasi umbras adduxerat.

5. ἐξ ἐκάστων τῶν πόλεων] Sic articulus post ἕκαστος illatus Phaedr. p. 248 E et p. 274 E. Apolog. Socr. p. 39 A. Parmenid. p. 134 A. Tim. p. 19 E. al. v. ad Phileb. p. 93. — Praecedenti τὸ μὲν πολὺ, h. e. maximam partem in proximis respondet ἦσαν δὲ τινες. Stallb.

9. μηδέποτε ἐμποδῶν ἐν τῷ ἔμπροσθεν εἶναι] H. e. ne impedimento ei essent a fronte. Sic εὐλαβεῖσθαι μὴ sequente infinitivo legitur etiam Euthydem. p. 304 A. Charmid. p. 155 D al. — ἐπειδὴ αὐτὸς ἀναστρέφοι, quoties ipse eiusque comites se con-

verterent. — εὖ πως καὶ ἐν κόσμῳ, decore atque ordine. Ceterum de magna reverentia, qua Protagoram prosequerantur discipuli, conf. de rep. X p. 600 C. Stallb.

14. τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα, ἔφη Ὀμηρος] Sumta haec sunt ex Νεκυία, Odyss. λ, v. 601: τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βίην Ἡρακλειήν κτέ. Digna vero sunt quae adscribantur verba Schleiermacheri: „Der unterrichtete Athener dachte sich das übrige hinzu, und ihm entging auch der Stachel der Anspielung nicht, dass sie aus der Reise in die Unterwelt genommen ist.“ Sic hunc locum iam accepit Aristid. vol. III. p. 483 (II. p. 377 Dind.) φαίνεται δὲ Πλάτων τοὺς σοφιστὰς κατὰ τοὺς ἐν Αἴδου κολαζομένους τιθεῖς καὶ καταλέγων καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον, καὶ τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα, τοῖς ἐκ Νεκυίας αὐτοὺς κόσμοις τιμῶν, Πρόδικον μὲν ὡς Τάνταλον ὄντα, Ἰππίαν δὲ ὡς τὸ εἶδωλον τοῦ Ἡρακλέους Πρωταγόρας δ' αὖ μετὰ τούτων διαιτᾶται.

Ἡλείου, καθήμενον ἐν τῷ κατ' ἀντικρὺ προστείῳ ἐν θρόνῳ. C
 περὶ αὐτὸν δ' ἐκάθηντο ἐπὶ βάθρων Ἐρυξίμαχος τε ὁ
 Ἀκουμενοῦ καὶ Φαῖδρος ὁ Μυρρινοῦσιος καὶ Ἄνδρων ὁ
 Ἀνδροτίωνος καὶ τῶν ξένων πολῖται τε αὐτοῦ καὶ ἄλλοι
 5 τινές. ἐφαίνοντο δὲ περὶ φύσεώς τε καὶ τῶν μετεώρων
 ἀστρονομικὰ ἄττα διερωτᾶν τὸν Ἰππίαν, ὁ δ' ἐν θρόνῳ
 καθήμενος ἐκάστοις αὐτῶν διέκρινε καὶ διεξήκει τὰ ἐρω-
 τώμενα.

Καὶ μὲν δὴ καὶ Τάνταλόν γε εἰσεῖδον. ἐπεδήμει

4. Ἀνδροτίωνος T: quod nomen in B corruptum est in
 Ἀριστίωνος a scriba, qui quum notam litterarum vδ non animad-
 vertisset et o pro σ habuisset — ut p. 326 C αὐτοῦ ὅτε pro αὐ τούς
 τε scripsit — ι post ρ inseruit, cf. Gorg. 487 C. 6. ἀστρονο-
 μικὰ delet Schanz, sed eo remoto vix stare possit ἄττα.

2. Ἐρυξίμαχος τε ὁ Ἀκου-
 μενοῦ] Acumenus medicus fuit
 Atheniensis et Socratis familia-
 ris, vid. Phaedr. p. 227 A et
 Xenoph. Memor. III 13, 2; ean-
 dem ac pater artem Eryximachus
 exercebat, quem Phaedri ami-
 cum fuisse ex dialogo Phaedri
 nomine inscripto apparet p. 268 B.
 — Andron etiam Gorg. p. 487 C
 commemoratur et inter κοινω-
 νούς τῆς σοφίας Calliclis re-
 censetur.

6. ἀστρονομικὰ ἄττα] Hip-
 priam praecipue siderum cogni-
 tionem venditavisse Plato plu-
 ribus locis tradit, ut p. 318 E,
 Hipp. I p. 285 B: ἐκείνα ἃ σὺ
 (ὦ Ἰππία) κάλλιστα ἐπίστασαι,
 τὰ περὶ τὰ ἄστρα καὶ τὰ οὐρά-
 νια πάθη, Hipp. II p. 367 E. Et
 verba ἀστρονομικὰ ἄττα signifi-
 cant partem τῶν μετεώρων,
 quam ab Hippia discere audien-
 tes volebant, cf. Xenoph. symp.
 VI 7: (δοκεῖς) τῶν μετεώρων
 φροντιστῆς εἶναι. Οἷσθα οὖν,
 ἔφη ὁ Σωκράτης, μετεωρότερόν
 τι τῶν θεῶν; Socrates ipse om-
 nibus dissuasit, ne in astrologia
 utpote obscuriore quam pro hu-
 mano ingenio studia figerent
 operamque in rebus humanis col-
 locandam perderent, v. Xenoph.
 Mem. I 1, 11; IV 7, 6, eiusque
 sententiae plerique fuerunt Athe-
 nienses, cf. Plutarch. Pericl. 32.

ἐν θρόνῳ καθήμενος] θρό-

νος apud Homerum, ut ait Athe-
 naeus p. 192 E, μόνον ἐλευθέριός
 ἐστι καθέδρα σὺν ὑποποδίῳ,
 qua significatione hoc vocabu-
 lum legitur etiam Heraclid. Polit.
 c. III: διαιτῶνται οἱ Κρήτες πάν-
 τες καθήμενοι θρόνοις. Plerum-
 que autem de praecipua quadam
 sede alius excelsiore, magnificen-
 tiore et delicatiore dicitur, ut a
 Critia ap. Athen. p. 28 B: Θεσ-
 σαλικὸς δὲ θρόνος, γυῖων τρυ-
 φρωτάτη ἔδρα. Et Hippias h. l.
 eo aptius in solio sedens describ-
 itur, quod θρόνος etiam sella
 est magistrorum sive cathedra,
 cui opposita sunt βάθρα i. e.
 subsellia in scholis usitata, v. p.
 325 E.

7. διέκρινε] eadem animi
 fiducia, qua iuris consultus de
 iure respondet; cf. etiam Cic. de
 Leg. I 3, 10: non recusarem,
 quominus more patrio sedens in
 solio consulentibus responderem.

9. καὶ Τάνταλόν γε] Hac
 appellatione Prodicum avaritiam
 notari suspicatur Stallbaum, sed
 videtur sophista grandi corporis
 macie famelico similis fuisse, ut
 mento tenuis involutus facile cum
 Tantalos inferno comparari pos-
 set. — εἰσεῖδον: conspicatus
 quidem sum, sed de qua re dis-
 sereret, non potui foris perci-
 pere, v. p. 315 E.

ἐπεδήμει γὰρ ἄρα —] ad-
 erat enim — ut suspicatus eram

D γὰρ ἄρα καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος, ἦν δὲ ἐν οἰκίματί τι, ὧ̄ πρὸ τοῦ μὲν ὡς ταμειῶ ἐχρῆτο Ἴππόνικος, νῦν δὲ ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν καταλνόντων ὁ Καλλίας καὶ τοῦτο ἐκκενώσας ξένοις κατάλυσιν πεποίηκεν. ὁ μὲν οὖν Πρόδικος ἔτι κατέκειτο, ἐγκεκαλυμμένος ἐν κωδίοις τισὶ καὶ 5 στρώμασι καὶ μάλα πολλοῖς, ὡς ἐφαίνεται· παρεκάθητο δὲ αὐτῷ ἐπὶ ταῖς πλησίον κλίναις Πανσανίας τε ὁ ἐκ Κεραμέων καὶ μετὰ Πανσανίου νέον τι ἔτι μειράκιον, E ὡς μὲν ἐγῶμαι, καλὸν τε κάγαθὸν τὴν φύσιν, τὴν δ'

1. ἄρα καί: pro ἄρα B habet ρα, καὶ om. T. ὡς omitti vult Dobree ad Aristoph. Plut. 314, sed nulla est causa, cur particula eiiciatur.

(v. p. 314 B) — Prodicus etiam Ceus. — Vocabulum οἰκίματος usurpari solet de singulis aedificiorum partibus, ita ut pro varia singulorum locorum ratione variam habeat significationem. v. Theag. p. 130 D: εἰ ἐν τῇ αὐτῇ μόνον οἰκία εἶην, μὴ ἐν τῷ αὐτῷ δὲ οἰκίματι.

4. ξένοις κατάλυσιν πεπ.] Themist. or. 29 p. 347 D: ὁ Καλλίας ἐκκενώσας τὸ ταμειῶν τοῖς σοφισταῖς ξενῶνα κατεσκευάσατο.

Πρόδικος ἔτι κατέκειτο] Describuntur mores hominis mollis et delicatuli. Narrat etiam Philostratus Vit. Sophist. XII. p. 496. ed. Olear. Prodicum fuisse mollitiei et voluptatibus deditum. Stallb.

5. ἐν κωδίοις] Schol. ad Aristoph. Equit. v. 400: κωδιὸν ἔστι τὸ ἄμα τοῖς ἐρίοις δέρμα σκευαζόμενον. Ut Prodicus non una pelle ad corpus in lectulo integendum utitur, ita Phidippides ἐν πέντε σισύραις ἐγκεκοοδυλημένος (Nub. v. 10) dormit; ad quem locum scholiastes: ἰστέον ὅτι λήγοντος τοῦ χειμῶνος, ἀρχομένου δὲ τοῦ ἔαρος γίνεται τὰ Διονύσια (quibus Nubes docebantur), ὥστε διὰ τὸ κρύος καὶ πέντε περιβόλαια περιβεβλησθαι τὸν νιόν. De iisdem diebus festis, qui mense Elaphebolione agebantur, hic quoque eo magis videtur cogi-

tandum, quod eo ipso tempore multi homines undique Athenas convenire solebant; v. Schol. ad Aristoph. Ach. v. 503 sq.

6. τισὶ — καὶ μάλα πολλοῖς] Phaedon. p. 58 D: παρῆσαν τινες καὶ πολλοί γε. Cratyl. p. 386 B: πολλάκις δὴ αὐτὸ πέπονθα, ὥστε μοι δοκεῖν πάννυ πονηροῦς εἶναι τινὰς ἀνθρώπους καὶ μάλα συκνοῦς. Gorg. p. 455 C. al.

7. Πανσανίας] Pausanias fuit homo eruditissimus, qui quantum Prodicum disciplina profecisset, oratione de Amoris virtutibus apud Agathonem convivas docuit. Ex qua oratione huc pertinet haec eius vox Symp. p. 181 D: οἱ εἰλικρινῶς ὑπὸ τοῦτου τοῦ ἔρωτος ἀρμημένοι οὐκ ἐρώσι παίδων, ἀλλ' ἐπειδὴν ἤδη ἄρχονται νοῦν ἴσχειν. τοῦτο δὲ πλησιάζει τῷ γενειάσκειν — χρῆν δὲ καὶ νόμον εἶναι μὴ ἐρᾶν παίδων.

8. νέον τι ἔτι μειράκιον] Agatho, quum Socrati plane esset ignotus, modo ex pueris excessisse et aetatis annum sextum decimum egisse putandus est. — φύσις est ingenium, indoles, ut Théaet. p. 142 D. Vid. prolegom. p. 28.

9. τὴν δ' οὖν ἰδέαν πάννυ καλός] sed hoc utut est, certe admodum formosus et venustus. Sic enim δ' οὖν accipiendum, ut saepe. v. ad Tim. p. 38 B. Cratyl. 415 C. 426 D.

οὖν ἰδέαν πάνν καλός. ἔδοξα ἀκούσαι ὄνομα αὐτῷ εἶναι Ἀγάθωνα, καὶ οὐκ ἂν θαυμάζοιμι, εἰ παιδικὰ Πανσανίου τυγχάνει ὦν. καὶ τῷ Ἀδειμάντῳ ἀμφοτέρῳ, ὃ τε Κήπιδος καὶ ὁ Λευκολοφίδου, καὶ ἄλλοι τινὲς ἐφαίνοντο. περὶ
5 δὲ ὧν διελέγοντο οὐκ ἐδυνάμην ἔγωγε μαθεῖν ἔξωθεν, καίπερ λιπαρῶς ἔχων ἀκούειν τοῦ Προδίκου — πάσσοφος 316 γὰρ μοι δοκεῖ ἀνὴρ εἶναι καὶ θεῖος — ἀλλὰ διὰ τὴν βαρύτητα τῆς φωνῆς βόμβος τις ἐν τῷ οἰκῆματι γιγνόμενος ἀσαφῆ ἐποίει τὰ λεγόμενα.

10 Καὶ ἡμεῖς μὲν ἄρτι εἰσεληλύθειμεν, κατόπιν δὲ ἡμῶν ἐπεισῆλθον Ἀλκιβιάδης τε ὁ καλός, ὡς φῆς σὺ καὶ ἐγὼ πείθομαι, καὶ Κριτίας ὁ Καλλαίσχρου.

1. καλός T: καλῶς B, perperam Stephanus corrigebat καλόν.
3. τυγχάνει ὦν: post haec verba libri inferunt τοῦτ' ἦν τὸ μειράκιον, de quo interpretamento vid. Stud. phil. p. 845sq. et infra annotata. 7. ἀνὴρ Bekker scripsit, ἀνὴρ BT, ὁ ἀνὴρ apogr.
11. Ἀλκιβιάδης τε: om. τε B.

Stephanus volebat καλόν. Non opus. v. Phavorinus s. v. κλυτός. Τοῖς οὐδετέροις ὀνόμασιν ἄρσενικὰ καὶ θηλυκὰ ἐπίθεται, καὶ μετοχὰς ἄρσενικὰς τε καὶ θηλυκὰς ἐπιφέρουσιν, οἷον εὐφρονῆς παιδίον, καὶ κόριον καλλιόστη, καὶ γύναιον ἐρχομένη, καὶ μειράκιον λέγων κτέ. Stallb.

1. ἔδοξα ἀκούσαι] 'visus mihi sum audire' — verum pro certo affirmare non ausim, quum fieri potuerit, ut perperam audierim. Agathonis nomen apud Calliam facile a quopiam appellari potuit in consessus praeparatione, quae describitur p. 317 D.

2. εἰ παιδικὰ Π. τ. ὦν.] Constructionem nemireris, multo audacius Phaedr. p. 240 A: ἔτι τοίνυν ἄγαμον, ἄπαιδα, ἄοικον ὃ τι πλεῖστον χρόνον παιδικὰ ἔραστῆς εὔξαιτ' ἂν γενέσθαι Stallb.

3. τυγχάνει ὦν.] Quae vulgo sequuntur verba τοῦτ' ἦν τὸ μειράκιον h. e. id erat adolescens, int. παιδικά, ea ad Socratis coniecturam, qua Agathonem a Pausania amari suspicatus erat, confirmandam Platonis orationi ab aliquo inter legendum apposita,

postea autem a librariis inserta sunt, quo factum est, ut Pausanias et Agatho, qui inter se coniuncti alteri pari audientium, ambobus Adimantis, oppositi sunt, oratione divellerentur. Plura de his verbis vid. in praefat. p. VI et VII.

τῷ Ἀδειμάντῳ] Adimanti, Cepidis filii, mentio fit, quod sciamus, alibi nusquam; alterius, qui Leucolophidae filius appellatur, rarissime. De hoc Hemsterhus. ad Lucian. Tim. p. 541 ed. Lehm. conferri iubet Xenoph. Hist. Gr. II, 4, 21 et Schol. ad Aristoph. Ran. v. 1561. Stallb. Vid. Meineke Fragm. Comic. Graec. II. p. 513.

7. δοκεῖ ἀνὴρ εἶναι καὶ θεῖος] De rep. I. p. 331 E: Σιμωνίδη γε οὐ ῥάδιον ἀπιστεῖν· σοφός γάρ καὶ θεῖος ὁ ἀνὴρ. De voc. θεῖος v. Sophist. p. 216 B: καὶ μοι δοκεῖ θεός μὲν ἀνὴρ οὐδαμῶς εἶναι, θεῖος μὲν πάντας γὰρ ἐγὼ τοὺς φιλοσόφους τοιοῦτους προσαγορεύω.

P. 316. ὡς φῆς σὺ] v. p. 309 A.

12. καὶ Κριτίας ὁ Κ.] Est hic Critias ille, quem constat ὀλιγαρχίας fuisse adeo studiosum, ut crudelis et impotentis

Cap. VIII. Ἡμεῖς οὖν ὡς εἰσῆλθομεν, ἔτι σμίκρ' ἄττα
 διατρίψαντες καὶ ταῦτα διαθεασάμενοι προσῆμεν πρὸς τὸν
 B Πρωταγόραν, καὶ ἐγὼ εἶπον· ὦ Πρωταγόρα, πρὸς σέ τοι
 ἦλθομεν ἐγὼ τε καὶ Ἴπποκράτης οὗτος. Πότερον, ἔφη,
 μόνῳ βουλόμενοι διαλεχθῆναι ἢ καὶ μετὰ τῶν ἄλλων; 5
 Ἡμῖν μὲν, ἦν δ' ἐγὼ, οὐδὲν διαφέρει· ἀκούσας δέ, οὐ ἔνεκα
 ἦλθομεν, αὐτὸς σκέψαι. Τί οὖν δὴ ἔστιν, ἔφη, οὐ ἔνεκα
 ἦκετε; Ἴπποκράτης ὅδε ἔστι μὲν τῶν ἐπιχωρίων, Ἀπολλο-
 δώρου υἱός, οἰκίας μεγάλης τε καὶ εὐδαίμονος· αὐτὸς δὲ
 C τὴν φύσιν δοκεῖ ἐνάμιλλος εἶναι τοῖς ἡλικιώταις. ἐπιθυ- 10
 μεῖν δέ μοι δοκεῖ ἐλλόγιμος γενέσθαι ἐν τῇ πόλει. τοῦτο

3. πρὸς σέ τοι: ut p. 314 E, ita h. l. τοι in BT recentiore
 graecorum pronuntiatione mutatum est in τι. 4. ἔφη, μόνῳ BT:
 ἔφη, μόνοι μόνοι Cobeto auctore Schanz.

tyranni partes egerit. v. Xe-
 noph. Mem. I, 2, 12. A Platone,
 quocum cognationis vinculo con-
 iunctus fuit, — Perictione enim
 et Critias tyrannus eodem avo,
 cui et ipsi erat nomen Critiae,
 usi sunt — a Platone igitur in
 pluribus sermonibus vel loquens
 introducitur, veluti in Charmide,
 Timaeo et Critia, vel certe com-
 memoratur. Erat enim, ut scri-
 bit scholiast. ad Tim. p. 20: γεν-
 ναίας καὶ ἀβραῶς φύσεως, ἦπτετο
 δὲ καὶ φιλοσόφων συνουσιῶν,
 καὶ ἐκαλεῖτο ἰδιώτης μὲν ἐν
 φιλοσόφοις, φιλόσοφος δὲ ἐν
 ἰδιώταις. Stallb. Conf. Boeckh.
 De Oecon. Att. I, p. 433—437.

1. προσῆμεν πρὸς τ. Πρ.]
 Socratem iam superiore tem-
 pore in Protagorae notitiam per-
 venisse ex iis, quae sophista
 illi in extremo dialogo (p. 361 E)
 dicit, intelligitur. Apte igitur
 Hippocratis patrocinium susci-
 pere eumque ad Protagoram ad-
 ducere potuit.

3. πρὸς σέ τοι ἦλθομεν]
 Socrates ianitori mandaverat, ut
 Protagoram se convenire velle
 nuntiaret. Eo spectat τοι: ad
 te vero — non ad Calliam —
 venimus. Particula τοι pronomi-
 ni cum vi quadam adiuncta
 est ut Aristoph. Av. v. 275:
 οὗτος, ὦ σέ τοι. Xenoph. Mem.

I 6, 11: ὦ Σώκρατες, ἐγὼ τοι
 σε δίκαιον μὲν νομίζω. Cyrop. V,
 2, 23: ἐγὼ τοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες
 φίλοι, οἶμαι. Ibid. VII 5, 53:
 ἐγὼ τοι, ἐχθρὸς — οὐκ ἂν ἐδυ-
 νάμην σοι προσελθεῖν.

4. Πότερον — μόνῳ βου-
 λόμενοι διαλ.] Iam ex his
 verbis Protagorae magnus rerum
 humanarum usus elucet; nam
 quum Socrates et Hippocrates,
 qui ipsum adire voluerant, in
 multorum hominum coetum in-
 cidissent, ille quidem sensit, per-
 multum eorum interesse posse,
 ut quae vellent sine arbitris dis-
 sererentur. Quoniam autem non
 cum aliis venerant, voc. μόνοι
 h. l. non requiritur, in proximis
 (p. 316 C) Socrates addidit, ut
 Protagorae arbitrio permetteret,
 utrum secum solis an coram aliis
 disputationem instituere vellet.

8. Ἴπποκράτης ὅδε—] Cum
 his comparari possunt, quae idem
 in simili causa dixit Euthyd. p.
 275 A: ἔστι δὲ οὗτος Ἀξιόχου
 μὲν υἱὸς τοῦ Ἀλκιβιάδου τοῦ
 παλαιοῦ, αὐτανεπιὸς δὲ τοῦ νῦν
 ὄντος Ἀλκιβιάδου· ὄνομα δ'
 αὐτῷ Κλεινίας.

10. τὴν φύσιν δοκεῖ ἐνά-
 μιλλος εἶναι τοῖς ἡλικ.] vi-
 detur indole cum aequali-
 bus suis certare. Stallb.

11. τοῦτο δὲ οἴεται—γενέ-

δὲ οἶεται οἱ μάλιστα ἄν γενέσθαι, εἰ σοὶ συγγένοιτο. ταῦτ' οὖν ἤδη σὺ σκόπει, πότερον περὶ αὐτῶν μόνος οἶει δεῖν διαλέγεσθαι πρὸς μόνους, ἢ μετ' ἄλλων. Ὅρθῶς, ἔφη, προμηθεῖ, ὦ Σώκρατες, ὑπὲρ ἐμοῦ. ξένον γὰρ ἄνδρα
 5 κατιόντα εἰς πόλεις μεγάλας, καὶ ἐν ταύταις πείθοντα τῶν νέων τοὺς βελτίστους ἀπολιπόντας τὰς τῶν ἄλλων συνουσίας, καὶ οἰκειῶν καὶ ὄθνείων, καὶ πρεσβυτέρων καὶ νεωτέρων, ἑαυτῷ συνεῖναι ὡς βελτίους ἔσομένους διὰ τὴν ἑαυτοῦ συνουσίαν, χρῆ εὐλαβεῖσθαι τὸν ταῦτα D
 10 πράττοντα· οὐ γὰρ σμικροὶ περὶ αὐτὰ φθόνοι τε γίνονται καὶ ἄλλαι δυσμένειαι τε καὶ ἐπιβουλαί. ἐγὼ δὲ τὴν σοφιστικὴν τέχνην φημι μὲν εἶναι παλαιάν, τοὺς δὲ μεταχειριζομένους αὐτὴν τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν φοβουμένους

1. μάλιστα ἄν γενέσθαι: ἄν addendum primus censuit Stephanus, μάλιστα γενέσθαι B.T. librorum scripturam Heindorf et Stallbaum defenderunt, simplici aoristo certam adolescentis spem et fiduciam indicari rati. Sed ἄν, quod inter μάλιστ' et γενέσθαι facillime evanescere potuit, opus est. 5. κατιόντα Ast et in margine T: καὶ λόντα B.T. 6. ἀπολιπόντας Themist. or. 29 p. 347 B: ἀπολείποντας B.T. cf. Apol. p. 19 E τούτους (τοὺς νέους) πείθουσι τὰς ἐκείνων συνουσίας ἀπολιπόντας σφίσι συνεῖναι, quae verba referuntur Theag. p. 128 A, sed pro ἀπολιπόντας hic etiam scriptum invenitur ἀπολείποντας. 9. τὸν delendum censet Cobet.

σθαι: hoc autem putat se maxime posse consequi, si tua utatur disciplina et institutione. Similia habentur p. 353 B: ἢ οἶμαι ἄν ἔγωγε κάλλιστα φανερόν γενέσθαι, p. 327 B: οἶει ἄν ἀγαθούς ἀλητὰς τοὺς υἱεῖς γίγνεσθαι, v. p. 318 A. 348 D.

2. μόνος οἶει δεῖν διαλ.] Subiecti casus verbo finito per attractionem quandam accommodatus. Debat enim e vulgari ratione μόνον scribi; de quo loquendi genere diximus ad Criton. p. 50 E. Stallb.

4. ξένον γὰρ ἄνδρα κατιόντα —] peregrinum enim virum, qui in magnas urbes descendit in iisque iuvenum optimos commovet, ut relicta aliorum consuetudine, et affinium et alienorum, et seniorum et iuniorum, ipsius utantur

consuetudine, meliores se per eam evasuros existimantes, oportet sibi cavere ista facientem. Nam haec: τὸν ταῦτα πράττοντα, perspicuitatis causa addita sunt. Stallb.

7. καὶ οἰκειῶν καὶ ὄθνείων] Infra p. 320 B a Socrate οἰκειοὶ et ἀλλότριοι inter se opponuntur, sed Protagoras h. l. ὄθνείων dixit et propter τὸ ὁμοιοτέλετον, quam elocutionis figuram omnium maxime sophistae usurpare solebant, et quod haec vox Atheniensium propria esset, v. Bekk. Anecd. Gr. III. p. 1095.

13. φοβουμένους τὸ ἐπαχθῆς αὐτῆς] metuentes invidiam inde oriendam. Erat enim ipsa institutionis professio invidiosa. Lach. p. 184 B: ἐπίφθονος ἢ προσποίησις τῆς τοιαύτης ἐπιστήμης.

τὸ ἐπαχθὲς αὐτῆς πρόσχημα ποιεῖσθαι καὶ προκαλύπτει-
σθαι τοὺς μὲν ποιήσιν, οἶον Ὅμηρον τε καὶ Ἡσίοδον καὶ
Σιμωνίδην, τοὺς δὲ αὖτε τελετάς τε καὶ χρησμωδίας, τοὺς
ἀμφὶ τε Ὀρφέα καὶ Μουσαῖον, ἐνίοις δὲ τινὰς ἦσθημαι
καὶ γυμναστικὴν, οἶον Ἴκκος τε ὁ Ταραντῖνος καὶ ὁ νῦν 5
ἔτι ὦν οὐδενὸς ἤττων σοφιστῆς Ἡρόδικος ὁ Σηλυμβρια-
E νός, τὸ δὲ ἀρχαῖον Μεγαρεὺς. μουσικὴν δὲ Ἀγαθοκλῆς
τε ὁ ὑμέτερος πρόσχημα ἐποιήσατο, μέγας ὦν σοφιστῆς,
καὶ Πυθοκλείδης ὁ Κεῖος καὶ ἄλλοι πολλοί. οὗτοι πάντες,
ὥσπερ λέγω, φοβηθέντες τὸν φθόρον ταῖς τέχναις ταύ- 10
317 ταις παραπετάσμασιν ἐχρήσαντο· ἐγὼ δὲ τοῦτοις ἅπασι
κατὰ τοῦτο εἶναι οὐ ξυμφέρομαι· ἡγοῦμαι γὰρ αὐτοὺς

2. οἶον Ὅμηρον—] Quo iure
Protagoras hic et poetas et eos
omnes, a quibus Graeci politio-
rem humanitatem habebant, so-
phistas appellaverit, in prolego-
menis p. 1 sq. expositum est. Ari-
stophanes (ran. v. 1031) Aeschyl-
lum de his, quos Protagoras
affert, poetis sic disputantem
facit:

Ὀρφεὺς μὲν γὰρ τελετάς θ' ἡμῖν
κατέδειξε φόνων τ' ἀπέχεσθαι,
Μουσαῖος δ' ἐξάκείσεις τε νόσων
καὶ χρησμούς, Ἡσίοδος δὲ
γῆς ἐργασίας, καρπῶν ὄρας, ἀρό-
τους· ὁ δὲ θεῖος Ὅμηρος
ἀπὸ τοῦ τιμῆν καὶ κλέος ἔσχεν
πλὴν τοῦδ' ὅτι χροῖσ' ἐδίδαξε,
τάξεις, ἀρετάς, ὀπλίσεις ἀν-
δρῶν;

5. οἶον Ἴκκος] Iccus, nobilis
athleta, teste Stephano Byz. s. v.
Τάρας circa Olymp. 77 (a. 470
a. Chr. n.) floruit. Eius mentionem
facit Plato etiam de leg. VIII
p. 839 E, ubi v. Ast. Illum Pro-
tagoras, quem in Sicilia constat
versatum esse (v. Hipp. I. p. 282 D),
in eo itinere in ipso Tarento vi-
disse (ἦσθησθαι) putandus est.

6. Ἡρόδικος ὁ Σηλ.] Herod-
icus, a Selymbria, Thraciae
urbe, ad Propontidem sita, ita
dictus, distinguendus ille ab He-
rodico, Gorgiae fratre (Gorg. p.
448 B), artem gymnasticam cum
medica arte copulavisse dicitur.
v. d. republ. III p. 406 A. Phaedr.
p. 227 extr. Stallb.

7. τὸ δὲ ἀρχαῖον Μεγα-
ρεὺς] Megaris natus, sed a Se-
lymbrianis posteaquam in eorum
urbem se contulerat, civitate do-
natus est, conf. de leg. I p. 729 A:
προστησώμεθα γοῦν Τύρταιον,
τὸν φύσει μὲν Ἀθηναῖον, τῶνδε
δὲ (τῶν Λακεδαιμονίων) πολίτην
γενόμενον.

Ἀγαθοκλῆς τε ὁ ὑμέτε-
ρος] Agathocles Lachet. p.
180 D Damonis, musici illius
aetatis clarissimi, magister ap-
pellatur. Pythocles Alcibi-
ad. I. p. 118 C Periclis prae-
ceptor fuisse narratur. De utro-
que exposuit copiosius Groen
van Prinsterer Prosopo-
graphiae Platon. p. 185 sq. —
ὥσπερ λέγω, wie gesagt, v.
Phaedon. p. 57 C. Apolog. Socr.
p. 21 A. ibique annot. Stallb.

12. κατὰ τοῦτο εἶναι οὐ
ξυμφέρομαι] mihi vero cum
his omnibus, quantum qui-
dem ad hoc attinet, non
convenit. De dictione συμφέ-
ρεσθαι τινι, consentire cum
aliquo, conf. Herodot. I, 173:
ἐν τόδῃ ἴδιον νενομίκασι καὶ
οὐδαμοῖσι ἄλλοισι συμφέρονται
ἀνθρώποισι. Plat. Tim. p. 25 E.
Charmid. p. 164 D. al. Infinitivus
εἶναι etsi similiter atque in for-
mula ἐκὼν εἶναι aliisque addi-
tus videtur, tamen vulgaris ratio
certe exigebat τὸ κατὰ τοῦτο
εἶναι, sed prorsus eodem modo
Politic. p. 300 C: εἰς δύναμιν

οὐ τι διαπράξασθαι ὃ ἐβουλήθησαν· οὐ γὰρ λαθεῖν τῶν ἀνθρώπων τοὺς δυναμένους ἐν ταῖς πόλεσι πράττειν, ὧνπερ ἔνεκα ταῦτ' ἐστὶ τὰ προσχήματα, ἐπεὶ οἷ γε πολλοί, ὡς ἔπος εἶπεῖν, οὐδὲν αἰσθάνονται, ἀλλ' ἄττ' ἀν-
 5 οὔτοι διαγγέλλωσι, ταῦτα ὑμνοῦσι. τὸ οὖν ἀποδιδράσκοντα μὴ δύνασθαι ἀποδρᾶναι, ἀλλὰ καταφανῆ εἶναι, πολλῇ μωρία καὶ τοῦ ἐπιχειρήματος, καὶ πολὺ δυσμενε- 13
 στέρους παρέχεσθαι ἀνάγκη τοὺς ἀνθρώπους· ἡγοῦνται γὰρ τὸν τοιοῦτον πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ πανοῦργον εἶναι.
 10 ἐγὼ οὖν τούτων τὴν ἐναντίαν ἅπασαν ὁδὸν ἐλήλυθα, καὶ ὁμολογῶ τε σοφιστῆς εἶναι καὶ παιδεύειν ἀνθρώπους, καὶ εὐλάβειαν ταύτην οἶμαι βελτίω ἐκείνης εἶναι, τὸ ὁμολογεῖν μᾶλλον ἢ ἕξαρον εἶναι· καὶ ἄλλας πρὸς ταύτη

5. τὸ ex vetere emendatione, τὸν BT.

εἶναι. Isaeus or. 2, 32: κατὰ δύναμιν εἶναι. Stallb. v. Krüger Gr. 55, 1, 1.

1. οὐ τι διαπράξασθαι—] haudquaquam perfecisse quod voluissent. Sic οὐ τι saepe apud Platonem legitur, veluti de republ. p. 358 C ἐμοιγε, ὦ Σόκράτες, οὐ τι δοκεῖ οὕτως. Phaedon. p. 81 D. Phileb. p. 13 C, p. 52 A, Phaedr. p. 242 E al. Stallb.

2. τοὺς δυναμένους — πράττειν] int. τὰ πολιτικά vel τὰ τῶν πόλεων (πράγματα), ut p. 319 A, sed πράττειν integra sententia abesse posset; nam οἱ δυνάμενοι sunt viri in re publica potentes, τὰ πολιτικά δεινοί, et aptius τοῖς πολλοῖς i. e. vulgo s. imperitae multitudini opponuntur, quam οἱ δυνάμενοι πράττειν. In Gorgia p. 525 E, ubi de tyrannis rerumque civilium administratoribus agitur, dicit Socrates: ἐκ τῶν δυναμένων εἰσεὶ καὶ οἱ σφόδρα πονηροὶ γιγνώμενοι ἀνθρώποι.

4. ὡς ἔπος εἶπεῖν, οὐδὲν αἰσθ.] propemodum nihil sentiunt. Nam ita hanc formulam apud Platonem usurpari ad Gorg. p. 520 B monuimus. — ταῦτα ὑμνοῦσι, ea decantant, ut recte interpretatur Ruhnken. ad Tim. p. 262. Stallb.

5. τὸ οὖν ἀποδιδράσκοντα μὴ δ. ἀπ.] aufugere conantem non posse aufugere, sed deprehendi. De ἀποδιδράσκοντα conatum significante v. ad Menexen. p. 244 E. Dein καὶ ante τοῦ ἐπιχειρήματος est vel, hoc sensu: id vel conari velle stultum est. Itaque τοῦ ἐπιχειρήματος iterat notionem praecedentis ἀποδιδράσκοντα. Stallb. Conf. de rep. VI p 492 E: καὶ τὸ ἐπιχειρεῖν πολλῇ ἀνοία.

10. τούτων τὴν ἐναντίαν ἅπασαν ὁδὸν] h. e. τὴν ὁδὸν ἢ ἅπασά ἐστιν ἐναντία τούτων. pro τούτων eadem comparatione quae vocatur compendiarium dici potuit τούτοις. Andocid. or. 1, 5: ἐγὼ πολὺ τὴν ἐναντίαν τούτοις γνώμην ἔχω. Protagoras ipse infra p. 323 D τὰ κακὰ καὶ τὰναντία τούτοις, sed uno versu interiecto rursus τὰναντία τούτων κακὰ, nullo sententiae discrimine, quod Krüger Gr. 48. 13, 4 statuit. — Voc. πᾶς et ἅπας saepe eodem modo optimi scriptores usurpaverunt, ut Xenoph. Anab. I 5, 1: ἦν ἡ γῆ πεδῖον ἅπαν ὁμαλὲς ὥσπερ θάλαττα. Herodot. I 52: ἀνέθηκε σάκος τε χρύσειον πᾶν ὁμοίως καὶ ἀλγυὴν στερεὴν πᾶσαν χρυσεῆν. Thucyd. VI. 21, 2. VI. 37, 3.

13. καὶ ἄλλας πρὸς ταύτη

ἔσκεμμαι, ὥστε, σὺν θεῷ εἰπεῖν, μηδὲν δεινὸν πάσχειν
 C διὰ τὸ ὁμολογεῖν σοφιστῆς εἶναι. καίτοι πολλά γε ἔτη
 ἤδη εἰμι ἐν τῇ τέχνῃ· καὶ γὰρ καὶ τὰ ξύμπαντα πολλὰ
 μοί ἐστιν· οὐδενὸς ὅτου οὐ πάντων ἀν' ὑμῶν καθ' ἡλικίαν
 πατήρ εἶην· ὥστε πολὺ μοι ἡδιστόν ἐστιν, εἴ τι βούλε- 5
 σθε, περὶ τούτων ἀπάντων ἐναντίον τῶν ἔνδον ὄντων
 τὸν λόγον ποιεῖσθαι. Καὶ ἐγὼ — ὑπώπτεισα γὰρ βούλε-
 σθαι αὐτὸν τῷ τε Προδίκῳ καὶ τῷ Ἰππία ἐνδείξασθαι
 καὶ καλλωπίσασθαι, ὅτι ἐρασταὶ αὐτοῦ ἀφιγμένοι εἴμεν —

9. εἴμεν: et h. l. et Hipp. I. p. 301 D libri habent εἴμεν,
 sed εἴμεν in B servatum est Theaet. p. 147 A.

ἔσκεμμαι] atque alias eti-
 am praeter hanc cautiones
 indagavi.

1. σὺν θεῷ εἰπεῖν] hanc
 formulam cum modestiae qua-
 dam significatione usurpari so-
 litam Henr. Stephanus ad
 Theaetet. p. 151 B recte inter-
 pretatur: quod ita dico, ut in
 eo opem divinam agnoscam
 vel, in quo quidem a deo me
 iuvare negare nolim. Latine di-
 cas: iuvantes. favente deo. Stallb.
 Protagorae etiam vitae exitu in-
 felici illud Solonis τὸ μηδένα
 εἶναι τῶν ζώντων ὄλβιον (He-
 rod. 186) comprobatum est, mul-
 tumque cum sophistae verbis
 discrepat hic Timonis Sillus, quo
 Protagoras de diis scripsisse di-
 citur:

πᾶσαν ἔχων φυλακὴν ἐπιεικείης·
 τὰ μὲν οὐ οἱ
 χραίσμησ', ἀλλὰ φυγῆς ἐπεμαί-
 ετο, ὄφρα μὴ οὕτως
 Σωκρατικὸν πίνων ψυχρὸν πό-
 τον Ἄιδι δύη.

(v. Sext. Empir. adv. Math. IX
 57); periit autem multo ante So-
 cratem et quidem naufragio
 anno 415 navicula in Siciliam
 fugiens, cf. proleg. p. 4.

3. καὶ γὰρ καὶ τὰ ξύμπ.]
 etenim multi omnino mihi
 anni sunt. Eandem sententiam
 cum vi et gravitate quadam con-
 firmans addit: nemo ex vobis
 omnibus est, cuius ego

non possim pro aetate pa-
 ter esse. In his οὐδενὸς per
 attractionem quandam casui se-
 quentis pronomini ὅτου accom-
 modatum est, ut infra p. 323 C:
 ὡς ἀναγκαῖον οὐδένα ὄντιν'
 οὐχὶ — μετέχειν, et πάντων
 abundat, ut ap. Demosth. or.
 20, 3: οὐ γὰρ ἐστιν ἐφ' ὅτου
 τοῦτο οὐ πεπόνθατε τῶν πάντων.

4. καθ' ἡλικίαν πατήρ.]
 Apud Homerum Nestor Dio-
 medi: ἡ μὲν καὶ νέος ἐσσί, ἐμὸς
 δέ κε καὶ παῖς εἶης ὀπλότατος γε-
 νεῆφι. Quum vero multi Graeci
 iam duodevicesimo aetatis anno
 completo in matrimonium irent,
 ex his verbis id unum efficitur,
 Protagoram minimum viginti an-
 nis quum Prodicus et Hippiaie,
 tum Socrati aetate praestitisse.

6. ἀπάντων ἐναντίον τῶν
 ἔνδον ὄντων] coram omni-
 bus, qui intus sunt; non modo
 coram iis quibuscum hic versor,
 sed etiam coram Prodicus et
 Hippia eorumque auditoribus.
 ἀπάντων, cum vi quadam prae-
 missum, ad proxima τῶν ἔνδον
 ὄντων pertinet.

8. τῷ Ἰππία ἐνδείξασθαι]
 De discrimine verborum ἐπιδεί-
 κνυσθαι et ἐνδείκνυσθαι recte
 Schol. ad Alcibiad. I. p. 105 B:
 τὸ ἐνδείξασθαι ἐπὶ τοῦ λο-
 γισμοῦ τάττει, τὸ δὲ ἐπιδεί-
 ξασθαι ἐπὶ τοῦ ἀποιάδην (de
 eo, quod directe i. e. re ipsa
 ostenditur). Stallb.

Τί οὖν, ἔφην ἐγώ, οὐ καὶ Πρόδικον καὶ Ἰππίαν ἐκαλέ- D
 σαμεν καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν, ἵνα ἐπακούσωσιν ἡμῶν;
 Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Πρωταγόρας. Βούλεσθε οὖν,
 ὁ Καλλίας ἔφη, συνέδριον κατασκευάσωμεν, ἵνα καθεζό-
 5 μνοι διαλέγησθε; Ἐδόκει χρῆναι. ἄσμενοι δὲ πάντες
 ἡμεῖς, ὡς ἀκουσόμενοι ἀνδρῶν σοφῶν, καὶ αὐτοὶ ἀντι-
 λαβόμενοι τῶν βάθρων καὶ τῶν κλινῶν κατεσκευάζομεν
 παρὰ τῷ Ἰππίᾳ· ἐκεῖ γὰρ προῦπῆρχε τὰ βάρη· ἐν δὲ
 τούτῳ Καλλίας τε καὶ Ἀλκιβιάδης ἠκέτην ἄγοντε τὸν E
 10 Πρόδικον, ἀναστήσαντες ἐκ τῆς κλίνης, καὶ τοὺς μετὰ
 τοῦ Προδίκου.

Cap. IX. Ἐπεὶ δὲ πάντες συνεκαθεζόμεθα, ὁ Πρω-

4. καθεζόμενοι T: καθίζόμενοι B, quam scripturam amplexi sunt recent. editores omnes, sed cum Veneto congruit sequens συνεκαθεζόμεθα et Phaed. p. 61 C: (ὁ Σωκράτης ἀνακαθίζόμενος εἰς τὴν κλίνην) καθῆκε τὰ σκέλη ἐπὶ τὴν γῆν καὶ καθεζόμενος οὕτως ἦδη τὰ λοιπὰ διελέγετο, atque Plato, si non additur, quo quis sessum eat vel ubi sedeat, καθέζεσθαι, non καθίζεσθαι scripsisse videtur. 5. ἄσμενοι: cum spiritu leni BT, sed veram formam B servavit Gorg. p. 486 D eamque indicat corruptio librorum Politic. p. 293 E ἀσμένως pro ἄς μὲν ὡς prae-bentium. 6. αὐτοί: in BT additur τε, quod ex praecedenti syllaba ται ortum et olim iam eiectum. 8. παρὰ τῷ B: παρὰ τὸν T. 9. Καλλίας BT: Κριτίας Hermann, sed hospitis erat Prodicum, ut accederet, invitare. 10. ἀναστήσαντε coni. Heindorf, sed cf. Euthyd. p. 273 D, Gorg. p. 481 D, Phaedr. p. 278 B.

1. Τί οὖν, ἔφην ἐγώ, οὐ κ.] Pronomen ἐγώ propter longiorem verborum intercapedinem repetitum.

4. ὁ Καλλίας ἔφη] Contra vulgarem loquendi usum Calliae nomen nunc praepositum est, cuius sententia ut hospitis omnium esset gravissima.

5. Ἐδόκει χρῆναι] Frequens est hoc in narratione asyndeton, ut infra p. 338 E: ἐδόκει πᾶσιν οὕτω ποιητέον εἶναι. Xenoph. Anab. I. 3, 20. V. 1. 8. al.

6. καὶ αὐτοί] Non expectabamus, ut servi subsellia lectosque componerent. — Ad κατασκευάζομεν liquet e superioribus repeti oportere συνέδριον.

9. ἄγοντε τὸν Πρόδικον] Homo mollis et delicatus, qui ad multum diem cubuerat, tandem e lecto excitatus adduci-

tur. v. p. 315 A: οὓς ἄγει ὁ Πρωταγόρας. Sunt qui his verbis Prodicum aegram valetudinem describi existiment, sed homini e dolore laboranti in lectulo melius, quam in tali consessu prospectum fuisset, et Socrates summae esset inhumanitatis incusandus, si Prodicum aegrotum ea qua fecit ratione tractasset, v. p. 341 sq. et proleg. p. 7 sq.

11. συνεκαθεζόμεθα] hic omnes praeter Hippiam, qui quidem in solio mansit, in lectis et subselliis consederunt, at in sellis sedentes de re publica sermones habent qui ad Polemarchum vel in Cephalii domum in Piraeo sitam convenerant, v. de rep. 328 C: καθῆστο . . ἐπὶ τινος προσκεφαλαίου τε καὶ δίφρου . . ἐν τῇ αὐλῇ· ἐκαθεζόμεθα οὖν παρ' αὐτόν. ἐκείντο γὰρ δίφροι τινὲς ἀντόθι κύκλω.

ταγόρας, Νῦν δὴ ἄν, ἔφη, λέγοις, ᾧ Σώκρατες, ἐπειδὴ
καὶ οἷδε πάρεισι, περὶ ᾧν ὀλίγον πρότερον μνεῖαν ἐποιουῖ
πρὸς ἐμὲ ὑπὲρ τοῦ νεανίσκου. Καὶ ἐγὼ εἶπον ὅτι Ἡ
αὐτὴ μοι ἀρχὴ ἐστίν, ᾧ Πρωταγόρα, ἥπερ ἄρτι, περὶ
318 ᾧν ἀφικόμην. Ἰπποκράτης γὰρ ὅδε τυγχάνει ἐν ἐπιθυμίᾳ 5
ᾧν τῆς σῆς συνουσίας· ὅ τι οὖν αὐτῷ ἀποβήσεται, εἴαν
σοι συνῆ, ἠδέως ἄν φησι πυνθέσθαι. τοσοῦτος ὁ γε ἡμέ-
τερος λόγος. Ὑπολαβὼν οὖν ὁ Πρωταγόρας εἶπεν· Ὡ
νεανίσκε, ἔσται τοίνυν σοι, εἴαν ἐμοὶ συνῆς, ἢ ἄν ἡμέρα
ἐμοὶ συγγένη, ἀπιέναι οἴκαδε βελτίονι γεγονότι, καὶ 10
ἐν τῇ ὑστεραία ταῦτα ταῦτα, καὶ ἐκάστης ἡμέρας ἀεὶ ἐπὶ
B τὸ βέλτιον ἐπιδιδόναι. Καὶ ἐγὼ ἀκούσας εἶπον· Ὡ Πρω-
ταγόρα, τοῦτο μὲν οὐδὲν θαυμαστὸν λέγεις, ἀλλὰ εἰκός,
ἐπεὶ κὰν σύ, καίπερ τηλικούτος ᾧν καὶ οὕτω σοφός, εἴ
τίς σε διδάξειεν ὃ μὴ τυγχάνεις ἐπιστάμενος, βελτίων 15
ἄν γένοιο. ἀλλὰ μὴ οὕτως, ἀλλ' ὥσπερ ἄν εἰ αὐτίκα
μάλα μεταβαλὼν τὴν ἐπιθυμίαν Ἰπποκράτης ὅδε ἐπιθυ-
μήσειε τῆς συνουσίας τούτου τοῦ νεανίσκου τοῦ νῦν
νεωστὶ ἐπιδημοῦντος, Ζευξίππου τοῦ Ἡρακλεώτου, καὶ

11. ἐν τῇ ὑστεραία BT: ἐν pro insiticio habent Hirschig et Schanz, sed si quis hic Platonis orationi addidisset, ἡμέρα quoque in versu proximo apposuisset. Et Protagoras alibi etiam, ut p. 322 D et p. 324 A sq. constructionis varietatem affectat. 14. οὕτω T: οὕτως B. 15. τυγχάνεις BT: Bekker scripsit τυγχάνοις.

1. Νῦν δὴ ἄν, ἔφη, λέ-
γοις] Nunc igitur, inquit,
dicere possis.

6. ὅ τι οὖν αὐτῷ ἀποβή-
σεται] quid ipsi eventu-
rum sit, si tua utatur con-
suetudine ac disciplina.
Stallb.

11. ἐν τῇ ὑστεραία ταῦτα
ταῦτα] H. e. pariter, itidem.
τῇ ὑστεραία Plato nusquam
ἡμέρα addidit, τῇ προτεραία
semel Phaedon. p. 59 D. Sim-
plicio dativo et statim post prae-
positione ἐν eodem modo usus
est Thucyd. I 44: τῇ μὲν προ-
τέρα. . ἐν δὲ τῇ ὑστεραία.

14. καίπερ τηλικούτος ᾧν]
tam grandis aetate v. p.
317 C. Deinde ὃ μὴ τυγχάνοις
ne cum Bekkero in ὃ μὴ
τυγχάνοις mutas, indicativus

orationi obliquae interpositus
non infrequens, ut p. 320 D et
Gorg. p. 464 D et sententiae h. 1.
aptior, quod omnia nemo scire
potest.

15. βελτίων ἄν γένοιο]
Euthyd. p. 292 B: ἀγαθὸν ὁμο-
λογήσαμεν ἀλλήλοις ἐγὼ τε καὶ
Κλεινίας οὐδὲν εἶναι ἄλλο ἢ
ἐπιστήμην τινα.

16. ἀλλὰ μὴ οὕτως] int.
ἀποκρίνον, sed noli mihi sic
respondere. Dictio elliptica ut
infra p. 331 C: μὴ μοι, ἢν δ'
ἐγὼ οὐδὲν γὰρ δέομαι, sed talia
non certa lege constituuntur.
Aristoph. ran. 16 μὴ νυν ποιήσης,
vesp. 1418 μὴ, μὴ καλέσης πρὸς
θεῶν; eccles. 1064 καταστήσω.
Μὴ μοι καθίστη.

19. Ζευξίππου τοῦ Ἡρακλ.]
Zeuxippus Heracleota pictor hoc

ἀφικόμενος παρ' αὐτόν, ὥσπερ παρὰ σὲ νῦν, ἀκούσειεν αὐτοῦ ταῦτά ταῦτα, ἅπερ σοῦ, ὅτι ἐκάστης ἡμέρας ξυνὼν αὐτῷ βελτίων ἔσται καὶ ἐπιδώσει, εἰ αὐτόν ἐπανέροιτο· Τί δὴ φῆς βελτίω ἔσεσθαι καὶ εἰς τί ἐπιδώσειν; εἶποι ἄν αὐτῷ ὁ Ζεύξιππος, ὅτι πρὸς γραφικὴν· κὰν εἰ Ὀρθαγόρα τῷ Θηβαίῳ συγγενόμενος, ἀκούσας ἐκείνου ταῦτά ταῦτα, ἅπερ σοῦ, ἐπανέροιτο αὐτόν, εἰς ὅ τι βελτίων καθ' ἡμέραν ἔσται συγγιγνόμενος ἐκείνῳ, εἶποι ἄν, ὅτι εἰς αὐλήσιν· οὕτω δὴ καὶ σὺ εἶπέ τῷ νεανίσκῳ καὶ
 10 ἔμοι ὑπὲρ τούτου ἐρωτῶντι, Ἴπποκράτης ὕδὲ Πρωταγόρα D συγγενόμενος, ἧ ἄν αὐτῷ ἡμέρα συγγένηται, βελτίων ἅπεισι γενόμενος καὶ τῶν ἄλλων ἡμερῶν ἐκάστης οὕτως ἐπιδώσει εἰς τί, ὧ Πρωταγόρα, καὶ περὶ τοῦ; Καὶ ὁ Πρωταγόρας ἐμοῦ ταῦτα ἀκούσας, Σὺ τε καλῶς ἐρωτᾷς,
 15 ἔφη, ὧ Σώκρατες, καὶ ἐγὼ τοῖς καλῶς ἐρωτῶσι χαίρω ἀποκρινόμενος. Ἴπποκράτης γὰρ παρ' ἐμὲ ἀφικόμενος

13. ἐπιδώσει a prima manu habet Angelicus, quem Bekker vocavit ω, sed hunc librum in bibliotheca Angelica non iam inveniri dixit Schanz (Gesch. d. plat. Textes p. 8): ἐπιδώσει BT.

uno loco memoratur, nisi forte Socrates apud Xenophontem (symp. IV 63) eundem intellexit, quem simpliciter τὸν Ἡρακλεώτην ξένον nominavit. Id vero minus est credibile, Zeuxin, pictorem celeberrimum, a Socrate vocatum esse Zeuxippum, quae Corais est suspicio ad Plutarch. Pericl. c. 13, cui assentitur Brunn Histor. Graecor. Artific. II, 77. — Ceterum pingendi arti illo tempore non pauci studuerunt, v. Aristot. Polit. VIII. 2: ἔστι δὲ τέτταρα σχεδὸν ἃ παιδεύειν εἰδώσασιν, γράμματα καὶ γυμναστικὴν καὶ μουσικὴν, καὶ τέταρτον ἐνιοὶ γραφικὴν, et paulo inferius, δοκεῖ δὲ καὶ γραφικὴ χρήσιμος εἶναι πρὸς τὸ κρίνειν τὰ τῶν τεχνιτῶν ἔργα κάλλιον.

6. Ὀρθαγόρα τῷ Θηβαίῳ] Non dubium videtur, quin idem sit Orthagoras tibicen, cui Epaminondas operam dedisse dicitur ap. Athen. p. 184 D. Fuit autem Thebis ars tibiis canendi in summo honore, indeque ad Alcibiadis

aetatem multi eius artis magistri Athenas arcessiti sunt. Alcibiades autem, ut ait Aul. Gellius N. A. 15, 17, quum apud avunculum Periclem puer artibus ac disciplinis liberalibus erudiretur et arcessi Pericles Antigenidam tibicinem iussisset, ut eum canere tibiis doceret, traditas sibi tibiis quum ad os adhibuisset inflassetque, pudefactus oris deformitate abiecit infregitque, quum Plutarcho teste (Alcib. c. II) diceret: Ἀυλείωσαν οὖν Θηβαίων παῖδες· οὐ γὰρ ἴσασιν διαλέγεσθαι κτῆ. Inde haec disciplina ab Atheniensibus reprobata est, v. Aristot. Polit. VIII 6: καὶ καλῶς ἀπεδοκίμασαν αὐτοῦ (τοῦ αὐλοῦ) οἱ πρότερον τὴν χοῆσιν ἐκ τῶν νέων καὶ τῶν ἐλευθέρων, καίπερ χρησάμενοι τὸ πρῶτον αὐτῷ. Idem de tibiae usu iudicavit Plato de rep. III p. 399 C et iniquius etiam mu'lo ante Pythagoras teste Aristid. Quinct. de Mus. II p. 110.

10. Πρωταγόρα συγγ.] gravius hoc quam σοῖ συγγ.

οὐ πείσεται ἄπερ ἂν ἔπαθεν ἄλλω τῷ συγγενόμενος τῶν
 Ε σοφιστῶν. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι λωβῶνται τοὺς νέους· τὰς
 γὰρ τέχνας αὐτοὺς πεφενγότας ἄκοντας πάλιν αὐτῶν ἄγοντες
 ἐμβάλλουσιν εἰς τέχνας, λογισμούς τε καὶ ἀστρονομίαν
 καὶ γεωμετρίαν καὶ μουσικὴν διδάσκοντες — καὶ ἅμα ⁵
 εἰς τὸν Ἰππίαν ἀπέβλεψε — παρὰ δ' ἐμὲ ἀφικόμενος
 μαθήσεται οὐ περὶ ἄλλου του ἢ περὶ οὗ ἦκει. τὸ δὲ
 μάθημά ἐστιν εὐβουλία περὶ τε τῶν οἰκείων, ὅπως ἂν
 ἄριστα τὴν αὐτοῦ οἰκίαν διοικοῖ, καὶ περὶ τῶν τῆς πόλεως,
 ὅπως τὰ τῆς πόλεως δυνατώτατος ἂν εἴη καὶ πράττειν ¹⁰
 319 καὶ λέγειν. Ἄρ', ἔφην ἐγώ, ἔπομαί σου τῷ λόγῳ; δοκεῖς
 γὰρ μοι λέγειν τὴν πολιτικὴν τέχνην καὶ ὑπισχνεῖσθαι
 ποιεῖν ἄνδρας ἀγαθοὺς πολίτας. Αὐτὸ μὲν οὖν τοῦτό
 ἐστιν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, τὸ ἐπάγγελμα, ὃ ἐπαγγέλλομαι.
 Cap. X. Ἡ καλόν, ἦν δ' ἐγώ, τέχνημα ἄρα κέκτησαι, ¹⁵
 εἴπερ κέκτησαι· οὐ γὰρ τι ἄλλο πρὸς γε σὲ εἰρήσεται

16. εἴπερ κέκτησαι B'T: εἴπερ ἔκτησαι Schanz, vid. ad p. 340 D.

3. ἄκοντας πάλιν αὐτῶν ἄγον-
 τες ἐμβ. εἰς τ.] invitos rur-
 sus retrahentes in artium
 quasi gyrum coniciunt et
 ad eas tractandas compellunt.
 Carpitur Hippias, qui
 etiam Hipp. Maior. p. 285 C di-
 citur ἀκριβέστατα ἐπίστασθαι
 ἀνθρώπων διαιρεῖν περὶ τε
 γραμμάτων δυνάμεως καὶ συλ-
 λαβῶν καὶ ἁρμονιῶν καὶ ὄν-
 θυμῶν: atque astronomiam et
 geometriam magno cum studio
 coluit. v. supra p. 315 C. — πάλιν
 αὐτῶν dictum ἐκ παραλλήλου,
 nt ap. Aristoph. Plut. v. 622.
 v. 860. al. Simili ubertate Latini
 retro referri, rursus re-
 verti, rursus reserare, alia
 dixerunt. Stallb. Protagoras de
 his ipsis artibus disputaverat in
 libro περὶ τεχνῶν, quo docuerat
 ex earum studio idoneum fructum
 percipi non posse. v. Sophist.
 p. 232 D. Aristot. Metaphys. II
 2 extr.

6. εἰς τὸν Ἰππίαν ἀπέ-
 βλεψε] vultum ad Hippiam
 avertit, int. a nobis. Aristides,
 qui ex memoria hunc locum at-
 tulit p. 548 (vol. II p. 433 Dind.):
 ὁ Πρωταγόρας εἰς τὸν Ἰππίαν

παραβλέπει. Videtur igitur apud
 Platonem legisse ὑπέβλεψε, 'li-
 mis oculis Hippiam adspexit';
 quod Protagora parum est di-
 gnum, v. p. 361 E.

8. ὅπως ἂν — διοικοῖ] qua
 ratione optime possit
 suam ipsius domum admi-
 nistrare. Lysid. p. 207 E: προ-
 μηθοῦνται, ὅπως ἂν εὐδαιμο-
 νοίης. Xenoph. Cyrop. I 2, 6:
 ἐπιμέλονται, ὡς ἂν βέλτιστοι εἴεν
 οἱ πολῖται. Ibid. II, 1, 4: βου-
 λευόμεθα, ὅπως ἂν ἄριστα
 ἀγωνιζοίμεθα. Ceterum de hac
 sophistarum imprimisque Prota-
 gorae professione v. Men. p. 91
 A sqq. Hipp. Maj. p. 296 A. Eu-
 thydem. p. 273 D. al. Stallb.

13. ποιεῖν ἄνδρας ἀγα-
 θοὺς πολίτας] De horum ver-
 borum ambiguitate v. proleg.
 p. 24. Quid omni eruditioni pro-
 positum esse debeat, Plato de
 leg. p. 643 E his verbis signifi-
 cat: τὴν πρὸς ἀρετὴν ἐκ παι-
 δων παιδείαν ποιῶσαν ἐπιθυ-
 μητὴν τε καὶ ἐραστὴν τοῦ πολί-
 τῆν γενέσθαι τέλειον, ἄρχειν τε
 καὶ ἄρχεσθαι ἐπιστάμενον μετὰ
 δίκης . . μόνην παιδείαν προσ-
 αγορεύω.

ἢ ἄπερ νοῶ. ἐγὼ γὰρ τοῦτο, ᾧ Πρωταγόρα, οὐκ ὄμην
 διδακτὸν εἶναι, σοὶ δὲ λέγοντι οὐκ ἔχω ὅπως ἀπιστῶ. B
 ὅθεν δὲ αὐτὸ ἠγοῦμαι οὐ διδακτὸν εἶναι μηδ' ὑπ' ἀν-
 θρώπων παρασκευαστὸν ἀνθρώποις, δίκαιός εἰμι εἰπεῖν.
 5 ἐγὼ γὰρ Ἀθηναίους, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες, φημι
 σοφοὺς εἶναι. ὁρῶ οὖν, ὅταν συλλεγῶμεν εἰς τὴν ἐκ-
 κλησίαν, ἐπειδὴν μὲν περὶ οἰκοδομίας τι δέη πράξαι τὴν
 πόλιν, τοὺς οἰκοδόμους μεταπεμπομένους συμβούλους
 περὶ τῶν οἰκοδομημάτων, ὅταν δὲ περὶ ναυπηγίας, τοὺς C
 10 ναυπηγούς· καὶ τᾶλλα πάντα οὕτως, ὅσα ἠγοῦνται μα-
 θητά τε καὶ διδακτά εἶναι. ἐὰν δέ τις ἄλλος ἐπιχειρῇ
 αὐτοῖς συμβουλεύειν, ὃν ἐκεῖνοι μὴ οἶονται δημιουργὸν
 εἶναι, κἂν πάνν καλὸς ἦ καὶ πλούσιος καὶ τῶν γευναίων,
 οὐδέν τι μᾶλλον ἀποδέχονται, ἀλλὰ καταγελοῦσι καὶ θορυ-
 15 βουσίην, ἕως ἂν ἢ αὐτὸς ἀποστῇ ὁ ἐπιχειρῶν λέγειν κατα-
 θορυβηθεῖς, ἢ οἱ τοξόται αὐτὸν ἀφελκύσωσιν ἢ ἐξαι-
 ρωνται κελευόντων τῶν πρυτάνεων. περὶ μὲν οὖν ὧν
 οἶονται ἐν τέχνῃ εἶναι, οὕτω διαπράττονται· ἐπειδὴν δέ

1. ὅπως ἀπιστῶ Heindorf: ὅπως ἂν ἀπιστῶ B T, quae libro-
 rum lectio non dubium est quin vitium traxerit, sed ἂν unde
 ortum sit non liquet. 15. ἐξαιρῶνται T: ἐξέρωνται B, Bekkerus
 ἐξάρωνται, quem secutus est Schanz.

3. οὐ διδακτὸν εἶναι, μηδ']
 cf. Sophocl. Philoct. 1058: οἴμαι
 σου κάκιον οὐδέν ἂν τούτων
 κρατύνειν μηδ' ἐπιθύνειν χερσί.
 Krüger 67, 7, 4.

μηδ' ὑπ' ἀνθρώπων παρ.]
 Pind. Ol. IX 41: ἀγαθοὶ δὲ καὶ
 σοφοὶ κατὰ δαίμον' ἄνδρες
 ἐγένοντο.

5. ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι
 Ἕλλ.] int. φασί; ipsi autem
 Athenienses hanc laudem sibi vin-
 dicabant. Isocr. VIII 52: προσ-
 ποιούμενοι δὲ σοφώτατοι
 τῶν Ἑλλήνων εἶναι τοιούτοις
 χρώμεθα συμβούλοις. vid. ad
 p. 337 D.

9. περὶ τῶν οἰκοδομημά-
 των] Haec Socrates addidit, ut
 aedificatores de ipsis aedificiis
 eorumque materia consuli de-
 clararet, non de necessitate, uti-
 litate, magnitudine; quod nisi
 fecisset, totam sententiam Pro-
 tagoras Gorgiae verbis refellere
 potuisset: οἰσθα δήπου ὅτι τὰ

νεώρια ταῦτα καὶ τὰ τεῖχη τὰ
 Ἀθηναίων καὶ ἢ τῶν λιμένων
 κατασκευῆ ἐκ τῆς Θεμιστοκλέους
 συμβουλῆς γέγονε, τὰ δ' ἐκ τῆς
 Περικλέους, ἀλλ' οὐκ ἐκ τῶν
 δημιουργῶν.

16. οἱ τοξόται αὐτὸν
 ἀφελκ.] Factum esse interdum,
 ut mali oratores per ministros
 publicos, qui ab arcubus, quos
 gestabant, τοξόται, a patria
 Σκύθαι appellati sunt, a sug-
 gestu moverentur et e populi
 turba abducerentur; docuit Hein-
 dorfius collatis locis Aristoph.
 Equitt. v. 665. Ecclesiaz. v. 258.
 Xenoph. Mem. III, 6, 1. Stallb.
 Conf. Boeckh De oecon. attic. I
 291 sq.

17. περὶ μὲν οὖν ὧν οἶον.]
 de iis igitur, quae in arte
 versari arbitrantur, ita
 agunt. ἐν τέχνῃ εἶναι, quod
 plerumque significat τέχνῃ χρῆ-
 σθαι, ut supra p. 317 C et Men.
 p. 91 E, h. I. idem est ac τέχνης
 ἐχέσθαι.

Δ τι τῶν περὶ τῆς πόλεως διοικήσεως δέη βουλευσασθαι, συμβουλεύει αὐτοῖς ἀνιστάμενος περὶ τούτων ὁμοίως μὲν τέκτων, ὁμοίως δὲ χαλκεύς, σκυτοτόμος, ἔμπορος ναύκληρος, πλούσιος πένης, γενναῖος ἀγεννῆς, καὶ τούτοις οὐδείς τοῦτο ἐπιπλήττει ὥσπερ τοῖς πρότερον, ὅτι οὐδαμῶθεν μαθῶν, οὐδὲ ὄντος διδασκάλου οὐδενὸς αὐτῶ, ἔπειτα συμβουλεύειν ἐπιχειρεῖ· δῆλον γὰρ, ὅτι οὐχ ἡγοῦνται διδακτὸν εἶναι. μὴ τοίνυν ὅτι τὸ κοινὸν τῆς πόλεως
 Ε οὕτως ἔχει, ἀλλ' ἰδίᾳ ἡμῖν οἱ σοφώτατοι καὶ ἀριστοὶ τῶν πολιτῶν ταύτην τὴν ἀρετὴν ἢν ἔχουσιν οὐχ οἷοι τε ἄλλοις παραδιδόναι· ἐπεὶ Περικλῆς, ὁ τουτωνὶ τῶν

1. τι τῶν περὶ τῆς πόλεως διοικήσεως scripsi: τι περὶ τῶν τῆς πόλεως διοικήσεως BT, sed in utroque lectionis vitium aliquod subesse significatum est, et quo ordine tradita sunt verba non licet ea ita accipere, ut τῶν pendere statuatur ex διοικήσεως. An τῶν a Platone profectum sit, incertum, utique minus necessarium quam διοικήσεως, sed nunc utrumque ferri posse puto. τὰ περὶ τῆς πόλεως διοικήσεως dici potuit ut p. 360 E τὰ περὶ τῆς ἀρετῆς, etsi περὶ c. acc. esset usitatius ut Demosth. 24, 152 τι τῶν περὶ τὴν ἑορτὴν.

2. ὁμοίως μὲν τέκτων, ὁμοίως δὲ χαλκεύς—ἀγεννῆς] Eodem modo Latini loquuntur. Cicer. Tusc. V 39: Democritus luminibus amissis alba discernere et atra non poterat; at vero bona mala, aequa iniqua, honesta turpia, utilia inutilia, magna parva poterat. Quemadmodum Cicero, ubi contraria sic consociavit, ut alterum alteri responderet et ex binis par quoddam existeret, copulam in primo pari posuit, in ceteris omisit, ita hoc loco ὁμοίως μὲν — ὁμοίως δὲ ad cetera paria pertinet, unde apparet alterum par mutilum esse et requiri, quod respondeat σκυτοτόμῳ. In Gorg. p. 517 E cum eo coniungitur σκυτοτόμος, eundem hic probaverim.

5. ὅτι οὐδαμῶθεν μαθῶν — ἐπιχειρεῖ] Transitus a numero plurali ad singularem frequens veluti infra p. 334 C. Phaedon. p. 62 D. al. De sententia conf. Aeschin. or. I 27: ὁ νομοθέτης οὐκ ἀπελάννει ἀπὸ τοῦ βήματος εἴ τις μὴ προγόνων ἐστὶ τῶν ἐστρατηγηκότων, οὐδέ γε εἰ τέχνην τινὰ ἐργάζεται. . ἀλλὰ τουτους καὶ μάλιστα ἀσπά-

ζεται καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις ἐπερωτᾷ, τίς ἀγορεύειν βούλεται. Hoc institutum a Socrate et Platone saepius reprehensum argumentis parum idoneis defendit Aristot. Polit. III 6. Quae enim ratio in his: ἔσται γὰρ ἕκαστος μὲν (τοῦ πλήθους) χεῖρων κριτῆς τῶν εἰδότην, ἅπαντες δὲ συνελθόντες ἢ βελτίους ἢ οὐ χείρους.

8. μὴ τοίνυν ὅτι τὸ κ.] Iam vero ne solam rem publicam commemorem ita sentire, ne privatim quidem cives nostri sapientissimi et optimi eam quam habent virtutem cum aliis communicare possunt. Apol. Socr. p. 40 D: οἶμαι ἂν μὴ ὅτι ἰδιώτην τινὰ, ἀλλὰ τὸν μέγαν βασιλέα εὐαριθμήτους ἂν εὐρεῖν. Similiter post οὐ μόνον simplex ἀλλὰ infertur, si alterum orationis membrum maiore vi et gravitate est. τοίνυν est iam vero, porro, ut Apol. p. 33 E. Ceterum τὸ κοινὸν τῆς πόλεως, commune civitatis, respublica, etiam Criton. p. 50 A. Stallb. v. Krüg. Gr. 67. 13, 3; 69. 4, 3.

νεανίσκων πατήρ, τούτους ἂ μὲν διδασκάλων εἶχετο κα-
 λῶς καὶ εὖ ἐπαίδευσεν, ἂ δὲ αὐτὸς σοφὸς ἐστὶν οὔτε
 αὐτὸς παιδεύει οὔτε τῷ ἄλλῳ παραδίδωσιν, ἀλλ' αὐτοὶ 320
 περιούνητες νέμονται ὡσπερ ἄφρονοι, ἐάν που αὐτόματοι
 5 περιτύχωσι τῇ ἀρετῇ. εἰ δὲ βούλει, Κλεινίαν, τὸν Ἀλ-
 κιβιάδου τουτουὶ νεώτερον ἀδελφόν, ἐπιτροπεύων ὁ αὐτὸς
 οὗτος ἀνὴρ Περικλῆς, δεδιὼς περὶ αὐτοῦ, μὴ διαφθαρεῖ
 δὴ ὑπ' Ἀλκιβιάδου, ἀποσπάσας ἀπὸ τούτου, καταθέμενος

1. ἂ μὲν διδασκάλων εἶ-
 χετο] quantum quidem a
 magistrorum disciplina
 pendebat. Menon. p. 93 D:
 ὅσα διδασκάλων ἀγαθῶν εἶχετο.
 Ibid. p. 94 B: Περικλῆς τοὺς
 υἱεὺς ἱππέας μὲν ἐδίδαξε καὶ
 μουσικὴν καὶ ἀγωνίαν καὶ τὰλλα
 ἐπαίδευσεν, ὅσα τέχνης ἔχεται,
 οὐδενὸς χειρῶν.

3. οὔτε τῷ ἄλλῳ παρα-
 δίδωσιν] neque ulli alii
 instituendos tradit, sed
 ipsi oberrantes pascuntur
 quasi a custodia liberi, si
 forte fortuna alicubi in
 virtutem incidant. Stallb.
 ἄφροτος est 'vinculis non con-
 strictus' et ἄφροτος νέμεσθαι di-
 citur, qui ad suum arbitrium
 vivit. v. de rep. VI. p. 498 C:
 ὅταν δὲ πολιτικῶν καὶ στρα-
 τειῶν ἐκτὸς γίγνηται, τότε ἤδη
 ἀφρότους νέμεσθαι καὶ μηδὲν
 ἄλλο πράττειν (δεῖ) τοὺς μέλ-
 λοντας εὐδαιμόνως βιώσεσθαι.
 Simile ductum est ab armentis
 solutis ac liberis. v. Critias p.
 118 D. Plut. Lucull. c. 24. Liv. 24. 3.

5. Κλεινίαν, τὸν Ἀλκ.]
 Clinias Alcib. I p. 118 E ab ipso
 Alcibiade homo insanus (μαινό-
 μενος) vocatur. Eius igitur et
 Alcibiadis tutelam pater Pericli
 et Aripthoni commiserat. Plu-
 ribus quidem locis unus Pericles
 tutor eorum fuisse traditur, ut
 Alcib. I p. 104 B. Xenoph. mem.
 I 2, 40. Isocr. or. 16, 28. Sed
 neque apud Graecos moris erat,
 ut uni tutela pupillorum man-
 daretur (v. de leg. 924 A), et
 Aripthonem et ipsum illorum
 tutorem fuisse narrat Plut. Alcib.
 c. 1: τοῦ Ἀλκιβιάδου Περικλῆς

καὶ Ἀρίφρων, προσήκοντες κατὰ
 γένος ἐπιτροπέων. De ipsa pro-
 pinquitate nec Plato nec Xeno-
 phon nec Isocrates ullam faciunt
 mentionem; a posterioribus Pe-
 ricles modo vitricus, modo avun-
 culus Alcibiadis dicitur, v. Cor-
 nel. Nep. Alc. c. 1. Val. Max. III
 1 ext. 1. Aul. Gell. 15, 17, et
 Aristid. III p. 542 Socratem di-
 cit Pericli maledixisse apud Al-
 cibiadem, ὃ θεῖός τε καὶ ἐπί-
 τροπος καὶ ἀντὶ τοῦ πατρὸς ἦν.
 Id modo constat, Alcibiadis ma-
 trem Dinomachen filiam Mega-
 clis, et Megaclis sororem Aga-
 risten Periclis matrem fuisse, cf.
 Plut. l. l. et Herodot. VI 133.

7. μὴ διαφθαρεῖ δὴ ὑπ'
 Ἀλκ.] De hoc coniunctivo v.
 Krueg. Gr. 54. 8, 9. Optativum
 cum verbis timendi Plato con-
 iunxit p. 321 A et 322 C. — Vo-
 culam δὴ Socrates per ironiam
 addidit significans Periclem non
 sine causa Cliniae timuisse vi-
 deri.

8. καταθέμενος ἐν Ἀρι-
 φρονονος] int. οἴκῳ. κατατίθε-
 σθαι h. l. est alicui aliquid cu-
 stodiendum et conservandum
 tradere; alia vi aliaque construc-
 tione positum est p. 314 A. —
 In Periclis domo Alcibiadem
 educatum fuisse tradunt Cornel.
 Nep. Alcib. c. 2. Diodor. XII
 38. Aul. Gell. XV 17, quod vix
 credibile videtur. Nam quum
 Alcibiades, quo tempore Clinias
 pater eius ad Coroneam occisus
 est, quatuor vel quinque annos
 natus esset, rectius eum sta-
 tuemus cum minore fratre in pa-
 terna domo apud matrem man-
 sisse.

ἐν Ἀρίφρονος ἐπαίδευε, καὶ πρὶν ἕξ μῆνας γεγυῖναι, B ἀπέδωκε τούτῳ οὐκ ἔχων ὅ τι χρήσαιτο αὐτῷ. καὶ ἄλλους σοὶ παμπόλλους ἔχω λέγειν, οἱ αὐτοὶ ἀγαθοὶ ὄντες οὐδένα πώποτε βελτίῳ ἐποίησαν οὔτε τῶν οἰκείων οὔτε τῶν ἀλλοτριῶν. ἐγὼ οὖν, ὧ Πρωταγόρα, εἰς ταῦτα 5 ἀποβλέπων οὐχ ἠγοῦμαι διδακτὸν εἶναι ἀρετὴν· ἐπειδὴ δὲ σοῦ ἀκούω ταῦτα λέγοντος, κάμπτομαι καὶ οἶμαι τί σε λέγειν διὰ τὸ ἠγεῖσθαι σε πολλῶν μὲν ἔμπειρον γεγυῖναι, πολλὰ δὲ μεμαθηκέναι, τὰ δὲ αὐτὸν ἐξευρηκέναι. εἰ οὖν ἔχεις ἐναργέστερον ἡμῖν ἐπιδείξαι, ὡς 10 διδακτὸν ἔστιν ἢ ἀρετὴ, μὴ φθονήσης, ἀλλ' ἐπίδειξον. C Ἄλλ', ὧ Σώκρατες, ἔφη, οὐ φθονήσω. ἀλλὰ πότερον ὑμῖν, ὡς πρεσβύτερος νεωτέροις, μῦθον λέγων ἐπιδείξω ἢ λόγῳ διεξιέλθῳ; Πολλοὶ οὖν αὐτῷ ὑπέλαβον τῶν παροκαθημένων, ὁποτέρως βούλοιο, οὕτως διεξιέναι. Δοκεῖ, 15 τοίνυν μοι, ἔφη, χαριέστερον εἶναι μῦθον ὑμῖν λέγειν.

1. ἀρίφρονος T: ἀρίφρονος B. 2. ἀπέδωκε τούτῳ: Heindorfius, cui molestum videbatur esse τούτῳ, legendum coniecit vel οὔτος vel αὐτῷ vel τοῦτον. Pro ἀπέδωκε plura apographa habent ἀποδέδωκε, aoristus enim ob syllabam finalem et in hoc verbo et in τιθέναι saepe in perfectum mutatus est, vid. p. 328 B, Phaedr. p. 257 A et p. 278 C, Demosth. 24, 209. 14. λόγῳ διεξιέλθῳ BT: in T ascriptum γρ. ἢ ὡς νεωτέροις λόγον διεξιέλθῳ, Cobet et Schanz λόγῳ διεξιέλθῳ, sed cf. proleg. p. 9 not. 21 et infra ad ἐπιδείξω annot., unde apparebit librorum scripturam veram esse.

1. πρὶν ἕξ μῆνας γεγυῖναι] Usitatius esset διαγεγυῖναι; sed saepius apud Platonem verba simplicia inveniuntur, ubi exspectes composita; ut p. 310 C ἦλθον pro ἐπανήλθον, p. 321 C ἔρχεται pro ἐπέρχεται.

2. ἀπέδωκε τούτῳ] Pericles Cliniam, quod ei timebat, ab Alcibiadis convictu removebat, sed nondum sex mensibus praeterlapsis eum, quem frustra in Ariphtonis domo educare conatus esset, Alcibiadi restituit.

7. κάμπτομαι καὶ οἶμαι—] Thucyd. III 58: καίτοι ἀξιοῦμεν — καμφθῆναι ὑμᾶς καὶ μεταγνῶναι, εἴ τι ὑπὸ Θηβαίων ἐπίσθητε. cf. Lachet. p. 192 E. Stallb.

13. ἐπιδείξω] in hoc verbo, quo Socrates modo bis usus erat, vis sententiae posita et huc respicitur p. 324 D et 325 B. Deinde

ὑπέλαβον est respondentes iubebant.

16. μῦθον ὑμῖν λέγειν] Quum ii, qui antiquissimis temporibus apud Graecos exstiterent philosophi, sapientiae placita et praecepta ita proposuissent, ut poeseos ornamentis uterentur ad ea illustranda et commendanda, veluti Empedocles, Xenophanes, Parmenides, Epicharmus, alii: mirandum non est, quod etiam posterioris aetatis sapientes ad declarandas opiniones suas poeticas adhibuerunt narrationes, quo severitatem sapientiae temperarent fabularum suavitate et iucunditate. Et hoc quidem philosophandi genere etiam sophistae usi esse reperiuntur, quo magis iuvenum animos eloquentiae illecebris caperent captosque tenerent. Nota est et multum celebrata Prodicii

Cap. XI. Ἦν γὰρ ποτε χρόνος, ὅτε θεοὶ μὲν ἦσαν, θνητὰ δὲ γένη οὐκ ἦν. ἐπειδὴ δὲ καὶ τούτοις χρόνος D

sophistae de Hercule narratio, qua is virtutis praestantiam illustrare et voluptatis contemptum commendare studuit. Itaque etiam Protagoras, sententiam suam de hominis ad virtutem institutione declaraturus, fabula utitur, quia δοκεῖ χαριέστερον εἶναι μῦθον λέγειν. Qua in re operae pretium est animadvertere, quanta cum licentia versatus sit. Quanquam enim tota haec narratio composita est ad imitationem fabulae Hesiodae de Prometheo et Pandora Theogon. p. 535 sqq., tamen dici non potest, quantum in singulis partibus ab eadem recedat. Nimirum philosophi illius aetatis hoc sibi sumpserunt, ut fabulas, ab antiquitate traditas, ad suam rem transferrent et pro consilio suo mutarent, exornarent, illustrarent, quemadmodum poetas scenicos novimus easdem pro consiliorum suorum varietate varie mutasse et ad rem praesentem accommodasse. Et Protagorae quidem propositum hoc est, ut virtutem doctrina posse comparari hac narratione verisimile reddat ceterasque Socratis dubitationes amoveat. Quum enim Socrates dixisset virtutem sibi non videri doctrina ullo modo comparari posse, Protagoras id agit, ut doceat genus humanum utique paullatim tantum ad vitae civilis cultum humanitatemque progressum esse, omnibusque natura inesse sensum quandam iusti et honesti, qui disciplina et institutione possit excitari, augeri, corroborari. His deinde addit argumenta quaedam, ex quibus appareat Athenienses quoque in ea esse sententia, ut virtutem doctrina et institutione parari posse existiment. Denique explicare studet, unde fiat, ut clarissimorum virorum filii mali evadere neque parentum virtutes aemulari videantur. Ceterum attentos lecto-

res non fugiet orationem, qua Protagorae fabula exponitur, prae se ferre speciem coloremque plane poeticum. Quemadmodum enim in aliis libris, veluti in symposio, qui loquentes inducuntur, ita verba faciunt, ut proprio atque suo dicendi genere utantur, sic nunc quoque sophista ita sermocinatur, ut pro more suo splendidam atque grandem sectetur orationem. Imo tota haec fabula repetita videtur ex libro Protagorae, qui inscriptus fuit Περὶ τῆς ἐν ἀρχῇ καταστάσεως. Quanquam quid in ea imitatione expressum sit, non satis certo ubique definiri potest, quum de Protagorae dicendi genere nihil memoriae traditum sit. Philostrat. Vit. Sophist. I 494: γνοῦς δὲ τὸν Πρωταγόραν ὁ Πλάτων σεμνῶς μὲν ἐρμηνεύοντα, ὑπτιάζοντα δὲ τῇ σεμνότητι καὶ πον καὶ μακρολογώτερον τοῦ συμμέτρου, τὴν ἰδέαν αὐτοῦ μῦθῳ μακρῷ ἐχαρᾶκτηρίσειν. Hunc Protagorae mythum referunt etiam Himerius Orat. XXI §. 10. Iulian. Orat. VI p. 195 ed. Spanhem. The-mist. Orat. XXVII p. 338. Aristid. III p. 168 et celato auctoris nomine nec sine mutatione Etym. M. s. v. Ἰκόνιον. Hygin. Fab. 142. Stallb.

1. Ἦν γὰρ ποτε χρόνος] His verbis Graecos fabularum narrationes exordiri solitos esse multi loci sunt argumento, veluti Achill. Tat. II 11: Ἦν γὰρ χρόνος, ὅτε τῆς πορφύρας ὁ κόσμος ἀνθρώποις ἀπόρρητος ἦν· μικρὸς δὲ αὐτὴν ἐκάλυπτε κόχλος κτέ. Particula γὰρ non raro ponitur, ubi ad rem exponendam acceditur.

2. θνητὰ δὲ γένη] h. e. animalia. Cave de solis hominibus cogitaveris. — καὶ τούτοις, ut antea diis, nam suo tempore ii quoque facti erant, de qua re v. Stein Platonismus I p. XXVIII.

ἦλθεν εἰμαρμένος γενέσεως, τυποῦσιν αὐτὰ θεοὶ γῆς ἔνδον ἐκ γῆς καὶ πυρὸς μίξαντες καὶ τῶν ὅσα πυρὶ καὶ γῆ κεράννυται. ἐπειδὴ δ' ἄγειν αὐτὰ πρὸς φῶς ἔμελλον, προσέταξαν Προμηθεὶ καὶ Ἐπιμηθεὶ κοσμησαί τε καὶ νεῖμαι δυνάμεις ἐκάστοις ὡς πρόπει. Προμηθεὶα δὲ παραι- 5 τεῖται Ἐπιμηθεὺς αὐτὸς νεῖμαι. Νείμαντος δ' ἔμοῦ, ἔφη, E ἐπίσκεψαι. καὶ οὕτως πείσας νέμει. νέμων δὲ τοῖς μὲν ἰσχὺν ἄνευ τάχους προσῆπτε, τὰ δ' ἀσθενέστερα τάχει ἐκόσμηι. τὰ δὲ ὠπλιζε, τοῖς δ' ἄοπλον διδοὺς φύσιν ἄλλην τιν' αὐτοῖς ἐμηχανᾶτο δύναιμι εἰς σωτηρίαν. ἃ μὲν 10 γὰρ αὐτῶν σμικρότητι ἤμπισχε, πτηνὸν φυγὴν ἢ κατάγειον οἴκησιν ἔνεμεν. ἃ δὲ ἠῦξε μεγέθει, τῷδε αὐτῷ

8. τὰ δ' ἀσθενέστερα — τὰ δὲ unum apographum Parisinum 3017: τοὺς δ' ἀσθενεστέρους — τοὺς δὲ B T, quod propter sequentia ἃ μὲν γὰρ αὐτῶν κτέ. verum esse non potest; ceterum grammatici generis mutati exemplum vid. Lachet. p. 197 C.

1. γῆς ἔνδον] Quod animalia dicuntur tellurem intus a diis formata esse, accommodate hoc ad veterum populorum opinionem fingitur, qua terram habuerunt communem omnium parentem, quae animalia et homines e fecundo gremio suo emisisset. Stallb.

2. ἐκ γῆς καὶ πυρὸς —] Timae. p. 42 E: λαβόντες (οἱ νέοι θεοὶ) ἀθάνατον ἀρχὴν θνητοῦ ζώου, μιμούμενοι τὸν σφέτερον δημιουργόν, πυρὸς καὶ γῆς ὕδατος τε καὶ ἄερος ἀπὸ τοῦ κόσμου δανειζόμενοι μόρια ὡς ἀποδοθησόμενα πάλιν, εἰς ταῦτὸν ξυνεκόλλων. Ibid. p. 82 A. Protagorae aqua terrae, aër igni misceri visa sunt. Haec quatuor esse rerum principia, e quibus omnia constarent, Empedocli primo placuit.

καὶ τῶν ὅσα — κεράν.] Articuli vis ante pron. relat. positi a vulgari non recedit, sed est hic eius usus apud Platonem multo frequentior, quam apud alios scriptores, v. Phileb. p. 37 B. C. de rep. V p. 469 B. Sophist. p. 241 E. al. Themistius or. 27 p. 338 Platonem imitatus scripsit μίγγων ἐκ γῆς καὶ πυρὸς καὶ τῶν ἐκείνοις ξυμφύλων.

5. ὡς πρόπει] Orationis obliquae ratio πρόπει exigebat. Sed ὡς πρόπει est 'ita ut decet vel convenit' et νεῖμαι ὡς πρόπει in universum est 'convenienter et rite distribuere'; contra ὡς πρόπει esset: ut deceret, quod penderet e verbo προσέταξαν, i. e. e iussu et consilio deorum vel ex eo quod dii pro conveniente haberent. Ast.

παραιτεῖται — αὐτὸς νεῖμαι] sibi ipsi distributio- nis munus deposcit. παραιτεῖσθαι est deprecari eiusque verbi duplicem vim et petendi et avertendi habet, cf. apol. 27 A: ὅπερ κατ' ἀρχὰς ὑμᾶς παρητησάμην et infra p. 358 A: τὴν Προδίκου διαίρεσιν τῶν ὀνομάτων παραιτοῦμαι. — αὐτὸς h. l. fere idem est ac μόνος, ut supra p. 309 A, 320 A.

11. σμικρότητι ἤμπισχε] Eodem modo p. 321 A: ἀμφιεννὺς αὐτὰ — στερεοῖς δέρμασιν, plerumque hoc verbum cum duplici accusativo ponitur. — πτηνὸν φυγὴν, volatilem fugam, poetice dictum pro alas, quibus effugere possent. Stallb.

12. τῷδε αὐτῷ] hoc ipso, videl. magnitudinis praesidio.

ἔσφραξε· καὶ τᾶλλα οὕτως ἐπανισῶν ἔνεμε. ταῦτα δὲ ἔμη- 321
 χανᾶτο εὐλάβειαν ἔχων, μὴ τι γένος αἰστωθεῖη. ἐπειδὴ
 δὲ αὐτοῖς ἀλληλοφθοριῶν διαφυγὰς ἐπήροκεσε, πρὸς τὰς
 ἐκ Διὸς ὄρας εὐμάρειαν ἐμηχανᾶτο ἀμφιεννύς αὐτὰ
 5 πυνκαῖς τε θριξὶ καὶ στερεοῖς δέρμασιν, ἱκανοῖς μὲν
 ἀμῦναι χειμῶνα, δυνατοῖς δὲ καὶ καύματα, καὶ εἰς εὐνάς
 ἰοῦσιν ὅπως ὑπάρχοι τὰ αὐτὰ ταῦτα στρωμνὴ οἰκεία τε
 καὶ αὐτοφυῆς ἐκάστω, καὶ ὑποδῶν τὰ μὲν ὄπλαῖς, τὰ B
 δὲ δέρμασι στερεοῖς καὶ ἀναίμοις. τὸν τευθεὺν τροφὰς
 10 ἄλλοις ἄλλας ἐξεπόριζε, τοῖς μὲν ἐκ γῆς βοτάνην, ἄλλοις

4. εὐμαρίαν cum BT Schanz, at huic formae repugnant exempla, quae ipse praef. vol. II §3 attulit. 6. χειμῶνα si Plato scripsit, non vero suo more χειμῶνας, Protagorae dictioni hoc tribuit, ut terminationi oppositi vocabuli congrueret. 8. ὑποδῶν Cobet: ὑπὸ ποδῶν BT. 9. θριξὶ καὶ, quae verba libri ante δέρμασι exhibent, delenda esse vidit Ast, in ὄνυξι καὶ mutavit Baiter prob. Cron, et videtur θριξὶ ortum esse ex ὄνυξι, sed hoc nomine puto aliquem interpretatum esse voc. ὄπλαῖς, cf. schol. ad Eurip. Phoen. 41 οἱ ἵπποι τοῦ Λαῖον ἐξήμασσον τὸν Οἰδίποδα τοῖς ἐαντῶν ὄνυξι κατὰ τοὺς τένοντας τῶν ποδῶν, itemque proxima, δέρμασι στερεοῖς, pro grammatici interpretamento habenda sunt, quo ipsius Platonis verba, fortasse τύλοις σκληροῖς, sunt summota.

3, πρὸς τὰς ἐκ Διὸς ὄρας εὐμάρι.] adversus coeli aërisque tempestates iis paravit subsidia ita, ut muniret ea atque indueret et densis villis et solidis pellibus, quae aptae essent tam ad frigus arcendum, quam ad aestum pellendum, simulque ut cubilia ineuntibus ipsae hae pelles singulorum proprium essent et nativum stragulum. Etiam haec poeticum habent colorem. Voc. εὐμαρία Hesychius interpretatur εὐχέρεια, ἡσυχία; Suidas ἢ εὐκολία. Stallb.

6. χειμῶνα — καὶ καύματα] Plato ubicunque his verbis tempestatem universam significavit, aut plurali numero utrumque posuit, aut utrumque singulari, v. Tim. p. 22 E: ὅπου μὴ χειμῶν ἐξαίσιος ἢ καῦμα ἀπειργεῖ. Ibid. p. 74 B: ἐμηχανᾶτο προσβολὴν μὲν κανμάτων, πρόβλημα δὲ χειμῶνων. Politic. p. 279 D: τὰ πρὸς χειμῶνας καὶ

καύματα ἀλέξητήρια. Similiter Cic. de nat. deor. II 47, 120: a frigoribus et caloribus tuti.

8. ὑποδῶν] Vulgatam lectionem ὑπὸ ποδῶν ita interpretes explicaverunt, ut e superioribus ἀμφιεννύς intelligendum esse existimarent. Sed hoc verbum de veste induenda, nunquam de soleis inducendis usurpatum est, et ἡμφιεσμένος per se ipsum est 'veste indutus', ut de rep. II p. 372 A: θέρους μὲν τὰ πολλὰ γυμνοὶ τε καὶ ἀνυπόδητοι ἐργάσσονται, τοῦ δὲ χειμῶνος ἡμφιεσμένοι τε καὶ ὑποδεδεμένοι ἱκανῶς.

9. τὰ δὲ θριξὶ καὶ δέρμασι στερε.] Protagoras praeter ungulas alia attulit, quae bestiis calceamentorum loco tributa sint, sed eius verba liberiorum socordia misere corrupta sunt. Nam Epimetheus, qui paulo ante θριξὶ καὶ στερεοῖς δέρμασι dicebatur usus esse ad bestias vestiendas, non iisdem rebus ad eas calceandas uti potuit.

δὲ δένδρων καρπούς, τοῖς δὲ ῥίξας· ἔστι δ' οἷς ἔδωκεν εἶναι τροφήν ζώων ἄλλων βοράν. καὶ τοῖς μὲν ὀλιγογονίαν προσῆψε, τοῖς δ' ἀναλισκομένοις ὑπὸ τούτων πολυγονίαν, σωτηρίαν τῷ γένει πορίζων. ἄτε δὴ οὖν οὐ πάννυ τι σοφὸς ὢν ὁ Ἐπιμηθεὺς ἔλαθεν αὐτὸν καταναλώσας τὰς δυνάμεις. λοιπὸν δὴ ἀκόσμητον ἔτι αὐτῷ ἦν τὸ ἀνθρώπων γένος, καὶ ἠπόρει ὅ τι χρῆσαιτο. ἀποροῦντι δὲ αὐτῷ ἔρχεται Προμηθεὺς ἐπισκεψόμενος τὴν νομήν, καὶ ὄρα τὰ μὲν ἄλλα ζῶα ἐμμελῶς πάντων ἔχοντα, τὸν δὲ ἀνθρώπου γυμνόν τε καὶ ἀνυπόδητον καὶ ἄστρωτον καὶ ἄοπλον. ἦδη δὲ καὶ ἡ εἵμαρμένη ἡμέρα παρῆν, ἐν ἣ ἔδει καὶ ἀνθρώπου ἐξιέναι ἐκ γῆς εἰς φῶς. ἀπορία οὖν ἐχόμενος ὁ Προμηθεὺς, ἦντινα σωτηρίαν τῷ ἀνθρώπῳ εὔροι, κλέπτει Ἡφαίστου καὶ Ἀθηνᾶς τὴν ἐντεχνον σοφίαν σὺν πυρί — ἀμήχανον γὰρ ἦν ἄνευ 15

6. τὰς δυνάμεις B: τὰς δυνάμεις εἰς τὰ ἄλογα T. δὴ ἀκόσμητον, quod Bekker dederat, Schanz ex T rursus recepit, διακοσμητόν B, quo δὴ hic confirmatur, quare paulo superius scribendum suspicor ἄτε δὲ οὖν κτέ. 13. ἐχόμενος T: σχόμενος B scribae errore, ut in ipso libro indicatur, cf. de leg. p. 780 B ὑπὸ πολλῆς ἀπορίας ἐχομένοις (τοῦτο ἐγένετο).

5. ἔλαθεν αὐτὸν — δυνάμεις] Epimetheus facultates, quas a diis acceperat omnibus animalibus convenienter tribuendas, imprudens consumpserat, ut qua re hominem ornaret, non haberet. Homo autem, quum ipse nondum sapientiam ac rationem haberet, quam Protagorae quidem sententia pro illis ipsis facultatibus postea a Prometheo accepit, non potuit reliquis animalibus tanquam τοῖς ἀλόγοις opponi.

7. ἀποροῦντι δὲ αὐτῷ ἔρχεται] Haesitanti supervenit Prometheus. Fuit qui ἐπέρχεται scribendum coniiceret. At conferas Xenoph. Symp. II, 1: ἔρχεται αὐτοῖς ἐπὶ κῶμον Συρακούσιος ἀνθρώπος. Aristoph. Equitt. v. 818: ἦξει σοι δορυμύς, ἄγροικος. Thucyd. I. 27, 1; 61, 1 al. Cum proximis oportune contulit Heindorf. Plutarch. de Fortuna p. 98 D: μόνος δὲ ὁ ἀνθρώπος κατὰ τὸν Πλάτωνα γυμνὸς καὶ ἀν-

οπλος καὶ ἀνυπόδητος καὶ ἄστρωτος ὑπὸ τῆς φύσεως ἀπολέλειπται. Similiter Seneca Consolat. ad Marc. XI: Quid est homo? imbecillum corpus et fragile, nudum, suapte natura inerme, alienae opis indigens, ad omnem fortunae contumeliam proiectum. Stallb. De genitivo πάντων ex ἐμμελῶς ἔχοντα pendente v. Krüg. Gr. 47. 10, 5.

12. ἐν ἣ ἔδει καὶ ἀνθρ. ἐξ.] omnia igitur animalia eodem die in lucem prodisse Protagoras censuit.

14. τὴν ἐντεχνον σοφίαν] factitandarum artium sollertia quum homini i. e. humano generi pro ceterorum animalium facultatibus a Prometheo donata sit, consequitur, omnes homines illa initio certe rerum, donec societas quaedam humana existit, pariter usos esse, v. ad p. 322 B.

15. σὺν πυρί] Artes non potuisse sine ignis usu excoli aut

πυρὸς αὐτὴν κτητὴν τῷ ἢ χρησίμην γενέσθαι — καὶ οὕτω δὴ δωρεῖται ἀνθρώπῳ. τὴν μὲν οὖν περὶ τὸν βίον σοφίαν ἀνθρώπος ταύτῃ ἔσχε, τὴν δὲ πολιτικὴν οὐκ εἶχεν· ἦν γὰρ παρὰ τῷ Διὶ τῷ δὲ Προμηθεΐ εἰς μὲν 5 τὴν ἀκρόπολιν τὴν τοῦ Διὸς οἰκησιν οὐκέτι ἐνεχώρει εἰσελθεῖν· πρὸς δὲ καὶ αἱ Διὸς φυλακαὶ φοβεραὶ ἦσαν· εἰς δὲ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ Ἡφαίστου οἴκημα τὸ κοινόν, E ἐν ᾧ ἐφιλοτεχνεῖται, λαθῶν εἰσέρχεται, καὶ κλέψας τὴν τε ἔμπυρον τέχνην τὴν τοῦ Ἡφαίστου καὶ τὴν ἄλλην 10 τὴν τῆς Ἀθηνᾶς δίδωσιν ἀνθρώπῳ, καὶ ἐκ τούτου εὐπορία μὲν ἀνθρώπῳ τοῦ βίου γίνυται, Προμηθεῖα δὲ δι' Ἐπιμηθεῖα ὕστερον, ἣπερ λέγεται, κλοπῆς δίκῃ μετῆλθεν. 322

Cap. XII. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀνθρώπος θείας μετέσχε μοίρας, πρῶτον μὲν διὰ τὴν τῶν θεῶν συγγένειαν ζῶον

14. διὰ τὴν τῶν θεῶν συγγένειαν: in libris est διὰ τὴν

inveniri pervulgata est apud scriptores veteres sententia. Itaque Aeschyl. Prometh. v. 7: τὸ σὸν γὰρ ἄνθος, παντέχνου πυρὸς σέλας, θνητοῖσι κλέψας ὤπασεν. Ibid. v. 109: ναρθηροπλήρωτον δὲ θηροῦμαι πυρὸς πηγὴν κλοπαίαν, ἢ διδάσκαλος τέχνης. Ibid. v. 253: ἀφ' οὗ γε (πυρὸς) πολλὰς ἐμαθήσονται τέχνας. conf. Diodor. Sicul. I 8. Stallb.

4. παρὰ τῷ Διὶ] Proclus in Timaeum (p. 10 edit. Bas.): ἡ πολιτικὴ πρῶτον ἐν τῷ δημιουργῷ τοῦ παντός ἐστιν, ὡς ἐν Πρωταγόρῳ μεμαθήκαμεν.

5. οὐκέτι ἐνεχώρει —] H. e. per brevitatem temporis non iam licebat intrare sive fieri non amplius poterat, ut intraret; aderat enim iam ἡ εἰμαρμένη ἡμέρα. — πρὸς δὲ καὶ φοβ. ἦσ. praeterea vero etiam custodes ibi erant terribiles, int. Κράτος καὶ Βία, cf. Hesiod. Theog. 385, Aeschyl. Prom. init., qui omnem conatum artem civilem ex arce auferendi irritum fecissent; non illi quidem ipsum Prometheum, Iovis ministrum (v. Gorg. p. 523D), cui vel facultatum distributio commissa erat, ab arce prohibuissent, sed ne quid inde subduceret, obstitissent.

7. εἰς δὲ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς —] His si addidisset Protagoras ὥσπερ λέγω, orationis cursus aliquanto esset dilucidior: revocatur enim oratio ad superiora ὁ Προμηθεὺς.. κλέπτει κτέ. unde civilis artis mentione iniecta aberraverat. Quam vagantem orationem Protagorae, quem quidem subito dixisse tenendum est, iusto severius multi reprehenderunt.

8. τὴν ἔμπυρον τέχνην τὴν —] Quamquam iisdem verbis apud Euripidem Phoen. 961 Tiresias artem suam auguralem significat: ὅστις ἐμπύρῳ χρῆται τέχνη, μάταιος, tamen h. l. ex praegressis audientes facile intelligere poterant, quam artem Protagoras diceret, sed ille ut omnis obscuritas tolleretur, verbis τὴν τοῦ Ἡφαίστου — Ἀθηνᾶς rem sibi accuratius etiam describendam putabat. Per eandem abundantiam addidit etiam δι' Ἐπιμηθεῖα, cuius temeritas fuisset ultima furti causa. Verba δι' Ἐπιμηθεῖα suspectata sunt, sed cur quis Platonis orationi ea ascripsisset?

14. διὰ τὴν τῶν θεῶν συγγένειαν] De sententia v. Cicer. de leg. I 8, 25. τοῦ θεοῦ nihil

μόνον θεοὺς ἐνόμισε, καὶ ἐπεχείρει βωμούς τε ἰδρύεσθαι καὶ ἀγάλματα θεῶν· ἔπειτα φωνὴν καὶ ὀνόματα ταχὺ διηρθρώσατο τῇ τέχνῃ, καὶ οἰκήσεις καὶ ἐσθῆτας καὶ ὑποδέσεις καὶ στρωμνὰς καὶ τὰς ἐκ γῆς τροφὰς εὔρετο.

B οὕτω δὴ παρεσκευασμένοι κατ' ἀρχὰς ἄνθρωποι ὥκουν ⁵ σποράδην, πόλεις δὲ οὐκ ἦσαν. ἀπώλλυντο οὖν ὑπὸ τῶν θηρίων διὰ τὸ πανταχῇ αὐτῶν ἀσθενέστεροι εἶναι, καὶ ἡ δημιουργικὴ τέχνη αὐτοῖς πρὸς μὲν τροφήν ἱκανὴ βοηθὸς ἦν, πρὸς δὲ τὸν τῶν θηρίων πόλεμον ἐνδεής· πολιτικὴν γὰρ τέχνην οὐπω εἶχον, ἧς μέρος πολεμική. ¹⁰ ἐξήτουν δὴ ἀθροίζεσθαι καὶ σώζεσθαι κτίζοντες πόλεις. ὅτ' οὖν ἀθροισθεῖεν, ἠδίκουν ἀλλήλους, ἅτε οὐκ ἔχοντες τὴν πολιτικὴν τέχνην, ὥστε πάλιν σκεδαννύμενοι διεφθεί-
C ροντο. Ζεὺς οὖν δείσας περὶ τῶ γένει ἡμῶν, μὴ ἀπό-

τοῦ θεοῦ συγγένειαν, quae omnia delevit Deuschle prob. Schanz, τοῦ θεοῦ omitti voluit Hermann. v. quae de his verbis scripsimus in Stud. phil. p. 846 sq. 1. *μόνον* B T: *μόνος* con. Cobet, sed hoc librorum lectioni non praestat.

habet, quo se tueatur. Nam quum homines per Prometheus Vulcani et Minervae artem ac sapientiam accepissent, propter quod munus divinae sortis participes facti esse dicuntur, iis cum caelestibus s. diis cognatio erat, non vero cum deo, et Protagoras etiam eos vult credidisse deos esse, non deum.

1. καὶ ἐπεχείρει βωμ. —] Non id dicit Protagoras, hominem simulatque ignem et factitandarum artium sollertiam acceperit, omnium primum aras et simulacra deorum constituisse, tum vocem articulasse et verba conformasse, denique res ad vitam necessarias invenisse, sed quae homo vel ab omni societate civili remotus ipsa divinae sortis communicatione secutus esse videatur, ea ita enumerat, ut a deorum cultu incipiat, ἐντεῦθεν γὰρ ἀρχεσθαι δίκαιον (Isocr. 7, 29). Ceterum etiam Graecis antiquitus pro simulacris deorum lapides et stipites fuisse tradunt Pausan. 7, 22, 4. Dio. Chrys. or. 12 (I. p. 406).

6. ἀπώλλυντο οὖν ὑπὸ τ. θηρ.] In Politico p. 274 B dicuntur homines Saturno regnante omnibus copiis ultro oblatis abundasse et cum belluis interque se commercium tutissimum habuisse, sed Iove rerum potito vehementer laborasse et belluarum saevitia et ciborum inopia; cf. de leg. p. 677.

11. ἐξήτουν δὴ ἀθροίζεσθαι.] Quum homines, nulla dum societate inter se coniuncti, impetum ferarum nec sustinere nec arcere valerent, factum est, ut cuperent congregari et in urbibus tuti habitare. Verbum *ζητεῖν*, cupiendi s. studendi significatione usurpatum, illustravit Heusdus Specim. crit. p. 104 sq. Stallb.

14. δείσας περὶ τῶ γένει ἡμῶν] Supra p. 320 A: *δεδωώς* περὶ αὐτοῦ, μὴ διαφθαρή. Utraque structura frequens. v. Heindorf. ad Euthydem. p. 275 B, qui *φοβεῖσθαι* et *θαρρεῖν* construi docuit cum *περὶ* addito modo tertio, modo secundo casu. Stallb.

λοιτο πᾶν, Ἐρμῆν πέμπει ἄγοντα εἰς ἀνθρώπους αἰδῶ
 τε καὶ δίκην, ἵν' εἶεν πόλεων κόσμοι τε καὶ δεσμοὶ
 φιλίας συναγωγοί. ἐρωτᾷ οὖν Ἐρμῆς Δία, τίνα οὖν
 τρόπον δοίη δίκην καὶ αἰδῶ ἀνθρώποις· πότερον ὡς αἰ
 5 τέχνηαι νεπέμηται, οὕτω καὶ ταύτας νείμω; νεπέμηται
 δὲ ᾧδε· εἰς ἔχων λατρικὴν πολλοῖς ἱκανὸς ἰδιώταις, καὶ
 οἱ ἄλλοι δημιουργοί. καὶ δίκην δὴ καὶ αἰδῶ οὕτω θῶ

3. Δία, τίνα] διὰ τίνα B, δια τίνα T, sed in utroque correctum, et iam emendarunt Heusdius et Heindorfius. 4. δοίη B T, δῶ coniecit Cobet.

1. ἄγοντα — αἰδῶ τε καὶ δίκην] Civilis vitae originem repetit a verecundia et iustitia, qua civitates ordinatae et tanquam communi quodam vinculo colligatae sint. Nam hoc significant verba καὶ δεσμοὶ φιλίας συναγωγοί. Ob oculos habuit Homerum et Hesiodum, qui αἰδῶ καὶ νέμεσιν saepius commemorant. Odyss. 2, 64 Telemachus ad procos: νεμεσσήθητε καὶ αὐτοὶ Ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους, οἱ περιναιετάουσι: ad quem locum Eustathius p. 1434, 29 praeter alia de eo argumento haec disputat: Ἰστέον δὲ, ὅτι καὶ Ἡσίοδος ἄμφω ταῦτα, αἰδῶ καὶ νέμεσιν, τὸν ἀνθρώπινον βίον οἶδε συνιστᾶν, ὧν οἴχομένων λείψεται, φησί, κατὰ βίον ἄλγεα λυγρὰ. Hesiod. oper. et di. v. 197: ἀθανάτων μετὰ φῦλον ἵτην προλιπόντ' ἀνθρώπους Αἰδῶς καὶ Νέμεσις· τὰ δὲ λείψεται ἄλγεα λυγρὰ θνητοῖς ἀνθρώποισι, κακοῦ δ' οὐκ ἔσσειται ἀλκή. Conf. Aristides Orat. in Iov. T. I. p. 8 ed. Dindorf. Stallb.

3. τίνα οὖν τρόπ. δοίη] οὖν in obliqua oratione, ut in recta solet, positum est, cf. symp. p. 219 D: ὥστε οὐθ' ὅπως οὖν ὀργιζοίμην εἶχον. . οὐθ' ὅπη προσαγαγοίμην. Menex. p. 240 D: ἐν τούτῳ δὴ ἂν τις γενόμενος γνοίη, οἷοι ἄρα ἐτύχχανον ὄντες τὴν ἀρετὴν οἱ Μαραθῶνι δεξιόμενοι τὴν τῶν βαρβάρων δύναμιν.

5. νεπέμηται δὲ ᾧδε] int. ἐν τοῖς ἀνθρώποις, artes inter homines divisae sunt s. divisae inveniuntur. Attributae erant a Prometheo hominibus omnibus omnium artium facultates, ut sibi quisque omnia quae ad vitae usum pertinent, posset comparare. Et quamdiu ferarum modo sparsi habitabant, quacunque arte opus erat, eam ipsi factitaverunt. Sed quum agresti vita relicta ad cultum humanum progressuri urbes condidissent, tum in unum locum congregati alii aliam excoluerunt artem, quo factum est, ut is rei status, de quo apud Iovem Mercurius locutus esse fingitur, inter homines iam tum valeret. Eam ob causam Iupiter, ne simile quid in iustitia et verecundia accidat, iusti sensum non solum attribui omnibus, sed etiam accipi et haberi ab omnibus iubet (καὶ πάντες μετέχόντων). Contra quam legem si quis faciat, eum tolli vult tanquam pestem civitatis. Protagoras igitur censet omnes homines ita comparatos esse, ut iusti fieri possint, iustitiam autem ipsam, quae in exercitatione posita sit, sua sponte ab iis non expeti, et in iis modo inveniri, qui in societate civili versentur eaque multis modis cogantur, ut illam virtutem exerceant.

6. καὶ οἱ ἄλλοι δημιουργ.] int. ἱκανοὶ εἰσιν ἕκαστος πολλοῖς ἰδιώταις.

D ἐν τοῖς ἀνθρώποις, ἢ ἐπὶ πάντα νείμω; Ἐπὶ πάντα, ἔφη ὁ Ζεὺς, καὶ πάντες μετεχόντων· οὐ γὰρ ἂν γένοιτο πόλεις, εἰ ὀλίγοι αὐτῶν μετέχοιεν ὥσπερ ἄλλων τεχνῶν. καὶ νόμον γε θὲς παρ' ἐμοῦ τὸν μὴ δυνάμενον αἰδοῦς καὶ δίκης μετέχειν κτείνειν ὡς νόσον πόλεως. 5

Οὕτω δὴ, ὦ Σώκρατες, καὶ διὰ ταῦτα οἷ τε ἄλλοι καὶ Ἀθηναῖοι, ὅταν μὲν περὶ ἀρετῆς τεκτονικῆς ἢ λόγος ἢ ἄλλης τινὸς δημιουργικῆς, ὀλίγοις οἴονται μετεῖναι E συμβουλῆς, καὶ ἐάν τις ἐκτὸς ὢν τῶν ὀλίγων συμβου- λεύῃ, οὐκ ἀνέχονται, ὡς σὺ φῆς· εἰκότως, ὡς ἐγὼ φημι. 10
323 ὅταν δὲ εἰς συμβουλήν πολιτικῆς ἀρετῆς ἴωσιν, ἣν δεῖ διὰ δικαιοσύνης πᾶσαν ἰέναι καὶ σωφροσύνης, εἰκότως ἅπαντος ἀνδρὸς ἀνέχονται, ὡς παντὶ προσῆκον ταύτης γε μετέχειν τῆς ἀρετῆς, ἢ μὴ εἶναι πόλεις. αὕτη, ὦ Σώ- κρατες, τούτου αἰτία. 15

Ἴνα δὲ μὴ οἷη ἀπατάσθαι, ὡς τῶ ὄντι ἡγοῦνται πάν- τες ἀνθρώποι πάντα ἄνδρα μετέχειν δικαιοσύνης τε καὶ τῆς ἄλλης πολιτικῆς ἀρετῆς, τούδε αὖ λαβὲ τεκμήριον. Ἐν γὰρ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς, ὥσπερ σὺ λέγεις, ἐάν τις φῆ ἀγαθὸς ἀβλήτης εἶναι ἢ ἄλλην ἡντινοῦν τέχνην, ἣν 20

13. ἅπαντος BT: παντὸς scripsit Schanz, optimeque hoc proximo παντὶ responderet, sed videtur Plato ἅπαντος opposuisse τοῖς ὀλίγοις et utriusque usus similis est Euthyphr. p. 9 C, ubi post οἱ θεοὶ ἅπαντες infertur πάντες οἱ θεοὶ κτέ.

12. διὰ δικαιοσύνης π. ἰέναι] Dictionem comparatis similibus formulis, veluti διὰ φρονήσεως ἰέναι, διὰ δόξης ἰέναι, διὰ ἡδονῶν πορεύεσθαι, διὰ τοῦ δικαίου πορεύεσθαι, illustravit Heindorfius. De- dita autem opera Protagoras idem verbum ἰέναι et propria et methaphorica significatione in eodem enuntiato usurpavit; cf. μετεῖναι συμβουλῆς et εἰς συμβουλήν ἰέναι. p. 327 E: οὐ- δεῖς σοι φαίνεται . . εἰ ζητοῖς, οὐδ' ἂν εἰς φανείη . . οὐ ῥᾶδιον τούτων διδάσκαλον φανῆναι. Fusius de hac re expositum est in Stud. philol. p. 851 sq.

13. ὡς — προσῆκον] quippe quum conveniat. De hoc ac- cusativo absoluto v. Krüg. Gr. 56. 9. 5.

14. ἢ μὴ εἶν. πό.] alioquin

fieri non potest, ut sint ur- bes. Ad infinitivum post ἢ ne- gligentius illatum ex ὡς προσῆ- κον intelligendum est ἀναγκαῖον. Phaedr. p. 271 D: δεῖ δὴ — δύνα- σθαι ἀκολουθεῖν ἢ μηδὲ εἰδέ- ναι. Ibid. p. 245 E., ubi v. Stall- baum. Aliā huius constructionis exempla Heindorf ad h. l. at- tulit.

16. ὡς τῶ ὄντι ἡγοῦνται] Coniungenda haec sunt cum τούδε αὖ λαβὲ τεκμήριον: Ne autem tibi me mentiri credas, hoc etiam accipe argumentum revera existimare omnes homines quemlibet virum (sc. in civitate, cf. p. 327 C) virtutis compotem esse. Ut infra p. 325 A: πάντα ἄνδρα est nostrum jedermann.

20. ἢ ἄλλην ἡντινοῦν τέχνην] Intell. ἀγαθός, pe- ritus.

μή ἴστιν, ἢ καταγελωῶσιν ἢ χαλεπαίνουσι. καὶ οἱ οἰκείοι B
 προσιώντες νοουθετοῦσιν ὡς μαινόμενον· ἐν δὲ δικαιοσύνῃ
 καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ πολιτικῇ ἀρετῇ, εἴαν τινα καὶ εἰδῶσιν
 ὅτι ἄδικός ἐστιν, εἴαν οὗτος αὐτὸς καθ' αὐτοῦ τάληθῆ
 5 λέγῃ ἐναντίον πολλῶν, ὃ ἐκεῖ σωφροσύνην ἠγοῦντο εἶναι,
 τάληθῆ λέγειν, ἐνταῦθα μανίαν, καὶ φασὶ πάντας δεῖν
 φάναι εἶναι δικαίους, εἴαν τε ᾧσιν εἴαν τε μή, ἢ μαίνε-
 σθαι τὸν μὴ προσποιούμενον δικαιοσύνην, ὡς ἀναγκαῖον C
 οὐδένα ὄντιν' οὐχὶ ἀμῶς γέ πως μετέχειν αὐτῆς. ἢ μὴ
 10 εἶναι ἐν ἀνθρώποις.

Cap. XIII. Ὅτι μὲν οὖν πάντ' ἄνδρα εἰκότως ἀποδέ-
 χονται περὶ ταύτης τῆς ἀρετῆς σύμβουλον διὰ τὸ ἡγεῖ-
 σθαι παντὶ μετεῖναι αὐτῆς, ταῦτα λέγω· ὅτι δὲ αὐτὴν
 οὐ φύσει ἠγοῦνται εἶναι οὐδ' ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου, ἀλλὰ
 15 διδάκτον τε καὶ ἐξ ἐπιμελείας παραγίγνεσθαι ᾧ ἂν παρα-
 γίγνηται, τοῦτό σοι μετὰ τοῦτο πειράσομαι ἀποδείξαι.
 Ὅσα γὰρ ἠγοῦνται ἀλλήλους κακὰ ἔχειν ἀνθρώποι φύσει D

8. δικαιοσύνην delet Cobet nulla ratione habita proximi
 pronominis αὐτῆς, pro quo, qui eius iudicio accederet, scribere
 deberet δικαιοσύνης.

3. εἴαν τινα καὶ εἰδῶ-
 σιν] in iustitia vero ceteris-
 que virtutibus civilibus
 etiamsi quem noverint
 esse iniustum, si is de se
 ipse multis audientibus
 vera fatetur, quod quidem
 illic (in ceteris artibus) con-
 tinentiam putabant esse,
 videlicet verum dicere, id
 hic insaniam esse existi-
 mant. Δικαιοσύνην nunc ap-
 pellat sophista rem iudicia-
 riam, quod nunc non mirum.
 De simili vocabuli usu vide an-
 not. ad Gorg. c. XIX. Post ὃ ἡ-
 γοῦντο εἶναι perspicuitatis causa
 additum τάληθῆ λέγειν. v. Gorg.
 p. 476 E. p. 501 A. infra p. 351 A.
 Post ἐνταῦθα μανίαν int. ἠγοῦν-
 ται. Stallb.

8. προσποιούμενον δι-
 καιοσύνην] Paulo durius et
 insolentius hoc dictum est pro
 προσποιούμενον δίκαιον εἶναι,
 sed quin a Platone profectum
 sit, non est quod dubitetur; sic-
 ut Lach. p. 184 C positum est
 ἢ προσποιήσις τῆς τοιαύτης ἐπι-

στήμης, ita προσποιεῖσθαι τι
 recte dicitur. Et haec iniusti
 hominis falsa affectatio iustitiae
 maxime probat iusti sensum in
 nullo non inesse.

8. ὡς ἀναγκαῖον] Facili
 opera ὄν addideris. Sed cautius
 hac in re versandum esse doce-
 bunt quae Heindorfius ad h. l.
 et Stallbaum ad Gorg. p. 495 C
 adscripserunt, cf. etiam p. 324 E.

11. ἀποδέχονται] int. οἳ τε
 ἄλλοι καὶ Ἀθηναῖοι, vel οἱ σοὶ
 πολῖται, sed mirer nisi Protago-
 ras ipse alterutrum adiecerit.

17. Ὅσα γὰρ ἠγοῦνται —]
 Nam quaecunque mala ho-
 mines inter se habere ar-
 bitrantur naturae vel for-
 tunae culpa. De proximis
 Stallbaum haec subtiliter disputa-
 vit: Facile alicui istud οὐδὲ
 διδάσκει ceteris verbis impor-
 tune interiectum videatur, ut
 mirandum sit neminem dum in
 eo offendisse, praesertim quum
 mox p. 323 E nonnisi οἳ τε θυ-
 μοι καὶ αἱ κολάσεις καὶ αἱ νο-
 θετήσεις commemorentur. Sed

ἢ τύχῃ, οὐδεὶς θυμοῦται οὐδὲ νουθετεῖ οὐδὲ διδάσκει οὐδὲ κολάζει τοὺς ταῦτα ἔχοντας, ἵνα μὴ τοιοῦτοι ᾧσιν, ἀλλ' ἐλεοῦσιν. οἷον τοὺς αἰσχροὺς ἢ σμικροὺς ἢ ἀσθενεῖς τίς οὕτως ἀνόητος, ὥστε τι τούτων ἐπιχειρεῖν ποιεῖν; ταῦτα μὲν γὰρ, οἶμαι, ἴσασιν ὅτι φύσει τε καὶ τύχῃ⁵ τοῖς ἀνθρώποις γίννεται τὰ κακὰ καὶ τὰναντία τούτοις.

E Ὅσα δὲ ἐξ ἐπιμελείας καὶ ἀσκήσεως καὶ διδαχῆς οἴονται γίννεσθαι ἀγαθὰ ἀνθρώποις, εἴαν τις ταῦτα μὴ ἔχῃ, ἀλλὰ τὰναντία τούτων κακὰ, ἐπὶ τούτοις που οἷ τε θυμοὶ γίννονται καὶ αἱ κολάσεις καὶ αἱ νουθετήσεις· ὧν ἔστιν¹⁰
324 ἔν καὶ ἡ ἀδικία καὶ ἡ ἀσέβεια καὶ συλλήβδην πᾶν τὸ ἐναντίον τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς· ἐνθα δὴ πᾶς παντὶ θυμοῦται καὶ νουθετεῖ, δῆλον ὅτι ὡς ἐξ ἐπιμελείας καὶ μαθήσεως κτητῆς οὔσης. εἰ γὰρ ἐθέλεις ἐννοῆσαι τὸ κολάζειν, ὧ Σώκρατες, τοὺς ἀδικοῦντας τί ποτε δύναται,¹⁵ αὐτό σε διδάξει, ὅτι οἷ γε ἀνθρώποι ἡγοῦνται παρα-

5. οἶμαι εἴσασιν B, οἶμαι post ἴσασιν collocatum est in T, sed a sec. manu. 6. κακὰ posui iam in priore editione pro καλὰ, quod est in B et T, sed in hunc locum non quadrare patebit ex iis quae disputavi in Stud. philol. p. 847 sq. Schanz nunc τὰ καλὰ delevit. 12. ἐνθα, quod B habet, verum est idemque valet quod praegressum ἐπὶ τούτοις: ἐνθεν T.

vereor, ne nihil loco movendum sit, si quidem διδάσκειν, quemadmodum nostrum zu rechtweisen, de leniore reprehensione dici recte colligitur ex apolog. Socr. p. 26 A: εἰ δὲ ἄκων διαφθείρω, τῶν τοιούτων καὶ ἀκουσίων ἀμαρτημάτων οὐ δεῦρο νόμος εἰσάγειν ἔστιν, ἀλλ' ἰδίᾳ λαβόντα διδάσκειν καὶ νουθετεῖν. Mox. p. 325 A: τὸν μὴ μετέχοντα καὶ διδάσκειν καὶ κολάζειν. Ibid. κολαζόμενος καὶ διδασκόμενος.

5. ταῦτα μὲν — τὰ κακὰ] ταῦτα est nominativus, v. p. 357 E, et cohaeret cum τὰ κακὰ, ut comprehendat deformitatem, parvitatem, imbecillitatem, quae naturalium malorum exempla allata erant. Pulchra et deformia quid hoc loco sibi velint, quo de bonis et malis agatur, nemo facile dixerit. Et Ficinus iam τὰ κακὰ, quod sententiarum nexui respondet, videtur invenisse; certe interpretatus

est: intelligunt sane, ut arbitror, omnes, haec mala eorumque contraria natura hominibus fortunaque provenire.

11. καὶ ἡ ἀσέβεια] Nec iustitiae nec temperantiae, quas Protagoras adhuc civiles virtutes dixit esse, contraria est impietas. Sed sophista nunc ad virtutem universam transitum sibi parat, v. p. 325 A. 329 C. 330 A.

14. εἰ γὰρ ἐθέλεις — διδάξει] Futurum post εἰ ἐθέλεις illatum etiam infra p. 342 D: εἰ γὰρ ἐθέλει τις —, εὐρήσει αὐτὸν φ. τ. φαινόμενον. v. ad Phaedon. p. 68 C. — τί ποτε δύναται, quam tandem vim habeat. Stallb.

16. αὐτό σε διδάξει] per se ipsum i. e. ut nulla alia re opus sit, v. ad p. 320 D. Infra p. 329 B ὡς αὐτό δηλοῖ. al. De sententia v. Senec. de ira I 16, 21: 'Nam, ut Plato ait, nemo prudens punit, quia peccatum

σκευαστὸν εἶναι ἀρετὴν. οὐδεὶς γὰρ κολάζει τοὺς ἀδικούοντας πρὸς τούτῳ τὸν νοῦν ἔχων καὶ τούτου ἕνεκα, B ὅτι ἠδίκησεν, ὅστις μὴ ὥσπερ θηρίον ἀλογίστως τιμωρεῖται· ὁ δὲ μετὰ λόγου ἐπιχειρῶν κολάζειν οὐ τοῦ παρ-
 5 ἐληλυθότος ἕνεκα ἀδικήματος· τιμωρεῖται — οὐ γὰρ ἂν τό γε πραχθὲν ἀγένητον θείῃ — ἀλλὰ τοῦ μέλλοντος χάριν, ἵνα μὴ αὐτίς ἀδικήσῃ μήτε αὐτὸς οὗτος μήτε ἄλλος ὁ τοῦτον ἰδὼν κολασθέντα. καὶ τοιαύτην διάνοιαν ἔχων διανοεῖται παιδευτὴν εἶναι ἀρετὴν· ἀποτροπῆς γοῦν
 10 ἕνεκα κολάζει. ταύτην οὖν τὴν δόξαν πάντες ἔχουσιν, C ὅσοιπερ τιμωροῦνται καὶ ἰδία καὶ δημοσία. τιμωροῦνται δὲ καὶ κολάζονται οἱ τε ἄλλοι ἄνθρωποι οὓς ἂν οἴωνται ἀδικεῖν, καὶ οὐχ ἡμιστά Ἀθηναῖοι, οἱ σοὶ πολῖται· ὥστε κατὰ τοῦτον τὸν λόγον καὶ Ἀθηναῖοί εἰσι τῶν ἡγουμέ-
 15 νων παρασκευαστὸν εἶναι καὶ διδακτὸν ἀρετὴν. Ὡς μὲν οὖν εἰκότως ἀποδέχονται οἱ σοὶ πολῖται καὶ χαλκίως

1. οὐδεὶς γὰρ κολάζει — 8. ἰδὼν κολασθέντα Stob. in Floril., 46. 92 afferens pro πρὸς τούτῳ habet πρὸς τοῦτο τὸν νοῦν ἔχων, quod iniuria probat Ast. 7. ἀδικήσῃ T: ἵνα post ἀδικήσῃ iterat B, quam lectionem Orellius suspicatus est ex τινά ortam esse. 10. κολάζειν. ταύτην pro κολάζει. ταύτην B. 13. οἱ σοὶ in B mutatum est hic in ὁ σοὶ et statim post in οἷς οἱ.

est, sed ne peccetur; revocari enim praeterita non possunt, futura prohibentur, et quos volet nequitiae male cedentis exempla fieri palam occidet. . ut alios pereundo deterreant. De eodem argumento Plato in Gorg. p. 525 uberius explicat. Ceteri Graeci quid de poena censerint, vis vocis ἀκόλαστος haud dubie significat. — οἱ γε ἄνθρωποι int. οἱ μετὰ λόγου ἐπιχειροῦντες κολάζειν, quibus oppositus est ὅστις ὥσπερ θηρίον ἀλογίστως τιμωρεῖται. Non igitur omnes homines intelligit, sed qui ratione, qua praediti sunt, utuntur, ut in Menandri sententia: ὡς χάριέν ἐστ' ἄνθρωπος, ὅταν ἄνθρωπος ἦ.

11. τιμωροῦνται δὲ καὶ κολάζονται] puniunt et castigant, illud est ultionem vel vindictam legibus debitam exigere, hoc peccantem cohibere et emendare. Aristotel. Rhetor. I 10, 17: διαφέρει δὲ τιμωρία καὶ

κόλασις· ἡ μὲν γὰρ κόλασις τοῦ πάσχοντος ἕνεκά ἐστιν, ἡ δὲ τιμωρία τοῦ ποιούντος, ἵνα ἀποπληρωθῇ. Rarior autem est hic usus verbi κολάζεσθαι pro κολάζειν. Heindorf contulit Aristoph. Vesp. 405: νῦν ἐκεῖνο τοῦ-ξύθυμον, ᾧ κολαζόμεσθα, κέντρον ἐντέτατ' ὄξυ, cui Stallb. addit Plat. Menex. p. 240 D: κολασάμενοι τὴν ὑπερηφανείαν. Et qui his locis discrimen inter κολάζεσθαι et κολάζειν statuunt, ut illo castigantis studium significetur, ii subtilius quam verius iudicant. Protagorae quidem argumentandi vis in eo posita est idque pro concessio sumit, qui cum ratione castiget, eum non ad ultionem, sed ad emendationem eius qui deliquerit, spectare. Nullo igitur sententiae discrimine a Protagora bis positum est κολάζει, semel κολάζονται, et hoc quidem propter praecedens τιμωροῦνται.

16. ἀποδέχονται — συμ-

καὶ σκυτοτόμου συμβουλευόντος τὰ πολιτικά, καὶ ὅτι
 D διδακτὸν καὶ παρασκευαστὸν ἡγοῦνται ἀρετήν, ἀποδέ-
 δεικταί σοι, ὡς Σώκρατες, ἱκανῶς, ὡς γ' ἐμοὶ φαίνεται.

Cap. XIV. Ἔτι δὴ λοιπὴ ἢ ἀπορία ἐστίν, ἣν ἀπο-
 ρεῖς περὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀγαθῶν, τί δήποτε οἱ ἄνδρες 5
 οἱ ἀγαθοὶ τὰ μὲν ἄλλα τοὺς αὐτῶν υἱεῖς διδάσκουσιν,
 ἃ διδασκάλων ἔχεται καὶ σοφοὺς ποιοῦσιν, ἣν δὲ αὐτοὶ
 ἀρετήν ἀγαθοί, οὐδενὸς βελτίους ποιοῦσι. τούτου δὴ
 πέρι, ὡς Σώκρατες, οὐκέτι μῦθόν σοι ἐρῶ, ἀλλὰ λόγον.
 ὦδε γὰρ ἐννόησον. Πότερον ἐστὶ τι ἐν, ἢ οὐκ ἐστίν, 10
 E οὗ ἀναγκαῖον πάντας τοὺς πολίτας μετέχειν, εἴπερ μέλλει
 πόλις εἶναι; ἐν τούτῳ γὰρ αὕτη λύεται ἢ ἀπορία, ἣν
 σὺ ἀπορεῖς, ἢ ἄλλοθι οὐδαμοῦ. εἰ μὲν γὰρ ἐστὶ, καὶ
 τοῦτό ἐστὶ τὸ ἐν οὐ τεκτονικὴ οὐδὲ χαλκεία οὐδὲ κεραι-
 μεία, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη καὶ τὸ ὄσιον εἶναι, 15
 325 καὶ συλλήβδην ἐν αὐτὸ προσαγορεύει εἶναι ἀνδρὸς ἀρε-

3. ὡς γ' ἐμοὶ T: ὡς γέ μοι B. 4. λοιπὴ ἢ ἀπορία de Heindorfii coniectura scripsi, cui etiam Lobeck Paralip. I p. 512 tacite assensus est. Libri λοιπὴ ἀπορία. Sed articulus ἢ, qui post λοιπὴ facile interciderere potuit, opus videtur esse, v. ann.

βουλευόντος] Infra p. 339 D: οὗ φησιν ἀποδέχεσθαι αὐτοῦ τὰ αὐτὰ ἐαυτῶ λέγοντος, Isocr. or. 21, 18: εἰ ἀποδέξεσθε τῶν τὰ τοιαῦτα λεγόντων. v. de Leg. p. 634 C. ibique Stallb.

4. λοιπὴ ἢ ἀπορία —] restat illa tua dubitatio de viris bonis, quare etc. Respicit Protagoras Socratis dubitationem p. 319E propositam eamque nunc discussurus est.

6. διδάσκουσιν ἃ διδάσκου.] institui et erudiri iubent. Usitatius hoc in genere est verbum medium. Et mox ipse Protagoras: τὰ μὲν ἄλλα διδάσκονται τοὺς υἱεῖς, et ταῦτα δ' ἄρα οὐ διδάσκονται. Sed activo nunc utitur, ut supra p. 320 A: Περικλῆς, ὁ τουτωνὶ τῶν νεανίσκων πατήρ, τούτους, ἃ μὲν διδασκάλων εἶχετο, καλῶς καὶ εὖ ἐπαίδευσε. Ibid. καταθέμενος ἐν Ἀρίφρονος ἐπαίδευε. Men. p. 94A, ubi p. 93 D dictum αὐτὸν ἐπαίδευσάτο, prorsus eadem verbis significatione. — ἣν δὲ αὐτοὶ

ἀρετήν ἀγ., sc. εἰσί. Rarior ellipsis ratio. Stallb.

9. οὐκέτι μῦθον] Iam alter locus orationis ita modo in fabula Protagorae haeret, quia sophista virtutem a Iove profectam esse eiusque iussu ab omnibus exerceri dixit. Hinc vero solum argumentis ex ipsa re ductis se usurum esse profiteretur. Ac primum sic argumentatur: Si unum aliquid est, cuius omnes cives debent participes esse, idque in iustitia et virtute consistit, quam omnes homines doctrina et institutione parari posse existimant (c. XIII), efficitur, ut isti viri boni, qui filiis virtutem non tradant, ratione agant satis mira. Deinde (c. XV) docet, iis ipsis id praecipuae esse curae, ut filios ad virtutem adducant, denique explicat, cur haec patrum cura saepe prospero eventu careat.

16. καὶ συλλήβδην — ἀνδρὸς ἀρετήν] denique uno nomine illud appello ho-

τήν· εἰ τοῦτ' ἐστὶν οὐ δεῖ πάντας μετέχειν καὶ μετὰ
 τούτου πάντ' ἄνδρα, εἴν τι καὶ ἄλλο βούληται μανθά-
 νειν ἢ πράττειν, οὔτω πράττειν, ἄνευ δὲ τούτου μή, ἢ
 τὸν μὴ μετέχοντα καὶ διδάσκειν καὶ κολάζειν καὶ παῖδα
 5 καὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα, ἕωςπερ ἂν κολαζόμενος βελτίων
 γένηται, ὅς δ' ἂν μὴ ὑπακούῃ κολαζόμενος καὶ διδά-
 σκόμενος, ὡς ἀνίατον ὄντα τοῦτον ἐκβάλλειν ἐκ τῶν B
 πόλεων ἢ ἀποκτείνειν· εἰ οὔτω μὲν ἔχει, οὔτω δ' αὐτοῦ
 πεφυκότος οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες εἰ τὰ μὲν ἄλλα διδάσκονται
 10 τοὺς υἱεῖς, τοῦτο δὲ μή, σκέψαι, ὡς θαυμασίοι γίνονται
 οἱ ἀγαθοί. ὅτι μὲν γὰρ διδακτὸν αὐτὸ ἡγοῦνται καὶ
 ἰδία καὶ δημοσία, ἀπεδειξάμεν· διδακτοῦ δὲ ὄντος καὶ
 θεραπευτοῦ τὰ μὲν ἄλλα ἔρα τοὺς υἱεῖς διδάσκονται,
 ἐφ' οἷς οὐκ ἔστι θάνατος ἢ ζημία, εἴν μὴ ἐπίστωνται,

9. ἄνδρες εἰ τὰ μὲν Heusdius εἰ in his delendum censuit.
 10. ὡς θαυμασίως BΓ, Protagoras autem non vult efficere mi-
 rabiliter fieri vel provenire viros bonos, sed iudicari oportere eos
 bonos, qui qua Socrates opinatur ratione agerent, mirabiles esse.
 Quare Schleiermacher θαυμασίως in θαυμασίοί σοι mutandum cen-
 suit eique in stud. philol. p. 849 ita assensus sum, ut pronomen
 abiiicerem; est enim θαυμασίως exortum frequenti permutatione
 litterarum ι et σ, cf. p. 327 E, Phaedr. p. 247 D. Hanc lectionem
 θαυμασίοι recepit Schanz.

minis virtutem. De addito
 εἶναι v. ad p. 311 E.

1. εἰ τοῦτ' ἐστὶν οὐ δεῖ—]
 si, inquam, hoc est etc. Nam
 denuo filum orationis redorditur.
 Mox iterum post longiorem ver-
 borum ambitum: εἰ οὔτω μὲν
 ἔχει κτέ., si igitur res ita
 se habet. In his οὐ δεῖ κτέ.
 a relativo transit ad demonstra-
 tivum μετὰ τούτου. Nam pro-
 prie pergere debebat: καὶ μεθ'
 οὐ. Sed prorsus eodem modo
 Phileb. p. 12 B: ἦν ὅδε Ἀφροδί-
 την μὲν λέγεσθαι φησι, τὸ δ'
 ἀληθέστατον αὐτῆς ὄνομα Ἡδο-
 νήν εἶναι, et alibi sexcenties.
 Itaque nihil habet offensivonis
 quod mox adduntur haec: ἢ
 τὸν μὴ μετέχοντα — κολάζειν,
 ad quae apparet mente repe-
 tendum esse verbum δεῖ. Deinde
 verbo οὔτω ante πράττειν quasi
 iteratur praecedens illud μετὰ
 τούτου. Stallb.

4. καὶ παῖδα καὶ ἄνδ. κ.
 γυναῖκα] Quum de coercitione
 agatur, ratio non obscura est,
 cur puer primo loco, ultimo fe-
 mina posita sit, v. ad p. 314 A.

9. οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες εἰ
 τὰ μὲν ἄλλα —] Non video
 repetitum hoc εἰ quid molestiae
 afferat. Neque haereo in vo-
 culae collocatione. Nam istud
 οἱ ἀγαθοί cum vi dicitur ideo-
 que tum primum locum in hac
 verborum comprehensione oc-
 cupat, tum iteratur in periodi
 clausula. Stallb.

10. σκέψαι, ὡς θαυμα-
 σίοι γίνονται οἱ ἀγ.] vide,
 quam sint mirabiles isti
 boni, sc. ex argumentis hic
 propositis. Saepius a Platone
 id, quod argumentatione colli-
 gitur, γίνεσθαι dicitur, ut p.
 p. 355 A φημί ὑμῖν τούτου οὐ-
 τως ἔχοντος γελοῖον τὸν λόγον
 γίνεσθαι, ὅταν λέγητε κτέ.

C ἐφ' ὧν δὲ ἢ τε ζημία θάνατος αὐτῶν τοῖς παισὶ καὶ
 φρυγαὶ μὴ μαθοῦσι μηδὲ θεραπευθεῖσιν εἰς ἀρετήν, καὶ
 πρὸς τῷ θανάτῳ χρημάτων τε δημεύσεις καὶ ὡς ἔπος
 εἰπεῖν συλλήβδην τῶν οἰκῶν ἀνατροπαί, ταῦτα δ' ἄρα
 οὐ διδάσκονται, οὐδ' ἐπιμελοῦνται πᾶσαν ἐπιμέλειαν; 5
 Οἴεσθαί γε χρῆ, ᾧ Σώκρατες.

1. ἐφ' ὧν BT: ἐφ' ᾧ Heindorf, vid. stud. phil. p. 851.

4. συλλήβδην: Schanz συλλήβδην retinuit, animo, ut suspicor, invito. Hirschig et Cobet pro insiticio habent.

Euthyd. p. 298 E οὐκοῦν ὁ κύων
 πατήρ ὧν σὸς ἐστίν, ὥστε σὸς
 πατήρ γίγνεται ὁ κύων.

1. ἐφ' ὧν] Protagoras, ut
 vulgare loquendi modum se-
 queretur, dicere debuit ἐφ' οἷς
 θάνατος ἢ ζημία. v. Lys. or.
 22, 5: πεποιήκει παρὰ τοὺς νό-
 μους, ἐφ' οἷς θάνατος ἢ ζημία.
 Aeschin. or. 3, 250: ἐφ' οἷς ἐστίν
 ἐκ τῶν νόμων ζημία θάνατος. Sed
 quum ἐφ' οἷς bis deinceps posi-
 tum sophistae molestum videret-
 ur, orationis variandae gratia,
 quod minus usitatum sed non mi-
 nus graecum erat, dicere maluit.
 Conf. Isocr. or. 15, 20: καὶ γὰρ
 αἰσχρὸν ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων
 πραγμάτων ἐλεημονεστάτους
 ὁμολογεῖσθαι εἶναι . . ἐπὶ δὲ
 τοῖς ἀγῶσι τοῖς ἐνθάδε γιγνο-
 μένοις τάναντία τῇ δόξῃ φαίνε-
 σθαι πράττοντας; cf. supra p.
 318 A et ad p. 324 C.

ἢ τε ζημία θάνατος — καὶ
 πρὸς τῷ θαν.] Vocula τε ap-
 titius collocata esset post θάνα-
 τος, sed ista ἢ ζημία θάνατος,
 si sensum spectas, unam sane
 notionem efficiunt. Quamobrem
 τε primo adhaerescit vocabulo.
 Ceterum mirandum non est, quod
 in hac similibusque locutionibus
 v. ζημία articulum praefixum
 habet. Significatur enim poena
 legibus constituta. Demosth.
 or. 19, 127: τῶν τοιούτων ὁ νό-
 μος θάνατον τὴν ζημίαν εἶναι
 κελεύει. Ibid. § 331: ὃς θάνα-
 τον κελεύει τούτων τὴν ζημίαν
 εἶναι. Ibid. § 286. al. Stallb.

3. καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν
 συλλήβδην —] 'et, ut uno

verbo comprehendam, domorum
 eversiones'; ut Antiphontis do-
 mus eversa totumque genus in-
 famatum est, v. de decem orat.
 I p. 834. Non igitur Protagoras
 h. l. verbis ὡς (ἔπος) εἰπεῖν,
 de quibus v. p. 317 A, vim vo-
 cis ἀνατροπαί ut veritatem ex-
 cedentis lenit, cf. de leg. p.
 728 A: πᾶς γὰρ ὅ τ' ἐπὶ γῆς
 καὶ ὑπὸ γῆς χρυσὸς ἀρετῆς
 οὐκ ἀντάξιός· ὡς δὲ εἰπεῖν
 συλλήβδην, ὃς ἄπερ ἂν νομοθέ-
 τῆς . . τάττη . . μὴ ἐθέλη ἐπι-
 τηδεύειν . . οὐκ οἶδε . . ψυχὴν
 κακοσχημονέστατα διατιθεῖς.

4. ταῦτα δ' ἄρα οὐ διδ.]
 Prorsus eodem modo post ἄρα
 infertur δ' ἄρα Criton. p. 50 E:
 ἢ πρὸς μὲν ἄρα σοι τὸν πατέρα
 οὐκ ἐξ ἴσου ἦν τὸ δίκαιον —
 πρὸς δὲ τὴν πατρίδα ἄρα καὶ
 τοὺς νόμους ἐξέσται σοι; de
 republ. X p. 600 D: ἀλλὰ Προ-
 ταγόρας μὲν ἄρα . . καὶ Πρόδι-
 κος . . φιλοῦνται, Ὁμηρον δ'
 ἄρα . . ῥαψωδεῖν ἂν . . εἶων;
 Usurpatur haec ratio cum vi
 quadam et gravitate in conclu-
 sione a minore ad maius, quam
 dialectici vocant, quum id, quod
 secundo loco commemoratur,
 propter rei antea memoratae
 condicionem absurdum et in-
 eptum videri significatur. Si-
 milia notavimus ad apolog. Socr:
 p. 34 C. De repetito δὲ v. Butt-
 mann. ad Demosth. Midian. p.
 155. Stallb.

6. Οἴεσθαί γε χρῆ] Saepe
 Plato hac formula usus est, ut
 Phaedon. p. 68 B. Criton. p. 53 C.
 54 B.

Cap. XV. Ἐκ παίδων μικρῶν ἀρξάμενοι μέχρι οὐ-
περ ἂν ζῶσι καὶ διδάσκουσι καὶ νουθετοῦσιν. ἐπειδὴν
θαῖττον συνιῆ τις τὰ λεγόμενα, καὶ τροφὸς καὶ μήτηρ
καὶ παιδαγωγὸς καὶ αὐτὸς ὁ πατὴρ περὶ τούτου διαμά-
5 χονται, ὅπως ὡς βέλτιστος ἔσται ὁ παῖς, παρ' ἑκάστου D
καὶ ἔργον καὶ λόγον διδάσκοντες καὶ ἐνδεικνύμενοι, ὅτι
τόδε μὲν δίκαιον, τόδε δὲ ἄδικον, καὶ τόδε μὲν καλόν,
τόδε δὲ αἰσχρόν, καὶ τόδε μὲν ὄσιον, τόδε δὲ ἀνόσιον,
καὶ τὰ μὲν ποίει, τὰ δὲ μὴ ποίει. καὶ εἴ μὲν ἐκὼν
10 πείθεται· εἰ δὲ μὴ, ὥσπερ ξύλον διαστρεφόμενον καὶ
καμπτόμενον εὐθύνουσιν ἀπειλαῖς καὶ πληγαῖς. Μετὰ

3. συνιῆ: in T est συνίη et B accentum omisit. 5. ὅπως
ὡς: intercidit ὡς in B et T propter ultimam syllabam proximae
particulae ὅπως, sed ut reducatur, mihi et educationis natura et
huius disputationis ratio olim iam videbatur postulare. 7. τόδε
μὲν δίκαιον, τόδε δὲ scripsi: τὸ μὲν δίκαιον, τὸ δὲ BT.
9. τὰ μὲν — τὰ δὲ B: τάδε μὲν — τάδε δὲ T.

Cap. XV. Est hoc caput ad-
modum notabile, quippe ex quo
puerorum educatio et institutio,
quae apud Athenienses illa aetate
vigeat, optime cognosci possit.
Conf. Becker Charicl. Hermann
Griech. Antiquit. III 34. L. Gras-
berger Erziehung u. Unterricht
im class. Altertum.

1. Ἐκ παίδων μικρῶν—]
Protagoras ipse dicere solebat:
φύσεως καὶ ἀσκήσεως διδασκα-
λία δεῖται, καὶ ἀπὸ νεότητος
δὲ ἀρξάμενος δεῖ μανθάνειν.
Cramer Anecd. Par. I p. 171.

μέχρι οὐπερ ἂν ζῶσι] int.
οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες. De rep. 471 B:
μέχρι τούτου ποιήσονται τὴν
διαφορὰν, μέχρι οὐ ἂν οἱ
αἴτιοι ἀναγκασθῶσι . . δοῦναι
δίκην. De re optime Plato ipse
de leg. p. 729 C: παιδεία νέων
διαφερόνσα ἔστιν οὐ τὸ νουθε-
τεῖν, ἀλλ' ἄπερ ἂν ἄλλον νουθε-
τῶν εἴποι τις, φαίνεσθαι ταῦτα
αὐτὸν δρῶντα διὰ βίον.

2. ἐπειδὴν θαῖττον—] Imi-
tatus est hunc locum conscriptor
libri de rep. Lacedaemon. II 1:
ἐπειδὴν ταχιστα οἱ παῖδες τὰ
λεγόμενα ξυνιῶσιν, εὐθύς μὲν
ἐπ' αὐτοῖς παιδαγωγὸς θερά-
ποντας ἐφιστᾶσιν, εὐθύς δὲ

πέμπουσιν εἰς διδασκάλων μα-
θησομένους καὶ γράμματα καὶ
μουσικὴν καὶ τὰ ἐν παλαιστοῖς.

5. ὅπως ὡς βέλτιστος —]
Opus est ὡς, quod in filiis edu-
candis nemo sanus eo spectat,
ut omnes alios virtute superent,
quae res apud veteres, ut Ari-
stides sensit, ne periculo qui-
dem vacua erat, sed ut quam
optimi fiant et quantum per
eorum indolem licet, virtute or-
nentur. Vel Persarum rex eunu-
chos quibus corpus filii ab ortu
recentis curandum tradebat, ius-
sit μηχανᾶσθαι, ὅπως ὅτι κάλ-
λιστος ἔσται (Alcib. I p. 121 D);
Conf. Euripid. Med. v. 289: χρὴ δ'
οὐποθ', ὅστις ἀρτίφρων πέφυκ'
ἀνὴρ Παῖδας περισσῶς ἐκδιδά-
σκεσθαι σοφούς.

9. τὰ μὲν ποίει] int. τὰ
δίκαια καὶ τὰ καλὰ καὶ τὰ ὄσια.

εἴ μὲν ἐκὼν πείθεται]
De hac figura Attica vid. ad p.
311 D notata, sed h. l. alia el-
lipsis ratio et cogitatione ad-
dendum est vel ἀρκεῖ vel εὐ
ἔχει vel τοῦτο ἄριστον, quibus
posteriores Graeci talem apodo-
sin exprimere solent.

11. Μετὰ δὲ ταῦτα εἰς
διδ. πέμπ.] Omnis liberorum

δὲ ταῦτα εἰς διδασκάλων πέμποντες πολὺ μᾶλλον ἐντέλλονται ἐπιμελεῖσθαι εὐκοσμίας τῶν παιδῶν ἢ γραμματίων τε καὶ κιθαρίσεως. οἱ δὲ διδάσκαλοι τούτων τε ἐπιμελοῦνται, καὶ ἐπειδὴν αὖ γράμματα μάθωσι καὶ μέλλωσι συνήσειν τὰ γεγραμμένα, ὥσπερ τότε τὴν φωνήν, 5 παρατιθέασιν αὐτοῖς ἐπὶ τῶν βάθρων ἀναγιννώσκειν ποιη-

institutio quum in arbitrio parentum posita esset, ut nec quando pueri nec cui in disciplina tradendi essent, publice praescriberetur, coniectura id perspicui potest, quod Protagoras ipse paulo post dicit, puerum alium alio aetatis anno scholam frequentare coepisse; p. 326 C: οἱ τούτων νείεις πρῶτα εἰς διδασκάλων τῆς ἡλικίας ἀρχάμενοι φοιτᾶν ὀφθαίτατα ἀπαλλάττονται. Sed quoto aetatis anno rectissime id fieret, de ea re iam inter veteres magna erat dissensio. Plerique viri docti pueros septem annis minores litteris instituendos non putaverunt, quia illa demum aetas et intellectum disciplinarum capere et laborem pati posset, v. Quintil. Inst. Orat. I 1, 15. Platoni vero ne ea quidem aetas animi excolendi studio matura visa est; quin ille pueros ad decimum usque aetatis annum ad corporis tantum exercitationes artesque incumbere voluit, ut decennales demum in scribendo et legendo exercerentur, v. de leg. p. 809 E. — Publica cura eo tantum spectavit, ne quid in scholis contra honestatem fieret, v. Aeschin. or. 1, 9sq. Plat. de leg. p. 804 E. Xenoph. Cyrop. 1. 2, 2. al.

4. ἐπειδὴν γράμματα μάθωσι] int. γράψαι τε καὶ ἀναγνῶναι (de leg. p. 810 B). Solo ap. Lucian. Anach. 21: γράμματα γράψασθαι καὶ τοῦ αὐτὰ ἐπιλέξασθαι διδάσκωμεν. — ὡσπερ τότε. quemadmodum antea, v. Phaedr. p. 271 E. Gorg. p. 488 C. al.

6. παρατιθέασιν] grammatae sua poetarum exemplaria proponunt ab iisque etiam e scholis egressi, si quando evolvere

cupiebant, expetiverunt, cf. Xenoph. symp. IV 27: αὐτὸν δὲ σὲ ἐγὼ εἶδον (ὦ Σώκρατες, καὶ τὸν Κριτόβουλον), ὅτε παρὰ τῶ γραμματιστῆ ἐν αὐτῷ βιβλίῳ ἀμφότεροι ἐμασιτέτε τι. vid. infra annot. ad ποιητ. ἀγ. ποιήματα.

ἐπὶ τῶν βάθρων] βάθρα sunt subsellia scholastica, v. ad p. 315 C. Commentarii instar est locus legg. p. 810 E: λέγω μὲν, ὅτι ποιηταὶ τε ἡμῖν εἰσὶ τινες ἐπῶν ἑξαμέτρων πάντοιοι καὶ τριμέτρων καὶ πάντων δὴ τῶν λεγομένων μέτρων, οἱ μὲν ἐπὶ σπουδῆν, οἱ δὲ ἐπὶ γέλῳτα ὠρηκότες, ἐν οἷς φασὶ δεῖν — τοὺς ὀρθῶς παιδευομένους τῶν νέων τρέφειν καὶ διακορεῖς ποιεῖν, πολυηκόους τ' ἐν ταῖς ἀναγνώσεσι ποιῶντας καὶ πολυμαθεῖς, ὅλους ποιητὰς ἐκμανθάνοντας· οἱ δὲ ἐν πάντων κερφαλαία ἐκλέξαντες καὶ τινὰς ὅλας ῥήσεις εἰς ταῦτόν ξυναγαγόντες ἐκμανθάνειν φασὶ δεῖν εἰς μνήμην τιθεμένους, εἰ μέλλει τις ἀγαθὸς ἡμῖν καὶ σοφὸς ἐν πολυπειρίας καὶ πολυμαθίας γενέσθαι. Stallb. Hac ratione capita carminum electa componendi inter alia orta sunt τὰ χρυσᾶ ἔπη, quae Pythagorae nomine feruntur et diu etiam in Christianorum scholis usurpata sunt, versus septuaginta unus, quibus praecipua hominis officia praecipiuntur. De iis memorat Galenus (X 30): ἐγὼ δὴποτε καὶ ταύτας δὴ τὰς φερομένας ὡς Πυθαγόρου παραινέσεις εἶδισα δις τῆς ἡμέρας ἀναγιννώσκων μὲν τὰ πρῶτα, λέγειν δ' ἀπὸ στόματος ὕστερον.

6. ποιητῶν ἀγαθῶν ποιήματα]. Phaedr. p. 278 C: Ὀμήρω καὶ εἴ τις ἄλλος αὐτοῖς ποιήσιν ψιλλὴν συντέθεικε. Grammatistae enim carmina musicis mo-

τῶν ἀγαθῶν ποιήματα καὶ ἐκμανθάνειν ἀναγκάζουσιν, ἐν οἷς πολλαὶ μὲν νουθετήσεις ἐνεῖσι, πολλαὶ δὲ δι- 326
 ἔξοδοι καὶ ἔπαινοι καὶ ἐγκώμια παλαιῶν ἀνδρῶν ἀγα-
 θῶν, ἵνα ὁ παῖς ζηλῶν μιμῆται καὶ ὀρέγηται τοιοῦτος
 5 γενέσθαι. οἷ τ' αὖ κιθαρισταὶ ἕτερα τοιαῦτα σωφροσύ-
 νης τε ἐπιμελοῦνται καὶ ὅπως ἂν οἱ νέοι μηδὲν κακουρ-
 γῶσι. πρὸς δὲ τούτοις, ἐπειδὴν κιθαρίζειν μάθωσιν,
 ἄλλων αὖ ποιητῶν ἀγαθῶν ποιήματα διδάσκουσι, μελο- B
 7 ποιῶν, εἰς τὰ κιθαρίσματα ἐντείνοντες, καὶ τοὺς ῥυθμούς

8. μελοποιῶν damnat Cobet, meo quidem iudicio sine iusta causa.

dis carentia tradiderunt, quibus in proximis lyrica opponuntur; v. de leg. p. 810 B, ac plerique, ut par erat, Homeri maxime carmina tractabant, etsi erant qui illa ut nimis prisca fastidirent. Plutarch. Alcib. VII: ἐπέστη (Ἀλκιβιάδης) γραμματοδιδασκάλῳ καὶ βιβλίον ἤτησεν Ὀμηρικόν· εἰπόντος δὲ τοῦ διδασκάλου μηδὲν ἔχειν Ὀμήρου, κονδύλῳ καθικόμενος αὐτοῦ, παρήλθεν. Ἐτέρου δὲ φήσαντος ἔχειν Ὀμηρον ὑφ' αὐτοῦ διωρθωμένον· Εἶτ', ἔφη, γράμματα διδάσκεις . . . καὶ οὐχὶ τοὺς νέους παιδεύεις; Praeter Homerum Hesiodus et Theognis in scholis usui erant, de illo v. Aeschin. or. 3, 73, de hoc Welcker Theogn. p. 72. Isocrat. 2, 43.

1. ἐκμανθάνειν] int. in scholis ipsis. Ratio qua in hac re usi sunt grammatae memoratur Euthyd. p. 276 C: τί δέ, ὦ Κλεινία, ὅποτε ἀποστοματίζοι ὑμῖν ὁ γραμματιστής, πότεροι ἐμάνθανον τῶν παιδῶν τὰ ἀποστοματιζόμενα, οἱ σοφοὶ ἢ οἱ ἀμαθεῖς;

2. πολλαὶ δὲ διέξοδοι —] Διεξελθεῖν τῷ λόγῳ est oratione persequi, quod saepe numero copiosae narrationis habet significationem. Itaque διέξοδοι sunt narrationes de virtutibus laudibusque virorum clarorum et illustrium. Stallb.

5. οἷ τ' αὖ κιθαρισταὶ —] De citharistarum munere et of-

ficio deque musica ab ingenuis adolescentibus mature discenda, et exercenda v. legg. p. 812 A. sqq. de republ. III p. 398 sqq. Aristotel. polit. VIII 5. Aristoph. nub. v. 966: εἶτ' αὖ (ὁ κιθαριστής) προμαθεῖν ἄσμ' ἐδίδασκεν τῷ μηρῷ μὴ ξυνέχοντα, Ἡ Παλλάδα περσέπολιν δεινάν, ἢ Τηλέπορόν τι βόαμά, Ἐντειναμένους τὴν ἀρμονίαν, ἣν οἱ πατέρες παρἑδωκαν. Stallb. Plato pueros tredecim annos natos ad musicam accedere et per tres deinceps annos fidibus discere vult de leg. p. 809 E. Atque eosdem praeceptores et litteras et musicam docuisse tradit Quintilianus (institut. orat. I 10) auctores huius rei appellans Sophronem et Eupolin; de hoc vid. Meineke fragm. com. I 114, II 431.

ἕτερα τοιαῦτα] tali itidem modo, v. ad p. 318 A et infra p. 344 D: καὶ γεωργὸν — ἀμήχανον ἂν θείῃ καὶ λατρὸν ταῦτά ταῦτα. Cf. de leg. 635 D δουλεύουσι τρόπον ἕτερον ἔτ' αἰσχία.

6. οἱ νέοι] Aristot. Pol. VIII 6: ἢ μὲν οὖν Ἀρχύτου πλαταγή ἐστι τοῖς νηπίοις ἀρμόττουσα τῶν παιδιῶν, ἢ δὲ παιδεία πλαταγή τοῖς μείζοσι τῶν νέων.

9. εἰς τὰ κιθαρίσματα ἐντείνοντες] citharoedicis modis includentes. Nam τόνος quum et ad vocum fidiumve cantum pertineat et ad versuum

τε καὶ τὰς ἀρμονίας ἀναγκάζουσιν οἰκειοῦσθαι ταῖς ψυχαῖς τῶν παιδῶν, ἵνα ἡμερώτεροί τε ᾧσι, καὶ εὐρυθμότεροι καὶ εὐαρμοστότεροι γιγνόμενοι χρήσιμοι ᾧσιν εἰς τὸ λέγειν τε καὶ πράττειν· πᾶς γὰρ ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου εὐρυθμίας τε καὶ εὐαρμοστίας δεῖται. ἔτι τοίνυν 5 πρὸς τούτοις εἰς παιδοτρίβου πέμπουσιν, ἵνα τὰ σώματα

6. πρὸς τούτοις cum aliquot apograph. om. Bekker.

mensuram s. metrum, ἐντείνειν τι est aliquid vel musicis modis vel versu includere; hac significatione positum est Phaedon. p. 60 D: περὶ τῶν ποιημάτων ὧν πεποίηκας, ἐντείνεις (sc. εἰς ἔπος s. εἰς μέτρον) τοὺς τοῦ Αἰσώπου λόγους. ἄλλοι τινές με ἤρουντο.

1. ἀναγκάζουσιν οἰκειοῦσθαι ταῖς ψυχ.] Disciplinas honestas puerorum animis fletu impressas esse tradit Xenoph. Cyrop. II 2, 14: κλαύμασι διδάσκαλοι παισὶν ἀγαθὰ μαθήματα μηχανῶνται, conf. Aristot. Pol. VIII 5: οὐ παίζουσι μανθάνοντες· μετὰ λυπῆς γὰρ ἢ μάθησις. De sententia idem eodem capite extr. πολλοὶ φασὶ τῶν σοφῶν οἱ μὲν ἀρμονίαν εἶναι τὴν ψυχῆν, οἱ δ' ἔχειν ἀρμονίαν.

2. ἵνα ἡμερώτεροί τε ᾧσι, καὶ εὐρ.] Quam praeclare veteres de vi et efficacia musices senserint, quum multi loci aliorum scriptorum testantur, tum Platonis verba de republ. III p. 401 D. E, ubi inter alia: καταδύεται, inquit, εἰς τὸ ἐντὸς τῆς ψυχῆς ὃ τε ῥυθμὸς καὶ ἀρμονία, καὶ ἐρωμενέστατα ἄπτεται αὐτῆς φέροντα τὴν εὐσχημοσύνην, καὶ ποιεῖ εὐσχημόνα, εἴαν τις ὀρθῶς τραφῇ. Stallb.

4. πᾶς γὰρ ὁ βίος —] Aristides Quintil. de Music. I p. 2: πᾶσα ἡλικία καὶ σύμπας βίος, ἅπαντα δὲ πράξεις μουσικῆς ὑπόνη τελέως ἀν κατακοσμηθείη. Cicero de Offic. I 40: Sicut in fidibus aut in tibiis, — sic videndum est in vita, ne forte quid discrepet, vel multo etiam

magis, quo maior et melior actionum quam sonorum concentus est. Stallb.

5. ἔτι τοίνυν πρὸς τούτοις] Aristoph. Plut. v. 1002: καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις εἶπε. De simili sermonis ubertate v. Lobeck ad Phrynich. p. 754.

6. εἰς παιδοτρίβου πεμπ.] Pueri enim, postquam litterarum et artis musicae initia perceperant, paedotribarum disciplinae tradebantur, a quibus in palaestris artem gymnasticam docerentur. Plat. de republ. III p. 403 C: μετὰ δὲ μουσικῆν γυμναστικῆν θροεπέοι οἱ νεανίαι. Alcibiad. I p. 106. E Socrates ad Alcibiadem: ἔμαθες γὰρ σύ γε, κατὰ μνήμην ἐμὴν, γράμματα καὶ κιθαρίζειν καὶ παλαίειν. Legg. VII p. 813 A sqq. Crit. p. 50 D. Aristoph. nub. v. 973 item post citharistam mentionem magistri gymnastici facit. Ceterum Hesychius, Photius, alii, v. παιδοτρίβης per γυμναστικῆς interpretantur. Haec fere Stallb. Dolendum est, quod Socrates hanc rem ut in vulgus notam leviter modo attigit apud Xenoph. mem. III 5, 22, ubi Pericli minori: οἴμαι σε, inquit, οὐδὲν ἤττον ἔχειν εἰπεῖν ὅποτε στρατηγεῖν ἢ ὅποτε παλαίειν ἤρξῃ μανθάνειν. Id vero dubium non videtur, quin pueri iisdem annis, quibus litteraturam et musicam docebantur, corporum etiam exercitationi in palaestra vacaverint. Eisdem autem artibus, quas a paedotribe didicerant, postea e pueris egressi in gymnasiis nullo docente operam dederunt.

βελτίω ἔχοντες ὑπηρετῶσι τῇ διανοίᾳ χρηστῇ οὔσῃ, καὶ μὴ ἀναγκάζονται ἀποδειλιᾶν διὰ τὴν πονηρίαν τῶν σωμάτων καὶ ἐν τοῖς πολέμοις καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πράξεσι. καὶ ταῦτα ποιοῦσιν οἱ μάλιστα δυνάμενοι μάλιστα· μάλιστα δὲ δύνανται οἱ πλουσιώτατοι, καὶ οἱ τούτων υἱεῖς πρωιαίτατα εἰς διδασκάλων τῆς ἡλικίας ἀρξάμενοι φοιτῶν ὀψιαίτατα ἀπαλλάττονται. Ἐπειδὴν δὲ ἐκ διδασκάλων ἀπαλλαγῶσιν, ἡ πόλις αὖ τούς τε νόμους ἀναγκάζει μανθάνειν καὶ κατὰ τούτους ζῆν, ἵνα μὴ αὐτοὶ ἐφ' αὐτῶν D
10 εἰκῇ πράττωσιν, ἀλλ' ἀτεχνῶς ὥσπερ οἱ γραμματισταὶ τοῖς μήπω δεινοῖς γράφειν τῶν παιδῶν ὑπογράψαντες

4. οἱ μάλιστα δυνάμενοι μάλιστα] Libri οἱ (B. οὐ) μάλιστα δυνάμενοι. Alterum μάλιστα ex Heindorfii coniectura additum, qui recte: Quid, inquit, qui non possunt magis quam ceteri (μάλιστα), num facere negligunt prorsus? Hoc dicens Protagoras suam ipse argumentationem labefactasset. Et vertit Ficinus: Haec nempe observant maxime ii, qui maxime possunt. 7. ἐκ omitti vult Cobet provocans ad Gorg. p. 514 C, sed positum est ob praecedens εἰς διδασκάλων, ex quo ad ἀπαλλάττονται intelligendum ἐκ διδασκάλων 9. κατὰ τούτους ζῆν: his adduntur in libris κατὰ παράδειγμα, quae delenda esse vidit Schanz. videtur autem proximis Platonis verbis, quibus exemplum profertur, primo ascriptum: παράδειγμα, idque postea, ubi libri exhibent, cum praepositione κατὰ, quae in vicinitate erat, insertum esse.

6. εἰς διδασκάλων τῆς ἡλικίας] Protagoras omittere potuisset τῆς ἡλικίας, si vera essent, quae scripsit Pollux Onom. 1, 69: τὸ πρωιαίτατα καὶ ὀψιαίτατα οὐκ ἐπὶ ἡμέρας μέρους ἀλλ' ἐπὶ χρόνον λέγεται. . . ὡς ἐπὶ τῶν τι πραττόντων πρὸ καιροῦ ἢ μετὰ καιρὸν, sed vid. Phaed. p. 59 E et ad p. 343 E ann.

8. ἡ πόλις — ἀναγκάζει μανθάνειν] Apud Lacedaemonios quidem, quorum leges (δῆτραι) non scriptae essent, id factum est; sed de tali Atheniensium cura publica nihil, quod sciam, aliunde constat. Solo ipse apud Lucianum (Anachars. c. 22) Scythae illi hospiti dicit: ὀφθαλμίζομεν τὰς γνώμας (τῶν νέων), νόμους τε τοῦ κοινοῦ ἐκδιδάσκοντες, οἱ δημοσίᾳ πᾶσι πρόεινται ἀναγιγνώσκειν μεγάλοις γραμμασίᾳ ἀναγεγραμμένοι. Andocid. or. I 84: τοῦς κηρομένους τῶν νόμων ἀναγράφειν εἰς τὸν τοῖχον. . . σκο-

πειν τῷ βουλομένῳ. Harpocrat. s. v. ὁ κάτωθεν νόμος. Poll. Onom. VIII 128. Publice igitur illae leges propositae erant, ut disci possent; et discabantur, quia si cuius scientiam fugiebant, qui sui iuris esset, cum imperiti incommodo id factum est, v. Aeschin. or. 1, 18.

9. αὐτοὶ ἐφ' αὐτῶν εἰκῇ πρ.] ipsi per se, respicit Socratis verba αὐτοὶ περιόντες νέμονται ὥσπερ ἄφροι, εἴαν πον αὐτόματοι περιτύχῳσι τῇ ἀρετῇ p. 320 A. cf. p. 323 C.

11. ὑπογράψαντες γραμμάς] Lineae praeducuntur, quo recte procedat scriptura; et: ut pueri in schola directe s. ad lineam scribere iubentur, ita in vita quae agunt ad legis normam iis dirigenda sunt. Et δίκη ipsa, quam Protagoras paulo post dicit εὐθύνειν, alibi dicitur εὐθεία s. ἰθεία, ut Hesiod. fragm. 212 (ed. Marksch.): εἰ κε πάθοι

γραμμαὶς τῇ γραφίδι οὕτω τὸ γραμματεῖον διδάσκει καὶ ἀναγκάζουσι γράφειν κατὰ τὴν ὑφήγησιν τῶν γραμμῶν, ὡς δὲ καὶ ἡ πόλις νόμους ὑπογράψασα, ἀγαθῶν καὶ παλαιῶν νομοθετῶν εὐρήματα, κατὰ τούτους ἀναγκάζει καὶ ἄρχειν καὶ ἄρχεσθαι, ὅς δ' ἂν ἐκτὸς βαίῃ τούτων, ⁵ κολάζει· καὶ ὄνομα τῇ κολάσει ταύτῃ καὶ παρ' ὑμῖν καὶ ^E ἄλλοθι πολλαχοῦ, ὡς εὐθυνοῦσης τῆς δίκης, εὐθῦναι. Τοσαύτης οὖν τῆς ἐπιμελείας οὔσης περὶ ἀρετῆς ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, θαυμάζεις, ὦ Σώκρατες, καὶ ἀπορεῖς, εἰ διδασκτόν ἐστιν ἀρετή; Ἄλλ' οὐ χρὴ θαυμάζειν, ἀλλὰ ¹⁰ πολὺ μᾶλλον, εἰ μὴ διδασκτόν.

Cap. XVI. Διὰ τί οὖν τῶν ἀγαθῶν πατέρων πολλοὶ υἱεῖς φαῦλοι γίνονται; τοῦτο αὐτὸς μάθε· οὐδὲν γὰρ θαυμαστόν, εἴπερ ἀληθῆ ἔγωγ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἔλεγον,

7. εὐθῦναι B: εὐθύναι T, εὐθύνη scriptum volebat Cornarius, recte adversante Heindorfio, qui pluralem numerum in formulis forensibus legitimum esse monuit ideoque non sine causa nunc positum.

τά κ' ἔρεξε, δίκη κ' ἰθεῖα γένοιτο.

3. ὡς δὲ καὶ ἡ πόλις] — Ὡς pro οὕτως dictum ut p. 338 A: ὡς οὖν ποιήσετε. De rep. p. 530 D: ὡς πρὸς ἀστρονομίαν —, ὡς πρὸς ἐναρμόνιον φορᾶν. Thucyd. 3, 37: ὡς οὖν χρὴ καὶ ἡμᾶς ποιεῖν. v. Krüg. Gr. 25. 10, 11. Voculam δὲ in comparationibus sic positam copiose illustrat Heindorf ad Phaedon. p. 72 C.

5. ἐκτὸς βαίῃ τούτων] De leg. p. 876 E: μὴ ποτε βαίνειν ἔξω τῆς δίκης. Eadem vi migrandi Plato posuit ἐκβαίνειν de rep. 338 E et ἐξέρχεσθαι de leg. p. 644 B.

7. εὐθῦναι] correctiones. Tim. Lex. p. 125 interpretatur δίκαι κατὰ τῶν ἀρχάντων κακῶς, ubi v. Ruhnken. conf. Aristot. Pol. VI 8 (1322 C. Bekk.): ἐπεὶ δὲ εἶναι τῶν ἀρχῶν . . διαχειρίζουσι πολλὰ τῶν κοινῶν, ἀναγκαῖον ἑτέραν εἶναι τὴν ληψομένην λογισμὸν καὶ προσεϋθυνοῦσαν . . καλοῦσι δὲ τούτους οἱ μὲν εὐθύνοους, οἱ δὲ

λογιστάς, οἱ δὲ ἐξισταστάς, οἱ δὲ συνηγόρους.

12. τῶν ἀγαθῶν πατέρων — υἱεῖς φαῦλοι] Iam Homerus: παῦροι γὰρ τοὶ παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται, οἱ πλεονες κακίους, παῦροι δὲ τε πατρὸς ἀρείους (Od. 2, 276).

14. ἐν τοῖς ἔμπροσθεν] P. 323 A. — οὐδένα δεῖ ἰδιωτεύειν recte Heindorfius interpretatur: in ceteris quidem rebus alios esse δημιουργούς, alios ἰδιώτας; in iustitia nemini licere ἰδιώτῃ esse, sed unumquemque quasi δημιουργὸν quandam esse oportere. Verba εἴπερ μέλλει πόλις εἶναι sic intelligas: siquidem civitas futura sit salva et incolumis; ut Criton. p. 50 B: ἢ δοκεῖ σοι οἷόν τε εἶτι ἐκείνην τὴν πόλιν εἶναι καὶ μὴ ἀνατετράφθαι. Proxima sic intelligas: Nam si, quod ego contendo, neminem debere virtutis minus gnarum aut imperitum esse, vere dictum est, ut est

ὅτι τούτου τοῦ πράγματος, τῆς ἀρετῆς, εἰ μέλλει πόλις 327
 εἶναι, οὐδένα δεῖ ἰδιωτεύειν. Εἰ γὰρ δὴ ὃ λέγω οὕτως
 ἔχει — ἔχει δὲ μάλιστα πάντων οὕτως — ἐνθυμηθήτι
 ἄλλο τῶν ἐπιτηδευμάτων ὅτιοῦν καὶ μαθημάτων προελό-
 5 μενος. εἰ μὴ οἶόν τ' ἦν πόλιν εἶναι, εἰ μὴ πάντες ἀ-
 ληταὶ ἦμεν, ὁποῖός τις ἐδύνατο ἕκαστος, καὶ τοῦτο καὶ
 ἰδία καὶ δημοσία πᾶς πάντα καὶ ἐδίδασκε καὶ ἐπέπληττε
 τὸν μὴ καλῶς ἀλοῦντα, καὶ μὴ ἐφθόνηι τούτου, ὥσπερ
 νῦν τῶν δικαίων καὶ τῶν νομίμων οὐδεὶς φθονεῖ οὐδ'
 10 ἀποκρύπτεται ὥσπερ τῶν ἄλλων τεχνημάτων — λυσιτελεῖ B
 γὰρ. οἶμαι, ἡμῖν ἢ ἀλλήλων δικαιοσύνη καὶ ἀρετή· διὰ
 ταῦτα πᾶς παντὶ προθυμῶς λέγει καὶ διδάσκει τὰ δίκαια
 καὶ τὰ νόμιμα — εἰ οὖν οὕτω καὶ ἐν ἀυλήσει πᾶσαν
 προθυμίαν καὶ ἀφθονίαν εἶχομεν ἀλλήλους διδάσκειν, οἶει
 15 ἂν τι, ἔφη, μᾶλλον. ὃ Σώκρατες, τῶν ἀγαθῶν ἀυλητῶν
 ἀγαθοὺς ἀυλητὰς τοὺς υἱεῖς γίνεσθαι ἢ τῶν φαύλων;

7. πάντα καὶ: omittit καὶ Vindob. suppl. 7. 11. ἡμῖν
 Stephanus: ὁμῖν B.T. 12. διδάσκει καὶ libri, sed καὶ ortum
 esse ex syllaba finali verbi διδάσκει probant superiora νῦν τῶν
 δικαίων καὶ τῶν νομίμων οὐδεὶς φθονεῖ, ad quae haec referuntur.

sane, rem tecum consi-
 dera quovis alio studio-
 rum et disciplinarum ge-
 nere exempli causa adhi-
 bito. Stallb.

6. ὁποῖός τις ἐδύνατο
 ἕκαστος] Intell. ἀυλητῆς εἶναι.

7. καὶ ἐπέπληττε τὸν μὴ
 καλ.] Accusativus τὸν ἀλοῦντα
 e verbo ἐδίδασκε pendet, remo-
 tiore eo quidem, sed totius sen-
 tentiae primario, et cum πάντα
 cohaeret. Multo etiam durius in-
 terrupta inveniuntur verba con-
 structione inter se apta, ut Eurip.
 Cycl. 123 σπειροῦσιν, ἢ τῶ ζῶσι,
 Δήμητρος σταχύν; Rectissime
 autem Stallbaumius: Poterat,
 inquit, simpliciter dici: πᾶς πάν-
 τα ἐδίδασκε τὸν μὴ καλῶς ἀ-
 λοῦντα. Quod quidem in mente
 habens scriptor interiectum istud
 καὶ ἐπέπληττε non respicit, sed
 easum participii superiori illi
 πάντα accommodat, v. ad Phae-
 don. p. 94 D et ann. ad p. 313 B.
 Similiter mox verba ὥσπερ τῶν
 ἄλλων τεχνημάτων cohaerent

cum remotioribus τῶν δικαίων
 — — οὐδεὶς φθονεῖ, perinde ac
 si οὐδ' ἀποκρύπτεται non esset
 interiectum. Veram esse hanc
 interpretationem docent etiam
 verba καὶ μὴ ἐφθόνηι τούτου,
 quae more loquendi pervulgato
 ad πᾶς πάντα ἐδίδασκε refe-
 runtur. P. 320 B: μὴ φθονήσης,
 ἀλλ' ἐπίδειξον. Lachet. p. 200 B:
 διδάξω καὶ σέ, καὶ οὐ φθονήσω.
 Sympos. p. 223 A: ἀλλ' ἔασον,
 καὶ μὴ φθονήσης τῷ μειρακίῳ
 ὑπ' ἐμοῦ ἐπαινεθῆναι. Men. p.
 71 D: εἶπον καὶ μὴ φθονήσης.

13. εἰ οὖν οὕτω —] Paren-
 thesi absoluta revertitur oratio
 unde digressa erat: cuius rei in-
 dicium facit οὖν, ut Euthydem.
 p. 290 B C. Apol. Socr. p. 29 D.
 p. 40 D. Sympos. p. 201 D. al.
 Stallb.

15. οἶει ἂν τι, ἔφη, μᾶλ-
 λον] Exspectabas μᾶλλον τι.
 Sed v. Xenoph. Cyrop. I 6, 11:
 οἶει τι, ἔφη, ἥττον τοῦτο εἶναι
 αἰσχρόν.

οἶμαι μὲν οὖν, ἀλλὰ ὅτου ἔτυχεν ὁ υἱὸς εὐφυνέστατος
 C γενόμενος εἰς ἀύλησιν, οὗτος ἂν ἐλλόγιμος ἠύξῃθη, ὅτου
 δὲ ἀφνῆς, ἀκλεῆς· καὶ πολλάκις μὲν ἀγαθοῦ ἀύλητοῦ
 φαῦλος ἂν ἀπέβη, πολλάκις δ' ἂν φαύλου ἀγαθός· ἀλλ'
 οὖν ἀύληται γ' ἂν πάντες ἦσαν ἱκανοὶ ὡς πρὸς τοὺς 5
 ιδιώτας καὶ μηδὲν ἀυλήσεως ἐπαῖοντας. οὕτως οἴου καὶ
 νῦν, ὅστις σοὶ ἀδικιώτατος φαίνεται ἄνθρωπος τῶν ἐν

4. ἀλλ' οὖν — γ' ἂν Nattmann de Plat. Prot. p. 12: ἀλλ'
 οὖν — γοῦν BT. 7. ἐν νόμοις καὶ ἀνθρώποις BT: ἐν ἐννό-
 μοις ἀνθρώποις Schanz, quod sententiae minus convenit, nam
 ἐννομοὶ ἄνθρωποι non sunt homines sub lege viventes sed legi
 sua sponte parentes eosque Plato de rep. 424 E cum σπουδαίοις
 coniungit, et verba ἐν νόμοις necessaria sunt, exstingui possent
 proxima καὶ ἀνθρώποις, cf. Xenoph. Memor. III 9, 1, sed nihil
 mutandum nec ἀνθρώποις, ut Cobet vult, praefigendum νομίμοις.
 v. p. 323 C (δικαιοσύνης ἀναγκαῖον μετέχειν) ἢ μὴ εἶναι ἐν ἀν-
 θρώποις.

2. οὗτος ἂν ἐλλόγιμος
 ἠύξῃθη] i. e. οὗτος ἂν ἠύξῃ-
 θῃ ὥστε ἐλλόγ. γίνεσθαι. Fre-
 quens est haec verborum ἀύ-
 ξειν, αἴρειν, τελεῖν, παιδεύειν,
 διδάσκειν, al. constructio, quam
 grammatici appellant prolepsin
 adiectivi. Demosthen. or. 2,
 5: παρακρουόμενος μέγας νῦν
 ἠύξῃθη. Plat. de republ. VIII
 p. 565 C: ἕνα τινὰ ἀεὶ δῆμος
 εἴωθε . . τρέφειν τε καὶ αὐξεῖν
 μέγαν. Aeschyl. Agam. v. 761:
 μέγαν τελεσθέντα ὄλβον. Eurip.
 Heraclid. v. 575: δίδασκε σο-
 φούς, redde sapientes, de
 quo genere loquendi consulas
 Valcken. Diatrib. p. 205. Stallb.
 Comparativo usus est Plato de
 leg. p. 681 A: τῶν οἰκήσεων
 μειζόνων ἀύξανόμενων. Thucyd.
 IV 171: τοὺς λόγους μακροτέ-
 ρους οὐ μικρονοῦμεν.

3. ἀκλεῆς] per zeugma in-
 telligendum ἐγένετο.

4. ἀλλ' οὖν ἀύληται γ'
 ἂν] Frequens ἀλλ' οὖν — γε.
 Sophist. p. 254 C: ἀλλ' οὖν λό-
 γον γε ἐνδειῖς μηδὲν γινώ-
 μεθα. Aeschin. or. 3, 11: ἀλλ'
 οὖν προβάλλεται γέ τι πρὸ τῆς
 αἰσχύνης. al. Deinde ὡς πρὸς
 τοὺς ἰδ. est: si cum rudibus
 comparentur. Stallb.

6. οὕτως οἴου καὶ νῦν] H.
 e. quemadmodum credis (v. p.
 327 B: οἴει ἂν τι μᾶλλον κτέ.

et οἶμαι μὲν οὖν) si civitas stare
 non posset, nisi omnes cives
 essent tibicines, artem tibia ca-
 nendi nemini defuturam, ita
 nunc quoque existima, quum,
 ut vidimus, iustitiam in civibus
 omnibus inesse oporteat, qui
 tibi videatur iniustissimus, iu-
 stitiam eum non deficere. Ita-
 que in verbis δίκαιον αὐτὸν
 εἶναι partic. ἂν, quam excidisse
 quidam arbitrati sunt, per sen-
 tentiae rationem ne ferri qui-
 dem potest.

7. τῶν ἐν νόμοις καὶ
 ἀνθρώποις τεθραμμένων] Egre-
 gie haec illustrantur Iso-
 cratis loco or. II 2, in quo orator
 eos, qui inter homines vivunt,
 multis rebus ad virtutem com-
 parandam adiuvari dicit: ἐστὶ
 πολλὰ τὰ παιδεύοντα (αὐτούς),
 μάλιστα μὲν τὸ μὴ τρυφᾶν . .
 ἔπειθ' οἱ νόμοι . . ἔτι δ' ἡ παρ-
 ρησία καὶ τὸ φανερώς ἐξεῖναι
 τοῖς τε φίλοις ἐπιπλήξαι καὶ
 τοῖς ἐχθροῖς ἐπιθέσθαι ταῖς
 ἀλλήλων ἀμαρτίαις κτέ. Eius-
 modi admonitiones et coercitio-
 nes nulla lege constitutae hic
 sunt intelligendae, quibus ho-
 mines ab hominibus magis quam
 legibus corriguntur. Tali modo
 educati in proximis opponuntur
 agrestibus hominibus σποράδην
 et sine lege et societatis cura
 degentibus, quales homines

νόμοις καὶ ἀνθρώποις τετραμμένων, δίκαιον αὐτὸν εἶναι καὶ δημιουργὸν τούτου τοῦ πράγματος, εἰ δέοι αὐτὸν κρίνεσθαι πρὸς ἀνθρώπους, οἷς μήτε παιδεία ἐστὶ μήτε D
δικαστήρια μήτε νόμοι μηδὲ ἀνάγκη μηδεμία διὰ παντὸς
5 ἀναγκάζουσα ἀρετῆς ἐπιμελεῖσθαι, ἀλλ' εἶεν ἄγριοί τινες, οἳ οἴπερ οὖς πέρουσι Φερεκράτης ὁ ποιητῆς ἐδίδαξεν ἐπὶ
Ἀθηναίῳ. ἢ σφόδρα ἐν τοῖς τοιούτοις ἀνθρώποις γενόμενος, ὥσπερ οἱ ἐν ἐκείνῳ τῷ χορῷ μισάνθρωποι, ἀγαπή-

7. οἷους Athenaeus, unde Hirschig οἷουσπερ scriptum fuisse coniecit, sed hanc coniecturam, quam Schanz recepit, improbavit Philol. X p. 188, afferens Cratyl. p. 432 E τοιοῦτον οἷονπερ οὐ ὄνομά ἐστιν 8. μισάνθρωποι BT: Heinrichius hanc Pherecratis fabulam eandem fuisse ac Chironem et chorum e Centauris constituisse ratus in commentat. quae inscripta est: Demonstratio et restitutio loci corrupti e Platon. Protagora (Kiliae 1813. 4), ἡμιάνθρωποι coniecit, pro quo leniore mutatione μιξάνθρωποι scribendum censuit Iacobs Anthol. III 2. 800 et μεσάνθρωποι Lehrs Rhein. Mus. 1872 p. 346.

Pherecrates in scenam produxerit. Cum his asperis incultisque comparatus vel iniustissimus illorum ex Protagorae sententia in iustitia excellit.

5. ἀλλ' εἶεν ἄγριοί τινες—] H. e. ἀλλ' οὐ εἶεν ἄγριοί τινες. Sententiam comprobatur et argumentis confirmatur Plato de leg. p. 874 E: προσητέον δὴ, ὡς νόμους ἀνθρώποις ἀναγκαῖον τίθεσθαι καὶ ζῆν κατὰ νόμους, ἢ μηδὲν διαφέρειν τῶν πάντη ἀγριωτάτων θηρίων κτέ.

6. οἳ οἴπερ οὖς πέρουσι Φερεκράτης] Quales erant in fabula quam superiore anno docuit Pherecrates in certamine Lenaico. Ita haec explicuit Casaubonus ad Athen. lib. V p. 218 D, ubi quo tempore fabula acta sit, his verbis proditur: ἐδιδάχθησαν δὲ οἱ ἄγριοι ἐπ' Ἀριστιάνου ἀρχόντος h. e. Ol. 89, 4, v. proleg. p. 32. Paucis reliquiis exceptis et haec fabula et ceterae Pherecratis, qui in veteris comoediae poetis nobilissimis numeratus est et ἀτιμωτάτος dicitur Athenaeo p. 268, interciderunt. Notum est metrum Pherecrateum, quo invento ipse videtur gloriari ap. Hephaest. p. 101; v. schol. Arist. Nub. v. 563. Meineke Fragm. Com. Graec. I 68; II 283.

ἐπὶ Ἀθηναίῳ] Aristoph. Acharn. v. 504: Αὐτοὶ γὰρ ἐσμὲν οὐπὶ Ἀθηναίῳ τ' ἀγών, ubi scholiastes: εἰς τὰ Ἀθηναία καθῆκε τὸ δράμα, v. Demosth. or. 21, 10. Agebantur autem Bacchi Lenaei dies festi ac solemnes summa hieme, mense Gamelione, ut docet Proclus ad Hesiod. Op. et D. v. 506: τῷ Γαμηλιῶνι, καθ' ὃν καὶ τὰ Ἀθηναία παρ' Ἀθηναίους. Ἴωνες δὲ τοῦτον (τὸν μῆνα) οὐδ' ἄλλως, ἀλλὰ Ἀθηναίῳνα καλοῦσι. De Lenaeorum origine et celebratione v. Aug. Mommsen Heortologia p. 332 sqq.

8. ὥσπερ οἱ ἐν ἐκείνῳ τ. χορ. μισάνθρωποι] int. ἐγένοντο ἐν τοῖς τοιούτοις h. e. ἀγροῖς ἀνθρώποις; chorus enim fabulae e misanthropis conflatum esse statuendum est. Longissime a vero aberrat opinio eorum, qui ἀγρίους ac μισάνθρωπους eosdem esse arbitrantur. Hi inter homines educati et sub legibus aequo iure cum ceteris vivere docti propter civium pravitatem hominum coetus urbesque reliquerant, illi ab omni animi cultu semper remoti vel pessimo cive multo erant peiores. Aristoph. Lysistr. v. 812: οὗτος ἄρ' ὁ Τίμων ὄχθεθ' ὑπὸ μίσους πολλὰ καταρασάμενος ἀνδράσι πο-

σαις ἄν, εἰ ἐντύχοις Εὐρυβάτῳ καὶ Φρυωνίδῃ, καὶ ἀνολοφύραι' ἄν ποδῶν τὴν τῶν ἐνθάδε ἀνθρώπων πονη-
 E ρίαν. νῦν δὲ τρυφᾶς, ᾧ Σώκρατες, διότι πάντες διδά-
 σκαλοὶ εἰσιν ἀρετῆς, καθ' ὅσον δύνανται ἕκαστος, καὶ οὐδεὶς σοὶ φαίνεται. ἔσθ' ὥσπερ ἄν εἰ ζητοῖς, τίς διδά- 5
 328 σκαλος τοῦ ἐλληγνίζειν; οὐδ' ἄν εἰς φανείῃ, οὐδέ γ' ἄν, οἶμαι, εἰ ζητοῖς, τίς ἄν ἡμῖν διδάξειε τοὺς τῶν χειρο-
 τεχνῶν υἱεῖς αὐτὴν ταύτην τὴν τέχνην, ἣν δὴ παρὰ τοῦ πατρὸς μεμαθήκασι, καθ' ὅσον οἶός τ' ἦν ὁ πατήρ καὶ οἱ τοῦ πατρὸς φίλοι ὄντες ὁμοτέχνοι· τούτους ἔτι 10
 τίς ἄν διδάξειεν; οὐ ῥάδιον οἶμαι εἶναι, ᾧ Σώκρατες, τούτων διδάσκαλον φανῆναι, τῶν δὲ ἀπείρων παντάπασι
 B ῥάδιον, οὕτω δὲ ἀρετῆς καὶ τῶν ἄλλων πάντων. ἀλλὰ καὶ εἰ ὀλίγον ἔστι τις ὅστις διαφέρει ἡμῶν προβιβάσαι

5. φαίνεται. ἔσθ' ὥσπερ scripsi: pro ἔσθ' exhibet B εἶθ', T εἶθ'. Plerique recen. editores φαίνεται εἶναι. ὥσπερ de Heindorfii coniectura, qua quidem lenior medela est, quam proposui.

νηροῖς, ubi schol.: ἐπιεικῆς ἦν καὶ ἔφευγε τοὺς πονηροὺς. Illius similes erant Pisthetaerus et Euelpides, quos Aristophanes in Avibus vitam litium ac negotiorum plenam fugientes facit. Recte igitur Heindorfius: „Quantum, inquit, assequi coniectura queam, rem ita institutam fuisse opinor a Pherecrate, ut chorum facerent homines non suae tantum reipublicae, sed omnium omnino hominum osiores, qui civitate sua relicta quum inter feros immanesque homines secessissent, mox resipiscentes illam, unde abierant, societatem hominum civilemque vitam requirerent. Quorum exemplo Protagoras Socratem dicit eiulaturum desiderio vel pravissimorum Athenis hominum.“ — Phrynonidas et Eurybatus propter insignem morum pravitatem proverbio celebrati sunt. v. Suidas et Harpocrat. s. v. Aeschin. or. 3, 137 ibique schol. Et Eurybati famam ad ultimam graecae linguae memoriam servatam esse, e recenti voce Ὑπερρυβάτος apparet, qua ὁ ὑπερβάλλον Εὐρύβατον

πονηρία significabatur, v. Bekker Anecd. Gr. I p. 67.

5. ἔσθ' ὥσπερ —] H. e. ἔχει οὕτως ὥσπερ: eadem est ratio s. perinde est ac si graece loquendi magistrum quae-ras, cf. p. 335 E et Sophocl. Trach. 475 ἔστιν γὰρ οὕτως ὥσπερ οὕτως ἐννέπει.

10. τούτους ἔτι τίς ἄν διδάξειε] quis eos adhuc (in arte illa sua, ad quam iam instituti sunt) docere possit?

13. οὕτω δὲ ἀρετῆς] int. διδάσκαλον φανῆναι οὐ ῥάδιόν ἐστι.

ἀλλὰ καὶ εἰ ὀλίγον —] sed si quis est qui vel paullulum nobis in eo praestet, ut alios ad virtutem provehat: contenti esse debemus. De καὶ εἰ, in quibus ἄν ad constructionem nihil valet, vid. Stallbaum ad Phaed. p. 71 B. Sententia Archidami apud Thucyd. I 84 prolata, quae hic proponatur, digna est: πολὺ διαφέρειν οὐ δεῖ νομίζειν ἀνθρώπον ἀνθρώπου, κράτιστον δὲ εἶναι ὅστις ἐν τοῖς ἀναγκαιοτάτοις παιδεύεται.

εἰς ἀρετὴν, ἀγαπητόν. Ὡν δὴ ἐγὼ οἶμαι εἶναι. καὶ
 διαφερόντως ἂν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ὀνησαί τινα πρὸς
 τὸ καλὸν καὶ ἀγαθὸν γενέσθαι, καὶ ἄξιως τοῦ μισθοῦ
 ὃν πράττομαι, καὶ ἔτι πλείονος, ὥστε καὶ αὐτῷ δοκεῖν
 5 τῷ μαθόντι. διὰ ταῦτα καὶ τὸν τρόπον τῆς πράξεως
 τοῦ μισθοῦ τοιοῦτον πεποιήμαι. ἐπειδὴν γὰρ τις παρ'
 ἐμοῦ μάθῃ. εἰ μὲν βούληται, ἀπέδωκεν ὃ ἐγὼ πρατ-
 τομαι ἀργύριον· εἰ δὲ μή, ἔλθων εἰς ἱερὸν ὁμόσας, C
 ὅσου ἂν φῆ ἄξια εἶναι τὰ μαθήματα, τοσοῦτον κατέθηκε.
 10 Τοιοῦτόν σοι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἐγὼ καὶ μῦθον
 καὶ λόγον εἶρηκα, ὡς διδακτὸν ἀρετὴ καὶ Ἀθηναῖοι
 οὕτως ἠγοῦνται, καὶ ὅτι οὐδὲν θαυμαστὸν τῶν ἀγαθῶν
 πατέρων φαίλους υἱεῖς γίνεσθαι καὶ τῶν φαύλων ἀγα-
 θούς, ἐπεὶ καὶ οἱ Πολυκλείτου υἱεῖς, Παράλου καὶ Ξανθ-
 15 ἵππου τοῦδε ἠλικιωῖται. οὐδὲν πρὸς τὸν πατέρα εἰσί,
 καὶ ἄλλοι ἄλλων δημιουργῶν. τῶνδε δὲ οὕτω ἄξιον

2. ὀνησαί Dobree advers. II p. 391: νοῆσαι BT. 7. ἀπέδωκεν: ita olim iam correxi ἀποδέδωκεν, quod libri exhibent et recent. edit. immerito eiecerunt. De hac permutatione perfecti et aoristi v. ad p. 320 A et Stud. philolog. p. 852.

1. Ὡν δὴ ἐγὼ οἶμαι —] Ex his igitur me arbitror unum esse et praeter ceteros institutione mea aliquem, veluti Hippocratem, ad virtutem iuvare posse, idque sic, ut dignum sim ea mercede, quam exigo, adeoque etiam maiore, ita ut ipsi etiam discenti ita videatur. cf. Hipp. I p. 281 B: ἱκανὸς εἶ παρὰ τῶν νέων πολλὰ χρήματα λαμβάνων ἔτι πλείω ὠφελεῖν ὢν λαμβάνεις. Quum Protagoras h. l. de virtute tradenda disserat, νοῆσαι nullum hic habet locum; ὀνησαί eodem modo positum est de rep. p. 600 D: εἴπερ οἷός τ' ἦν πρὸς ἀρετὴν ὀνησαί ἀνθρώπους.

5. τὸν τρόπον — τοιοῦτον πεπ.] Rem paulo aliter narrat Aristoteles Ethic. Nicom. IX 1: (ὅπερ φασὶ καὶ Πρωταγόραν ποιεῖν) ὅτε γὰρ διδάξειεν ἀδήποτε, τιμῆσαι τὸν μαθόντα ἐκέλευεν, ὅσου δοκεῖ ἄξια ἐπίστασθαι, καὶ ἐλάμβανε τοσοῦτον. Veriora rei que naturae ar-

tiora videntur esse, quae Plato h. l. de sophistae instituto tradidit, eum non omnes, sed eos tantum discipulos, qui pecuniam ab ipso constitutam solvere nolissent, iuratos disciplinas aestimare et quanti aestimassent, tantum solvere iussisse. Eum aliis etiam condicionibus docuisse argumento sunt ea, quae de eius lite cum Euathlo tradunt Apuleius Flor. IV 18 et Gellius N. A. V. 10. Cum quibus consentit Diogenes Laertius, qui (IX 59) Protagoram dicit a singulis discipulis institutionis pretium exegisse centenas minas, quod a fide abhorret, sed cf. Quint. Inst. Or. III 1. 10.

8. ἔλθων εἰς ἱερὸν] Cicero pro Balb. c. 5: Athenis, aiunt, quum quidam apud eos, qui sancte graviterque vixisset et testimonium dixisset et, ut mos Graecorum est, ad aras accederet etc.

16. τῶνδε δὲ οὕτω ἄξιον τοῦτο κατ.] hi vero (Paralus

D τοῦτο κατηγορεῖν. ἔτι γὰρ ἐν αὐτοῖς εἰσιν ἐλπίδες· νεοὶ γάρ.

Cap. XVIII. Πρωταγόρας μὲν τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα ἐπιδειξάμενος ἀπεπαύσατο τοῦ λόγου. καὶ ἐγὼ ἐπὶ μὲν πολὺν χρόνον κекηλημένος ἔτι πρὸς αὐτὸν ἔβλεπον ὡς 5 ἐροῦντά τι, ἐπιθυμῶν ἀκούειν· ἐπεὶ δὲ δὴ ἤσθόμην, ὅτι τῷ ὄντι πεπαυμένος εἶη, μόγις πως ἐμαυτὸν ὡσπερ εἰ συναγείρας εἶπον, βλέψας πρὸς τὸν Ἴπποκράτη· Ὡ παῖ Ἀπολλοδώρου, ὡς χάριν σοι ἔχω, ὅτι προὔτρεψάς με 10 E ὧδε ἀφικέσθαι· πολλοῦ γὰρ ποιοῦμαι ἀκηκοέναι ἢ ἀκήκοα Πρωταγόρου. ἐγὼ γὰρ ἐν μὲν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ἠγούμην οὐκ εἶναι ἀνθρωπίνην ἐπιμέλειαν, ἣ ἄγαθοὶ οἱ ἄγαθοὶ γίνονται· νῦν δὲ πέπεισμαι. πλὴν σμικρόν τι μοι ἐμποδῶν, ὃ δὴλον ὅτι Πρωταγόρας θραδίως ἐπεκ- 15 διδάξει, ἐπειδὴ καὶ τὰ πολλὰ ταῦτα ἐξεδίδαξε. καὶ γὰρ εἰ μὲν τις περὶ αὐτῶν τούτων συγγένοιτο ὄψοιεν τῶν 329 δημηγόρων, τάχ' ἂν καὶ τοιούτους λόγους ἀκούσειεν ἢ Περικλέους ἢ ἄλλου τινὸς τῶν ἱκανῶν εἰπεῖν· εἰ δὲ ἐπανέροιτό τινα τι, ὡσπερ βιβλία οὐδὲν ἔχουσιν οὔτε

4. ἐπὶ μὲν in ἔτι μὲν mutandum et ἔτι ante πρὸς delendum putat Schanz; hic praepositionis ἐπί usus non insolitus. Theophr. h. pl. VI 4, 4 ὄψιανθῆς ὁ σκόλυμος καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον. 11. ἐγὼ γὰρ T: ἔγωγε B.

et Xanthippus) nondum com-merentur huiusmodi reprehensionem, quum adhuc liceat bona de iis sperare propter iuventutem. Nam ἀξιόν ἐστιν est iustum est, decet. Stallb. De Paraloe et Xanthippo cf. ipsius Protagorae verba prolegom. p. 29.

4. ἐπὶ μὲν πολὺν χρόνον κекηλημένος] ad multum tempus delinitus usque eum intuebar. Neque enim cum Heindorfio haec, ἐπὶ μὲν π. χρόνον, ad seq. ἔβλεπον trahenda sunt. Menex. p. 235 A: καὶ ἐκάστοτε ἔστηκα — κηλούμενος. Ibid. B: οὕτως ἔναυλος ὁ λόγος τε καὶ ὁ φθόγγος παρὰ τοῦ λέγοντος ἐνδύεται εἰς τὰ ὦτα, ὥστε μόγις τετάρτη ἢ πέμπτη ἡμέρα ἀναμιμνήσκομαι ἐμαυτοῦ. — ὡς ἐροῦντά τι,

putans eum aliquid dicturum. Stallb.

10. ὧδε ἀφικέσθαι] Photius lex. p. 658, 14 et Suidas s. v. Ὡδε haec habent: ὧδε οὐ μόνον τὸ οὕτως, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνθάδε ὡς ἡμεῖς . . καὶ Πλάτωνον κέχρηται ἀντὶ τοῦ δεῦρο καὶ ἐνθάδε . τὸ δὲ οὕτως ἐν τοῖς πλείστοις δηλοῖ. Huius Platonis loci immemor Meineke Fragm. Com. Graec. II p. 47 levitatis Photium inculsat negatque ὧδε apud bonos scriptores pro δεῦρο vel ἐνθάδε inveniri.

12. ἢ ἄγαθοὶ οἱ ἄγαθοὶ γίνυν.] Simonides (fragm. 61) Οὔτις, inquit, ἄνευ θεῶν ἀρετὰν λάβειν, vid. ad p. 319 B.

14. ἐπεκδιδάξει] Euthyphr. p. 7 A: ἀλλὰ σὺ δὴλον ὅτι ἐπεκδιδάξεις, ὡς ἔστιν ἀληθῆ ἢ λέγεις.

19. ὡσπερ βιβλία οὐδὲν

ἀποκρίνασθαι οὔτε αὐτοὶ ἐρέσθαι, ἀλλ' ἐὰν τις καὶ σμικρὸν ἐπερωτήσῃ τι τῶν δηθέντων, ὥσπερ τὰ χαλκία πληγέντα μακρὸν ἤχει καὶ ἀποτείνει, ἐὰν μὴ ἐπιλάβηται τις, καὶ οἱ ῥήτορες οὕτω σμικρὰ ἐρωτηθέντες δόλιχον

2. χαλκία scripsi pro χαλκεία, quod BT et editiones habent, cf. Pollux. X 122, et hoc vocab. Cratyl. p. 430 A εἷ τι χαλκίον (vas aeneum) κινήσειε κρούσας in B et T sine ε exaratum est. 4. δόλιχον Stephanus. δολιχὸν BT.

ἔχουσι — ἐρέσθαι] Saepius Socrates in hac quaestione, quam de virtutum coniunctione et conspiratione instituit, contionandi et colloquendi discrimen memorat et Protagoram, qui utriusque disputandi generis sit peritus, rogat, ut hoc velit uti i. e. ut longis orationibus missis breviter vel respondendo vel interrogando sermones secum conferat. Pro οὐδὲν ἔχουσιν οὔτε ἀποκρ. οὔτε ἐρέσθαι breviter dici potuit οὐκ ἐπίστανται διαλέγεσθαι. Cratyl. p. 390 C: τὸν ἐρωτῶν καὶ ἀποκρίνεσθαι ἐπίσταμενον ἄλλο τι σὺ καλεῖς ἢ διαλεκτικόν; Οὐκ, ἀλλὰ τοῦτο. Male haec verba accipiunt, qui oratores quum interrogati sint omnino tacere arbitrentur; respondent illi, sed non ad ea quae ex iis quaesita erant neque ita, ut interrogantis intellectus rationem habeant, quapropter libris similes dicuntur, v. Phaedr. p. 275 D sqq., semperque longam rursus orationem ordiuntur. Conf. Themist. p. 253 C: εἰ δὲ δὴ καὶ ἐρέσθαι ἐπιχειρήσεις, μὴ συνεῖς ὅ τι εἴρηκεν, ἐτέρω περιπλήξῃ ὀνόματι ὀνυσοκωλύτερον ὀνομασμένω· περανεῖς δὲ οὐδέποτε οὐδὲν κτε.

2. τὰ χαλκία πληγέντα] Menander (IV 89 Meineke): τὸ Δωδωναῖον ἄν τις χαλκίον, ὃ λέγουσιν ἤχειν, ἄν παρὰ ψηθ' ὁ παριών, τῆν ἡμέραν ὄλην, καταπαύσαι θᾶπτον ἢ Ταύτην λαλοῦσαν· νύκτα γὰρ προσλαμβάνει, cf. ultimum exemplum proximae notae.

3. μακρὸν ἤχει] Neutrum eodem modo cum aliis verbis

sonum quendam significantibus coniungitur; supra p. 310 B τῆ φωνῆ μέγα λέγων, p. 334 D μεῖζον φθέγγεσθαι. Euthyd. p. 305 B φθεγγόμενα καὶ βοῶντα μέγιστον τὰ σιδήρια λέγεται, ἐὰν τις ἄψηται, et notum Homericum μακρὸν αὐτεῖν.

ἀποτείνει] Hoc verbum, ad quod ex praecedentibus facile intelligas τὴν ἡγήν, sine casu et absolute positum est ut κατατείνω de rep. p. 367 B, ad quem locum in T ascriptum est: ἀντὶ τοῦ μακρὸν λόγον διεξέρχομαι, cf. Gorg. p. 458 B: καὶ νῦν ἴσως πόρρω ἀποτενοῦμεν, ἣν διαλεγώμεθα, i. e. μακρολογήσομεν.

ἐπιλάβηται] Eleganter verbum positum est, quum et proprie de iis dicatur, qui vasa contrectant eoque sonum eorum reprimunt, et metaphoricè significetprehendere (rationis respiciendae causa) et redarguere veluti Sympos. p. 214 E. Gorg. p. 469 C. al.

4. καὶ οἱ ῥήτορες οὕτω] referenda haec sunt ad ὥσπερ τὰ χαλκία πλ. μ. ἤχει. Vulgaris loquendi consuetudo exigebat οὕτω καὶ οἱ ῥήτορες σμ., cf. de rep. I p. 354 B: ὥσπερ οἱ λίχνοι ἀπογεννούνται, καὶ ἐγὼ μοι δοκῶ οὕτως κ. τ. λ. IX p. 585 A: ὥσπερ δὲ πρὸς τὸ μέλαν ἀποσκοποῦντες, καὶ πρὸς τὸ ἄλυπον οὕτως κ. τ. λ. Phaedr. p. 230 D. al. Stallb.

δόλιχον τοῦ λόγου] Ad vulgatam scripturam δολιχὸν τοῦ λόγου tuendam Astius plures locos attulit, quibus adiectivum cum genitivo substantivi eiusdem generis componitur, ut Xenoph. Cyrop. III 2, 2: σκο-

Β κατατείνουσι τοῦ λόγου· Πρωταγόρας δὲ ὅδε ἱκανὸς μὲν μακροῦς λόγους καὶ καλοῦς εἶπειν, ὡς αὐτὸ δηλοῖ, ἱκανὸς δὲ καὶ ἐρωτηθεὶς ἀποκρίνασθαι κατὰ βραχὺ καὶ ἐρόμενος περιμεῖναι τε καὶ ἀποδέξασθαι τὴν ἀπόκρισιν, ἃ ὀλίγοις ἐστὶ παρεσκευασμένα. νῦν οὖν, ὦ Πρω- 5 ταγόρα, σμικροῦ τινος ἐνδεῆς εἰμι πάντ' ἔχειν, εἴ μοι ἀποκρίναιο τόδε. τὴν ἀρετὴν φῆς διδακτὸν εἶναι, καὶ ἐγὼ, εἶπερ ἄλλω τῷ ἀνθρώπων, καὶ σοὶ πείθομαι.

2. αὐτὸ δηλοῖ ex apogr. Parisino 1811 auctoribus Stephano et Hemsterhusio (Anecd. T. I p. 177) repositum: ἀντὰ ΒΤ. Deinde pro ἀποκρίνασθαι exhibet Γ ἀποκρίνεσθαι. 8. ἄλλω τῷ ἀνθρώπων Γ: ἄλλω τῶν ἀνθρώπων Β. ἀνθρώπων, καὶ scripsi: Post ἀνθρώπων libri addunt πειθοίμην ἄν, quae verba recentior. edit. Heindorfio auctore cum proximis coniungunt et exstincto πείθομαι scribunt ἀνθρώπων, πειθοίμην ἄν καὶ σοί, sed v. Stud. philol. p. 853 sq. et infra annot.

πῶν κατενοεῖ πολλὴν τῆς χώρας . . ἔρημον καὶ ἀργὸν οὖσαν, Aristoph. Acharn. v. 350: τῆς μαρίλης συχνήν. al., sed multo h. l. languidius est adiectivum quam substantivum δόλιχος, de quo v. ann. ad p. 335 E. Simili significatione hanc vocem posuit Epicrates: δόλιχον τοῖς ἔτεσιν ἤδη τρέχει, longum vitae spatium emetitur, v. Meineke III 367. Longitudinem orationis cum cursus contendit Eupolis in Periclis eloquentia describenda: ὅποτε παρέλθοι δ', ὥσπερ ἀγαθοὶ δραμῆς, ἐν δέκα ποδῶν ἤρει λέγων τοὺς ῥήτορας (Schol. Aristoph. Ach. 530), et Strepsiades, ut centum stadiis dicendo omnes Graecos superet, apud Aristophanem (nub. 430) exoptat; cf. ran. 91 Εὐριπίδον πλεῖν ἢ σταδίῳ λαλίστερα (μειρανούλλια). Quint. Instit. Or. XI 3: Flavius Virginius interrogavit de quodam suo antisophista, quot millia passuum declamasset.

2. ὡς αὐτὸ δηλοῖ] ut res ipsa docet. Frequens formula αὐτὸ δηλοῖ, αὐτὸ δείξει, αὐτὸ σημαίνει. Sed inusitatus est numerus pluralis αὐτά.

6. σμικροῦ τινος ἐνδ. εἰμ.] paullulum quid requiro, ut omnia habeam, si mihi ad hoc respondeas. Optativus

post indicativum κατὰ τὸ νοούμενον infertur: nam haec: σμ. τ. ἐνδ. εἰμι, fere idem significant quod: νῦν οὖν πάντ' ἄν ἔχοιμι. Stallb.

3. εἶπερ ἄλλω τῷ ἀνθρώπων, καὶ σοὶ πείθομαι] Verbis πειθοίμην ἄν, quae vulgo post ἀνθρώπων adduntur, librarius quidam ellipsin propè constantem parum scite supplere conatus est. Infra p. 352 D: καὶ ἅμα, εἶπερ τῷ ἄλλω, αἰσχροῦν ἐστὶ καὶ ἐμοί. de leg. p. 667 A: προσέχων τούτῳ τὸν νοῦν δρω τοῦτο, εἶπερ, ubi de elliptico usu voc. εἶπερ v. Stallbaum. Heindorfius autem, quum grammaticae consuleret, sententiam prorsus evertit, ut eius coniecturam plerisque editoribus probatam esse iure mireris. Socrates modo iis rationibus, quas Protagoras protulisset, sibi persuasum esse dixerat, virtutem doceri posse, v. p. 328 E: ἡγοῦμην οὐκ εἶναι ἀνθρωπίνην ἐπιμέλειαν, ἣ οἱ ἀγαθοὶ ἀγαθοὶ γίνονται, νῦν δὲ πέπεισμα. Hanc eandem sententiam nunc, postquam quid inter oratorem et dialecticum interesset exposuit, aliis verbis exprimit. Nec vero Socrates in proximis rem ipsam, quam concessit, in dubitationem vocat, imo summa con-

ὁ δ' ἐθαύμασά σου λέγοντος, τοῦτό μοι ἐν τῇ ψυχῇ ἀπο- C
 πλήρωσον. ἔλεγες γάρ, ὅτι ὁ Ζεὺς τὴν δικαιοσύνην καὶ
 τὴν αἰδῶ πέμψειε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ αὐτὸς πολλαχοῦ ἐν
 τοῖς λόγοις ἐλέγετο ὑπὸ σοῦ ἢ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη
 5 καὶ ὁσιότης καὶ πάντα ταῦτα ὡς ἐν τι εἴη συλλήβδην,
 ἀρετὴ. ταῦτ' οὖν αὐτὰ διέλθέ μοι ἀκριβῶς τῷ λόγῳ,
 πότερον ἐν μὲν τί ἐστὶν ἡ ἀρετὴ, μόρια δὲ αὐτῆς ἐστὶν
 ἢ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη καὶ ὁσιότης, ἢ ταῦτ' ἐστὶν
 ἃ νῦν δὴ ἐγὼ ἔλεγον πάντα ὀνόματα τοῦ αὐτοῦ ἐνός D
 10 ὄντος. τοῦτ' ἐστὶν ὃ ἔτι ἐπιποθῶ.

Cap. XVIII. Ἀλλὰ ῥᾷδιον τοῦτό γ', ἔφη, ὦ Σώκρα-
 τες, ἀποκρίνασθαι, ὅτι ἐνός ὄντος, τῆς ἀρετῆς, μόριά
 ἐστὶν ἃ ἐρωτᾷς. Πότερον, ἔφη, ὥσπερ προσώπου τὰ
 μόρια μόριά ἐστι, στόμα τε καὶ ῥίς καὶ ὀφθαλμοὶ καὶ
 15 ὠτα. ἢ ὥσπερ τὰ τοῦ χρυσοῦ μόρια οὐδὲν διαφέρει
 τὰ ἕτερα τῶν ἐτέρων καὶ τοῦ ὅλου, ἀλλ' ἢ μεγέθει καὶ
 σμικρότητι; Ἐκείνως μοι φαίνεται, ὦ Σώκρατες, ὥσπερ E
 τὰ τοῦ προσώπου μόρια ἔχει πρὸς τὸ ὅλον πρόσωπον.
 Πότερον οὖν, ἢν δ' ἐγὼ, καὶ μεταλαμβάνουσιν οἱ ἄν-

1. ἐν τῇ ψυχῇ: in B ἢ ψυχῇ omissa sunt, spatio vacuo re-
 licto, ut in hoc libro h. l. alia etiam verba aut mutilata aut
 omissa sunt, vid. Schanzii not. critic. 8. ἢ ταῦτ' T: εἰ τ' αὐτὸ B.
 16. τὰ ἕτερα τῶν ἐτέρων Sauppe: libri post τῶν ἐτέρων habent
 ἀλλήλων sed apparet ἀλλήλων esse interpretamentum verborum
 τὰ ἕτερα τῶν ἐτέρων, recteque dici potuit aut τὰ μόρια διαφέρει
 ἀλλήλων καὶ τοῦ ὅλου, aut τὰ μόρια διαφ. τὰ ἕτερα τῶν ἐτέρων
 καὶ τοῦ ὅλου. Illo modo Socrates sententiam huius loci repetens
 p. 349 C bis locutus est. Schanz hanc ob causam secluserit verba
 τὰ ἕτερα τῶν ἐτέρων, sed cf. p. 330 A sq. et Socrates illud ἀλλήλων
 p. 349 C Protagorae tribuit.

stantia eam sua ratione confir-
 mare studet.

1. ὁ δ' ἐθαύμασά σου λέ-
 γοντος] Theaet. p. 161 B: ὁ δὲ
 θαυμάζω τοῦ ἐταίρου σου. Apo-
 log. Socr. in.: μάλιστα δὲ αὐ-
 τῶν ἐν ἐθαύμασα. Men p. 95 C:
 καὶ Γοργίου μάλιστα ταῦτα ἄγα-
 μα. De rep. II p. 376 A. 367 D.
 De quo genitivo v. Krüger Gr.
 47. 10, 9. Proxima recte inter-
 pretatur Heindorfius: hoc,
 quod mancum est quasi in
 animo meo, plenum per-
 fectumque redde.

3. πολλαχοῦ] v. p. 325 A et
 p. 323 E.

13. Πότερον, ἔφη, ὥσπερ
 προσώπου —] Sententia haec
 est: Utrum illae formae et
 partes virtutis inter se
 natura et vi sua diversae
 sunt, quemadmodum par-
 tes corporis; an praeter
 magnitudinem aut parvi-
 tatem nihil habent, quo
 inter se differant? De ἀλλ'
 ἢ v. ad Phaedon. p. 81 B. Stallb.

19. μεταλαμβάνουσιν —
 οἱ δὲ ἄλλο] Construuntur μετ-
 ἔχειν, μεταδιδόναι, μεταλαμβά-
 νειν, aliaque id genus verba
 cum accusativo, ubi quis in so-
 cietatem et possessionem alicu-

θρωποι τούτων τῶν τῆς ἀρετῆς μορίων οἱ μὲν ἄλλο, οἱ
 δὲ ἄλλο, ἢ ἀνάγκη, εἴανπερ τις ἐν λάβῃ, ἅπαντα ἔχειν;
 Οὐδαμῶς, ἔφη, ἐπεὶ πολλοὶ ἀνδρεῖοί εἰσιν, ἄδικοι δέ,
 καὶ δίκαιοι αὖ, σοφοὶ δὲ οὐ. Ἔστι γὰρ οὖν καὶ ταῦτα
 330 μόρια τῆς ἀρετῆς, ἔφη ἐγώ, σοφία τε καὶ ἀνδρεία; 5
 Πάντων μάλιστα δήπου, ἔφη· καὶ μέγιστόν γε ἢ σοφία
 τῶν μορίων. Ἐκαστον δὲ αὐτῶν ἐστίν, ἦν δ' ἐγώ, ἄλλο,
 τὸ δὲ ἄλλο; Ναί. Ἡ καὶ δύναμιν αὐτῶν ἕκαστον ἰδίαν
 ἔχει, ὥσπερ τὰ τοῦ προσώπου; οὐκ ἐστὶν ὀφθαλμὸς οἶον
 τὰ ὠτα οὐδ' ἢ δύναμις αὐτοῦ ἢ αὐτή· οὐδὲ τῶν ἄλλων 10
 οὐδὲν ἐστὶν οἶον τὸ ἕτερον οὔτε κατὰ τὴν δύναμιν οὔτε
 κατὰ τὰ ἄλλα. Ἄρ' οὖν οὕτω καὶ τὰ τῆς ἀρετῆς μόρια
 B οὐκ ἐστὶ τὸ ἕτερον οἶον τὸ ἕτερον, οὔτε αὐτὸ οὔτε ἢ
 δύναμις αὐτοῦ; ἢ δῆλα δὴ ὅτι οὕτως ἔχει, εἴπερ τῷ πα-
 ραδείγματί γε εἴκειν; Ἄλλ' οὕτως, ἔφη, ἔχει, ὧ Σώκρατες. 15
 Καὶ ἐγὼ εἶπον· Οὐδὲν ἄρα ἐστὶ τῶν τῆς ἀρετῆς μορίων

15. οὕτως, ἔφη, ἔχει, ὧ Σώκρατες T: Verba ἔχει, ὧ
 Σώκρατες om. B et cum eo Sauppe et Schanz, sed in talibus
 maiore fide dignus est T.

ius rei, quae de pluribus una est,
 integrae atque plenae venire di-
 citur. Quod quid sibi velit, li-
 ceat exemplo aliquo declarare
 diligentius. Recte dicitur μετέχω
 τῶν κτημάτων, quia ipsum ver-
 bum μετέχειν significat etiam
 ab aliis bonorum partem possi-
 deri: unde fit, ut in hac simili-
 busque sententiis constanti usu
 frequentetur casus secundus. Sed
 quando te partem dimidiam bo-
 norum integram possidere signi-
 ficare volueris, non poteris ali-
 ter dicere nisi sic: μετέχω τῶν
 κτημάτων τὸ ἡμῖν: genitivus
 enim in tali sententia ineptus
 foret. Stallb. De proximis ver-
 bis Protagorae v. ad p. 323 E.

7. Ἐκαστον δὲ αὐτῶν —
 τὸ δὲ ἄλλο] H. e. αὐτῶν δὲ
 ἕκαστον τὸ μὲν ἄλλο ἐστὶ, τὸ
 δὲ ἄλλο. Phileb. p. 56 D: πῆ
 ποτε διορισάμενος οὖν ἄλλην,
 τὴν δὲ ἄλλην θείη τις ἂν ἀριθ-
 μητικῆν; h. e. τὴν μὲν ἄλλην,
 τὴν δὲ ἄλλ. Eodem modo p.
 320 B et infra p. 331 B. p. 334 A.

p. 343 E. p. 355 D. Sophist. p.
 221 E. de rep. p. 451 E. Stallb.

9. οὐκ ἐστὶν ὀφθαλμὸς] Illustrant haec verba ὥσπερ τὰ
 τοῦ προσώπου, ideoque ἀσυνδέ-
 τως addita sunt. In proximis
 Stallbaumius distinguendum cen-
 suit: ἄρ' οὖν οὕτω καὶ τὰ τῆς
 ἀρετῆς μόρια (sc. ἔχει)· οὐκ
 ἐστὶ τὸ ἕτερον οἶον τὸ ἕτερον,
 et probat hanc verborum di-
 stinctionem Astius ad h. l., sed
 obstat formula ἢ δῆλα δὴ ὅτι,
 quae non nisi post interrogatio-
 nem, ad quam nondum respon-
 sum est, infertur.

13. οὔτε αὐτό] P. 333 A:
 ἀνόμοια καὶ αὐτὰ καὶ αἱ δυνά-
 μεις αὐτῶν. p. 360 E: τί ποτ'
 ἐστὶν αὐτὸ ἢ ἀρετῆ. Significat
 αὐτό in his rem ipsam per se
 et universe spectatam.

15. οὕτως, ἔφη, ἔχει, ὧ
 Σωκρ.] Haec Protagorae per-
 sonae optime nunc conveniunt,
 nam ille in priore parte dialogi
 insignem prae se fert comita-
 tem et prolixitate respondendi
 utitur ut p. 329 D, 330 A al.

ἀλλ' οἶον ἐπιστήμη, οὐδ' οἶον δικαιοσύνη, οὐδ' οἶον ἀνδρεία, οὐδ' οἶον σωφροσύνη, οὐδ' οἶον ὀσιότης. Οὐκ ἔφη. Φέρε δὴ, ἔφην ἐγώ, κοινῇ σκεψώμεθα, ποῖόν τι αὐτῶν ἔστιν ἕκαστον. πρῶτον μὲν τὸ τοιόνδε· ἢ δικαιο-
 5 σύνη πρᾶγμα τί ἐστιν, ἢ οὐδὲν πρᾶγμα; ἐμοὶ μὲν γὰρ C δοκεῖ· τί δὲ σοί; Καὶ ἐμοί, ἔφη. Τί οὖν; εἴ τις ἔροιτο ἐμέ τε καὶ σέ, ὦ Πρωταγόρα τε καὶ Σώκρατες, εἶπετον δὴ μοι, τοῦτο τὸ πρᾶγμα, ὃ ὠνομάσατε ἄρτι, ἢ δικαιο-
 10 σύνη, αὐτὸ τοῦτο δίκαιόν ἐστιν, ἢ ἄδικον; ἐγὼ μὲν ἂν αὐτῷ ἀποκριναίμην, ὅτι δίκαιον· σὺ δὲ τίν' ἂν ψῆ-
 φον θεῖο; τὴν αὐτὴν ἐμοί, ἢ ἄλλην; Τὴν αὐτὴν, ἔφη. Ἔστιν ἄρα τοιοῦτον ἢ δικαιοσύνη, οἶον δίκαιον εἶναι, D
 φαίην ἂν ἔρωγε ἀποκρινόμενος τῷ ἐρωτῶντι· οὐκοῦν καὶ σὺ; Ναί, ἔφη. Εἰ οὖν μετὰ τοῦτο ἡμᾶς ἔροιτο·
 15 οὐκοῦν καὶ ὀσιότητά τινά φατε εἶναι; φαίμεν ἂν, ὡς ἐγῶμαι. Ναί, ἢ δ' ὅς. Οὐκοῦν φατε καὶ τοῦτο πρᾶγμα τι εἶναι; φαίμεν ἂν ἢ οὐ; Καὶ τοῦτο συνέφη. Πότερον δὲ τοῦτο αὐτὸ τὸ πρᾶγμα φατε τοιοῦτον πεφυκέναι, οἶον ἀνόσιον εἶναι, ἢ οἶον ὀσιον; ἀγανακτήσαιμ' ἂν
 20 ἐρωγ', ἔφην, τῷ ἐρωτήματι, καὶ εἶποίμ' ἂν. Εὐφήμει, ὦ ἄνθρωπε· σχολῇ μεντᾶν τι ἄλλο ὀσιον εἶη, εἰ μὴ αὐτή E
 γε ἢ ὀσιότης ὀσιον ἔσται· τί δὲ σὺ; οὐχ οὕτως ἂν ἀπο-
 κρίναιο; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

1. ἀλλ' οἶον B: ἄλλο οἶον T. 6. καὶ ἐμοί, quod Protagoram, ut ex gente Ionum, decet, T: Κάμοι Hirschig et Schanz, καί μοι B, cf. ad p. 330 C. 19. ἀγανακτήσαιμ' ἂν T: ἀγανακῆσαιμεν B. 20. ἔφην olim iam correctum: ἔφη B T. 21. αὐτή γε T: αὐτή γε B.

4. πρῶτον μὲν τὸ τοιόνδε] Int. σκεψώμεθα.

7. ὦ Πρωταγόρα τ. κ. Σώκρατες] E vulgari loquendi modo Socrates dicere debuit ὦ Σώκρατες τ. κ. Πρωταγόρα, v. p. 311 D, 316 A. al., sed honoris causa Protagorae ut homini aetate multo antecedenti (v. p. 317 C) et usu ac doctrina praestanti priorem locum concedit. Eadem verborum collo-catione Socrates infra p. 353 A usus est: ἔροιτ' ἂν ἡμᾶς ὦ Πρωταγόρα τε καὶ Σώκρατες.

9. αὐτὸ τοῦτο δίκαιόν ἐστιν] Num hoc ipsum est,

quod nomen eius indicat, videlicet iustum. Stallb.

10. τίν' ἂν ψῆφον θεῖο; τὴν αὐτὴν ἐμοί] Ante τὴν αὐτὴν intell. πότερον, usu frequenti, quem illustraverunt Heindorf ad Gorg. 141. Astius ad legg. p. 130. Stallb.

12. τοιοῦτον —, οἶον δίκαιον εἶναι] Sic mox: φατέ τοιοῦτον πεφυκέναι, οἶον ἀνόσιον εἶναι, et p. 331 A: Οὐκ ἄρα ἔστιν ὀσιότης οἶον δίκαιον εἶναι πρᾶγμα, i. e. τοιοῦτον πρᾶγμα, οἶον δίκαιον εἶναι. Stallb.

20. Εὐφήμει] Aristoph. equit. 1316 εὐφημεῖν χρῆ καὶ στόμα κλῆειν.

Cap. XIX. *Εἰ οὖν μετὰ τοῦτ' εἶποι ἐρωτῶν ἡμᾶς· πῶς οὖν ὀλίγον πρότερον ἐλέγετε; ἄρ' οὐκ ὀρθῶς ὑμῶν κατήκουσα; ἐδόξατέ μοι φάναι τὰ τῆς ἀρετῆς μόρια εἶναι οὕτως ἔχοντα πρὸς ἄλληλα, ὡς οὐκ εἶναι τὸ ἕτερον αὐτῶν οἷον τὸ ἕτερον· εἶποίμ' ἂν ἐγώ γε, ὅτι τὰ μὲν ἄλλα ὀρθῶς ἤκουσας, ὅτι δὲ καὶ ἐμὲ οἶει εἰπεῖν τοῦτο, 331 παρήκουσας· Πρωταγόρας γὰρ ὅδε ταῦτα ἀπεκρίνατο, ἐγὼ δὲ ἠρώτων. εἰ οὖν εἶποι· ἀληθῆ ὅδε λέγει, ὦ Πρωταγόρα; σὺ φῆς οὐκ εἶναι τὸ ἕτερον μόριον οἷον τὸ ἕτερον τῶν τῆς ἀρετῆς; σὸς οὗτος ὁ λόγος ἐστί; τί ἂν αὐτῷ ἀποκρίναιο; Ἀνάγκη, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὁμολογεῖν. Τί οὖν, ὦ Πρωταγόρα, ἀποκρινοῦμεθα αὐτῷ ταῦτα ὁμολογήσαντες, ἐὰν ἡμᾶς ἐπανερωται· οὐκ ἄρα ἐστὶν ὀσιότης οἷον δίκαιον εἶναι πρᾶγμα, οὐδὲ δικαιοσύνη οἷον ὄσιον, ἀλλ' οἷον μὴ ὄσιον· ἢ δ' ὀσιότης οἷον μὴ δίκαιον, 15 ἀλλ' ἄδικον ἄρα, τὸ δὲ ἀνόσιον; τί αὐτῷ ἀποκρινοῦμεθα; ἐγὼ μὲν γὰρ αὐτὸς ὑπὲρ γε ἐμαντοῦ φαίην ἂν καὶ τὴν δικαιοσύνην ὄσιον εἶναι καὶ τὴν ὀσιότητα δίκαιον· καὶ ὑπὲρ σοῦ δέ, εἰ με ἐρώης, ταῦτά ἂν ταῦτα ἀποκρινοίμην, ὅτι ἦτοι ταυτόν γ' ἐστὶ δικαιοσύνης ὀσιότητι ἢ ὅτι ὁμοιό-*

3. τὰ ante τῆς ἀρετῆς in apogr. Venet. 189 a rec. manu additum: om. BT. 16. ἀλλ' ἄδικον ἄρα suppediavit apogr. Parisinum 1811 et ex Ficini interpretatione restituit iam Heindorfius: ἀλλὰ δίκαιον ἄρα BT, Schleiermacher scribi voluit ἀλλ' ἄδικον, τὸ δὲ αὐτὸ ἀνόσιον. 20. ταυτόν γ' ἐστὶ: Sic libri Stobaei, qui Platonis verba ἐγὼ μὲν (versu 17) — οἷον δικαιοσύνη (p. 109 v. 2) affert Floril. 9, 36: ταυτον γ' ἐστιν B, ταυτόν γε ἐστιν T.

3. ἐδόξατέ μοι φάναι] Exspectabas ἐδόξατε γὰρ μοι φάναι. Sed v. p. 330 A.

4. ὡς οὐκ εἶναι] ὡς pro ὥστε positum, v. Krüger Gr. 65. 3, 4.

16. ἀλλ' ἄδικον ἄρα, τὸ δὲ ἀνόσιον] H. e. ἀλλὰ τὸ μὲν ἄδικον ἄρα, τὸ δὲ ἀνόσιον. v. p. 330 A. Particula ἄρα est nimirum, ut patet. Ficinus locum sic interpretatus est: Non ergo talis est sanctitas, ut res iusta sit, neque iustitia talis, ut sancta, sed illa talis, ut non iusta, haec, ut non sancta. iniusta itaque illa, haec profana. Hanc vitiosam argumentationem Pro-

tagoras aequiore animo tulit, quam Diotima, quae quum Socrates similiter concluderet: Οὐκ εὐφημήσεις, ἔφη, ἢ οἶει ὅτι ἂν μὴ καλὸν ἢ, ἀναγκαῖον αὐτὸ εἶναι αἰσχρὸν . . καὶ μὴ σοφόν, ἀμαθές; ἢ οὐκ ἠσθησαι, ὅτι ἐστὶ τι μεταξὺ σοφίας καὶ ἀμαθίας; (symp. 202 A), cf. prolegom. p. 24.

20. ταυτόν γ' ἐστὶ δικαιοσύνης ὀσιότητι] Gorg. p. 507 B: καὶ μὴν περὶ μὲν ἀνθρώπου τὰ προσήκοντα πράττων δίκαι' ἂν πράττοι, περὶ δὲ θεοῦ ὅσια. Plerumque Plato pietatem iustitiae subiungit, cuius rei causam exposuit in Euthyphrone p. 12 sqq., sed num eo tempore,

τατον, καὶ μάλιστα πάντων ἢ τε δικαιοσύνη οἷον ὀσιότης
καὶ ἢ ὀσιότης οἷον δικαιοσύνη. ἀλλ' ὄρα, εἰ διακωλύεις
ἀποκρίνεσθαι, ἢ καὶ σοὶ συνδοκεῖ οὕτως. Οὐ πάνυ μοι
δοκεῖ, ἔφη, ὦ Σώκρατες, οὕτως ἀπλοῦν εἶναι, ὥστε C
5 συγχωρηῆσαι τὴν τε δικαιοσύνην ὅσιον εἶναι καὶ τὴν
ὀσιότητα δίκαιον, ἀλλὰ τί μοι δοκεῖ ἐν αὐτῶ διαφορον
εἶναι. ἀλλὰ τί τοῦτο διαφέρει; ἔφη· εἰ γὰρ βούλει, ἔστω
ἡμῖν καὶ δικαιοσύνη ὅσιον καὶ ὀσιότης δίκαιον. Μή μοι,
ἦν δ' ἐγώ· οὐδὲν γὰρ δέομαι τὸ εἰ βούλει τοῦτο καὶ
10 εἰ σοὶ δοκεῖ ἐλέγχεσθαι, ἀλλ' ἐμέ τε καὶ σέ. τὸ δ'
ἐμέ τε καὶ σέ τοῦτο λέγω, οἴομενος οὕτω τὸν λόγον
βέλτιστ' ἂν ἐλέγχεσθαι. εἴ τις τὸ εἰ ἀφέλοι αὐτοῦ. Ἀλλὰ D
μέντοι. ἦ δ' ὅς, προσέεικέ τι δικαιοσύνη ὀσιότητι· καὶ
γὰρ ὁτιοῦν ὁτιοῦν ἀμῆ γέ πη προσέεικε. τὸ γὰρ λευκὸν

3. ἀποκρίνεσθαι B: ἀποκρίνασθαι T. 9. οὐδὲν γὰρ T:
οὐδὲ γὰρ B.

quo hunc dialogum scripsit, ipse
quinque virtutes comprobaverit,
id eo minus pro certo affirmari
potest, quod p. 361 B pietas
praetermissa est, de qua re v.
prolegom. p. 26. Nomen δικαιο-
της ad similitudinem τῆς ὀσιό-
τητος formatum legitur etiam
Gorg. p. 508 A. Eadem de causa
Cicero desiderationem pro desi-
derio posuit Cat. Mai. XIV 47:
non est voluptatum tanta quasi
titillatio in senibus. Credo, sed
ne desideratio quidem.

1. καὶ μάλιστα πάντων] Socrates et suo nomine et Pro-
tagorae, si hic permetteret, re-
sponsurus erat et iustitiam esse
piam et pietatem iustam, sed
quae posteriore loco afferuntur,
neque eadem. (ταῦτὰ ταῦτα)
sunt ac priora et a Socrate
p. 333 B prorsus negliguntur.
Itaque verba ὅτι ἦτοι ταῦτόν
γ' ἔστι — οἷον δικαιοσύνη ad
rem nihil faciunt, et affectata
illa gravitas ac pondus verbo-
rum καὶ μάλιστα πάντων ἢ τε
δικαιοσύνη οἷον ὀσιότης κτέ. a
Socratis persona abhorrent, nisi
vero Protagorae dictionem (p.
330 A) irridere voluit.

7. ἀλλὰ τί τοῦτο διαφέ-
ρει] sed quid hoc nostra in-
terest h. e. sed nihil refert, hoc
an illud statuamus. Stallb.

8. μή μοι] Protagorae con-
dicionem Socrates aspernatur;
proposuerat ille: si vis, sume
nobis iustitiam piam esse, ad
quod hic, respiciens illud ἡμῖν,
respondet: μή μοι sc. ἔστω.

10. τὸ δ' ἐμέ τ. κ. σὲ τοῦ-
το] Haec me et te dico
quum arbitrer, ita oratio-
nem rectissime explorari
posse, si quis illud 'si' ex
ea tollat; cf. 333 C. Senten-
tiam Stallbaumius bene sic ape-
ruit: Non cupio explorare
id quod *sumimus*, etiam
si verum illud esse persua-
sum non habeamus; sed
veram nostram sententiam
et mentem (τὸ ἐμέ τε καὶ σέ)
cupio cognoscere et ex-
plorare. Puto autem me ita
hoc optime facere posse,
si quis condicionis arbi-
trium (τὸ εἰ) plane remo-
veat atque tollat. Perpe-
ram Cornarius pro ἐλέγχεσθαι
voluit λέγεσθαι scribi.

14. ἀμῆ γέ πη προσέεικε]

τῷ μέλανι ἔσθ' ὅπη προσέοικε, καὶ τὸ σκληρὸν τῷ μαλακῷ, καὶ τὰλλα ἃ δοκεῖ ἐναντιώτατα εἶναι ἀλλήλοις. καὶ ἃ τότε ἔφαμεν ἄλλην δύναμιν ἔχειν καὶ οὐκ εἶναι τὸ ἕτερον οἷον τὸ ἕτερον, τὰ τοῦ προσώπου μόρια, ἀμῆ γέπη
 E προσέοικε καὶ ἔστι τὸ ἕτερον οἷον τὸ ἕτερον. ὥστε τούτῳ 5
 γε τῷ τρόπῳ κἂν ταῦτα ἐλέγχῃς, εἰ βούλοιο, ὡς ἅπαντά ἐστιν ὅμοια ἀλλήλοις. ἀλλ' οὐχὶ τὰ ὁμοίον τι ἔχοντα ὅμοια δίκαιον καλεῖν — οὐδὲ τὰ ἀνόμοιον τι ἔχοντα ἀνόμοια — κἂν πάνυ σμικρὸν ἔχη τὸ ὅμοιον. Καὶ ἐγὼ θαυμάσας εἶπον πρὸς αὐτόν· Ἡ γὰρ οὕτω σοι τὸ δίκαιον 10
 καὶ τὸ ὅσιον πρὸς ἀλληλα ἔχει, ὥστε ὁμοίον τι σμικρὸν ἔχειν ἀλλήλοις; Οὐ πάνυ, ἔφη, οὕτως, οὐ μέντοι οὐδὲ

1. ἔσθ' ὅπη: in B et T est ἔστιν ὃ μῆ, sed ὃ μῆ emendatum est in apogr. Coisl. et verum etiam Schleiermacher conjectura assecutus erat; non autem ita erratum esset a librario, si in libro, quem (ante saeculum quintum) descripsit, particula ὅπη ἰ habuisset ascriptum. Atque ἔστιν in ἔσθ' mutavi, quia ἔσθ' ὅπη a Parisino A exhibetur de rep. VI 486 B et confirmatur a Phrynico s. γ. (p. 271 Lobeck). 9. τὸ ὅμοιον CT: in suspicionem vocabant Hirschig, Henneberger (adnot. ad Plat. aliquot locos p. 5) et seclusit Schanz.

una certe aliqua ratione simile est.

6. κἂν ταῦτα ἐλέγχῃς] int. τὰ τοῦ προσώπου μόρια. Nam sententia haec est: ista quidem ratione, si volueris, etiam has faciei partes omnes inter se similes esse efficies et coges.

7. ἀλλ' οὐχὶ — δίκαιον καλεῖν] Plato ipse sophist. p. 231 A: τὸν ἀσφαλή (cautum), inquit, δεῖ πάντων μάλιστα περὶ τὰς ὁμοιότητας ἀεὶ ποιεῖσθαι τὴν φυλακὴν.

9. κἂν πάνυ σμικρὸν ἔχη τὸ ὅμοιον] H. e. κἂν τὸ ὅμοιον, ὃ ἔχει, πάνυ σμικρὸν ἦ. Frequens genus hoc breviloquentiae. Ficinus haec sic interpretatus est: si exiguum quiddam habent simile et dissimile. Videtur igitur in libro suo habuisse, quod de conjectura Schleiermacheri in ordinem verborum recepit Heindorfius: ἔχη τὸ ἀνόμοιον ἢ τὸ ὅμοιον. Neque tamen invitis libris quidquam mutandum censeo. Quum enim haec: οὐδὲ τὰ

ἀνόμοιον τι ἔχοντα ἀνόμοια, quasi obiter addita sint illustrationis gratia, quidni potuerit nunc τὸ ὅμοιον solum commemorari? Itaque ipse Schleiermacher postea de veritate illius emendationis dubitavit. v. eius annot. p. 409. Stallb. Eodem modo oratio formata est p. 345 C confirmantque hanc interpretationem Socratis verba proxima ὥστε ὁμοίον τι σμ. ἔ. ἀλλ. 'ut exiguum quandam inter se habeant similitudinem'; conf. p. 356 A.

12. οὐ μέντοι οὐδὲ αὖ ὡς σύ μ.] Referas οὐ ad verbum primum vel universam sententiam: οὐδὲ ad οὕτως, quod in voc. ὡς continetur. Homer. Iliad. IV v. 512: οὐ μὲν οὐδ' Ἀχιλεὺς — μάρονται. Ibid. V 22: οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρα μέλαιναν, ubi Eustathius p. 6. ed. Lips.: τὰ τοιαῦτα, inquit, περιττὴν ἔχουσι τὴν μίαν ἀπόφασιν κατὰ Ἀττικὴν συνήθειαν. ἔστι δὲ τῶν δύο ἀρνήσεων ἢ μὲν μία τοῦ

αὐὸς ὡς σὺ μοι δοκεῖς οἶεσθαι. Ἄλλὰ μὴν, ἔφην ἐγώ, 332
ἐπειδὴ δυσχερῶς δοκεῖς μοι ἔχειν πρὸς τοῦτο, τοῦτο μὲν
ἐάσωμεν, τόδε δὲ ἄλλο ὦν ἔλεγεσ ἐπισκεψώμεθα.

Cap. XX. Ἀφροσύνην τι καλεῖς; Ἔφη. Τούτῳ τῷ
5 πρᾶγματι οὐ πᾶν τὸ ὑναντίον ἐστὶν ἢ σοφία; Ἔμοιγε
δοκεῖ, ἔφη. Πότερον δὲ ὅταν πράττωσιν ἄνθρωποι ὀρ-
θῶς τε καὶ ὠφελίμως, τότε σωφρονεῖν σοι δοκοῦσιν οὕτω
πράττοντες, ἢ τὸ ὑναντίον; Σωφρονεῖν, ἔφη. Οὐκοῦν B
σωφροσύνη σωφρονοῦσιν; Ἀνάγκη. Οὐκοῦν οἱ μὴ ὀρθῶς
10 πρᾶττοντες ἀφρόνως πράττουσι καὶ οὐ σωφρονοῦσιν
οὕτω πρᾶττοντες; Συνδοκεῖ μοι, ἔφη. Τὸ ὑναντίον ἄρα
ἐστὶ τὸ ἀφρόνως πράττειν τῷ σωφρόνως. Ἔφη. Οὐκοῦν
τὰ μὲν ἀφρόνως πραττόμενα ἀφροσύνη πράττεται, τὰ δὲ

4. ἔφη B: ἔφην T. 5. οὐ Stephanus bene correxit libro-
rum lectionem οὐ. 8. ἢ τὸ ὑναντίον Stallbaum: libri ἢ εἰ τοῦ-
ναντίον ἔπραττον;

δηματικοῦ πράγματος, ἢ ἑτέρα
δὲ τοῦ προσώπου, ἵνα λέγῃ, ὅτι
οὐδὲ ὑπεξέφυγεν ἂν οὐδὲ αὐ-
τός, καὶ ἐνδείκνυται τὴν παν-
τελῆ ἄρνησιν τοῦ πράγματος.
Iliad. VI 130. Plat. Phaedr. p.
278 E: οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τὸν ἑταί-
ρον δεῖ παρελθεῖν. Alcib. I
p. 107 A: οὐδὲ μὴν οὐδὲ κτέ.
Thucyd. I 132: ἀλλ' οὐδ' ὡς
οὐδὲ τῶν Εἰλωτῶν μηνυταῖς τισὶ
πιστεύσαντες ἠξίωσαν. Stallb.

3. ὦν ἔλεγεσ] int. de singu-
larum virtutum natura ac ra-
tione, cf. p. 330 A sq.

4. Ἀφροσύνην τι καλεῖς;
Ἔφη.] Infra p. 332 D: τὸ δὲ
ἐναντίας πραττόμενον ὑπὸ ἐναν-
τίων πράττεσθαι; Ἔφη, ubi
deinceps pro Ἔφη infertur Συ-
νεχώρει. Ceterum in hac de-
monstratione Socrates plurimum
adiuvatur duplici significatione
vocabuli σωφροσύνης. Nam
quum sanitas animi, quae pro-
pria est illius vocis significatio,
et probe intelligendo et recte
agendo cernatur, σωφροσύνην
h. l. modo prudentiam modo
temperantiam intelligit. Vid. pro-
legom. p. 8 et 14.

8. ἢ τὸ ὑναντίον] Libro-
rum scripturam ἢ εἰ τὸ ὑναντίον
ἔπραττον corruptam esse quis

est quin primo statim obtutu
videat? Neque enim imperfecto
cum εἰ iuncto in his locus est,
neque congruit quod responde-
tur σωφρονεῖν cum superiori-
bus, quae exigunt potius οὐκ,
ἀλλ' οὕτω πρᾶττοντες vel οὕτω
πρᾶττοντες. Itaque εἰ — ἔπρατ-
τον ex inepta scioli alicuius in-
terpretatione in ordinem ver-
borum invectum suspicor. Nam
quum ἢ τὸ ὑναντίον idem sit
quod ἢ μὴ σωφρονεῖν, recte re-
spondetur Σωφρονεῖν. Ficinus
totum locum sic interpretatur:
So. Utrum quum recte et
frugaliter homines agunt,
tunc ita operantes tempe-
ranter agere tibi videntur?
an quum contra ope-
rantur? Prot. Temperan-
ter agere videntur mihi,
quum frugaliter recteque
agunt. Postrema de suo vide-
tur adiecisse, ut sententiam pro-
babilem e verbis eliceret. De-
fendit loci integritatem Bern-
hardy Syntax. p. 373, sed de-
fendit sic, ut vix cuiquam sa-
tisfacturus videatur. Nam εἰ
τὸ ὑναντίον ἔπραττον interpre-
tatur de conatu: wenn sie
das Gegenteil thun woll-
ten. Stallb.

σωφρόνως σωφροσύνη; Ὁμολόγει. Οὐκοῦν εἴ τι ἰσχυρὴ
 πράττεται, ἰσχυροῶς πράττεται, καὶ εἴ τι ἀσθενεία, ἀσθε-
 C·νῶς; Ἐδόκει. Καὶ εἴ τι μετὰ τάχους, ταχέως, καὶ εἴ τι
 μετὰ βραδυτήτος, βραδέως; Ἔφη. Καὶ εἴ τι δὴ ὡσαύτως
 πράττεται, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ πράττεται, καὶ εἴ τι ἐναντίως, 5
 ὑπὸ τοῦ ἐναντίου; Συνέφη. Φέρε δὴ, ἦν δ' ἐγώ, ἔστι
 τι καλόν; Συνεχώρει. Τούτῳ ἔστι τι ἐναντίον πλὴν τὸ
 αἰσχρόν; Οὐκ ἔστι. Τί δέ; ἔστι τι ἀγαθόν; Ἔστι. Τούτῳ
 ἔστι τι ἐναντίον πλὴν τὸ κακόν; Οὐκ ἔστι. Τί δέ; ἔστι
 τι ὄξυ ἐν φωνῇ; Ἔφη. Τούτῳ μὴ ἔστι τι ἐναντίον ἄλλο 10
 πλὴν τὸ βαρύν; Οὐκ ἔφη. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, ἐνὶ ἐκάστῳ
 τῶν ἐναντίων ἐν μόνον ἔστιν ἐναντίον καὶ οὐ πολλά;
 D· Συνωμολόγει. Ἴδι δὴ, ἦν δ' ἐγώ, ἀναλογισώμεθα τὰ
 ὠμολογημένα ἡμῖν. ὠμολογήκαμεν ἐν ἐνὶ μόνον ἐναν-
 τίον εἶναι, πλείω δὲ μὴ; Ὁμολογήκαμεν. Τὸ δὲ ἐναν- 15
 τίως πραττόμενον ὑπὸ ἐναντίων πράττεσθαι; Ἔφη. Ὁμο-
 λογήκαμεν δὲ ἐναντίως πράττεσθαι ὃ ἂν ἀφρόνως πράτ-
 τηται τῷ σωφρόνως πραττομένῳ; Ἔφη. Τὸ δὲ σωφρόνως
 E· νως ὑπὸ ἀφροσύνης; Συνεχώρει. Οὐκοῦν εἶπερ ἐναντίως 20
 πράττεται, ὑπὸ ἐναντίου πράττειτ' ἂν; Ναί. Πράττεται
 δὲ τὸ μὲν ὑπὸ σωφροσύνης, τὸ δὲ ὑπὸ ἀφροσύνης; Ναί.
 Ἐναντίως; Πάνυ γε. Οὐκοῦν ὑπὸ ἐναντίων ὄντων; Ναί.
 Ἐναντίον ἄρ' ἔστιν ἀφροσύνη σωφροσύνη; Φαίνεται.
 Μέμνησαι οὖν, ὅτι ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὠμολόγηται ἡμῖν 25
 ἀφροσύνη σοφία ἐναντίον εἶναι; Συνωμολόγει. Ἐν δὲ
 ἐνὶ μόνον ἐναντίον εἶναι; Φημί. Πότερον οὖν, ὃ Πρωτ-
 333· ἀγόρα, λύσωμεν τῶν λόγων; τὸ ἐν ἐνὶ μόνον ἐναντίον

24. σωφροσύνη Bekker: σωφροσύνης BT. Sed quanquam ἐναντίον interdum cum genitivo construitur, tamen h. l. datus per ipsam concinnitatis rationem requiritur. Ponitur enim etiam in proximis constanter casus tertius. 25. μέμνησαι apogr. Coislilian.: 155. μέμνημαι BT, Ficinus: recordamur, cf. p. 359 C. 28. λύσω-

5. ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ] per eandem rationem.

10. μὴ ἔστι] μὴ semper ita interrogat, ut respondentis negatio exspectetur, uti p. 310 B, et h. l. indicat ultimum exemplum oppositorum esse evidentissimum.

13. ἀναλογισώμεθα τὰ

ὄμ.] rationem ineamus eorum, quae a nobis concessa sunt.

28. λύσωμεν τῶν λόγων] Gorg. p. 480 E: οὐκοῦν ἢ κἀκεῖνα λυτέον, ἢ τὰδε ἀνάγκη συμβαίνειν; Mox haec interrogatio cum vi iteratur.

τὸ ἐν ἐνὶ — εἶναι] Ante

εἶναι, ἢ ἐκείνου, ἐν ᾧ ἐλέγετο ἕτερον εἶναι σωφροσύνης
σοφία, μόριον δὲ ἐκάτερον ἀρετῆς, καὶ πρὸς τῷ ἕτερον
εἶναι καὶ ἀνόμοια καὶ αὐτὰ καὶ αἱ δυνάμεις αὐτῶν,
ὥσπερ τὰ τοῦ προσώπου μόρια; πότερον οὖν δὴ λύσω-
5 μεν; οὔτοι γὰρ οἱ λόγοι ἐμφότεροι οὐ πάνυ μουσικῶς
λέγονται· οὐ γὰρ συνᾶδουσιν οὐδὲ συναρμόττουσιν ἀλλη-
λοις. πῶς γὰρ ἂν συνᾶδοιεν, εἴπερ γε ἀνάγκη ἐνὶ μὲν
ἐν μόνον ἐναντίον εἶναι, πλείω δὲ μή, τῇ δὲ ἀφροσύνη, B
ἐνὶ ὄντι, σοφία ἐναντία καὶ σωφροσύνη αὐτῷ φαίνεται·
10 ἢ γάρ, ὡς Πρωταγόρα, ἔφην ἐγώ, ἢ ἄλλως πως; Ὁμο-
λόγησε καὶ μάλ' ἀκόντως. Οὐκοῦν ἐν ἂν εἴη ἡ σω-
φροσύνη καὶ ἡ σοφία; τὸ δὲ πρότερον αὐτῷ ἐφάνη ἡμῖν
ἢ δικαιοσύνη καὶ ἡ ὀσιότης σχεδόν τι ταῦτόν ὄν. ἴδι
δὴ, ἢν δ' ἐγώ, ὡς Πρωταγόρα, μὴ ἀποκάμωμεν, ἀλλὰ

μεν BT: in aliquot apographis exstat et h. l. et paulo post λύσο-
μεν, quod Astius vulgatae lectioni censet praeferendum. 8. πλείω
de Heindorfii coniectura, quae argumentationis ratione requiritur,
Schanz: πλείοσι T, πλείοσιν B; etiam ex hoc exemplo adulterinae
lectionis intelligitur, quanta licentia huius libri scriba vel po-
tius ii, qui ante eum eadem Platonis opera correxerant vel trans-
scripserant, in ν littera affigenda grassati sint, cf. prolegom. p. 36.

haec verba Plato omisit, utpote
ex praecedentibus facile intelli-
gendum, λύσομεν τοῦτον (τὸν
λόγον). Phaedon. p. 94 A: εἰ
ὄρθῃ ἢ ὑπόθεσις ἦν τὸ ψυχῆν
ἁρμονίαν εἶναι.

2. καὶ πρὸς τῷ ἕτερον
εἶναι] et praeterquam quod
diversum sit, etiam etc. Leg.
VI p. 622 D: πρὸς τῷ γελοῖα
εἶναι καὶ θυμὸν ἀνεγείραι πολ-
λοῖς, sympos. p. 195 C: νέος μὲν
οὖν ἔστι· πρὸς δὲ τῷ νέω ἀπα-
λός. De rep. I p. 337 D. III p.
408 D. V. p. 463 A. al. Stallb.

5. οὐ — μουσικῶς] non —
convenienter, ut οὐκ ἐμμελέως
p. 339 C, cf. Aeschyl. Agam. v.
767: κάρτ' ἀπομούσως . . οὐδ'
εὖ πραπίδων οἶακα νέμων, de
leg. p. 729 A: ἢ τῶν νέων ἀκο-
λάκευτος οὐσία . . πασῶν μουσι-
κατάτη τε καὶ ἀρίστη· ξυμφω-
νοῦσα γὰρ καὶ συναρμόττουσα
εἰς ἅπαντα ἄλυπον τὸν βίον
ἀπεργάζεται.

6. οὐ γὰρ συνᾶδουσιν —]

PLAT. PROT.

Gorg. p. 461 A: ἡγησάμενος οὐ
συνᾶδειν τὰ λεγόμενα. Theaet.
p. 175 E: οὐδέ γ' ἁρμονίαν λό-
γων λαβόντας. Sophist. p. 261 D.
al. Ceterum Heindorfius: In
his levem agnosco sophistae ir-
risionem, qui supra p. 326 B
πάντα τὸν βίον εὐρυθμίας καὶ
εὐαρμοστίας δεῖσθαι dixisset.
Stallb.

10. ἢ γάρ] Haec interrogatio
ad universam sententiam supe-
riorem referenda est, et com-
mode intelligas οὕτως ἔχει, sc.
οὐ συνᾶδειν τοὺς λόγους του-
τους.

14. μὴ ἀποκάμωμεν] Iso-
crates orator quum ad praesen-
tem utilitatem omnia referret
nec intelligeret, quo tales quae-
stiones, quales Socrates hic in-
vito Protagora persequitur, spe-
ctarent, eas tanquam nugas de-
spicatuū habet or. 10, 1: εἰσί τι-
νες οἱ . . καταγεγηράκασι . . δι-
εξιόντες ὡς ἀνδρία καὶ σοφία
καὶ δικαιοσύνη ταῦτόν ἔστι, καὶ
φύσει μὲν οὐδὲν αὐτῶν ἔχο-

καὶ τὰ λοιπὰ διασκεψόμεθα. ἄρα τίς σοι δοκεῖ ἀδικῶν
 C ἄνθρωπος σωφρονεῖν, ὅτι ἀδικεῖ; Αἰσχρνοίμην ἂν ἔγωγ',
 ἔφη, ὦ Σώκρατες, τοῦτο ὁμολογεῖν· ἐπεὶ πολλοὶ γέ φασι
 τῶν ἀνθρώπων. Πότερον οὖν πρὸς ἐκείνους τὸν λόγον
 ποιήσωμαι, ἔφη, ἢ πρὸς σέ; Εἰ βούλει, ἔφη, πρὸς τοῦ-
 τον πρῶτον τὸν λόγον διαλέχθητι τὸν τῶν πολλῶν. Ἄλλ'
 οὐδέν μοι διαφέρει, ἔάν μόνον σύ γε ἀποκρίνη, εἴτ' οὖν
 δοκεῖ σοι ταῦτα, εἴτε μή. τὸν γὰρ λόγον ἔρωγε μάλιστα
 ἐξετάξω, συμβαίνει μέντοι ἴσως καὶ ἐμὲ τὸν ἐρωτῶντα
 καὶ τὸν ἀποκρινόμενον ἐξετάξασθαι. 10

D Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἐκαλλωπίζετο ἡμῖν ὁ Πρωταγό-
 ρας· τὸν γὰρ λόγον ἠτιᾶτο δυσχερῆ εἶναι· ἔπειτα μέντοι
 συνεχώρησεν ἀποκρίνεσθαι.

Cap. XXI. Ἴθι δὴ, ἔφη, ἐγώ, ἐξ ἀρχῆς μοι ἀπό-
 κριναί. δοκοῦσί τινές σοι σωφρονεῖν ἀδικοῦντες; Ἔστω, 15
 ἔφη. Τὸ δὲ σωφρονεῖν λέγεις εὖ φρονεῖν; Ἐφη. Τὸ

5. ποιήσωμαι Heindorfius: ποιήσομαι BT.

μεν, μία δ' ἐπιστήμη καθ'
 ἀπάντων ἐστίν.

3. ἐπεὶ πολλοὶ γέ φασι τ.
 ἀνθρ.] Ego quidem, inquit,
 pudore prohiberer, quom-
 inus hoc affirmarem: quan-
 quam *multi* sane sunt qui
 illud confirmant. Itaque
 haec πολλοὶ γέ φασι liquet re-
 ferri ad ἔρωγε. Neque opus est,
 ut cum Heindorfio scribamus
 οἱ πολλοὶ γέ φ., licet deinde
 sequatur τὸν λόγον τὸν τῶν
 πολλῶν. Hic enim οἱ πολλοὶ
 sunt multi illi, quos modo
 dicebam. Stallb. Quum ex Prot-
 agorae sententia facile colligi
 posset, ut postea fit, iustitiam
 et temperantiam inter se non
 differre, vulgi modo opinio re-
 futanda erat, cf. prolegom. p. 14.

7. εἴτ' οὖν δοκεῖ σοι ταῦ-
 τα] Videlicet illa, quae
 vulgo placent. Proxima sic
 intelligas: Nam τὸν λόγον,
 h. e. ea quae dicuntur, nunc
 maxime exploro: quan-
 quam accidat fortasse, ut,
 dum de his opinionibus
 disseramus, ipsi quoque

exploremur, hoc est no-
 stra ipsorum sententia eli-
 ciatur. Stallb.

12. τὸν λόγον ἠτιᾶτο δυσ-
 χερῆ εἶναι] Non tractatu diffi-
 cile dicit Protagoras argumen-
 tum, sed molestum s. iniucun-
 dum; talis enim quaestio so-
 phistae et ipsa per se minuta
 videbatur nec illi loco apta. De-
 mosth. or. 20, 113: ἐπειδὴν τις
 κακουργῶν ἐπὶ μὴ προσήκοντα
 πράγματα τοὺς λόγους μετα-
 φέρη, δυσχερεῖς ἀνάγκη φαί-
 νεσθαι. Diserte hic Protagoras
 ipse confirmat, quod in eo So-
 crates p. 332 A sibi visus erat
 observasse.

Cap. XXI. Totum hoc caput
 accurate tractavimus in Stud.
 philol. p. 826--834.

15. σωφρονεῖν ἀδικοῦν-
 τες] Isocr. or. 15, 242: οὗτοι μὲν
 (οἱ συκοφάνται) σωφρονουσίην
 ἀναιρεῖν ζητοῦντες ἀπάσας τὰς
 τοιαύτας διατριβὰς, ἐν αἷς
 ἡγοῦνται βελτίους γενομένους
 χαλεπωτέρους ἔσεσθαι ταῖς αὐ-
 τῶν πονηρίαις καὶ συκοφαν-
 τίαίς.

δ' εὖ φρονεῖν εὖ βουλευέσθαι, ὅτι ἀδικοῦσιν; Ἔστω, ἔφη. Πότερον, ἢν δ' ἐγώ, εἰ εὖ πράττουσιν ἀδικοῦντες, ἢ εἰ κακῶς; Εἰ εὖ. Λέγεις οὖν ἀγαθὰ ἅττα εἶναι; Λέγω. Ἄρ' οὖν, ἢν δ' ἐγώ, ταῦτ' ἐστὶν ἀγαθὰ, ἃ ἐστὶν ὠφέ- E
 5 λιμα τοῖς ἀνθρώποις; Καὶ ναὶ μὰ Δί', ἔφη, κἂν μὴ τοῖς ἀνθρώποις ὠφέλιμα ἦ, ἔγωγε καλῶ ἀγαθὰ. Καὶ μοι ἐδόκει ὁ Πρωταγόρας ἦδη τετραχύνθαι τε καὶ ἀγωνιᾶν καὶ παρατετάχθαι πρὸς τὸ ἀποκρίνεσθαι. ἐπειδὴ οὖν ἐώρων αὐτὸν οὕτως ἔχοντα, εὐλαβοῦμενος ἠρέμα ἠρόμην.
 10 Πότερον, ἢν δ' ἐγώ, λέγεις, ὧ Πρωταγόρα, ἃ μηδενὶ 334 ἀνθρώπων ὠφέλιμά ἐστιν, ἢ ἃ μηδὲ τὸ παράπαν ὠφέλιμα; καὶ τὰ τοιαῦτα σὺ ἀγαθὰ καλεῖς; Οὐδαμῶς, ἔφη· ἀλλ' ἔγωγε πολλὰ οἶδ' ἃ ἀνθρώποις μὲν ἀνωφελεῖ ἔστι,

1. ὅτι ἀδικοῦσιν delevit Schanz, sed haec de iustitia et temperantia quaestio profecta erat a verbis ἀρά τις ἀδικῶν σωφρονεῖ ὅτι ἀδικεῖ p. 333 B, quare nunc, ubi Socrates rursus incipit et eandem illam sententiam ita repetit, ut pro σωφρονεῖν ponat εὖ βουλευέσθαι tanquam eiusdem potestatis, non potest omittere οτι ἀδικοῦσιν, cf. prolegom. p. 14 sq. 8. παρατετάχθαι Kock, quod miror a Schanzio praelatum esse. 9. ἠρέμα B, ut Cratyl. p. 399 E, ubi vid. Schanz. 13. οἶδ' ἃ ex correct. apogr. Coislin. 155: οἶδα BT.

3. ἀγαθὰ — ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις] Socrati ipsi placuisse, quod utile esset idem esse bonum, Xenophon tradidit Mem. IV 6, 8: ἄλλο ἂν τι φαίης ἀγαθὸν εἶναι ἢ τὸ ὠφέλιμον; Οὐκ ἔγωγ', ἔφη. Τὸ ἀγαθὸν ὠφέλιμον ἀγαθὸν ἐστὶν ὅτω ἂν ὠφέλιμον ἦ. v. Gorg. p. 499 C. Cicer. de off. III 3, 11. Sed h. l. verba τοῖς ἀνθρώποις adversarii causa adiecit, qui quidem πάντων χρημάτων μέτρον ἀνθρώπων εἶναι statuit (v. Theaet. p. 152 A. Cratyl. p. 385 E), Protagoras autem sermonem alio flectendi cupidus haec ipsa verba carpit.

8. παρατετάχθαι πρὸς τὸ ἀποκρίνεσθαι] ἀγωνιᾶν, ut alibi apud Platonem, est aestuare eamque animi concitationem Protagoras prodebat habitu, quapropter Socrates caute ac leniter interrogat. Apud Tacitum (dial. de orat. c. 16) Maternus: Aprum, inquit, solere dissentire et tu paulo ante dix-

isti et ipse satis manifestus est iam dudum in contrarium accingi. παρατετάχθαι est in procinctu constitisse et animo ad adversandum intento esse. Et si Plato Protagoram ad haec Socratis verba respondere nolentem fingere voluisset, debebat scribere πρὸς τὸ μὴ ἀποκρίνεσθαι, ut Epictet. diss. I 5, 3 ὅταν τις παρατεταγμένος ἢ μὴ ἐπινεύειν. cf. de rep. I p. 336 B.

9. ἠρέμα ἠρόμην] De leg. p. 629 A: δεῖ δὲ οὐδὲν σκληρῶς ἡμᾶς αὐτοῖς διαμάχεσθαι τὰ νῦν, ἀλλ' ἠρέμα ἀνερωτᾶν, ὡς μάλιστα περὶ ταῦτα ἡμῶν τε καὶ ἐκείνων σπουδαζόντων.

12. καὶ τὰ τοιαῦτα — καλεῖς;] Respondet ad haec Protagoras, bona ut sint utilia, ita hominum utilitate non esse definienda.

13. πολλὰ οἶδ' ἃ —] Ad πολλά ex praecedentibus intelligendum voc. ἀγαθὰ. Proximis verbis ἃ ἀνθρώποις μὲν ἀνω-

καὶ σιτία καὶ ποτὰ καὶ φάρμακα καὶ ἄλλα μυρία, τὰ δὲ
γε ὠφέλιμα· τὰ δὲ ἀνθρώποις μὲν οὐδέτερα, ἵπποις δέ·
τὰ δὲ βουσί μόνον, τὰ δὲ κυσί, τὰ δὲ γε τούτων μὲν
οὐδενί, δένδροις δέ, τὰ δὲ τοῦ δένδρου ταῖς μὲν ῥίζαις
B ἀγαθὰ, ταῖς δὲ βλάσταις πονηρά, οἷον καὶ ἡ κόπρος
πάντων τῶν φυτῶν ταῖς μὲν ῥίζαις ἀγαθὸν παραβαλλο-
μένη, εἰ δ' ἐθέλοις ἐπὶ τοὺς πτόρθους καὶ τοὺς νέους
κλῶνας ἐπιβάλλειν, πάντα ἀπόλλυσιν· ἐπεὶ καὶ τὸ ἔλαιον
τοῖς μὲν φυτοῖς ἄπασίν ἐστὶ πάγκακον καὶ ταῖς θριξὶ
πολεμιώτατον ταῖς τῶν ἄλλων ζώων πλὴν ταῖς τοῦ ἀν- 10
θρώπου, ταῖς δὲ τοῦ ἀνθρώπου ἀρωγὸν καὶ τῷ ἄλλῳ
σώματι. οὕτω δὲ ποικίλον τί ἐστὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ παν-
C τοδαπόν, ὥστε καὶ ἐνταῦθα τοῖς μὲν ἔξωθεν τοῦ σώματος
ἀγαθὸν ἐστὶ τῷ ἀνθρώπῳ, τοῖς δ' ἐντὸς ταύτῳ τοῦτο
κάκιστον· καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἰατροὶ πάντες ἀπαγορεύουσι 15
τοῖς ἀσθενούσι μὴ χρῆσθαι ἐλαίῳ, ἀλλ' ἢ ὅ τι σμικρο-
τάτῳ, ἐν τούτοις οἷς μέλλει ἔδεσθαι, ὅσον μόνον τὴν

7. δ' ἐθέλοις B: δὲ θέλοις T, aliquot apographa δ' ἐθέ-
λαις, quod probat Heindorf.

φελῆ ἐστὶ tacite opponuntur
ἀγαθὰ μέντοι. Voc. ἀνωφελές
hic et in seqq. est 'noxium', ut
Xenoph. Hellen. I 7, 28. Mem.
II 6, 4. Eodem modo dicitur
lat. inutile.

1. τὰ δὲ γε ὠφέλιμα] alia
(bona) sane — ut tu dicis —
utilia. Oratio similiter formata
p. 320 B, v. ad p. 330 A.

2. ἀνθρώποις μὲν οὐδέ-
τερα] Conf. p. 351 D: ἐστὶ μὲν
ἂ τῶν ἡδέων οὐκ ἐστὶν ἀγαθὰ
. . . ἐστὶ δ' ἂ ἐστὶ, καὶ τρίτον
ἂ οὐδέτερα, οὔτε κακὰ οὔτ'
ἀγαθὰ.

ἵπποις δέ] int. ἀγαθὰ. Ea-
dem est ratio sequentium da-
tivorum, quod inde sciri potest,
quia ultimo (ταῖς ῥίζαις) voc.
ἀγαθὰ adiectum est.

8. τὸ ἔλαιον — ταῖς θριξὶ
πολεμιώτατον] Consilio et
arte Protagoras verba colloca-
vit, ut audientium expectatio-
nem moveret, quippe qui in

homine uno olei usum cogno-
vissent eiusque vim in ceteris
animantibus contrariam esse so-
phistae pro certo affirmanti cre-
derent, quamquam iam Patro-
clus Homericus equis μάλα πολ-
λάκις ὑγρὸν ἔλαιον χαιτάων
κατέχευε, λοέσσας ὕδατι λευκῷ
(II. 23, 281).

13. τοῖς μὲν ἔξωθεν — τῷ
ἀνθρώπῳ] ut hic quoque
externis quidem partibus
corporis humani bonum
sit, interioribus vero idem
pessimum. Athen. p. 46 F: ὁ
Δημόκριτος πρὸς τὸν πνθόμε-
νον πῶς ἂν ὑγιῶς τις διάγοι
ἔφη, εἰ τὰ μὲν ἐντὸς μέλιτι
βρέχοι, τὰ δ' ἐκτὸς ἐλαίῳ.

15. ἀπαγορεύουσι — μὴ
χρῆσθαι] Priscianus p. 1196
ed. Putsch „Attici (dicunt) ἀπα-
γορεύω μὴ λέγειν, καὶ ἀπαγο-
ρεύω λέγειν.“ v. Hermann ad
Viger. p. 810 sqq. Buttmann.
ad Demosth. Midian. Excurs XI.
Stallb.

δυσχέρειαν κατασβέσαι τὴν ἐπὶ ταῖς αἰσθήσεσι ταῖς διὰ τῶν ῥινῶν γιγνομένην ἐν τοῖς σιτίοις τε καὶ ὄφιοις.

Cap. XXII. Εἰπόντος οὖν ταῦτα αὐτοῦ οἱ παρόντες ἀνεθορύβησαν, ὡς εὖ λέγοι. καὶ ἐγὼ εἶπον· ὦ Πρωτ-
 5 ἀγόρα, ἐγὼ τυγχάνω ἐπιλήσμων τις ὢν ἄνθρωπος, καὶ
 εἴν τις μοι μακρὰ λέγη, ἐπιλανθάνομαι περὶ οὗ ἂν ἦ ἢ D
 ὁ λόγος. ὥσπερ οὖν εἰ ἐτύγχανον ὑπόκωφος ὢν, ὧν
 ἂν χρῆναι, εἶπερ ἐμελλές μοι διαλέξεσθαι. μείζον φθέγγ-
 10 γεσθαι ἢ πρὸς τοὺς ἄλλους, οὕτω καὶ νῦν, ἐπειδὴ ἐπι-
 λήσμωνι ἐνέτυχες, σύντεμνέ μοι τὰς ἀποκρίσεις καὶ βρα-
 χυτέρας ποίει, εἰ μέλλω σοι ἔπεσθαι. Πῶς οὖν κελεύεις
 με βραχεία ἀποκρίνεσθαι; ἢ βραχυτέρά σοι, ἔφη, ἀπο-
 κρίνωμαι ἢ δεῖ; Μηδαμῶς, ἦν δ' ἐγώ. Ἄλλ' ὅσα δεῖ; E
 ἔφη. Ναί, ἦν δ' ἐγώ. Πότερα οὖν ὅσα ἐμοὶ δοκεῖ δεῖν
 15 ἀποκρίνεσθαι, τοσαῦτά σοι ἀποκρίνωμαι, ἢ ὅσα σοί;
 Ἀκήκοα γοῦν, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι σὺ οἶός τ' εἶ καὶ αὐτὸς
 καὶ ἄλλον διδάξαι περὶ τῶν αὐτῶν καὶ μακρὰ λέγειν,
 εἴν βούλη, οὔτως, ὥστε τὸν λόγον μηδέποτε ἐπιλιπεῖν.

1. διὰ τῶν ῥινῶν BT, sed veteres saporis, non odoris causa ad cibos atque opsonia oleo usos esse demonstravi Stud. philol. p. 831 sqq. eamque ob causam pro ῥινῶν in priore editione scripseram χυμῶν, quam coniecturam probavit Torstrik Lit. Centralbl. 1867 nr. 22 p. 595 idemque verba ἐπὶ ταῖς αἰσθήσεσι ταῖς delenda censuit; neque nunc mihi dubium est, quin Plato, si Protagoram h. l. de olei natura usque sententiam idoneam proferentem facere voluisset, χυμῶν vel πικρῶν — sive simpliciter sive cum χυμῶν — fuerit positurus, sed illum hoc facere noluisse ex eo, quia Protagoras aliis etiam locis a medio dialogo risui expositus est, licet suspicari. Plura de hac re vid. praefat. p. VII et prolegom. p. 8. 10. καὶ βραχυτέρας ποίει BT: haec, ut talia solent, delent Hirschig et Cobet. 12. ἀποκρίνωμαι T: ἀποκρίνομαι B, quae forma tertio versu post in utroque libro habetur.

4. ὡς εὖ λέγοι] quod tam bene loqueretur, cf. p. 315 B ἦσθην, ὡς καλῶς εὐλαβοῦντο.

10. καὶ βραχυτέρας ποίει] Haec non redundant, sed accuratius Socrates rem verbo translato (συντέμνειν) significatam nunc exprimit, v. p. 314 A: μὴ περὶ τοῖς φιλιτάτοις κυβεύης τε καὶ κινδυνεύης. 320 B: κάμπτομαι καὶ οἰμαί τί σε λέγειν. al. Similis usus verbi συντέμνειν invenitur apud Aristophanem Thesmoph. v. 177: σοφοῦ πρὸς

ἀνδρός, ὅστις ἐν βραχεί (paucis verbis) πολλοὺς καλῶς οἶός τε συντέμνειν λόγους.

13. Μηδαμῶς, ἦν δ' ἐγώ] Behüte. Intell. βραχυτέρα ἀποκρίνου ἢ δεῖ. Menex. p. 236 C: μηδαμῶς, ὃ Σώκρατες· ἀλλ' εἰπέ, καὶ πάνν χαριεῖ. Phaedr. p. 234 D. v. annot. ad p. 318 B. Stallb.

18. ὥστε τὸν λόγ. μηδ. ἐπιλιπεῖν] ut nunquam desit tibi oratio, h. e. orationis argumentum, ut tibi sem-

καὶ αὖ βραχέα οὕτως, ὥστε μηδένα σοῦ ἐν βραχυτέροις
 335 εἶπειν. εἰ οὖν μέλλεις ἐμοὶ διαλέξεσθαι, τῷ ἑτέρῳ τρόπῳ
 χρῶ πρόσ με, τῇ βραχυλογίᾳ. Ὡς Σώκρατες, ἔφη, ἐγὼ
 πολλοῖς ἤδη εἰς ἀγαῶνα λόγων ἀφικόμην ἀνθρώποις καὶ
 εἰ τοῦτο ἐποιοῦν, ὃ σὺ κελεύεις, ὡς ὁ ἀντιλέγων ἐκέ- 5
 λευέ με διαλέγεσθαι, οὕτω διελεγόμην, οὐδενὸς ἂν βελ-
 τίων ἐφαινόμην οὐδ' ἂν ἐλέγετο Πρωταγόρου ὄνομα ἐν
 τοῖς Ἑλλησιν. Καὶ ἐγὼ — ἔγνω γὰρ ὅτι οὐκ ἤρρεσεν
 Β αὐτὸς αὐτῷ ταῖς ἀποκρίσεσι ταῖς ἔμπροσθεν, καὶ ὅτι
 οὐκ ἐθελήσοι ἐκὼν εἶναι ἀποκρινόμενος διαλέγεσθαι — 10
 ἡγησάμενος οὐκέτι ἐμὸν ἔργον εἶναι παρεῖναι ἐν ταῖς

2. *τρόπῳ χρῶ* T: *χρῶ τρόπῳ* B, Bekker et ceteri edit. rec. Illud praefendum duxi, quod verba τῷ ἑτέρῳ τρόπῳ et eorum exegesis τῇ βραχυλογίᾳ aequali vocis sono pronuntianda sunt, saltem pronuntiata sunt, quod interiecto χρῶ impeditur. 7. ἐλέγετο iam in priore editione posui pro librorum scriptura ἐγένετο, quam sine μέγα vel τοσοῦτον vel simili quadam adiectione sententiae aptam esse negaverim, v. Stud. phil. p. 854.

per suppetat quod dicas. *Stallb.*

3. *πρός με*] Enclitica pronominis forma post praepositiones in Platonis libris non raro servata est veluti Menon. p. 79 A. *παίζεις πρόσ με*. Gorg. p. 489 E: *νῦν δὴ εἰρωνεύου πρόσ με*, ubi v. annot. Lysid. p. 211 A. Cratyl. p. 384 A. Theaet. p. 170 D. Xenoph. anabas. III 3, 2: *λέξατε οὖν*, ἔφη, *πρός με*. Charax p. 228 b: *παρὰ Μενάνδρου σημειοῦται τὸ πρόσ με ἐγκλιθεῖν*, de quo loco disputavit Hermannus De emend. rat. gr. gr. p. 75. *Stallb.*

5. *ὡς ὁ ἀντιλέγων* — *οὕτω διελεγόμην*] Est haec frequentissima illa universi enuntiati appositio. Quemadmodum enim nomina nominibus per appositionem adduntur, sic etiam ea enuntiata, quae superiora accuratius definiunt et interpretantur, non intercedente copula apponi solent. Possis hanc rationem commode nomine appositionis universorum enuntiatorum (Apposition der Sätze) insignire, quippe

quae ex asse respondeat appositioni nominum. *Stallb.*

7. *οὐδ' ἂν ἐλέγετο* —] Ficinus hunc locum vertit: 'haud sane quovis alio homine insignior essem, nomineque Protagorae omnis Graecia resonaret'. Et sane eiusmodi sententia requiritur, sed ex vulgata scriptura elici nequit. De *ἐλέγετο* v. p. 311 E: *τί ὄνομα ἄλλο λεγόμενον περὶ Πρωταγόρου ἀκούομεν*; Hipp. I p. 281 C: *οἱ παλαιοὶ ἐκείνοι, ὧν ὀνόματα μεγάλα λέγεται ἐπὶ σοφία, Πιτακοῦ τε καὶ Βίαντος*. Protagoram, qui ab aetatis anno tricesimo ad septuagesimum sophistam egit, per totum illud tempus maxima gloria apud omnes Graecos floruisse Plato tradidit Men. p. 91 E, v. proleg. p. 3 sqq.

8. *ὅτι οὐκ ἤρρεσεν* —, καὶ *ὅτι οὐκ ἐθελήσοι*] Indicativus rem vere factam, optativus id indicat quod fieri posse Socrates suspicatur.

11. *οὐκέτι ἐμὸν ἔργον εἶναι*] non amplius mei esse muneris colloquio interesse. Tim. p. 17 in.: *οὐκοῦν*

συνουσίαις, Ἀλλά τοι, ἔφην, ὦ Πρωταγόρα, οὐδ' ἐγὼ
 λιπαρῶς ἔχω παρὰ τὰ σοὶ δοκοῦντα τὴν συνουσίαν ἡμῖν
 γίνεσθαι, ἀλλ' ἐπειδὴν σὺ βούλη διαλέγεσθαι ὡς ἐγὼ
 δύναμαι ἔπεσθαι, τότε σοι διαλέξομαι. σὺ μὲν γάρ, ὡς
 5 λέγεται περὶ σοῦ, φῆς δὲ καὶ αὐτός, καὶ ἐν μακρολογία
 καὶ ἐν βραχυλογία οἷός τ' εἶ συνουσίας ποιεῖσθαι· σοφὸς
 γάρ εἰ· ἐγὼ δὲ τὰ μακρὰ ταῦτα ἀδύνατος, ἐπεὶ ἐβουλό- C
 μην ἂν οἷός τ' εἶναι. ἀλλὰ σὲ ἐχοῖν ἡμῖν συγχωρεῖν
 τὸν ἀμφοτέρα δυνάμενον, ἵνα συνουσία ἐγίγνετο· νῦν
 10 δὲ ἐπειδὴ οὐκ ἐθέλεις, καὶ ἐμοὶ τις ἀσχολία ἐστί, καὶ
 οὐκ ἂν οἷός τ' εἶην σοι παραμεῖναι ἀποτείνοντι μακροῦς
 λόγους — ἐλθεῖν γάρ ποί με δεῖ — εἴμι· ἐπεὶ καὶ ταῦτ'
 ἂν ἴσως οὐκ ἀηδῶς σου ἤκουον.

Καὶ ἅμα ταῦτ' εἰπὼν ἀνιστάμενην ὡς ἀπιών. καὶ
 15 μου ἀνισταμένον ἐπιλαμβάνεται ὁ Καλλίας τῆς χειρὸς D
 τῇ δεξιᾷ, τῇ δ' ἀριστερᾷ ἀντελάβετο τοῦ τρίβωνος του-

σὸν τῶνδ' ἐτε ἔργον — ἀναπλη-
 ροῦν. Ibid. p. 27 B: σὸν οὖν
 ἔργον λέγειν ἂν εἶη — τὸ μετὰ
 τοῦτο. Gorg. p. 459 E: οὐ γὰρ
 σὸν ἔργον. Xenoph. Memor. III
 3, 3: τοῦτο οὐκ ἐμὸν οἶμαι τὸ
 ἔργον εἶναι. Dictionem copiose
 illustravit Valcken. ad Phoe-
 niss. v. 447. Stallb.

3. ἐπειδὴν σὺ βούλη —
 Sententia haec est: Non id fla-
 gito, ut praeter tuam senten-
 tiam et voluntatem colloquium
 inter me et te habeatur, sed si
 velis ea ratione colloqui, qua
 ego assequi possum, tecum collo-
 quar, sin minus, hac disputa-
 tione missa abibo.

7. τὰ μακρὰ ταῦτα ἀδύ-
 νατος] H. e. οὐ δύναμαι τὰ
 μακρὰ ταῦτα, ut mox dicit σὲ
 — τὸν ἀμφοτέρα δυνάμενον.
 Eodem modo δυνατός cum ac-
 cusativo construitur Politic. p.
 295 B: τοῦτο δυνατός ὢν. Hipp.
 min. p. 367 E: οὐκ οὖν ὁ ἀγα-
 θὸς καὶ σοφὸς γεωμέτρης δυ-
 νατώτατός γε ἀμφοτέρα; Pro-
 rusus cum hoc loco congruit Me-
 non. p. 94 B: καὶ τοὺς φανλο-
 τάτους ἀδυνάτους γεγονέναι
 τοῦτο τὸ πρᾶγμα. Quocirca hoc
 dicit Socrates: ego vero non

possum longas istas ora-
 tiones habere aut intelli-
 gere; quanquam vellem
 mihi esse eius rei facultate-
 tem. Stallb.

8. σὲ ἐχοῖν ἡμῖν συγχ. —
 ἵνα σ. ἐγίγνετο] te oportet
 nobis concedere (quod
 nunc secus est), ut colloquium
 fieret (quod in hac tua pervi-
 cacia non potest continuari).
 Sympos. 181 E: χοῖν δὲ νόμον
 εἶναι — ἵνα μὴ εἰς ἀδηλον
 πολλὴ σπουδὴ ἀνηλίσκετο. v.
 Krüger Gr. 54. 8, 8.

11. ἀποτείνοντι μακροῦς
 λόγους] P. 336 C: μακρὸν λό-
 γον ἀποτείνων, p. 361 A. Gorg.
 p. 465 E ibique annot. Proxima,
 ἐπεὶ καὶ ταῦτ' ἂν — ἤκουον, sic
 intelligas: quanquam haec
 quoque lubenter ex te au-
 dierim: quod tamen mihi nunc
 non licet. Stallb.

16. τοῦ τρίβωνος τουτουῖ]
 Apud Xenophontem (Mem. I 6.
 2) Antiphon: ἱμάτιον, inquit, ὦ
 Σώκρατες, ἤμφεσαι οὐ μόνον
 φαῦλον, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ θέρους
 τε καὶ χειμῶνος. Idem igitur
 vestimentum ibi ἱμάτιον, hic
 τρίβων dicitur. Etiam scholia-
 stes ad Aristoph. Plut. v. 842 τὸ

τουῖ, καὶ εἶπεν· Οὐκ ἀφήσομέν σε, ὦ Σώκρατες· εἰν γὰρ σὺ ἐξέλθης, οὐχ ὁμοίως ἡμῖν ἔβονται οἱ διάλογοι. δέομαι οὖν σου παραμεῖναι ἡμῖν· ὡς ἐγὼ οὐδ' ἂν ἐνὸς ἡδίου ἀκούσαιμι ἢ σοῦ τε καὶ Πρωταγόρου διαλεγόμενων· ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν πᾶσιν. Καὶ ἐγὼ εἶπον — ἤδη 5
 E ἐρωγέ σου τὴν φιλοσοφίαν ἄγαμαι, ἀτὰρ καὶ νῦν ἐπαινῶ καὶ φιλω̄, ὥστε βουλοίμην ἂν χαρίζεσθαί σοι, εἴ μου δυνατὰ δέοιο. νῦν δ' ἐστὶν ὥσπερ ἂν εἰ δέοιό μου Κρίσωνι τῷ Ἱμεραίῳ δρομεῖ ἀκμάζοντι ἔπεσθαι, ἢ τῶν 10

6. ἀνειστήκη Schanz, qui praefat. vol. VII § 13 quinque exempla huius formae in Platonis libris exstantia collegit (Euthyd. 271 A, Lys. 206 E, symp. 220 C, de rep. 343 A et 587 C), nunquam in Paris. A invenitur ἐστήκη, ter in BT, ut h. l. ἀνεστήκη B, ἀνεστήκει T, Theaet. 208 E et symp. 220 C. De Attica plusquam-

τριβώνιον interpretatur παλαιὸν ἱμάτιον, cf. schol. ad v. 882. Proprie igitur τριβῶν significavit pallium longo usu detritum, sed plerumque eo nomine appellatum est amiculum aliquanto brevius quam ἱμάτιον et crassis filis textum, quale Doricorum erat proprium. Inde ab iis qui Laconici cultus studiosi erant, sumptum est, v. infra p. 342 E. Demosth. or. 54, 34: ἐκνυθροπάκασι καὶ λακωνίζειν φασὶ καὶ τριβῶνας ἔχουσι καὶ ἀπλᾶς ὑποδέδενται. Eodem vestimento iam inde a Socratis aetate philosophi quidam severiorem vitae rationem prae se ferentes usi sunt, unde factum est, ut posterioribus temporibus τριβώνιον per synecdochen philosophum ipsum significaret, veluti Themist. or. 23. p. 299 A: (ἐν Γαλατίᾳ τῇ Ἑλληνίδι) οἱ ἄνδρες ἴστε ὅτι ὄξεῖς καὶ ἀγγίνοι . . . καὶ τριβωνίου παραφανέντος ἐκκρέμανται εὐθύς ὥσπερ τῆς λίθου τὰ σιδήρια.

6. ἀεὶ μὲν ἔρωγε] semper egomet tuum sapientiae amorem soleo magni facere atque etiam nunc eum laudo et amo. In his respondet καὶ νῦν praecedenti ἀεὶ μὲν. Iisdem fere verbis Socrates eundem Calliam ap. Xenoph. symp. VIII 8 allocutus est: ἀεὶ μὲν

οὖν ἔρωγε ἡγάμην τὴν σὴν φύσιν, νῦν δὲ καὶ πολὺ μᾶλλον, ἐπεὶ ὄρω σε κτέ.

9. ἐστὶν ὥσπερ] De hac loquendi formula, quam in alio libro Platonis me legere non memini, cf. p. 327 E, et veri est simile hic quoque scriptum fuisse νῦν δὲ ἔσθ' ὥσπερ. Etiam orationis conformatio utroque loco est simillima. Ad εἶπομι ἂν cogitatione repetendum est εἰ δέοιο, ut verbum ζητοῖς p. 328 A alteri apodosi additum est. Repetivit autem Plato eodem modo ἐπαινῶ καὶ φιλω̄ quae hic habentur, p. 345 D et 346 E itemque πάντων μάλιστα p. 330 A et 331 B.

10. Κρίσωνι] Criso Himeraeus, nobilis σταδιοδρόμος, ter deinceps cursu vicit, Olymp. 83. 84. 85. Verba δρομεῖ ἀκμάζοντι Groen van Prinsterer Prosopograph. Platon. p. 196 iniuria in glossematis suspicionem vocavit; siquidem iis ratio continetur, cur Socrates Crisonem non sit consecuturus. vid. proleg. p. 28. Crisonem ἐν ὅλῃ τῇ τῆς ἀσκήσεως ἀκμῇ continenter et severe vixisse memoriae prodidit Plato de leg. p. 840 B.

τῶν δολιχοδρόμων] In corporum exercitationibus apud Graecos principem locum obti-

δολιχοδρομῶν τῶ ἢ τῶν ἡμεροδρομῶν διαθεῖν τε καὶ 336
 ἔπεσθαι. εἶπομι ἄν σοι, ὅτι πολὺ σοῦ μᾶλλον ἐγὼ
 ἐμαυτοῦ δέομαι θεόουσι τούτοις ἀκολουθεῖν, ἀλλ' οὐ γὰρ
 δύναμαι, ἀλλ' εἴ τι δέει θεάσασθαι ἐν τῷ αὐτῷ ἐμέ τε
 5 καὶ Κρίσωνα θεόντας, τούτου δέου συγκαθεῖναι· ἐγὼ
 μὲν γὰρ οὐ δύναμαι ταχὺ θεῖν, οὗτος δὲ δύναται βρα-
 δέως. εἰ οὖν ἐπιθυμεῖς ἐμοῦ καὶ Πρωταγόρου ἀκούειν,
 τούτου δέου, ὥσπερ τὸ πρῶτόν μοι ἀπεκρίνατο διὰ βρα-
 χέων τε καὶ αὐτὰ τὰ ἐρωτώμενα, οὕτω καὶ νῦν ἀπο-
 10 κρίνεσθαι. εἰ δὲ μή, τίς ὁ τρόπος ἔσται τῶν διαλόγων; B
 χωρὶς γὰρ ἔγωγ' ὄμην εἶναι τὸ συνεῖναι τε ἀλλήλοις

perfecti forma in η exeunte apud Platonem codicum auctoritate restituenda v. Stallbaumi annot. ad sympos. p. 198 C. 1. διαθεῖν τε καὶ ἔπεσθαι BT: τε καὶ ἔπεσθαι delet Cobet, quod ἔπεσθαι admodum ineleganter repetatur, ego, si de interpolatione constaret, potius damnaverim prius ἔπεσθαι, quod etiam verbis θεόουσι τούτοις Criso et illi alii cursores comprehenduntur; de δρομεῖ ἀκμ. v. ann. 4. ἐν τῷ αὐτῷ BT: ἐν ταύτῳ scribi iubet Cobet.

nuit cursus, cuius varia genera indicavit Plat. de leg. p. 833 A. Qui curriculum a carcere ad metam semel emensus erat, is στάδιον decurrerat, qui continuo cursu a meta ad carcerem redierat idemque stadium bis emensus erat, eius cursus dicebatur δίαυλος. Sex vel duodecim δίαυλοι conficiendi erant δολιχοδρομῶν, nam δόλιχος erat, quum cursor stadium toties decurrebat, ut continuato cursu stadia duodecim vel (secundum Suidam s. v.) viginti quatuor emittiretur. v. schol. ad Sophocl. Electr. v. 686, ad Aristoph. nub. v. 28. Krause Gymnastik u. Agonistik d. Hellenen I p. 347 sqq. Grasberger (Erziehung u. Unterricht I p. 311) mensuram huius longi cursus a Suida memoratam pro vera habet, certa tamen illa omnino non fuisse videtur, cf. Themist. XV 169 A χορῆ αὐτήν (ἀρετήν) εἰκέναι δολιχοδρομῶν μᾶλλον ἢ σταδιεῖ καὶ μὴ πρώτη εὐθύς νύσση καταπαύειν, ἀλλ' ἐπιέναι πλείονας κύκλους (i. e. πλείους καμπὰς ποιεῖσθαι).

1. τῶν ἡμεροδρομῶν] Li-

vius 31, 24: 'hemerodromos vocant Graeci ingens die uno cursu emetientes spatium', iisque nuntiis, ubi res matura erat, usi sunt. v. Cornel. Nep. Milt. c. 4. Herodot. VI 105.

διαθεῖν] cursu contendere, ut Theaet. p. 148 C εἰ διαθέων τοῦ ἀκμάζοντος καὶ ταχίστου ἡττήθης, ubi vid. Stallb.

5. τούτου δέου συγκαθεῖναι] hunc roga, ut se ad me demittat. Verba καθιέναι, ἐφιέναι, ἀνιέναι, ἀφιέναι, ὑφιέναι, ἐξιέναι, alia, saepe intransitiva significatione usurpari naravimus ad remp. VIII p. 563 A. Phaedon. p. 112 D. Stallb.

11. χωρὶς γὰρ ἔγωγ' ὄμην] In talibus locis δίχα, χωρὶς etc. non, ut vulgo, seiunctionem et separationem, sed diversitatem et oppositionem significant. Phileb. p. 44 A: εἴπερ χωρὶς τοῦ μὴ λυπεῖσθαι καὶ τοῦ χαίρειν ἢ φύσις. Euthydem. p. 289 D: δῆλον οὖν, ὅτι καὶ περὶ λόγους χωρὶς ἢ τοῦ ποιεῖν τέχνη καὶ ἢ τοῦ χρῆσθαι. Phileb. p. 17 A: οἷς διακεχώρισται τό τε διαλεκτικῶς πάλιν καὶ τὸ ἐριστικῶς ἡμᾶς ποιεῖσθαι πρὸς ἀλλή-

διαλεγόμενους καὶ τὸ δημηγορεῖν. Ἄλλ' ὄρα̃ς, ἔφη, ᾧ Σώκρατες· δίκαια δοκεῖ λέγειν Πρωταγόρας ἀξιοῶν αὐτῷ τε ἐξεῖναι διαλέγεσθαι ὅπως βούλεται, καὶ σοὶ ὅπως ἂν αὐτῷ σὺ βούλη.

Cap. XXIII. Ὑπολαβὼν οὖν ὁ Ἀλκιβιάδης, Οὐ καλῶς 5 λέγεις, ἔφη, ᾧ Καλλία. Σωκράτης μὲν γὰρ ὅδε ὁμολογεῖ μὴ μετεῖναι οἱ μακρολογίας καὶ παραχωρεῖ Πρωταγόρα, C τοῦ δὲ διαλέγεσθαι οἷός τ' εἶναι καὶ ἐπίστασθαι λόγον τε δοῦναι καὶ δέξασθαι θαυμάζοιμ' ἂν εἰ τῷ ἀνθρώπων παραχωρεῖ. εἰ μὲν οὖν καὶ Πρωταγόρας ὁμολογεῖ φανλό- 10 τερος εἶναι Σωκράτους διαλεχθῆναι, ἐξαρκεῖ Σωκράτει·

λους τοὺς λόγους. Eurip Iphig. Aul. 865: χωρὶς τὰ μὰ κάγαμέμνονος. Aeschyl. Prometh. 963: μαθήσεται, ὅσον τό τ' ἄρχειν καὶ τὸ δουλεύειν δίχα. Plura dabit Heindorfius ad h. l. Auct. Inc. ap. Rutil Lup. II 15: seorsum est beneficium dare libenter et iniuriam facere nolle. Stallb.

1. δημηγορεῖν] Aeschin. or. 1, 27: ὁ νομοθέτης διαρρηθὴν ἀπέδειξεν οὓς χρὴ δημηγορεῖν καὶ οὓς οὐ δεῖ λέγειν ἐν τῷ δήμῳ. Longas orationes, quibus in contione et in iudicio adversarii inter se certent, a colloquiis alienas esse Socrates censet.

Ἄλλ' ὄρα̃ς] Sed vides i. e. res tibi manifesta est. Haec verba saepenumero ita orationi aut praemittuntur aut interponuntur, ut per se sententiam efficiant indicentque alterum rei praesentis condicionem ipsum perspicere. Hipparch. p. 227 D: Ἄλλ' ὄρα̃ς, ᾧ γλυκνυτατε, τὸ κερδαίνειν ἄρτι ὁμολογήσαμεν εἶναι ὠφελεῖσθαι. Aristoph. Thesm. v. 996: ταῦθ', ὄρα̃ς, οὐπάποτ' εἶπεν.

5. Ὑπολαβὼν . . ὁ Ἀλκιβιάδης] Postquam Callias Protagorae, hospiti suo, patrocinator est, fortiter et vehementer Alcibiades Socratis causam defendit eumque longarum orationum victoria concessa id suo iure postulare dicit, ut brevibus

orationibus Protagoras certet. Quod si nolit sophista, fateatur et ipse hoc disputandi genere se Socrate inferiorem esse. Quaestionem ipsam Alcibiades non magis curat quam Callias, sed Socratem id spectare ratus, ut dignitatem suam tueatur, ei obsecundat. Hinc eius verba εἰ Πρωταγόρας ὁμολογεῖ φανλότερος εἶναι. . . ἐξαρκεῖ Σωκράτει.

8. τοῦ δὲ διαλέγεσθαι] verba sic cohaerent: θαυμάζοιμι δὲ ἂν, εἰ τῷ ἀνθρώπων παραχωρεῖ τοῦ οἷός τ' εἶναι διαλέγεσθαι καὶ ἐπίστασθαι λόγον τε δοῦναι καὶ δέξασθαι: mirer autem, si cui homini cedat facultate disserendi et scientia rationis tam reddendae quam accipiendae. Etenim παραχωρεῖν τινι τοῦ οἷός τ' εἶναι dictum ut παραχωρεῖν τινι ὁδοῦ. Pro λόγον τε δοῦναι καὶ δέξασθαι ne quis malit λόγον δοῦναι τε καὶ δέξασθαι, posita est vocula perinde ac si deinde itidem plene diceretur καὶ λόγον δέξασθαι. Similia notavimus ad Criton. p. 43 A et ad Phaedon. p. 94 D. Stallb.

9. εἰ τῷ παραχωρεῖ] si revera cuiquam cedit. v. ad apolog. p. 25 B. Eadem constructio p. 312 C: ὅ τι δὲ ποτε ὁ σοφιστής ἐστι, θαυμάζοιμ' ἂν εἰ οἶσθα. p. 315 E: οὐκ ἂν θαυμάζοιμι, εἰ παιδικὰ — τυγχάνει ὢν. p. 354 D: εἰ κακὸν καλεῖτε . . ἔχουτ' ἂν εἰπεῖν.

εἰ δὲ ἀντιποιεῖται, διαλεγέσθω ἐρωτῶν τε καὶ ἀποκρινόμενος, μὴ ἐφ' ἐκάστη ἐρωτήσῃ μακρὸν λόγον ἀποτείνων, ἐκκρούων τοὺς λόγους καὶ οὐκ ἐθέλων διδόναι λόγον, ἀλλ' ἀπομηκύνων, ἕως ἂν ἐπιλάθωνται περὶ οὗτου τὸ D
5 ἐρώτημα ἦν οἱ πολλοὶ τῶν ἀκουόντων· ἐπεὶ Σωκράτης γε ἐγὼ ἐγγυῶμαι μὴ ἐπιλήσεσθαι, οὐχ ὅτι παίξει καὶ φησὶν ἐπιλήσεων εἶναι. ἐμοὶ μὲν οὖν δοκεῖ ἐπιεικέστερα Σωκράτης λέγειν· χρηὴ γὰρ ἕκαστον τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀποφαίνεσθαι.

10 Μετὰ δὲ τὸν Ἀλκιβιάδην, ὡς ἐγῶμαι, Κριτίας ἦν ὁ εἰπὼν· Ὡς Πρόδικε καὶ Ἰππία, Καλλίας μὲν δοκεῖ μοι μάλα πρὸς Πρωταγόρου εἶναι, Ἀλκιβιάδης δὲ ἀεὶ φιλό- E
νυικὸς ἐστὶ πρὸς ὃ ἂν ὀρηήσῃ. ἡμᾶς δὲ οὐδὲν δεῖ συμφιλονεικεῖν οὔτε Σωκράτει οὔτε Πρωταγόρᾳ, ἀλλὰ κοινῇ
15 ἀμφοτέρων δεῖσθαι μὴ μεταξὺ διαλυῖσαι τὴν συνουσίαν.

Εἰπόντος δὲ αὐτοῦ ταῦτα ὁ Πρόδικος, Καλῶς μοι, 337
ἔφη, δοκεῖς λέγειν, ὦ Κριτία· χρηὴ γὰρ τοὺς ἐν τοιοῖσδε λόγοις παραγιγνομένους κοινούς μὲν εἶναι ἀμφοῖν τοῖν

6. ἐγγυῶμαι: sic olim iam correctum est ἐγγυῶ καὶ, quod exstat in BT. 13. πρὸς ὃ ἂν BT: ex B iam receperat Stallbaum, sed Bekker retinuerat vulgatam lectionem πρὸς ὅτι ἂν ὀρη.

3. ἐκκρούων τοὺς λόγους] int. μακρῶ λόγῳ: longa oratione quodcunque disputationis argumentum propositum submovens. Theaet. p. 154 D: εἰ δεινοὶ καὶ σοφοὶ ἐγὼ τε καὶ σὺ ἦμεν . . . ξυνελθόντες σοφιστικῶς εἰς μάχην τοιαύτην, ἀλλήλων τοὺς λόγους τοῖς λόγοις ἐκρούομεν. Metaphora a gladiatoribus ducta ictum adversariorum declinantibus.

6. οὐχ ὅτι παίξει] οὐχ ὅτι, positum pro οὐ λέγω ὅτι, proprie est non id memoro, non id specto et si, ut h. l., enuntiatio primario annectitur, interpretandum est quamquam, ungeachtet. cf. Gorg. p. 450 E. Theaet. p. 157 B. Lys. p. 219 E.

12. πρὸς Πρωταγόρου εἶ-
ναι] a partibus Protagorae stare; conf. Krüger Gr. 68. 37. 1.

16. ὁ Πρόδικος, Καλῶς

μοι, ἔφη] Quum Prodicus in distinguendis explicandisque vocabulorum significationibus nimium operae collocaret, mirandum non est, quod hoc loco ita loquens inducitur, ut vocabulorum discrimina per omnia urgeat et quae consimilem usum habeant, ea perversa sedulitate ubique rimetur. Perstringitur ineptum hominis studium etiam infra p. 358 A. D. Menon. p. 75. Charmid. p. 163. Lachet. p. 197. Cratyl. p. 384 A. Euthydem. init. al. Rem ipsam etiam ab Socrate magni aestimatam esse auctor est Epictetus ap. Arrianum L. II. c. 17. Unde apparet, cur personatus Socrates apud comicum tam multa garriat de recta nominum ratione. Et apud Platonem Socrates ipse se Prodicti discipulum profitetur, sed non sine urbana hominis irrisione. v. ad p. 341 A. Stallb.

διαλεγόμενοι ἀκροατάς, ἴσους δὲ μὴ. ἔστι γὰρ οὐ ταύ-
 τόν· κοινῇ μὲν γὰρ ἀκοῦσαι δεῖ ἀμφοτέρων, μὴ ἴσους
 δὲ νεῖμαι ἑκατέρω, ἀλλὰ τῷ μὲν σοφωτέρω πλεόν, τῷ
 δὲ ἀμαθεστέρω ἔλαττον. ἐγὼ μὲν καὶ αὐτός, ὃ Πρωτ-
 Β αγόρα τε καὶ Σώκρατες, ἀξιῶ ὑμᾶς συγχωρεῖν καὶ ἀλλή- 5
 λους περὶ τῶν λόγων ἀμφισβητεῖν μὲν, ἐρίζειν δὲ μὴ·
 ἀμφισβητοῦσι μὲν γὰρ καὶ δι' εὐνοίαν οἱ φίλοι τοῖς φί-
 λους, ἐρίζουσι δὲ οἱ διάφοροί τε καὶ ἐχθροὶ ἀλλήλοις.
 καὶ οὕτως ἂν καλλίστη ἡμῖν ἢ συνουσία γίγνοιτο· ὑμεῖς
 τε γὰρ οἱ λέγοντες μάλιστ' ἂν οὕτως ἐν ἡμῖν τοῖς ἀκούου- 10
 σιν εὐδοκιμοῖτε καὶ οὐκ ἐπαινοῖσθε — εὐδοκιμεῖν μὲν
 γὰρ ἔστι παρὰ ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀκονόντων ἄνευ ἀπάτης,
 ἐπαινεῖσθαι δὲ ἐν λόγῳ πολλάκις παρὰ δόξαν ψευδομέ-
 νων — ἡμεῖς τ' αὖ οἱ ἀκούοντες μάλιστ' ἂν οὕτως
 C εὐφραينوίμεθα, οὐχ ἠδοίμεθα· εὐφραίνεσθαι μὲν γὰρ 15
 ἔστι μανθάνοντά τι καὶ φρονήσεως μεταλαμβάνοντα αὐτῇ
 τῇ διανοίᾳ, ἠδεσθαι δὲ ἐσθίουτά τι ἢ ἄλλο ἠδὺ πάσχοντα
 αὐτῷ τῷ σώματι. Ταῦτα οὖν εἰπόντος τοῦ Προδίκου
 πολλοὶ πάνυ τῶν παρόντων ἀπεδέξαντο.

Cap. XXIV. Μετὰ δὲ τὸν Πρόδικον Ἰππίας ὁ σοφὸς 20
 εἶπεν, ὦ ἄνδρες, ἔφη, οἱ παρόντες, ἠγοῦμαι ἐγὼ ἡμᾶς

21. ἠγοῦμαι ἐγὼ ἡμᾶς: in BT est ὑμᾶς, quod Bekker de coniectura Heindorfi recte mutavit in ἡμᾶς. Non enim Hippias se a ceteris segregat, ut proximum ἀπαντας et verba ἡμᾶς οὖν αἰσχροὺν probant. Librorum scripturam ὑμᾶς, in novis editionibus non iam comparentem, tenuerant Stallbaum, Turicenses et Hermann.

1. ἴσους δὲ μὴ] Prodicus ex iis quae Critias dixerat, unum verbum κοινῇ arripit et laudat. Sententia vero talis requiritur, qualem profert Cicero de nat. deor. I 7, 17: nolo existimes me adiutorem huic venisse, sed auditorem, et quidem aequum, libero iudicio, nulla eiusmodi adstrictum necessitate, ut mihi velim nolim sit certa quaedam tuenda sententia. — ἴσος et κοινός saepe coniunguntur, veluti ab Andocide or. 4, 7: δέομαι ὑμῶν τῶν λόγων ἴσους καὶ κοινούς ἡμῖν ἐπιστάτας γενέσθαι. a Demosth. or. 29, 1: ἀπερ ἴσοι καὶ κοινοὶ γέννησθε ἀκροαταί, πολλὰς ἐλπίδας ἔχω κτέ.

4. ἐγὼ μὲν καὶ αὐτός —] Priscian. VIII 7, 35: Cicero in Protagora: nunc a vobis, o Protagora et Socrate, postulo, ut de isto concedatis alter alteri et inter vos de huiusce modi rebus controversemini, non concertetis.

15. εὐφραينوίμεθα, οὐχ ἠδ.] Aristot. Top. II 6: Πρόδικος διηροῖτο τὰς ἠδονὰς εἰς χαρὰν καὶ τέρψιν καὶ εὐφροσύνην· ταῦτα γὰρ πάντα τοῦ αὐτοῦ, τῆς ἠδονῆς, ὀνόματά ἐστι.

18. εἰπόντος τοῦ Πρ. — ἀπεδέξαντο] H. e. vehementer probaverunt.

21. ἠγοῦμαι. ἡμᾶς συγγενεῖς] Cum omnes qui apud

συγγενεῖς τε καὶ οἰκείους καὶ πολίτας ἅπαντας εἶναι φύσει, οὐ νόμῳ· τὸ γὰρ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ φύσει συγγενές D
 ἐστίν, ὃ δὲ νόμος, τύραννος ὢν τῶν ἀνθρώπων, πολλὰ
 παρὰ τὴν φύσιν βιάζεται. ἡμᾶς οὖν αἰσχροὺς τὴν μὲν
 5 φύσιν τῶν πραγμάτων εἰδέναι, σοφωτάτους δὲ ὄντας
 τῶν Ἑλλήνων, καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο νῦν συνελληλυθότας
 τῆς τε Ἑλλάδος εἰς αὐτὸ τὸ πρυτανεῖον τῆς σοφίας καὶ

Calliam versabantur, Graeci essent, ut communem haberent originem, linguam, sollemnia, in his verbis civilis coniunctionis Graecorum desiderium aliquod videri posset, nisi sophista ipse ab ea sententia longè se abesse statim proderet. Simile enim simili naturae lege cognatum esse vult; at quae erat eorum qui aderant talis similitudo! Aliquanto verius illicue coetui aptius dicere licuit τῶν εὐτυχοῦντων πάντες εἰς συγγενεῖς (Menandr. Sent. 510); cf. Lys. p. 214 A.

1. ἅπαντας εἶναι φύσει, οὐ νόμῳ] De discrimine, quod sophistae inter legem et naturam obtinere statuebant, v. quae ad Gorg. p. 484 B annotavimus. conf. de leg. X p. 889 E. Theaet. p. 172 B. Xenoph. mem. IV 4, 14. Alluditur etiam hic ad versiculum Pindari: Νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων ἄγει δικαίων τὸ βιαιότατον ὑπεριάτα χερσὶ τεκμαίρομαι ἔργοισιν Ἡρακλέος. Boeckh. ad Fragm. Pindar. T. II p. 640 sq. Stallb. Conf. Herodot. III 38: ὁρθῶς μοι δοκεῖ Πίνδαρος ποιῆσαι νόμον πάντων βασιλέα φήσας εἶναι. Pindari voci, de qua subtiliter disputavit Steinthal Gesch. d. Sprachwiss. b. d. Griech. u. Römern p. 68 sq., ei igitur haud absimile est Talleyrandi illud 'Ce que la politique conseille, la justice l'autorise'.

6. συνελληλυθότας . . εἰς τὸν . . οἶκον τόνδε] Socrates apud Xenophontem (symp. IV 62) Calliae Prodicum et Hippiam commendatos et adductos esse

ab Antisthene dicit, ad quem ille conversus Οἶδα μὲν, ἔφη, σὲ Καλλιᾶν τουτοῖ προαγωγέυσαντα τῷ σοφῷ Προδικῷ, ὅτε ἐώρας τοῦτον μὲν φιλοσοφίας ἐρῶντα, ἐκεῖνον δὲ χρημάτων δεόμενον· οἶδα δὲ σὲ Ἰππία τῷ Ἥλειῳ, παρ' οὗ οὗτος καὶ τὸ μνημονικὸν ἔμαθεν.

7. τῆς τε Ἑλλάδος εἰς αὐτὸ τὸ πρυτανεῖον] Hippias homo sapientia sua mirifice inflatus sophistas praedicat tanquam omnium Graecorum sapientissimos, eaque ipsa de causa (κατ' αὐτὸ τοῦτο) se familiaresque suos dicit in hanc quasi sacram sedem artium ac doctrinarum, h. e. Athenas, convenisse atque in huius ipsius urbis florentissima beatissimaque domo commorari. Prytanea fuerunt aedificia Vestae sacra, in cuius honorem perpetuus ibi ignis fovebatur. Huiusmodi prytanea in omnibus Graeciae urbibus erant. v. Casaubon. ad Athen. XV p. 700 D. Stallb. Athen. p. 187 D: τὴν Ἀθηναίων πόλιν, τὸ τῆς Ἑλλάδος μουσεῖον, ἣν ὁ μὲν Πίνδαρος Ἑλλάδος ἔρεισμα ἔφη, Θουκυδίδης δ' ἐν τῷ εἰς Εὐριπίδην ἐπιγράμματι Ἑλλάδος Ἑλλάδα, ὃ δὲ Πύθιος ἐστὶν καὶ πρυτανεῖον τῶν Ἑλλήνων. cf. idem p. 254 B. Aelian. V. H. IV 6. Thuc. II 41. Magni autem Athenienses tales laudes fecerunt, v. Isocrat. 15, 156: Πίνδαρον τὸν ποιητὴν οἱ πρὸ ἡμῶν γεγονότες ὑπὲρ ἐνὸς μόνου ὀήματος, ὅτι τὴν πόλιν ἔρεισμα τῆς Ἑλλάδος ὠνόμασεν, οὕτως ἐτίμησαν ὥστε καὶ πρόξενον ποιήσασθαι καὶ δωρεὰν μυρίας αὐτῷ δοῦναι δραχμᾶς.

αὐτῆς τῆς πόλεως εἰς τὸν μέγιστον καὶ ὀλβιώτατον οἶκον
 E τόνδε, μηδὲν τούτου τοῦ ἀξιώματος ἄξιον ἀποφήνασθαι,
 ἀλλ' ὥσπερ τοὺς φανλοτάτους τῶν ἀνθρώπων διαφέρει-
 σθαι ἀλλήλοις. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ δέομαι καὶ συμβουλεύω,
 ὃ Πρωταγόρα τε καὶ Σώκρατες, συμβῆναι ὑμᾶς ὥσπερ 5
 338 ὑπὸ διαιτητῶν ἡμῶν συμβιβαζόντων εἰς τὸ μέσον, καὶ
 μήτε δὲ τὸ ἀκριβὲς τοῦτο εἶδος τῶν διαλόγων ζητεῖν τὸ
 κατὰ βραχὺ λίαν, εἰ μὴ ἦδὲ Πρωταγόρα, ἀλλ' ἐφεῖναι
 καὶ χαλάσαι τὰς ἡνίας τοῖς λόγοις, ἵνα μεγαλοπρεπέστεροι
 καὶ εὐσχημονέστεροι ἡμῖν φαίνωνται, μήτ' αὖ Πρωταγό- 10

10. ἡμῖν Stephanus et rec. man. duo apographa: ὑμῖν B'T, Bekker, Ast et ex novissimis editoribus Cron, sed talem lectionem una sententiae ratione diiudicandam esse apparet ex not. critic. ad p. 337 C.

5. συμβῆναι ὑμᾶς — εἰς τὸ μέσον] In his συμβῆναι εἰς τὸ μέσον idem est quod mox dicitur μέσον τι ἀμφοτέρους τεμεῖν. Vult enim eos ita conciliare, ut alter alteri aliquid concedat et media quaedam via in disputando ineatur. Stallb.

ὥσπερ ὑπὸ διαιτητῶν ἡμῶν] H. e. ὑφ' ἡμῶν ὥσπερ ὑπὸ διαιτητῶν συμβιβαζόντων. De ὑπὸ cum verbo συμβαίνειν coniuncto v. Krüger Gr. 52, 3, 1, et haec verborum traiectionis quum in comparationibus apud Platonem frequens sit, tum prope est legitima, quum pronomen comparatione illustratur. Pauca enim inveneris exempla, quale est de rep. p. 328 D: παρ' ἡμᾶς φοῖτα ὡς παρὰ φίλους, plerumque pronomen verbis, quibus comparatio continetur, aut postponitur aut interponitur, ut p. 352 B οὐδὲ ὡς περὶ τοιούτου αὐτοῦ ὄντος dictum est pro οὐδὲ περὶ αὐτοῦ ὡς ὄντος τοιούτου. Phileb. p. 61 C: καθάπερ ἡμῖν οἰνοχόοις τισί pro ἡμῖν καθ. οἶν. τ. Ibid. p. 59 E: καθάπερ δὲ δημιουργοῖς ἡμῖν. de leg. p. 692 C: καταφρονήσας ὡς ὄντων ἡμῶν βραχέος ἀξίαν. Praepositio praecedente comparatione cum particula ὡς nusquam iteratur, cum particula ὥσπερ raro. Tim. p. 27 B: ὡς εἰς δικαστὰς

ἡμᾶς. de rep. p. 545 E: ὡς πρὸς παῖδας ἡμᾶς παιζούσας. Phaedon. p. 67 C: ὥσπερ ἐκ δεσμῶν ἐκ τοῦ σώματος. — De διαιτηταῖς 'disceptatoribus et reconciliatoribus' v. Hermann Griech. Antiquit. III 69, 14.

7. ζητεῖν τὸ κατὰ βραχὺ λίαν] λίαν referendum esse ad ζητεῖν docent proxima, ubi item de Protagora: μήτ' αὖ Πρωταγόραν πάντα κάλων ἐκτείναντα κτέ. Postposita est vocula cum vi et gravitate. Opponitur autem τὸ εἶδος τῶν διαλόγων τὸ κατὰ βραχὺ deinceps τῷ ἐφεῖναι καὶ χαλάσαι τὰς ἡνίας τοῖς λόγοις, in quibus verbis habentiae orationis exquisita metaphora dicuntur de modo orationem moderandi et tractandi, cf. de leg. p. 701 C: δεῖ οἰόνπερ ἵππον τὸν λόγον ἐκάστοτε ἀναλαμβάνειν, καὶ μὴ καθάπερ ἀχάλινον κεκτημένον τὸ στόμα, βία ὑπὸ τοῦ λόγου φερόμενον κατὰ τὴν παροιμίαν ἀπὸ τινος ὄνου πεσεῖν.

9. ἵνα — ἡμῖν φαίνωνται] Hippias ad unum Socratem conversus haec dicit eumque hortatur, ut orationi habenas imittat, ut laxas teneat, quo magnificentior ea et splendidior audientibus appareat. Pro ἡμῖν dici potuit σοί, sed ὑμῖν recte explicari nequit.

ραν πάντα κάλων ἐκτείναντα, οὐρία ἐφέντα, γεύγειν εἰς τὸ πέλαγος τῶν λόγων ἀποκρούσαντα γῆν, ἀλλὰ μέσον τι ἀμφοτέρους τεμεῖν. ὡς οὖν ποιήσετε, καὶ πείθεσθέ μοι ῥαβδοῦχον καὶ ἐπιστάτην καὶ πρύτανιν ἐλέσθαι, ὅς B
5 ἡμῖν φυλάξει τὸ μέτριον μῆκος τῶν λόγων ἐκατέρου.

1. κᾱλον B, κάλων T, sed in hoc verum additum. 3. ὡς B: ὡς secundum T Schanz. ποιήσετε BT: ποιήσατε, quod iam Beckius malebat, Schanz. cf. Krüger 53. 7, 4. πείθεσθέ μοι BT: πείθεσθέ μοι Schanz.

1. πάντα κάλων ἐκτεί-
ναντα] Metaphora petita est a re nautica, quod mirum nemini poterit videri, qui immensam orationis ubertatem atque copiam cum vasto pelago comparari solere meminerit. Parmenid. p. 137 A: πῶς χρῆ τηλικόνδε ὄντα διανεῦσαι τοιοῦτόν τε καὶ τοσοῦτον πέλαγος λόγων; de republ. V p. 453 D: οὐκοῦν καὶ ἡμῖν νευστέον καὶ πειρατέον σώζεσθαι ἐκ τοῦ λόγου; Et πάντα κάλων ἐκτείνειν, κινεῖν, ἐξιέναι, est omnem funem contendere, omnes rudentes solvere. v. Valcken. Diatr. in Eurip. Fragm. p. 334. Stallb. Eodem simili usus est Cicero Tusc. IV 5, 9; Quaerebam, utrum panderem vela orationis statim, an eam ante paullulum dialecticorum remis propellerem.

οὐρία ἐφέντα — τεμεῖν] in ventum secundum se immittentem, h. e. vento secundo vela dantem, accipientem ventum a tergo, ut loquitur Ovid. Metamorph. XII 37. Verbum ἐφιέναι intransitivo significato positum attigimus annot. ad p. 336 A. Ante οὐρία ἐφ. ne quis καὶ interponendum cum Stephano suspicetur, v. Euthyphr. p. 4 C. Apolog. Socr. p. 27 A ibique annot. — ἀποκρούπτειν γῆν e conspectu terrae auferri; ut abscondere terram dicuntur navigantes, qui tam longe in altum proveci sunt, ut terram non amplius possint conspiceri. Virgil. Aen. III 291: Phaeacum abscondimus arces,

conf. intrpp. ad Thucyd. V 65. — μέσον τέμνειν dicuntur nautae, qui scopulis interclusi medium tenent cursum, ne in alterutrum impingant, ut bene interpretatur Stephanus in Thes. L. G. Politic. p. 262 B: διὰ μέσων δὲ ἀσφαλέστερον ἰέναι τέμνοντας. Epist. VIII p. 355 D. Hippias igitur eos vult μέσον τέμνειν ita, ut Socrates nimiam disserendi brevitatem, Protagoras prolixam et fusam orationem evitent. Stallb. De Hippiae sententia conf. Phaedr. p. 267 B: Πρόδικος ἐγέλασε καὶ μόνος αὐτὸς εὐρηκέναι ἐφηῶν δεῖ λόγων· δεῖν δὲ οὔτε μακρῶν οὔτε βραχέων, ἀλλὰ μετρίων.

3. ὡς οὖν ποιήσετε —] Sic igitur facietis; de ὡς v. ad p. 326 D; de ceteris Stallbaum haec annotavit: Futurum ποιήσετε quum leniore quadam cohortandi vi praeditum sit, mirandum non est, quod statim subiungitur imperativus. Eodem modo Sophocli. Antigoni. v. 876: οὐκ ἄξετε . . καὶ ἄφστε. De proximis Schol. ῥαβδοῦχοι· ἄνδρες τῆς τῶν θεάτρων εὐκοσμίας ἐπιμελούμενοι. Similia habet Schol. ad Aristoph. Pac. v. 733, qui tamen addit: ἢ ῥαβδούχους εἶπε τοὺς κριτὰς τοῦ ἀγῶνος, οὓς ὁ ποιητὴς ἀστυμνήτας εἶπεν. Ac profecto de ludorum praesidibus hic cogitandum, quos constat a scipione, quem gestabant, ita appellatos esse. v. Fabri Agonist. I 19. Nam ubi apparitores intellexeris, parum apte epistates et prytanis commemorari videantur necesse est, de quibus v. ad apolog. p. 32 B.

Cap. XXV. Ταῦτα ἤρесе τοῖς παροῦσι, καὶ πάντες ἐπήνεσαν, καὶ ἐμέ τε ὁ Καλλίας οὐκ ἔφη ἀφήσειν, καὶ ἐλέσθαι ἐδέοντο ἐπιστάτην. εἶπον οὖν ἐγὼ ὅτι αἰσχρὸν εἶη βραβευτὴν ἐλέσθαι τῶν λόγων. εἶτε γὰρ χείρων ἔσται ἡμῶν ὁ αἰρεθεὶς, οὐκ ὀρθῶς ἂν ἔχοι τὸν χείρω 5 τῶν βελτιόνων ἐπιστατεῖν, εἶτε ὅμοιος, οὐδ' οὕτως ὀρθῶς· ὁ γὰρ ὅμοιος ἡμῖν ὅμοια καὶ ποιήσει, ὥστε ἐκ πε-
C ριτοῦ ἠρήσεται. ἀλλὰ δὴ βελτίονα ἡμῶν αἰρήσεσθε· τῆ μὲν ἀληθεία, ὡς ἐγῶμαι, ἀδύνατον ὑμῖν, ὥστε Πρωταγόρου τοῦδε σοφώτερόν τινα ἐλέσθαι· εἰ δὲ αἰρήσεσθε 10 μὲν μηδὲν βελτίω, φήσετε δέ, αἰσχρὸν καὶ τοῦτο τῶδε γίννεται, ὥσπερ φαύλω ἀνθρώπῳ ἐπιστάτην αἰρεῖσθαι· ἐπεὶ τό γ' ἐμὸν οὐδέν μοι διαφέρει. ἀλλ' οὕτωςι ἐθέλω ποιῆσαι, ἵν' ὁ προθυμεῖσθε συνουσία τε καὶ διάλογοι ἡμῖν γίνωνται· εἰ μὴ βούλεται Πρωταγόρας ἀποκρίνε- 15 σθαι, οὗτος μὲν ἐρωτάτω, ἐγὼ δὲ ἀποκρινοῦμαι, καὶ
D ἅμα πειράσομαι αὐτῷ δεῖξαι, ὡς ἐγὼ φημι χρῆναι τὸν ἀποκρινόμενον ἀποκρίνεσθαι· ἐπειδὴν δὲ ἐγὼ ἀποκρίνω-

2. καὶ ἐμέ γε Ast de Heindorfi sententia scripsit. 8. ἠρήσεται B, ἠρήσεται T, εἰρήσεται, ut in T ascriptum, edit. Aldina, unde Stephanus effinxit αἰρεθήσεται. cf. Dion. Hal. de comp. verb. VI 39, 6 et Krüger 31. 11, 2. 9. ἀδύνατον ὑμῖν, ὥστε BT: ἀδύνατον ὃν ὑμῖν ἴστε Badham. 11. φήσετε T: φήσεται B.

2. καὶ ἐμέ τε ὁ K.] Vocula τε ut saepe traiecta est. Nam haec dicit Socrates: omnes laudabant meque et Callias retinebat et (omnes) orabant, ut praesidem deligerem. Aliquanto concinnior oratio esset, si pro ἐδέοντο scriptum esset ἐκέλευον s. ἠξίουν.

7. ὥστε] Coniunctio post ἀδύνατον illata est, ubi simplicem infinitivum exspectes, quem usum multis exemplis illustravit Heindorf ad h. l. et ad Phaedr. p. 269 D: τὸ μὲν δύνασθαι, ὥστε ἀγωνιστὴν τέλειον γενέσθαι, εἰκὸς ἔχειν ὥσπερ τάλλα. cf. Krüger Gr. 65. 3, 1.

8. ἀλλὰ δὴ βελτίονα ἡμ. αἰρ.] At enim nobis meliorem eligetis. Nam ἀλλὰ δὴ ponitur, ubi quod ab altero possit obiici, id ab eo ipso, qui loquitur, statim commemoratur

ac refellitur. v. ad Criton. p. 54 A. Pro βελτίονα statim post infertur βελτίω, quae forma ap. Plat. multo frequentior. Plenior forma invenitur Sophist. p. 245 B (πλέονα). Gorg. 486 B (χείρονα). Tim. 39 A (μείζονα), ubi v. Stallb. Epistol. VII p. 345 B (μείζονα), de leg. p. 840 C, al. Valet et in his numeri ratio, quare Phaedon. p. 101 A: ἐὰν μείζονα φῆς καὶ ἐλάττω.

13. ἐπεὶ τό γ' ἐμὸν—] nam quantum quidem ad me attinet. De rep. p. 345 A: τό γ' ἐμὸν οὐ πείθομαι. sophist. 237 B τὸ μὲν ἐμὸν ὅπῃ βούλει τίθεσο αὐτό.

ἀλλ' οὕτωςι ἐθέλω ποιῆσ.] H. e. praesidem, ut vos me iubetis, deligere nolo, sed etc. Accuratus hoc quod facere velit explicat proximis verbis εἰ μὴ βούλεται Πρωτ. κτέ.

μαι ὁπὸς' ἂν οὗτος βούληται ἐρωτᾶν, πάλιν οὗτος ἐμοὶ λόγον ὑποσχέτω ὁμοίως. εἰν οὖν μὴ δοκῆ πρόθυμος εἶναι πρὸς αὐτὸ τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρίνεσθαι, καὶ ἐγὼ καὶ ὑμεῖς κοινῇ δεησόμεθα αὐτοῦ ἅπερ ὑμεῖς ἐμοῦ, μὴ
 5 διαφθείρειν τὴν συνουσίαν. καὶ οὐδὲν δεῖ τούτου ἔνεκα ἕνα ἐπιστάτην γενέσθαι, ἀλλὰ πάντες κοινῇ ἐπιστατήσετε. E
 Ἐδόκει πᾶσιν οὕτω ποιητέον εἶναι. καὶ ὁ Πρωταγόρας πάνυ μὲν οὐκ ἤθελεν, ὅμως δὲ ἠναγκάσθη ὁμολογῆσαι ἐρωτήσιν, καὶ ἐπειδὴν ἱκανῶς ἐρωτήσῃ, πάλιν δώσειν
 10 λόγον κατὰ σμικρὸν ἀποκρινόμενος. ἤρξατο οὖν ἐρωτᾶν οὕτωςί πως.

Cap. XXVI. Ἐγοῦμαι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἐγὼ ἀνδρὶ παιδείας μέγιστον μέρος εἶναι περὶ ἐπῶν δεινὸν εἶναι· ἔστι δὲ τοῦτο τὰ ὑπὸ τῶν ποιητῶν λεγόμενα οἷόν τ' 339
 15 εἶναι ξυνιέναι ἅ τε ὀρθῶς πεποιήται καὶ ἅ μὴ, καὶ ἐπί-

1. ὁπὸς' B: ὅπως T. pro ἀποκρίνωμαι in BT exstat ἀποκρίνομαι.

3. πρὸς αὐτὸ τὸ ἐρωτ. ἀπ.] ad id ipsum, quod interrogatum fuerit, respondere, non aliena immiscere atque δημηγορεῖν. Stallb.

5. διαφθείρειν] perdere, disturbare, idemque h. l. valet ac nostrum voc. vereiteln.

10. κατὰ σμικρὸν ἀποκριν. Sophist. p. 217 D: μὴ κατὰ σμικρὸν ἔπος πρὸς ἔπος ποιεῖσθαι τὴν συνουσίαν, ἀλλ' ἐκτείναντα ἀπομικρύνειν λόγον συχρόν, ubi κατὰ σμικρὸν additis verbis ἔπος πρὸς ἔπος clarius illustratur.

12. ἀνδρὶ παιδείας μέγιστον μέρος.] Supra p. 326 vidimus Graecos maximeque Athenienses iam puerili disciplina poetarum praeceptis imbutos fuisse. Poetae enim quasi parentes sapientiae optimique virtutis magistri visi sunt. Id vero studium quamvis iam tum a Xenophane et ab Heraclito improbatum esset, tamen ludorum fines excurrit et civium cupiditate quum a rhapsodis tum a sophistis inflammata ita auctum est, ut de poetarum verbis et

sententiis in conviviis, in gymnasiis, in aliis locis crebri essent sermones et concertationes, quid recte dictum esset, quid secus. Eiusmodi controversiam Aeschylus et Euripidem inter se habentes fecit Aristophanes ran. v. 1120 sqq., quae antequam instituitur, facete omnes spectatores dicuntur tam subtiles disputationes callere: *Εἰ . . . καταφοβεῖσθον, μὴ τις ἀμαθία προσῆ τοῖς θεωμένοισιν, ὡς τὰ λεπτὰ μὴ γνῶναι λεγόντων, Μηδὲν ὀρθωδεῖτε τοῦθ'· ὡς οὐκ ἔθ' οὕτω ταῦτ' ἔχει. Ἐστρατευμένοι γὰρ εἰσι Βιβλίον τ' ἔχων ἕκαστος μανθάνει, τὰ δεξιὰ.*

15. καὶ — διελεῖν] Enarratio poetarum et ars grammatica a Protagora conditae sunt, vid. prolegom. p. 5, et utraque iam opus erat, quod carminum sententiae saepe tecte significatae et verba multa a quotidiani sermonis usu abhorrentia sine interpretatione a plerisque perperam intelligebantur: αἴτιον τῆς γραμματικῆς ἢ ἀσάφειας . . ἐν τοῖς ποιήμασι κτέ. Bekker anecdot. I 656. Et Platoni Si-

στασθαι διελεῖν τε καὶ ἐρωτώμενον λόγον δοῦναι. καὶ δὴ καὶ νῦν ἔσται τὸ ἐρώτημα περὶ τοῦ αὐτοῦ μὲν, περὶ οὐπὲρ ἐγὼ τε καὶ σὺ νῦν δὴ διελεγόμεθα, περὶ ἀρετῆς, μετενηνεγμένον δὲ εἰς ποιήσιν· τοσοῦτον μόνον διοίσει. λέγει γάρ που Σιμωνίδης πρὸς Σκόπαν, τὸν Κρέοντος 5 υἷον τοῦ Θετταλοῦ, ὅτι

B Ἄνδρ' ἀγαθὸν μὲν ἀλαθῶς γενέσθαι χαλεπὸν,
χερσὶν τε καὶ ποσὶ καὶ νόῳ τετράγωνον, ἄνευ ψόγου
τετυγμένον.

3. νῦν δὴ διελεγόμεθα Stallbaum: νῦν διαλεγόμεθα B'T, νῦν διελεγόμεθα apogr. Quae ultimo loco disputata erant, ad virtutem non pertinebant neque ex iis, sed ex superioribus Protagoras novam de virtute quaestionem nexurus erat, quapropter praesens διαλεγόμεθα non potuit usurpare. 8. χερσὶν, non χερσί, quod in B'T habetur, a Platone positum esse ex metro reliquarum stropharum cognoscitur.

monides magis quam alii poetae dictionis obscuritate insignis esse visus est, cf. de rep. 331 D τοῦτο ὅ τί ποτε λέγει (ὁ Σιμωνίδης) σὺ μὲν ἕως γινώσκεις, ἐγὼ δὲ ἀγνοῶ, ibid. p. 332 B ἠνίξατο, ὡς ἔοικεν, ὁ Σιμωνίδης ποιητικῶς τὸ δίκαιον ὃ εἶη. Sed grammatici officia illis temporibus non solum sententiarum explicatione verborumque interpretatione constabant, verum etiam recta membrorum orationis distinctione, ut doceret, quem ad modum verba inter se coniungenda aut seiungenda essent; v. Isocrat. or. 12, 17: τοὺς λόγους μου ἐλυμαίνοντο (οἱ σοφισταί), παραναγιγνώσκοντες ὡς δυνατὸν κάκιστα τοῖς ἐαυτῶν καὶ διαιροῦντες οὐκ ὀρθῶς καὶ κατακνίζοντες καὶ πάντα τρόπον διαφθείροντες. Cum iis quae dixi Protagoras coniunxit doctrinam de recta verborum locutione, quam ὀρθοπέειαν vocabat. cf. Phaedr. p. 267 C, Cratyl. 391 A, Aristot. rhetor. III 5.

5. λέγει — Σιμωνίδης] Simonides Ceus, poeta lyricus, bellorum Medicorum aetate floruit. Is sophistarum instar Graeciam peragrans laudes eorum scripsit, qui honore et pecunia eum ornabant. In quibus erat Scopas,

Thessalorum princeps, v. Cicer. de Orat. II 86. Quint. Inst. Or. XI 2, 11. De Scopadarum gente explicuit Perizon. ad Aelian. V H. XII 1. de hoc, Creontis filio, v. schol. ad Theocr. XVI 36: Οἱ Σκοπάδαι Κρανώνιοι τὸ γένος· Κράνων δὲ πόλις Θεσσαλίας, ὃθεν Σκόπας ὁ Κρανώνιος, Κρέοντος καὶ Ἐχεκρατίδης υἱός. — Protagoram mercede accepta Simonidis carmina interpretatum esse narrat Themistius or. 23 p. 289 D. Noli tamen credere alium eius memoriae fontem fuisse praeter Platonis scripta.

7. Ἄνδρ' ἀγαθόν] Verba Simonidea ab Hermanno ad numeros revocata inveniuntur in prolegom. p. 33.

8. χερσὶν τε — τετράγωνον] Muretus ad Aristotel. Ethica I 10, ubi haec laudantur, eumque secutus Gesnerus in Thesauro s. v. Quadratus, recte iudicarunt metaphoram ductam esse a corpore quadrato, ita formato, ut quomodocunque iaciatur, semper rectum permaneat; vel a quadrata figura, undique sui simili et aequali. Et fuit quadratum etiam Pythagoreis signum aequalitatis et perfectionis. Aristotel. rhet. III 11: τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα φάναι

τοῦτο ἐπίστασαι τὸ ἄσµα, ἢ πᾶν σοι διεξέλθω; Καὶ ἐγὼ εἶπον ὅτι Οὐδὲν δεῖ· ἐπίσταμαί τε γάρ, καὶ πάνν μοι τυγχάνει μεμεληκὸς τοῦ ἄσµατος. Εὐῖ, ἔφη, λέγεις. πότερον οὖν καλῶς σοι δοκεῖ πεποιῆσθαι καὶ ὀρθῶς, ἢ οὐ;
 5 Πάνν, ἔφην ἐγὼ, καλῶς τε καὶ ὀρθῶς. Δοκεῖ δέ σοι καλῶς πεποιῆσθαι, εἰ ἐναντία λέγει αὐτὸς αὐτῷ ὁ ποιη-
 τῆς; Οὐ καλῶς, ἦν δ' ἐγώ. Ὅρα δὴ, ἔφη, βέλτιον. Ἄλλ', C
 ὠγαθέ, ἔσκεµμαι ἱκανῶς. Οἶσθα οὖν, ἔφη, ὅτι προοῦν-
 τος τοῦ ἄσµατος λέγει πού

10 Οὐδέ μοι ἐµμελέως τὸ Πιττάκειον νέµεται
 καίτοι σοφοῦ παρὰ φωτὸς εἰρηµένον· χαλεπὸν φάτ'
 ἔσθλὸν ἔµµεναι.

ἐννοεῖς, ὅτι ὁ αὐτὸς οὗτος καὶ τάδε λέγει κάκεινα τὰ ἔµπροσθεν; Οἶδα, ἦν δ' ἐγώ. Δοκεῖ οὖν σοι, ἔφη, ταῦτα

3. πότερον οὖν apographa: πότερον οὐ B T. 5. ἐγώ, κα-
 λῶς τε καὶ Bekker: ἐγώ τε καὶ B, ἔγωγε καὶ T.

εἶναι τετράγωνον μεταφορά. ἄμ-
 φωγάρτελεια. Sopater ap. Stob.
 Serm. 44p. 311 ed. Gesn.: τίς οὖν
 οὕτω κατὰ τὸν Σιμωνίδου λόγον
 τετράγωνος, ὃς κατὰ πᾶσαν τύ-
 χην καὶ πραγμάτων μεταστάσιν
 ἀσφαλῶς ἐστήξειται; Etiam verba
 ἀνευ φόγου τετυγμένον multum
 celebrata sunt. Iulian. Caes.
 p. 333 B: δοκεῖ γάρ εἶναι μοί
 πως ἀνῆρ κατὰ Σιμωνίδην τε-
 τράγωνος, ἀνευ φόγου τετυγμέ-
 νος. Plura v. in Gaisfordi
 Poetis Minoribus T. III p.
 193 sqq. ed. Lips., ubi de toto
 hoc carmine Simonideo disputa-
 tur. Stallb.

10. Οὐδέ μοι ἐµμελέως—]
 Neque ego Pittaci vocem,
 quamvis sapientis homi-
 nis rectam duco. ἐµμελέως
 coniungendum cum εἰρηµένον,
 et νέµεται idem est ac νοµίζε-
 ται, primitivo pro derivato po-
 sito. Fuit autem lyricorum poe-
 tarum proprium, quae ipsi di-
 cerent, ea aut confirmare aucto-
 ritatibus aut contra eas defen-
 dere, v. Pindar. Pyth. IV 277.
 Nem. VII 20. Isthm. V 67. fragm.
 190, iisque testibus grammatici,
 quum de scriptorum aetate aut

de carminis auctore ambigere-
 tur, non semel usi sunt, veluti
 Athen. p. 172 E: ὅτι δὲ τὸ ποιή-
 µα τοῦτο (Ἄθλα dicit) Στησιχό-
 ρου ἐστὶν ἱκανώτατος μάρτυς
 Σιμωνίδης ὁ ποιητῆς κτέ. Id.
 p. 512 F al.

11. χαλεπὸν φάτ' ἔσθλὸν
 ἔµ.] Est haec vox Pittaci no-
 bilissima, cuius de origine quae
 Zenobius (6, 38) et scholiastes
 ad Hipp. I p. 304 E narraverunt,
 Erasmus, quem laudavit Astius,
 eleganter sic latine reddidit
 (Adagior. Chil. II Cent. 1, 12):
 Periander Corinthius initio po-
 pulariter ac moderate gerebat
 imperium, postea versis mori-
 bus tyrannice agere coepit. Id
 simulatque cognitum esset Pit-
 tacio Mytilenaeo, diffisum de sui
 ipsius animi constantia, magi-
 stratum deposuisse relictoque
 imperio in exilium abiisse. Per-
 contantibus deinde quibusdam,
 qua gratia fugisset imperium,
 respondisse 'quod admodum es-
 set arduum probum esse, prop-
 ter mutatum Periandrum.' Qui-
 bus auditis Solonem addidisse
 suum apophthegma χαλεπὰ τὰ
 καλά.

ἐκείνοις ὁμολογεῖσθαι; Φαίνεται ἔμοιγε. Καὶ ἅμα μέντοι ἐφοβούμην, μή τι λέγοι. Ἄτάρ, ἔφην ἐγώ, σοὶ οὐ φαίνε-
 D ται; Πῶς γὰρ ἂν φαίνοιτο ὁμολογεῖν αὐτὸς ἑαυτῷ ὁ
 ταῦτα ἀμφοτέρωθεν λέγων, ὅς γε τὸ μὲν πρῶτον αὐτὸς
 ὑπέθετο χαλεπὸν εἶναι ἄνδρα ἀγαθὸν γενέσθαι ἀληθεία, 5
 ὀλίγον δὲ τοῦ ποιήματος εἰς τὸ πρόσθεν προελθὼν ἐπελά-
 θετο, καὶ Πιττακὸν τὸν ταῦτα λέγοντα ἑαυτῷ, ὅτι χαλε-
 πὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι, τοῦτον μέμφεται τε καὶ οὐ φησιν
 ἀποδέχεσθαι αὐτοῦ τὰ αὐτὰ ἑαυτῷ λέγοντος. καίτοι
 ὁπότε τὸν ταῦτα λέγοντα αὐτῷ μέμφεται, δῆλον ὅτι καὶ 10
 ἑαυτὸν μέμφεται, ὥστε ἦτοι τὸ πρότερον ἢ ὕστερον οὐκ
 ὀρθῶς λέγει. Εἰπὼν οὖν ταῦτα πολλοῖς θόρυβον παρέσχε
 E καὶ ἔπαινον τῶν ἀκουόντων. καὶ ἐγὼ τὸ μὲν πρῶτον,
 ὥσπερ εἰ ὑπὸ ἀγαθοῦ πύκτου πληγείς, ἐσκοτώθην τε καὶ
 ἰλιγγίασα εἰπόντος αὐτοῦ ταῦτα καὶ τῶν ἄλλων ἐπιθορυ- 15

5. ἀληθεία BT: in T ascriptum ἀλαθεία. At vero haec non Simonidis verba sunt, sed Protagorae, qui Simonidea sua dialecto interpretatur, v. p. 340 B. 11. ἦτοι τὸ πρότερον: pro hac certa et typis semper exscripta lectione habet B ἦγοῖτο πρότερον, nec verum scriba libri T invenit, in eo autem ἦτοι τὸ memoratum et πρότερον emendatum est. 13. καὶ ἔπαινον Sauppe delet, sed v. ann. 15. εἰλιγγίασα Schanz ex BT recepit, quamquam ipse — cf. praefat. vol. VII § 1 — probat ἰλιγγος.

2. Ἄτάρ — σοὶ οὐ φαίνε-
 ται;] Socrates iam nunc in con-
 suetudinem suam interrogandi
 recidit nec Protagoras hoc mo-
 leste fert, ut Euthydemus in
 cognomine dialogo p. 295 B οὐκ
 ἀίσχύνει, ἔφη, ὦ Σώκρατες;
 ἐρωτώμενος ἀντερωτᾶς.

6. ὀλίγον δὲ τοῦ ποιήμα-
 τος —] H. e. ὀλίγον δὲ προελ-
 θὼν εἰς τὸ πρόσθεν τοῦ ποιή-
 ματος. Mox in verbis τοῦτον
 μέμφεται pronomen cum vi et
 efficacia post Πιττακὸν illatum,
 quod genus loquendi ad Gorg.
 p. 482 D illustravimus. — ἀπο-
 δέχεσθαι αὐτοῦ — λέγον-
 τος, eum probare, quamvis
 eadem dicentem. cf. p. 324 C. —
 In proximis τὸ πρότερον ad-
 verbialiter positum. Stallb.

12. θόρυβον παρέσχε] θό-
 ρυβος omnino est clamor et tu-
 multus multitudinis aliquid vel

probantis vel improbantis. Quam
 ob causam plerumque apertius
 significatur, utrum favoris an
 invidiae index sit intelligendus.
 Dio Chrysost. hom. 11 ad popul.
 Antioch.: τί μοι τῶν κρότων
 ὄφελος τούτων; τί δὲ τῶν ἐπαί-
 νων καὶ τῶν θορύβων; Contra-
 rium habetur apud Isocr. 15, 20:
 μετὰ θορύβου καὶ χαλεπότητος
 ἀκροᾶσθαι τῶν ἀπολογουμένων.
 — Quam effusi veteres in plausu
 ac clamore edendo fuerint, id
 multis locis huius dialogi obser-
 vare licet, nec mirum est, eum
 morem etiam in Christianorum
 aedes sacras se insinuasse diu-
 que in iis haesisse.

14. ὥσπερ εἰ — πληγείς] Πληττεσθαι est verbum gladiat-
 torium. Phileb. p. 22 E: ἔμοιγε
 δοκεῖ νῦν μὲν ἡδονὴ σοι πεπτω-
 κέναι καθάπερ εἰ πληγείσα ὑπὸ
 τῶν νῦν δὴ λόγων.

βησάντων· ἔπειτα, ὥς γε πρὸς σὲ εἰρησθαι τάληθῆ, ἵνα
 μοι χρόνος ἐγγένηται τῇ σκέψει τί λέγοι ὁ ποιητής, τρέ-
 πομαι πρὸς τὸν Πρόδικον, καὶ καλέσας αὐτόν, ἦ Πρό-
 δικε, ἔφην ἐγὼ, σὸς μέντοι Σιμωνίδης πολίτης· δίκαιος
 5 εἰ βοηθεῖν τῷ ἀνδρὶ. δοκῶ οὖν μοι ἐγὼ παρακαλεῖν
 σέ, ὥσπερ ἔφη Ὅμηρος τὸν Σκάμανδρον πολιορκούμενον 340
 ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως τὸν Σιμόεντα παρακαλεῖν, εἰπόντα

Φίλε κασίγνητε, σθένος ἀνέρος ἀμφοτέροί περ
 σχώμεν.

10 ἀτὰρ καὶ ἐγὼ σὲ παρακαλῶ, μὴ ἡμῖν ὁ Πρωταγόρας τὸν
 Σιμωνίδην ἐκπέρσῃ. καὶ γὰρ οὖν καὶ δεῖται τὸ ὑπὲρ
 Σιμωνίδου ἐπανόρθωμα τῆς σῆς μουσικῆς, ἣ τὸ τε βούλε-
 σθαι καὶ ἐπιθυμεῖν διαιρεῖς ὥς οὐ ταῦτόν ὄν, καὶ ἂ B
 νῦν δὴ εἶπες πολλά τε καὶ καλά. καὶ νῦν σκόπει, εἴ
 15 σοι συνδοκεῖ ὅπερ ἐμοί. οὐ γὰρ φαίνεται ἐναντία λέ-

2. ἐγγένηται, iam ab Heindorfio emendatum, apographo
 Vindobon. suppeditatur: ἐκγένηται B T. τί λέγοι B: τί λέγει T.

1. ὥς γε πρὸς σὲ εἰρ.] int. familiarem, cui sermonem nar-
 rat. v. p. 309 A et Krüg. 55, 1, 2. Rem verbo finito affirmare po-
 tuit, ut Demosth. 40, 10 πάντα γὰρ εἰρήσεται τάληθῆ πρὸς ὑμᾶς.

ἵνα μοι χρόνος ἐγγένη-
 ται] ut mihi spatium inter-
 cederet ad considerandum.
 v. Phaed. p. 86 E. Sympos. p.
 184 A. Pro τί λέγοι vulgo lege-
 batur τί λέγει. Optativus κατὰ
 τὸ νοούμενον positus, unde haec
 modorum permutatio explicanda.
 Stallb.

4. σὸς μέντοι Σ. π.] tuus
 vero civis est Simonides.
 Ab Iulide enim, quae urbs erat
 insulae Cei, uterque oriundus
 erat.

6. ὥσπερ ἔφη Ὅμηρος —
 παρακαλεῖν] quemadmo-
 dum dixit Homerus Scam-
 andrum — advocasse. In-
 finitivus imperfecti vi positus.
 Nam poterat etiam hoc modo
 dici ὥσπερ, ἔφη Ὅμηρος, ὁ Σκά-
 μανδρος — τὸν Σιμόεντα παρε-
 κάλει. v. ad Sympos. p. 172 B.
 Locus Homeri, ad quem respi-
 citur, exstat Iliad. Φ. 308., ubi

deinceps adduntur haec: ἐπεὶ
 τάχα ἄστν μέγα Προιάμοιο ἀνακ-
 τος ἐκπέρσει, unde deinde ex-
 plicandum istud μὴ — Σιμωνί-
 δην ἐκπέρσῃ, ne — Simonid-
 em pessumdet. Stallb.

11. δεῖται — τῆς σῆς μου-
 σικῆς] desiderat ista Si-
 monidis correctio tuam ar-
 tem et eruditionem, qua
 velle et cupere distinguis.
 Nam ita μουσική nunc intelli-
 genda. Musica enim, latissimo
 sensu dicta, complectebatur ea
 omnia, quae vulgo dicuntur ad
 Musarum cultum pertinere,
 hoc est artes omnes et doctri-
 nas elegantiores, adeoque ipsam
 philosophiam. v. Phaedon. p. 61 A.
 Cratyl. p. 406 A. Diodor. Sic.
 IV 7. Strab. X p. 717 B. Stallb.
 Omnis doctrinae fundamentum
 Prodicus esse voluit recte lo-
 quendi scientiam. Euthyd. p.
 277 C: πρῶτον γὰρ, ὥς φησι
 Πρόδικος, περὶ ὀνομάτων ὀρ-
 θότητος μαθεῖν δεῖ. Eum, quum
 discerneret verba βούλεσθαι et
 ἐπιθυμεῖν, Socrates ipse priore
 quodam tempore audisse existi-
 mandus est, v. p. 341 A.

γειν αὐτὸς αὐτῷ Σιμωνίδης. σὺ γάρ, ὦ Πρόδικε, προ-
 απόφηναι τὴν σὴν γνώμην. ταυτόν σοι δοκεῖ εἶναι τὸ
 γενέσθαι καὶ τὸ εἶναι, ἢ ἄλλο; "Ἄλλο νῆ Δί", ἔφη ὁ
 Πρόδικος. Οὐκοῦν, ἔφην ἐγώ, ἐν μὲν τοῖς πρώτοις
 αὐτὸς ὁ Σιμωνίδης τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀπεφώνητο, ὅτι 5
 C ἄνδρα ἀγαθὸν ἀληθείᾳ γενέσθαι χαλεπὸν εἶη; Ἀληθῆ
 λέγεις, ἔφη ὁ Πρόδικος. Τὸν δέ γε Πιττακόν, ἣν δ'
 ἐγώ, μέμφεται, οὐχ ὡς οἶεται Πρωταγόρας, ταυτόν ἑαυτῷ
 λέγοντα, ἀλλ' ἄλλο. οὐ γὰρ τοῦτο ὁ Πιττακὸς ἔλεγε
 χαλεπὸν, τὸ γενέσθαι ἐσθλόν, ὥσπερ ὁ Σιμωνίδης, ἀλλὰ 10
 τὸ ἔμμεναι· ἔστι δὲ οὐ ταυτόν, ὦ Πρωταγόρα, ὡς φησι
 Πρόδικος ὅδε, τὸ εἶναι καὶ τὸ γενέσθαι. εἰ δὲ μὴ τὸ αὐτό
 ἔστι τὸ εἶναι τῷ γενέσθαι, οὐκ ἐναντία λέγει ὁ Σιμωνίδης
 αὐτὸς αὐτῷ. καὶ ἴσως ἂν φαίη Πρόδικος ὅδε καὶ ἄλλοι πολ-
 D λοὶ καθ' Ἡσίοδον γενέσθαι μὲν ἀγαθὸν χαλεπὸν εἶναι τῆς 15

8. ταυτόν Bekker: τὸ αὐτὸν BT, quod recepit Schanz. Illud retinui, quia Platonicus sermonis consuetudini respondere videntur τὸ αὐτό et, quod longe frequentissimum est, ταυτόν — hoc enim crasi in adiectivorum formam assimilatur — non autem τὸ αὐτόν, quod hoc uno loco in utroquo codice invenitur, cf. Schanz praefat. vol. XII § 4, Cobet mnemos. VIII p. 342. Neque ullam video causam, cur statui possit Platonem h. l. in quinque versibus haec tria, ταυτόν, τὸ αὐτό et τὸ αὐτόν posuisse. 10. χαλεπόν, τὸ pro τὸ χαλεπὸν, quod libri exhibent, scripsit Ast „propter sequens τὸ ἔμμεναι“, et quum τοῦτ' ante ἔμμεναι, quod cum Bekkero et Stallbaumio olim posueram, praesenti codicum cognitione articulo τὸ cedere debeat, idem etiam ante γενέσθαι ponendus videbatur, ut a Socrate statim post additur. Schanz quoque χαλεπόν, τὸ librorum scripturae praetulit.

2. ταυτόν — τὸ γενέσθαι καὶ τὸ εἶναι] Eustath. ad Il. 2, 245: λέγεται παρὰ τῶν παλαιῶν, ὅτι οἱ Ἴωνες τὸ εἶναι γενέσθαι φασί. Sed totus hic locus ita tantum intelligi potest, ut etiam Socratis aetate plerisque Graecis utriusque discrimen exiguum aut prope nullum visum esse statuamus. Quod nisi ita fuisset, plane absona Protagorae esset sententia inter Pittaci et Simonidis voces nihil interesse dicentis. At ei omnes qui adsunt accedunt et Socrates, quamvis in illo carmine Simonideo multum studii posuerit (πάνυ μοι τυγχάνει μεμεληκὸς τοῦ ἄσματος p. 339 B), cum hae-

sitatione poetae patrocinium suscipit. Non igitur sine causa Simonides, qui εἶναι et γενέσθαι primus subtiliter et argute distinxisset, Prodicus doctrinae auctor fuisse dicitur p. 341 A.

10. ἀλλὰ τὸ ἔμμεναι] sc. ἐσθλόν.

14. καὶ ἴσως ἂν φαίη Πρόδ:] Ex proximis interpretationibus prior ipsa per se non inepta est nec facile quis reliqui carminis ignarus aliter verba accipere potuit, sed posteriore Prodicus iusto magis irridetur, v. ad p. 337 A.

15. καθ' Ἡσίοδον] Hesiodi versus leguntur opp. et dier. v. 287 sqq.: Τὴν μὲν τοι

γὰρ ἀρετῆς ἐμπροσθεν τοὺς θεοὺς ἰδρωῖτα θεῖναι· ὅταν δέ τις αὐτῆς εἰς ἄκρον ἵκηται, ῥηϊδίην δὴ ἔπειτα πέλειν, χαλεπήν περ ἑοῦσαν, ἐκτῆσθαι.

Cap. XXVII. Ὁ μὲν οὖν Πρόδικος ἀκούσας ταῦτα
 5 ἐπήνεσέ με· ὁ δὲ Πρωταγόρας, Τὸ ἐπανόρθωμά σοι,
 ἔφη, ᾧ Σώκρατες, μεῖζον ἀμάρτημα ἔχει ἢ ὃ ἐπανορθοῖς.
 Καὶ ἐγὼ εἶπον, Κακὸν ἄρα μοι εἰργασται, ὡς ἔοικεν, ᾧ E
 Πρωταγόρα, καὶ εἰμί τις γελοῖος ἰατρός· ἰώμενος μεῖζον
 τὸ νόσημα ποιῶ. Ἄλλ' οὕτως ἔχει, ἔφη. Πῶς δὴ; ἦν
 10 δ' ἐγώ. Πολλὴ ἄν, ἔφη, ἀμαθία εἶη τοῦ ποιητοῦ, εἰ
 οὔτω φαῦλόν τι φησιν εἶναι τὴν ἀρετὴν ἐκτῆσθαι, ὅ
 ἐστὶ πάντων χαλεπώτατον, ὡς ἅπασι δοκεῖ ἀνθρώποις.
 Καὶ ἐγὼ εἶπον, Νῆ τὸν Δία, εἰς καιρὸν γε παρατετύ-
 χηκεν ἡμῖν ἐν τοῖς λόγοις Πρόδικος ὅδε. κινδυνεύει γάρ
 15 τοι, ᾧ Πρωταγόρα, ἢ Προδικὸν σοφία θεία τις εἶναι 341

2. δὴ πειτα B, quod ex δὴ 'πειτα ortum, δ' ἠπειτα T, cf. Hom. Od. 8, 37. 3. κτῆσθαι BT. 9. ποιῶν mavult Hirschig. 15. εἶναι καὶ παλαιά scripsi: εἶναι πάλαι BT, cum πάλαι non

κακότητα καὶ ἰλαδὸν ἔστιν ἐλέ-
 σθαι Ῥηϊδίως· λείη μὲν ὁδός,
 μάλα δ' ἐγγύθι ναίει. Τῆς δ'
 ἀρετῆς ἰδρωῖτα θεοὶ προπάρου-
 θεν ἔθνηκαν Ἀθάνατοι· μακρὸς
 δὲ καὶ ὄρθιος οἶμος ἐπ' αὐτήν,
 Καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον· ἐπὴν
 δ' εἰς ἄκρον ἵκηται, Ῥηϊδίη δὴ
 ἔπειτα πέλει, χαλεπήν περ ἑοῦσα.
 Laudantur de republ. II p. 364 C.
 de leg. IV p. 718 E, ut taceam
 alios aliorum scriptorum locos.
 Stallb.

3. χαλεπήν] int. κτᾶσθαι.
 Dein ἐκτῆσθαι referendum ad
 ῥηϊδίην, v. p. 340 E: εἰ οὔτω φαῦ-
 λόν τι φησιν εἶναι τὴν ἀρετὴν
 ἐκτῆσθαι, de rep. p. 364 A κα-
 λὸν μὲν ἢ σαφροσύνη, χαλεπὸν
 μέντοι καὶ ἐπίπονον, ἀνολασία
 δὲ ἡδὺ μὲν καὶ εὐπειτὲς κτῆσα-
 σθαι. Ceterum Plato et ἐκτῆ-
 σθαι et κεκτῆσθαι usurpat; me-
 morabilis locus est Theaet. p.
 198 D: πρὶν ἐκτῆσθαι τοῦ κεκτῆ-
 σθαι ἔνεκα, sed fallitur Eusta-
 thius, quem formam hanc Plato-
 ni frequentatam atticam esse
 docet ad ll. 2, 272. 30: τὸ ἐκτῆ-
 σθαι Ἀττικόν ἐστι. Nam semel
 invenitur apud Aeschylum Prom.

792 ἐκτῆμεναι et in quibusdam
 libris Thucyd. II 62, 4 προσεκτε-
 μένα. v. Schneider ad remp. p.
 464 D, Schanz praefat. vol. XII
 § 16; cui Plato ubique post vo-
 calem κέκτημαι, post consonan-
 tem ἐκτῆμαι posuisse videtur,
 et Krüger Gr. 28. 10, 4.

5. Τὸ ἐπανόρθωμα — ἢ ὃ
 ἐπανορθοῖς] Sententia haec
 est: Correctio tua maiore
 etiam premitur incommo-
 do quam quod corrigis, i. e.
 quam sententia, quam cor-
 rigere studes et emendare.
 Stallb. De voce ἐπανόρθωμα ei-
 que affinis v. Lobbeck ad
 Phryn. p. 250.

10. εἰ οὔτω φαῦλον —] si
 re vera dicat, id quod tu
 quidem ais, v. p. 316 C et
 Stallbaum. ad apol. p. 25 B.
 φαῦλον h. e. ῥάδιον (cf. cap. 26
 extr.) oppositum est voci χαλε-
 πόν. utrumque contraria de
 causa proxime abest a signifi-
 catione vocabuli κακόν.

13. εἰς καιρόν] opportune,
 ut Xenoph. Cyrop. III 1, 8. Alibi
 εἰς καλόν dicitur, ut symp. p.
 174 E, ubi v. ann. Stallb.

καὶ παλαιά, ἦτοι ἀπὸ Σιμωνίδου ἀρξαμένη, ἢ καὶ ἔτι παλαιότερα. σὺ δὲ ἄλλων πολλῶν ἔμπειρος ὢν ταύτης ἄπειρος εἶναι φαίνει, οὐχ ὥσπερ ἐγὼ ἔμπειρος διὰ τὸ μαθητῆς εἶναι Προδίκου τουτουῖ. καὶ νῦν μοι δοκεῖς οὐ μανθάνειν, ὅτι καὶ τὸ χαλεπὸν τοῦτο ἴσως οὐχ οὕτω 5 Σιμωνίδης ὑπελάμβανεν, ὥσπερ σὺ ὑπολαμβάνεις, ἀλλ' ὥσπερ περὶ τοῦ δεινοῦ Προδίκός με οὕτωςι νουθετεῖ ἐκάστοτε, ὅταν ἐπαινῶν ἐγὼ ἢ σὲ ἢ ἄλλον τινὰ λέγω, B ὅτι Πρωταγόρας σοφὸς καὶ δεινὸς ἐστὶν ἀνὴρ, ἐρωτᾷ, εἰ οὐκ αἰσχύνομαι τάγαθὰ δεινὰ καλῶν — τὸ γὰρ δει- 10 νόν, φησί, κακόν ἐστίν· οὐδεὶς γοῦν λέγει ἐκάστοτε,

congruunt proxima ἢ καὶ ἔτι παλαιότερα, pro quibus exspectes ἢ καὶ ἐκ παλαιότερον (sophist. p. 242 D, Lachet. p. 186 B), sed omissio καὶ facile fieri potuit, ut παλαιά in πάλαι corrumpere-tur; id factum est Cratyl. p. 402 A in verbis παλαι' ἄττα σοφὰ λέγοντα.

1. ἦτοι ἀπὸ Σιμ. —] Respicit ad p. 316 D, ubi Protagoras dixerat sophisticen iam a Simonide, Homero, aliis esse factitatam. Itaque εἰρωνικῶς etiam Prodicum artem verborum discrimina indagandi ad remotissima illa tempora refert. Stallb.

3. οὐχ ὥσπερ ἐγὼ ἔμπειρος] int. εἰμί ut Lys. or. 24, 10 ὢν εἰς ἐγώ. Ego vero peritus sum, quum huius Prodicum fuerim discipulus. οὐχ ὥσπερ in talibus breviloquentia quadam poni loco particulae adversativae, id docte, ut solet, demonstravit Heindorfius et ad h. l. et ad Gorg. p. 522 A: τοὺς νεωτάτους ὑμῶν διαφθείρει τέμνων τε καὶ κάων. οὐχ ὥσπερ ἐγὼ πολλὰ καὶ ἠδέα καὶ παντοδαπὰ εὐώχουν ὑμᾶς, v. Symp. 179 E. Prodicum Socrates etiam alibi se proficitur, ut Men. p. 96 D. Cratyl. p. 384 C. Charmid. p. 163 D.

5. ὅτι καὶ τὸ χαλεπὸν τοῦτο] istud verbum χαλεπόν.

8. ὅταν ἐπαινῶν — ἐρωτᾷ, εἰ οὐκ αἰσχύνομαι] Continent haec verba interpretationem praecedentium: ὥσπερ περὶ

τοῦ δεινοῦ — νουθετεῖ ἐκάστοτε, ideoque de more addita sunt ἀσυνδέτως. Germanice haec ita reddas: Sondern so wie Prodikus mich immer schilt wegen des Furchtbaren, nämlich wenn ich dich oder einen anderen lobend sage, „Protagoras ist doch gar ein weiser und furchtbarer Mann“, wie er dann fragt, ob ich etc. Stallb.

9. Πρωτ. σοφὸς καὶ δεινός ἐστίν] Proprium hoc sophistis fuisse nomen multi loci testantur. Itaque δεινοὶ καὶ σοφοί passim iunguntur, velut Theaet. p. 154 D. p. 173 B al. Ex quo apparet haec cum faceta irrisione dicta esse. Stallb.

11. λέγει ἐκάστοτε] quotiescunque ita fert occasio; quoties harum rerum mentio fit. — δεινοῦ πλούτου genitivus exclamationis, ut de rep. p. 509 C: Ἀπολλων, δαιμονίας ὑπερβολῆς. Euthyd. p. 303 A: ὦ Πόσειδον, δεινῶν λόγων. Aristoph. nub. v. 818: τῆς μαρίας τὸ Δία νομίζειν, ὄντα τηλικοντονί. Ponitur hic genitivus plerumque sine φεῦ, ὡς similive exclamandi vocula, nec articulus additur nisi simplici substantivo.

δεινοῦ πλούτου, οὐδὲ δεινῆς εἰρήνης, οὐδὲ δεινῆς ὑγείας, ἀλλὰ δεινῆς νόσου καὶ δεινοῦ πολέμου καὶ δεινῆς πενίας, ὡς τοῦ δεινοῦ κακοῦ ὄντος — ἴσως οὖν καὶ τὸ χαλεπὸν αὖ οἱ Κεῖοι καὶ ὁ Σιμωνίδης ἢ κακὸν ὑπολαμβάνουσιν
 5 ἢ ἄλλο τι, ὃ σὺ οὐ μανθάνεις. ἐρώμεθα οὖν Πρόδικον· δίκαιον γὰρ τὴν Σιμωνίδου φωνὴν τοῦτον ἐρωτᾶν. τί ἔλεγεν, ὡς Πρόδικε, τὸ χαλεπὸν Σιμωνίδης; Κακόν, ἔφη. C
 Διὰ ταῦτ' ἄρα καὶ μέμφεται, ἣν δ' ἐγώ, ὡς Πρόδικε, τὸν Πιττακὸν λέγοντα Χαλεπὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι, ὥσπερ ἂν
 10 εἰ ἤκουεν αὐτοῦ λέγοντος, ὅτι ἐστὶ κακὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι. Ἀλλὰ τί οἶε, ἔφη, λέγειν, ὡς Σώκρατες, Σιμωνίδην ἄλλο ἢ τοῦτο, καὶ ὀνειδίζειν τῷ Πιττακῷ, ὅτι τὰ ὀνόματα οὐκ ἠπίστατο ὀρθῶς διαιρεῖν, ἅτε Λέσβιος ὢν καὶ ἐν φωνῇ βαρβάρῳ τεθροαμμένος; Ἀκούεις δὴ, ἔφη ἐγώ,
 15 ὡς Πρωταγόρα, Προδίκου τοῦδε· ἔχεις τι πρὸς ταῦτα λέγειν; Καὶ ὁ Πρωταγόρας, Πολλοῦ γε δεῖ, ἔφη, οὕτως

8. Διὰ ταῦτ' ἄρα: interpolatum esse διὰ Hirschig et Cobet censent, quorum praecepto si quis velit obsequi, ei praepositio διὰ non hic solum, sed etiam *sophist.* p. 242 A et multis aliis locis delenda erit.

3. ἴσως οὖν καὶ τὸ χαλεπόν] Continent haec apodosin praecedentibus illis ὥσπερ περὶ τοῦ δεινοῦ κτέ. respondentem. Quae tamen propter longiorem parenthesis liberiore orationis conformatione annectitur. Nam severior ratio exigebat fere hanc structuram: οὕτως ἴσως καὶ τὸ χαλεπὸν οἱ Κεῖοι καὶ ὁ Σιμωνίδης ἢ κακὸν ὑπολαμβάν. κτέ. Ceterum οὖν etiam hoc loco post parenthesis ita illatum est, ut abruptum sermonis filum resumatur. v. ad *Sympos.* p. 201 D. — τὴν Σιμωνίδου φωνήν, i. e. dialectum. *Phaedon.* p. 62 A: καὶ ὁ Κέβης — Ἰττω Ζεὺς ἔφη, τῇ αὐτοῦ φωνῇ εἰπών. *Stallb.*

7. Κακόν, ἔφη] Haec quidem significatio vocabuli χαλεπός apud omnes scriptores invenitur; iam Homerus dixit χαλεποί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι, vid. *Xenoph. symp.* VIII 32 al., sed propriam huius verbi

notionem Prodicus fingitur ignorare. *Conf. prolegom.* p. 7 sq.

9. ὥσπερ ἂν εἰ ἤκουεν] H. e. ὥσπερ ἂν ἐμέμφετο, εἰ ἤκουεν.

13. ἅτε Λέσβιος ὢν καὶ ἐν φων. β. τεθρο.] Dialecto Aeolica, qua illarum regionum incolae loquebantur, melicorum principes Alcaeus et Sappho scripserant nec eam Simonides ipse aspernatus erat, cf. p. 346 D. E, sed Prodicus unam linguam Atticam pro Graeca habet, qua qui a pueris locuti erant, iis aliae omnes dialecti agreste quiddam aut peregrinum sonare videbantur. Ita ut iudicaretur, inde maxime factum est, quod iam illo tempore in Graecia omnes homines docti Attice loquebantur; ut apud Calliam Protagoras et Hippias non minus quam Prodicus et Socrates ea lingua usi esse putandi sunt, cf. *Steinthal Gesch. d. Sprachwiss.* b. d. Gr. u. R. p. 401.

ἔχειν, ᾧ Πρόδικε· ἀλλ' ἐγὼ εὖ οἶδ' ὅτι καὶ Σιμωνίδης τὸ χαλεπὸν ἔλεγεν ὅπερ ἡμεῖς οἱ ἄλλοι, οὐ τὸ κακόν, ἀλλ' ὃ ἂν μὴ ῥάδιον ᾗ, ἀλλὰ διὰ πολλῶν πραγμάτων γίγνηται. Ἀλλὰ καὶ ἐγὼ οἶμαι, ἔφη, ᾧ Πρωταγόρα, τοῦτο λέγειν Σιμωνίδην, καὶ Πρόδικόν γε τόνδε εἰδέναι, 5 ἀλλὰ παίζειν καὶ σοῦ δοκεῖν ἀποπειραῖσθαι, εἰ οἷός τ' E ἔσει τῷ σαντοῦ λόγῳ βοηθεῖν· ἐπεὶ ὅτι γε Σιμωνίδης οὐ λέγει τὸ χαλεπὸν κακόν, μέγα τεκμηριὸν ἔστιν εὐθύς τὸ μετὰ τοῦτο ῥῆμα· λέγει γὰρ ὅτι

θεὸς ἂν μόνος τοῦτ' ἔχοι γέρας, 10 οὐ δήπου τοῦτό γε λέγων, κακὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι, εἴπερ

10. τοῦτο ἔχοι BT. 11. εἴπερ aut εἶγε scribendum esse mihi videor demonstravisse in stud. phil. p. 835 sq.

1. εὖ οἶδ' ὅτι καὶ Σιμ.] Nimirum Simonides initio carminis, quum diceret ἄνδρ' ἀγαθὸν γενέσθαι χαλεπὸν, eam notionem vocis χαλεπὸν subiecerat. Quare Socrates sua sponte in Protagorae partem transiens eius causam alio argumento et eo quidem graviore defendit.

2. οὐ τὸ κακόν, ἀλλ' ὃ ἂν —] Poterat etiam dicere καὶ οὐ τὸ κακόν. P. 337 C: μάλιστ' ἂν οὕτως εὐφραϊνοίμεθα, οὐχ ἡδοίμεθα, ubi paulo ante: μάλιστ' ἂν οὕτως — εὐδοκιμοῖτε καὶ οὐκ ἐπαινοῖσθε. Ceterum ἀλλὰ exiguo intervallo saepius repetitum, ut Phaedon. p. 63 E, sympos. p. 211 E, ubi v. annot. Stallb.

4. Ἀλλὰ καὶ ἐγὼ οἶμαι —] Petulans propemodum haec sophistae irrisio est. Qui quum in suis de verborum differentia disputationibus illa de vocabulo δεινοῦ, quae Socrates memorabat in superioribus, serio tradidisset, atque item χαλεπὸν a Simonide κακόν dici ex animi sententia affirmasset, tamen lussisse nunc dicitur eamque sententiam nonnisi eo consilio proposuisse, ut videret, an Protagoras suam opinionem idoneis argumentis defendere posset. In verbis καὶ σοῦ δοκεῖν ἀποπειραῖσθαι facile quempiam offende-

rit istud δοκεῖν post οἶμαι illatum. Sed similiter Phaedon. p. 60 C: ὅσπερ οὖν καὶ αὐτῶ μοι ἔοικεν —, ἦκειν δὲ φαίνεται, ubi v. annot. Phileb. p. 32 C: ἐν γὰρ τούτοις οἶμαι, κατὰ γε τὴν ἐμὴν δόξαν, εἰλικρινέαι τε ἐκατέροις γιγνομένοις, ὡς δοκεῖ, καὶ ἀμίκτοις — ἔμφανές ἔσεσθαι. Stallb.

11. εἴπερ τὸν θεὸν φησὶ — ἔχειν καὶ — ἀπένειμε] Ad vulgatam scripturam εἶτα Stallbaum annotavit: In talibus locis εἶτα indicat id, quod secundo loco commemoretur, superioribus repugnare, ideoque per 'tamen' reddendum est, ut p. 343 C: εἰ βουλόμενος λέγειν, ὅτι ἄνδρα ἀγαθὸν γενέσθαι χαλεπὸν, ἔπειτα ἐνέβαλε τὸ μὲν. Sed ita loci difficultas non tollitur. Alii οὐ δήπου coniungendum dicunt cum φησὶ καὶ ἀπένειμε, at non quid Simonides dicat, sed quid intellexerit, quaeritur. Potuit autem εἴπερ facile in εἶτα mutari, quod syllabae τα et περ litteris τ et π supra ει scriptis indicari solebant. Argumentatio Socratis haec est: Pittaci vocem χαλεπὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι proxime excipiunt Simonidis verba θεὸς ἂν μόνος τοῦτ' ἔχοι γέρας. Quod igitur Simonides deum vult habere praecipuum, id Pittaci dicto

τὸν θεόν φησι μόνου τοῦτο ἂν ἔχειν καὶ τῷ θεῷ τοῦτο
 γέρας ἀπένειμε μόνῳ· ἀκόλαστον γὰρ ἂν τινα λέγοι Σι-
 μωνίδην Πρόδικος καὶ οὐδαμῶς Κεῖον. ἀλλ' ἃ μοι δοκεῖ
 5 διανοεῖσθαι Σιμωνίδης ἐν τούτῳ τῷ ἄσματι ἐθέλω σοι 342
 εἶπειν, εἰ βούλει λαβεῖν μου πείραν ὅπως ἔχω, ὃ σὺ
 λέγεις τοῦτο, περὶ ἐπῶν· ἐὰν δὲ βούλῃ, σοῦ ἀκούσομαι.
 Ὁ μὲν οὖν Πρωταγόρας ἀκούσας μου ταῦτα λέγοντος,
 Εἰ σὺ βούλει, ἔφη, ὦ Σώκρατες· ὁ δὲ Πρόδικός τε καὶ
 ὁ Ἰππίας ἐκελευέτην πάνυ, καὶ οἱ ἄλλοι.

10 Cap. XXVIII. Ἐγὼ τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, ἃ γέ μοι
 δοκεῖ περὶ τοῦ ἄσματος τούτου, πειράσομαι ὑμῖν διεξελ-
 θεῖν. Φιλοσοφία γὰρ ἐστὶ παλαιοτάτη τε καὶ πλείστη

2. *σιμωνίδην* T: *σιμωνίδης* B. 3. *πρόδικος* B: ὁ πρό-
 δικος T. 10. ἃ γέ μοι δοκεῖ *mutavit Bekker* *invisis* *libris*
in ἃ γ' ἔμοι δοκεῖ eumque secutus est Schanz. Quod nollem
 factum. Ut modo dixerat ἃ μοι δοκεῖ, ita extremo cap. addit ὅς μοι
 φαίνεται, idque Socrati nihil pro certo affirmandi aptum. Neque hic
 pronomen *τόνωσιν* habet, fallunturque qui ubique ἔμοι δοκεῖ scri-
 bendum arbitrantur. v. Stallbaum ad apol. Socr. p. 19 E. Criton.
 p. 45 D. Cratyl. p. 417 D ibique Schanz.

subesse oportet. Atqui mali Si-
 monides, ut Ceus, deo nihil tri-
 buere potuit, ergo in Pittaci
 dicto *χαλεπόν* non intellexit
 malum. λέγων in verbis οὐ δῆ-
 που τοῦτό γε λέγων est 'intelli-
 gens' vel 'interpretans', non
 'dicens'; Pittacus enim *κακὸν*
ἐσθλὸν ἔμμεναι dixisse dicitur.

2. ἀκόλαστον γὰρ ἂν τινα
 — οὐδαμῶς Κεῖον] Ceorum
 civitatem claram fuisse ob mo-
 rum probitatem, severitatem
 institutorum, reipublicae admi-
 nistrationem docuit Boeckh
 in Min. et legg. p. 109. Conf.
 Plat. de leg. p. 683 E. Aristoph.
 ran. v. 970. Fragm. Menandri
 p. 237 ed. Meineke et Broend-
 sted Reisen u. Untersu-
 chungen in Griechenland
 p. 66. coll. p. 97. Itaque Κεῖος
 recte opponitur nunc ἀκολάστῳ.
Stallb.

5. ὅπως ἔχω, ὃ σὺ λέγεις
 τοῦτο, περὶ ἐπῶν] quomodo
 me habeam περὶ ἐπῶν ut tu
istud appellas. Respicit ad
 verba Protagorae p. 338 E: ἡγοῦ-
 μαι — ἐγὼ ἀνδρὶ παιδείας μέ-

γιστον μέρος εἶναι περὶ ἐπῶν
 δεινὸν εἶναι. *Stallb.*

8. Εἰ σὺ βούλει] int. εἰπέ
 μοι ἃ σοι δοκεῖ διανοεῖσθαι
 Σιμωνίδης.

12. Φιλοσοφία γὰρ ἐστὶ
 παλαιοτάτη —] Contenderat
 Protagoras p. 316 D sophisticen
 iam ab Homero, Simonide, aliis
 veterum esse factitatum, sed
 eos omnes, ut effugerent mul-
 titudinis invidiam, hanc artem
 suam callide aliis nominibus,
 quae magis viderentur honesta,
 praetexere solitos esse. Itaque
 Socrates, ut est callidus εἴρων,
 probata illa sophistae sententia,
 idem de Cretensibus et Lace-
 daemoniis iudicat, quos ait arte
 sophistica, iam antiquitus ab
 iis tractata, ceteris Graecis mul-
 tum praestare, sed illam soller-
 tiam suam sedulo occultare. Est
 autem haec irrisio tanto ele-
 gantior, quod Lacedaemonios in-
 primis a litterarum studiis alie-
 nissimos fuisse constat. Prae-
 terea etiam observandum est
 salsa cum ironia acutam brevilo-
 quentiam tribui veteribus illis,

τῶν Ἑλλήνων ἐν Κρήτῃ τε καὶ ἐν Λακεδαιμόνι, καὶ σοφισταὶ πλείστοι γῆς ἐκεῖ εἰσιν. ἀλλ' ἐξαροῦνται καὶ σχηματίζονται ἀμαθεῖς εἶναι, ἵνα μὴ κατάδηλοι ὧσιν ὅτι σοφία τῶν Ἑλλήνων περιείσιν, ὥσπερ οὖς Πρωταγόρας ἔλεγε τοὺς σοφιστάς, ἀλλὰ δοκῶσι τῷ μάχεσθαι καὶ ἀνδρεία περιεῖναι, ἡγούμενοι, εἰ γνωσθεῖεν ᾧ περιείσι, πάντας τοῦτο ἀσκήσειν. νῦν δὲ ἀποκρουσάμενοι ἐκεῖνο ἐξηπατήκασιν τοὺς ἐν ταῖς πόλεσι λακωνίζοντας, καὶ οἱ μὲν ὧτά τε κατὰ γυννυται μιμούμενοι αὐτούς, καὶ ἱμάντας περιελίττονται καὶ φιλογυμναστοῦσι καὶ βραχείας ἀναβολὰς φοροῦσιν, ὡς δὴ τούτοις κρατοῦντας τῶν Ἑλλή-

6. γνωσθεῖεν ᾧ περιείσι: Certa haec est Heusdi emendatio, οἱ (sic) περιείσιν B, unde vera lectio emergit, ᾧπερ εἰσίν T. 7. ἀσκήσειν T: ἀσκήσειν τὴν σοφίαν B, quod receperunt Hermann, Sauppe et Cron. Sed meo iudicio nimis languidum est et ei obstat in sequentibus ἐκεῖνο. Etiam Schanz aspernatus est.

quos Socrates vocat, sophistis; ita enim notatur μακρολογία illa, quam Protagoras, Hippias, Prodicus, Gorgias, alii studiose sectabantur, quo facilius audientium animos delenirent sibi que conciliarent. Stallb. De genitivis τῶν Ἑλλήνων et γῆς cum πλείστη et πλείστοι, non cum ἐκεῖ conectendis v. Krüger Gr. 47. 28, 7.

3. σχηματίζονται recte interpretatur Timaeus Gloss. p. 245. προσποιούνται ἢ συντάττονται. v. Phaedr. p. 255 A.

4. ὥσπερ οὖς Πρωταγόρας ἔλεγε τοὺς σοφιστάς] Notetur attractio subiecti, quod pronomini relativo accommodatum est. Etenim vulgaris ratio exigebat: ὥσπερ οἱ σοφισταί (ἐξαροῦνται καὶ σχηματίζονται ἀμαθεῖς εἶναι), οὗς Πρωταγόρας ἔλεγε. Phaedon. p. 66 E: καὶ τότε — ἡμῖν ἔσται οὐ ἐπιθυμοῦμεν — φρονήσεως. v. ad apolog. p. 41 A. Perperam Stephanus τοὺς delendum putabat. Stallb.

8. ἐν ταῖς πόλεσι] int. ταῖς δημοκρατουμέναις, cf. Xenoph. Cyrop. VIII 2. 28. Insanum hoc studium mores Lacedaemoniorum imitandi notavit philoso-

phus etiam Gorg. p. 515 E, ubi τοὺς τὰ ὧτά κατεαγότας memorat. Heindorf ad verba ὧτά τε κατὰ γυννυται apte contulit Theocrit. XXII 45: σκληραῖσι τεθλαγμένους οὐατα πυγμαῖς. Praeterea de his legendus Ottfr. Müller Histor. Gentium Graecar. II 2 p. 8 sqq.

9. ἱμάντας recte Heindorf intellexit caestus h. e. lora bubula, quibus pugiles manus illigabant, quo vehementiores inferrent ictus. v. Vergil. Aen. V 401.

10. βραχείας ἀναβολὰς] h. e. τριβωνάς, v. ad p. 335 D. Thucyd. I 6, 3: μετρίᾳ ἐσθῆτι καὶ ἐς τὸν νῦν τρόπον πρῶτοι Λακεδαιμόνιοι ἐχρήσαντο. Ibidem, ut narrat Plutarchus Lyc. c. 16, ab aetatis anno duodecimo ἀνευ χιτῶνος διετέλουν ἐν ἱμάτιον εἰς τὸν ἐνιαυτὸν λαμβάνοντες. Conf. (Xenoph.) de rep. Laced. II 4.

11. ὡς δὴ τοῦτ. κράτοῦντας] quasi vero his superent, δῆ, ut saepe, cum ironia dictum. De accusativo absoluto v. Krüger Gr. 56. 9, 10 et Stallbaum ad Phaedon. p. 109 D. de rep. p. 345 E. 426 B. Theaet. 157 B. Haec Platonis verba tangit, opinor, Aristoteles pol. VIII 4: τοὺς

νων τοὺς Λακεδαιμονίους· οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ἐπειδὴν
 βούλωνται ἀνέδην τοῖς παρ' αὐτοῖς ξυγγενέσθαι σοφισ-
 σταῖς καὶ ἤδη ἄχθονται λάθρα ξυγγιγνόμενοι, ξενηλασίας
 ποιούμενοι τῶν τε λακωνιζόντων τούτων καὶ ἐάν τις
 5 ἄλλος ξένος ὦν ἐπιδημήσῃ, συγγίγνονται τοῖς σοφισταῖς
 λανθάνοντες τοὺς ξένους, καὶ αὐτοὶ οὐδένα ἑῶσι τῶν
 νέων εἰς τὰς ἄλλας πόλεις ἐξιέναι, ὥσπερ οὐδὲ Κρηῆτες, D
 ἵνα μὴ ἀπομανθάνωσιν ἅ αὐτοὶ διδάσκουσιν. εἰσὶ δὲ
 ἐν ταύταις ταῖς πόλεσιν οὐ μόνον ἄνδρες ἐπὶ παιδεύσει
 10 μέγα φρονοῦντες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες. Γνοῖτε δ' ἄν, ὅτι
 ἐγὼ ταῦτα ἀληθῆ λέγω καὶ Λακεδαιμόνιοι πρὸς φιλοσο-
 φίαν καὶ λόγους ἄριστα πεπαιδευνται, ὧδε. εἰ γὰρ ἐθέλει
 τις Λακεδαιμονίων τῷ φανλοτάτῳ συγγενέσθαι, τὰ μὲν
 πολλὰ ἐν τοῖς λόγοις εὐρήσει αὐτὸν φαῦλόν τινα φαινό-
 15 μενον, ἔπειτα, ὅπου ἂν τύχῃ τῶν λεγομένων, ἐνέβαλε E

10. γνοίητε B'T. 13. τὰ μὲν πολλὰ B'T: τὰ μὲν πρῶτα
 Hermann.

Λάκωνας ἴσμεν, ἕως αὐτοὶ
 προσήδρευον ταῖς φιλοπονίαις,
 ὑπερέχοντας τῶν ἄλλων . . καὶ
 διέφερον τῷ μόνον μὴ πρὸς
 ἀσκοῦντας ἀσκεῖν.

1. ἐπειδὴν βούλωνται ἀνέ-
 δην —] quando volunt li-
 bere cum sophistis suis
 versari. De v. ἀνέδην, quod
 etiam hic est sans gêne, sans
 façon, vid. ad Gorg. p. 494 E.
 Stallb.

3. ξενηλασίας ποιούμε.]
 Thucyd. I 144, 2: ἦν καὶ Λακε-
 δαιμόνιοι ξενηλασίας μὴ ποιῶσι,
 μήτε ἡμῶν μήτε τῶν ἡμετέρων
 ξυμμάχων, ubi v. intpp. Perizon.
 ad Aelian. V. H. XIII 16: 7. Her-
 mann Griech. Antiquit. I 27, 14.

6. καὶ αὐτοὶ οὐδένα ἑῶσι
 — ἐξιέναι] Plutarch. Lycurg.
 c. 27: οὐδ' ἀποδημεῖν ἔδωκε
 (Λυκοῦργος) τοῖς βουλομένοις
 καὶ πλανᾶσθαι ξενικὰ συνάγον-
 τας ἤθη καὶ μιμήματα βίων
 ἀπαιδευτῶν καὶ πολιτευμάτων
 διαφορᾶν. Cum his Plutarcheis
 convenit Isocr. or. 2, 18, ubi
 narrat apud Lacedaemonios μη-
 δένα τῶν μαχίμων ἄνευ τῆς
 τῶν ἀρχόντων γνώμης ἀποδη-

μεῖν. Omnes cives a Lycurgo
 vetitos fuisse peregrinare Ari-
 stoteles ap. Harpocrat. p. 159 te-
 statur. v. Hermann Griech. Anti-
 quit. I 27, 13. De eodem Creten-
 sium instituto quamquam ab aliis
 scriptoribus nulla fit mentio, ta-
 men eo minus dubitandum, quod
 et illorum leges Lacedaemoniis
 simillimae erant, et veteres om-
 nino peregrinationem patriis mo-
 ribus damnum afferre existima-
 bant. v. Aristot. Pol. VII 5, 3.

10. ἀλλὰ καὶ γυναῖκες] Nam etiam mulieres Spartanae
 prae ceteris constantia et forti-
 tudine animi excellabant, id
 quod testantur apophthegmata
 illa Lacaenarum. v. Cicero Tus-
 cul. I 42, 102. et Plutarch.
 Moral. p. 1217 sqq. Stallb.

12. εἰ γὰρ ἐθέλει τίς] V.
 p. 324 A.

15. ἐνέβαλε δῆμα ἄξιον
 λόγου] Acutam Laconum bre-
 viloquentiam laudat Plato de leg.
 I p. 642 E. Theaet. p. 130 C.
 Illa acute dicta apte cum telis
 comparantur: de quo usu lo-
 quendi v. ad sympos. p. 219 B.
 — Tribuit vero Laconibus τό

ῥῆμα ἄξιον λόγου βραχὺ καὶ συνεστραμμένον, ὥσπερ
 δεινὸς ἀκουτιστής, ὥστε φαίνεσθαι τὸν προσδιαλεγόμε-
 νον παιδὸς μηδὲν βελτίω. Τοῦτο οὖν αὐτὸ καὶ τῶν νῦν
 εἶσιν οἱ κατανενοήκασι καὶ τῶν πάλαι, ὅτι τὸ λακωνίζεин
 πολὺ μᾶλλον ἐστὶ φιλοσοφεῖν ἢ φιλογυμναστεῖν, εἰδότες 5
 ὅτι τοιαῦτα οἷόν τ' εἶναι ῥήματα φθέγγεσθαι τελέως
 343 πεπαιδευμένου ἐστὶν ἀνθρώπου. τούτων ἦν καὶ Θαλῆς
 ὁ Μιλήσιος, καὶ Πιπτακὸς ὁ Μυτιληναῖος, καὶ Βίας ὁ
 Πριηνεύς, καὶ Σόλων ὁ ἡμέτερος, καὶ Κλεόβουλος ὁ Αἰν-
 διος, καὶ Μύσων ὁ Χηνεύς, καὶ ἔβδομος ἐν τούτοις ἐλέ- 10
 γετο Λακεδαιμόνιος Χίλων. οὔτοι πάντες ζηλωταὶ καὶ
 ἐρασταὶ καὶ μαθηταὶ ἦσαν τῆς Λακεδαιμονίαν παιδείας,
 καὶ καταμάθοι ἂν τις αὐτῶν τὴν σοφίαν τοιαύτην οὔσαν,

8. μυτιληναῖος B tum hic, tum p. 346 B: μυτιληναῖος
 utroque loco T.

βραχὺ καὶ συνεστραμμένον bre-
 ve illud atque contortum
 verborum sententiarum-
 que acumen notans, quod in
 Laconismis admiramur. Nam συ-
 στρέφειν apud rhetores Graecos
 rotunditati et brevitati
 elocutionis iisque virtutibus si-
 gnificandis, quae ex utraque
 oriuntur, inservire docta dispu-
 tatione demonstravit Ernesti
 Lexic. technolog. graec.
 rhetor. p. 335. Egregie porro
 utitur aoristo ἐνέβαλε, ut prom-
 ptam paratamque responsionem
 significet, quae veluti telum ali-
 quod e vestigio emittitur. Quon-
 iam enim hoc tempus actionem
 ipsam et per se spectatam si-
 gnificat, factum est, ut saepe-
 numero poneretur de re cito et
 veluti uno temporis puncto per-
 acta. v. ad Phaedon. p. 84 D. Cum
 proximis apte contulit Hein-
 dorf Theaet. p. 177 B: ἡ ῥη-
 τορικὴ ἐκείνων πάντως ἀπομα-
 ραίνεται, ὥστε παιδῶν μηδὲν
 δοκεῖν διαφέρειν. Stallb.

7. τούτων ἦν] H. e. ex iis
 qui antiquo tempore Laconum
 disciplinam recte intellexerunt
 et secuti sunt, erant septem illi
 sapientes.

Θαλῆς ὁ Μιλήσιος —] De
 dictis illustrioribus septem Grae-

ciae sapientum scripsit librum
 peculiarem I. Fr. Buddeus. Hal.
 Sax. 1699. 4. v. etiam Menag.
 ad Diog. Laert. I 41. In nume-
 rum eorum refertur vulgo Pe-
 riander Corinthius, qui quum
 tyrannide occupata (v. ad p.
 339 C) sapientis nomine indignus
 videretur, eius loco a Platone
 hic commemoratur Myson ὁ Χη-
 νεύς. Diog. Laert. I 106: Μύ-
 σων Στρομόνος, ὃς φησι Σωσι-
 κράτης Ἐρμιππον παραιθέμε-
 νος, τὸ γένος Χηνεύς, ἀπὸ κό-
 μης τινὸς Οἰταϊκῆς, ἢ Λακωνι-
 κῆς, σὺν τοῖς ἑπτὰ καταριθμεῖ-
 ται. Ibid § 108: μέμνηται αὐτοῦ
 καὶ Πλάτων ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ
 ἀντὶ Περιάνδρου θεῖς αὐτόν.
 cf. Stephan. Byzant. s. v. Ἥτεια.
 Patria hominis incerta; illud ta-
 men apparet a Platone quidem
 eum non habitum esse Lacedae-
 monium; alioquin parum com-
 mode adderentur haec: καὶ ἔβ-
 δομος ἐν τούτοις ἐλέγετο Λακε-
 δαιμόνιος Χίλων. Ceterum Hein-
 dorf ante Λακεδαιμόνιος desi-
 derabat ὁ articulum. Haec fere
 Stallb.

11. ζηλωταὶ καὶ ἐρασταὶ
 —] πάντα ταῦτα, inquit Socra-
 tes in Menone (p. 75 E), τανύ-
 τόν τι λέγω· ἴσως δ' ἂν ἡμῖν
 Πρόδικος διαφέρειτο.

δήματα βραχέα ἀξιομνημόνευτα ἐκάστω εἰρημένα, ὅτι καὶ κοινῇ συνελθόντες ἀπαρχὴν τῆς σοφίας ἀνέθεσαν τῷ Β
Ἀπόλλωνι εἰς τὸν νεῶν τὸν ἐν Δελφοῖς, γράψαντες ταῦτα, ἃ δὴ πάντες ὑμνοῦσι, γνῶθι σαυτὸν, καὶ μη-
5 δὲν ἄγαν.

Τοῦ δὲ ἔνεκα ταῦτα λέγω; ὅτι οὗτος ὁ τρόπος ἦν

1. εἰρημένα, ὅτι, ut olim proposui, nunc scripsi: εἰρημένα. οὔτοι BT, εἰρημένα, ἃ οὔτοι Hermann, εἰρημένα, ὅτι οὔτοι Deuschle, εἰρημέν' ἃ οὔτοι Schanz. Socrati argumentum, ex quo septem sapientes brevilloquentiae studiosos fuisse cognoscere liceret (καταμάθοι ἂν τις κτέ. ut p. 342 D γνοῖτε δ' ἄν), proponendum fuit idque fecit verbis καὶ κοινῇ συνελθόντες — μηδὲν ἄγαν, sed particula ὅτι, qua haec cum superioribus coniunxit, corrupta est in οὔτοι, ut saepe o in ov et ti in toi mutata sunt. Nec οὔτοι, unde orditur, Socrates in hac comprehensione repetere potuit.

2. κοινῇ συνελθόντες] Heraclitus, quae multa cogitatione invenerat et litteris mandaverat, ea Ephesi tanquam donarium (ἀνάθημα) Dianae in templo consecraverat, ut tradidit Diog. Laert. IX 6: ἀνέθηκε δὲ αὐτὸ (τὸ βιβλίον περὶ φύσεως) εἰς τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερόν. Simili modo h. l. septem illi sapientes studiorum fructus Apollini Delphico dedicavisse dicuntur, festive autem Socrates confingit illos Delphis communi conventu, qualis apud Calliam habeatur (cf. p. 337 D), brevitate dictorum, quae in templo inscripta sint, certatim usos esse. Pausan. X 26: οὔτοι οἱ ἄνδρες ἀφικόμενοι εἰς Δελφοὺς ἀνέθεσαν τῷ Ἀπόλλωνι τὰ ἀδόμενα γνῶθι σαυτὸν, καὶ μηδὲν ἄγαν. Themist. or. 26 p. 317 A: ὀλίγα δὴματα περιφερόμενα ἦν Θελοῦ τε αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων σοφῶν, ὧν καὶ νῦν ἐμπεπλησμένοι εἰσὶν οἱ τοῖχοι καὶ τὰ πινάκια, χρηστὰ μὲν καὶ νοῦν ἔχοντα ἱκανὸν καὶ ὅσος ἂν πλειστός γένοιτο νοῦς δυοῖν ὀνομάτων, ἀλλὰ ψιλὰ γε πίστεως ἐπιτάγματι προσεικότα. De his dictis brevissimis, plurimum tamen ponderis habentibus ita sentit Senec. epist. 94: Haec cum ictu quodam audimus, nec ulli licet dubitare aut interro-

gare; adeo etiam sine ratione ipsa veritas ducit.

4. γνῶθι σαυτὸν] Phaedr. p. 229 E οὐ δύναμαι πῶ κατὰ τὸ Δελφικὸν γράμμα γνώμαι ἑμαυτὸν. Clemens Alex. Strom. I 14. p. 351: τὸ γνῶθι σαυτὸν οἱ μὲν Χίλωνος ὑπειλήφασιν. . . Ἀριστοτέλης δὲ τῆς Πυθίας. Aristoteles igitur dictum illud acutissimum ad Apollinis Delphici cultus initia retulit. Stob. Floril. 21, 26: πρὸ Χίλωνος ἦν ἔτι ἀνάγραπτον (τὸ γνῶθι σαυτὸν) ἐν τῷ ἰδρυθέντι νεῶ μετὰ τὸν πέτρινόν τε καὶ χαλκόν, καθάπερ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς περὶ φιλοσοφίας εἰρηκε, cf. Bernays Aristotel. Dialog. p. 97. Ab Aristotelis sententia non multum abhorrent, quae Critias personatus exponit Charmid. p. 164 D sqq. Apollinis praeceptum dicit id Cicero de leg. I 22, 58: huius praecepti tanta vis et tanta sententia est, ut ea non homini cuiquam, sed Delphico deo tribueretur, cf. Tusc. I 22, 52. Iuvenal. 11, 27: e coelo descendit γνῶθι σεαυτὸν, figendum et memori tractandum pectore.

6. Τοῦ δὲ — λέγω;] Saepenumero apud Platonem huiusmodi interrogationes orationis animandae gratia inferri docebunt quae diximus ad Gorg. p. 453 C. Stallb.

τῶν παλαιῶν τῆς φιλοσοφίας, βραχυλογία τις Λακωνική. καὶ δὴ καὶ τοῦ Πιττακοῦ ἰδίᾳ περιεφέρετο τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐγκωμιαζόμενον ὑπὸ τῶν σοφῶν, τὸ χαλεπὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι. ὁ οὖν Σιμωνίδης, ἅτε φιλότιμος ὢν ἐπὶ σοφία, ἔγνω ὅτι, εἰ καθέλοι τοῦτο τὸ ῥῆμα ὡσπερ 5 εὐδοκιμοῦντα ἀθλητὴν καὶ περιγένοιτο αὐτοῦ, αὐτὸς εὐδοκιμήσει ἐν τοῖς τότε ἀνθρώποις. εἰς τοῦτο οὖν τὸ ῥῆμα καὶ τούτου ἕνεκα τούτῳ ἐπιβουλεύων κολοῦσαι αὐτὸ ἅπαν τὸ ἄσμα πεποίηκεν, ὡς μοι φαίνεται.

6. καὶ περιγένοιτο αὐτοῦ pro futili emblemate habet Cobet, at his indicatur certaminis felicitas. 7. εὐδοκιμήσει ἐν B: εὐδοκιμήσειεν T. 8. τούτῳ delevit Ast.

1. τῶν παλαιῶν τῆς φιλοσοφίας] Observes ordinem verborum. Opponit enim ἐλεωνικῶς veterum sapientiam, quae cum brevilocutione erat coniuncta, sophistarum rationi, qui solebant δημηγορεῖν καὶ μακρολογεῖν, ideoque τῶν παλαιῶν primo loco collocavit. Neque enim in talibus perinde est, hoc an alio modo verba collocentur. De qua re hac occasione oblata paucis explicare iuvat. Itaque quadruplex esse potest istius generis nominum substantivorum coniunctio, quae magnopere cavendum est ne vi et usu suo nihil discrepare putetur. Ac primum quidem dici potest: ἡ τῶν παλαιῶν σοφία. Quo modo Graeci loqui solent, quum utriusque nominis ea est coniunctio, ut neutrum vi sua prae altero emineat, sed alterum cum altero in unam quasi coeat notionem. Unde fit, ut lingua Germanica saepenumero compositis utatur nominibus, quum istiusmodi verborum comprehensio diligenter exprimenda est. Veluti ἡ τοῦ πολέμου τύχη Germanice reddas: das Kriegsgeschick; ἡ τῶν πολεμίων γῆ, das Feindesland etc. Prorsus alia ratio est, quum dicitur ἡ σοφία τῶν παλαιῶν. Hoc enim modo qui loquitur, is priorem verborum partem sono acuit atque sapientiam veterum distinguit ab alia quadam re

[veterum], quam non vult cum illa confundi aut permutari. Contraria huic ratio est, quum dicitur τῶν παλαιῶν ἡ σοφία. Nam ita τοῖς παλαιοῖς opponimus alios, quorum sapientia sit alia, ideoque priori parti verborum inter se iunctorum maiorem vim tribuimus quam posteriori. Denique articulo iterato dicitur: ἡ σοφία ἡ τῶν παλαιῶν, quod fit, quum nomen nomini per appositionem adiicitur. Atque haec quidem verborum coniunctio constans est et legitima, quanquam fieri interdum potest, ut secunda atque tertia ratio propter rhetoricam aliquam verborum collocationem immutetur. Nos de grammatica ratione haec intelligi volumus, qualis obtinet, quum nulla extrinsecus accedit causa inversi vel invertendi simplicis verborum ordinis. Stallb. v. Krüg. Gr. 50. 8, 11.

5. εἰ καθέλοι τοῦτο τὸ ῥῆμα] si prostravisset hoc dictum. Nam καθαιρεῖν est violenter deiicere, humi prosternere. Aeschyl. Agam. v. 381: λιτᾶν δ' ἀκούει μὲν οὔτις θεῶν· τὸν δ' ἐπίστροφον τῶνδε φῶτ' ἄδικον καθαιρεῖ. Similiter p. 344C: τίνα οὖν ἀμήχανος συμφορὰ καθαιρεῖ; Ibid. D. E. Stallb.

8. τούτου ἕνεκα] ut sapientiae famam consequeretur refutato Pittaci di-

Cap. XXIX. Ἐπισκεψώμεθα δὴ αὐτὸ κοινῇ ἅπαντες, εἰ ἄρα ἐγὼ ἀληθῆ λέγω. Εὐθύς γὰρ τὸ πρῶτον τοῦ ἄσματος μανικὸν ἂν φανείη, εἰ βουλόμενος λέγειν, ὅτι D ἄνδρα ἀγαθὸν γενέσθαι χαλεπὸν, ἔπειτα ἐνέβαλε τὸ μὲν. 5 τοῦτο γὰρ οὐδὲ πρὸς ἓνα λόγον φαίνεται ἐμβεβληῆσθαι, εἰ μὴ τις ὑπολάβῃ πρὸς τὸ τοῦ Πιττακοῦ ῥῆμα ὡσπερ ἐρίζοντα λέγειν τὸν Σιμωνίδην· λέγοντος τοῦ Πιττακοῦ ὅτι Χαλεπὸν ἐσθλὸν ἔμμεναι, ἀμφισβητοῦντα εἰπεῖν ὅτι Οὐκ, ἀλλὰ γενέσθαι μὲν χαλεπὸν ἄνδρα ἀγαθὸν ἐστίν,

1. δὴ BT: δὲ Heindorf. ἐνέβαλε τὸ μὲν apographa: ἐν-εβάλετο μὲν BT.

cto. Deinde ἐπιβουλεύειν est insidiose studere, quo significatu hoc verbum cum infinitivo iunctum legitur etiam sympos. p. 203 B: ἢ οὖν Πενία ἐπιβουλεύουσα — παιδίον ποιήσασθαι. Lys. or. 13, 12: ἐπιβουλεύοντες καταλῦσαι τὴν δημοκρατίαν. Idem. or. 4, 42. Demosth. or. 21, 16 et 88. Xenoph. sympos. IV 52: αἰσθάνομαι γὰρ τινὰς ἐπιβουλεύοντας διαφθεῖραι αὐτόν. anabas. V 6, 29: αὐτὸς ἐπεβούλευε διαβάλλειν με. Stallb.

τούτῳ — κολοῦσαι αὐτό] hoc (carmine) deprimere illud (dictum). κολοῦειν, quod proprie significat mutilare, amputare, h. l. elevandi vel affligendi vispositum est.

4. ἔπειτα ἐνέβαλε τὸ μὲν] P. 339 B: ἄνδρα ἀγαθὸν μὲν ἀλαθῆως γενέσθαι χαλεπὸν. Socrates haec dicit: Particula μὲν indicat sententiam non ipsam per se capiendam esse, sed ei aut planis verbis aut cogitatione a scriptore alteram esse oppositam. Itaque Simonidis animo, quum primum versum carminis componeret, Pittaci dictum observatum esse statuendum est.

5. οὐδὲ πρὸς ἓνα λόγον] Fortius hoc dictum quam πρὸς οὐδένα λόγον, ut significet prorsus inepte. De οὐδὲ εἰς v. ad Gorg. p. 512 E. Dictionem illustrant haec: Phileb. p. 33 B: τοῦτο μὲν ἐτι εἰσαυθις ἐπισκε-

ψώμεθα, εἰ μὴ πρὸς λόγον τι ἦ. Ibid. p. 42 E: οὐδὲν πρὸς λόγον, ὡς Πρώταρχε, ὃ σὺ νῦν ἤρου τὸ ἐρώτημα. Ibid. p. 18 D: τί πρὸς ἔπος αὐτῶν ἐστίν; Protagor. p. 344 A: οὕτω φαίνεται πρὸς λόγον τὸ μὲν ἐμβεβλημένον, ubi hic locus respicitur. p. 351 E: εἰ μὴ πρὸς λόγον δοκῆ εἶναι τὸ σκέμμα. Alcib. II p. 147 B. al. Stallb.

7. λέγοντος τοῦ Π. — ἀμφισβητοῦντα εἰπεῖν] Ante λέγοντος ne quis cum Cornario καὶ inserendum opinetur, vere observavit Heindorfius haec per epexegesin addi verbis ἐρίζοντα λέγειν, comparans illa p. 384 A: τοὺς τοιοῦτους μοι δοκεῖ χρῆναι μᾶλλον μιμῆσθαι ἐμέ τε καὶ σέ, καταθεμένους — τοὺς λόγους ποιεῖσθαι. Conf. praeterea ad p. 330 A. p. 352 A et quae alibi de hac enuntiationum appositione diximus. Mox ad οὐκ intelligendum esse liquet ἐσθλὸν ἔμμεναι χαλεπὸν. Gorg. p. 477 A: κακίαν ἄλλην τινὰ ἐνοροῦς ἢ πενίαν; Pol. Οὐκ, ἀλλὰ πενίαν. Ibid. p. 448 D: ἀλλὰ σὺ εἰ βούλει, ἐροῦ αὐτόν. Socr. Οὐκ, ἀλλὰ πολὺ ἂν ἥδιον σέ. Theaet. p. 149 E: τῆς αὐτῆς ἢ ἄλλης οἶε τέχνης εἶναι; Theaet. Οὐκ, ἀλλὰ τῆς αὐτῆς. Xenoph. mem. II 6, 12: ἄλλας δὲ τινὰς οἰσθα ἐπωδάς; Οὐκ, ἀλλ' ἤκουσα κτέ. Stallb. Verbo ἀμφισβητεῖν Socrates hic usus est contra Prodicī doctrinam p. 337 B propositam.

ὡς Πιττακέ, ὡς ἀληθῶς — οὐκ ἀληθεία ἀγαθόν, οὐκ
 E ἐπὶ τούτῳ λέγει τὴν ἀλήθειαν, ὡς ἄρα ὄντων τινῶν τῶν
 μὲν ὡς ἀληθῶς ἀγαθῶν, τῶν δὲ ἀγαθῶν μὲν, οὐ μέντοι
 ἀληθῶς· εὐήθες γὰρ τοῦτό γε φανείη ἂν καὶ οὐ Σιμωνί-
 δου· ἀλλ' ὑπερβατὸν δεῖ θεῖναι ἐν τῷ ἄσματι τὸ ἀλα- 5
 θέως, οὕτωςί πως ὑπειπόντα τὸ τοῦ Πιττακοῦ ὡσπερ
 ἂν εἰ θεῖμεν αὐτὸν λέγοντα τὸν Πιττακὸν καὶ Σιμωνίδην
 ἀποκρινόμενον, εἰπόντα Ὡ ἄνθρωποι, χαλεπὸν ἐσθλὸν
 344 ἔμμεναι, τὸν δὲ ἀποκρινόμενον ὅτι Ὡ Πιττακέ, οὐκ
 ἀληθῆ λέγεις· οὐ γὰρ εἶναι, ἀλλὰ γενέσθαι μὲν ἐστίν 10
 ἄνδρα ἀγαθὸν χερσί τε καὶ ποσὶ καὶ νόῳ τετραγώνου,
 ἄνευ ψόγου τετυγμένον, χαλεπὸν ἀλαθέως. οὕτω φαίνε-
 ται πρὸς λόγον τὸ μὲν ἐμβεβλημένον καὶ τὸ ἀλαθέως

1. ὡς ἀληθῶς B: ante ὡς habet T καὶ ex praecedenti κέ
 ortum. 7. θεῖμεν BT. 12. φαίνεται: in BT additur τὸ,
 quod Heindorf delendum aut in τοι (φαίνεται τοι) mutandum
 censuit. Ast pro τὸ maluit μοι, Schirlitz τε, sed quum ad sen-
 tentiam nihil desideretur, τὸ h. l. ab aliquo scriba non minus
 temere inculcatum esse puto quam p. 312 D (52, 7), cf. p. 324 B
 (87, 7), p. 336 A al.

1. οὐκ ἐπὶ τούτῳ λ. τ.
 ἀλήθειαν] Simonides, inquit,
 adverbium ἀλαθέως non cum
 ἀγαθόν coniungi voluit, sed ad-
 didit ad χαλεπόν. In eadem
 sententia Protagoras quoque vi-
 detur fuisse, quum supra p. 339 D
 Simonidea sic proferret: χαλε-
 πὸν εἶναι ἄνδρα ἀγαθὸν γενέ-
 σθαι ἀληθεία. At poeta eum,
 quem infra πανάμωμον ἄνθρω-
 πον dicit, hic ἀλαθέως ἀγαθόν
 dixit, Plato ipse τελέως ἀγαθόν
 de rep. p. 427 E.

2. ὡς ἄρα ὄντων τινῶν
 τῶν μὲν —] quasi sint aliqui
 partim vere boni, partim boni
 quidem, sed non vere i. e. quasi
 sint aliqui boni ex iisque alii
 non vere, cf. de rep. VIII 560 A
 καὶ τινες τῶν ἐπιθυμιῶν αἱ μὲν
 διεφθάρησαν, αἱ δὲ καὶ ἐξέπε-
 στον.

5. ὑπερβατὸν δεῖ θεῖναι
 —] traiectum putare oportet τὸ
 ἀλαθέως. Elocutionis figuram
 ὑπερβατοῦ ad vim singularum
 verborum extollendam et ora-
 tionis numerum conformandum

omnes scriptores veteres fre-
 quenterunt; cf. p. 326 C ὀφιαί-
 τατα εἰς διδασκάλων τῆς ἡλι-
 κίας φοιτᾶν, sed artis vocabu-
 lum hic primum invenitur. La-
 tine dicitur verborum vel trans-
 gressio vel traiectio i. e. trans-
 positio de suo loco in alienum.
 Alieno igitur loco adv. ἀλαθέως
 collocatum esse dicit, quo verbo
 poetam, si iustum verborum or-
 dinem sequi voluisset, compre-
 hensionem clausurum fuisse So-
 crates censuit. Itaque paulo in-
 ferius p. 344 A ὀρθῶς (h. e. non
 ὑπερβατῶς) ἐπ' ἐσχάτῳ κείμε-
 νον est 'recte a nobis — non a
 poeta — in fine positum est'.

6. οὕτωςί πως ὑπειπόν-
 τα] Recte Heindorf: sic fere
 illud Pittaci apud animum
 intelligentem, quasi ipse
 loquatur Pittacus, Simo-
 nides respondeat. Verbum
 ὑπειπεῖν significat ita interpre-
 tari, ut de tuo aliquid subiicias,
 sive loquendo sive cogitando. —
 Mox ante εἰπόντα intelligendum
 τὸν μὲν, non cum Stephano
 inferciendum. v. ad p. 330 A.

ὁρθῶς ἐπ' ἐσχάτῳ κείμενον. καὶ τὰ ἐπιόντα πάντα τούτῳ
μαρτυρεῖ, ὅτι οὕτως εἴρηται. πολλὰ μὲν γὰρ ἔστι καὶ
περὶ ἐκάστου τῶν ἐν τῷ ἄσματι εἰρημένων ἀποδείξει,
ὡς εὖ πεποίηται· πάνυ γὰρ χαριέντως καὶ μεμελημένως B
5 ἔχει· ἀλλὰ μακρὸν ἂν εἴη αὐτὸ οὕτω διελθεῖν. ἀλλὰ τὸν
τύπον αὐτοῦ τὸν ὅλον διεξέλθωμεν καὶ τὴν βούλησιν,
ὅτι παντὸς μᾶλλον ἔλεγχός ἐστι τοῦ Πιττακείου ῥήματος
διὰ παντὸς τοῦ ἄσματος.

Cap. XXX. Λέγει γὰρ μετὰ τοῦτο ὀλίγα διελθὼν,
10 ὡς ἂν εἰ λέγοι λόγον, ὅτι γενέσθαι μὲν ἄνδρα ἀγαθὸν
χαλεπὸν ἀλαθῆως, οἷόν τε μέντοι ἐπὶ γε χρόνον τινά·
γενόμενον δὲ διαμένειν ἐν ταύτῃ τῇ ἔξει καὶ εἶναι ἄνδρα C
ἀγαθόν, ὡς σὺ λέγεις, ᾧ Πιττακέ, ἀδύνατον καὶ οὐκ
ἀνθρώπειον, ἀλλὰ θεὸς ἂν μόνος τοῦτο ἔχοι τὸ γέρας,

15 ἄνδρα δ' οὐκ ἔστι μὴ οὐ κακὸν ἔμμεναι,
ὃν ἂν ἀμήχανος συμφορὰ καθέλῃ.

τίνα οὖν ἀμήχανος συμφορὰ καθαιρεῖ ἐν πλοίου ἀρχῇ;

14. ἀνθρώπειον T: ἀνθρώπιον B. 15. ἔστι T: ἔστιν B,
quod exemplum in iis est, quae declarant huic libro de v finali
fidem non tribuendam esse. v. ad p. 333 B (113, 8).

1. καὶ τὰ ἐπιόντα πάντα] p. 345 C: καὶ τὰ ἐπιόντα γε τοῦ ἄσματος ἔτι μᾶλλον δηλοῖ.

5. ἀλλὰ τὸν τύπον αὐτοῦ τὸν ὅλον δ. κ. τ. βούλησιν] Τύπος quum proprie dicatur de adumbratione imaginum, a philosophis usurpatur saepenumero de universa descriptione ac definitione orationis, disputationis, carminis alicuius, quae singulorum verborum et argumentorum subtilius examen aspernatur, et eorum summam paucis completitur. De rep. VI p. 491 C, ubi v. ann. Aristotel. Ethic. Nicom. I 11: καθ' ὅλον δὲ καὶ τύπῳ λεχθῆν τάχ' ἂν ἴσως ἔχοι. Platonica dedi ad Phileb. p. 202. Itaque vult summam et consilium totius carminis Simonidei breviter indicare, in singulorum verborum interpretatione non diutius morari. Stallb.

13. καὶ οὐκ ἀνθρώπειον]

Socrates nunc, quae ad Protagorae reprehensionem reiiciendam supra p. 340 B inchoaverat, persequitur et Pittaci vocem a Simonidis longe diversam esse ostendit. Quemadmodum autem hic poeta bonum esse neminem nisi deum defendit ex eaque re potissimum causa, cur huius carminis interpretatio dialogo inserta sit, repetenda est, sic sapientiam in uno deo reperiri priore iam tempore Pythagoras perspexerat, v. Diog. Laert. I 12: φιλοσοφίαν πρῶτος ὠνόμασε Πυθαγόρας καὶ ἑαυτὸν φιλόσοφον. . . μηδένα γὰρ εἶναι σοφὸν ἄνθρωπον ἀλλ' ἢ θεόν. Pertinet huc etiam locus Aristotel. metaph. I 2, ubi vera ac perfecta scientia ab homine aliena dicitur, ὥστε κατὰ Σιμωνίδην θεὸς ἂν μόνος τοῦτο ἔχοι τὸ γέρας, ἄνδρα δ' οὐκ ἄξιον μὴ οὐ ζητεῖν τὴν καθ' αὐτὸν ἐπιστήμην.

δῆλον ὅτι οὐ τὸν ἰδιώτην· ὁ μὲν γὰρ ἰδιώτης ἀεὶ καθ-
 ῆρηται. ὥσπερ οὖν οὐ τὸν κείμενον τις ἂν καταβάλοι,
 ἀλλὰ τὸν μὲν ἐστῶτά ποτε καταβάλοι ἂν τις, ὥστε κεί-
 D μενον ποιῆσαι, τὸν δὲ κείμενον οὐ, οὕτω καὶ τὸν εὐμή-
 χανον ὄντα ποτὲ ἀμήχανος ἂν συμφορὰ καθέλοι, τὸν δὲ 5
 ἀεὶ ἀμήχανον ὄντα οὐ· καὶ τὸν κυβερνήτην μέγας χει-
 μῶν ἐπιπεσῶν ἀμήχανον ἂν ποιήσῃ, καὶ γεωργὸν χαλεπὴ
 ὥρα ἐπελθοῦσα ἀμήχανον ἂν θείῃ, καὶ ἰατρὸν ταῦτά
 ταῦτα. τῷ μὲν γὰρ ἐσθλῷ ἐγχωρεῖ κακῷ γενέσθαι, ὥσπερ
 καὶ παρ' ἄλλου ποιητοῦ μαρτυρεῖται τοῦ εἰπόντος 10

αὐτὰρ ἀνὴρ ἀγαθὸς τοτὲ μὲν κακός, ἄλλοτε δ' ἐσθλός·

E τῷ δὲ κακῷ οὐκ ἐγχωρεῖ γενέσθαι, ἀλλ' ἀεὶ εἶναι
 ἀνάγκη. ὥστε τὸν μὲν εὐμήχανον καὶ σοφὸν καὶ ἀγα-
 θὸν ἐπειδὴν ἀμήχανος συμφορὰ καθέλη, οὐκ ἔστι μὴ
 οὐ κακὸν ἔμμεναι· σὺ δὲ φῆς, ὦ Πιπτακέ, χαλεπὸν 15
 ἐσθλὸν ἔμμεναι· τὸ δ' ἔστι γενέσθαι μὲν χαλεπὸν, δυνα-
 τὸν δέ, ἔμμεναι δὲ ἀδύνατον.

17. ἐσθλόν, quod post δυνατὸν δέ in B et T legitur, ut
 ceteri editores recent. Schneidewino auctore (coniect. crit. p. 152)
 exstinxi.

4. τὸν δὲ κείμενον οὐ] Ne
 quis haec temere inculcata opi-
 netur, quum praecedat ὥσπερ
 οὐ τὸν κείμενον τις ἂν καταβά-
 λοι, eodem modo Gorg. p. 521
 D. E. οὐ πρὸς χάριν λέγων τοὺς
 λόγους οὓς λέγω ἐκάστοτε, ἀλλὰ
 πρὸς τὸ βέλτιστον, οὐ πρὸς τὸ
 ἥδιστον.

7. χαλεπὴ ὥρα ἐπελθοῦ-
 σα —] Ἐπέρχεσθαι, ἐπιπίπτειν
 et ἐπιπέμπεσθαι dicuntur de
 malis et calamitatibus, quae su-
 bito incidunt vel immittuntur.
 — ἀμήχανον ἂν θείῃ, i. e.
 ποιήσῃ. Supra p. 326 A. Xe-
 noph. Cyrop. IV 6, 2: ὥσπερ
 ἂν εὐδαίμονα πατέρα παῖς τι-
 μῶν τιθείῃ. Imprimis ab Ho-
 mero ceterisque poetis hic usus
 verbi frequentatus. Unde Athe-
 naeus XI p. 501 C: τὸ ποιῆσαι
 θεῖναι πρὸς τῶν ἀρχαίων ἐλέ-
 γετο. — καὶ ἰατρὸν ταῦτά
 ταῦτα, pariterque medi-
 cum. v. ad p. 326 A et sym-
 pos. p. 178 E. Stallb.

10. παρ' ἄλλου ποιητοῦ]
 Versus incerti gnomici, qui lau-
 datur etiam Xenoph. mem. I
 2, 20. Mox ἄλλοτε δ' post τοτὲ
 μὲν illatum usu haud infre-
 quenti. v. Viger. p. 792. Cete-
 rum de virtute idem sentiebat
 Protagoras p. 340 E, quam par-
 tam facile servari posse Hesio-
 dus voluerat; cf. Diog. Laert.
 VI 105: ἀρέσκει δ' αὐτοῖς καὶ
 τὴν ἀρετὴν διδακτὴν εἶναι,
 καθά φησιν Ἀντισθένης ἐν τῷ
 Ἡρακλεῖ, καὶ ἀναπόβλητον
 ὑπάρχειν.

12. τῷ δὲ κακῷ οὐκ ἐγχω-
 ρεῖ γενέσθαι] Intelligendum
 κακῷ, non inferendum, quod
 volebat Stephanus. Menon, p.
 89 A: εἰ φύσει οἱ ἀγαθοὶ ἐγι-
 γνοντο, sc. ἀγαθοί. Eurip. He-
 cub. v. 781: νόμῳ γὰρ τοὺς
 θεοὺς ἠγοῦμεθα, sc. θεοὺς.
 Nam ita haec recte nobis vide-
 mur explicasse ad Euthyphron.
 p. 3 B. Stallb.

16. τὸ δ' ἔστι γενέσθαι

πράξας μὲν γὰρ εὖ πᾶς ἀνὴρ ἀγαθός,
κακὸς δ' εἰ κακῶς.

τίς οὖν εἰς γράμματα ἀγαθὴ προᾶξις ἐστὶ, καὶ τίς ἄνδρα 345
ἀγαθὸν ποιεῖ εἰς γράμματα; δῆλον ὅτι ἢ τούτων μάθησις.
5 τίς δὲ εὐπραγία ἀγαθὸν ἰατρὸν ποιεῖ; δῆλον ὅτι ἢ τῶν
καμνόντων τῆς θεραπείας μάθησις. κακὸς δὲ κακῶς.
τίς οὖν ἂν κακὸς ἰατρὸς γένοιτο; δῆλον ὅτι ὃ πρῶτον
μὲν ὑπέρχει ἰατρῷ εἶναι, ἔπειτα ἀγαθῷ ἰατρῷ. οὗτος
γὰρ ἂν καὶ κακὸς γένοιτο, ἡμεῖς δὲ οἱ ἰατρικῆς ἰδιῶται
10 οὐκ ἂν ποτε γενοίμεθα κακῶς πράξαντες οὔτε ἰατροὶ
οὔτε τέκτονες οὔτε ἄλλο οὐδὲν τῶν τοιούτων· ὅστις δὲ B
μὴ ἰατρὸς ἂν γένοιτο κακῶς πράξας, δῆλον ὅτι οὐδὲ
κακὸς ἰατρος. οὕτω καὶ ὁ μὲν ἀγαθὸς ἀνὴρ γένοιτ' ἂν
ποτε καὶ κακὸς ἢ ὑπὸ χρόνου ἢ ὑπὸ νόσου ἢ ὑπὸ ἄλλου

6. κακὸς δὲ κακῶς: Non dubito, quin Plato hic ipsius Si-
monidis verba immutata posuerit, sed vitium latet in versu κα-
κὸς δ' εἰ κακῶς.

μὲν γ.] In his τὸ δέ ita supe-
riori sententiae opponitur, ut id
quod infert verum esse indicet;
interdum plenus dicitur τὸ δὲ
ἀληθές, ut de rep. p. 443 D,
Tim. p. 86 D. Est igitur seor-
sum ab aliis accipiendum et in-
terpretandum quum tamen
revera etc., vel imo s. qu'in
imo, cf. apol. p. 23 A, de leg.
642 A, de rep. 340 D ibique Stall-
baum. Haec igitur Socrates di-
cit: imo, ut evadat quis bo-
nus, etsi difficile est, ta-
men fieri potest, ut sit (i. e.
semper maneat), fieri non
potest; cf. de leg. p. 711 D.

1. πράξας μὲν γὰρ εὖ —
εἰ κακῶς] Haec quoque Si-
monidea esse primus docuit
Schleiermacher. Quippe
si essent Socratis verba, pro-
xima disputatio non haberet
quorsum commode referretur.
Accedit quod mox haec inferun-
tur: ὥστε καὶ τοῦτο τοῦ ἄσ-
ματος πρὸς τοῦτο τείνει, ὅτι
εἶναι μὲν ἄνδρα ἀγαθὸν οὐχ
οἴον τε διατελοῦντα ἀγαθόν κτέ.,
quae omnem de hac causa tol-
lunt dubitationem. Vocula εἰ

ante κακῶς interponitur ut si
praecessisset εἰ μὲν γὰρ ἔπραξε.
Stallb. Simonides, qui omnem
hominem fortunae obnoxium
esse voluit, ut neminem in in-
signi calamitate versantem bo-
num esse posse diceret, ad sin-
gulas actiones suas quemque
iudicandum esse dicit: εὖ πρά-
ξας, inquit, bonus est; utrum
autem intelligendus sit is, recte
qui fecerit, an is qui nulla ca-
lamitate afflictus (v. p. 344 C)
bona usus sit fortuna, ea omni-
bus communis est existimatio.
Illud Socrati placuit, qui ut for-
tunae in virtute locus relinque-
retur nullus, de suo addidit
una scientia recte factum niti
i. e. recte facere neminem nisi
scientia praeditum, prave nemi-
nem nisi scientia destitutum.

11. οὔτε ἄλλο οὐδὲν τῶν
τοιούτων] H. e. neque aliud
in ulla alia huiusmodi arte.
Proxima sic intelligas: quod
si vero quis non potest ut
medicus κακῶς πράττειν, nec
malus medicus fieri potest.
Stallb.

τινὸς περιπτώματος· αὕτη γὰρ μόνη ἐστὶ κακὴ προᾶξις, ἐπιστήμης στερηθῆναι· ὁ δὲ κακὸς ἀνὴρ οὐκ ἂν ποτε γένοιτο κακός· ἐστὶ γὰρ αἰεὶ· ἀλλ' εἰ μέλλει κακὸς γενέσθαι, δεῖ αὐτὸν πρότερον ἀγαθὸν γενέσθαι. ὥστε καὶ τοῦτο τοῦ ἄσματος πρὸς τοῦτο τείνει, ὅτι εἶναι μὲν ἄν- 5
C θρα ἀγαθὸν οὐχ οἷόν τε, διατελοῦντα ἀγαθόν, γενέσθαι δὲ ἀγαθὸν οἷόν τε, καὶ κακόν γε τὸν αὐτὸν τοῦτον· ἐπὶ πλεῖστον δὲ καὶ ἄριστοὶ εἰσὶν οὓς ἂν οἱ θεοὶ φιλῶσι.

Cap. XXXI. Ταῦτά τε οὖν πάντα πρὸς τὸν Πιττα- 10
κὸν εἴρηται, καὶ τὰ ἐπιόντα γε τοῦ ἄσματος ἐτι μᾶλλον δηλοῖ. φησὶ γάρ·

Τοῦνεκεν οὐ ποτ' ἐγὼ τὸ μὴ γενέσθαι δυνατὸν!
διζήμενος κενεᾶν ἐς ἄπρακτον ἐλπίδα μοῖραν αἰῶνος
βαλέω,

6. διατελοῦντα ἀγαθόν BT: haec suspectat Schanz, ἀγαθόν deletum volunt Sauppe et Cobet et pro διατελοῦντα hic coniecit scribendum διὰ τέλους. 14. κενεᾶν T: κεν ἔαν B.

5. πρὸς τοῦτο τείνει] ad hoc probandum et demonstrandum refertur; eo spectat, ut doceatur. Unde fit ut deinde addi possit ὅτι—οὐχ οἷόν τε κτέ. *Stallb.*

6. διατελοῦντα ἀγαθόν] int. ὄντα, sed quum simpliciter dicatur διατελεῖ ἀγαθός ὢν (v. Krüger Gr. 56. 5, 4), nihil est quod in his verbis reprehendi possit. Referuntur haec ad superiora p. 344 B: γενόμενον (ἄνδρα ἀγαθόν) διαμένειν ἐν ταύτῃ τῇ ἔξει καὶ εἶναι ἄνδρα ἀγαθόν . . ἀδύνατον.

8. ἐπὶ πλεῖστον] int. ἀγαθοὶ γίνονται. Supra dixerat γενέσθαι μὲν ἄνδρα ἀγαθὸν χαλεπόν, οἷόν τε μέντοι ἐπὶ γε χρόνον τινά. Ad tempus igitur quisvis homo bonus fieri potest, sed diutissime (v. p. 328D) fiunt, quos dii amant. Facile autem illud ἀγαθοὶ γίνονται subaudiri potest, quod in proxime praecedentibus verba καὶ κακόν γε . . τοῦτον obiter addita

et interiecta sunt, v. ad p. 331 E. Haec autem quomodo apud Simonidem cum ceteris connexa fuerint, hodie nescitur.

13. Τοῦνεκεν οὐ ποτ' ἐγὼ τ. μ. γ. —] Quocirca nunquam ego, id quod fieri non potest quaerens, frustra in irritam spem aevi partem proiciam, quaerens virum plane integrum inter nos, latae quicunque frugibus vescimur terrae. Voc. κενεᾶν pertinet ad μοῖραν αἰῶνος, et dictum est per prolepsin, ut sit: ὥστε κενεᾶν εἶναι, h. e. frustra. De hac prolepsi v. ad Tim. p. 72 D et supra ad p. 327 C. Istud πανάμων ἄνθρωπον per oppositionem additum est illis: τὸ μὴ γενέσθαι δυνατὸν. — Verba εὐρυεδοῦς ὅσοι καρπὸν αἰνέμεθα χθονός ob oculos habuit Horat. Od. II 14, 10: Quicunque terrae munere vescimur, iudice Valckenario ad Eurip. Hippolyt. v. 131, qui plura in hanc sententiam collegit. *Stallb.*

πανάμωμον ἄνθρωπον, εὐρυεδοῦς ὅσοι καρπὸν αἰνύ-
μεθα χθονός,
ἐπεὶ οὔτιν' εὐρῶν ἀπαγγελέω,

φησίν. οὔτω σφόδρα καὶ δι' ὅλου τοῦ ἄσματος ἐπεξέρ- D
5 χεται τῷ τοῦ Πιττακοῦ ῥήματι.

πάντας δ' ἐπαίνημι καὶ φιλέω
ἐκῶν ὅστις ἔρδη
μηδὲν αἰσχρόν· ἀνάγκη δ' οὐδὲ θεοὶ μάχονται.

καὶ τοῦτ' ἐστὶ πρὸς τὸ αὐτὸ τοῦτο εἰρημένον. οὐ γὰρ
10 οὔτως ἀπαίδευτος ἦν Σιμωνίδης, ὥστε τούτους φάναι
ἐπαινεῖν, ὅς ἂν ἐκῶν μηδὲν κακὸν ποιῇ, ὡς ὄντων τι-
νῶν, οἱ ἐκόντες κακὰ ποιοῦσιν. ἐγὼ γὰρ σχεδόν τι
οἶμαι τοῦτο, ὅτι οὐδεὶς τῶν σοφῶν ἀνδρῶν ἡγεῖται

3. ἐπεὶ οὔτιν' scripsi: ἔπειθ' ὑμῖν BT. vid. praefat. p. VI
et Jahrb. f. cl. Philol. 1881 p. 559 sqq. 6. ἐπαίνημι, quod iam
Stephanus restituendum vidit, in B correctum est: ἐπαίνημι B,
ἐπαινήμι T, quamquam in utroque libro p. 346 E genuina forma
servata est. 7. ἔρδη BT.

3. ἐπεὶ οὔτιν' εὐρῶν
ἀπαγγελέω] int. πανάμωμον
ἄνθρωπον. Simonidis Amorgini
versum πάνπαν δ' ἄμωμος οὔτις
οὐδ' ἀκήριος tradidit Stobaeus
(florileg. 105, 7) eandemque sen-
tentiam h. l. a Simonide Ceo
prolatam esse patet ex huius
carminis interpretatione Socratis
p. 346 D. Ibi poeta negavisse
dicitur virum prorsus integrum
inveniri, ut, si non aliam ob
causam liceret, laudare posset
neminem. Conveniunt igitur,
quae leniter mutata librorum
scriptura posui. Recte enim Si-
monides, qui nunquam se παν-
άμωμον ἄνθρωπον quaesitum
esse dixerat, nunc hanc addit
causam: nam neminem talem
(a me) inventum nuntiabo. Conf.
Pind. Nem. VII 55: τυχεῖν ἔν'
ἀδύνατον εὐδαιμονίαν ἀπασαν
ἀνελόμενον· οὐκ ἔχω εἰπεῖν,
τίνι τοῦτο Μοῖρα τέλος ἔμπε-
δον ὤρεξε.

4. ἐπεξέρχεται — ῥήματι]
dictum — persequitur et
quasi hostilem aggreditur.

6. πάντας δὲ ἐπαίνημι —
ὅστις ἔρδη] Sic ὅστις et ὅς
ἂν saepe ad pluralem numerum
referuntur. Mox: ὥστε τούτους
φάναι ἐπαινεῖν, ὅς ἂν ἐκῶν
μηδὲν κακὸν ποιῇ. p. 345 E:
οὐχ ὅς ἂν μὴ κακὰ ποιῇ ἐκῶν,
τούτων φησίν ἐπαινέτης εἶναι,
ubi vulgo τούτου edebatur. De
rep. VIII p. 566 D: ἀσπάξε-
ται πάντας, ὃ ἂν περιτυγχάνη.
Ibid. IV p. 426 B. — ὅστις
ἔρδη dictum pro vulg. ὅστις
ἂν ἔρδη. Solent enim relativa
apud poetas cum coniunctivo
construi ommissa ἂν particula. v.
ad Gorg. p. 484 E. Stallb.

8. ἀνάγκη δ' οὐδὲ θεοὶ
μάχονται] Simonidis hoc di-
ctum, quod ab Diogene Laert.
I 77 Pittaco tribuitur, in pro-
verbium abiit. v. de leg. V p.
741 A: ἀνάγκην οὐδὲ θεὸς εἶναι
λέγεται δυνατὸς βιάζεσθαι, VII
p. 818 B: ἔοικεν ὁ τὸν θεὸν
πρῶτον παρομιμιάμενος εἰς
ταῦτα ἀποβλέψας εἰπεῖν, ὡς
οὐδὲ θεὸς ἀνάγκη μήποτε φανῇ
μαχόμενος, ὅσαι θεῖαί γε, οἶμαι,
τῶν ἀναγκῶν εἶσι.

Ε οὐδένα ἀνθρώπων ἐκόντα ἐξαμαρτάνειν οὐδὲ αἰσχρά τε καὶ κακὰ ἐκόντα ἐργάζεσθαι, ἀλλ' εὖ ἴσασιν, ὅτι πάντες οἱ τὰ αἰσχρὰ καὶ κακὰ ποιοῦντες ἄκοντες ποιοῦσι. καὶ δὴ καὶ ὁ Σιμωνίδης οὐχ ὅς ἂν μὴ κακὰ ποιῆ ἐκόν, τούτων φησὶν ἐπαινέτης εἶναι, ἀλλὰ περὶ ἑαυτοῦ λέγει 5 τοῦτο τὸ ἐκόν. ἤγειτο γὰρ ἄνδρα καλὸν κἀγαθὸν πολ- λάκις αὐτὸν ἐπαναγκάζειν φίλον τινὶ γίνεσθαι καὶ 346 ἐπαινέτην, οἷον ἀνδρὶ πολλάκις συμβῆναι μητέρα ἢ πατέρα ἀλλόκοτον ἢ πατρίδα ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων. τοὺς μὲν οὖν πονηροὺς, ὅταν τοιοῦτόν τι αὐτοῖς συμβῆ, 10 ὥσπερ ἀσμένους ὄρᾶν καὶ ψέγοντας ἐπιδεικνύναι καὶ κατηγορεῖν τὴν πονηρίαν τῶν γονέων ἢ πατρίδος, ἵνα αὐτοῖς ἀμελοῦσιν αὐτῶν μὴ ἐγκαλῶσιν οἱ ἀνθρώποι μηδ' Β οὐνειδίζωσιν, ὅτι ἀμελοῦσιν, ὥστε ἔτι μᾶλλον ψέγειν τε αὐτοὺς καὶ ἐχθρας ἐκουσίους πρὸς ταῖς ἀναγκαίαις προσ- 15 τίθεσθαι· τοὺς δ' ἀγαθοὺς ἐπικρούπτεσθαι τε καὶ ἐπαινεῖν ἀναγκάζεσθαι, καὶ ἂν τι ὀργισθῶσι τοῖς γουεῦσιν ἢ

5. τούτων ΒΤ: τούτου Bekker ex apogr. 7. καὶ ἐπαινέτην: post haec in B et T leguntur verba φιλεῖν καὶ ἐπαινεῖν, quibus quis interpretatus est φίλον γίνεσθαι καὶ ἐπαινέτην. Delenda esse iam vidit Grouius, interpres Germ. (a. 1783) p. 483. 10. τοιοῦτόν τι Β et omnes post Bekkerum editores. τι τοιοῦτον Τ, quod vereor ne praefendum sit. 15. ἀναγκαίαις Heusdius Specim. crit. p. 73: ἀνάγκαις ΒΤ.

1. οὐδένα ἀνθρώπων ἐκόντα] Celebratissima haec Socratis sententia est, neminem sua sponte esse malum neque improbe facere nisi eum, cuius animus ignorantia sit obscuratus; quae res infra p. 352 C accuratius disseritur. Et homines invitos peccare Plato etiam existimavit, is autem vitia non ex ipsa ignorantia, sed ex pravo corporis habitu et mala educatione repetenda esse docuit, cf. de leg. p. 731 C, Gorg. p. 509 E et haec eius verba Tim. p. 86 B: νόσον ψυχῆς ἀνοίαν συγχωρητέον, δύο δ' ἀνοίας γένη, τὸ μὲν μανίαν, τὸ δὲ ἀμαθίαν, ibique p. 862 κακὸς μὲν γὰρ ἐκόν οὐδείς, διὰ δὲ πονηρᾶν ἔξιν τινὰ τοῦ σώματος καὶ ἀπαίδευτον τροφήν ὁ κακὸς γίγνεται κακός.

9. πατέρα ἀλλόκοτον] Ἀλλόκοτος Phrynich. apud Bekker. Anecd. Graec. I 14 ab ἄλλος et κότος i. e. τρόπος, ἤθος, ὀργή, derivat, ideoque proprie eum significare dicit, qui est alius indolis, quam quae natura ei vel inest vel inesse debet. Verissime autem addit: κρυῖως μὲν οὖν οἱ τὸν νοῦν βεβλαμμένοι καὶ ἐμπληκτοὶ ἀλλόκοτοι καλοῦνται. Hoc loco significat saevum, ferocem. — καὶ ψέγοντας ἐπιδεικνύναι, vituperando rem reddere manifestam. — ὥστε ἔτι μᾶλλον ψ., ita ut magis etiam, quam par sit s. quam meruerint illi, eos vituperent et praeter necessarias inimicitias etiam voluntarias suscipiant. Stallb.

πατρίδι ἀδικηθέντες, αὐτοὺς ἑαυτοὺς παραμυθεῖσθαι καὶ διαλλάττεσθαι προσαναγκάζοντας ἑαυτοὺς φιλεῖν τοὺς ἑαυτῶν καὶ ἐπαινεῖν. πολλάκις δέ, οἶμαι, καὶ Σιμωνίδης ἠγγήσατο καὶ αὐτὸς ἢ τύραννον ἢ ἄλλον τινὰ τῶν τοιούτων ἐπαινεῖσαι καὶ ἐγκωμιάσαι οὐχ ἐκῶν, ἀλλ' ἀναγκαζόμενος. ταῦτα δὴ καὶ τῷ Πιπτακῷ λέγει ὅτι C Ἐγώ, ὦ Πιπτακέ, οὐ διὰ ταῦτά σε ψέγω, ὅτι εἰμι φιλόψογος· ἐπεὶ

ἔμοιγ' ἔξαρκεῖ ὅς ἂν μὴ κακὸς ᾦ
 10 μῆδ' ἄγαν ἀπάλαμνος,
 εἰδὼς γ' ὄνησίπολιν δίκαν, ὑγιῆς ἀνήρ·
 οὐ μιν ἐγὼ μωμήσομαι —
 οὐ γὰρ εἰμι φιλόμωμος —
 τῶν γὰρ ἡλιθίων ἀπείρων γενέθλα,

11. εἰδὼς γ' ὄνησίπολιν δίκαν de praeclara Godofredi Hermanni coniectura: εἰδὼς γε ὄνήσει πόλιν δίκαν B'Γ. 12. οὐ μιν ἐγὼ Schleiermachers debetur, nam in B et T οὐ μὴν ἐγὼ scriptum est. 14. ἀπείρων ex libris scriptis recepit Bekker, ante eum edebatur ἄπειρα. γενέθλα Stallbaum: ἀ γενέθλα voluerat Stephanus, in B et T est γένεθλα.

1. ἑαυτοὺς παραμυθεῖσθαι] H. e. affectus suos sedare ac tranquillos reddere. v. Phaedon. p. 70 B. Simonidem de hoc officio, quod Socrates eum praecepisse fingit, ut domesticorum et patriae suae quisque iniurias aequo animo ferat, neutiquam cogitavisse liquet.

2. προσαναγκ. ἑαυτοὺς φιλεῖν τοὺς ἑαυτῶν] Quod Socrates in Gorgia (p. 474 B) docet iniuriam accipere quam facere praestare, id quidem multo latius patet, sed facilius ab animo humano hoc impetrari potest, ut iniuriam vel omittat vel condonet, quam ut in iniuriosos beneficia conferat. Talem igitur caritatem Socrates ne hoc quidem loco, ubi libere evagatur, ultra quam pietatis officium pertinet, praestandam iudicat.

4. ἠγγήσατο — ἐπαινεῖσαι] iudicavit (propter mercedem) laudare se oportere. v. Stall-

baum. ad Phaedon. p. 95 B, Hermann. ad Viger. p. 743 n. 158. et Heindorf. ad h. l., qui recte arbitratur in talibus locis non δεῖν omissum esse, sed verba ἠγγεῖσθαι, λογίζεσθαι, νομίζειν, al. significare aequum s. opus iudicare.

τύραννον] ut Hieronem, in cuius aula aliquamdiu vixit Simonides (v. Xenoph. Hier. init.) aut Scopam (v. supra). In hos poetae ἐγκώμια significantur verbo ἐγκωμιάσαι. Heindorf.

11. εἰδὼς γ' ὄνησίπολιν δίκαν, ὑγιῆς ἀνήρ] gnarus iustitiae urbium adiutricis, integer vir. — Ἀπάλαμνος est Hesycho interprete ἀμήχανος, inops consilii, ignavus, iners. — τῶν γὰρ ἡλ. ἀπ. γενέθλα, h. e. innumera enim stultorum natio. Stallb. ἀπείρων non per enallagen ad ἡλιθίων refertur, sed nominativus est et connectendum cum γενέθλα.

ὥστ' εἴ τις χαίρει ψέγων, ἐμπλησθεῖν ἂν ἐκείνους μεμ-
φόμενος.

πάντα τοι καλά, τοῖσί τ' αἰσχρὰ μὴ μέμικται.

D οὐ τοῦτο λέγει, ὥσπερ ἂν εἰ ἔλεγε πάντα τοι λευκά,
οἷς μέλανα μὴ μέμικται· γελοῖον γὰρ ἂν εἶη πολλαχῆ· 5
ἀλλ' ὅτι αὐτὸς καὶ τὰ μέσα ἀποδέχεται, ὥστε μὴ ψέγειν.
καὶ οὐ ζητῶ, ἔφη, πανάμωμον ἄνθρωπον, εὐφροδοῦς
ὅσοι καρπὸν αἰνύμεθα χθονός, ἐπεὶ οὔτιν' εὐρὼν ἀπαγ-
γελέω, ὥστε τούτου γ' ἔνεκα οὐδένα ἐπαινέσομαι· ἀλλὰ
μοι ἔξαρκεῖ, ἂν ἧ μέσος καὶ μηδὲν κακὸν ποιῆ, ὡς ἐγὼ 10
πάντας φιλέω καὶ ἐπαίνημι — καὶ τῆ φωνῆ ἐνταῦθα
E κέχρηται τῆ τῶν Μυτιληναίων, ὡς πρὸς Πιττακὸν λέ-
γων τὸ πάντας δὲ ἐπαίνημι καὶ φιλέω ἐκῶν (ἐν-
ταῦθα δεῖ ἐν τῷ ἐκῶν διαλαβεῖν λέγοντα), ὅστις ἔρδη
μηδὲν αἰσχρὸν, ἄκων δ' ἔστιν οὐς ἐγὼ ἐπαινῶ καὶ 15
φιλῶ. σὲ οὖν, καὶ εἰ μέσως ἔλεγες ἐπεικῆ καὶ ἀληθῆ,
347 ὦ Πιττακέ, οὐκ ἂν ποτε ἔψεγον· νῦν δέ — σφόδρα γὰρ

9. ἐπαινέσομαι B^T: Naber observat. crit. in Plat. ἐπαι-
τιάσομαι, quo non iam opus est, postquam librorum scriptura
ἐπειθ' ὑμῖν emendata est.

7. καὶ οὐ ζητῶ —] Ex hoc
loco recte Schleiermacher
coniecit in carmine Simonideo
haec verba subiecta fuisse illis
Πάντα τοι καλά κτέ. Hunc lo-
cum iam supra p. 345 D tracta-
tum a Socrate nunc iterari, hoc
mirum non videbitur consideran-
tibus ex memoria omnia ab eo
exponi.

12. τῆ τῶν Μυτιληναίων]
h. e. aeolica.

13. ἐνταῦθα δεῖ — διαλα-
βεῖν] hic post ἐκῶν (non ante
ἐκῶν) sermo suspendendus est,
ut ἐκῶν disiungatur ab ὅστις
ἔρδη κτέ. Vix ullus homo Grae-
cus haec cum Socrate sic dis-
stinxerit, et a poeta ipso talem
sententiam longe abfuisse in-
telligitur ex proximo versu
ἀνάγκη κτέ. Ceterum scriben-
tes distinctionis signis iam tum
usi sunt. Aristoteles rhet. III 8:
δεῖ δὴλην εἶναι τὴν τελευταίην
μὴ διὰ τὸν γραφέα μηδὲ διὰ
τὴν παραγραφήν, ἀλλὰ διὰ

τὸν ὁυθμόν. itemque rhet. III
5, 16: τὰ Ἡρακλείτου δια-
στιξάι ἔργον διὰ τὸ ἀδηλον
εἶναι, ποτέρῳ πρόσκειται, τῷ
ὑστερον ἢ τῷ πρότερον, οἷον ἐν
τῇ ἀρχῇ αὐτοῦ τοῦ συγγράμμα-
τος. φησὶ γὰρ τοῦ λόγου τοῦ
δέοντος ἀεὶ ἀξύνετοι ἄν-
θρωποι γίνονται. ἀδηλον
γὰρ τὸ ἀεὶ πρὸς ὁποτέρῳ διαστί-
ξαι. Hunc locum quamquam
alii aliter interpretati sunt, ta-
men E. A. Schmidt in libro
quem inscripsit Beiträge z. Ge-
schichte d. Grammat. p. 507sqq.
docta et subtili disputatione id
effecit Aristotelem iis verbis aut
στιγμῆν quae a grammaticis dic-
tatur i. e. interpunctionis notam
significasse aut ineptias dixisse.
cf. Steinthal Gesch. d. Sprach-
wiss. p. 694. Blass Hyperid. praef.
p. X.

17. νῦν δέ — σφόδρα γὰρ
καὶ π.] Post νῦν δέ intelligas
οὐχ οὕτως ἔχει vel σε ψέγω. vid.
ad apolog. Socrat. p. 38 B. ubi

καὶ περὶ τῶν μερίστων ψευδόμενος δοκεῖς ἀληθῆ λέγειν, διὰ ταῦτά σε ἐγὼ ψέγω.

Ταῦτά μοι δοκεῖ, ᾧ Πρόδικε καὶ Πρωταγόρα, ἦν δ' ἐγὼ, Σιμωνίδης διανοούμενος πεποιηκέναι τοῦτο τὸ ἄσμα.

Cap. XXXII. Καὶ ὁ Ἰππίας, Εὖ μὲν μοι δοκεῖς, ἔφη, ᾧ Σώκρατες, καὶ σὺ περὶ τοῦ ἄσματος διεληλυθέναι. B ἔστι μέντοι, ἔφη, καὶ ἐμοὶ λόγος περὶ αὐτοῦ εὖ ἔχων, ὃν ὑμῖν ἐπιδείξω, ἂν βούλησθε. Καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης, Naί, 10 ἔφη, ᾧ Ἰππία, εἰσαυθίς γε· νῦν δὲ δίκαιόν ἐστιν ἂ ὠμολογησάτην πρὸς ἀλλήλω Πρωταγόρας καὶ Σωκράτης, Πρωταγόρας μὲν εἰ ἔτι βούλεται ἐρωτᾶν, ἀποκρίνεσθαι Σωκράτη, εἰ δὲ δὴ βούλεται Σωκράτει ἀποκρίνεσθαι, ἐρωτᾶν τὸν ἕτερον. Καὶ ἐγὼ εἶπον· Ἐπιτρέπω μὲν ἔγωγε 15 Πρωταγόρα ὁπότερον αὐτῷ ἤθιον· εἰ δὲ βούλεται, περὶ C μὲν ἄσμάτων τε καὶ ἐπῶν ἐάσωμεν, περὶ δὲ ᾧν τὸ πρῶτον ἐγὼ σε ἠρώτησα, ᾧ Πρωταγόρα, ἠδέως ἂν ἐπὶ τέλος ἔλθοιμι μετὰ σοῦ σκοπούμενος. καὶ γὰρ δοκεῖ μοι τὸ περὶ ποιήσεως διαλέγεσθαι ὁμοιότατον εἶναι τοῖς συμ- 20 ποσίοις τοῖς τῶν φαύλων καὶ ἀγοραίων ἀνθρώπων. καὶ γὰρ οὔτοι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἀλλήλοις δι' ἑαυτῶν συνεῖναι ἐν τῷ πότῳ μηδὲ διὰ τῆς ἑαυτῶν φωνῆς καὶ

18. τὸ περὶ ποιήσεως — οἶνον πίωσι (156, 9) laudat Athenaeus II p. 97 A.

hanc aposiopesis illustravimus. Plene Iliad. XII v. 326 seq. Stallb.

7. καὶ σὺ περὶ τοῦ ἄσμ.] Hoc καὶ referas ad proxima: ἔστι μέντοι καὶ ἐμοὶ λόγος. Dicit autem haec non sine suae sapientiae iactantia. Hipp. I p. 286 A: ἔστι γὰρ μοι (περὶ ἐπιτηδευμάτων καλῶν) πάγκαλος λόγος συγκείμενος, καὶ ἄλλοις εὖ διακείμενος καὶ τοῖς ὀνόμασι.

15. περὶ — ἐπῶν ἐάσωμεν] sc. λέγειν. v. Stallbaum. ad Alcibiad. I p. 113 D.

18. καὶ γὰρ δοκεῖ μοι —] Acerbam haec tota oratio continet irrisionem sophistarum, qui, quum ipsi carerent ingenii doctrinaeque opibus, poetarum

carminibus recitandis et interpretandis tempus transigebant, mirifice aucupantes sapientiae laudem. Itaque salse eos comparat cum hominibus eruditionis liberalioris expertibus, qui, quum neque familiariter inter se colloqui neque canere didicerint, tibicinas et saltatrices convivii adhibeant, istarum artibus scilicet sese gnawiter delectaturi. — ἀγοραῖοι sunt Hesychio interprete οἱ ἐν ἀγορᾷ ἀναστρεφόμενοι. Horat. A. P. v. 245 vocat forenses. H. l. intelliguntur homines rudes et illiberales. — δι' ἑαυτῶν συνεῖναι. Mox §. D. dicitur αὐτοὺς αὐτοῖς ἱκανοὺς ὄντας συνεῖναι. Stallb.

D τῶν λόγων τῶν ἑαυτῶν ὑπὸ ἀπαιδευσίας, τιμίας ποιοῦσι τὰς ἀγλήτριδας, πολλοῦ μισθοῦμενοι ἀλλοτρίαν φωνὴν τὴν τῶν ἀγλῶν, καὶ διὰ τῆς ἐκείνων φωνῆς ἀλλήλοις σύνεισιν. ὅπου δὲ καλοὶ ἀγαθοὶ συμπόται καὶ πεπαιδευμένοι εἰσίν, οὐκ ἂν ἴδοις οὔτ' ἀγλήτριδας οὔτε ὄρ- 5
χρηστρίδας οὔτε ψαλτριάς, ἀλλ' αὐτοὺς αὐτοῖς ἱκανοὺς ὄντας συνεῖναι ἄνευ τῶν λήρων τε καὶ παιδιῶν τούτων διὰ τῆς αὐτῶν φωνῆς, λέγοντάς τε καὶ ἀκούοντας ἐν
E μέρει ἑαυτῶν κοσμίως, κἂν πάνυ πολὺν οἶνον πίωσιν. οὔτω δὲ καὶ αἱ τοιαῖδε συνουσίαι, ἐὰν μὲν λάβωνται 10
ἀνδρῶν, οἷοίπερ ἡμῶν οἱ πολλοὶ φασιν εἶναι, οὐδὲν δέονται ἀλλοτρίας φωνῆς οὐδὲ ποιητῶν, οὓς οὔτε ἀνερέσθαι οἶόν τ' ἐστὶ περὶ ὧν λέγουσιν, ἐπαγόμενοι τε αὐ-

1. τῶν λόγων BT: τῶν om. Athenaeus. 4. καὶ πεπαιδευμένοι delevit Schanz et deest καὶ in BT, sed in T olim ascriptum itemque habet Athenaeus. Mihi πεπαιδευμένοι non displicet, quod non idem valet ac καλοὶ ἀγαθοὶ et ad ἀπαιδευσίαν referendum est, atque καὶ post terminationem ται facile potuit intercidere. Ceterum Athenaeus invenit καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ ξυμπόται et statim post ξυνεῖναι.

1. τιμίας ποιοῦσι τὰς ἀγλήτριδας] tibicinarum pretia amplificat. Euthyd. p. 304 B: τὸ γὰρ σπάνιον τίμιον, τὸ δὲ ὕδωρ εὐανότατον. Tibicina dimittitur etiam in Agathonis convivio p. 176 E: εἰσηγοῦμαι, τὴν μὲν ἄρτι εἰσελθούσαν ἀγλήτριδα χαίρειν ἔαν, ἀγλοῦσαν ἑαυτῇ ἢ, ἂν βούληται, ταῖς γυναιξὶ ταῖς ἔνδον, ἡμᾶς δὲ διὰ λόγων ἀλλήλοις συνεῖναι τὸ τήμερον. Iam heroica aetate eiusmodi oblectamenta convivii quaesita sunt, sed adhibiti citharoedi et saltatores, non saltatrices et tibicinae. Athen. p. 14 A: ἐχρῶντο ἥρωες ἐν τοῖς συμποσίοις καὶ κιθαρῳδοῖς καὶ ὄρχηστῆσιν, deinde p. 16 A: ἐχρῶντο καὶ ἀγλοῖς καὶ σύριγξι. . . εἰς δὲ τὰ συμπόσια οὐ παρήγαγε. πλήν ἐν τῇ Ὀπλοποιᾷ γάμων γενομένων ἀγλῶν μνημονεύει. τοῖς δὲ βαρβάροις ἀποδίδωσι τοὺς ἀγλοῦς. cf. ann. ad p. 318 C.

9. κἂν πάνυ πολὺν οἶνον πίωσι] In Symposio Socrates, quum plurimum vini bibisset,

cum Aristophane et Agathone ad lucem usque collocutus esse fingitur. Et Plato fortis animi existimavit esse si quis vini plenus mentis esset compos, v. de leg. p. 649; 671—674. Eiusdem sententiae fuit Cyrus, qui in epistola ad Lacedaemonios scripta in suis virtutibus id numeravit, quod vini esset capacissimus, v. Plutarch. Art. c. 6: μεγαληγορῶν δὲ περὶ αὐτοῦ καὶ καρδίαν ἔφη τοῦ ἀδελφοῦ φορεῖν βαρυτέραν καὶ φιλοσοφεῖν μᾶλλον καὶ μαγεύειν βέλτιον, οἶνον δὲ πλείονα πίνειν καὶ φέρειν.

10. ἐὰν μὲν λάβωνται ἀνδρῶν] Si nactae sint viros s. composites virorum factae sint. Stallb.

11. οἷοίπερ ἡμῶν οἱ πολλοὶ φασιν] ut Hippias p. 337 D.

12. οὓς οὔτε ἀνερέσθαι οἶόν τες] Hipp. II p. 365 D: τὸν μὲν Ὀμηρον ἔασομεν, ἐπειδὴ καὶ ἀδύνατον ἐπανερέσθαι τί ποτε νοῶν ταῦτα ἐποίησε τὰ ἔπη. conf. p. 329 A.

τοὺς οἱ πολλοὶ ἐν τοῖς λόγοις οἱ μὲν ταῦτά φασι τὸν
 ποιητὴν νοεῖν, οἱ δ' ἕτερα, περὶ πράγματος διαλεγόμενοι,
 ὃ ἀδυνατοῦσιν ἐξελέγξαι· ἀλλὰ τὰς μὲν τοιαύτας συνου-
 σίας ἐῶσι χαίρειν, αὐτοὶ δ' ἐάντοῖς σύνεισι δι' ἐαυτῶν, 348
 5 ἐν τοῖς ἐαυτῶν λόγοις πείρα ἀλλήλων λαμβάνοντες καὶ
 διδόντες. τοὺς τοιούτους μοι δοκεῖ χρῆναι μᾶλλον μιμεῖ-
 σθαι ἐμέ τε καὶ σέ, καταθεμένους τοὺς ποιητὰς αὐτοὺς
 δι' ἡμῶν αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους τοὺς λόγους ποιεῖσθαι,
 τῆς ἀληθείας καὶ ἡμῶν αὐτῶν πείρα λαμβάνοντας.
 10 καὶ μὲν βούλῃ ἐτι ἐρωτᾶν, ἕτοιμός εἰμί σοι παρέχειν
 ἀποκρινόμενος· ἐὰν δὲ βούλῃ, σὺ ἐμοὶ παράσχεες, περὶ
 ὧν μεταξὺ ἐπαυσάμεθα διεξιόντες, τούτοις τέλος ἐπι-
 θεῖναι.

Λέγοντος οὖν ἐμοῦ ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἄλλα οὐδὲν B
 15 ἀπεσάφει ὁ Πρωταγόρας, ὁπότερα ποιήσοι. εἶπεν οὖν
 ὁ Ἀλκιβιάδης πρὸς τὸν Καλλίαν βλέψας, ὦ Καλλία,
 δοκεῖ σοι, ἔφη, καὶ νῦν καλῶς Πρωταγόρας ποιεῖν, οὐκ
 ἐθέλων εἴτε δώσει λόγον εἴτε μὴ διασαφεῖν; ἐμοὶ γὰρ
 οὐ δοκεῖ. ἀλλ' ἦτοι διαλεγέσθω ἢ εἰπέτω ὅτι οὐκ ἐθέλει
 20 διαλέγεσθαι, ἵνα τούτῳ μὲν ταῦτα συνειδῶμεν, Σωκρά-
 τῆς δὲ ἄλλῳ τῷ διαλέγηται, ἢ ἄλλος ὅστις ἂν βούληται C
 ἄλλῳ. Καὶ ὁ Πρωταγόρας αἰσχυνηθεὶς, ὥς γέ μοι ἔδοξε,
 τοῦ τε Ἀλκιβιάδου ταῦτα λέγοντος καὶ τοῦ Καλλίου δεο-

3. ὁ in BT desideratur, sed exhibetur duobus apographis, aliud habet οὐ, quod Bekker recepit. 22. ὥς γέ μοι ἔδοξε Socratis personae optime respondet et firmatur scriptura ὥστε μοι in B; ὥς γ' ἐμοὶ T et Schanz. conf. ad p. 342 A.

7. καταθεμένους — λό-
 γους ποιεῖσθαι] Haec per
 epxegesis addita sunt. v. p.
 343 D.

10. ἕτοιμός εἰμί σοι παρ-
 ἔχειν] παρέχειν h.l. intransitive
 dictum, usu satis frequenti, de
 quo v. ad Gorg. p. 475 E. Re-
 spondet fere Germanicum her-
 halten, ut, quum dicimus: ich
 bin bereit herzuhalten h. e.
 mich herzugeben. Stallb.

11. ἐὰν δὲ βούλῃ] sin ma-
 vis, int. παρασχεῖν.

20. ἵνα τούτῳ μὲν ταῦτα
 συνειδῶμεν] ut de eo hoc
 sciamus. v. Phaedon. p. 92 D.

Sympos. p. 193 E ibique annot.
 Stallb.

23. τοῦ Καλλίου δεομέ-
 νου —] Callia rogante ac
 reliquis fere omnibus. Ver-
 bis οἱ ἄλλοι οἱ παρόντες tota
 alia multitudo significatur, quae
 praeter Alcibiadem et Calliam
 Protagorae et Socratis colloquio
 intererat, v. Krüger Gr. 50. 4, 9.
 σχεδόν τι, ut omnibus locis, ita
 hic restringendi vim habet, non
 affirmandi aut augendi, id quod
 Astius voluit. Dicitur autem
 multo saepius σχεδόν τι quam
 simpliciter σχεδόν, ut p. 333 B
 ἐφάνη ἡμῖν . . σχεδόν τι ταύ-

μένου καὶ τῶν ἄλλων σχεδόν τι τῶν παρόντων, μόγις προὔτραπετο εἰς τὸ διαλέγεσθαι καὶ ἐκέλευεν ἐρωτῶν αὐτὸν ὡς ἀποκρινοῦμενος.

Cap. XXXIII. Εἶπον δὴ ἐγώ, ὦ Πρωταγόρα, μὴ οἶον διαλέγεσθαι μὲ σοι ἄλλο τι βουλόμενον ἢ ἂ αὐτὸς 5 ἀποροῶ ἐκάστοτε, ταῦτα διασκέψασθαι. ἡγοῦμαι γὰρ πάνν λέγειν τι τὸν Ὅμηρον τὸ

σύν τε δὴ ἐρχομένῳ, καὶ τε πρό ὃ τοῦ ἐνόησεν.

D εὐπορώτεροι γὰρ πως ἅπαντές ἐσμεν οἱ ἄνθρωποι πρὸς ἅπαν ἔργον καὶ λόγον καὶ διανόημα· μουῖνος δ' εἶπερ 10 τε νοήσῃ, αὐτίκα περιῶν ζητεῖ ὅτῳ ἐπιδείξεται καὶ

2. που τράπετο B, προὔτρέπετο sed a littera priori ε super-scripta T. 7. τὸν Ὅμηρον BT: haec Schanz delenda suspicatur, vid. infra ann. 8. ὅτῳ BT. 9. πως: ante hanc voculam Heindorf excidisse putavit οὕτως. 11. περιῶν in T, ubi more usitato scriptum est περιῶν, correctum, in B legitur περι ὧν. ἐπιδείξεται — βεβαιώσεται apogr. Vatic. 1029: ἐπιδείξεται — βεβαιώσεται BT; illud sententia et sermonis consuetudine commendatur.

τὸν ὄν. p. 345 D ἐγὼ γὰρ σχεδόν τι οἶμαι τοῦτο, cf. Krüger 51. 16, 5.

1. μόγις προὔτραπετο] vix ad colloquendum descendit; προὔτραπετο necessarium est propter sequens καὶ ἐκέλευε, quod ita poni non licuit, nisi ante iam certum aliquid consilium colloquii redintegrandi Protagoram cepisse indicatum erat. Quod ἐκέλευε, non ἐκέλευσε scriptum est, de eo imperfecti usu verbi κελύειν v. Sintenis Plutarch. vit. Themist. p. LI, Krüger 53. 2, 1.

7. λέγειν τι τὸν Ὅμ. τὸ] λέγειν τι est dicere aliquid, quod operae pretium est audire, quod verum vel rectum est, ut p. 320 B, 339 C, contrarium est οὐδὲν λέγειν. cf. Men. p. 79 E ἢ οὐδὲν σοι δοκῶ λέγειν; Ἐμοιγε δοκεῖς ὀρθῶς λέγειν. Sed quamquam λέγειν τι idem significat quod εὔ vel ὀρθῶς λέγειν, tamen hac significatione, ex qua h. l. pro τὸ facile quis exspectet ὅτι, non immutatur constructio verbi λέγειν, quod non raro duobus accusativis, praesertim

pronominum, coniungitur. Et ut τί τοῦτο λέγεις est 'quid his dicis', ita verba, de quibus agitur, interpretanda sunt: arbitror Homerum dicere aliquid sc. veri illo (versu). Comparari possunt nostrae loquendi formulae 'daran ist nichts, ist etwas' sc. wahres.

8. σύν τε δὴ ἐρχ.] Iliad. 10, 224: σύν τε δὴ ἐρχομένῳ, καὶ τε πρό ὃ τοῦ (i. e. ὃ πρό τοῦ seu ἕτερος πρό ἑτέρου) ἐνόησεν, ὅπως κέρδος ἐῖ· μουῖνος δ' εἶπερ τε νοήσῃ, ἀλλὰ τέ οἱ βράσσων τε νόος, λεπτή δέ τε μῆτις, de quibus vid. Stallbaum ad sympos. p. 174 D. Conf. Alcib. II p. 140 A: σύν τε δύο σκεπτομένῳ τυχὸν εὐρήσομεν.

9. εὐπορώτεροι γὰρ] intelligendum σύνδνο ex versiculo Homeri proxime praecedenti. εὐπορώτερος est sagacior, solertior, ut Phaedon. p. 86 D: εἰ οὖν τις εὐπορώτερος ἐμοῦ, τί οὐκ ἀπεκρίνατο; Ibid. p. 84 C: εἰ ἀπορεῖτον, μηδὲν ἀποκνήσητε — καὶ ἐμὲ συμπαραλαβεῖν, εἴ τι μᾶλλον οἶεσθε μετ' ἐμοῦ εὐπορήσειν.

μεθ' ὅτου βεβαιώσεται, ἕως ἂν ἐντύχη. ὥσπερ καὶ ἐγὼ
 ἔνεκα τούτου σοὶ ἠδέως διαλέγομαι μᾶλλον ἢ ἄλλω τινί,
 ἠγούμενός σε βέλτιστ' ἂν ἐπισκέψασθαι καὶ περὶ τῶν
 ἄλλων, περὶ ὧν εἰκὸς σκοπεῖσθαι τὸν ἐπεικῆ, καὶ δὴ E
 5 καὶ περὶ ἀρετῆς. τίνα γὰρ ἄλλον ἢ σέ; ὅς γε οὐ μόνον
 αὐτὸς οἶει καλὸς ἀγαθὸς εἶναι, ὥσπερ τινὲς ἄλλοι αὐτοὶ
 μὲν ἐπεικεῖς εἰσιν, ἄλλους δὲ οὐ δύνανται ποιεῖν· σὺ
 δὲ καὶ αὐτὸς ἀγαθὸς εἶ καὶ ἄλλους οἷός τ' εἶ ποιεῖν
 ἀγαθοῦς, καὶ οὕτω πεπίστευκας σαυτῷ, ὥστε καὶ ἄλλων
 10 ταύτην τὴν τέχνην ἀποκρυπτομένων σύ γ' ἀναφανδὸν
 σεαυτὸν, ὑποκηρυξάμενος εἰς πάντας τοὺς Ἑλληνας, σο- 349
 φιστὴν ἐπονομάσας, σεαυτὸν ἀπέφηνας παιδεύσεως καὶ
 ἀρετῆς διδάσκαλον, πρῶτος τούτου μισθὸν ἀξιώσας ἄρ-
 νυσθαι. πῶς οὖν οὐ σε χρῆν παρακαλεῖν ἐπὶ τὴν τού-
 15 των σκέψιν καὶ ἐρωτᾶν καὶ ἀνακοινοῦσθαι; οὐκ ἔσθ'
 ὅπως οὐ. καὶ νῦν δὴ ἐγὼ ἐκεῖνα, ἅπερ τὸ πρῶτον ἠρώ-
 των περὶ τούτων, πάλιν ἐπιθυμῶ ἐξ ἀρχῆς τὰ μὲν
 ἀναμνησθῆναι παρὰ σοῦ, τὰ δὲ συνδιασκέψασθαι. ἦν B

3. ἠγούμενός σε βέλτιστ' ἂν] Participio illud ἔνεκα τούτου explicatur, Phaed. p. 102 D: λέγω δὲ τοῦδ' ἔνεκα, βουλόμενος δόξαι σοὶ ὑπερ ἑμοί, ubi plura dedit Heindorf.

5. ὅς γε οὐ μόνον] Oratio ita debebat procedere: ὅς γε οὐ μόνον αὐτὸς οἶει καλὸς ἀγαθὸς εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἄλλους οἷός τ' εἶ ποιεῖν, οὐχ ὥσπερ τινὲς ἄλλοι αὐτοὶ μὲν ἐπεικεῖς εἰσιν, ἄλλους δὲ οὐ δύνανται ποιεῖν. Sed quoniam his: ὅς γε — οἶει καλὸς ἀγαθὸς εἶναι, statim subiecit: ὥσπερ τινὲς ἄλλοι — δύνανται ποιεῖν, relicta inchoatae orationis constructione superiora denuo repetens pergīt σὺ δὲ καὶ αὐτὸς ἀγαθὸς κτέ. atque per anacoluthon sententiam absolvit. Ceterum ad ἄλλους δὲ οὐ δύνανται ποιεῖν apparet denuo intelligi oportere ἐπεικεῖς. P. 312 E: τί δὴ ἐστὶ τοῦτο, περὶ οὗ αὐτὸς τε ἐπιστήμων ἐστὶν ὁ σοφιστῆς καὶ τὸν μαθητὴν ποιεῖ; Gorg. p. 449 A: οὐκοῦν καὶ ἄλλους σε φῶμεν δυνατὸν εἶναι ποιεῖν; sc. ῥήτο-

ρας. Plene deinceps καὶ ἄλλους — ποιεῖν ἀγαθοῦς. Stallb.

10. ἀναφανδὸν σ. ὑποκηρυξάμενος—] palam te, per praecones pronuntians per omnes Graecos, sophistam appellans ex hac arte, quam alii celant, cf. p. 316 D — 317 B. Themist. or. 13. p. 162 A: ἐγγύς τι Προδίκου τοῦ Κεῖου καὶ Πρωταγόρου τοῦ Ἀβδηρίτου, καὶ ὅσοι γυμναῖς ταῖς κεφαλαῖς (v. Phaedr. p. 243 B) ἀνεκήρυττον, ἑαυτοὺς ἐν τοῖς Ἑλλησιν ἐπὶ τῇ σοφίᾳ. de praep. εἰς vid. ad p. 312 A et Menex. p. 239 A.

13. πρῶτος — ἄρνυσθαι] P. 328 B: ἀξίως τοῦ μισθοῦ ὃν πράττομαι, καὶ ἔτι πλείονος, ubi v. ann. Conf. Men. p. 91 D. Theaet. p. 161 D. al. Ceterum illudit sophistae magniloquentiam poetico hoc dicendi genere μισθὸν ἄρνυσθαι. Stallb.

14. ἐπὶ τὴν τούτων σκέψιν] ad hanc quaestionem, int. de virtute, ταῦτα quum dixit, singulas virtutis partes (τὰ τῆς ἀρετῆς) intellexit.

δέ, ὡς ἐγῶμαι, τὸ ἐρώτημα τόδε· σοφία καὶ σωφροσύνη καὶ ἀνδρεία καὶ δικαιοσύνη καὶ ὀσιότης, πότερον ταῦτα, πέντε ὄντα ὀνόματα, ἐπὶ ἐνὶ πράγματι ἐστίν, ἢ ἐκάστῳ τῶν ὀνομάτων τούτων ὑπόκειται τις ἴδιος οὐσία καὶ πρᾶγμα ἔχον ἑαυτοῦ δύναμιν ἕκαστον, οὐκ ὄν οἶον τὸ 5 ἕτερον αὐτῶν τὸ ἕτερον; ἔφησθα οὖν σὺ οὐκ ὀνόματα C ἐπὶ ἐνὶ εἶναι, ἀλλὰ ἕκαστον ἴδιον πρᾶγματι τῶν ὀνομάτων τούτων ἐπικεῖσθαι, πάντα δὲ ταῦτα μόρια εἶναι ἀρετῆς, οὐχ ὡς τὰ τοῦ χρυσοῦ μόρια ὁμοιά ἐστίν ἀλλήλοις καὶ τῷ ὄλῳ οὗ μόριά ἐστίν, ἀλλ' ὡς τὰ τοῦ 10 προσώπου μόρια καὶ τῷ ὄλῳ οὗ μόριά ἐστίν καὶ ἀλλήλοις ἀνόμοια, ἴδιαν ἕκαστα δύναμιν ἔχοντα. ταῦτα εἰ μὲν σοι δοκεῖ ἔτι ὥσπερ τότε, φάθι· εἰ δὲ ἄλλως πως, τοῦτο διόρισαι, ὡς ἔγωγε οὐδέν σοι ὑπόλογον τίθεμαι, εἴαν πῃ ἄλλη νῦν φήσῃς· οὐ γὰρ ἂν θαυμάζοιμι, εἰ τότε 15 ἀποπειρωμένος μου ταῦτα ἔλεγες.

D Cap. XXXIV. Ἄλλ' ἐγὼ σοι, ἔφη, λέγω, ὃ Σώκρατες, ὅτι ταῦτα πάντα μόρια μὲν ἐστίν ἀρετῆς, καὶ τὰ μὲν τέτταρα αὐτῶν ἐπιεικῶς παραπλήσια ἀλλήλοις ἐστίν, ἢ δὲ ἀνδρεία πάνυ πολὺ διαφέρουν πάντων τούτων. ὥδε 20 δὲ γνώσει ὅτι ἐγὼ ἀληθῆ λέγω· εὐρήσεις γὰρ πολλοὺς

14. ὑπὸ λογῶν B, ὑπόλογον T. Recte Stephanus vidit scribendum esse ὑπόλογον.

4. ἴδιος οὐσία — δύναμιν ἕκαστον] H. e. an unicuique horum nominum subiecta est propria quaedam natura ac res suam sibi vim habens et ab aliis diversam. P. 329 C: ταῦτ' οὖν αὐτὰ διελθέ μοι ἀκριβῶς τῷ λόγῳ, πότερον ἐν μὲν τί ἐστίν ἢ ἀρετῆ, μόρια δὲ αὐτῆς ἐστίν ἢ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη καὶ ὀσιότης, ἢ ταῦτ' ἐστίν ἅ νῦν δὴ ἐγὼ ἔλεγον πάντα ὀνόματα τοῦ αὐτοῦ ἐνὸς ὄντος.

14. ὡς ἔγωγε — φήσῃς] neque enim ego a te rationem exigo h. e. ego enim nihil curo, si quid aliter dixeris: denn *ich* rechne dir es nicht an, wenn du etc. ὑπόλογον ποιεῖσθαι τοῦτο est huius rei rationem habere,

fere cum significatione excusationis vel absolutiois. *Stallb.*

17. ἐγὼ σοι, ἔφη, λέγω, ὅτι — τὰ μὲν τέτταρα] quamquam argumentatione modo probatum erat harum quatuor virtutum binas binis similes esse, tamen ex Protagorae responso, quo p. 333 C neminem temperantia ornatum iniuste agere posse videri dixerat, consequens fuit illas virtutes omnes inter se similes esse, cf. proleg. p. 14.

21. εὐρήσεις γὰρ πολλοὺς] In talibus γὰρ habet vim explicandi. Germanice dicas: du wirst *nämlich* finden etc. Phaedon. p. 91 A: ἐγὼ μοι δοκῶ τοσοῦτον μόνον ἐκείνων διοίσειν· οὐ γὰρ — προθυμήσομαι κτέ. Neque tantum post voces

τῶν ἀνθρώπων ἀδικωτάτους μὲν ὄντας καὶ ἀνοσιωτάτους
καὶ ἀκολαστοιτάτους καὶ ἀμαθεστάτους, ἀνδρειοτάτους δὲ
διαφερόντως. Ἔχε δὴ, ἔφην ἐγὼ· ἄξιον γάρ τοι ἐπισκέ- E
ψασθαι ὃ λέγεις· πότερον τοὺς ἀνδρείους θαρραλέους
5 λέγεις ἢ ἄλλο τι; Καὶ ἴτας γ', ἔφη, ἐφ' ἃ οἱ πολλοὶ
φοβοῦνται ἰέναι. Φέρε δὴ, τὴν ἀρετὴν καλὸν τι φῆς
εἶναι, καὶ ὡς καλοῦ ὄντος αὐτοῦ σὺ διδάσκαλον σεαυτὸν
παρέχεις; Κάλλιστον μὲν οὖν, ἔφη, εἰ μὴ μαίνομαί γε.
Πότερον οὖν, ἦν δ' ἐγώ, τὸ μὲν τι αὐτοῦ αἰσχρὸν, τὸ
10 δέ τι καλόν, ἢ ὅλον καλόν; Ὅλον που καλὸν ὡς οἶόν
τε μάλιστα. Οἶσθα οὖν, τίνες εἰς τὰ φρέατα κολυμβῶσι

2. ἀνδρειοτάτους δὲ διαφερόντως BT: διαφερόντως
delevit Schanz, quod p. 359 B, ubi Socrates haec Protagorea re-
petit, omissum est. Non autem immerito Cobet, qui h. l. ἀν-
δρείους corrigendum esse iudicat, 'quis tandem', inquit, 'διαφε-
ρόντως inseruisset.'

demonstrativas hic usus invaluit, sed etiam in aliis locis. P. 328 B: ἐπειδὴν γὰρ τις παρ' ἐμοῦ μάθη κτε. Menon. p. 72 E: οὐκ-οὖν — τῇ αὐτῇ ἰσχυρῇ ἰσχυρὰ ἔσται; τὸ γὰρ τῇ αὐτῇ τοῦτο λέγω. Mox p. 351 C: ἐγὼ γὰρ λέγω, καθ' ὃ ἡδέα ἐστίν, ubi voculae vis a librariis neglecta turbas dedit. — Formulam ἔχε δὴ subsiste, quae so illustraverunt Hermann ad Viger. p. 754 et Ast ad h. l. Stallb.

2. ἀνδρειοτάτους δὲ δια-
φερόντως] Protagoras modo dixerat fortitudinem a reliquis virtutibus permultum differre: ἢ ἀνδρεία πάνν πολὺ διαφέ-
ρον ἐστίν. Eodem modo nunc, quo magis fortes a iustis, piis, temperantibus, prudentibus dis-
iungat, ex his qui fortissimi sint, eos longe vult superari a multis, qui illis virtutibus careant. Socrates infra, nisi forte διαφερόντως p. 359 B intercidit, nimis auctam hanc differentiam neglexit.

5. Καὶ ἴτας] Hesychius: ἴτης· ἴταμός, θασύς. v. Sympos. p. 203 D. Respici ad vocis etymon in propatulo est, unde structura ἴτας ἐφ' ἃ explicanda. Argumentatur Socrates hoc modo. Virtus, inquit, ex tua

ipsius sententia res est longe pulcherrima. Fortitudinem autem ais confidentiam quandam esse et audaciam. Iam quum confidentia cum scientia coniuncta esse debeat, quoniam alioquin temeritas et insania foret: sequitur ut confidentia, quae scientia careat, non sit pro virtute habenda, eaque demum fortitudo virtutis nomine digna videatur, quae scientia sit. Ex his vero deinde colligit fortitudinem scientia et sapientia contineri, ideoque ceteris virtutibus non esse contrariam. Vix est quod moneam, quam captiose haec et argute conclusa sint. Stallb. Conf. proleg. p. 17 sq.

8. εἰ μὴ μαίνομαί γε] si quidem sanus sum; nisi insaniam; p. 343 C τὸ πρῶτον τοῦ ἄσματος μανικὸν ἀνφανείη. Stallb.

9. τὸ μὲν τι — τὸ δέ τι καλ.] Phileb. p. 13 C: τὰς μὲν εἶναι τινὰς ἡδονὰς ἀγαθὰς, τὰς δέ τινὰς — κακάς. Euthyphr. p. 12 A: ἀλλὰ τὸ μὲν αὐτοῦ ὄσιον, τὸ δέ τι ἄλλο; conf. p. 343 E. Male veteres editiones τὸ μὲν τοι. — εἰς τὰ φρέατα κολυμβῶσι, qui in puteos urinentur. Stallb.

350 θαρραλέως; Ἔρωγε, ὅτι οἱ κολυμβηταί. Πότερον διότι
 ἐπίστανται ἢ δι' ἄλλο τι; Ὅτι ἐπίστανται. Τίνες δὲ
 ἀπὸ τῶν ἵππων πολεμεῖν θαρραλέοι εἰσι; πότερον οἱ ἵππι-
 κοὶ ἢ οἱ ἄφιπποι; Οἱ ἵππικοὶ. Τίνες δὲ πέλτας ἔχοντες;
 οἱ πελταστικοὶ ἢ οἱ μῆ; Οἱ πελταστικοὶ. καὶ τὰ ἄλλα 5
 γε πάντα, εἰ τοῦτο ζητεῖς, ἔφη, οἱ ἐπιστήμονες τῶν μῆ
 B ἐπισταμένων θαρραλεώτεροί εἰσι, καὶ αὐτοὶ ἑαυτῶν, ἐπει-
 δὲν μάθωσιν, ἢ πρὶν μαθεῖν. Ἦδη δὲ τινὰς ἐώρακας,
 ἔφη, πάντων τούτων ἀνεπιστήμονας ὄντας, θαρροῦντας
 δὲ πρὸς ἕκαστα τούτων; Ἔρωγε, ἢ δ' ὅς, καὶ λίαν γε 10
 θαρροῦντας. Οὐκοῦν οἱ θαρραλέοι οὗτοι καὶ ἀνδρείοί
 εἰσιν; Αἰσχροὺν μεντᾶν, ἔφη, εἶη ἡ ἀνδρεία· ἐπεὶ οὗτοι
 γε μαινόμενοι εἰσι. Πῶς οὖν, ἔφη, ἐγὼ, λέγεις τοὺς ἀν-
 δρείους; οὐχὶ τοὺς θαρραλέους εἶναι; Καὶ νῦν γ', ἔφη.
 C Οὐκοῦν οὗτοι, ἦν δ' ἐγὼ, οἱ οὕτω θαρραλέοι ὄντες οὐκ 15
 ἀνδρείοι, ἀλλὰ μαινόμενοι φαίνονται; καὶ ἐκεῖ αὖ οἱ
 σοφώτατοι οὗτοι καὶ θαρραλεώτατοί εἰσι, θαρραλεώτατοι
 δὲ ὄντες ἀνδρείοτατοι; καὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ἢ
 σοφία ἢ ἀνδρεία εἶη; Οὐ καλῶς, ἔφη, μνημονεύεις, ὅ

14. τοὺς θαρραλέους] τοὺς aut delendum aut in τούτους
 mutandum esse suspicatur Sauppe, delevit Schanz.

7. καὶ αὐτοὶ ἑαυτῶν — ἢ
 πρὶν μαθεῖν] Extrema haec
 adduntur, ut ἑαυτῶν clarius il-
 lustretur, quae ratio etiam p.
 350 E observanda. Similiter de
 leg. p. 649 A: αὐτὸν αὐτοῦ
 ποιεῖ πρῶτον ἴλεων ἐνθὺς μᾶλ-
 λον ἢ πρότερον, ubi vid. Stall-
 baum.

13. Πῶς οὖν — λέγεις
 τοὺς ἀνδρείους] Phileb. p.
 53 D: πῶς τούτω καὶ τίνα λέ-
 γεις; ibid. p. 42 C: ποίας δὴ
 καὶ πῶς λέγεις; Phaedr. p. 261 A:
 τί καὶ πῶς λέγουσι; Eodem
 modo h. l. Socrates dicere pot-
 uit πῶς οὖν καὶ τινὰς λέγεις
 (τοὺς) ἀνδρείους εἶναι; οὐχὶ
 τοὺς θαρραλέους; Sed sermonis
 ambiguitate usus est; ipse enim
 ad οὐχὶ τοὺς θαρραλέους εἶναι
 intellexit ἀνδρείους, Protagoras
 autem his verbis praedicatum
 contineri ratus ex praecedenti-
 bus subiectum τοὺς ἀνδρείους

supplevit recteque statim post
 dicere potuit: εἰ οἱ θαρραλέοι
 ἀνδρείοι εἰσιν, οὐκ ἠρωτήθη.
 — Καὶ νῦν γ', ἔφη. Etiam
 nunc, inquit, ita statuo, int.
 τοὺς ἀνδρείους (τοὺς) θαρρα-
 λέους εἶναι, cf. Krüger Gr. 50.
 3, 1.

15. οἱ οὕτω θαρραλέοι]
 sic, ut scientia et peritia
 careant. Proxima sic interpre-
 tamur: et tamen ex iis, quae
 dicebamus antea (ἐκεῖ), sa-
 pientissimi quique etiam
 maxima utuntur fiducia,
 et hac ipsa de causa sunt
 fortissimi? Post οἱ σοφώτα-
 τοι in legendo vox inhibenda
 est paullulum, ut οὗτοι cum
 sequentibus verbis coniungatur.
 Stallb.

19. Οὐ καλῶς, ἔφη, μνημ.]
 Respondet Protagoras ex sua
 sententia fortitudinem quidem
 audaciam sibi adiunctam habere,

Σώκρατες, ἃ ἐλεγόν τε καὶ ἀπεκρινόμεν σοι. ἐγώ γε ἐρωτηθεὶς ὑπὸ σοῦ, εἰ οἱ ἀνδρεῖοι θαρραλέοι εἰσίν, ὡμολόγησα· εἰ δὲ καὶ οἱ θαρραλέοι ἀνδρεῖοι, οὐκ ἠρωτήθην· εἰ γὰρ με τοῦτο ἤρουν, εἶπον ἄν, ὅτι οὐ πάντες. τοὺς
 5 δὲ ἀνδρείους ὡς οὐ θαρραλέοι εἰσὶ, τὸ ἐμὸν ὁμολόγημα, D οὐδαμοῦ ἐπέδειξας, ὡς οὐκ ὀρθῶς ὡμολόγησα. ἔπειτα τοὺς ἐπισταμένους αὐτοὺς ἑαυτῶν θαρραλεωτέρους ὄντας ἀποφαίνεις καὶ μὴ ἐπισταμένων ἄλλων, καὶ ἐν τούτῳ οἶει τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν σοφίαν ταῦτόν εἶναι. τούτῳ
 10 δὲ τῷ τρόπῳ μετιῶν καὶ τὴν ἰσχὺν οἰηθείης ἄν εἶναι σοφίαν. πρῶτον μὲν γὰρ εἰ οὕτω μετιῶν ἔροιοί με, εἰ οἱ ἰσχυροὶ δυνατοὶ εἰσὶ, φαίην ἄν· ἔπειτα, εἰ οἱ ἐπιστά- E μνοι παλαίειν δυνατώτεροί εἰσὶ τῶν μὴ ἐπισταμένων παλαίειν καὶ αὐτοὶ αὐτῶν, ἐπειδὴν μάθωσιν, ἢ πρὶν
 15 μαθεῖν, φαίην ἄν· ταῦτα δὲ ἐμοῦ ὁμολογήσαντος ἐξείη ἄν σοι, χρωμένῳ τοῖς αὐτοῖς τεκμηρίοις τούτοις, λέγειν

4. τοῦτο apograph. Parisin. 1811: et fuit haec vulgaris lectio ante Bekkerum, qui τότε, quod est in B et T, recepit. τοῦτο servavit Ast, in τοῦτ' mutaverunt Hirschig et Schanz. Quum vero Ciceronis testimonio (orat. 44, 151) constet Platonem vocalium concursionem non modo non fugisse, sed saepe de industria hiulca oratione usum esse, scripturam olim vulgatam praetuli; nullum enim elisionis argumentum in libris h. l. deprehenditur et τοῦτο ἤρουν Protagorae dictioni, qui modo (p. 350 A) τὰλλα in τὰ ἄλλα dilataverat, aptissimum est. Ceterum vid. etiam ad p. 352 E et 330 C. 6. ἐπιδείξας, ὡς — ὡμολόγησα, ἔπειτα Hirschig.

neque tamen eum, qui audax sit, semper esse fortem, ut non sit consequens, quod de audacia vere dici possit, idem cadere in fortitudinem, v. ann. ad p. 351 B.

4. τοὺς δὲ ἀνδρείους — οὐκ ὀρθῶς ὡμολόγησα] de fortibus autem, eos audaces esse, id quod ego concessi, nullo modo ostendisse. Hanc esse sententiam verborum totius disputationis seriem perspicientibus non potest obscurum esse. Nec dubia est ratio grammatica. Confusae sunt enim duae constructiones. Quippe orationem sic ordiens: τοὺς δὲ ἀνδρείους ὡς οὐ θαρραλέοι εἰσὶ, sola verba οὐδαμοῦ ἐπέδειξας in animo habebat. Sed his

quum praemisisset τὸ ἐμὸν ὁμολόγημα, superiora veluti negligens deinceps addidit haec: ὡς οὐκ ὀρθῶς ὡμολόγησα. Itaque post τὸ ἐμὸν ὁμολόγημα praeunte Astio ὑποστιγμὴν posuimus. Germanice haec imitatione exprimas sic: dafs aber die Tapferen nicht dreist sind, was mein Zugeständnis war (dafs die Tapferen dreist sind), das hast du keineswegs gezeigt, dafs ich nämlich dieses nicht richtig zugestanden habe. — ἔπειτα τοὺς ἐπ. Loquitur quasi praecessisset πρῶτον μὲν. Stallb.

16. τοῖς αὐτοῖς τεκμηρίοις τούτοις] his iisdem argumentis. cf. p. 320 A. 355 E et Krüger Gr. 50. 11, 19.

ὡς κατὰ τὴν ἐμὴν ὁμολογίαν ἢ σοφία ἐστὶν ἰσχύς. ἐγὼ δὲ οὐδαμοῦ οὐδ' ἐνταῦθα ὁμολογῶ τοὺς δυνατοὺς ἰσχυ-
 351 ροὺς εἶναι, τοὺς μὲντοι ἰσχυροὺς δυνατούς· οὐ γὰρ ταύ-
 τὸν εἶναι δύναμιν τε καὶ ἰσχύν, ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀπὸ
 ἐπιστήμης γίνεσθαι, τὴν δύναμιν, καὶ ἀπὸ μανίας τε 5
 καὶ ἀπὸ θυμοῦ, ἰσχύν δὲ ἀπὸ φύσεως καὶ εὐτροφίας
 τῶν σωματίων. οὕτω δὲ κακεῖ οὐ ταυτόν εἶναι θάρσος
 τε καὶ ἀνδρείαν. ὥστε συμβαίνει τοὺς μὲν ἀνδρείους
 θαρραλέους εἶναι, μὴ μὲντοι τοὺς γε θαρραλέους ἀν-
 B δρείους πάντας· θάρσος μὲν γὰρ καὶ ἀπὸ τέχνης γίνε-
 ται ἀνθρώποις καὶ ἀπὸ θυμοῦ τε καὶ ἀπὸ μανίας, ὥσπερ
 ἢ δύναμις, ἀνδρεία δὲ ἀπὸ φύσεως καὶ εὐτροφίας τῶν
 ψυχῶν γίνεταί.

Cap. XXXV. Λέγεις δέ τινας, ἔφη, ὦ Πρωταγόρα,

5. μανίας τε BT: pro τε habet γε hic et paulo post Stobaeus Flor. 7, 79 verba ἐγὼ δὲ οὐδαμοῦ — ψυχῶν γίνεταί (p. 351 B) afferens. 6. ἀπὸ ante θυμοῦ om. T. 8. συμβαίνει BT: συμβαίνειν Stobaeus. 13. γίνεταί, quod est in BT, damnat Hirschig, sed talibus Plato Protagorae dicendi rationem designavisse videtur.

10. θάρσος — ἀπὸ τέχνης γίγν.] De hoc loco conf. Aristot. Eth. Nic. III 11 et prolegom. p. 18. Sententia haec est: Si urinatores in puteos se deiciunt, quamquam illi quidem rem audent aliis terribilem et periculosam, tamen fortes non dicendi sunt, utpote urinandi artis periti; nec magis eos qui mente et ira incitati simile aliquid facere aggrediuntur, fortes dixeris. Fortitudo enim nec impetu, qui brevi defervescit, nec arte ulla continetur, quae suis quaeque finibus circumscripta est, sed ex universa hominis natura animique conformatione nascitur atque omnibus vitae et locis et temporibus constans est et stabilis.

12. ἀνδρεία ἀπὸ φύσ. κ. εὐτροφίας τ. ψ. γ.] fortitudo a natura bonaque educatione animorum existit. v. de rep. III p. 410 C οἱ καθιστάντες μουσικὴν καὶ γυμναστικὴν παιδεύειν . . κινδυνεύουσιν ἀμ-

φότερα τῆς ψυχῆς ἕνεκα καθιστάναι. διατίθενται δὲ αὐτὴν τὴν διάνοιαν οἱ μὲν γυμναστικὴν ἀκρότατο χρησάμενοι ἀγριώτερον τοῦ δέοντος . . οἱ δὲ μουσικὴν μαλακώτεροι αὖ γίνονται· καὶ μὴν τὸ γε ἀγριον τὸ θυμοειδὲς ἀν τῆς φύσεως παρέχουσι, καὶ ὁρθῶς μὲν τραπεζὴν ἀνδρείον ἀν εἶη κτέ.

14. Λέγεις δέ τινας —] Socrates quum ad Protagorae argumentationem quae diceret, non haberet, aliam instituit disputationem, qua sophistam refutaret, qui statuerat fortitudinem propterea, quod saepenumero ab imperitis, iniustis et petulantibus hominibus exercebatur, a ceteris virtutibus plurimum differre. Nunc enim docet neminem sua sponte terribilia aut periculosa appetere ac suscipere, ideoque fortitudinem cum scientia coniunctam esse; ignaviam rerum cognitione carere. Ex qua re quum intelligi arbitretur fortitudinem scientia re-

τῶν ἀνθρώπων εὖ ζῆν, τοὺς δὲ κακῶς; Ἔφη. Ἄρα οὖν
δοκεῖ σοι ἀνθρώπος ἀν εὖ ζῆν, εἰ ἀνιώμενός τε καὶ
ὀδυνώμενος ζῆν; Οὐκ ἔφη. Τί δ', εἰ ἡδέως βιοὺς τὸν
βίον τελευτήσκειν, οὐκ εὖ ἂν σοι δοκοῖ οὕτως βεβιωκέ-
5 ναι; Ἐμοιγ', ἔφη. Τὸ μὲν ἄρα ἡδέως ζῆν ἀγαθόν, τὸ
δ' ἀηδῶς κακόν. Εἶπερ τοῖς καλοῖς γ', ἔφη, ζῶν ἡδύ-
μενος. Τί δή, ὦ Πρωταγόρα; μὴ καὶ σὺ, ὥσπερ οἱ
πολλοί, ἡδέα ἅττα καλεῖς κακὰ καὶ ἀνιαρὰ ἀγαθὰ; ἐγὼ
γὰρ λέγω, καθ' ὃ ἡδέα ἐστίν, ἄρα κατὰ τοῦτο οὐκ
10 ἀγαθὰ, μὴ εἴ τι ἀπ' αὐτῶν ἀποβήσεται ἄλλο; καὶ αὐτίς
αὖ τὰ ἀνιαρὰ ὡσαύτως οὕτως οὐ καθ' ὅσον ἀνιαρὰ,
κακὰ; Οὐκ οἶδα, ὦ Σώκρατες, ἔφη, ἀπλῶς οὕτως, ὡς
σὺ ἐρωτᾷς, εἰ ἐμοὶ ἀποκριτέον ἐστίν, ὡς τὰ ἡδέα τε D
ἀγαθὰ ἐστὶν ἅπαντα καὶ τὰ ἀνιαρὰ κακὰ. ἀλλὰ μοι
15 δοκεῖ οὐ μόνον πρὸς τὴν νῦν ἀπόκρισιν ἐμοὶ ἀσφαλέστε-
ρον εἶναι ἀποκρίνασθαι, ἀλλὰ καὶ πρὸς πάντα τὸν ἄλλον
βίον τὸν ἐμόν, ὅτι ἔστι μὲν ἅ τῶν ἡδέων οὐκ ἔστιν
ἀγαθὰ, ἔστι δ' αὖ καὶ ἅ τῶν ἀνιαρῶν οὐκ ἔστι κακὰ,
ἔστι δ' ἅ ἔστι, καὶ τρίτον ἅ οὐδέτερα, οὔτε κακὰ οὔτ'
20 ἀγαθὰ. Ἠδέα δὲ καλεῖς, ἦν δ' ἐγώ, οὐ τὰ ἡδονῆς μετ-
έχοντα ἢ ποιοῦντα ἡδονῆν; Πάνυ γ', ἔφη. Τοῦτο τοίνυν E
λέγω, καθ' ὅσον ἡδέα ἐστίν, εἰ οὐκ ἀγαθὰ, τὴν ἡδονῆν

9. καθ' ὃν B, καθ' ὃ littera ν superscripta T. 10. μὴ εἴ
τι B T: apographa εἰ μὴ τι, quod iam in T ascriptum. 12. οὕτω B T
et Cron. 14. ἀλλ' ἅ hic et in proximo versu B exhibet pro ἀλλὰ.

rum ac sapientia contineri, mi-
randum non est, quod eorum
improbat iudicium, qui imperi-
tissimos quosque etiam fortissi-
mos esse opinabantur. Haec fere
Stallbaum.

6. εἶπερ τοῖς καλοῖς] si-
quidem in rebus honestis
iucunda vita versatur. Sic
respondet Protagoras iucundum,
ut vulgo intelligitur, accipiens;
sed Socrates id iucundum esse
aut recte dici negat, quod in
iniucundum vertat, ut non mi-
rum sit ab eo iucundum a bono
non distingui.

8. ἐγὼ γὰρ λέγω —] Vide-
licet hoc dico s. hoc mihi
volo: quatenus iucunda

sunt, nonne eatenus sunt
bona, si non aliud quid
inde eveniat h. e. nulla si
praesentem iucunditatem
sequatur molestia, et rur-
sus tristia, nonne eodem
modo quoad tristia, mala
sunt? Ad verba καθ' ὃ ἡδέα
ἐστίν Heindorf addi voluit τὰ
ἡδέα, quod alioquin non nisi
ἡδέα ἅττα illa, quae mala Prot-
agorae visa erant, intelligi pos-
sent. Sed nunc de iucundo uni-
verso loqui Socratem et per se
patet et proxima verba τὰ ἀν-
ιαρὰ declarant.

19. ἔστι δ' ἅ ἔστι] H. e. ἔστι
δὲ ἡδέα, ἅ ἔστιν ἀγαθὰ, καὶ
ἀνιαρὰ, ἅ ἔστι κακὰ, cf. p.
334 A.

αὐτὴν ἐρωτῶν εἰ οὐκ ἀγαθὸν ἐστίν. Ὡσπερ σὺ λέγεις, ἔφη, ἐκάστοτε, ὦ Σώκρατες, σκοπώμεθα αὐτό, καὶ ἐὰν μὲν πρὸς λόγον δοκῇ εἶναι τὸ σκέμμα καὶ τὸ αὐτὸ φαίνεται ἡδὺ τε καὶ ἀγαθόν, συγχωρησόμεθα· εἰ δὲ μή, τότε ἤδη ἀμφισβητήσομεν. Πότερον οὖν, ἦν δ' ἐγώ, 5 σὺ βούλει ἡγεμονεύειν τῆς σκέψεως, ἢ ἐγὼ ἡγῶμαι; Δίκαιος, ἔφη, σὺ ἡγεῖσθαι· σὺ γὰρ καὶ κατάρχεις τοῦ 352 λόγου. Ἄρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, τῆδέ πη καταφανὲς ἂν ἡμῖν γένοιτο; ὥσπερ εἰ τις ἀνθρώπον σκοπῶν ἐκ τοῦ εἶδους ἢ πρὸς ὑγίειαν ἢ πρὸς ἄλλο τι τῶν τοῦ σώματος 10 ἔργων, ἰδὼν τὸ πρόσωπον καὶ τὰς χεῖρας ἄκρας εἴποι· ἴθι δὴ μοι ἀποκαλύψας καὶ τὰ στήθη καὶ τὸ μετὰφρον ἐπίδειξον, ἵνα ἐπισκέψωμαι σαφέστερον· καὶ ἐγὼ τοιοῦτόν τι ποθῶ πρὸς τὴν σκέψιν· θεασάμενος ὅτι οὕτως ἔχεις πρὸς τὸ ἀγαθόν καὶ τὸ ἡδύ, ὡς φῆς, δέομαι 15 B τοιοῦτόν τι εἰπεῖν· ἴθι δὴ μοι, ὦ Πρωταγόρα, καὶ τόδε τῆς διανοίας ἀποκάλυψον, πῶς ἔχεις πρὸς ἐπιστήμην; πότερον καὶ τοῦτό σοι δοκεῖ ὥσπερ τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις, ἢ ἄλλως; δοκεῖ δὲ τοῖς πολλοῖς περὶ ἐπιστήμης τοιοῦτόν τι, οὐκ ἰσχυρόν οὐδ' ἡγεμονικὸν οὐδ' ἀρχικόν 20 εἶναι· οὐδὲ ὡς περὶ τοιούτου αὐτοῦ ὄντος διανοοῦνται, ἀλλ' ἐνούσης πολλάκις ἀνθρώπῳ ἐπιστήμης, οὐ τὴν ἐπιστήμην αὐτοῦ ἄρχειν, ἀλλ' ἄλλο τι, τοτὲ μὲν θυμόν,

21. ὡς περὶ B: ὥσπερ T. τοιούτου T: τοῦ οὐ τοῦ B.

2. ἐὰν μὲν πρὸς λόγον —] In his πρὸς λόγον est 'rationi conveniens', cf. ann. ad p. 343 D; deinde τὸ σκέμμα non est quaestio ipsa, sed res (h. e. sententia illa Socratis), quae in quaestione venit.

7. σὺ γὰρ — λόγου] tu enim hunc de rebus iucundis suscepisti sermonem; tu huius disputationis auctor es. Ad δίκαιος σὺ int. εἰ, de qua ellipsi v. ad Gorg. p. 487 D. Stallb.

14. θεασάμενος κ. τ. λ.] Rursum haec ad τοιοῦτόν τι ποθῶ per epexegesin addita sunt, v. p. 343 D. ibique annot. — ὅτι οὕτως ἔχεις πρὸς τ., te ita sentire de bono et iucundo.

cf. symp. 174 A: πῶς ἔχεις πρὸς τὸ ἐθέλειν κτέ. Stallb.

18. πότερον καὶ τοῦτό σοι δοκεῖ] H. e. πότερον καὶ περὶ τούτου (περὶ ἐπιστήμης) σοι δοκεῖ. Respicit ad p. 351 C: μὴ καὶ σὺ, ὥσπερ οἱ πολλοί, ἠδέα ἅττα καλεῖς κτέ. Constructio eadem est Phaedr. p. 234 C: τί σοι φαίνεται — ὁ λόγος; i. e. περὶ τοῦ λόγου. Menon. p. 82 E. Phileb. p. 22 A, ubi v. annot. Neutrum τοῦτο ad femininum relatum, ut infr. p. 357 C. Theaet. p. 145 D. Phaed. p. 88 A. De republ. VIII p. 562 B. al. Stallb.

21. ὡς περὶ τοιούτου αὐτ. ὄντ.] vid. ad p. 337 E ann.

τοτὲ δὲ ἡδονήν, τοτὲ δὲ λύπην, ἐνίοτε δὲ ἔρωτα, πολ-
 λάκις δὲ φόβον, ἀτεχνῶς διανοοῦμενοι περὶ τῆς ἐπιστή-
 μης, ὥσπερ περὶ ἀνδραπόδου, περιελκομένης ὑπὸ τῶν C
 ἄλλων ἀπάντων. ἄρ' οὖν καὶ σοὶ τοιοῦτόν τι περὶ αὐτῆς
 5 δοκεῖ, ἢ καλόν τε εἶναι ἢ ἐπιστήμη καὶ οἶον ἄρχειν τοῦ
 ἀνθρώπου, καὶ ἐάνπερ γιννώσκῃ τις τὰ γαθὰ καὶ τὰ κακά,
 μὴ ἂν κρατηθῆναι ὑπὸ μηδενός, ὥστε ἄλλ' ἅττα πράτ-
 τειν ἢ ἂν ἢ ἐπιστήμη κελεύῃ, ἀλλ' ἱκανὴν εἶναι τὴν
 φρόνησιν βοηθεῖν τῷ ἀνθρώπῳ; Καὶ δοκεῖ, ἔφη, ὥσπερ
 10 σὺ λέγεις, ὦ Σώκρατες, καὶ ἅμα, εἶπερ τῷ ἄλλῳ, αἰσχροὺν D
 ἐστὶ καὶ ἐμοὶ σοφίαν καὶ ἐπιστήμην μὴ οὐχὶ πάντων
 κράτιστον φάναι εἶναι τῶν ἀνθρωπειῶν πραγμάτων.
 Καλῶς γε, ἔφη ἐγὼ, σὺ λέγων καὶ ἀληθῆ. οἶσθα οὖν
 ὅτι οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐμοὶ τε καὶ σοὶ οὐ πεί-
 15 θονται, ἀλλὰ πολλοὺς φασὶ γιννώσκοντας τὰ βέλτιστα
 οὐκ ἐθέλειν πράττειν, ἐξὸν αὐτοῖς, ἀλλὰ ἄλλα πράττειν.
 καὶ ὅσους δὴ ἐγὼ ἠρόμην, ὅ τί ποτε αἰτιὸν ἐστὶ τούτου,
 ὑπὸ ἡδονῆς φασὶν ἠττωμένους ἢ λύπης ἢ ὧν νῦν δὴ E
 ἐγὼ ἔλεγον, ὑπὸ τίνος τούτων κρατουμένους ταῦτα ποιεῖν
 20 τοὺς ποιοῦντας. Πολλὰ γὰρ οἶμαι, ἔφη, ὦ Σώκρατες,
 καὶ ἄλλα οὐκ ὀρθῶς λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι. Ἴδι δὴ

8. ἂν Sauppe: ἂν T, ἂ B, quod Cron defendit loco Thueydi-
 deo IV 17, 2) ἐπιχώριον ἡμῶν, ὅν μὲν βραχεῖς ἀρκῶσι (λόγοι), μὴ
 πολλοῖς χρῆσθαι, sed nunc scriptura libri T verum indicatur.
 ἢ ἐπιστήμη B: om. ἢ T.

2. περὶ τῆς ἐπ. — περιελ-
 κομένης] Huc referenda sunt
 verba Aristotelis Eth. Nic.
 VII 3 ἐπιστάμενον μὲν οὖν οὐ
 φασὶ τινες οἰόντε εἶναι (ἀκρα-
 τῆ). δεινὸν γὰρ ἐπιστήμης ἐνού-
 σης, ὡς ὤτεο Σωκράτης, ἄλλο
 τι κρατεῖν καὶ περιέλκειν αὐ-
 τὸν ὥσπερ ἀνδραπόδον; cf. ad
 p. 342 C. 344 C. 358 D.

10. αἰσχροὺν ἐστὶ . . μὴ
 οὐχὶ . . φάναι] Post αἰσχροὺν
 ἐστὶ, αἰσχύνῃ ἐστὶ, αἰσχύνομαι,
 quum in iis lateat negatio,
 multo frequentius μὴ οὐ quam
 simplex μὴ cum infinitivo con-
 iungitur. Etenim αἰσχροὺν ἐστὶ
 fere idem est atque οὐ καλόν
 ἐστὶ. v. Stallbaum ad Theaet.
 p. 151 D et Krüger Gr. 67. 12, 6.

13. Καλῶς γε — σὺ λέγων]
 Frequens respondendi ratio. v.
 ad Gorg. p. 451 D et Symp.
 174 E. Addendum vero e su-
 perioribus: σοφίαν φῆς κράτιστον
 εἶναι τῶν ἀνθρωπειῶν πραγμά-
 των. Quod καλῶς — καὶ ἀληθῆ
 coniunctum legitur, eodem modo
 Phaedon. p. 79 D. Ion. p. 538 E.
 Stallb.

18. ὑπὸ ἡδονῆς φασὶν]
 Hiatum saepius obvium nolui
 tollere libris invitis. Euthyphr.
 p. 10 C: φιλεῖται ὑπὸ ὧν φι-
 λεῖται. Legg. XI p. 920 D: ὑπὸ
 ἀδίκου. Ibid. p. 129 A: μὴ ὑπὸ
 ἑνὸς πατρὸς. vid. supra p. 349 B:
 ἐπὶ ἐνὶ πράγματι. Ibid.: ἐπὶ ἐνὶ
 εἶναι. p. 358 C: ἐπὶ ἂ οἶεται.
 Stallb. Conf. not. crit. 4 p. 163.

μετ' ἐμοῦ ἐπιχείρησον πείθειν τοὺς ἀνθρώπους καὶ διδά-
 σκειν ὃ ἔστιν αὐτοῖς τοῦτο τὸ πάθος, ὃ φασιν ὑπὸ τῶν
 353 ἡδονῶν ἠττᾶσθαι καὶ οὐ πράττειν διὰ ταῦτα τὰ βέλτι-
 στα, ἐπεὶ γιννώσκειν γε αὐτά. ἴσως γὰρ ἄν, λεγόντων
 ἡμῶν ὅτι οὐκ ὀρθῶς λέγετε, ὡς ἄνθρωποι, ἀλλὰ ψεύδε-
 σθε, ἔροιντ' ἄν ἡμᾶς· ὡς Πρωταγόρα τε καὶ Σώκρατες,
 εἰ μὴ ἔστι τοῦτο τὸ πάθημα ἡδονῆς ἠττᾶσθαι, ἀλλὰ τί
 ποτ' ἔστί, καὶ τί ὑμεῖς αὐτό φαστε εἶναι; εἶπατον ἡμῖν.
 Τί δέ, ὡς Σώκρατες, δεῖ ἡμᾶς σκοπεῖσθαι τὴν τῶν πολ-
 B λῶν δόξαν ἀνθρώπων, οἱ ὅτι ἄν τύχῳσι, τοῦτο λέγου-
 σιν; Οἶμαι, ἦν δ' ἐγώ, εἶναί τι ἡμῖν τοῦτο πρὸς τὸ
 ἐξευρεῖν περὶ ἀνδρείας, πρὸς τὰλλα μύρια τὰ τῆς ἀρετῆς
 πῶς ποτ' ἔχει. εἰ οὖν σοι δοκεῖ ἐμμένειν οἷς ἄρτι ἔδοξεν
 ἡμῖν, ἐμὲ ἠγήσασθαι, ἢ οἶμαι ἄν ἐρωγε κάλλιστα φανε-
 ρὸν γενέσθαι, ἔπου· εἰ δὲ μὴ βούλει, εἰ σοι φίλον, ἐὼ
 15 χαίρειν. Ἄλλ', ἔφη, ὀρθῶς λέγεις· καὶ πέρανε, ὥσπερ
 ἤρξω.

Cap. XXXVI. Πάλιν τοίνυν, ἔφην ἐγώ, εἰ ἔροιντο

4. ἐπεὶ γιννώσκειν apographa: ἐπιγιννώσκειν BT.

4. ἐπεὶ γιννώσκειν γε αὐτά] Adduntur haec ex persona hominum, qui de hac re iudicare dicuntur, eamque ob causam ἐπεὶ cum infinitivo coniungitur. v. Phaedon. p. 109 E et Krüger Gr. 55. 4, 9.

7. εἰ μὴ ἔστι τοῦτο τὸ πάθημα κτλ.] si hoc non est voluptati accumbere, at quidnam tandem est? De ἀλλά post εἰ μὴ illato v. Stallbaum ad Gorg. p. 470 D.

9. τὴν τῶν πολ. δόξαν ἀνθρώπων] Plato verba ita collocare amat, ut ab articulo cum adiectivo nomen alio nomine disiungat, cf. de rep. p. 401 B τὴν τοῦ ἀγαθοῦ εἰκόνα ἡθους. Et ἀνθρώπων ad τῶν πολλῶν additum est ut multis aliis locis, cf. p. 352 B, Phaedon. p. 80 D, 84 E al.

10. οἱ ὅτι ἄν τύχῳσι, —] qui quidquid in buccam venit, id temere loquuntur. Ad τύχῳσιν intell. λέγοντες. Crit. p. 45 D: ὅτι ἄν τύ-

χῳσι, τοῦτο πράξουσιν. Ibid. p. 44 E: ποιούσι δὲ τοῦτο, ὅτι ἄν τύχῳσι. symp. p. 181 B: ἐξεργάζεται ὅτι ἄν τύχῳ. Stallb. Plato ipse ab Athenaeo (p. 217 C), quo nemo magis ac turpius hunc philosophum vituperavit, nullo iudicio interposito scripsisse dicitur ὅτι κεν ἐπ' ἀκαιρίμαν γλωτταν ἔλθῃ.

11. Οἶμαι, ἦν δ' ἐγώ, εἶναί τι —] H. e. οἶμαι τοῦτο (τὸ σκοπεῖσθαι τὴν τῶν πολλῶν δόξαν ἀνθρώπων) εἶναί τι (conducere s. conferre aliquid) ἡμῖν πρὸς τὸ ἐξευρεῖν περὶ ἀνδρείας, πῶς ποτ' ἔχει πρὸς τὰλλα μύρια τὰ τῆς ἀρετῆς.

13. εἰ οὖν σοι δοκεῖ —] Si igitur tibi placet in iis stare s. ea tenere, quae paullo ante nobis visa sunt, videlicet ut ego praeceam etc. Criton. p. 50 A: καὶ ἐμμένομεν οἷς ἀμολογήσαμεν δίκαιοις οὖσιν; de rep. I 345 B. Stallb. Ad εἰ σοι φίλον intelligendum ἐμὲ χαίρειν ἔαν.

ἡμᾶς· τί οὖν φατε τοῦτο εἶναι, ὃ ἡμεῖς ἤττω εἶναι τῶν C
 ἡδονῶν ἐλέγομεν; εἶπομ' ἂν ἐγώ γε πρὸς αὐτοὺς ὡδί·
 ἀκούετε δὴ· πειρασόμεθα γὰρ ὑμῖν ἐγώ τε καὶ Πρωτ-
 αγόρας φράσαι. ἄλλο τι γάρ, ὢ ἄνθρωποι, φατέ ὑμῖν
 5 τοῦτο γίνεσθαι ἐν τοιοῖσδε, οἷον πολλάκις ὑπὸ σίτων
 καὶ ποτῶν καὶ ἀφροδισίων κρατούμενοι ἡδέων ὄντων,
 γιγνώσκοντες, ὅτι πονηρὰ ἐστίν, ὅμως αὐτὰ πράττειν;
 Φαῖεν ἂν. Οὐκοῦν ἐροῖμεθ' ἂν αὐτοὺς ἐγώ τε καὶ σὺ
 πάλιν· πονηρὰ δὲ αὐτὰ πῆ φατε εἶναι; πότερον ὅτι τὴν D
 10 ἡδονὴν ταύτην ἐν τῷ παραχοῆμα παρέχει καὶ ἡδύ ἐστίν
 ἕκαστον αὐτῶν, ἢ ὅτι εἰς τὸν ὕστερον χρόνον νόσους
 τε ποιεῖ καὶ πενίας καὶ ἄλλα τοιαῦτα πολλὰ παρασκευ-
 ἀζει; ἢ καὶν εἴ τι τούτων εἰς τὸ ὕστερον μηδὲν παρα-
 σκευάζει, χαίρειν δὲ μόνον ποιεῖ, ὅμως δ' ἂν κακὰ εἶη,
 15 ὅτι παθόντα χαίρειν ποιεῖ καὶ ὀπιοῦν; ἄρ' οἴομεθ' ἂν

2. ἐλέγομεν, quo mobilis vulgi animus recte significatur, BT:
 λέγομεν Cobet. 5. ἐν τοιοῖσδε scripsi: usitatus esset ἐν τοῖς
 τοιοῖσδε, id autem, quod libri habent, ἐν τοῖσδε, οἷον, Platonicum
 mihi non videtur, cf. p. 354 A, 324 D, Phaedon. p. 64 D al. 14. εἴη
 corr. in apogr. Veneto 189: ἦν BT et in utroque statim post μαθόν-
 τα, quod Ast pluribus defendit Ficini interpretationem, qua reddidit
 cognoscentem hominem, probans; sed scientiae hic locus
 nullus est. Alii, ut etiam Cron, ὅτι intellexerunt pronomen, non
 coniunctionem, et formula ὅτι μαθόντα causam in re ipsa posi-
 tam significari volunt. Sed τί μαθόν, quod est quid edoctus,
 quid secutus, non nisi de hominibus dicitur et saepe reddi
 potest cur tam stulte, tam temere, cf. Aristoph. vesp. 251 τί
 δὴ μαθόν. . ὡθεῖς, ἀνόητε. Quare h. l. a Platone μαθόντα pro-
 fectum esse nequit. Et mutaverunt Stallbaum in παθόντα, Her-
 mann in παρόντα, et παθόντα receperunt etiam Sauppe et Schanz,
 sed ille ὅ τι παθόντα scripsit et vim locutionis τί παθόν (Krüger
 56. 8, 3) huc quadrare arbitratur. Totus autem locus ita com-
 paratus est, ut de eius emendatione desperandum esse videatur.
 Ipse igitur, nisi uncinis in hac editione omnino displicerent, ista
 ἦν, ὅτι μαθόντα χαίρειν ποιεῖ καὶ ὀπιοῦν ut addita ab inter-
 polatore saepsissem; nam ad sententiam sufficiunt verba ὅμως
 δ' ἂν κακὰ εἶη vel etiam κακὰ ἂν εἶη. Summotum autem εἶη est
 ascripto et inserto ἦν.

4. ἄλλο τι γάρ φατε —] nonne hoc vobis dicitis acci-
 dere in rebus huius generis. οἷον
 est 'veluti' et ὅμως αὐτὰ πράτ-
 τειν pendet ex φατέ.

10. καὶ ἡδύ ἐστίν] intell.
 ἐν τῷ παραχοῆμα.

15. ὅτι παθόντα χαίρειν
 —] quia faciunt, ut quis
 quomodocunque affectus
 gaudeat i. e. quia faciunt,

ut qui gaudeat, is afficia-
 tur sensibus quibuslibet,
 etiam turpibus et parum
 honestis. Stallb. Mihi quidem
 παθόντα videtur accusativus sin-
 gularis, et oratio supplenda pro-
 nomine αὐτά i. e. τὰ ἡδέα, de
 quibus agitur. Ad παθόντα in-
 telligi potest τινά, de quo ge-
 nere loquendi Stallbaum dixit
 ad Criton. p. 43 B. Phaedon. p.

αὐτούς, ὡς Πρωταγόρα, ἄλλο τι ἀποκρίνασθαι, ἢ ὅτι οὐ
κατὰ τὴν αὐτῆς τῆς ἡδονῆς τῆς παραχρηῖμα ἐργασίαν
E κακὰ ἐστίν, ἀλλὰ διὰ τὰ ὕστερον γιννόμενα, νόσους τε
καὶ τᾶλλα; Ἐγὼ μὲν οἶμαι, ἔφη ὁ Πρωταγόρας, τοὺς πολ-
λοὺς ἂν ταῦτα ἀποκρίνασθαι. Οὐκοῦν νόσους ποιοῦντα 5
ἀνίας ποιεῖ, καὶ πενίας ποιοῦντα ἀνίας ποιεῖ; ὁμολογοῦεν
ἂν, ὡς ἐγῶμαι. Συνέφη ὁ Πρωταγόρας. Οὐκοῦν φαίνε-
ται, ὡς ἄνθρωποι, ὑμῖν, ὡς φάμεν ἐγὼ τε καὶ Πρωταγόρας,
δι' οὐδὲν ἄλλο ταῦτα κακὰ ὄντα ἢ διότι εἰς ἀνίας τε
354 ἀποτελεντᾶ καὶ ἄλλων ἡδονῶν ἀποστρεφεῖ; ὁμολογοῦεν ἂν. 10
Συνεδόκει ἡμῖν ἀμφοῖν. Οὐκοῦν πάλιν αὖ αὐτούς τὸ
ἐναντίον εἰ ἐροίμεθα· ὡς ἄνθρωποι οἱ λέγοντες αὖ
ἀγαθὰ ἀνιαρὰ εἶναι, ἄρα οὐ τὰ τοιαῦτα λέγετε, οἷον τὰ
τε γυμνάσια καὶ τὰς στρατείας καὶ τὰς ὑπὸ τῶν ἰατρῶν
θεραπείας τὰς διὰ καύσεων τε καὶ τομῶν καὶ φαρμακείων 15
καὶ λιμοκτονιῶν γιννόμενας, ὅτι ταῦτα ἀγαθὰ μὲν ἐστίν,
ἀνιαρὰ δέ; φαῖεν ἂν; Συνεδόκει. Πότερον οὖν κατὰ
B τόδε ἀγαθὰ αὐτὰ καλεῖτε, ὅτι ἐν τῷ παραχρηῖμα ὀδύνας
τὰς ἐσχάτας παρέχει καὶ ἀλγηδόνας, ἢ ὅτι εἰς τὸν ὕστε-
ρον χρόνον ὑγίειαί τε ἀπ' αὐτῶν γίνονται καὶ εὐεξία 20
τῶν σωμάτων καὶ τῶν πόλεων σωτηρία καὶ ἄλλων ἀρχαί

11. αὖ Schanz correxit librorum scripturam ἂν, quamquam fortasse hoc tanquam ex dittographia ortum prorsus inducendum est. 14. στρατείας T: στρατίας B. 15. φαρμακειῶν T: φαρμάκων B. 21. ἄλλων deleri aut ἄλλαι scribi voluit Heindorf.

59 A. 61 E. 63 D. et δέ post ὅμως, ut saepe, apodosi additum. v. supra p. 313 A et p. 325 C. Locum igitur in Latinum sic verteris: 'an iucunda, etiamsi nihil tale in posterum afferunt sed gaudere tantum faciunt, tamen mala sunt, quod ita (i. e. iucunde) affectum faciunt gaudere quacunque ratione'. Ultimis igitur verbis aliquanto accuratius eadem sententia exprimitur, quae inest in praecedentibus χαίρειν δὲ μόνον ποιεῖ. Sed cf. supra annot.

1. ὅτι οὐ κατὰ τ. — κακὰ ἐστίν] ea non propter ipsam, quae in praesenti percipitur, voluptatem mala esse.

12. ὡς ἄνθρωποι οἱ λέγοντες] o vos, qui dicitis rursus bona esse acerba. P. 337 C: ὡς ἄνδρες οἱ παρόντες.

14. τὰς ὑπὸ τῶν ἰατρῶν θεραπείας] Xenoph. Cyrop. III 3, 2: ἡδεσθαι τῇ ὑπὸ πάντων τιμῇ. Plat. Politic. p. 291 D: τὴν ὑπὸ τῶν ὀλίγων δυναστείαν. Xenoph. Hier. X 3: ὁ ἀπὸ τῶν δορυφόρων φόβος. — λιμοκτονία est quod nos dicimus die Hungerkur. Stallb.

21. καὶ ἄλλων ἀρχαί] Ad haec recte annotat Astius: ἄλλων ἀρχαί non sunt imperia in alios sed in alias, int. civitates; sensus igitur hic est: et quod hoc quoque efficiunt, ut civitates non solum ipsae salvae sint,

καὶ πλοῦτοι; φαῖεν ἄν, ὡς ἐγῶμαι. Συνεδόκει. Ταῦτα
 δὲ ἀγαθὰ ἐστὶ δι' ἄλλο τι ἢ ὅτι εἰς ἡδονὰς ἀποτελευντᾶ
 καὶ λυπῶν ἀπαλλαγὰς τε καὶ ἀποτροπὰς; ἢ ἔχετε τι
 ἄλλο τέλος λέγειν, εἰς ὃ ἀποβλέψαντες αὐτὰ ἀγαθὰ κα- C
 5 λεῖτε, ἀλλ' ἢ ἡδονὰς τε καὶ λύπας; οὐκ ἄν φαῖεν, ὡς
 ἐγῶμαι. Οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ, ἔφη ὁ Πρωταγόρας. Οὐκοῦν
 τὴν μὲν ἡδονὴν διώκετε ὡς ἀγαθὸν ὄν, τὴν δὲ λύπην
 φεύγετε ὡς κακόν; Συνεδόκει. Τοῦτ' ἄρα ἡγεῖσθ' εἶναι
 κακόν, τὴν λύπην, καὶ ἀγαθὸν τὴν ἡδονὴν, ἐπεὶ καὶ
 10 αὐτὸ τὸ χαίρειν τότε λέγετε κακόν εἶναι, ὅταν μείζονων
 ἡδονῶν ἀποστερηῇ ἢ ὅσας αὐτὸ ἔχει, ἢ λύπας μείζους
 παρασκευάζῃ τῶν ἐν αὐτῷ ἡδονῶν· ἐπεὶ εἰ κατ' ἄλλο D
 τι αὐτὸ τὸ χαίρειν κακόν καλεῖτε καὶ εἰς ἄλλο τι τέλος
 ἀποβλέψαντες, ἔχοιτε ἄν καὶ ἡμῖν εἰπεῖν· ἀλλ' οὐχ ἔξετε.
 15 Οὐδ' ἐμοὶ δοκοῦσιν, ἔφη ὁ Πρωταγόρας. Ἄλλο τι οὖν
 πάλιν καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ λυπεῖσθαι ὁ αὐτὸς τρόπος;
 τότε καλεῖτε αὐτὸ τὸ λυπεῖσθαι ἀγαθόν, ὅταν ἢ μείζους
 λύπας τῶν ἐν αὐτῷ οὐσῶν ἀπαλλάττῃ ἢ μείζους ἡδονὰς
 τῶν λυπῶν παρασκευάζῃ; ἐπεὶ εἰ πρὸς ἄλλο τι τέλος
 20 ἀποβλέπετε, ὅταν καλῆτε αὐτὸ τὸ λυπεῖσθαι ἀγαθόν, E
 ἢ πρὸς ὃ ἐγὼ λέγω, ἔχετε ἡμῖν εἰπεῖν· ἀλλ' οὐχ ἔξετε.

5. ἀλλ' ἢ ἡδονὰς de Stephani coniectura: ἢ om. BT.
 6. οὐδ' ἐμοὶ T: οὐδέμοι B itemque in proxima paragrapho.
 8. ὡς κακόν; Cornarius iudicabat post κακόν inserendum esse
 φαῖεν ἄν, ut in superioribus factum. Et expressit illud Ficinus
 etiam hoc loco. Sed quum ille interdum liberius in Platone in-
 terpretando versatus sit neque ulla necessitas cogat ad faciendam
 mutationem, librorum lectionem servandam censemus. 10. λέ-
 γετε T: λέγεται B. 15. ἀλλ' ὅτι B, ἀλλοτι T.

sed in alias quoque imperium
 habeant. Satis trita est vocis
 ἀρχή coniunctio cum casu se-
 cundo, ut Gorg. p. 314 A: χρή-
 ματα πολλὰ λαμβάνειν ἢ ἀρχὴν
 τινῶν ἢ ἄλλην δύναμιν ἠντι-
 νοῦν. Cf. Aristot. pol. VII 2 init.

5. ἀλλ' ἢ ἡδονὰς τε καὶ
 λ.] nisi, praeterquam etc.,
 ut p. 329 D, 356 A, de qua for-
 mula v. Stallbaum ad Phaedon.
 p. 81 B.

7. ὡς ἀγαθὸν ὄν;] Partici-
 pium ὄν praedicato accommoda-
 tum est. Debebat enim proprie
 esse οὔσαν. cf. de republ. I p.

354 C: τὸ δίκαιον μὴ οἶδα
 εἶτε ἀρετὴ τις οὔσα τυγχάνει.
 Gorg. p. 463 E: εἰ δὲ (ἢ ὁη-
 τορικῆ) μὴ τυγχάνει ὄν τοῦτο,
 ubi v. annot. Infra p. 359 D:
 ἐπειδὴ τὸ ἦττω εἶναι ἑαυτοῦ
 εὐρέθη ἀμαθία οὔσα. Men. p.
 79 E: τίνος ὄντος ἀρετῆς λέγεις
 ἢ λέγεις; al. Stallb.

12. ἐπεὶ εἰ — κακόν κα-
 λεῖτε —, ἔχοιτε ἄν] V. ad p.
 336 C (122, 9).

15. Ἄλλο τι οὖν πάλιν —
 τρόπος] Nonne igitur ea-
 dem ratio est etiam eius,
 quod *dolere* vocamus?

Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις, ὁ Πρωταγόρας. Πάλιν τοίνυν, ἔφην
 ἐγώ, εἰ με ἀνέροισθε, ᾧ ἄνθρωποι, τίνος οὖν δήποτε
 ἔνεκα πολλὰ περὶ τούτου λέγεις καὶ πολλαχῆ; συγγινώ-
 σκετε μοι, φαίην ἂν ἔγωγε. πρῶτον μὲν γὰρ οὐ ῥάδιον
 ἀποδείξαι, τί ἐστί ποτε τοῦτο, ὃ ὑμεῖς καλεῖτε τῶν ἡδο- 5
 νῶν ἥττω εἶναι· ἔπειτα ἐν τούτῳ εἰσὶ πᾶσαι αἱ ἀποδεί-
 ξεις. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν ἀναθέσθαι ἔξεστιν, εἰ πῃ ἔχετε
 355 ἄλλο τι φάσαι εἶναι τὸ ἀγαθὸν ἢ τὴν ἡδονήν, ἢ τὸ
 κακὸν ἄλλο τι ἢ τὴν ἀνίαν, ἢ ἀρκεῖ ὑμῖν τὸ ἡδέως
 καταβιῶναι τὸν βίον ἄνευ λυπῶν; εἰ δὲ ἀρκεῖ, καὶ μὴ 10
 ἔχετε μηδὲν ἄλλο φάσαι εἶναι ἀγαθὸν ἢ κακόν, ὃ μὴ
 εἰς ταῦτα τελευτᾷ, τὸ μετὰ τοῦτο ἀκούετε. φημί γὰρ
 ὑμῖν τούτου οὕτως ἔχοντος γελοῖον τὸν λόγον γίνεσθαι,
 ὅταν λέγητε, ὅτι πολλάκις γινώσκων τὰ κακὰ ἄνθρωπος
 ὅτι κακά ἐστιν, ὅμως πράττει αὐτά, ἐξὸν μὴ πράττειν, 15
 B ὑπὸ τῶν ἡδονῶν ἀγόμενος καὶ ἐκπληττόμενος, καὶ αὐτίς
 αὐτὸ λέγητε, ὅτι γινώσκων ὁ ἄνθρωπος τὰγαθὰ πράτ-

9. κακὸν ἢ ἄλλό τι BT, sed ἢ manifesto errore additum et olim iam correctum est. 14. ἄνθρωπος BT: Bekker sine librorum suffragio scripsit ὁ ἄνθρωπος et Sauppe itemque Schanz ἄνθρωπος, propterea, ut videtur, quod in proximis articulus nomini praemittitur. Sed est hoc nomen in numero eorum, quae, quando non de certo quodam atque uno, sed de genere in universum dicuntur, articulo carere recte possunt. v. ad p. 310 C (95, 1). Ita p. 321 D: σοφίαν ἄνθρωπος ταύτη ἔσχε, ubi quominus ἄνθρωπος scribas, prohibent proxima paragrapho: τὴν τῆς Ἀθηναῖς δίδωσιν ἀνθρώπων ubi nemo τῶ intruserit, quamquam p. 322 A legimus: ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος θείας μετέσχε μοίρας. Ibid. p. 322 C: δόλη δίκην καὶ αἰδῶ ἀνθρώποις, ubi paullo post δίκην δὴ καὶ αἰδῶ οὕτω θῶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις. p. 355 E: λέγωμεν ὅτι ἄνθρωπος πράττει. cf. de rep. X p. 603 C. 619 B. apol. p. 39 C. symp. p. 106 A. politic. p. 271 E. al. 17. λέγητε correxit Heindorf, in BT est λέγετε quod delevit Hirschig eumque secutus Schanz.

2. εἰ με ἀνέροισθε —] Exspectabas εἰ με ἀνέροινο οἱ ἄνθρωποι, v. p. 353 A. C, sed lepide Socrates adversarios, quos modo finxerat, nunc simulat adesse.

6. ἐν τούτῳ εἰσὶ πᾶσαι —] in hac re omnis posita est vis nostrorum argumentorum, s. in hac re totius disputationis nostrae cardo versatur. — ἀναθέσθαι ἔξεστιν, etiam nunc sententiam vestram licet re-

tractare. v. ad Phaedon. p. 87 A. Stallb.

10. καὶ μὴ ἔχετε μηδὲν ἄλλο] Demosth. de cor. p. 319: οὐκ ἀδικήματος οὐδενὸς λαβεῖν τιμωρίαν. Xenoph. Anab. II 3, 10: εἰ μὴ ἄλλο μηδὲν ἔχοιμι. Stallb.

13. γελοῖον — γίνεσθαι] int. hac quam concludam argumentatione, eamque ob causam illius orationis sententias esse ridiculas statim post dicit: ὧς

τειν οὐκ ἐθέλει διὰ τὰς παραχρῆμα ἡδονάς, ὑπὸ τούτων ἠττώμενος.

Cap. XXXVII. Ὡς δὲ ταῦτα γελοῖά ἐστι, κατάδη-
 λον ἔσται, εἴαν μὴ πολλοῖς ὀνόμασι χρώμεθα ἅμα, ἡδεῖ
 5 τε καὶ ἀνιαρῶ καὶ ἀγαθῶ καὶ κακῶ, ἀλλ' ἐπειδὴ δύο
 ἐφάνη ταῦτα, δυοῖν καὶ ὀνόμασι προσαγορεύωμεν αὐτά,
 πρῶτον μὲν ἀγαθῶ καὶ κακῶ, ἔπειτ' αὐθις ἡδεῖ τε καὶ
 ἀνιαρῶ. Θέμενοι δὴ οὕτω λέγωμεν, ὅτι γιννώσκων ὁ C
 ἄνθρωπος τὰ κακὰ ὅτι κακὰ ἐστίν, ὅμως αὐτὰ ποιεῖ.
 10 εἴαν οὖν τις ἡμᾶς ἐρηται διὰ τί, ἠττώμενος φήσομεν.
 ὑπὸ τοῦ; ἐκεῖνος ἐρήσεται ἡμᾶς· ἡμῖν δὲ ὑπὸ μὲν ἡδο-
 νῆς οὐκέτι ἔξεστιν εἰπεῖν· ἄλλο γὰρ ὄνομα μετείληφεν
 ἀπὸ τῆς ἡδονῆς τὸ ἀγαθόν. ἐκείνω δὴ ἀποκρινώμεθα
 καὶ λέγωμεν, ὅτι ἠττώμενος — ὑπὸ τίνος; φήσει· τοῦ
 15 ἀγαθοῦ, φήσομεν νῆ Δία. ἂν οὖν τύχη ὁ ἐρόμενος
 ἡμᾶς ὑβριστῆς ὢν, γελάσεται καὶ ἐρεῖ· ἦ γελοῖον λέγετε
 πρῶγμα, εἰ πράττει τις κακὰ γιννώσκων, ὅτι κακὰ ἐστίν, D
 οὐ δέον αὐτὸν πράττειν, ἠττώμενος ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν.
 ἄρα, φήσει, οὐκ ἀξίων ὄντων νικᾶν ἐν ὑμῖν τῶν ἀγα-
 20 θῶν τὰ κακὰ ἢ ἀξίων; φήσομεν δῆλον ὅτι ἀποκρινό-

4. ἅμα corr. in apographo Coislin. 155 prob. Cobet. Vul-
 garem et in B T exstantem lectionem ἄρα defendit Heindorf.
 6. προσαγορεύωμεν B: προσαγορεύομεν T. 8. λέγωμεν T:
 λέγομεν B. 11. ἐρήσεται T: εἰρήσεται B. 14. φήσει praebet
 unum apographum Venetum 189: φησί B T.

δὲ ταῦτα γελοῖά ἐστι, κατάδηλα
 ἔσται κτέ. vid. ad p. 325 B anu.

4. εἴαν μὴ — χρώμεθα
 ἅμα] ἄρα etsi nonnumquam
 in fine positum invenitur, cf.
 Heindorf ad Gorg. p. 519 B, ta-
 men sententiae minus aptum
 est; Socrates enim non amplius
 multis nominibus simul, sed duo-
 bus tantum uti vult.

10. ἠττώμενος φήσομεν]
 H. e. ὅτι ἠττᾶται.

14. καὶ λέγωμεν, ὅτι ἠτ-
 τώμενος] Solum ἠττώμενος ite-
 rum ponit propterea, quod per-
 spicue vult docere parum recte
 responsum iri ἠττώμενος ὄφ'
 ἡδονῆς. Mox ante τοῦ ἀγαθοῦ
 e superioribus repetendum ὑπό.
 Omissionem hanc nihil habere

insolentiae docebunt quae anno-
 tavimus ad Gorg. p. 449 E. Stallb.

18. οὐ δέον αὐτὸν πράτ-
 τειν] quum mala facere eum
 non oporteat. — Huc deinde re-
 feruntur verba οὐ γὰρ ἂν ἐξ-
 ημάριστε.

19. ἐν ὑμῖν] si penes vos
 iudicium est. cf. Amphidis
 verba apud Athenaeum VIII p.
 336 C (Meineke III 309) μάταιός
 ἐστίν ἐν γ' ἐμοὶ καὶ τοῖς σο-
 φοῖς κριταῖς ἅπασιν, itemque
 supra p. 337 B: ἐν ἡμῖν — ἐν-
 δοκιμοῖτε et Gorg. p. 464 D: εἰ
 δέοι ἐν παισὶ διαγωνίζεσθαι
 ὀψοποιόν τε καὶ ἰατρόν. Haec
 igitur Socrates dicit: suntne, in-
 quiet, vestro iudicio bona in-
 digna an digna, quibus mala
 superentur?

μενοι, ὅτι οὐκ ἀξίων ὄντων· οὐ γὰρ ἂν ἐξημάρτανεν
 ὄν φαμεν ἤττω εἶναι τῶν ἡδονῶν. κατὰ τί δέ, φήσει
 ἴσως, ἀνάξιά ἐστι τὰγαθὰ τῶν κακῶν ἢ τὰ κακὰ τῶν
 ἀγαθῶν; ἢ κατ' ἄλλο τι ἢ ὅταν τὰ μὲν μείζω, τὰ δὲ σμι-
 E κρότερα ἢ; ἢ πλείω, τὰ δὲ ἐλάττω ἢ; οὐχ ἔξομεν εἰπεῖν 5
 ἄλλο ἢ τοῦτο. δῆλον ἄρα, φήσει, ὅτι τὸ ἠττάσθαι τοῦτο
 λέγετε, ἀντὶ ἐλαττόνων ἀγαθῶν μείζω κακὰ λαμβάνειν.
 ταῦτα μὲν οὖν οὕτω. μεταλάβωμεν δὴ τὰ ὀνόματα πάλιν
 τὸ ἡδύ τε καὶ ἀνιαρὸν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς τούτοις, καὶ λέ-
 γωμεν ὅτι ἄνθρωπος πράττει — τότε μὲν ἐλέγομεν τὰ 10
 κακὰ, νῦν δὲ λέγομεν τὰ ἀνιαρὰ γιγνώσκων, ὅτι ἀνιαρὰ
 356 ἐστίν, ἠττώμενος ὑπὸ τῶν ἡδέων, δῆλον ὅτι ἀναξίων
 ὄντων νικᾷν. καὶ τίς ἄλλη ἀναξία ἡδονῆ πρὸς λύπην

5. ἐλάττω ἢ BT: Hirschig ἢ delevit. 7. λέγετε ex corr. scri-
 ptum exhibet apogr. Coislin. 155: λέγεται BT. 10. ἄνθρωπος
 BT: ἄνθρωπος Sauppe et Schanz. 13. τίς ἄλλη ἀναξία BT,
 quam scripturam iam in priore editione revocavi neque eam im-
 probat Crón. Schleiermacher pro ἀναξία scribi voluit ἀπαξία, sed
 quum intellexisset istud ἀπαξία Stoicorum scholam redolere, postea
 mutata sententia ἀξία scribendum iudicavit, idque [ceteris edito-
 ribus omnibus placuit, praeterquam quod Schanz δὴ ἀξία scripsit.
 Ante Bekkerum legebatur τίς ἄλλη ἀναξία ἡδονῆ, sed ἡδονῆ
 verum esse coniectura perspexerat Heindorf et reperisse Bekker
 in aliquot apographis videtur.

3. ἀνάξιά ἐστι τὰγαθὰ
 τῶν κακῶν] H. e. bona malis
 pretio et dignitate cedunt, nec
 bona prae malis sunt eligenda.
 — ὅταν τὰ μὲν μείζω, τὰ δὲ
 σμικρ. quando maiora sunt τὰ
 κακὰ, minora τὰ ἀγαθὰ, tum
 τὰγαθὰ sunt ἀνάξια τῶν κακῶν.
 Mox pro ἢ πλείω plene dicen-
 dum erat ἢ τὰ μὲν πλείω, de
 qua ellipsi v. ann. ad p. 330 A.

8. μεταλάβωμεν δὴ τὰ
 ὀνόματα —] Permutemus
 iam nomina vicissimque
 dicamus *iucundum* et *acer-
 bum* de iisdem rebus. Με-
 ταλαμβάνειν τὰ ὀνόματα ἐπὶ
 τούτοις dictum ut ἐπὶ τινὶ τι
 εἰπεῖν, nomen in aliqua re
 adhibere, de qua dictione vid.
 Heindorf ad Sophist. p. 237 D.
 Mox dici poterat: καὶ ὅσπερ
 τότε ἐλέγομεν, ὅτι ἄνθρωπος
 πράττει τὰ κακὰ, οὕτω νῦν λέ-
 γομεν, ὅτι πράττει τὰ ἀνιαρὰ.

Sed quum abrupto sermonis filo
 interposuerit haec: τότε μὲν
 ἐλέγομεν τὰ κακὰ, ratione eo-
 rum habita, quae per parenthe-
 sin interiecta sunt, deinde repe-
 tito verbo primario pergit νῦν
 δὲ λέγομεν. Stallb.

13. τίς ἄλλη ἀναξία ἡδο-
 νῆ] Cicero ap. Priscian. V 12,
 64 et VI 7, 35 hunc locum sic
 interpretatur: Quae igitur
 potest esse indignitas vol-
 uptatis ad molestiam, nisi
 in magnitudine aut longi-
 tudine alterius utrius po-
 sita? Similis interpretatio Fi-
 cini est: Quae alia inest ad
 dolorem indignitas volu-
 ptati quam etc. Et ob prae-
 gressa illa οὐκ ἀξίων ὄντων,
 tum κατὰ τί ἀνάξια τὰγαθὰ
 τῶν κακῶν, denique proxime
 praecedentia ἀναξίων ὄντων νι-
 κᾷν, non ἀξία, sed ἀναξία re-
 quiritur, quam vocem, ut mani-

ἔστιν ἀλλ' ἢ ὑπερβολὴ ἀλλήλων καὶ ἔλλειψις; ταῦτα δ' ἔστι μείζω τε καὶ σμικρότερα γινόμενα ἀλλήλων καὶ πλείω καὶ ἐλάττω καὶ μᾶλλον καὶ ἥττον. εἰ γὰρ τις λέγοι ὅτι ἀλλὰ πολὺ διαφέρει, ὧ̄ Σώκρατες, τὸ παρα-
 5 χοῖμα ἡδὺ τοῦ εἰς τὸν ὕστερον χρόνον καὶ ἡδέος καὶ λυπηροῦ, μῶν ἄλλω τῷ, φαίην ἂν ἔρωγε, ἢ ἡδονῇ καὶ λύπῃ; οὐ γὰρ ἔσθ' ὅτῳ ἄλλω. ἀλλ' ὥσπερ ἀγαθὸς ἰστά- B
 ναι ἄνθρωπος, συνθεῖς τὰ ἡδέα καὶ συνθεῖς τὰ λυπηρά, καὶ τὸ ἐγγὺς καὶ τὸ πόρρω στήσας ἐν τῷ ζυγῷ, εἶπέ,
 10 πότερα πλείω ἐστίν. εἰ μὲν γὰρ ἡδέα πρὸς ἡδέα ἰστῆς, τὰ μείζω αἰεὶ καὶ πλείω ληπτέα· εἰ δὲ λυπηρά πρὸς λυπηρά, τὰ ἐλάττω καὶ σμικρότερα. εἰ δὲ ἡδέα πρὸς λυπηρά, εἰ μὲν τὰ ἀνιαιρά ὑπερβάλληται ὑπὸ τῶν ἡδέων, εἰ μὲν τε τὰ ἐγγὺς ὑπὸ τῶν πόρρω, εἰ μὲν τε τὰ
 15 πόρρω ὑπὸ τῶν ἐγγύς, ταύτην τὴν προᾶξιν πρακτέον, ἐν C

festum est, Cicero in codicibus suis legit eamque pro substantivo habuit; neque veri est simile illius, scientiam id prorsus fugisse, essetne ἢ ἀναξία graecum vocabulum necne. Atque graecae linguae legibus nequaquam repugnat: ex ἀξία fieri potuit ἀναξία eodem modo quo ex γυμνασία factum est ἀγυμνασία. Talia Plato, si non extiterunt, argumentationis gratia plura novavit quam vulgo creditur. cf. de rep. VI p. 489 B λέγει, ὡς ἀχρηστοί . . . τῆς μὲντοι ἀχρηστίας κτέ., ibidem p. 485 C τὴν ἀψεύθειαν καὶ τὸ ἐκόντας εἶναι μηδαμῇ προσδέχεσθαι τὸ ψεῦδος, ἀλλὰ μισεῖν, τὴν δ' ἀλήθειαν στέργειν. Saepius et ipse usus est et alii post eum vocabulo διαφορότης, quod tanquam Platonicum notaverunt s. v. Moeris et Thomas Mag. Nec alius originis est διακαιοῦτης, de quo vid. ad p. 331 B.

1. ταῦτα δ' ἔστι —] ταῦτα i. e. ὑπερβάλλοντα καὶ ἐλλείποντα. ἐστὶ int. τὰ ἡδέα τε καὶ ἀνιαιρά. Haec ita quoque adiungi poterant: τοῦτο δ' ἔστι τὸ μείζω τε καὶ σμικρότερα γίνεσθαι ἀλλήλων κτέ. Adverbia μᾶλλον καὶ ἥττον significant im höhern und niedern

Grade, eademque ratione crebro cum adiectivis copulantur, v. Hipp. I p. 299 D. Phaedon. p. 93 B et cf. etiam Phileb. p. 41 D: ὡς τὸ μᾶλλον τε καὶ ἥττον ἄμφω τοῦτο δέχεσθον, λύπη τε καὶ ἡδονή, καὶ ὅτι τῶν ἀπειρων εἴτην (εἴρηται).

4. τὸ παραχοῖμα ἡδὺ τοῦ —] Heusdius spec. crit. p. 77 post ἡδὺ addi vult καὶ λυπηρόν, quo sententia plena efficiatur, sed facile id cogitatione suppleri potest, v. ann. ad p. 331 E.

7. ὥσπερ ἀγαθὸς ἰστάναι —] sed sicuti homo ponderandi peritus, iis quae iucunda sunt compositis, itemque illis, quae molesta, tum propinquo tum longinquo per libram examinato, nobis dicas, utra plura sint.

12. εἰ δὲ ἡδέα πρὸς λυπηρά, εἰ μὲν κτέ.] si vero iucunda cum molestis, quando iniucunda a iucundis superantur, sive propinqua a remotis, sive remota a propinquis, hoc ipsum faciendum est, in quo id insit, videl. plus iucunditatis. Stallb.

ἢ ἂν ταῦτ' ἐνῆ. εἰ δὲ τὰ ἡδέα ὑπὸ τῶν ἀνιαρῶν, οὐ
πρακτέα. μή πη ἄλλη ἔχει, φαίην ἂν, ταῦτα, ὧ ἄν-
θρωποι; οἷδ' ὅτι οὐκ ἂν ἔχοιεν ἄλλως λέγειν. Συνεδόκει
καὶ ἐκείνω. Ὅτε δὴ τοῦτο οὕτως ἔχει, τόδε μοι ἀπο-
κρίνασθε, φήσω. φαίνεται ὑμῖν τῇ ὄψει τὰ αὐτὰ μεγέθη 5
ἐγγύθεν μὲν μείζω, πόρρωθεν δὲ ἐλάττω, ἢ οὐ; Φήσουσι.
Καὶ τὰ παχέα καὶ τὰ πολλὰ ὡσαύτως; καὶ αἱ φωναὶ αἱ
ἴσαι ἐγγύθεν μὲν μείζους, πόρρωθεν δὲ σμικρότεραι;
D Φαῖεν ἂν. Εἰ οὖν ἐν τούτῳ ἡμῖν ἦν τὸ εὖ πράττειν,
ἐν τῷ τὰ μὲν μεγάλα μήκη καὶ πράττειν καὶ λαμβάνειν, 10
τὰ δὲ σμικρὰ καὶ φεύγειν καὶ μὴ πράττειν, τίς ἂν ἡμῖν
σωτηρία ἐφάνη τοῦ βίου; ἄρα ἡ μετροητικὴ τέχνη ἢ ἡ
τοῦ φαινομένου δύναμις; ἢ αὕτη μὲν ἡμᾶς ἐπλάνα καὶ
ἐποίει ἄνω τε καὶ κάτω πολλάκις μεταλαμβάνειν ταῦτα
καὶ μεταμέλειν καὶ ἐν ταῖς πράξεσι καὶ ἐν ταῖς αἰρέσεσι 15

3. οἷδ' T: οὐδ' B. 7. φωναὶ αἱ ἴσαι: articulus αἱ de
Heindorfi sententia additus, in libris evanuit, quod vocabulum
praecedens in αἱ exit. 12. ἢ ἢ apographa: ἢ BT. 13. αὕτη
T: αὐτὴ B. αὕτη μὲν ἂν a recent. manu apograph. Venetum 189,
post ἐπλάνα particulam ἂν insertam voluit Ast. 14. ταῦτα T:
ταῦτα B.

4. Ὅτε δὴ τοῦτο —] Quo-
niam igitur hoc citase habet.
Nam ὅτε, ut Lat. quando,
causam indicat, ut Soph. p.
254 B. v. ad Phaedon. p. 84 E.
Deinde μεγέθη, prorsus ut no-
strum Grössen, intelligitur
de rebus aliquem magnitudinis
modum habentibus. Phileb. p.
41 E: ἐν μὲν ὄψει τὸ πόρρω-
θεν καὶ ἐγγύθεν ὁρᾶν τὰ με-
γέθη τὴν ἀλήθειαν ἀφανίζει.
Stallb.

9. Εἰ οὖν ἐν τούτῳ ἡμῖν
ἦν —] Si igitur in eo po-
sita nobis esset vitae
felicitas, ut magnas men-
suras faceremus et elige-
remus, parvas autem fu-
geremus etc. Mox p. 356 E:
εἰ ἐν τῇ τοῦ περιττοῦ — αἰρέ-
σει ἡμῖν ἦν ἡ σωτηρία τοῦ
βίου. p. 357 A: ἐπειδὴ — ἐν
ὁρῶν τῇ αἰρέσει ἐφάνη ἡμῖν ἡ
σωτηρία τοῦ βίου οὐσα. v. p.
310 D, p. 324 E. Praepositio-
nem in hac appositione itera-

tam mox legimus p. 358 B: αἱ
ἐπὶ τούτου πράξεις ἀπασαι, ἐπὶ
τοῦ ἀλύπως ζῆν. v. Krüger Gr.
57. 10, 4. Vox μήκη, quae sine
ullo sententiae detrimento omitti
potuit, addita est ut initio huius
argumenti μεγέθη ad verba
φαίνεται ὑμῖν τῇ ὄψει τὰ αὐτὰ
. . ἐγγύθεν μὲν μείζω κτέ.

10. ἐπλάνα καὶ ἐποίει] Ad
haec ἂν e superioribus τίς ἂν
ἡμῖν σωτηρία ἐφάνη intelligen-
dum est, cf. Demosth. 31, 9: εἰ
αὐτῷ τις ἔδωκεν, ὁμόσαντι
ταῦτ' ἀληθῆ λέγειν, . . τί ἐποίη-
σεν ἂν; ἢ δῆλον ὅτι ὤμοσεν.
Krüger Gr. 69. 7, 4. Formula
ἄνω καὶ κάτω Stallbaumio in-
terprete indicat consilii inopiam
et animi dubitationem, ut saepe.
Nam sententia haec est: an
ista quidem (speciei vis) in
fraudem nos induceret ef-
ficeretque, ut eadem saepius
permutarem, modo
hoc, modo illud eligentes.

τῶν μεγάλων τε καὶ μικρῶν, ἢ δὲ μετρητικὴ ἄκυρον
 μὲν ἂν ἐποίησε τοῦτο τὸ φάντασμα, δηλώσασα δὲ τὸ E
 ἀληθὲς ἡσυχίαν ἂν ἐποίησεν ἔχειν τὴν ψυχὴν μένουσαν
 ἐπὶ τῷ ἀληθεῖ καὶ ἔσωσεν ἂν τὸν βίον; ἄρ' ἂν ὁμολο-
 5 γοῖεν οἱ ἄνθρωποι πρὸς ταῦτα ἡμᾶς τὴν μετρητικὴν
 σφύζειν ἂν τέχνην, ἢ ἄλλην; Τὴν μετρητικὴν, ὡμολόγει.
 Τί δ', εἰ ἐν τῇ τοῦ περιττοῦ καὶ ἀρτίου αἰρέσει ἡμῶν
 ἦν ἡ σωτηρία τοῦ βίου, ὅποτε τὸ πλεόν ὀρθῶς ἔδει
 ἐλέσθαι καὶ ὅποτε τὸ ἔλαττον, ἢ αὐτὸ πρὸς ἑαυτὸ ἢ τὸ
 10 ἕτερον πρὸς τὸ ἕτερον, εἴτ' ἐγγὺς εἴτε πόρρω εἴη, τί 357
 ἂν ἔσωξεν ἡμῶν τὸν βίον; ἄρ' ἂν οὐκ ἐπιστήμη; καὶ
 ἄρ' ἂν οὐ μετρητικὴ τις, ἐπειδήπερ ὑπερβολῆς τε καὶ
 ἐνδείας ἐστὶν ἡ τέχνη; ἐπειδὴ δὲ περιττοῦ τε καὶ ἀρτίου,
 ἄρα ἄλλη τις ἢ ἀριθμητικὴ; ὁμολογοῖεν ἂν ἡμῶν οἱ ἄν-
 15 θρωποι, ἢ οὐ; Ἐδόκουν ἂν καὶ τῷ Πρωταγόρᾳ ὁμολο-
 γεῖν. Εἶεν, ὦ ἄνθρωποι· ἐπειδὴ δὲ ἡδονῆς τε καὶ λύ-
 πης ἐν ὀρθῇ τῇ αἰρέσει ἐφάνη ἡμῶν ἡ σωτηρία τοῦ βίου
 οὕσα, τοῦ τε πλεόνος καὶ ἐλάττονος καὶ μείζονος καὶ
 20 μικροτέρου καὶ πορρωτέρου καὶ ἐγγυτέρου, ἄρα πρῶτον B
 μὲν οὐ μετρητικὴ φαίνεται, ὑπερβολῆς τε καὶ ἐνδείας
 οὕσα καὶ ἰσότητος πρὸς ἀλλήλας σκέψις; Ἄλλ' ἀνάγκη.
 Ἐπεὶ δὲ μετρητικὴ, ἀνάγκη δὴπου τέχνη καὶ ἐπιστήμη.
 Συμφήσουσιν. Ἦτις μὲν τοίνυν τέχνη καὶ ἐπιστήμη ἐστὶν

4. ὁμολογοῖεν οἱ ἄνθρωποι: articulum οἱ habent apographa et, ut videtur B, om. T et Stallbaum. 11. οὐκ om. BT, sed ascriptum in T. 14. ἢ apographa: om. BT. ἀριθμητικῇ T.

1. ἄκυρον μὲν ἂν ἐποίησε] H. e. efficeret, ut ne visum istud in errorem nos induceret. Nam ἄκυρον est proprie, quod vi et auctoritate sua privatum est. Stallb.

3. μένουσαν ἐπὶ τῷ ἀληθεῖ] in vero perseverantem; id, quod verum est, firmiter tenentem neque temere fluctuantem.

15. Ἐδόκουν ἂν — ὁμολογεῖν] pertinet ἂν ad infinitivum ὁμολογεῖν.

16. ἐπειδὴ δὲ ἡδονῆς τε καὶ λύπης.] quoniam in voluptatibus et doloribus recte eligendis vitae salus no-

bis visa est versari, hoc est in eligendis pluribus et paucioribus, maioribus et minoribus, longinquiorebus et propinquiorebus etc. De articulo in eiusmodi enumeratione primis tantum nominibus praemisso, ante cetera non item repetito v. ad Criton. p. 47 C. Alcibiad. p. 117 A. Euthyphr. p. 7 C. Stallb.

21. καὶ ἰσότητος πρὸς ἀλλήλας σκέψις;] Videl. ἡδονῆς τε πρὸς λύπην καὶ λύπης αὐτῆς πρὸς ἡδονήν. — εἰσαυθις σκεψόμεθα, alias s. posthac videbimus, utp. 347 B. Phaed. p. 115 A. Apolog. p. 24 B. al.

αὕτη, εἰσαῦθις σκεψόμεθα· ὅτι δὲ ἐπιστήμη ἐστὶ, τοσοῦτον ἐξαρκεῖ πρὸς τὴν ἀπόδειξιν, ἣν ἐμὲ δεῖ καὶ Πρωταγόραν ἀποδείξαι περὶ ὧν ἤρεσθ' ἡμᾶς. ἤρεσθε δέ, C εἰ μὲνησθε, ἥνικα ἡμεῖς ἀλλήλοις ὠμολογοῦμεν ἐπιστήμης μηδὲν εἶναι κρεῖττον, ἀλλὰ τοῦτο αἰεὶ κρατεῖν, ὅπου 5 ἂν ἐνῆ, καὶ ἡδονῆς καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων· ὑμεῖς δὲ δὴ ἔφατε τὴν ἡδονὴν πολλάκις κρατεῖν καὶ τοῦ εἰδότος ἀνθρώπου, ἐπειδὴ δὲ ὑμῖν οὐχ ὠμολογοῦμεν, μετὰ τοῦτο ἤρεσθε ἡμᾶς· ὦ Πρωταγόρα τε καὶ Σώκρατες, εἰ μὴ ἐστὶ τοῦτο τὸ πάθημα ἡδονῆς ἠτᾶσθαι, ἀλλὰ τί ποτ' 10 D ἐστὶ καὶ τί ὑμεῖς αὐτό φατε εἶναι; εἶπατε ἡμῖν. εἰ μὲν οὖν τότε εὐθύς ὑμῖν εἶπομεν ὅτι ἀμαθία, καταγελάτε ἂν ἡμῶν· νῦν δὲ ἂν ἡμῶν καταγελάτε, καὶ ὑμῶν αὐτῶν καταγελάσεσθε. καὶ γὰρ ὑμεῖς ὠμολογήκατε ἐπιστήμης ἐνδεία ἐξαμαρτάνειν περὶ τὴν τῶν ἡδονῶν αἴρεσιν καὶ 15 λυπῶν τοὺς ἐξαμαρτάνοντας· ταῦτα δὲ ἐστὶν ἀγαθὰ τε καὶ κακά. καὶ οὐ μόνον ἐπιστήμης, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ πρόσθεν ἔτι ὠμολογήκατε, ὅτι μετροητικῆς. ἡ δὲ ἐξ- E αμαρτανομένη πρᾶξις ἄνευ ἐπιστήμης ἴστε πού καὶ αὐτοὶ ὅτι ἀμαθία πρᾶτται. ὥστε τοῦτ' ἐστὶ τὸ ἡδονῆς ἠτῶ 20

1. αὕτη in BT corruptum in ἡ αὐτή, veram lectionem in apographo Veneto 189 ex correct. restitutam primus exhibuit Heindorf. τοσοῦτον ἐξαρκεῖ — ἀμαθία ἢ μεγίστη paragrapho E exscripsit Stobaeus Flor. VI 63. 11. εἶπετε BT, sed verius est, ut olim iam monui, εἶπατε, quod servavit Stobaeus, vid. p. 353 A et Lachet. p. 186 E εἶπατον ἡμῖν et p. 187 D εἶπατε, καὶ κοινῇ σκέψασθε. Atque εἶπατε etiam Schanz reposuit. 13. νῦν δὲ ἂν B'T: νῦν δ' ἂν Bekker. 17. εἰς τὸ apographa: ἧς τὸ BT, quod Hirschig probat deleta proxima particula ὅτι.

3. ἤρεσθε δέ] p. 353 A. Bene haec interpretatur Heindorfius: interrogastis enim, si meministis, quum inter utrumque nostrum conveniret scientia nihil esse superius, sed hanc semper superare, in quocumque inesset, et voluptatem et reliqua omnia, vos autem diceretis, voluptatem saepe vincere etiam hominem scientem, id igitur quum vobis non daremus, deinde interrogastis nos etc.

5. ἀλλὰ τοῦτο αἰεὶ κρατεῖν] sc. τὴν ἐπιστήμην. v. ad p. 352 B.

12. καταγελάτε ἂν ἡμῶν] Imperfectum post aoristum positum hac sententia: Quodsi antea statim vobis dixissemus esse inscientiam, nos risissetis et etiam nunc rideretis, quippe non edocti meliora. Apolog. Socrat. p. 32 E: ἄρ' οὖν ἂν με οἴεσθε τοσαύδε ἔτη διαγενέσθαι, εἰ ἐπραττον τὰ δημόσια. Gorg. p. 471 A. Stallb. Conf. supra p. 313 A.

17. καὶ οὐ μόνον ἐπιστήμης] Intell. ἐνδεία.

20. ὥστε τοῦτ' ἐστὶ] Pro-

εἶναι, ἀμαθία ἢ μεγίστη· ἧς Πρωταγόρας ὅδε φησὶν
 ἰατρός εἶναι καὶ Πρόδικος καὶ Ἰππίας· ὑμεῖς δὲ διὰ τὸ
 οἶσθαι ἄλλο τι ἢ ἀμαθίαν εἶναι οὔτε αὐτοὶ οὔτε τοὺς
 ὑμετέρους παῖδας παρὰ τοὺς τούτων διδασκάλους τούσδε
 5 τοὺς σοφιστὰς πέμπετε, ὡς οὐ διδακτοῦ ὄντος, ἀλλὰ
 κηδόμενοι τοῦ ἀργυρίου καὶ οὐ διδόντες τούτοις κακῶς
 πράττετε καὶ ἰδία καὶ δημοσία.

Cap. XXXVIII. Ταῦτα μὲν τοῖς πολλοῖς ἀποκεκρι- 358
 μένοι ἂν ἤμεν. ὑμᾶς δὲ δὴ μετὰ Πρωταγόρου ἐρωτῶ,
 10 ὦ Ἰππία τε καὶ Πρόδικε — κοινὸς γὰρ δὴ ἔστω ὑμῖν
 ὁ λόγος — πότερον δοκῶ ὑμῖν ἀληθῆ λέγειν ἢ ψεύδε-
 σθαι. Ὑπερφυῶς ἐδόκει ἅπασιν ἀληθῆ εἶναι τὰ εἰρη-
 μένα. Ὁμολογεῖτε ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, τὸ μὲν ἡδὺ ἀγαθὸν
 εἶναι, τὸ δὲ ἀνιαρὸν κακόν. τὴν δὲ Προδίκου τοῦδε
 15 διαίρεσιν τῶν ὀνομάτων παραιτοῦμαι· εἴτε γὰρ ἡδὺ εἴτε
 τερπνὸν λέγεις εἴτε χαρτόν, εἴτε ὀπόθεν καὶ ὅπως χαίρεις B

3. οὔτε αὐτοὶ BT: ἴτε post αὐτοὶ insertum vult Madvig
 (advers. I 409) et recepit Cron. Quamquam autem verbum eva-
 nuisse videtur, tamen pro ἴτε expectes ἐφοιτᾶτε aut φοιτᾶτε. Et
 si scriptum fuit οὔτ' ἐφοιτᾶτε αὐτοὶ, id terminationis compendio
 neglecto ante αὐτοὶ propter similem utriusque vocis sonum facile
 perire potuit. 4. τούτων mutandum putat Cobet in τούτον,
 eique in proximis Naber τοὺς σοφιστὰς recte delevisse videtur,
 quae infelicissima est coniectura. 9. ἐρωτῶ, ὦ Ἰππία Rückert:
 ὦ, quod libri omittunt, cur interciderit, liquet.

nomini τούτο per appositionem
 additum ἀμαθία ἢ μεγίστη. Pro-
 xima in propatulo est dicta esse
 εἰρωνικῶς. De voc. ἰατρός v. ad
 p. 312 B.

3. οὔτε αὐτοὶ οὔτε τοὺς
 ὑμ.] Post οὔτε αὐτοὶ per zeugma
 intelligendum προσέρχεσθε, quae
 ratio paullo durior. Nimirum di-
 cere volebat: οὔτε αὐτοὶ οὔτε
 οἱ παῖδες προσέρχονται. Stallb.

4. παρὰ τοὺς τούτων δι-
 δασκάλους] ad harum re-
 rum magistros. Pluralis (τού-
 των) pertinet etiam ad eas res,
 quas οἱ πολλοὶ in causa esse puta-
 verant. Simili modo, sed inverso
 ordine Plato supra p. 349 A
 scripsit τούτου μισθόν et ἐπὶ τὴν
 τούτων σκέψιν. v. p. 358 C. De tali
 plurali G. Hermann ad Eurip.
 Iphig. Tauric. v. 678 contra Din-
 dorffios annotavit: nihil soloeci

in eo, nisi soloeca sunt quae
 πρὸς τὸ σημαίνόμενον dicta vo-
 cantur.

τούσδε τοὺς σοφιστὰς]
 cf. p. 349 A σοφιστήν ἐπονομά-
 σας σεαντιὸν ἀπέφηνας παιδεύ-
 σεως καὶ ἀρετῆς διδάσκαλον.

14. τὴν δὲ Προδίκου τοῦ-
 δε διαίρεσιν] Rursus Prodicum
 artem traducit. v. ad p. 337 A
 et B. De verbo παραιτοῦμαι di-
 ximus ad p. 320 D.

16. εἴτε ὀπόθεν καὶ ὅπως
 χαίρεις — ὄν.] Saepius Plato
 similiter locutus est, ut Cratyl.
 p. 400 E: ὥσπερ ἐν ταῖς εὐχαῖς
 νόμος ἐστὶν ἡμῖν εὐχεσθαι, οἴ-
 τινές τε καὶ ὀπόθεν χαίρουσιν
 ὀνομαζόμενοι. Cf. Horat. sat. II
 6, 20 Matutine pater, seu Iane
 libentius audis. Itaque ap-
 paret, quam festive Socrates
 verba χαίρεις ὀνομαζών ad Pro-

τὰ τοιαῦτα ὀνομάζων, ὧ βέλτιστε Πρόδικε, τοῦτό μοι πρὸς ὃ βούλομαι ἀποκρίναι. Γελάσας οὖν ὁ Πρόδικος συνωμολόγησε, καὶ οἱ ἄλλοι. Τί δὲ δὴ, ὧ ἄνδρες, ἔφην ἐγὼ, τὸ τοιόνδε; αἱ ἐπὶ τούτου πράξεις ἅπασαι, ἐπὶ τοῦ ἀλύπως ζῆν καὶ ἡδέως, ἅρ' οὐ καλαί; καὶ τὸ καλὸν ⁵ ἔργον ἀγαθὸν τε καὶ ὠφέλιμον; Συνεδόκει. Εἰ ἄρα, ἔφην ἐγὼ, τὸ ἡδὺ ἀγαθὸν ἐστίν, οὐδεὶς οὔτε εἰδὼς οὔτε οἰόμενος ἄλλα βελτίω εἶναι ἢ ἃ ποιεῖ, καὶ δυνατά, ἔπειτα ποιεῖ ταῦτα, ἐξὸν τὰ βελτίω· οὐδὲ τὸ ἥττω εἶναι
 B αὐτοῦ ἄλλο τι τοῦτ' ἐστὶν ἢ ἀμαθία, οὐδὲ κρείττω ἐάν- ¹⁰
 τοῦ ἄλλο τι ἢ σοφία. Συνεδόκει πᾶσι. Τί δὲ δὴ; ἀμα-

5. Post καλαί in BT leguntur verba καὶ ὠφέλιμοι, sed haec esse interpolatoris vidit Schleiermacher. Heindorf ante καλαί voculam καὶ interpositam volebat. 8. ἃ ποιεῖ, καὶ δυνατά Schleiermacher: ἃ ἐποίει καὶ δύναται BT. Sauppe scripsit ἃ ποιεῖ ἃ καὶ δύναται. Schirlitz et Cron malunt ἃ ἐποίει, καὶ δυνατά. Sed illud δυνατά et quae eius loco scribuntur moleste abundant propter sequentia ἐξὸν τὰ βελτίω, haec autem cum Platonica esse proximae paragraphi D et E doceant, mihi Astius rectissime iudicavisse videtur verba καὶ δύναται ex interpretatione verborum ἐξὸν τὰ βελτίω fluxisse et ex Platonis oratione eximenda esse.

dici artificium transtulerit; cf. sympos. p. 212 C: τοῦτον οὖν τὸν λόγον, ὧ Φαῖδρε, εἰ μὲν βούλει, ὡς ἐγκώμιον εἰς Ἐρωτα νόμισον εἰρησθαι· εἰ δέ, ὅ τι καὶ ὅπῃ χαίρεις ὀνομάζων, τοῦτο ὀνόμαζε. de leg. I p. 633 A. Criton. p. 50 A. Hipp. min. p. 369 A. Parmenid. p. 133 D. Phaedr. p. 273 C. al. — ὁπόθεν ὀνομάζων illustratur Hom. II. X 68: πατρόθεν ἐκ γενεῆς ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον.

1. τοῦτο — ἀποκρίναι] hoc vocabulo utere respondens ad id, quod volo, ut dicas vel τὸ ἡδὺ εἶναι ἀγαθὸν vel τὸ τερπνὸν εἶν. ἀγ. etc.

4. αἱ ἐπὶ τούτου πράξεις —] quaecunque agimus eo tendentes, ut vivamus sine dolore ac iucunde. Appositionis genus ad p. 356 C attigimus. Genitivi usum rariorem Heindorfius bene explicavit comparatis eiusmodi locis, in quibus ἐπὶ de motu intelli-

oportet. Mox verba καὶ ὠφέλιμοι merito in glossematis suspicionem vocavit Schleiermacher. Nam ex eo, quod honestae sint actiones nostrae, in proximis demum colligitur easdem esse etiam utiles atque bonas. Rem conficiunt quae leguntur p. 359 E, ubi ad hunc locum respicitur. Stallb.

8. ἢ ἃ ποιεῖ, καὶ δυνατά] Sententia verborum haec est: Si igitur, inquam ego, iucundum bonum est, nemo qui vel sciat vel opinetur alia esse meliora quam quae facit, eaque esse talia, quae possint fieri, tamen ea, quae minus bona sunt, facit, quum liceat agere meliora. Ad ἐξὸν τὰ βελτίω int. ποιεῖν. Sic mox p. 358 D: οὐδεὶς τὸ μείζον αἰρήσεται, ἐξὸν τὸ ἔλαττον, sc. αἰρήσεται. Ibid. E: ἀρὰ τις ἀνθρώπων ἐθελήσει ἐπὶ ταῦτα ἵέναι, ἃ δέδοικεν, ἐξὸν ἐπὶ ἃ μή; sc. ἵέναι. Stallb.

θίαν ἄρα τὸ τοιούνδε λέγετε, τὸ ψευδῆ ἔχειν δόξαν καὶ ἐψεῦσθαι περὶ τῶν πραγμάτων τῶν πολλοῦ ἀξίων; Καὶ τοῦτο πᾶσι συνεδόκει. "Ἄλλο τι οὖν, ἔφην ἐγώ, ἐπὶ γε τὰ κακὰ οὐδεὶς ἐκὼν ἔρχεται, οὐδὲ ἐπὶ ἃ οἶεται κακὰ εἶναι, οὐδ' ἔστι τοῦτο, ὡς ἔοικεν, ἐν ἀνθρώπου φύσει, ἐπὶ ἃ οἶεται κακὰ εἶναι ἐθέλειν λέναι ἀντὶ τῶν ἀγαθῶν. D ὅταν τε ἀναγκασθῆ δυοῖν κακοῖν τὸ ἕτερον αἰρεῖσθαι, οὐδεὶς τὸ μείζον αἰρήσεται, ἔξόν τὸ ἔλαττον. "Ἀπαντα ταῦτα συνεδόκει ἅπασιν ἡμῖν. Τί οὖν; ἔφην ἐγώ, 10 καλεῖτέ τι δέος καὶ φόβον; καὶ ἄρα ὅπερ ἐγώ; πρὸς σὲ λέγω, ὦ Πρόδικε. προσδοκίαν τινὰ λέγω κακοῦ τοῦτο, εἴτε φόβον εἴτε δέος καλεῖτε. Ἐδόκει Πρωταγόρα μὲν

9. συνεδόκει recepit Heindorf e Bas. 2 et praebent apogr. Vindob. suppl. 7 et Vatican. 1029: συνδοκεῖ BT. 10. καλεῖτέ τι δέος: in his τι, quod om. BT, de coniectura Heindorfi addunt editores post Bekkerum omnes.

5. οὐδ' ἔστι τοῦτο — ἐν ἀνθρώπου φύσει] neque hoc naturae hominis insitum est: und es liegt nicht in der menschlichen Natur.

6. εἶναι ἐθέλειν λέναι] Infinitivos Plato similiter cumlavit de leg. p. 693 D: ἐμελλες λέγειν δεῖν στοχάζεσθαι τὸν νομοθέτην.

ἀντὶ τῶν ἀγαθῶν] Breviter hoc dictum pro ἀντὶ τοῦ λέναι ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ. cf. p. 317 B. 330 C. Phileb. p. 34 C: ἵνα πητὴν ψυχῆς ἡδονὴν χωρὶς σώματος ὅ τι μάλιστα καὶ ἐναργέστατα λάβοιμεν, i. e. χωρὶς τῆς τοῦ σώματος. Ibid. p. 41 C: οὐκοῦν τὸ μὲν ἐπιθυμοῦν ἦν ἡ ψυχὴ τῶν τοῦ σώματος ἐναντίων ἔξεων, i. e. τῶν ἐναντίων τῶν τοῦ σώματος ἔξεων. Symp. p. 218 E. de rep. VIII p. 554 D. Lucian. dial. deor. XXII 1: εἴτα τί παθοῦσα ἐκείνη ἀντ' ἐμοῦ τράγω σε ὁμοιον ἔτεκεν; i. e. ἀντὶ τοῦ ἐμοὶ ὁμοίον σε τίπτειν. Stallb.

10. καλεῖτέ τι δέος καὶ φόβον;] Sic p. 332 A: ἀφροσύνην τι καλεῖς; Menon. p. 76 A: τί δέ; ἐπίπεδον καλεῖς τι, καὶ

ἕτερον αὖ στερεόν; Ibid. p. 75 E: ἀλλὰ σύ γέ που καλεῖς πεπερανθῆναι τι καὶ τετελετημέναι; Ibid. p. 88 A: σφροσύνην τι καλεῖς καὶ δικαιοσύνην; Phaedon. p. 103 C. Cratyl. p. 399 D. 421 A. et multis aliis locis. Deinde expectes: προσδοκίαν γὰρ τινὰ λέγω. Sed ἀσύνδειον hoc nihil habet offensionis.

12. εἴτε φόβον εἴτε δέος κ.] Ammonius s. v. Δέος: Δέος καὶ φόβος διαφέρει. Δέος μὲν γὰρ ἔστι πολυχρόνιος κακοῦ ὑπόνοια· φόβος δὲ ἡ παραντίκα πτόησις. διόπερ Ἡρόδοτος ἐν τῇ τετάρτῃ (c. 115) Ἡμέας ἔχει φόβος τε καὶ δέος. Sed hoc discrimen saepe negligitur. de leg. V p. 746 E: οὐδ' ἐκείνα φοβητέα, δείσαντα τὴν δόξασαν — μικρολογίαν. Ib. VII p. 819 A: φοβοῦμαι μὲν καὶ ταῦτα — μᾶλλον δ' ἔτι δέδοικα τοὺς ἡμμένους κτέ. Xenoph. Mem. III 5, 6. al. Stallb. Conf. Lach. p. 198 B: δέος γὰρ εἶναι προσδοκίαν μέλλοντος κακοῦ. Aristot. Eth. Nic. III 9: διὸ καὶ τὸν φόβον ὀρίζονται προσδοκίαν κακοῦ, quae verba haud inepte ad hunc locum Protagorae retuleris, cf. ad p. 352 C ann.

Ε καὶ Ἰππία δέος τε καὶ φόβος εἶναι τοῦτο, Προδίκω δὲ δέος, φόβος δ' οὔ. Ἄλλ' οὐδέν, ἔφην ἐγώ, ὦ Πρόδικε, διαφέρει· ἀλλὰ τόδε. εἰ ἀληθῆ τὰ ἔμπροσθέν ἐστιν, ἄρα τις ἀνθρώπων ἐθελήσει ἐπὶ ταῦτα ἰέναι, ἃ δέδοικεν, ἐξὸν ἐπὶ ἃ μή; ἢ ἀδύνατον ἐκ τῶν ὠμολογημένων; ἃ γὰρ δέδοικεν, ὠμολόγηται ἠγεῖσθαι κακὰ εἶναι· ἃ δὲ ἠγεῖται κακὰ, οὐδένα οὔτε ἰέναι ἐπὶ ταῦτα οὔτε λαμβά-
359 νειν ἐκόντα. Ἐδόκει καὶ ταῦτα πᾶσιν.

Cap. XXXIX. Οὕτω δὴ τούτων ὑποκειμένων, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Πρόδικέ τε καὶ Ἰππία, ἀπολογεῖσθω ἡμῖν ¹⁰ Πρωταγόρας ὅδε, ἃ τὸ πρῶτον ἀπεκρίνατο, πῶς ὀρθῶς ἔχει, μὴ ἃ τὸ πρῶτον παντάπασι· τότε μὲν γὰρ δὴ πέντε ὄντων μορίων τῆς ἀρετῆς οὐδέν ἔφη εἶναι τὸ ἕτερον οἷον τὸ ἕτερον, ἰδίαν δὲ αὐτοῦ ἕκαστον ἔχειν δύναμιν· ἀλλ' οὐ ταῦτα λέγω, ἀλλ' ἃ τὸ ὕστερον εἶπε. ¹⁵ τὸ γὰρ ὕστερον ἔφη τὰ μὲν τέτταρα ἐπιεικῶς παραπλήσια B ἀλλήλοις εἶναι, τὸ δὲ ἐν πάνυ πολὺ διαφέρειν τῶν ἄλλων, τὴν ἀνδρείαν. γνώσεσθαι δέ μ' ἔφη τεκμηρίω τῷδε· εὐρήσεις γάρ, ὦ Σώκρατες, ἀνθρώπους ἀνοσιωτάτους μὲν ὄντας καὶ ἀδικωτάτους καὶ ἀκολαστοτάτους ²⁰ καὶ ἀμαθεστάτους, ἀνδρειοτάτους δέ· ὃ γινώσκει ὅτι πολὺ διαφέρει ἢ ἀνδρεία τῶν ἄλλων μορίων τῆς ἀρετῆς. καὶ ἐγὼ εὐθύς τότε πάνυ ἐθαύμασα τὴν ἀπόκρισιν καὶ ἔτι μᾶλλον, ἐπειδὴ ταῦτα μεθ' ὑμῶν διεξῆλθον. ἠρόμην δ' οὖν τοῦτου, εἰ τοὺς ἀνδρείους λέγοι θαρραλέους. ²⁵ C ὁ δέ, καὶ ἵτας γ', ἔφη. μέμνησαι, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Πρωταγόρα, ταῦτα ἀποκρινόμενος; Ὁμολόγει. Ἴδι δὴ, ἔφην ἐγώ, εἰπέ ἡμῖν, ἐπὶ τί λέγεις ἵτας εἶναι τοὺς ἀνδρείους;

2. ἐγώ, ὦ Πρόδικε Bekker: ὦ om. BT. 10. ὦ Πρόδικέ ἀποgr. Venet. 189: ὦ om. BT. 15. ἃ B: ὅ T. 17. πάνυ πολὺ B: ut p. 349 D, πάνυ om. T. 27. ἀποκρινόμενος BT: ἀποκρινάμενος suasit Cobet, sed cf. Krüger 53, 2, 9. 28. ἐπὶ τί BT: ἐπὶ τίνα, quod in B superscriptum est, recepit Bekker eumque Stallbaum aliique secuti sunt. Recte autem Ast et Schanz

3. ἀλλὰ τόδε] Intell. διαφέρει. Nihil, inquit, istud interest, sed hoc quaeritur: si vera sunt quae antea diximus, num quisquam sua sponte appetet quae metuit, quum quae non metuit, possit appetere?

6. ὠμολόγηται ἠγεῖσθαι κακὰ εἶναι] Nam quae quis metuit, ea concessum est illum pro malis habere.

12. μὴ ἃ τὸ πρῶτον] p. 329 D sqq.

16. τὸ γὰρ ὕστερον] v. p. 349 B—D.

ἢ ἐφ' ἄπερ οἱ δειλοί; Οὐκ ἔφη. Οὐκοῦν ἐφ' ἕτερα.
 Ναί, ἢ δ' ὅς. Πότερον οἱ μὲν δειλοὶ ἐπὶ τὰ θαρραλέα
 ἔρχονται, οἱ δὲ ἀνδρεῖοι ἐπὶ τὰ δεινά; Λέγεται δὴ, ὦ
 Σώκρατες, οὕτως ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Ἀληθῆ, ἔφην
 5 ἐγώ, λέγεις· ἀλλ' οὐ τοῦτο ἐρωτῶ, ἀλλὰ σὺ ἐπὶ τί φῆς
 ἴτας εἶναι τοὺς ἀνδρεῖους; ἄρ' ἐπὶ τὰ δεινά, ἡγουμένους D
 δεινὰ εἶναι, ἢ ἐπὶ τὰ μῆ; Ἀλλὰ τοῦτό γ', ἔφη, ἐν οἷς
 σὺ ἔλεγες τοῖς λόγοις ἀπεδείχθη ἄρτι ὅτι ἀδύνατον.
 Καὶ τοῦτο, ἔφην ἐγώ, ἀληθὲς λέγεις. ὥστ' εἰ τοῦτο
 10 ὀρθῶς ἀπεδείχθη, ἐπὶ μὲν ἃ δεινὰ ἡγεῖται εἶναι οὐδεὶς
 ἔρχεται, ἐπειδὴ τὸ ἦττω εἶναι ἑαυτοῦ εὐρέθη ἀμαθία
 οὕσα. Ὁμολόγει. Ἀλλὰ μὴν ἐπὶ ἃ γε θαρροῦσι πάντες
 αὐτὸν ἔρχονται, καὶ δειλοὶ καὶ ἀνδρεῖοι, καὶ ταύτη γε ἐπὶ
 τὰ αὐτὰ ἔρχονται οἱ δειλοὶ τε καὶ οἱ ἀνδρεῖοι. Ἀλλὰ
 15 μέντοι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, πᾶν γε τούναντίου ἐστὶν ἐπὶ E

posuerunt τί, quod sequente plurali iteratur in proximis ἐπὶ τί φῆς ἴτας εἶναι κτέ. v. ad p. 357 E et Phaedon, p. 58 C al. 1. ἢ, quod Heindorf de coniectura dederat, B: ἢ T. 3. δεινὰ corr. apogr. Parisin. 1811: δειλὰ B T, quae permutatio etiam p. 160 occurrit. 11. εὐρέθη T: εὐρέθη ἢ B. 14. οἱ ἀνδρεῖοι B: ἀνάνδρεοι T.

2. Πότερον — δεινά] πότερον quum dicebat Socrates, cogitatio eius iam advertebatur ad paulo inferius illata (ἢ) ἐπὶ τὰ αὐτὰ ἔρχονται οἱ δειλοὶ τε καὶ οἱ ἀνδρεῖοι. Similis ratio obtinet de leg. I p. 626 C: πότερον οὖν δὴ πόλεσι μὲν πρὸς πόλεις ὀρθὸν τοῦτ' ἐστὶ, κώμη δὲ πρὸς κώμη ἕτερον; Οὐδὰμῶς. Ἀλλὰ ταῦτόν;

ἐπὶ τὰ θαρραλέα ἔρχονται] haec explicantur proximis verbis ἐπὶ ἃ γε θαρροῦσιν ἔρχονται, et significant τὰ θαρραλέα h. l. eadem ac τὰ μῆ δεινά s. τὰ μῆ παρέχοντα δέος.

7. ἐν οἷς σὺ ἔλεγες τοῖς λόγοις] H. e. ἐν τοῖς λόγοις, οὓς σὺ ἔλεγες. Verba ἀλλὰ τοῦτό γ' referuntur ad priorem partem interrogationis: ἄρ' ἐπὶ τὰ δεινά, ἡγουμένους δεινὰ εἶναι. Stallb.

11. εὐρέθη ἀμαθία οὕσα] Frequenti nec tamen constanti

sermonis usu participium praedicato accommodatum. v. ad p. 354 C. Astius totum hoc: ἐπειδὴ τὸ ἦττω. — οὕσα pro alieno eoque inepto additamento habet, sed quum hic quae dicuntur δεινά, eadem sint κακά, ad ea non accedit nisi qui ratione et sapientia destitutus est. Itaque si qui sunt, qui cupiditatibus incitati (ἦττονες ἑαυτῶν) ad τὰ δεινά ferantur, eos illuc ἀμαθία quaedam perducit, quum quantum mali suscipiant, non exputent. v. ann. ad p. 345 D.

12. Ἀλλὰ μὴν ἐπὶ ἃ γε θαρροῦσι] Repetito superioris disputationis argumento, quid porro inde consequatur, explicare pergit. Et primo quidem ex eo, quod concessum erat quum fortes tum ignavos audacter ad ea accedere, ad quae accedant, argute concludit hac ratione effici, ut utrique ad eadem prorsus accedere iudicandi sint. Stallb.

ἂ οἱ τε δειλοὶ ἔρχονται καὶ οἱ ἀνδρεῖοι. αὐτίκα εἰς τὸν
 πόλεμον οἱ μὲν ἐθέλουσιν ἰέναι, οἱ δὲ οὐκ ἐθέλουσι.
 Πότερον, ἔφην ἐγώ, καλὸν ὄν ἰέναι ἢ αἰσχρόν; Καλόν,
 ἔφη. Οὐκοῦν εἶπερ καλόν, καὶ ἀγαθὸν ὡμολογήσαμεν
 ἐν τοῖς ἔμπροσθεν; τὰς γὰρ καλὰς πράξεις ἀπάσας ἀγα- 5
 θὰς ὡμολογήσαμεν. Ἀληθῆ λέγεις, καὶ αἰεὶ ἔμοιγε δοκεῖ
 οὕτως. Ὁρθῶς γε, ἔφην ἐγώ. ἀλλὰ ποτέρους φῆς εἰς
 360 τὸν πόλεμον οὐκ ἐθέλειν ἰέναι, καλὸν ὄν καὶ ἀγαθόν;
 Τοὺς δειλοὺς, ἦ δ' ὅς. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, εἶπερ καλὸν
 καὶ ἀγαθόν, καὶ ἡδύ; Ὁμολόγηται γοῦν, ἔφη. Ἄρ' οὖν 10
 γινώσκοντες οἱ δειλοὶ οὐκ ἐθέλουσιν ἰέναι ἐπὶ τὸ κάλ-
 λιόν τε καὶ ἄμεινον καὶ ἡδιον; Ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἰάν
 ὁμολογῶμεν, ἔφη, διαφθεροῦμεν τὰς ἔμπροσθεν ὁμολο-
 γίας. Τί δ' ὁ ἀνδρεῖος; οὐκ ἐπὶ τὸ κάλλιόν τε καὶ
 ἄμεινον καὶ ἡδιον ἔρχεται; Ἀνάγκη, ἔφη, ὁμολογεῖν. 15
 Β Οὐκοῦν ὅλως οἱ ἀνδρεῖοι οὐκ αἰσχροὺς φόβους φοβοῦν-
 ται, ὅταν φοβῶνται, οὐδὲ αἰσchrὰ θάρρη θαρροῦσιν;
 Ἀληθῆ, ἔφη. Εἰ δὲ μὴ αἰσchrὰ, ἄρ' οὐ καλὰ; Ὁμολόγει.
 Εἰ δὲ καλὰ, καὶ ἀγαθὰ; Ναί. Οὐκοῦν καὶ οἱ δειλοὶ
 καὶ οἱ θρασεῖς καὶ οἱ μαινόμενοι τὸνναντίον αἰσchrοὺς 20
 τε φόβους φοβοῦνται καὶ αἰσchrὰ θάρρη θαρροῦσιν;
 Ὁμολόγει. Θαρροῦσι δὲ τὰ αἰσchrὰ καὶ κακὰ δι' ἄλλο

7. φῆς εἰς ἀπογραφή: φήσεις ΒΤ. 11. τὸ κάλλιόν τε
 Stephanus: τὸ καλόν τε ΒΤ, vid. ad Criton. p. 54 C, Phaedon. p.
 98 E. 20. θρασεῖς Τ: θρασεῖς Β, illa forma legitur etiam in
 Par. A de leg. I p. 630: τῶν μισθοφόρων. . οἱ πλείστοι γίνονται
 θρασεῖς καὶ ἄδικοι καὶ ὑβρισταὶ καὶ ἀφρονέστατοι σχεδὸν ἀπάν-
 των, eodemque loco declaratur rectissime τοὺς θρασεῖς hic cum
 insanis coniunctos esse, quia utriusque, cum timidis (οἱ δειλοὶ) turpi-
 ter metuant, turpi sunt confidentia. cf. supra p. 350 B.

1. αὐτίκα εἰς τὸν π.] vel-
 uti, ne longe hinc abeam:
 so z. B. gleich. Mox καλόν ὄν
 est: quum pulchrum sit.

4. καὶ ἀγαθόν ὡμολογ.]
 p. 358 B.

9. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ —
 καὶ ἡδύ;] Nonne, inquam,
 si pulcrum et bonum est,
 etiam iucundum erit?

16. Οὐκοῦν ὅλως — θαρ-
 ροῦσιν] Omnino igitur for-
 tes non turpi afficiuntur

timore, si quando timeant,
 neque turpi confidentia
 repleti sunt? Sunt igitur,
 quae fortes timeant, sed ea re
 vera mala sunt. De coniunctione
 et constructione verborum αἰσ-
 χροὺς φόβους φοβεῖσθαι et
 αἰσchrὰ θάρρη θαρρεῖν v. Lō-
 beck Paralip. I p. 507 et p.
 513 sq. Ut hoc loco, ita οὐκ
 post οὐκοῦν infertur Phileb. p.
 43 D: οὐκοῦν οὐκ ἂν εἴη τὸ
 μὴ λυπεῖσθαι ποτε ταῦτόν τῶ
 χαίρειν; Prot. Πῶς γὰρ ἂν;

τι ἢ δι' ἄγνοιαν καὶ ἀμαθίαν; Οὕτως ἔχει, ἔφη. Τί C
οὖν; τοῦτο δι' ὃ δειλοί εἰσιν οἱ δειλοί, δειλίαν ἢ ἀν-
δρείαν καλεῖς; Δειλίαν ἔγωγ', ἔφη. Δειλοὶ δὲ οὐ διὰ
τὴν τῶν δεινῶν ἀμαθίαν ἐφάνησαν ὄντες; Πάνυ γ', ἔφη.
5 Διὰ ταύτην ἄρα τὴν ἀμαθίαν δειλοὶ εἰσιν; Ὡμολόγει.
Δι' ὃ δὲ δειλοὶ εἰσι, δειλία ὁμολογεῖται παρὰ σοῦ;
Συνέφη. Οὐκοῦν ἢ τῶν δεινῶν καὶ μὴ δεινῶν ἀμαθία
δειλία ἂν εἴη; Ἐπένευσεν. Ἀλλὰ μήν, ἦν δ' ἐγώ, ἐναντίου D
ἀνδρείᾳ δειλία. Ἐφη. Οὐκοῦν ἢ τῶν δεινῶν καὶ μὴ δει-
10 νῶν σοφία ἐναντία τῇ τούτων ἀμαθίᾳ ἐστί; Καὶ ἐνταῦθα
ἔτι ἐπένευσεν. Ἡ δὲ τούτων ἀμαθία δειλία; Πάνυ μόγις
ἐνταῦθα ἐπένευσεν. Ἡ σοφία ἄρα τῶν δεινῶν καὶ μὴ
δεινῶν ἀνδρεία ἐστίν, ἐναντία οὖσα τῇ τούτων ἀμαθίᾳ;
οὐκέτι ἐνταῦθα οὐτ' ἐπινεῦσαι ἠθέλησεν ἐσίγα τε· καὶ
15 ἐγὼ εἶπον· Τί δή, ὦ Πρωταγόρα, οὔτε σὺ φῆς ἂ ἐρωτῶ
οὔτε ἀπόφῃς; Αὐτός, ἔφη, πέρανον. Ἐν γ', ἔφην ἐγώ,
μόνον ἐρόμενος ἔτι σέ, εἰ σοι ὥσπερ τὸ πρῶτον ἔτι E
δοκοῦσιν εἶναί τινες ἄνθρωποι ἀμαθέστατοι μὲν, ἀνδρειό-
τατοι δέ. Φιλονεικεῖν μοι, ἔφη, δοκεῖς, ὦ Σώκρατες,
20 τὸ ἐμὲ εἶναι τὸν ἀποκρινόμενον. χαριουῖμαι οὖν σοι,
καὶ λέγω ὅτι ἐκ τῶν ὁμολογημένων ἀδύνατόν μοι
δοκεῖ εἶναι.

Cap. XL. Οὔτοι, ἦν δ' ἐγώ, ἄλλου ἔνεκα ἐρωτῶ
πάντα ταῦτα ἢ σκέψασθαι βουλόμενος, πῶς ποτ' ἔχει τὰ
περὶ τῆς ἀρετῆς καὶ τί ποτ' ἐστὶν αὐτὸ ἢ ἀρετῆ. οἶδα

19. Φιλονεικεῖν — τὸ ἐμὲ εἶναι: Schanz, qui φιλονεικεῖν
dedit ut p. 336 D etiam φιλόνομος et συμφιλονεικεῖν, putat πρὸς
τὸ ἐμὲ εἶναι scribendum esse, quae est huius verbi solita con-
structio.

14. οὐκέτι οὐτ' ἐπινεῦ-
σαι ἠθέλ. ἐσίγα τε] Hic non
iam neque nutu, neque voce sen-
tentiam suam aperuit. Eodem
modo τε post οὔτε illatum p.
347 E. p. 351 A. p. 361 E. p.
309 B, ubi v. ann.

19. Φιλονεικεῖν — τὸ ἐμὲ
εἶναι] φιλονεικεῖν pertina-
citer contendere h. l. cum
accusativo positum est. Plerum-
que πρὸς additum reperitur, ut
de rep. p. 338 A: προσεποιεῖτο
δὲ φιλονεικεῖν πρὸς τὸ ἐμὲ εἶναι

τὸν ἀποκρινόμενον. Supra p.
336 E: φιλόνομος ἐστὶ πρὸς ὃ
ἂν ὁρμήσῃ. Eodem tamen modo
cum simplici accusativo hoc ver-
bum iunxit Thucydides V 111, 4:
καὶ οὐκ ἀπροπέες νομιεῖτε — μὴ
τὰ χεῖρω φιλονεικῆσαι.

25. τί ποτ' ἐστὶν αὐτὸ ἢ
ἀρετῆ] quid tandem virtus ipsa
per se sit. Theaet. p. 146 E:
γινῶναι ἐπιστήμην αὐτὸ ὃ τί
ποτ' ἐστίν. symp. p. 211 C:
καὶ γινῶ αὐτὸ τελευταῖον ὃ ἐστὶ
καλόν h. e. atque ad extremum

361 γὰρ ὅτι, τούτου φανεροῦ γενομένου, μάλιστα ἂν κατά-
 δηλον γένοιτο ἐκεῖνο, περὶ οὗ ἐγὼ τε καὶ σὺ μακρὸν
 λόγον ἐκάτερος ἀπετείναμεν, ἐγὼ μὲν λέγων ὡς οὐ δι-
 δακτὸν ἀρετῆ, σὺ δ' ὡς διδακτὸν. καὶ μοι δοκεῖ ἡμῶν
 ἢ ἄρτι ἔξοδος τῶν λόγων ὥσπερ ἄνθρωπος κατηγορεῖν 5
 τε καὶ καταγελαῖν καὶ, εἰ φωνὴν λάβοι, εἰπεῖν ἂν ὅτι
 ἄτοποί γ' ἐστέ, ὧ Σώκρατες τε καὶ Πρωταγόρα· σὺ
 μὲν λέγων ὅτι οὐ διδακτὸν ἐστὶν ἡ ἀρετῆ ἐν τοῖς ἔμ-
 Β προσθεν, νῦν σεαυτῶ τάναντία σπεύδεις, ἐπιχειρῶν ἀπο-
 δεῖξαι ὡς πάντα χρήματά ἐστιν ἐπιστήμη, καὶ ἡ δικαιο-
 σύνη καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ ἀνδρεία, ὧ τρόπῳ μάλιστ'
 ἂν διδακτὸν φανείη ἡ ἀρετῆ. εἰ μὲν γὰρ ἄλλο τι ἦν ἢ
 ἐπιστήμη ἢ ἀρετῆ, ὥσπερ Πρωταγόρας ἐπεχείρει λέγειν,
 σαφῶς οὐκ ἂν ἦν διδακτὸν· νῦν δὲ εἰ φανήσεται ἐπι-
 στήμη ὅλον, ὡς σὺ σπεύδεις, ὧ Σώκρατες, θαυμάσιον 15
 ἔσται μὴ διδακτὸν ὄν. Πρωταγόρας δ' αὖ διδακτὸν τότε
 C ὑποθέμενος νῦν τούναντίον ἔοικε σπεύδοντι, ὀλίγου
 πάντα μᾶλλον φανῆναι αὐτὸ ἢ ἐπιστήμην· καὶ οὕτως
 ἂν ἤμιστα εἶη διδακτὸν. ἐγὼ οὖν, ὧ Πρωταγόρα, πάντα
 ταῦτα καθορῶν ἄνω κάτω ταραττόμενα δεινῶς, πᾶσαν 20
 προθυμίαν ἔχω καταφανῆ αὐτὰ γενέσθαι, καὶ βουλοίμην

8. ἡ ἀρετῆ T: ἀρετῆ B, cf. p. 320 B. ἔμπροσθε Bekker
 scripsit cum Parisino 1809 et hanc formam ante consonam prae-
 bet etiam optimus liber Platonius Paris. A de leg. p. 688 C, 773 E,
 925 A, sed idem v addit aliis locis, ut ibid. p. 772 E, 920 D.
 v. Lobeck ad Phrynich. p. 284. In inscriptionibus Atticis tantum
 non semper exhibetur forma ἔμπροσθεν. 15. ἐπιστήμη ὅλον
 BT: Bekker retinuit olim vulgatam lectionem ὄν, sed v. Menon.
 p. 81 D, ubi ὅλον eodem modo dicitur.

cognoscat ipsam pulchritudinis
 ιδέαν.

2. μακρὸν λόγον — ἀπ-
 τετείνουμεν] V p. 335 C. p. 336 C.

8. ἐν τοῖς ἔμπροσθεν] V.
 p. 320 B.

9. νῦν σεαυτῶ τάναντία
 σπεύδεις] Criton. p. 45 C: καὶ
 τοιαῦτα σπεύδεις περὶ σεαυτὸν
 γενέσθαι, ἄπερ ἂν καὶ οἱ ἐχθροί
 σου σπεύσαιέν τε καὶ ἔσπευσαν.
 Gorg. p. 455 C: καὶ τὸ σὸν σπεύ-
 δειν. Stallb.

10. ὡς πάντα χρήματα —
] omnes res i. e. omnes partes
 virtutis esse scientiam, et iusti-
 tiam et temperantiam et forti-

tudinem. χρήματα, ut saepe, ad
 orationem amplificandam ad-
 iectum. v. p. 312 C.

15. θαυμάσιον ἔσται μὴ
 δ. ὄν] Sophocl. Oed. R. 289: πᾶ-
 λαι δὲ μὴ παρὼν θαυμάζεται.

17. νῦν τούναντίον ἔοικε
 σπεύδοντι] nunc contra-
 rium videtur contendere.
 De republ. III p. 414 C: ὡς ἔοι-
 κας, ἔφη, ὀκνοῦντι λέγειν. Phae-
 don. p. 87 E: ἔοικεν ἀπτομένῳ.
 apol. p. 27 A: ἔοικε γὰρ ὥσπερ
 αἰνίγμα ξυντιθέντι. Menon. p.
 80 D: νῦν μέντοι ὅμοιος εἶ οὐκ
 εἰδότε. Stallb. Conf. Krüger Gr.
 56. 4, 9.

ἂν ταῦτα διεξελθόντας ἡμᾶς ἐξελεθεῖν καὶ ἐπὶ τὴν ἀρε-
 τὴν ὅ τι ἐστί, καὶ πάλιν ἐπισκέψασθαι περὶ αὐτοῦ, εἴτε
 διδακτὸν εἴτε μὴ διδακτὸν, μὴ πολλάκις ἡμᾶς ὁ Ἐπιμη- D
 θεὺς ἐκεῖνος καὶ ἐν τῇ σκέψει σφήλη ἕξαπατήσας, ὥσπερ
 5 καὶ ἐν τῇ διανομῇ ἠμέλησεν ἡμῶν, ὡς φῆς σὺ. ἤρρεσεν
 οὖν μοι καὶ ἐν τῷ μύθῳ ὁ Προμηθεὺς μᾶλλον τοῦ
 Ἐπιμηθέως· ὃ χρώμενος ἐγὼ καὶ προμηθεύμενος ὑπὲρ
 τοῦ βίου τοῦ ἔμμαντοῦ παντὸς πάντα ταῦτα πραγμα-
 τεύομαι καί, εἰ σὺ ἐθέλεις, ὅπερ καὶ κατ' ἀρχὰς ἔλεγον,
 10 μετὰ σοῦ ἂν ἥδιστα ταῦτα συνδιασκοποίην. Καὶ ὁ Πρωτ-
 αγόρας, Ἐγὼ μὲν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἐπαινω σοῦ τὴν
 προθυμίαν καὶ τὴν διεξοδὸν τῶν λόγων. καὶ γὰρ οὔτε E
 τᾶλλα οἶμαι κακὸς εἶναι ἄνθρωπος, φθονερός τε ἢ κιστ'
 ἀνθρώπων· ἐπεὶ καὶ περὶ σοῦ πρὸς πολλοὺς δὴ εἶρηκα,
 15 ὅτι ὦν ἐντυγχάνω πολὺ μάλιστα ἄγαμαι σέ, τῶν μὲν
 τηλικούτων καὶ πάνυ· καὶ λέγω γε ὅτι οὐκ ἂν θαυ-
 μάσοιμι, εἰ τῶν ἔλλογίμων γένοιο ἀνδρῶν ἐπὶ σοφίᾳ.

1. ἐξελεθεῖν suspectum est; in T memoratur lectio ἐλεθεῖν
 quae fortasse causa fuit praepositionis ἐπὶ inserendae, quae h. l.
 magnopere molesta est. Scribendum videtur διελεθεῖν vel διεξελε-
 θεῖν καὶ τὴν ἀρετὴν κτέ. καὶ ἐπὶ τὴν ἀρετὴν BT: καὶ ab-
 iecit Bekker probante Astio. Sed Socrates, praeterquam quod
 illa, de quibus erat disputatum, vult dilucidius explicari, etiam
 vim et naturam virtutis in illustriore luce ponendam arbitratur.
 9. εἰ σὺ T: εἴ σοι B.

3. μὴ πολλάκις ἡμᾶς ὁ
 Ἐπιμ.] ne forte Epimetheus
 ille etc. De republ. IV p. 424 C:
 μὴ πολλάκις τὸν ποιητὴν τις
 οἴηται λέγειν. Ibid. IX p. 584 B:
 ἵνα μὴ πολλάκις οἴηθῆς. Crit.
 p. 113 A: μὴ πολλάκις ἀκούον-
 τες — θαυμάσητε. Stallb.

4. ὥσπερ καὶ ἐν τῇ δια-
 νομῇ] Respicitur ad p. 321 C. D.
 Partic. καί, ut solet, in compa-
 ratione repetita est, v. Phaedon.
 p. 76 E: ὥσπερ καὶ ταῦτα ἔστιν,
 οὕτως καὶ τὴν ἡμετέραν ψυχὴν
 εἶναι. Plura dedit Stallbaum.
 ad Gorg. p. 457 E.

7. ὃ χρώμενος ἐγὼ καὶ
 προμ.] illumque amplectens
 ego et toti vitae meae pro-
 spiciens, haec omnia ago,
 cf. p. 316 C: ὀρθῶς προμηθεῖ
 ὑπὲρ ἐμοῦ.

9. ὅπερ καὶ κατ' ἀρχὰς
 ἔλεγον] p. 348 C. D.

14. πρὸς πολλοὺς δὴ εἴ-
 ρηκα] nam etiam de te mul-
 tis iam professus sum. Phae-
 don. p. 68 A: πολλοὶ δὴ ἐκόν-
 τες ἠθέλησαν εἰς Αἶδου ἐλεθεῖν.
 Ibid. p. 108 D: πολλὰ δὴ ἀκή-
 κοα. Xenoph. Cyrop. IV 2, 25:
 ὃ πολλοῖς δὴ συμβεβηκός. —
 τῶν μὲν τηλικούτων καὶ
 πάνυ. Socratem adhuc iuve-
 nem in hoc libro loquentem in-
 duci apparet ex p. 314 B, ubi
 ipse ad Hippocratem: ταῦτα
 οὖν σκοπώμεθα καὶ μετὰ τῶν
 πρεσβυτέρων ἡμῶν· ἡμεῖς γὰρ
 ἔτι νέοι. Stallb.

17. εἰ τῶν ἔλλογίμων γέ-
 νοιο] His comparari possunt ea
 quae de Isocrate auguratur So-
 crates Phaedr. p. 279 A: οὐδὲν

καὶ περὶ τούτων δὲ εἰσαυθίς, ὅταν βούλη, διέξιμεν· νῦν
 362 δ' ὦρα ἤδη καὶ ἐπ' ἄλλο τι τρέπεσθαι. Ἄλλ', ἦν δ'
 ἐγώ, οὕτω χρὴ ποιεῖν, εἴ σοι δοκεῖ. καὶ γὰρ ἐμοὶ οἵπερ
 ἔφην ἰέναι πάλαι ὦρα, ἀλλὰ Καλλία τῷ καλῷ χαριζό-
 μενος παρέμεινα.

Ταῦτ' εἰπόντες καὶ ἀκούσαντες ἀπῆμεν.

ἂν γένοιτο θαναστόν, προϊού-
 σης τῆς ἡλικίας εἰ περὶ αὐτούς
 τε τοὺς λόγους, οἷς νῦν ἐπιχει-
 ρεῖ, πλέον ἢ παιδῶν διενέγκοι
 τῶν πάποτε ἀφαιμένων λογῶν
 κτέ.

1. νῦν δ' ὦρα — τρέπε-
 σθαι] nunc vero tempus
 est ad aliud quid accedere.
 Theaet. p. 145 B: ὦρα τοίνυν —
 σοὶ μὲν ἐπιδεικνύναι, ἐμοὶ δὲ
 σκοπεῖσθαι. Phaed. p. 115 A.
 Phileb. p. 62 E. v. Krüger Gr.
 50. 6, 4.

3. οἵπερ ἔφην] Supra p.
 335 C Socrates dixerat aliquo
 se ire oportere iamque surrexe-
 rat abiturus. Ad ea nisi res-
 pexisset, dicere debuit ἀπιέναι.
 Non igitur licet pro οἵπερ scri-
 bere ὅπερ.

4. τῷ καλῷ] De hoc Atticae
 urbanitatis blandimento vid.
 Stallbaum ad Hipp. mai. p. 281 A.

6. ἀπῆμεν] int. Socrates at-
 que Hippocrates, qui in itinere
 ab illo discesserat.

Hoc loco facere non possum quin grato animo memorem
 Guilelmum Fritsch, gymnasii nostri professorem, summo me studio
 adiuvisse in emendandis erratis typographicis. Quare in textu
 nulla iam, opinor, restant praeter σαφώτατον p. 41 v. 13 pro σοφώτα-
 τον. praeterea autem quae corrigenda remanserunt, haec sunt:

In praefatione p. VII v. 19 a tertio loco addenda sunt verba:
 paucisque aliis. In prolegomenis p. 2 not. 7 initio quatuor ver-
 sum primae litterae μ, ο, ρ, κ prelum ultimum subeuntes tur-
 batae sunt, p. 5 v. 10 factum pro factam et p. 7 not. 17 extr. pro
 de legendum est al. et p. 18 v. 6 φύσεως. Itemque p. 39 in not.
 ad Cap. I lege incedit pro incedit, p. 41 not. crit. ad 12 v. 1
 lege XII pro VIII, p. 43 in not. crit. extr. ἦδειν pro ἦδειν, p. 44
 in not. 1 Eῦ pro Eῦ, p. 47 not. 1 extr. ex multis pro a multis et
 p. 99 not. crit. praefige 6 pro 7 ibique in not. exeget. 8 lege cho-
 rum pro chorus.

Denique casu nescio quo p. 102 in notis criticis haec inter-
 ciderunt: 10. πολλοῦ γὰρ ποιοῦμαι B-T: περὶ πολλοῦ γὰρ
 ποιοῦμαι Cobet, ego, si praepositione opus sit, maluerim πολλοῦ
 γὰρ πέρι ποιοῦμαι.

INDEX GRAECUS.

A.

- ἀγάματα θεῶν* Prot. p. 322 A.
ἀγαματοποιός P. 311 C.
ἀγαμαι P. 335 D.
ἀγαπᾶν contentum esse Gorg. p. 483 C.
ἀγνοεῖν ἀλλήλων G. 517 C.
ἀγοραῖος illiberalis P. 347 C.
ἀγορᾶς πληθούσης P. 309 A. G. 469 D.
ἀγορικότερον in formulis quibusdam frequentatum G. 462 E.
ἄγων et *ἀγαγών* confus. G. 461 C.
ἄγων λόγων P. 335 A.
ἀγωνιᾶν aestuare P. 333 E.
ἀδαμάντινοι λόγοι G. 519 A.
ἀδικεῖν pro *ἡδικηκέναι* G. 486 A. P. 310 D.
ἀδύνατον ὥστε P. 338 C.
ἀδύνατός τι P. 335 C.
ἀεὶ καὶ νῦν, nunc ut semper G. 523 A. — *ἀεὶ τοί* G. 499 B.
ἀειδές, τό, oppos. *τῷ ὄρατιῷ* G. 493 B.
ἀθροοὶ πολλοί G. 490 B.
αἰ μὲν — ξῖνα δέ G. 450 C.
αἰδῶς καὶ νέμεις vel *δίκη* P. 322 C.
αἰρεῖσθαι, praeferre G. 456 C.
αἰρεῖσθαι μᾶλλον G. 469 C.
αἰρεσις ambigue dicitur G. 513 A.
αἰτίαν ἔχειν bono sensu G. 503 C.
αἰτιᾶσθαι τινα αἴτιον εἶναι G. 518 B.
ἀκέφαλος μῦθος G. 505 D.
ἀκκίξεσθαι G. 497 A.
ἀκουε δὴ formula G. 523 A.
ἀκούειν pro *ἀκηκοέναι* G. 503 C. — *obedire* G. 488 B.
Ἀκούμενος et *Ἀκουμένος* P. 315 C.
ἀκρατία et *ἀκρασία* G. 525 A.
ἀκροῦσθαι τινος, *obedire* alicui G. 488 B.
ἀλλά saepius repetitum P. 436 D. — post formulas iurandi G. 481 C.
ἀλλά — *γε* post *εἰ μή* positum G. 470 D.
ἀλλ' ἄρα — *μή* P. 312 A.
ἀλλ' ἢ et *ἀλλ' ἢ* G. 447 A.
ἀλλὰ μὲν δὴ G. 466 B. 471 A.
ἀλλ' ὄρα P. 336 B.
ἀλλ' οὐ pro *καὶ οὐ* G. 494 B. 337 B. coll. P. 341 D.
ἀλλ' οὐ γάρ P. 336 A.
ἀλλ' οὖν γε P. 326 C. G. 470 D.
ἀλλ' οὗτοι — *γε* G. 450 E.
ἄλλοκοτος P. 346 A.
ἄλλος, praeterea G. 473 C. 480 D.
ἄλογιστος καὶ ἄνανδρος G. 522 E.
ἄλογως ambigue dictum G. 501 A.
ἄμα participio praemissum G. 520 C.
ἄμα et *ἄρα* permutata P. 355 B.
ἄμα μὲν — ἄμα δέ G. 452 D.
ἄμεινον καὶ κάλλιον P. 360 A.
ἄμόθεν ποθέν G. 490 D.
ἀμπίσχειν c. dativ. P. 320 E.
ἀμύητοι dicuntur intemperantes G. 493 A. B.
ἀμφιεννῦναι c. dat. P. 320 E. — de soleis inducendis non dicitur P. 321 B.
ἀμφισβητεῖν, dubitantem contendere G. 452 C. — *ab ἐρίξειν* discernendum P. 337 B.
ἀμφότερα absolute dictum G. 524 B.
ἄν ad *ἐβούλετο* et *ἤθελον* additum G. 516 C. — in oratione obliqua, quae *ὑποθετικῶς* intelligi non potest, omittitur G. 461 A. — e superioribus repetendum P. 356 D. — in sententia hypothetica, quae per imperfectum expressa est, omit-

- titur G. 514 D. — participio additum G. 521 C. — post ὅτι c. optativo positum G. 482 D. — post ἕως non repetendum praecedente ἄν c. indicativo G. 506 B. — post relativa c. coniunctivo iuncta om. P. 345 D. — post relativa cum optativo iuncta etiam in oratione obliqua illatum G. 480 C. — repetitum in οὐτ' ἄν — οὐτ' ἄν G. 475 E.
- ἄν ex αὖ corruptum P. 543 A. — ἄν οὖν et οὖν ἄν G. 475 D.
- ἀναβολαὶ βραχεῖαι sunt τριβωνες P. 342 B.
- ἀναγκάζειν, argumentis cogere G. 472 B.
- ἀναγκαῖός ἐστιν οὗτος τοῦτο ποιεῖν pro ἀναγκαῖόν ἐστι τοῦτον κτλ. G. 448 D.
- ἀνάγκη ταῦτα G. 475 B. 499 A.
- ἀναγράφειν τινὰ εὐεργέτην G. 506 B.
- ἀναίδην et ἀνέδην G. 494 E. P. 342 C.
- ἀνακηρύττειν τινὰ εὐεργέτην G. 506 C.
- ἀναλαμβάνειν τὸν λόγον G. 506 C.
- ἀναλογίζεσθαι P. 332 D.
- ἀναξία nomen substantivum P. 356 A.
- ἀνάξιόν τινας, pretio alteri cedens P. 355 D.
- ἀναπαύεσθαι P. 310 C.
- ἀναπέθεσθαι καὶ μεταπίπτειν ἄνω καὶ κάτω G. 493 A.
- ἀναρροστεῖν G. 482 B.
- ἀναρτᾶσθαι παράδειγμα G. 525 C.
- ἀνατιθέναι ἀπαρχὴν σοφίας P. 343 B.
- ἀνατίθεσθαι, sententiam suam retractare G. 461 D. — de donariis P. 343 B.
- ἀνδρεία, non ἀνδρία vehementia P. 310 D. — a θάρσος differt P. 351 B.
- Ἄνδρῶσι corruptum est in Ἄριστίων P. 315 C.
- ἀνήνυτον κακόν G. 507 D.
- ἀνήρ pro τις G. 484 A. — ubi ponatur sine articulo G. 521 E. P. 309 A.
- ἀνθρώπος per contemptum additum G. 518 B. — articulo carere potest P. 355 A. — ἀνθρώποι ubi subiectum est generalius G. 514 E.
- ἀνόητοι, intemperantes G. 493 A.
- ἀνομολογούμενος G. 495 A.
- ἀντενπᾶσχειν non dicitur G. 250 E.
- ἀντενποιεῖν et ἀντ' εὖ ποιεῖν G. 520 E.
- ἀντί post comparativum ponitur G. 475 D. — ἀντί τινος εἶναι G. 526 A.
- ἀντιλαμβάνεσθαι, reprehendere G. 505 E.
- ἀντιπαρακαλεῖν G. 526 E.
- ἀντίστροφον G. 464 B.
- ἄνω τε καὶ κάτω μεταλαμβάνειν P. 356 D. ἄνω κάτω 361 C. — μεταβάλλεσθαι G. 481 D.
- ἀνωφελής, noxius P. 334 A.
- ἄξιόν ἐστι, iustum est P. 355 D.
- ἀπαγορεύειν seq. μή P. 334 C.
- ἀπάλαμνος P. 346 C.
- ἀπαλλάγηθι εἰπών G. 491 B.
- ἀπαλλάττεσθαι ἐκ διδασκάλων P. 326 C.
- ἄπας in formula τὴν ἐναντίαν ἄπασαν ὁδὸν ἐρχεσθαι P. 317 B.
- ἀπατᾶν ὡς, fraudulenter persuadere P. 323 A sed v. annot.
- ἄπειρος dictum ambigue G. 501 A.
- ἀπλοῦν τι ἐρωτᾶν G. 503 A.
- ἀπό in form. ἔοικεν ἀπὸ τούτου G. 477 D.
- ἀποβαίνει τινί τι P. 318 A.
- ἀποδεικνύειν τινὰ ποιούντᾶ τι G. 516 A. — sine ὄν G. 466 E.
- ἀποδέχεσθαι τινας λέγοντος P. 324 C.
- ἀποδέδωκε corruptum ex ἀπέδωκε P. 320 A. 328 B.
- ἀποδιδράσκειν P. 310 C.
- ἀποθέσθαι τι εἰσαυθίς G. 449 B.
- ἀποκαλεῖν cum ignominiae significatione ponitur G. 512 C.
- ἀποκέρριμαι passive dictum G. 463 C.
- ἀποκρύπτειν γῆν P. 338 A.
- ἀπολαμβάνεσθαι ἐν κακῷ G. 522 A.
- ἀποπληροῦν τι ἐν ψυχῇ P. 329 C.
- ἀπορεῖν c. acc. G. 524 A.
- ἀποσεῖεσθαι de equis G. 484 A.
- ἀποτείνειν sine casu obiecti positum G. 458 B. P. 329 A. — μακρὸν λόγον, συχνόν G. 465 E. λόγον et simil. P. 335 C. 361 A.
- ἀποφαίνεσθαι τὴν ἐαυτοῦ γνώμην G. 466 E. P. 336 D.
- ἄρα postpositum G. 519 B. P.

355 B. — in oratione aliunde suspensa P. 322 C.
 ἄρ' οὖν tum in aiente tum in negante interrogatione positum G. 450 C.
 ἀρετή sine articulo ponitur P. 320 B. 324 A. C. al.
 ἀριθμητικὴ et λογιστικὴ quid differant G. 451 B. sqq.
 ἀρνυσθαι μισθόν P. 349 A.
 ἄρι — τούτου πρόσθεν G. 467 B.
 ἀρτοκόπος et ἀρτοποιός conf. G. 518 B.
 ἀρχή τινος imperium in aliquem P. 354 B.
 ἀρχήν et τὴν ἀρχήν G. 468 C.
 ἀσκεπτως ἔχειν τινός G. 501 C.
 ἄσμενος, non ἄσμενος P. 317 D.
 ἀτεχνῶς i. q. ἀπλῶς G. 419 A. — cum ἀτέχνως conf. G. 501 A.
 ἀτιμία triplex G. 508 C.
 ἄτιμοι, οἱ, dicuntur esse τοῦ ἐθέλοντος G. 508 C.
 αὐθις αὐ P. 355 B.
 αὐξεν τινὰ ἐλλόγιμον P. 327 C.
 αὐτὸ δηλοῦ, non αὐτὰ δηλοῦ P. 329 B. coll. 324 A.
 αὐτὰ ταῦτα i. q. δι' αὐτὰ ταῦτα P. 310 E.
 αὐτίκα, exempli gratia G. 472 C. P. 359 E. — αὐτίκα μάλα P. 318 B.
 αὐτίκα i. q. σμικρὸν ὕστερον G. 472 C.
 αὐτό et αὐτό τοῦτο de eo, quod maxime respicitur G. 482 D. 509 E.
 αὐτό per redundantiam additum G. 482 D.
 αὐτό μόνον et αὐτό τοῦτο μόνον G. 500 B.
 αὐτόθεν, ex ipsa re G. 470 E.
 αὐτός ad subiectum indefinitum refertur, quod in infinitivo praecedenti latet G. 469 C. 520 E. — αὐτός, dominus G. 511 D. P. 314 D. — solus P. 320 D. al. — αὐτός et ἐκεῖνος ad idem subiectum relatum P. 310 D. — post subiectum illatum G. 482 D. — post relativa interpositum P. 325 A.
 αὐτός ἐφ' ἑαυτοῦ P. 326 D.
 ἀφανίζειν, ex hominum conspectu tollere G. 471 B.
 ἄφειτον νέμεσθαι P. 320 A.
 ἀφθονία oppon. φθονῶ P. 327 B.

ἀφθόνως ἔχειν τοῦ κηῖσθαι G. 494 C.
 ἀφιέναι intransitive dictum P. 336 A.
 ἄχθεσθαι c. accus. iunctum et ὑπὲρ τινος G. 457 D. — ἀχθεσθήσομαι forma male ab Atticistis damnata G. 506 B. cf. de rep. X 603 E.

B.

βάθρα, subsellia scholastica P. 325 E. 315 C.
 βαλάντιον et βαλλάντιον et βαλαντιοτόμοι G. 508 E.
 βάραθρον G. 516 E.
 βεβαιούσθαι τι παρά τινος G. 489 A.
 βελτίονα et βελτίω P. 338 C.
 βελτίων ἐν βελτιόνων et sim. G. 512 D.
 βιάσεσθαι τι P. 337 C.
 βίος, res ad vitam sustentandam necessariae G. 486 C.
 βίος ἀνατετραμμένος G. 481 C.
 βλάκα et βλάκα G. 488 A.
 βοήθεια ἑαυτῶ G. 522 D.
 βούλεσθαι et δοκεῖν distinguuntur a Platone G. 466 D.
 βουλεύεσθαι ὀρθῶς, sibi consulere G. 513 B.
 βούλευμα et βούλημα G. 481 E.
 βούλησις, ἡ, τοῦ ἄσματος, carminis consilium P. 344 A.
 βραβευτῆς τῶν λόγων P. 338 B.

Γ.

γάρ, nämlich P. 328 B. 349 D. 351 C. — ad sententiam ex orationis serie eruendam refertur G. 493 E.
 γέ in ironia G. 470 B.
 γελοῖός τις εἶμι τοῦτο ποιῶν P. 340 E.
 γενναίως, confidenter, fortiter G. 492 D.
 γίνεσθαι de tempore dictum P. 320 A. — in conclusione valet idem ac εἶναι P. 325 B. — γενέσθαι cum εἶναι commutatum P. 340 B, cum λέγεσθαι P. 335 A.
 γνήσιόν τι ἀπεργάσεσθαι G. 513 B.
 γνῶθι σαντόν septem sapientibus tribuitur P. 343 B.

- γοῦν ex γ' ἄν corruptum P. 327 C.
 γραμμαί, lineae P. 326 D.
 γραμματα, formulae G. 484 A.
 γραμματα μανθάνειν P. 325 E.
 γραμματεῖον, non γραμματίον P. 326 D.
 γυμνάσιον G. 493 E.
- Δ.
- δαί et δέ permut. G. 447 B.
 δέ non praecedente μέν P. 310 A. — efficaciae causa apodosi additum P. 313 A. 325 C. 353 D. — duplex G. 512 A. — δέ et δή post οὕτω et τοῦτο illatum P. 313 E. — post ἔτι μέν P. 310 C. — δέ post οὕτω et ὡσαύτως P. 326 D. 328 A. — δέ, quum tamen G. 471 D. — δέ ubi γάρ exspectes G. 461 D. — annectit sententiam, quam Latine et Germanice per parenthesin exprimas G. 471 D. — δέ ἄρα P. 325 C. — δέ οὖν G. 513 D. P. 315 E.
 δεῖ πολλοῦ μή seq. coniunct. G. 517 A.
 δεῖ τοῦτο οὐδέν G. 491 D.
 δεῖδω περί τινος et περί τινι P. 322 B.
 δεῖν addito nominativo c. infinitivo P. 316 C. — post ἡγεῖσθαι omittitur P. 346 B.
 δεινοὶ καὶ σοφοὶ dicuntur sophistae P. 341 A. — δειλά et δεινά confusa P. 359 C.
 δεινὸν οὐδέν μή G. 520 D.
 δέος et φόβος distinguuntur P. 358 D.
 δέχεσθαι μᾶλλον ἀντί τινος abundanter dictum G. 475 D.
 δή ironice positum G. 490 B. 500 C. P. 320 A. 342 B. — post πολλοί et πολλάκις P. 361 E.
 δηλοῦ, manifestum est G. 483 D.
 δηλον ὅτι reliquae orationi παρενθέτως interiectum G. 487 D.
 δημηγορεῖν G. 482 C. P. 336 B.
 δημηγορία ars poetica vocatur G. 502 D.
 δημηγορικά G. 482 E.
 δημοσιεύειν de medicis publicis G. 514 D.
 διὰ δικαιοσύνης ἵεναι P. 323 A.
- διὰ ἑαυτῶν συνεῖναι et sim. P. 347 C.
 διαθεῖν, cursu contendere P. 335 D.
 διατριβεῖσθαι, disceptare P. 314 B. — explicare G. 495 C coll. P. 339 A.
 δαιτηταί P. 337 E.
 διαλύειν τὸν λόγον G. 458 B.
 διανοεῖσθαι ὡς τινος νομίζοντος G. 472 D.
 διαπρέπω verbum probum G. 485 C.
 διατελεῖ pro διατελεῖ ὧν dictum P. 345 C.
 διατριβαὶ καὶ λόγοι G. 484 E.
 διατρίβειν σμίκρ' ἅττα P. 316 A.
 διαφέρειν c. infinitivo G. 517 B. P. 328 B.
 διαφερόντως τῶν ἄλλων G. 479 D. E. P. 328 B.
 διαφθερίζειν τοὺς λόγους G. 495 B. — τὴν συνουσίαν P. p. 338 D.
 διδασκαλία χορῶν G. 501 E.
 διδάσκειν et διδάσκεσθαι, instituendum curare P. 324 D. — de leniore reprehensione P. 323 D.
 διδόναι ἔλεγγον, refutandi potestatem dare G. 474 B.
 διέξοδοι λόγων et διεξελθεῖν τῷ λόγῳ P. 326 A.
 διέναι τῷ λόγῳ G. 505 E.
 δικαιοσύνη pro δικαστικῇ G. 464 B. P. 323 B.
 δικαιοσύνης G. 507 E. P. 331 B.
 δίκη καὶ αἰδώς P. 322 C.
 Διονύσιον, τό, templum Bacchi G. 472 A.
 Διὸς φυλακαί P. 321 D.
 διακάθω G. 483 A.
 δοκεῖ μοι, rectae orationi praemissum G. 460 A. P. 314 C.
 δοκεῖ μοι τοῦτο, placet mihi, probatur mihi P. 333 C. 352 B.
 δοκεῖν et βούλεσθαι distinguuntur G. 466 D.
 δολιχοδρόμοι P. 335 D.
 δόλιχος P. 335 E. — δόλιχον τοῦ λόγον κατατείνειν P. 329 A.
 δόξαν ταῦτα P. 314 C.
 δύναμις, vis et natura G. 447 C. P. 356 D.
 δύνασθαι τι P. 324 A. 335 C.
 δυνατός τι P. 324 A.
 δυοῖν et δυεῖν passim confusa G. 481 D.

δυσχεραίνειν ἐν τοῖς λόγοις G.
450 E.
δυσχερῆς λόγος P. 333 D.

E.

ἐα est mirantis et indignantis
P. 314 D.
ἐᾶν i. q. χαίρειν ἐᾶν G. 512 D.
ἐᾶν δὲ βούλη P. 348 A.
ἐᾶν περί τινος omissio λέγειν P.
347 C. Alcib. I 113 D.
ἐγγίγνεται μοι χρόνος P. 339 E.
ἐγγυᾶσθαι τινα P. 336 D.
ἐγγὺς δηλωῶσαι τι, ita declarare
ut prope ad rem accedas G. 453 A. — ἐγγύς τι
G. 520 A.
ἐγὼ repetitum P. 317 D.
ἐγὼ σοι ἐγῶ post interrog. positum
G. 487 B.
ἔδοξα ἀκοῦσαι, mihi visus sum
audire P. 315 E.
εἰ c. indicat. post optativ. et
ἄν illatum P. 336 C. — duplex
G. 463 C. — repetitum P. 325
A. — post ἐάν illatum G. 470
A. — num apud solutae orationis
scriptores sit utinam G. 456 A. — εἰ
ἐθέλεις sequente futuro P. 324 A. —
seq. optativo P. 342 D.
εἰ γὰρ . . . εἴη utinam sit P. 310 D.
εἰθ' scriptum pro ἔσθ' P. 327 E.
εἰ καὶ et καὶ εἰ differunt G.
509 A.
εἰ μὴ — ἀλλά — γε G. 470 D.
P. 353 A.
εἰ μὴ διὰ τινὰ elliptice dictum
G. 516 E.
εἰ μὴ εἰ G. 480 B.
εἰ μὴ, nisi forte P. 349 E. G.
513 C.
εἴ τι καὶ ἀγροικότερον G. 486 A.
εἰδέναι περί τινος, alicuius
rei peritum esse G. 464 D.
εἶεν formulae usitatissimae vis
et originationis P. 311 D, G. 472 D.
— non subiuncta transeundi
particula G. 466 C.
εἶναι post verba nominandi
illatum P. 311 E. 325 A. —
post κατὰ τοῦτο additum P.
317 A. — εἶναι praegnantis sensu
dicitur πόλις P. 324 E. 326 E.
— ἐπὶ τινι G. 508 C. — ἐν τῇ
τέχνῃ P. 317 C. — εἶναι γε-
γονότα G. 525 D.

εἴπερ siquidem P. 341 E. — εἴ-
περ ἄλλος τις et εἴπερ τις
καὶ ἄλλος et sim. elliptice dicuntur
P. 329 B.
εἴργειν et εἴργειν G. 505 B.
εἰρηκέναι ἀμφὶ τι G. 490 C.
εἰς ἢ μηδεὶς, prope nullus
G. 471 E.
εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐλλόγιμόν
γενέσθαι et sim. P. 312 A.
εἰσαγγέλλειν, anmelden, de
ianitore dictum G. 526 B. P.
314 E.
εἰσαῦθις, alias, posthac P.
357 B.
εἴ σοι ex εἰ σὺ corruptum P. 361 D.
εἶτα admirationi exprimentae
inservit P. 309 B.
ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα P. 314 E.
ἐκ τρίτων G. 500 A.
ἐκάστοτε quotiescunque ita fert
occurso P. 341 B.
ἐκβάλλειν ἐξ οὐσίας ambigue
dictum G. 472 B.
ἐκεῖ et ἐκεῖσε de altera vita G.
527 B. — in superiore disputatione
P. 350 C. E.
ἐκεῖνος et αὐτός ad unum idemque
nomen referunt P. 310 D.
ἐκκέσθαι τοὺς ὀφθαλμούς G.
473 B.
ἐκκρούειν τοὺς λόγους P. 336 C.
ἐκπέρθειν etiam de hominibus,
qui pessumdantur P. 340 A.
ἐκπίπτειν, gratia populi ex-
cidere G. 517 A.
ἐκπορίζεσθαι ταῖς ἡδοναῖς ἐκ-
πλήρωσιν G. 492 A.
ἐκτέμνεσθαι, mutilari G. 473 C.
ἐκτός βαίνειν τινός, migrare
alqd. P. 326 D.
ἐλέγχειν, coarguendo docere
G. 467 A. 482 A.
ἐμβάλλειν ἄκοντα εἰς τέχνας P.
318 E.
ἐμβραχύ G. 457 A.
ἐμὲ αὐτόν G. 472 B.
ἐμμελῶς ἔχειν τινός P. 321 C.
ἐμμένειν τοῖς ὁμολογουμένοις P.
353 B.
ἐμόν, τό, οὐδὲν κωλύει G. 458 D.
ἐμπειρία καὶ τριβή G. 463 B.
ἐμπληκτος de homine levi et in-
constanti G. 482 A.
ἐμπορος et κάπηλος P. 313 C.
ἐμπροσθε et ἐμπροσθεν G. 504
B. P. 361 A.
ἐν Μαραθῶνι et sim. G. 516 D.

ἐν μέρει, alternis, vicissim
 G. 474 B. 486 B.
 ἐν νόμοις καὶ ἀνθρώποις τε-
 θραμμένος P. 327 C.
 ἐν πλήθει, coram populo G.
 456 C. 457 D.
 ἐν ταύτῃ δυνάμει, beim Be-
 sitz dieser Fertigkeit G.
 452 D.
 ἐν τέχνῃ εἶναι, in arte ver-
 sari P. 319 C.
 ἐν τούτῳ ἔστιν, in hoc posi-
 tum est P. 310 D. 313 A.
 354 E. 356 D.
 ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ, in su-
 periore disputatione, an-
 tea G. 475 D.
 ἐν ὑμῖν, vestro iudicio P.
 355 D.
 ἐν φύσει ἀνθρώπου ἔστιν P.
 358 C.
 ἐναντίον c. gen. et dativo P.
 317 B. — ἐναντίον ἢ G. 481 C.
 ἐνδεής εἰμι seq. infinitivo P.
 329 B.
 ἐνδείξασθαι i. q. ἐνδειξιν ποιῆ-
 σθαι P. 317 C. — quomodo ab
 ἐπιδείξασθαι differat, ibid.
 ἔνεκα quantum attinet G.
 493 E. — cum ἔνεκεν conf. G.
 499 E.
 ἐνὶ λόγῳ G. 524 D.
 ἐνταῦθα ἄγω et similia G. 495 A.
 ἐνταυθί, non ἐνταυθοί P. 310 A.
 ἐντείνειν εἰς κηθαρίσματα P.
 326 A.
 ἔντεχνος σοφία P. 321 D.
 ἐντυγχάνειν τινί et ἐντευξίς P.
 309 D.
 ἐξ ἴσου τινὶ εἶναι G. 517 A.
 ἐξαιρέσθαι, summovere ex
 populi turba P. 319 C.
 ἐξαιφνης participio additum G.
 523 E.
 ἐξανίστασθαι εἰς τινα τόπον P.
 311 A. — ἐξαναστήσαι τινα
 P. 310 A.
 ἐξαπατᾶν P. 323 A.
 ἐξελέγγειν, refellere ac do-
 cere G. 467 A. 482 A. 508 A.
 ἐξεληλεγμαι G. 471 D.
 ἔξεστι seq. accus. particip. G.
 486 C.
 ἐξῆς τινι, iuxta aliquem P.
 314 E.
 ἐξόν om. infinitivo P. 358 B.
 ἔοικεν pro ἔοικεν οὕτως ἔχειν
 P. 312 A. 313 C. — i. q. ὁμοίω-
 ται G. 475 E. P. 330 B.

ἔοικεν ἀπὸ τούτων G. 477 D.
 ἔοικε σπεύδοντι et sim. P. 361 A.
 ἐπαῖειν περί τινος G. 464 D.
 ἐπαινήτης P. 309 A.
 ἐπανορθοῦν, ἐπανορθοῦσθαι et
 ἐπανόρθωμα P. 340 D. et G.
 461 C.
 ἐπαχθές, τό P. 316 D.
 ἐπεὶ οὕτιν' in ἐπειθ' ὑμῖν cor-
 ruptum P. 345 C et 346 D.
 ἐπεὶ c. infinit. constr. P. 353 A.
 ἐπειγόμενος, festinanter P.
 310 C.
 ἐπειδὴν θᾶττον pro ἐπειδὴν
 τάχιστα P. 325 C.
 ἔπειτα in interrogat. G. 466 D.
 — sine δέ post ἔτι μὲν illa-
 tum P. 310 C. — non praece-
 dente πρῶτον μὲν positum P.
 350 D.
 ἐπεκιδιάσκειν P. 328 E.
 ἐπέρχεσθαι de malis subito ic-
 rumpentibus P. 344 D. — ἐπέρ-
 χεσθαι δῆματι P. 345 D. —
 ἐπέρχεται μοι G. 485 E.
 ἐπί c. dativ. et accus. iunctum
 finem et consilium significat
 G. 456 E. — ἐπὶ τούτου, item
 eo consilio P. 358 B. — ἐπὶ
 τὸ βέλτιον et sim. G. 513 B.
 — ἐπὶ πλέον, plus G. 453 A.
 — diu P. 345 C. — ἐπὶ πλει-
 στον, diutissime P. 345 C.
 — ἐπὶ τινι εἶναι, esse in ali-
 cuius potestate G. 508 C.
 — ἐπὶ τινι νόμους τίθεσθαι
 G. 488 D. P. 325 B. — ἐπὶ
 τινος ibid. — ἐπὶ τινα ἔρχε-
 σθαι, aggredi aliquem G.
 388 C. — ἐπὶ παιδείᾳ μανθά-
 νειν P. 312 B. — ἐπ' αὐτὸ
 τοῦτο πάρεσμεν G. 447 B.
 ἐπιβουλεύειν c. infinitivo iunc-
 tum, insidiosè studere G.
 473 C. P. 343 C.
 ἐπιδείκνυσθαι i. q. ἐπίδειξιν
 ποιῆσθαι G. 447 B.
 ἐπιδειν de malis et calamitati-
 bus, quas videmus G. 473 C.
 ἐπιεικῶς G. 449 C. — utique,
 freilich G. 493 C.
 ἐπιθεῖναι κεφαλὴν τῷ λόγῳ G.
 505 D.
 ἐπιθυμητικόν, τό, cum cado
 comparatur G. 493 A. sq.
 ἐπιλιπεῖν dicitur ὁ λόγος P. 334 E.
 — οὐδὲν τῶν ἐμῶν P. 310 E.
 ἐπιμελεῖσθαι ὅπως ἂν seq. con-
 iunctivo P. 326 A.

- ἐπιόντα, τά, τοῦ ἄσματος P. 344 A.
 ἐπιπλήττειν non construitur cum accusativo P. 326 E.
 ἐπίπροσθεν γίνεσθαι, obstare G. 523 D.
 ἐπισημαίνεσθαι animos dicitur Rhadamanthus G. 526 B.
 ἐπίστασθαι, memoria tenere G. 484 B.
 ἐπιστομίζεσθαι de disputantibus dictum G. 482 E.
 ἐπιτίθεσθαι τινι πράγματι G. 527 E.
 ἐπιτρέπειν τινὶ περὶ τινος G. 512 D.
 ἐπιτροπεύειν c. accus. constr. P. 320 A.
 ἐπιψηλαφᾶν, contrectando quaerere P. 310 C.
 ἐπιψηφίζειν, in suffragia mittere G. 474 A.
 ἐπόψεσθαι, mit ansehen, de malis G. 473 C.
 ἔργον σόν G. 459 E. P. 335 B.
 ἔρμαιόν τι ποιεῖσθαι G. 489 B.
 ἔρχεσθαι, redire P. 310 C. — τινὶ ἀποροῦντι P. 321 C.
 ἔς μάκαρας, ἔς κόρακας, etc. pro εἰς μ. dici solitum G. 523 B.
 ἔσπερας, heri vesperi, P. 310 C.
 ἔσθησις vestimentum G. 465 B.
 ἔστιν, fieri potest G. 468 E. — ἔστιν οἷ P. 346 E. — διαφέρων ἔστιν G. 500 C. — ἔστιν ὡσπερ ἂν εἰ P. 327 E et 335 E.
 ἔστω σοι οὕτως G. 514 E.
 ἔσχατον de malis et doloribus G. 491 A.
 ἔτερα τοιαῦτα, tali itidem modo P. 326 A.
 ἔτι καὶ νῦν λέγε G. 495 A.
 ἔτι μὲν — ἔπειτα P. 310 C.
 ἔτι πρὸς τοῦτοις P. 326 B.
 εὐ καὶ ἀνδρείως G. 521 A.
 εὐ λέγεις, probe dicis P. 310 B.
 εὐεργέτης, titulus honoris G. 506 B.
 εὐθὺ τῆς φρονεῖας et similia, non εὐθύς G. 525 A.
 εὐθῦναι P. 326 E.
 εὐκτέον forma suspecta G. 512 E.
 εὐλαβεῖσθαι seq. μή et infinit. P. 315 B.
 εὐμάρεια P. 321 A.
 εὐπορεῖν et εὐπορος c. accus. G. 524 A. P. 348 D.
 εὐρεδοῦς et εὐρεδούς P. 345 C.
 εὐχεσθαι εἶναι G. 449 A.
 εὐωχεῖν τινα παντοδαπά G. 522 A.
 ἔφ' ἑαυτοῦ G. 514 C. P. 326 D.
 ἐφέλκεσθαι ἀλλότριον κάλλος G. 465 B.
 ἐφεξῆς τοῦτοις G. 494 E.
 ἔφη ὁ Καλλίας et inverso ordine ὁ Καλλίας ἔφη P. 317 C.
 ἐφιέναι intransitive positum P. 338 A. — ἐφείναι οὐρία, ibid. — ἐφείναι ἡνίας τῷ λογῶ P. 338 A.
 ἔχε δὴ formula G. 460 A. 490 B. P. 349 D.
 ἔχει omissum post οὐκοῦν καὶ ὡσαύτως conf. s. v. Ellipsis.
 ἔχειν οὕτω περὶ ἐπῶν P. 342 A.
 ἔχειν πρὸς τι, sentire de aliqua re P. 352 A.
 ἔχεσθαι ἀπορία P. 321 C. ἐν πάσῃ ἀπορία G. 522 A.
 ἔχεσθαι τινος ἄσμενον G. 499 B. — ἂ διδασκάλων εἶχετο P. 319 E.
 ἔχθες καὶ πρόην G. 470 D.
 ἐχόμενα, τά, sine genitivo posit. G. 494 E.
 ἔχων post τί φλυαρεῖς additum G. 497 A.
 ἔχων ἥκεις G. 491 B.
 ἔως c. indicativo aoristi praecedente indicativo cum ἄν G. 506 B.

Z.

- Ζεὺς καὶ θεοί P. 310 D.
 Ζεὺς φίλιος G. 500 B. 519 E.
 ζῆν ὡσπερ λίθον G. 494 A.
 ζητεῖν, cupere, studere P. 322 B.

H.

- ἦ et ἦν permut. P. 310 E. G. 488 B.
 ἦ, alioquin G. 494 A. P. 323 A. — post τὸ ἐναντίον G. 481 C. — post ἰδίον τι G. 481 C. — cum verbo post genitivum pronominis a comparativo pendentem infertur G. 500 C.
 ἦβην ἔχειν quis dicatur P. 309 A.
 ἦ γάρ; medio sermoni insertum G. 468 B. 488 B.
 ἦ δὴλα δὴ P. 309 A et 330 A.
 ἦει et ἦειν P. 310 B.
 ἦ που ἄρα G. 447 D.

ἢ τις ἢ οὐδείς G. 471 E.
 ἦδε ἢ πόλις de Athenis P. 309 B.
 ἦδη μανθάνω in responsione G.
 496 D.
 ἦδιόν ἐστι, volupe est G. 470 C.
 ἦδύς, ineptus, ridiculus G.
 491 E.
 ἦθος G. 484 D.
 ἦκουον ὅτε G. 455 E.
 ἦκω φέρων G. 518 D. — ἦμεις
 ἔχων, λέγων et sim. cum irri-
 sione aut indignatione dicun-
 tur G. 491 B.
 ἦλικία, aetas iuvenilis G.
 484 C.
 ἦμέρα omittitur P. 318 A.
 ἦμεροδρομοί P. 335 D.
 ἦμεροί καὶ δίκαιοι G. 516 C.
 ἦν ubi ἐστί expect. G. 516 D.
 ἦν ποτε χρόνος ὅτε P. 320 C.
 ἦνίαι orationi tribuuntur P. 338 A.
 ἦτοι — γε — ἦ G. 460 A. P. 331 B.

Θ.

θάνατος ἢ ζημία P. 325 B.
 θάρρει mediae orationi interpo-
 situm P. 311 A.
 θαρρεῖν περὶ τινος et περὶ τινι
 P. 322 B.
 θαρρῶν imperativo praemissum
 G. 527 C.
 θάρσος et ἀνδρεία distinguun-
 tur P. 351 A.
 θανμαστός ὡς G. 477 D.
 θέμις indeclinabile G. 505 C.
 θεραπεύειν et de corpore et de
 animo dicitur P. 312 B.
 θηρεύειν ὀνόματα G. 489 B.
 θηρεύεσθαι τὴν ἀνοίαν, deci-
 pere imperitos studere
 G. 464 D.
 θόρυβος et favoris et invidiae
 index P. 339 D.
 θρασεῖς non θαρσεῖς P. 360 B.
 θρόνος, cathedra P. 315 E.
 θύρα, ostium P. 310 A.
 θυρωροί P. 314 C.

I.

ἰᾶσθαι, resarcire G. 447 B.
 ἰατρος καὶ παιδοτροίβης G. 452 A.
 ἰδία ἡμῶν G. 514 C.
 ἰδιόν τι ἦ G. 481 D.
 ἰδιος fem. genere posit. P. 349 B.
 ἰδιωτεύειν P. 326 E.

ἰδιώτης G. 507 D. — medico opp.
 P. 322 B.
 ἰδιώτης ἢ πόλις G. 507 D.
 ἰέναι διὰ δικαιοσύνης P. 323 A.
 — ἐπὶ τι de disputantibus,
 qui ad argumentum accedunt
 G. 514 C. — ἐπὶ τὰ δημόσια
 G. 514 C. Sic βαδίζειν ἐπὶ τι,
 accedere ad aliquid (oratione)
 ap. Demosth. de cor. 2.
 ἰμάντες, caestus P. 342 B.
 ἰνα c. indicat. imperf. coni. P.
 335 C. — signif. ubi cum con-
 iunct. sine ἄν constr. G. 484 E.
 ἰνα καὶ ironice G. 505 E.
 ἰοὺ ἰοὺ G. 499 C.
 ἰσότης γεωμετρικὴ G. 508 A.
 ἴσως G. 523 A. oppon. ὄντως G.
 515 D. — ironice dictum G.
 473 A.
 ἴτης P. 349 E.

K.

κάειν et καίειν G. 476 C.
 καθαιρεῖν, humi prosternere
 P. 343 C. — τὴν σελήνην G.
 513 A.
 καθειρῆξαι μακρολογίαν G. 461 D.
 καθιέναι intrans. positum P.
 336 A.
 καθίξεσθαι et καθέξεσθαι P.
 317 D.
 καί, denique, uno verbo G.
 490 C. — imo, imo etiam
 G. 504 E. — etiam ante no-
 mina subst. vel signif. P. 317
 A. — ubi καίτοι expectes G.
 519 C. — annectit sententiam
 proprie participio exprimen-
 dam G. 525 C. — post ἴνα
 illatum G. 467 C. — post vo-
 ces interrogat. positum G. 455
 A. — post οὕτω collocatum
 G. 461 B. — in comparatione
 geminatum G. 457 E. P. 361 B.
 καὶ γάρ, nam etiam G. 467 B.
 καί — γε πρὸς G. 469 B. 513 B.
 καὶ εἰ et εἰ καὶ differunt G. 509 A.
 καὶ μάλα P. 315 D.
 καὶ νῆ μὰ Δία ironice dictum
 G. 483 E. 527 C.
 καὶ οὐ et ἀλλ' οὐ P. 337 B. coll.
 341 D.
 καὶ οὐν καὶ ἄρτι P. 309 B.
 καί — τε P. 317 D.
 καὶ φλυαρίας absoluta plurium
 rerum enumeratione additum
 G. 490 C.

κατηγορεῖν et κατηγορεῖν G. 522 B.
κακά et καλά permutata P. 323 D.
κακουργεῖν ἐν τοῖς λόγοις G. 483 A.
καλεῖν τινά τι G. 448 C. — ὄνομά τινι G. 504 C.
καλεῖς τί που ἐπιστήμην; et sim. G. 495 C. P. 312 A. 358 D.
κάλων πάντα ἐκτείνειν P. 338 A.
καλῶς γε λέγων G. 451 D. P. 352 D.
καλῶς καὶ ἀληθῆ P. 352 D.
καύνειν τι ποιοῦντα, gravari aliquid facere G. 470 C.
κάμπτεσθαι, de sententia deduci P. 320 B.
κἂν εἰ ἔστι τις — ἀγαπητὸν elliptice dictum pro ἀγαπητὸν εἶη P. 328 B.
κἂν εἰ — ἂν G. 514 D. P. 353 D.
κἂν παῖς σε ἐλέγξειεν G. 470 C.
κάπηλος et ἔμπορος G. 517 D. P. 313 C.
κἄτα et κἄπειτα post particip. G. 457 B.
κατὰ σέ, tuo more G. 467 B.
κατὰ σμικρὸν ἀποκρίνεσθαι idem atque ἔπος πρὸς ἔπος ἀποκρ. P. 338 E.
κατὰ τοῦτο εἶναι pro τὸ κατὰ τοῦτο εἶναι P. 317 A.
καταβολή et κατηβολή de feбри G. 519 A.
καταγνῦναι τὰ ὦτα G. 515 E. P. 342 C.
καταδῦναι ἐν γωνία G. 485 D.
καταλείπειν μεταξὺ τούσ μύθους G. 505 C.
καταλύειν τὸν λόγον v. s. λύειν. καταπιτοῦσθαι G. 473 C.
κατασκευάζειν συνέδριον P. 317 D.
κατατιθέναι τιμῆν; pretium solvere P. 314 B.
κατατίθεσθαι P. 314 A. 320 A.
καταχαρίζεσθαι G. 513 D.
καταχῶσαι λόγους et sim. G. 512 C.
κατσαγένοι τῆς κεφαλῆς G. 469 D.
κατέχειν, a negotiis detinere G. 458 B.
κεκλιμένος non κεκλεισμένος P. 314 D.
κεφαλὴν ἐπιθεῖναι τῷ λόγῳ G. 505 D.
κηλεῖσθαι P. 315 A. 328 D.
κινδυνεύειν περὶ τινος G. 521 D.
Κίος et Κεῖος P. 316 E.
κλίνη eadem et ad cibum et ad somnum capiendum P. 310 C.

κλύειν pro praeterit. G. 503 C.
κνήσθαι et κνᾶσθαι G. 494 C.
κοινόν, τό, τῆς πόλεως P. 319 D.
κολάζειν et τιμωρεῖσθαι G. 505 C. P. 324 C.
κολάζεσθαι pro κολάζειν dictum P. 324 C.
κολούειν τὸ ὄημα P. 343 C.
κολυμβᾶν εἰς φρέατα P. 349 E.
κομμωτική G. 463 B.
κομψά, splendidae nugae G. 486 C.
κομφοί, οἱ, vocantur philosophi G. 493 A.
κόπος, lassitudo P. 310 D.
κόρησ, ἐπὶ, τύπτειν G. 486 C.
κόσμος, rerum universitas, mundus G. 507 E. — ἐν κόσμῳ, ordine P. 315 B.
κρίνειν τι πρὸς τι, comparare aliquid cum aliquo P. 327 C.
κρούειν τὴν θύραν P. 314 D.
κρύωσις vox Gorgiae propria G. 450 B.
κώδιον, pellis P. 315 D.

A.

λακωνίζοντες, οἱ, ridentur G. 515 E. P. 342 B.
λαμβάνειν εἰκὸς καὶ πιθανόν G. 486 A.
λαμβάνειν τινά, aliquem in disciplinam accipere G. 483 E.
λαμβάνεσθαι pro καταλαμβάνεσθαι G. 473 B.
λέγειν περὶ τι et ἀμφὶ τι G. 490 C. — λέγειν τι ἐπὶ τινι, cum verbo aliquo aliud connectere P. 343 D.
Λήναιον, τό P. 327 D.
λιμοκτονία, Hungerkur, P. 354 A.
λογιστική et ἀριθμητική G. 451 B sqq.
λόγον ἔχειν τινός, rationem alicuius rei tenere G. 465 A.
λόγος et μῦθος opp. G. 523 A. P. 324 D.
λόγος, ὁ, dicitur μουσικῶς λέγεσθαι, συνάδειν etc. P. 333 A. A. — dicitur ἡρεμεῖν G. 527 B. — σημαίνει G. 511 B.
λόγος ἐστὶ omisso artic. P. 322 D.
λόγῳ, τῷ, διεξιθεῖν G. 505 E. P. 326 A.
λόγῳ ἐνὶ G. 524 D.

λοιδορεῖν τινα et λοιδορεῖσθαι
τινι G. 485 A.
λύειν λόγους G. 480 E. P. 333 A.

M.

μὰ Δί' ἀλλά G. 463 D.
μὰ τὸν elliptice G. 466 E.
μὰ τὸν θεόν G. 490 E.
μὰ τὸν κύνα G. 482 A.
μαγγανεύματα G. 484 A.
μαθήματα ingenii pabulum P.
313 C.
μᾶλλον ἢ ubi subiungitur expli-
catio P. 350 A.
μᾶλλον καὶ ἥτιον iunctum ad-
iectivis P. 355 E.
μᾶλλον τοῦ δέοντος comparativo
additum G. 487 B.
μανθάνω in responsione usur-
patum G. 496 C. — c. gen. G.
463 D. 517 C.
μάχεσθαι ἐν ὄπλοις G. 456 D.
μεγέθη P. 356 C.
μέλος G. 502 C.
μίμφεσθαι constr. P. 327 A.
μὲν particulae vis indicatur P.
343 D.
μὲν non sequente δέ P. 334 A.
μὲν ἄρα — δὲ ἄρα P. 325 C.
μὲν — μὲν — δέ — δέ G. 512 A.
μὲν οὖν, imo G. 466 A. P. 309 C.
μένειν ἐπὶ τῷ ἀληθεῖ P. 356 E.
μῆντοι, verò, profecto P. 331
D. al. — etiam in interroga-
tionibus sic positum, quae ha-
bent vim confirmandi P. 309 A.
μέσον, εἰς, συμβῆναι P. 337 C.
μεταβάλλεσθαι ἄνω καὶ κάτω de
eo, qui consilii inops haeret
G. 481 D.
μεταβαλὼν, vicissim G. 480 E.
μεταλαμβάνειν, participem
esse, ubi construatur c. ac-
cusativo P. 329 E.
μεταλαμβάνειν τὰ ὀνόματα ἐπὶ
τούτοις P. 355 E.
μεταξύ τι G. 520 A.
μεταστρέψας, contra G. 456 E.
μετατίθεσθαι, mutata sen-
tentia statuere, sensu
praegnanti G. 493 C.
μεταχειρίζεσθαι τινα ὡς ἀδι-
κούντα G. 519 B.
μέτριον i. q. κόσμιον G. 511 E.
μέχρι etiam ante litteras voca-
les apud Platonem restituen-
dum P. 325 C.
μὴ post verba vetandi illatum

P. 334 C. — cum coni. post
ὄρα G. 512 D. — cum coni.
vel cum optativo post verba
timendi P. 320 A. — vetans
c. coniunctivo praesentis so-
loece coniunctum G. 500 E. —
interrogat. G. 488 B. P. 332 C.
— c. coniunctivo post πολλοῦ
δεῖ illatum G. 517 A. — se-
quente μῆδέν P. 355 A.
μῆ, ἀλλά — elliptice dictum G.
497 B.
μῆ μοι, μῆ μοι οὕτως, μῆ οὕτως
elliptice dicta P. 318 B. 331 C.
μῆ ὅτι, ne dicam G. 512 B.
μῆ ὅτι — ἀλλά P. 319 D.
μῆ οὐχί post verba negandi po-
situm G. 461 A. — post μῆ
ὁμολογήσαι, ibid. — post αἰ-
σχύνεσθαι G. 461 B. — post
αἰσχρόν i. e. οὐ καλόν P. 352 D.
μῆ πολλάκις ne forte P. 361 B.
μῆ φθονήσης, ἀλλά — frequens
formula P. 326 E.
μηδαμῶς elliptice dictum P. 334
E. — μηδαμῶς, ἀλλά — G.
497 B.
μηδέν post μηδέποτε apud ad-
iectivum omissum G. 485 D.
493 B.
μήτε — τε G. 514 C.
μισάνθρωποι in Pherecratis
Ἄγριοις P. 327 D.
μισθοφορία a Pericle introducta
G. 515 E.
μόγις, vix, aegre, tandem
P. 314 E. 348 C.
μοὶ δοκεῖ et ἐμοὶ δοκεῖ P. 342 A.
μόνος ὑπὸ μόνον et sim. G. 522 D.
μορμολύττεσθαι G. 473 D.
μουσική latiore sensu dicitur P.
340 A.
μουσικῶς λέγειν convenienter
dicere P. 333 A.
μυεῖσθαι τὰ μεγάλα G. 497 C.
μῦθος et λόγος opp. v. s. λόγος
Μυσῶν λεία G. 521 C.
Μυτιληναῖος, non Μιτυληναῖος.
P. 343 A.

N.

νάματα G. 493 E.
νεανιεύεσθαι, petulantem
esse G. 482 C.
νεανικόν, magnificum, ad-
iuncta petulantiae notione G.
508 C.
νεκρός, ὁ, cadaver G. 524 C.

οὐ γὰρ δήπου P. 309 B.
 οὐ μὰ et μὰ conf. G. 489 E.
 οὐ μὴ c. coniunct. elliptice dictum G. 494 D. — c. coni. aorist. apol. 29 D. Phaedon. 66 b. 105 D. Gorg. 494 D. 520 D. sympos. 240 A.
 οὐ μόνον γε elliptice dictum G. 490 E.
 οὐ — οὐδέ P. 331 E.
 οὐ τι P. 317 A.
 οὐδαμοῦ φανῆναι, nullo loco numerari G. 456 B.
 οὐδ' ἂν εἰς G. 512 E. P. 327 E. al.
 οὐδέ — οὐδέ in eodem orationis membro P. 331 E.
 οὐδεὶς ὅστις οὐ P. 317 C.
 οὐδεὶς πάποτε et οὐδεὶς πω G. 447 D.
 οὐδέν post negationem apud nomen omissum G. 485 D.
 οὐδέν δεινὸν μὴ G. 520 D.
 οὐδέν οἶον τὸ ξρωτᾶν, al. G. 447 C.
 οὐδέν πρᾶγμα G. 447 B.
 οὐδέτερον absolute positum P. 334 A.
 οὐκ, ἀλλά P. 343 D.
 οὐκ — ἀλλά —, οὐ abundanter P. 344 D.
 οὐκ ἔχω ὅ τι χρῆσμαι et ὅ τι χρῆσμαι G. 465 C. P. 320 A.
 οὐκ — οὐδέ in eodem orationis membro P. 331 E.
 οὐκοῦν — οὐκ P. 360 B.
 οὐκοῦν — γε G. 516 E.
 οὐλαί G. 524 C.
 οὐν post parenthesin illatum P. 341 B. — in interrogatione obliqua positum P. 322 C. — post οὕτω καί G. 449 A. — οὐν ἂν et ἂν οὐν G. 475 D. — post parenthesin in epanalepsi P. 327 B.
 οὐτ' ἂν — οὐτ' ἂν G. 475 E.
 οὕτε et οὐδέ G. 508 C.
 οὕτε — τε G. 501 A. 522 B. P. 309 B.
 οὕτι P. 317 A.
 οὕτοι — γε G. 450 E.
 οὕτος numeri causa interpositum P. 313 B. — cum contemptu dictum G. 497 B. — ab ὅδε differt G. 468 E. de eo, qui notus est G. 402 A. — repetitum G. 507 C.
 οὕτος ἀνήρ de praesenti aliquo cum contemptu aut indignatione dictum G. 467 B. 489 B. 505 C.

οὕτω δέ post ὥσπερ P. 313 D. 318 C.
 οὕτω καὶ περί om. ἔχει G. 460 B.
 οὕτω καὶ σύ pro σύ καὶ οὕτω G. 461 A.
 οὕτως etiam ante consonam passim obvium G. 522 C. P. 351 B. — post particip. illatum G. 457 C. 507 D. — additamento aliquo explicatum G. 527 C. — significat rebus ita comparatis G. 505 E. — sic statim, sic primo ad spectu G. 509 B. — postpositum P. 329 A.
 οὕτως εἰκῆ G. 506 D.
 οὕτως ἐν ἀτρέμα G. 503 D.
 οὕχ ὅτι quamquam G. 450 E. P. 336 D.
 οὕχ ὅτι — ἀλλά, non solum — sed P. 319 D.
 οὕχ ὥσπερ annectit integram sententiam G. 522 A. P. 341 A.
 ὀψοποιική et ὀψοποιητική G. 463 B.

II.

παθόντα et μαθόντα permutat. P. 353 D.
 παιδεία, eruditio liberalis, opp. τέχνη P. 312 B. G. 485 A.
 παιδεύειν et παιδεύεσθαι, erudiendum curare P. 324 D.
 παιδικά cum adiectivo masculini generis et numeri singularis iunctum G. 481 E. P. 315 E.
 πάλιν αὖ P. 318 E.
 πᾶν ποιεῖν ὥστε G. 479 C.
 πάντες ὅστις P. 345 D.
 πάντως, omnino G. 472 E.
 πᾶν μὲν οὖν cum proximis nectendum G. 450 D.
 παρ' ἑκαστον ἔργον τινὰ διδάσκειν P. 325 D.
 παρὰ τίνος ἀνομολογήσασθαι τι G. 489 A.
 παράγειν τῷ ὀνόματι G. 493 A.
 παραδιδόναι, tradere in disciplinam P. 320 A.
 παραιτεῖσθαι, deprecari P. 320 D.
 παραμυθεῖσθαι, sich beruhigen P. 346 B.
 παραπλήσιον ὥσπερ G. 485 A.
 παράσχεσ, non πάρασχε P. 348 A.
 παρασχέσθαι et παρέχεσθαι permut. G. 472 A.

- παρατάττεσθαι* verbum militare P. 333 E.
παρέχειν omisso *ἑαυτόν* dici solitum G. 456 B. 475 E. 480 C. P. 348 A.
παρίσωσις Gorgiae notatur G. 467 B.
πᾶς ἀνὴρ P. 323 A.
πείθειν, movere P. 310 D.
πείθω τι σέ; G. 494 A.
πειστικός et *πιστικός* G. 455 A.
πέλαγος λόγων P. 338 A.
πέρα τοῦ δέοντος comparativo additum G. 487 B.
περαίνειν πᾶν διὰ λόγων G. 450 D.
πέρθειν de hominibus, quos quis pessumdat P. 340 A.
περὶ c. genit. post *πλέον* ἔχειν G. 491 B. — *τινὰ λέγειν* G. 490 C.
περιγίγνεσθαι non abundat post *καθαίρειν* P. 343 C.
περιελέσθαι et *περιελεῖν* G. 502 C.
πιστικός G. 455 A.
πλάττειν de disciplina et institutione G. 483 E.
πλείω in *πλείοσιν* corruptum P. 333 A.
πλέον ἔχειν et *πλεῖον* ἔχειν G. 488 B. — *περὶ τινος*, rarior constructio G. 491 B.
πλέοντες, οἱ, mercatores, itinera maritima facientes G. 467 D.
πλήττεσθαι de gladiatoribus P. 339 E.
πόθεν negandi vim habet G. 471 D.
πόθεν φαίνει; formula occurstantium P. 309 A.
ποιητής, ὁ, simpliciter Homerus vocatur G. 485 D.
ποικίλον οὐδέν G. 491 D.
ποῖος cum indignatione interrogat G. 490 D.
πόλις civitas popularis P. 342 B. — *πόλις καὶ ἰδιώτης* G. 507 D.
πολλοὶ ἄθροοι G. 490 B.
πολλοῦ γε δεῖ et *πολλοῦ γε καὶ δεῖ* seq. *μὴ* c. coni. G. 474 B. 517 A.
πολύ comparativo postpositum G. 488 E.
πολύ ἐστι, frequens est G. 465 D.
πολυπραγμονῆσαι G. 526 C.
πορεία de ultimo hominum itinere G. 524 A.
πόρρω τῆς ἡλικίας G. 485 C. —
- π. τῶν νυκτῶν* P. 310 C. —
π. φιλοσοφίας ἐλαύνειν G. 486 A.
ποτέ, tandem aliquando P. 314 E.
πότερον in interrog. om. P. 330 C.
πρᾶγμα pronominis indefiniti partes agit P. 312 C.
πράττειν τὸ ὑμέτερον G. 522 C. — i. q. *τὰ κοινὰ πράττειν* P. 317 A. — *εὖ* vel *καλῶς* cum ambiguitate dictum G. 507 C. P. 344 E.
προαιρεῖσθαι P. 326. E.
προαρπάξιν τὰ λεγόμενα ὑπονοῶντα G. 454 D.
προδιδάσκειν G. 489 D.
προέσθαι τὴν εὐεργεσίαν G. 520 C.
προθύμως, cum animi impetu P. 314 D.
πρόθυρον, vestibulum P. 314 C.
προῖναι εἰς τοῦμπροσθεν G. 497 A.
προκαλύπτεσθαι τῆς ψυχῆς τοὺς ὀφθαλμούς G. 523 D.
πρὸς λόγον ἐστίν P. 343 D.
πρὸς λόγον ἐστίν G. 459 B.
πρὸς με G. 489 E. P. 335 A.
πρὸς τι οὕτως ἔχειν P. 352 A.
πρὸς τινος εἶναι, ab alicuius partibus stare P. 336 D.
πρὸς τῷ ἕτερον εἶναι καὶ —, praeterquam quod diversum est, etiam etc. P. 333 A.
προσεσταλμένος G. 511 D.
πρόσθε et *πρόσθεν* G. 504 B.
προσποιούμενόν τι P. 323 B.
πρόστων P. 314 E.
πρόσχημα ποιεῖσθαι P. 316 D.
προὔτραπετο et *προὔτρέπετο* confus. P. 348 C.
πρύτανις, ὁ, epistates G. 516 E.
πρώην, nudius tertius P. 310 B.
πρώην καὶ χθές G. 470 D.
πρωιαίτατα τῆς ἡλικίας P. 326 C.
πτηνὸς φυγῆ P. 320 E.
πτοίησις et *πτόησις* P. 310 D.
Πυθοί, ξν, G. 472 B.
πῦρ πάντεχνον P. 321 D.
πώματα et *πόματα* G. 521 E.
πῶς γάρ; et *πῶς γὰρ οὐ;* reliquae orationi interpositum G. 487 B.
πῶς λέγομεν et *λέγωμεν;* G. 480 B.
πῶς οὐ μέλλει; P. 309 C.

P.

- δαβδοῦχοι P. 338 A.
 ῥαστώνη G. 459 B.
 ῥήματι et τῷ ῥήματι G. 450 E.
 et 489 B.
 ῥιγῶ G. 517 D.
 ῥώμη de animo dictum P. 311 A.

Σ.

- σαθρὰ ἀγγεῖα G. 493 E.
 σὲ αὐτόν et σαυτόν G. 472 B.
 σεμνύνεσθαι G. 511 D.
 Σηλυμβριανός, non Σηλυβριανός P. 316 E.
 σῆμα vocatur corpus G. 493 A.
 σιδηροῦ λόγοι G. 509 A.
 σκίμπον, grabātus P. 310 B.
 σμικρόν pro σμικρόν τι in formulis ἀπόκριναι σμικρόν, ὑπόμνησόν με σμικρόν et sim. G. 473 D.
 σὸν ἔργον G. 459 E. P. 335 B.
 σοφία ἔντεχνος P. 321 D.
 σοφιστής, vocis originatio, P. 312 C.
 σοφοί eximie sophistae dicti P. 341 A.
 σπεύδειν τὸ σόν, al. G. 455 C.
 — ἐαντῷ τάναντία P. 361 A.
 σταδιοδρόμοι P. 335 E.
 σταθμαῖσθαι ταῖς χάρισιν G. 465 D.
 στέγειν de vasis liquores continentibus nec rimosis G. 493 B.
 στενά, res minutae G. 497 B.
 στοχαστικὴ ψυχὴ G. 463 A.
 στρεβλοῦσθαι G. 473 B.
 στρέφειν τοὺς λόγους ἄνω καὶ κάτω G. 511 A.
 συγγράφεσθαι ἐν τῷ δήμῳ G. 451 A. B.
 συγκαθεῖναι, se demittere P. 336 A.
 συγκατατίθεσθαι τιμὴν τὴν αὐτὴν δόξαν G. 501 D.
 συλλήβδην — ὡς εἰπεῖν συλλήβδ. P. 325 A.
 συμβαίνει, consequitur G. 474 C. — verbi constructio, ibid. P. 337 E.
 συμβιβάζειν dicuntur diaetetae P. 337 E.
 συμβόλαιον, pactum G. 484 D.
 συμποδίζεσθαι de disputantibus G. 482 E.
 σύμφαθι ἢ μὴ G. 500 E.

- συμφέρεσθαι τιμὴν, consentire cum aliquo P. 317 A.
 σὺν θεῷ εἰπεῖν P. 317 B.
 σὺν τοῖς φιλοτάτοις αἵρεσις G. 513 A.
 συνάδει ὁ λόγος G. 460 E. P. 333 A.
 συνείδεναι τιμὴν τι, de aliquo aliquid scire, P. 348 B.
 συνεῖναι de discipulis P. 316 C.
 συνεῖναι δι' ἑαυτῶν P. 347 C.
 συνέχεσθαι τιμαρίαις G. 525 E.
 συνουσία de sermonibus P. 309 D. G. 461 A.
 συντείνειν τι εἰς κηθαρίσματα, ἔπος sim. P. 326 B. — τὰ αὐτοῦ καὶ τὰ τῆς πόλεως εἰς τι συντείνειν G. 507 D.
 σουργετὸς δούλων G. 489 C.
 συστρέφειν de rotunda ac brevi oratione P. 342 C.
 σφᾶς αὐτούς G. 519 A.
 σχεδόν τι pro σχεδόν dictum P. 348 C.
 σχῆμα, habitus G. 511 E.
 σχήματα καὶ χρώματα G. 465 B.
 σχηματίζεσθαι G. 511 D. P. 342 A.
 σώμά ἐστι σῆμα G. 493 A.
 σώζει et σώση G. 511 D.
 σωφρονεῖ ἀδικῶν P. 333 D.

T.

- ταῦτα de una re P. 331 E. — repetitum G. 507 C.
 ταῦτα ἀνάγκη G. 499 A.
 ταῦτα ἄπερ et ταῦτ' ἄπερ G. 487 D.
 ταῦτ' αὐτὰ, pariter P. 318 A. 344 D.
 τάχα εἶσομαι σαφέστερον G. 450 C. 466 A.
 τε positum, ubi non subiicitur καὶ G. 524 B. — voculae collocatio insolens P. 325 B. 336 C. P. 338 B. cf. II. 17, 368. — τε — καί, utrum — an G. 487 A. et quemadmodum — ita P. 318 D. — in formulā ὡς φησὶ τε οὗτος καὶ ἐγὼ πείθομαι, al. G. 487 D. — τε καὶ ubi non diversa nectuntur G. 460 D. — οὔτε τε — P. 360 D. 347 E. 351 A. 361 E. τε — οὐ post οὔτε G. 501 A.
 τεθνήξει et τεθνήξεται G. 469 D.
 τείνει πρὸς τοῦτο ὅτι P. 345 B.
 τεῖχος τὸ μακρόν et τὸ μέσον G. 456 A.
 τέλος, τὸ, τῆς ἀληθείας, per-

- fecta et consummata ve-
ritas G. 487 E.
- τεμεῖν ἢ καῦσαι et τεμεῖν καὶ
καῦσαι G. 456 B.
- τέμνειν μέσον τι P. 337 E.
- τέμνεσθαι G. 508 E.
- τετράγωνος P. 339 A.
- τῆδε, Athenis G. 468 E.
- τί i. q. τί ἄλλο; G. 480 B. P.
312 E.
- τι post οὐκ et μή apud adiectiva
omissum G. 485 D. — τι neu-
trum de personis G. 489 D. —
a μάλλον, ἦττον, al., inter-
iecto aliquo vocabulo seiunc-
tum P. 327 B.
- τί δαί; et τί δέ; G. 447 B. 448
A. al.
- τί δέ c. nomin. praemisum G.
501 E.
- τί δέ; seq. genitivo G. 509 D.
- τί δὲ οὗτος; G. 501 E.
- τί δὲ τόδε; sc. λέγεις G. 474 D.
- τί δὲ τοῦτο; sc. διαφέρει G.
448 A. 497 E. coll. P. 310 D.
- τί δῆ; i. q. διὰ τί δῆ; G. 470
A. pro τί δῆ ἄλλο; G. 480 B.
- τί λέγεις τοὺς βελτίους et simil.
G. 489 D. P. 348 C.
- τί οὐ cum indicat. praesent. vel
aorist. vi imperativi positum
P. 310 A.
- τί οὖν δῆ; sc. διαφέρει G. 515 E.
- τί οὐχί seq. aoristo G. 468 D.
- τί παθῶν P. 353 D.
- τί σοι φαίνεται τοῦτο; P. 352 B.
- τί τὰ συμβαίνοντα; et sim. G.
508 B.
- τί τοῦτο διαφέρει; P. 331 C.
- τί φλυαρεῖς ἔχων; G. 490 C.
- τιθέναι pro ποιεῖν P. 344 D.
- τιθέναι et τίθεσθαι νόμους G.
483 B.
- τιμᾶν, magni facere G. 462 D.
- τιμᾶσθαι τινι θανάτου G. 486 B.
- τίμιον ποιεῖν τι P. 347 C.
- τιμωρεῖν καὶ κολάζειν P. 324 C.
- τιμωρία et κόλασις G. 505 C.
- τινὲς καὶ συχνοί G. 455 C. —
τινὲς καὶ πολλοί P. 315 D.
- τις ante ὁ μὲν — ὁ δέ G. 499 C.
P. 344 E.
- τὸ δέ et τὸ δὲ ἀληθές, imo G.
464 A. P. 344 E.
- τὸ ἐπὶ τούτῳ, deinceps G. 508
B. 512 E.
- τὸ ἔσχατον G. 508 D.
- τὸ λεγόμενον G. 447 A.
- τὸ νεανικὸν δῆ τοῦτο et similia
G. 508 C.
- τὸ πρότερον, proxime P. 310 E.
- τὸ τοιόνδε λέγω G. 494 B.
- τοι in principio sententiarum vi
confirmandi positum in πάλαι
τοι, αἰεί τοι G. 499 B. cf. P.
346 C. 316 C.
- τοιαῦτα ἕτερα, itidem talia
G. 481 A.
- τοιγάρτοι in principio ironicae
orationis positum G. 471 C.
- τοίνυν, iam vero, in transitione
P. 319 B.
- τοιούτο sine τι G. 511 C.
- τολμᾶν, non erubescere, a
se impetrare G. 494 E.
- τοξόται ministri publici P. 319 C.
- τότε, antea, G. 488 B. et P. 325 E.
350 C.
- τότε δέ, τότε δῆ, τότε ἤδη post
participia pon. G. 527 D.
- τοτὲ μὲν — ἄλλοτε δέ P. 345 D.
- τοτὲ μὲν — ἦκει δὲ λέγων G.
518 A.
- τοῦθ' ὅ, id quod G. 461 C.
- τοῦτ' αὐτό, hoc maxime G.
488 C.
- τοῦτο ad feminin. refertur P. 352
C. — ad praecedentia referen-
dum sequente nomine alius
generis et numeri G. 504 A.
- τοῦτο πράττειν G. 507 D.
- τούτου πρόσθεν post ἄρτι ad-
ditum G. 467 B.
- τριβῆ ἄλογος G. 463 B.
- τρίβων, pallium detritum P.
335 D.
- τρίχες καὶ τύλοι P. 321 B.
- τυγγάνειν sine participio posi-
tum G. 502 B. P. 313 E.
- τύπος τοῦ ἄσματος P. 344 A.
- τυπτήσω, forma Attica, G. 527 A.
- τύχασιν, ὅταν, ὅ τι ἂν, et sim.
G. 520 A. et P. 353 A.

Τ.

- ὑμνεῖν τι, decantare aliquid
P. 317 A.
- ὑπακούειν et ἐπακούειν G. 487 C.
- ὑπάρχει τινι εὐδαιμόνι εἶναι
G. 486 D. — ὑπ. ἐν τινι et ὑπ.
τινί G. 522 C.
- ὑπάρχειν, priorem inferre
iniuriam, G. 456 E.
- ὑπείπειν, apud animum in-
telligere, P. 343 E.
- ὑπερβάλλειν τινός G. 475 B.

ὑπερβατόν, traiectum P. 343 E.
 ὑπερωτᾶν G. 483 A.
 ὑπέχειν λόγον G. 465 A.
 ὕπνος dicitur ἀνιέναι P. 310 D.
 ὑπό τι, aliquatenus, G. 493 C.
 ὑπογράφειν γραμμάς, P. 326 D.
 ὑποδύναι G. 464 C.
 ὑποδῶν et ὑποπόδων et ὑπὸ πό-
 δων confus. P. 321 B.
 ὑποκηρύττεσθαι P. 349 A.
 ὑπόλογον ποιεῖσθαι τινα P. 349 C.
 ὑποτείνεσθαι i. q. ὑποβάλλειν
 G. 448 E.
 ὑποφαίνει, dies illucescit P.
 312 A.
 ὑψηγεῖσθαι τινα G. 458 B.

Φ.

φάθι ἢ μῆ G. 500 D.
 φαίνεσθαι pro ἔρχεσθαι P. 309 B.
 φάναι sine accus. obiecti G. 489 C.
 φανῆναι οὐδαμοῦ, nullo loco
 numerari G. 456 B.
 φαῦλον et ῥάδιον et κακόν signi-
 ficat P. 340 E.
 φησί pro φασί senioris aetatis
 scriptoribus frequentatum G.
 447 A.
 φίλιος Ζεύς G. 500 B. 519 E.
 φιλονεικεῖν c. accus. constr. P.
 360 E. — oppon. τῷ ζητεῖν G.
 457 D.
 φλναρίαι G. 490 C. 519 E.
 φοβεῖσθαι περί τινος et περί
 τινι P. 322 B.
 φόβος et δέος P. 358 D.
 φοιτᾶν de discipulis ad magi-
 strum ventitantibus P. 314 C.
 φορτικά G. 482 E.
 φυλακαὶ Διός P. 321 E.
 φυλάττειν et φυλάττεσθαι di-
 ctum G. 461 D.
 φύσις, ingenium, indolēs P.
 315 E.
 φύσις et νόμος a sophistis op-
 ponuntur P. 337 C.
 φωνή, dialectus P. 341 B.

Χ.

χαίρεις ὀνομάζων P. 358 A.
 χαίρων; impune G. 510 C.
 χαλάσαι ἡνίας τοῖς λόγοις P.
 338 A.
 χαραδριοῦ βίον ζῆν G. 494 B.
 χαρίζεσθαι de disputantibus di-
 ctum quid significet G. 516 B.

χειρούργημα vox Gorgiae pro-
 pria G. 450 B.
 χθές καὶ πρόην G. 470 D.
 χρεῖμα de re contentim memo-
 rata G. 485 A.
 χρεῖσθαι τῇ ἀποκρίσει G. 465 E.
 — εαυτῷ G. 486 B. — τινί τι
 P. 320 A.
 χρώματα καὶ σχήματα G. 465 B.
 χυμός est γενεστή ποιότης P. 334 C.
 χωρίς diversitatem et oppositio-
 nem significat P. 336 B.

Ψ.

ψεῦδος et ἀληθές opp. G. 505 E.
 ψῆφον τίθεσθαι P. 330 C.
 ψυχή sine articulo ponitur G.
 478 E. — ψ., ἢ ἐμῆ, βούλεται
 εἰπεῖν et simil. G. 486 E.
 ψωράω et ψωριάω G. 494 C.

Ω.

ὦ et ὦ differunt P. 309 D.
 ὦ ἄνδρες οἱ παρόντες P. 337 C.
 354 A.
 ὦδε pro δεῦρο dictum P. 328 D.
 ὦν, οὔσα, ὄν post aliud partici-
 pium apud adiectivum omis-
 sum G. 501 A. — praedicato
 accommodatum G. 463 C., P.
 354 C.
 ὦρα, iuvenilis pulchritudo
 P. 309 A.
 ὦρα ἐστὶ seq. infinitivo P. 361 E.
 ὦραι, αἱ, ἐκ Διός P. 321 A.
 ὦς pro οὔτως raro usu positum
 P. 326 D. 338 A. — ὡς pro
 ὥστε positum P. 330 E. — cum
 gen. part. G. 472 C. — per
 exclamationem positum G. 490
 D. — post θανμαστός, ὑπερ-
 φνής, al. illatum G. 477 D. —
 cum accusativo partic. iunctum
 P. 342 B. — in apposit. om.
 P. 326 C. — in eadem posi-
 tum P. 315 D.
 ὡς ἄν c. optat. G. 463 C.
 ὡς ἀναγκαῖον et similia, sine
 ὄν G. 405 C.
 ὡς γε εἶναι G. 517 B.
 ὡς γε ἐν ἡμῖν εἰρησθαι P. 309 A.
 ὡς δ' αὐτως P. 313 E.
 ὡς δῆ, quasi vero, ironice po-
 situm G. 460 A. — seq. accus.
 partic. P. 342 C.
 ὡς ἔπος εἰπεῖν, prope, prope-
 modum cum πᾶς vel οὐδεὶς

- connectendum P. 317 A. G.
450 B.
ὡς ἔχει ποδῶν G. 507 D.
ὡς ἡδὺς εἶ G. 491 E.
ὡς τὰ πολλά G. 482 E.
ὡς φησι Δάμων καὶ ἐγὼ πείθομαι G. 487 D coll. P. 316 A.
ὥσπερ post ὅμοιον et παραπλήσιον positum G. 485 A. 518 B.
— τὸ αὐτὸ ὥσπερ G. 479 A.
— per asyndeton superioribus additum cum verbo finito G. 448 E. — non sequente οὕτως positum P. 341 C.
ὥσπερ ἂν εἶ P. 311 B. 341 C. G. 447 D. 479 A al.
ὥστε post positivum illatum P. 314 B. — post ἀδύνατον et sim. P. 338 C. — positum ubi abesse poterat G. 478 E.

INDEX LATINUS.

A.

- Abundantia in οἶμαι δοκεῖν et sim. P. 341 D.
Accusativus: ἐπταετῆ et ἐπτέτη. G. 471 C. — cum infin. praecedente verbali κατὰ σύνεσιν positus G. 492 D. — post ὑπόρχειν τινί illatus G. 492 B. — particip. apud verbalia in -τέον terminata post dativum illatus G. 513 E.
Adiectiva: per prolepsin posita P. 327 C. — per attractionem usurpata G. 448 D.
Adimanti P. 315 E.
Aeschylus resp. G. 527 B.
Agatho tragicus P. 315 E.
Agathocles musicus P. 316 E.
Aglaphon G. 448 B.
Alcibiades Scambonides P. 309 A. — ubi sit educatus, 320 A. coll. 318 C. — omnium formosissimus, 309 C. — Socratem defendit P. 336 B. cf. G. 482. A 519 B.
Anacoluthon G. 503 C. 514 D. P. 348 B. 355 B.
Andron G. 487 C. P. 315 C.
Animi partes G. 493 A.
Antimoerus P. 315 A.
Aoristus: in sententiis hypotheticis post imperfectum positus G. 447 D. 453 C. P. 311 B. 313 A. al. — participii cum praesenti et perfecto iunctus P. 310 A.
Apodosis omittitur P. 311 D. 325 D.
Aposiopesis in protasi G. 464 B.
Appositio: enuntiatorum P. 343 D. al. v. Asyndeton. — nominis relativo accommodata P. 342 A. — nominis post pronomen facta G. 476 E. 501 A. — nominis, in qua ὡς omissum P. 326 C. — infinitivi cum articulo iuncti G. 474 E.
Archelaus G. 470 D et 525 D.
Ariphron P. 320 A.
Aristocrates G. 472 A.
Aristophon pictor G. 448 B.
Articulus: apud genitivum ubi repetatur G. 455 D. — apud adiectiva repetitus G. 502 B. — iteratus in appositione cum irrisione facta G. 513 A. — in plurium nominum enumeratione primo tantum vocabulo praemissus G. 459 E. P. 357 A. — in enumeratione rerum diversarum omissus G. 469 E. — eodem casu non geminatus P. 310 E. G. 481 D. — etiam praedicato additus P. 350 B. G. 491 E. — om. in κεφάλαιον pro τὸ κεφάλαιον G. 494 E. — post οὕτως ubi omittatur G. 501 D. — ante ἀνθρώπος om. P. 355 A. — ante artium nomina om. G. 450 D. — in formula ὦ Ζεῦ καὶ θεοί al. P. 310 D. — usitatus in formula θάνατος ἢ ζημία P. 325 B. — eius collocatio, ubi bina nomina iunguntur P. 343 B. — ante pronomina relat. positus P. 320 D.

Artifices omnes a Graecis parvi facti sunt P. 311 B.
 Artium cognatio G. 465 B.
 Asyndeton: in epexegesi G. 450 A et 459 B. — ubi per *μὲν* — *δέ* subiicitur partitio G. 464 B. — ubi sententia per *ὥσπερ* additur G. 448 E. — post *τοῦτο πάσχειν* G. 513 A. — ubi *οὗτος* per anaphoram iteratur G. 510 C. — ubi eadem sententia graviter asseveratur P. 317 C. — in *οἱ ἄλλοι* G. 503 E. — in oppositis P. 319 C. — in narratione apud *ἔδοκει* et sim. G. 527 C. P. 315 E. 317 E. — in *ἔδόξατέ μοι* P. 330 E. — in interrogat. per *μη̄ δοκεῖ* facta G. 512 B. — alia P. 335 A. 340 D. 341 A. al.
 Athenienses sapientissimi Graecorum P. 319 B. — poetarum studiosi P. 338 E. — in contione omnibus dicendi potestatem faciunt P. 319 D.
 Attractio: nominativi, ubi *δεῖν* infertur P. 316 C. — casus, qui ex infinitivo pendere debebat, cum primario verbo iuncti G. 513 E. — adiectivorum G. 448 D. — in *οὐδεις ὅστις οὐ* P. 317 C. — relativi, qua ad praedicatum nominis refertur G. 460 E.
 Audire G. 503 E.
 Augmentum: in *εὐρίσκομεν* et *ἠύρίσκομεν* G. 514 D.

B.

Bonum et pulchrum unum idemque est G. 476 E. — ab utili non diversum P. 333 A. — alia aliis bona P. 334 A.
 Brevilocquentia: ubi res pro eius attributo ponitur G. 455 D. P. 358 D.

C.

Callias, a Melite pago oriundus, P. 309 A. 311 A. — Glauconis filiam in matrimonio habuit, P. 315 A. — cum Platone affinitate coniunctus videtur ibid. — Hipponico patri non placuit P. proleg. p. 31. —

ad summam senectutem pervenit, ibid.
 Callicles ad respondendum minus paratus G. 500 D.
 Cei probi et honesti P. 341 E.
 Charmides P. 314 E.
 Chori G. 501 E. 502 B.
 Cimon G. 515 C.
 Citharistae P. 326 A. — se veri in discipulos P. 326 B.
 Citharistica ars taxatur G. 501 E.
 Clinias, Alcibiadis frater P. 320 A.
 Collocatio verborum P. 325 A. 337 E. 343 E.
 Comparativus: in formula *τι νεώτερον;* P. 310 B. — in *βέλτιόν ἐστιν* etc. G. 468 B. — cum superlativo iunctus G. 490 E.
 Coniunctivus: deliberativus tertiae personae P. 348 D. — post relativum et *ἄν* positus, ubi expectaveris optativum G. 480 C. — post praeteritum verborum metuendi P. 320 A.
 Criso Himeraeus P. 335 D.
 Critias P. 316 A.

D.

Dativus: ethicus G. 480 E. — participii post accusativ. G. 510 E.
 Demonstrativum: post relativum illatum G. 452 D.
 Demus Pyrilampis f. G. 481 D.
 Diaetetae P. 337 E.
 Dialectus aeolica et attica P. 341 C.
 Dicta acuta cum telis comparata P. 342 E. — dicta sapientium fuerunt duorum verborum P. 343 B.
 Dii fatorum ordine facti P. 320 C. — sapientia Deo soli tribuitur P. 344 C.
 Dithyrambus G. 501 E.

E.

Educatio puerorum Athen. P. 312 A. 325 D sqq. 326 A sqq.
 Ellipsis: voc. *ὁ μὲν* ante *ὁ δέ* P. 320 A. 331 B. — verbi *εἰ* post *οἶος* G. 487 D. — in formula *καὶ τὰλλα οὕτως* G. 460 B. P. 312 D. — post *οὕτω καὶ*

περὶ πάντων G. 467 D. — post μὴ μοι P. 331 C. — post οὐ σὺ γε G. 466 E. — in μὰ τὸν ibid. — verbi contrarii post ἢ G. 520 B. — post τί οὖν, ubi intell. τοῦτο διαφέρει G. 515 E. P. 310 D. — post εἶπερ P. 329 B. — formulae εὐ ἔχει κτέ. post εἰάν μὲν et sim. P. 325 D.

Empedocles notatur G. 493 A. D. 507 D. E. P. 320 D.

Epexegetis P. 348 A. 352 A.

Epicharmus respic. G. 505 E.

Eryximachus P. 315 C.

Euphemismus, ubi de pudendis cogitandum G. 494 E.

Euripides: Telephus eius resp. G. 521 B. — versus eius afferuntur G. 484 E. 492 E.

Eurybatus P. 327 D.

F.

Fabularum usus in philosophia P. 320 B.

Forma: εἶμεν, non εἴημεν P. 317 C. — ἐκτεῖσθαι et κεκτεῖσθαι 340 D. — ἦ, non ἦν 310 E. — ἦει et ἦειν 310 B. — εἰστήκη, non ἐστήκη P. 335 D.

G.

Genitivus: absolutus post nominativum positus G. 492 B. — partitivus post verba omnis generis usitatus G. 514 A. — post ὁ pronomem P. 329 C. — τοῦ c. infinitivo ad designandum consilium usurpatus G. 509 D. — pretii paullo rarior G. 511 D.

Geometrica aequalitas G. 508 A.

Geryonis boves G. 484 B.

Gorgias: Empedocleus fuit G. 465 D. — al. 447 A seq. 449 B. 450 B. 452 D.

Graeci antiquitus lapides ac stipites pro Diis venerati sunt P. 322 A. — ad aras iuraverunt P. 328 B. — atticam linguam optimam et vere graecam duxerunt P. 341 C. — Athenas vocabant prytaneum Graeciae P. 337 D.

Grammatistae quae pueros

docuerint P. 325 E. — quoto aetatis anno pueri iis traditi sint P. 325 D.

H.

Herodicus G. 448 B. P. 316 E.

Hesiodus resp. P. 340 D.

Hiatus in praepositionibus usurpatus P. 352 E. coll. 352 C.

Hippias homo vanitate insignis P. 314 B. 315 C. 318 E. 337 C.

Hippocrates adolescens P. 310 A.

Hippocrates Cous medicus p. 311 B.

Homerus resp. G. 525 D. 526 C. P. 309 A. 315 B. C. 340 A.

Hyperbaton P. 343 E.

I.

Ianitores Socratis aetate apud Graecos in paucis domibus erant P. 314 C et D.

Ianua foras aperitur P. 314 D.

Iocus Tarentinus P. 316 D.

Ignis usus ad artium inventa necessarius P. 321 E.

Imperfectum: in sententia hypothetica cum aoristo consociatum G. 447 D. 453 C et P. 311 B. 357 D. — positum ubi respicitur ad superiora G. 516 D. — verbi κελύειν P. 348.

Indicativus: obliquo sermoni interpositus G. 464 D. P. 318 B. 320 D. 339 E. — in hypoth. sequente optativo G. 452 B.

Infinitivus: ex parenthesi ὡς ἐμαυτὸν πείθω suspensus G. 453 A. — qua lege ex parenthesi pendeat G. 482 D. — per epexegetin positus post τοῦτο G. 469 C. P. 343 C. 345 A. al. — post τοιαύτη τις εἶναι in epexegeti positus G. 501 E. — sine articulo in epexegeti usurpatus G. 467 D. 469 C et 491 D. — post pronomem relativum epexegetis causa positus P. 323 B. — alio modo post relativum illatus G. 517 D. — verbo, cum praedicto iuncto, per epexegetin subiectus G. 462 C. — pro imperativo dictus G. 447 B. — sine articulo in formulis κατὰ τοῦτο εἶναι, κατὰ δύναμιν εἶναι P. 317 A. —

cum τὸν iunctus consilium indicat G. 457 E. — ex participio apud verbum auxiliare repetendus G. 494 C.
 Insulae beatorum G. 523 B.
 Interpunctionis ratio P. 346 E.
 Interrogatio: medio sermoni inserta G. 463 C. P. 343 B. — repetita G. 473 E. 500 A et P. 334 A.
 Interrogativa cum relativis iuncta G. 448 E.
 Iteratio verborum cum negatione G. 521 D. 452 D. 454 C et P. 344 D.
 Iudices inferorum G. 523 C.
 Iudicia mortuorum G. 523 E sq.
 Iusiurandum *νῆ τὸν κύνα* G. 461 A.
 Iustitia in aequalitate posita G. 483 E. 508 A.

L.

Laconismus Atheniensium notatur G. 515 E. P. 342 B.
 Leges ad discendum publice propositae P. 326 C.
 Lenaea quando acta sint P. 327 D.

M.

Medici publici G. 455 B.
 Mende, urbs Thraciae P. 315 A.
 Miltiades G. 516 D.
 Mithaecus G. 518 B.
 Mulier es num ad scenica spectacula aditum habuerint G. 502 D.
 Muri Athenarum et Piraei G. 455 D.
 Musica latiore sensu dicta P. 340 A. — eius studium quam vim habeat P. 326 A sqq.
 Myso in numerum septem sapientum refertur P. 343 A.
 Mysteria G. 497 C.

N.

Navalia Athenarum G. 455 D.
 Neutra nomina adiectiv. de personis dicta P. 309 C. — cum adiect. mascul. P. 315 E. — ad feminin. relatum G. 465 D. — adiectivi sine *τι* positum G. 465 D.

Nicias vir probus ac pius G. 472 A.
 Nomen: post pronomen per appositionem illatum P. 313 A. — secundariae sententiae accommodatum G. 515 C.
 Nominativus: pro vocativo positus P. 354 A. — apud *δεῖν* per synesin usurpatus P. 316 C. — in comparatione post alium casum G. 458 A.

O.

Oenoë duorum pagorum attic. nomen P. 310 C.
 Oleum corporis partibus externis bonum, interioribus pessimum P. 337 B. — cibos et oponsia condit 337 C.
 Optativus: sine *ἄν* in interrogatione positus G. 492 B. — in interrogatione post praesens positus G. 448 E. — post indicativum illatus P. 329 B. — post relativ. praecedente tempore praesenti P. 327 D. — post indicativum apud *ὄτι* positus P. 335 A. — sine *ἄν* in relativa sententia G. 521 C. — post *ὄτι* praecedente tempore praesenti G. 512 A. — post *ἴνα* praecedente tempore praesenti G. 461 C. — cum *ἄν* iunctus in sententia hypothetica post praesens P. 354 D.
 Oratio: recta sine praevio indice G. 514 D. — recta post obliquam illata G. 512 C et P. 338 B. — recta non praemisso articulo G. 461 E. — obliqua transit in rectam P. 322 C sq.
 Orphicorum sententia de corpore animi sepulcro G. 493 A.

P.

Paedotribae P. 326 B.
 Paralus P. 314 E.
 Participium: *ᾶν* praedicato accommodatum G. 463 E et P. 354 C. 359 D. — post *ἐνεκα τούτου* P. 348 D. — post *οὔτω* per epexegesin positum G. 478 C et 513 E. — in responsione P. 352 D. G. 511 C. — pluralis numeri cum duali consociatum G. 481 D. P. 313 D. — con-

- tinet notionem primariam G. 483 E. 484 D. — aoristi cum praesenti et perfecto iunctum P. 310 A. — participiorum accumulatio G. 464 C. 471 B.
- Patris condicio apud Graecos indigna P. 313 A. — patrum bonorum mali filii P. 326 E.
- Pausanias P. 315 D.
- Periander in septem sapientibus non numeratur P. 343 A.
- Pericles: aetas eius G. 455 D. — eius filii nequam P. 320 A. — ipse taxatur G. 515 C.
- Persona: tertia sine *τις* posita G. 456 D. 457 E. 468 A. 487 D. — tertia plural., ubi *οἱ ἄνθρωποι* supplet G. 457 C. — ubi *αὐτό* s. *τὸ πρᾶγμα* intell. P. 330 B. — verbi variatur G. 514 E.
- Pherecratis *Ἄγριοι* P. 327 D et proleg. p. 23.
- Phidias Atheniensis P. 311 C.
- Philolai quaedam sententia de corpore animi sepulcro G. 493 A.
- Philosophi carpuntur G. 485 D sqq.
- Philosophia leviter attingenda G. 484 C sq.
- Phrynondas P. 327 D.
- Pindarus G. 484 B. P. 337 C.
- Pittacus P. 339 C. — eius dictum quoddam P. 343 B.
- Plato sophistas vexat P. proleg. p. 7 sq. — Domesticorum et patriae iniurias ferendas et beneficiis pensandas censet P. 346 B. — poetarum verba tanquam sua ponit P. 310 D. — verborum ordine ad sententiam aptato utitur P. 314 A.
- Pluralis verbi, ubi unus compellatur P. 311 D.
- Plusquamperfectum: pers. III. sing. in *η* term. P. 335 D. — plur. in *εσαν* term. G. 515 E.
- Poenae vis apud Graecos magna P. 324 A.
- Polus: loquitur ironice G. 448 A. C. 473 B. — Anaxagoreus G. 465 D.
- Polycletus Argivus P. 311 C.
- Praedicatum ex subiecto intell. P. 344 D.
- Praepositio: in responsione non repetita G. 449 E. P. 355 C. — ante relativa non iterata G. 463 E. 516 C. — cum nominibus constructa P. 354 A. — in appositione iterata P. 356 D. — in formulis ex articulo et nominibus compositis verbo accommodata G. 523 B.
- Praesens: post *τί οὐ*; G. 468 D. P. 310 A. — partic. conatum sign. P. 317 A. — post futurum interrog. G. 505 C.
- Prehendere i. q. deprehendere G. 473 C.
- Prodicus P. 314 B. homo mollis 315 C. D. E. — ridetur P. 340 C. 358 A. — loquens inducitur P. 337 A sqq. — synonyma rimatur P. 337 A sqq.
- Prolepsis praedicati P. 327 C. 345 C. al. v. s. v. *διδάσκειν* et *ἀποτελείν*.
- Prometheus, Iovis minister P. 321 D.
- Pronomen: personale encliticum post praeposit. P. 335 A. — possessiv. pro personal. G. 486 A. — reflexiv. tertiae personae in numero singulari de secunda et prima persona non dicitur v. P. 312 A. — personale et demonstrat. in altero demum membro positum G. 527 C. — demonstr. neutr. in plurali positum pro sing. G. 447 A.
- Protagoras: forensem lucem fugit P. 311 A. — quid professus sit P. 318 E. — nomine *σοφίας* appellatus P. 309 C. — sapientiam summam virtutem habet P. 330 A. — grammaticae studuit P. 338 E. — mercedem institutionis exegit P. 349 A coll. 328 B. — fabulam narrat P. 320 C sqq. — de olei natura falsa tradit. P. 334 B sq. — infelici vitae exitu usus P. 317 B. — dialogus Platonis quando scriptus sit proleg. p. 25 sq. quando habitus ibid. p. 26 sqq.
- Proverbium: *μηδὲν ἄγαν* et *γνώθι σεαυτὸν* P. 343 B. — *περὶ τοῖς φιλοτάτοις κυβεύειν* P. 314 A. — *γραῶν ὕθλος* G. 527 A. — *ἐν τῷ πίδα τὴν κεραμεῖαν* G. 514 E. — *ὅμοιος ὁμοίω* G. 510 B. — *οὐ σὴ ἢ τιμὴ* G. 479 B. — *δις καὶ τρίς τὸ καλόν* G. 498 E. — *τὸ παρὸν εὖ τίθεσθαι* G. 499 C. —

- δέχεσθαι τὸ διδόμενον G. 499 C. — ἄφετον νέμεσθαι P. 320 A. — τὸ μέσον τέμνειν P. 338 A. — πάντα κάλῳ ἐκτείνειν P. 338 A. — ὁ τρώσας καὶ ἰάσεται G. 447 B. — Μυσῶν λεία G. 521 B. — πολέμον καὶ μάχης χρῆ οὕτω μεταλαγχάνειν G. 447 A. — mulierum, τὴν εἰμαρμένην οὐδ' ἂν εἰς ἐκφυγοί G. 512 E.
- Prytanea P. 337 C.
 Pyrilampes G. 481 D.
 Pythagoras sophista vocatur P. proleg. p. 2.
 Pythoclidēs Ceus. P. 316 E.
- Q.
- Quadratus vir quis? P. 339 A.
- R.
- Relativa: c. interrogativ. iuncta G. 448 E. — sequente demonstrativo posita G. 452 D. — participio proximo constructione accommodata G. 492 B.
- Repetitio: pronominis ἐγὼ P. 317 C. — verbi eiusdem in oppositione G. 359 D. — nominis cum vi G. 513. B. — prioris membri oppositionis sive negativae sententiae post ἀλλά G. 452 E. 454 C. 521 D et P. 344 D.
- Rhetorica est ars persuadendi G. 454 E. — cum aliis artibus comparata G. 465 C.
- S.
- Sapientes antiquitus sophistae dicti P. proleg. p. 1. — septem illi P. 343 A.
- Sarambus G. 518 B.
 Scopadae P. 339 A.
 Servi Atheniensium immodesti, P. 310 A. — fugaces 310 C.
 Simonides: a Ceo insula oriundus p. 339 E. — scolion eius quoddam G. 451 E. — carmen eius quoddam longius P. 339 A sqq. — sententia eius ἀνάγκη οὐδὲ θεοὶ μάχονται P. 345 D. — εἶναι et γενέσθαι primus distinguit P. 340 B.
- Singularis: verbi post pluralem G. 478 C. P. 319 D. 324 A. 334 C. — positus ubi plures compellantur P. 311 D.
- Socrates: virtutem in scientia ponit P. 344 E. 345 D. 352 C sqq. — neminem sponte malum esse iudicat P. 345 C. — Prodicī discipulus P. 341 A. — Alcibiadis amator P. 309 A. — captiosus rationibus agit P. 332 A. proleg. p. 23. — eius domus minima P. 310 A. — in grabato cubat 310 C. — mane lumen non accendit P. 310 B. — in publico versari solet P. 309 A. 311 A. — astrologiae studium contemnit 315 D. — vini capax 347 E. — Epistasia functus G. 473 E et Prolegg. ad Gorgiam parte extrema. — accusatus quod alios redderet inopes consilii G. 522 B. — a communi hominum vita exempla et argumenta duxit G. 491 A.
- Sophistae: nomen eorum olim honestissimum P. proleg. p. 1 sqq. — invidiosum ibid. p. 3. P. 312 A. — professio eorum G. 520 E. — virtutis civilis magistri P. 318 E. — sapientiae professores P. proleg. p. 3. — viros rerum publicarum gnaros et peritos oderunt G. 520 A. — inter naturam et legem distinxerunt P. 337 C. — quid de virtutis natura statuerint G. 482 E sqq. — βραχυλογίαν et μακρολογίαν professi P. 334 E. — poetarum interpretes P. 338 E. — cum mercatoribus ac cauponibus comparati P. 313 C.
- Spartanorum mores P. 342 A sqq. — vestitus 335 D. — brevilloquentia 342 E. — cives suos peregrinari vetant 342 C. — alios exturbant ibid.
- Subiectum: repente mutatum G. 510 B et P. 320 A. — relativo accommodatum G. 515 C. — ταῦτα ad singularem verbi numerum supplendum G. 465 C.
- Superlativus: positus ubi expectes comparativum G. 473 C. P. 309 C. — cum comparativo consociatus G. 490 E.

T.

Thales P. 343 A.
 Theario pistos G. 518 B.
 Themistocles G. 516 D.
 Tibiae usus respicitur P. 318 C.
 347 D.
 Tisander Aphidnaeus G. 487 C.
 Tmesis in *ἀντ' ἐν πάσχειν* etc.
 G. 520 E.
 Tragica poesis taxatur G. 502 C.
 Traiectio verborum in com-
 parationibus P. 337 E. — ar-
 tis vocabulum (*ὑπερβατόν*) pri-
 mum occurrit P. 343 E.

V.

Vecturae pretium G. 511 E.
 Verba venatoria ad amorem
 translata P. 309 A.
 Verbalia: c. accusativo sub-
 iecti iuncta G. 512 D.
 Verbum: repetitum G. 516 E.
 numero praedicati accommo-
 datum G. 502 C. — numero
 voc. *ἐκαστον* accommodatum,

licet antecedit pluralis G. 503
 D. — primum in participio
 positum G. 483 E. 484 D. —
 simplex pro composito P. 320
 A. — primum pro derivato
 P. 339 C. — proprium post
 translatum P. 334 D.

Veteres quo nomine adeuntes,
 quos videre nollent, excluderint
 P. 314 D. — in plausu ac
 clamore edendo effusi P. 339 D.

Virtus a Socrate in scientia
 posita, v. s. v. Socrates et
 P. proleg. p. 17. — num parta
 possit amitti P. 344 D. — per-
 fecta in uno Deo P. 344 C. —
 Sophistarum G. 482. E.

X.

Xanthippus, Periclis filius P.
 315 A.

Z.

Zeugma P. 357 E.
 Zeuxippus P. 318 B.

PA
4279
P8
1882

Plato
Protagoras

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY
